V 7871

BIBLIOTHEEK
A.- 2048
Departement van Kolonien

ALPHABETISCH REGISTER

OP DE NOTULEN DER ZITTINGEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

VAN DE KOLONIE CURAÇAO.

ZITTINGSJAAR 1934-1935.

De cijfers duiden de bladzijden der notulen aan.

A.

Administrateur van Financiën. (P. C. M. van der Drift).
Delegatie voor het ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad, 9; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 9/11; betuigt deelneming van het Bestuur aan de nabestaanden van het overleden lid van den Kolonialen Raad Sutherland 12; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 13; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 15/16, 20, 21, 22; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) 27; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 60; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 61, 62, 63; delegatie voor het ontwerp-verordening waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, 68; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 69, 73, 74, 75; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motor bootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 107) 69;

Afdeelingen (Trekking en samenstelling der —) 3.

Algem. verordening I. U & D. 1908. Zie onder Verordeningen sub 5o. en 15o.

Arend Petroleum My. Zie onder Verzoekschriften.

Arends (J. de J.) Lid van den Raad. Stelt voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) naar de Afdeelingen te verwijzen 27; verklaart zich niet te kunnen vereenigen met het voorstel, om het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te London tusschen Nederland en Groot Britannie gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen dadelijk in behandeling te nemen 28; verkiezing van — tot 1sten candidaat in de vacature — 63; benoeming van — tot lid van den Raad 65;

Aruba (Verdeeling van het eiland — in districten) Zie onder Verordeningen sub 28o.

B.

Begroottng (Suppletoir 1934) Zie onder Verordeningen sub 12o.
——— (——— 1935) Zie onder Verordeningen sub 32o.
——— (1936) Zie onder Verordeningen sub 37o.

Belastingen Zie onder Verordeningen sub 13o.

Beleid der Regering. Zie onder Verordeningen sub 23o.

Benzine. Zie onder Verordeningen sub 41o.

Bergmann (A. J. H.) Zie onder Verzoekschriften.

Beroepsziekten Zie onder Verordeningen sub 8o.

Bichon van Ysselmonde (Mr. F. Ph.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad 9/11; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934, 13, 14, 16, 17, 18, 20, 22, 23, 26; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13den Juli 1887 (P. B. No. 23), regelende de onteigening ten algemeenen nutte, 33; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende voorschriften betreffende het bouwen en volkshuisvesting, 34, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening regelende het onderwijs in Curaçao, 50/51, 54, 55; maakt aanmerking op de notulen van den 20sten November 1934 en stelt voor het toen door hem gesprokene te verbeteren 59; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935, 61, 62; benoeming van — tot lid van de Commissie van in- en uitgeleide 76;

Biesen (Mr. P. J. J. van den) Verkiezing van — tot 1sten candidaat in de vacature-J. Sutherland 12; benoeming van — tot lid van den Raad 33; spreekt bij zijn intrede in dit college 33; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 45; verkiezing van — tot 1sten candidaat in de vacature — 63; benoeming van — tot lid van den Raad 65;

UNIV. LEIDEN BIBL.

Boskaljon (R. F. W.) Zie onder Gouvernements-Secretaris.

Bouwen. Zie onder Verordeningen sub 7o. en 30o.

Brink (Ir J. D. A. M. ten) Zie onder Directeur van Openbare Werken.

Brug „Koningin Emma der Nederlanden". Zie onder Verordeningen sub 10o.

Burgerlijke Stand. Zie onder Verordeningen sub 25o.

Burgerlijk Wetboek. Zie onder Verordeningen sub 40o.

C.

Capriles (D.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934, 18, 21; spreekt naar aanleiding van het verzoekschrift van C. C. Evertsz, dd. 1 December 1935, 47; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening regelende het onderwijs in Curaçao 54;

Centraal Beheer (Cooperatieve Vereeniging te Amsterdam) Zie onder Voorzitter.

Commissie van in- en uitgeleide (Benoeming van een —) 76;

Commissie voor de Verzoekschriften (Verkiezing van een —) 37.

Craz (M.) Zie onder Verzoekschriften.

Crisiswetgeving in Nederland (Overzicht van de —) Zie onder Voorzitter.

D.

Desertine (Mr. A. W. J. M.) Verkiezing van — tot 2den candidaat in de vacature van J. Sutherland 12; verkiezing van — tot 2den candidaat in de vacature-Mr. P. J. J. van den Biesen 63;

Despertador (Weekblad EL) Zie onder Voorzitter.

Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst (P. I. Henriquez) Delegatie voor het ontwerp-verordening regelende de uitoefening van de tandheelkunst 5; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 5, 6; delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 13; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 22, 24, 25, 26; delegatie voor het ontwerp-verordening, regelende de uitoefening van de geneeskunst 60; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 60, 61; delegatie voor het ontwerp-verordening waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 68; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 70, 73, 75;

Directeur van Openbare Werken (Ir. J. D. A. M. ten Brink) Delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 13; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 16, 21; delegatie voor het ontwerp-verordening houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 34; delegatie voor het ontwerp-verordening houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 39; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 41, 42, 43, 44 45; delegatie voor het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 68; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 69/70, 74.

Districten (Aruba) Zie onder Verordeningen sub 28o.

Drift (P. C. M. van der) Zie onder Administrateur van financiën.

E.

Eps (L. W. C. van) Verkiezing van — tot 2den candidaat in de vacature-R. K. Muskus 63;

Eskes (Mr. G. H.) Brief aan den Raad met dankbetuiging voor afscheidswoorden naar aanleiding van zijn ontslag als raadslid 4.

Evertsz (C. C.) Zie onder Verzoekschriften.

F.

Fungeerend Griffier van den Raad. Eervolle ontheffing van den commies A. H. M. van Weel als — 64;

G.

Gedistilleerdverordening. Zie onder Verordeningen sub 5o.

Geneeskunst. Zie onder Verordeningen sub 27o.

Gewichten. Zie onder Verordeningen sub 31o.

Gezondheidsverordening. Zie onder Verordeningen sub 26o.

Gouvernements-Secretaris. Vrijstelling van dienst van drie maanden aan den Heer Mr. C. F. Gronemeijer, Gouvernements-Secretaris, blijvende de Heer R. F. W. Boskaljon, hoofdcommies, gedurende dien tijd met de waarneming van de betrekking van Gouvernements-secretaris belast 49; verlofsverlenging van twee dagen aan den Heer Mr. C. F. Gronemeijer, verlenging van den termijn gedurende welken de Heer R. F. W. Boskaljon met de waarneming der betrekking van Gouvernements-secretaris belast is en in activiteit herstelling van den Heer Gronemeijer met ingang van den 11den Maart 1935 65; de Heer Gronemeijer bedankt den Voorzitter voor de vriendelijke woorden van welkom tot hem gericht 67;

Gouverneur. Opening door den Gouverneur B. W. Th. van Slobbe van de vergadering van het zittingsjaar 1934-1935 1, 2, 3.

Zendt in:

1o. ontwerp-verordeningen en ontwerp-keuren. Zie onder Verordeningen en Keuren.

2o. machtigingen op ambtenaren om de beraadslagingen bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen, 5, 9, 13, 34, 39, 50, 68;

3o. depêches en beschikkingen:

— depêche dd. 5 Juli 1934, No. 2197, met beschouwingen naar aanleiding van een rede van het lid C. N. Winkel, waarbij dit lid o.a. mededeelde dat men op Aruba voor de viering van het 300-jarig bewind niet eens een commissie heeft kunnen vormen, hetgeen zijns inziens een bewijs was dat de menschen op Aruba niet tevreden waren 7, 8; voor kennisgeving aangenomen 8;

— depêche dd. 3 Augustus 1934, No. 2230, waarbij de Raad in kennis wordt gesteld met het rapport, dd. 9 Juli 1934, van de Commissie benoemd bij G. B. dd. 27 Juni 1933, No. 735, ter bestudeering en herziening van de electriciteitstarieven van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij 9; na eenige discussie wordt besloten dit stuk bij de leden te doen circuleeren 9;

— depêche dd. 17 September 1934, No. 2816, naar aanleiding van de vraag van het lid Senior betreffende overschrijding van de begrooting 30; voor kennisgeving aangenomen 31;

— depêche dd. 9 October 1934, No. 365, waarbij den Raad wordt medegedeeld welke ziekten naar de meening van het Bestuur als beroepsziekten zullen zijn aan te merken 31;

— depêche dd. 16 October 1934, No. 2504, waarbij den Raad wordt medegedeeld dat bij Koninklijk besluit van 6 October 1934, No. 67, de Heer Mr. P. J. J. van den Biesen benoemd is tot lid van den Kolonialen Raad en dat hij den 16n. October 1934 den voorgeschreven eed afgelegd heeft 33;

— depêche dd. 2 November 1934, No. 52, waarbij den Raad wordt medegedeeld het standpunt ten aanzien van den doorvoer van wapenen 36; verwijzing naar de Afdeelingen 36;

— depêche dd. 16 November 1934, No. 3330, waarin bij den Raad wordt aangedrongen op spoedige behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Maten- en Gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923 No. 27) 39; voor kennisgeving aangenomen 39;

— depêche dd. 23 November 1934, No. 2255, in antwoord op den brief van den Raad, dd. 13 November 1934, No. 32, betreffende het in te dienen rapport door de Commissie benoemd bij G. B. dd. 13 Juli 1934, No. 849 47;

— afschrift van de G. B. dd. 8 December 1934, No. 1443, waarbij aan den Heer Mr. C. F. Gronemeijer, Gouvernements-Secretaris, drie maanden vrijstelling van dienst is verleend en de Heer R. F. W. Boskaljon, Hoofdcommies ter Gouvernements Secretarie, gedurende dien tijd met de waarneming van de betrekking van Gouvernements-Secretaris is belast, 49;

— depêche dd. 31 December 1934, No. 3645, waarbij ter inzage wordt aangeboden afdruk van de bij de Tweede Kamer der Staten Generaal aanhangig gemaakte ontwerpen van wet, inzake herziening van de Regeeringsreglementen van Suriname en Curaçao 58; ter kennisneming onder de leden te laten circuleeren 58;

— depêche dd. 26 Januari 1935, No. 3585, in antwoord op den brief van den Raad, dd. 12 December 1934, No. 38, betreffende de klacht van C. C. Evertsz tegen het beleid van den recherchedienst 60; verwijzing naar de afdeelingen 60;

— depêche dd. 12 Februari 1935, No 2255, waarbij den Raad wordt medegedeeld dat afschrift van het rapport, uitgebracht door de commissie benoemd bij G. B. dd. 13 Juli 1934 No. 849, gedeponeerd is ter Griffie van den Raad, ter vertrouwelijke kennisneming van de leden 64; voor kennisgeving aangenomen 64;

— afschrift van de G. B. dd. 12 Februari 1935, No. 283, waarbij de commies A. H. M. van Weel eervol ontheven wordt van de hem gegeven opdracht om den Griffier van den Kolonialen Raad te vervangen 64;

— afschrift van de G. B. dd. 11 Maart 1935 No. 436, waarbij aan den Heer Mr. C. F. Gronemeijer twee dagen verlof is verleend, gedurende welken tijd de Heer R. F. W. Boskaljon, hoofdcommies ter Gouvernements secretarie, belast is met de waarneming der betrekking van Gouvernements-secretaris en in activiteitherstelling van den Heer Gronemeijer met ingang van den 11n. Maart 1935 65;

— afschrift van de G. B. dd. 4 Mei 1935, No. 691, regelende de plechtigheden waarmede de opening van het zittingsjaar gepaard zal gaan 68; voor kennisgeving aangenomen 68;

— depêche dd. 4 Mei 1935, No. 4970, houdende het verzoek aan den Voorzitter om op den 14den Mei 1935, voor negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingsjaar 1934-1935, namens den Gouverneur, te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingsjaar is verricht 76;

Grenzen (bepaling van de — van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas) Zie onder Verordeningen sub 24o.

Gronemeijer (Mr. C. F.) Zie onder Gouvernements-secretaris.

H.

Heineken's bierbrouwerij Mij. Zie onder Voorzitter.

Henriquez (A. J. C.) Zie onder Verzoekschriften.

Henriquez (Jossy C.) Voorzitter van den Raad. Benoeming van — tot voorzitter van den Raad 65.
Zie ook onder Voorzitter.

Henriquez (P. I.) Zie onder Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

I.

Indisch Genootschap (tijdschrift) Zie onder Voorzitter.

Ingezetenen van Aruba. Zie onder Verzoekschriften.

Inspecteur van het Onderwijs. (H. J. A. Schroeder) Delegatie voor de ontwerpen-verordening regelende het onderwijs in Curaçao, tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao, en tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen 50; spreekt bij de behandeling van deze ontwerpen 53, 54, 55, 56;

I. U. & D. 1908 Zie onder Verordeningen sub 5o. en 15o.

Invoerrecht (op benzine) Zie onder Verordeningen sub 41o.

Invordering (Rechtspleging en — in zake van belastingen) Zie onder Verordeningen sub 13o.

J.

Jas (Mr. F. A.) Zie onder Procureur-generaal.

K.

Keuren.

1o. tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur 1917" (P. B. 1932 No. 54) Indiening (**28** 1/2) 36; verwijzing naar de Afdeelingen 36; voorloopig verslag, tevens eindverslag (**28** 3); behandeling en goedkeuring 46;

2o. tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur 1917" (P. B. 1932 No. 54) Indiening (**34** 1/2) 49; verwijzing naar de Afdeelingen 49; voorloopig verslag (**34** 3);

Keuringsverordening (Slacht en —) Zie onder Verordeningen sub 33o.

Krijgstucht. Zie onder Verordeningen sub 1o.

L.

Lago Oil & Transport Company. Zie onder Verzoekschriften.

Landraden. Zie onder Verordeningen sub 2o. en 6o.

Lansberg (Ed. S.) Brief van —, als oud-voorzitter van den Kolonialen Raad, ter weerlegging van het gesprokene door het lid Sutherland, als zoude de Voorzitter destijds op een geheimzinnige wijze de verwijdering van het lid Sutherland uit den Raad met stilzwijgen hebben voorbijgegaan 8; voor kennisgeving aangenomen 8;

Leeuwen (A. P. A. van) Lid van een Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 20; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13n. Juli 1887 (P. B. No. 23), regelende de onteigening ten algemeenen nutte 33;

Loodsdienstverordening. Zie onder Verordeningen sub 18o. en 29o.

M.

Maduro (S. A. L.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 39, 40, 41, 46; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, regelende de uitoefening van de geneeskunst 60, 61; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933 (P. B. 1933 No. 17) 66;

Martijn (E. C.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), hou-

dende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad 11; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40) waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 18/20; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 44; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening regelende het onderwijs in Curaçao 51, 54, 55; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) 57; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 72, 75; spreekt naar aanleiding van het door de Commissie voor de verzoekschriften uitgebracht verslag over het verzoekschrift der Winkelbedienden 75; benoeming van — tot lid van de Commissie van in- en uitgeleide 76;

Maten- en gewichtenverordening. Zie Verordeningen sub 31o.

Mensing (F. G.) Verkiezing van — tot 2den candidaat in de vacature-J. de J. Arends 63;

Mijnverordening. Zie onder Verordeningen sub 14o. en 34o.

Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening. Zie onder Verordeningen sub 17o. en 43o.

Muskus (R. K.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 43, 44, 45; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) 57; maakt aanmerking op de notulen van de vergadering van den 20sten November 1934 en stelt voor het door hem toen gesprokene te verbeteren 59; verkiezing van — tot 1sten candidaat in de vacature — 63; benoeming van — tot lid van den Raad 65;

N.

Notulen (Goedkeuring en onderteekening van —) 4, 5, 7, 13, 30, 33, 36, 39, 49, 59, 64, 68 en 76;

O.

Onderwijs. Zie onder Verordeningen sub 22o.

Ongevallen. Zie onder Verordeningen sub 8o.

Ongevallenregeling. Zie onder Verordeningen sub 35o.

Opening door den Gouverneur der vergadering voor het zittingsjaar 1934-1935 3;

Openingsrede, uitgesproken door den Gouverneur B. W. Th. van Slobbe 1/3.

Opium. Zie onder Verordeningen sub 20o.

Onteigening ten algemeenen nutte. Zie onder Verordeningen sub 9o. en 36o.

P.

Pensioenen. Zie onder Verordeningen sub 24o.

Pensioenfonds. Zie onder Verordeningen sub 38o.

Politiekeur. Zie onder Keuren sub 1o., 2o.

Postspaarbank. Zie onder Verordeningen sub 11o.

Procureur-Generaal. (Mr. F. A. Jas) Delegatie voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 13; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 16 21; delegatie voor het ontwerp-verordening, houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten 34; spreekt bij de behandeling van dit ontwerp 35;

R.

Rechtsgedingen. Zie onder Verordeningen sub 19o.

Rechtspleging. Zie onder Verordeningen sub 13o.

S.

Schotborgh (J. W. J. van der Linde) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 24; stelt voor het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannie gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen dadelijk in behandeling te nemen, welk voorstel niet wordt aangenomen 28; spreekt naar aanleiding van het verzoekschrift van C. C. Evertsz, dd. 1 December 1935, 47; benoeming van — tot Ondervoorzitter van den Kolonialen Raad 65; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 75;

Schroeder (H. J. A.) Zie onder Inspecteur van het Onderwijs.

Senior (S. A.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1930 29; spreekt naar aanleiding van de Gouvernements depêche, dd. 17 September 1934, No. 2816, betreffende overschrijding van begrootingsposten 31; stelt voor een brief te schrijven aan Z.E. de Gouverneur in verband met de in de pers besproken meeningen betreffende den veterinairen dienst 37; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 75; benoeming van — tot lid van de Commissie van in- en uitgeleide 76;

Slacht- en keuringsverordening. Zie onder Verordeningen sub 33o.

Slot der rekening 1930. Zie onder Verordeningen sub 16o.

Slot der rekening 1931. Zie onder Verordeningen sub 4o.

Slot der rekening 1932. Zie onder Verordeningen sub 39o.

Sprockel (J. H.) Lid van den Raad. Spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en de overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad 11; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 22/23; spreekt bij de behandeling van het ontwerp verordening, houdende voorschrif-

ten betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 44, 45, 46; spreekt naar aanleiding van het verzoekschrift van C.C. Evertsz, dd. 1 December 1934 47; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening regelende het onderwijs in Curaçao 52/53, 54, 55; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao 56; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 62/63; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P.B. 1933 No.17) 66; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 75;

Sub Committee of the Association of W. I. T. A. S. S. Lines. Zie onder Verzoekschriften.

T.

Tandheelkunst. Zie onder Verordeningen sub 3o.

V.

Verdoovende middelen. Zie onder Verordeningen sub 20o.

Verordeningen.

1o. tot wijziging van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2). Indiening (**1** 1/2) 4; verwijzing naar de afdeelingen 4; voorloopig verslag, tevens eindverslag (**1** 3); behandeling en goedkeuring 5;

2o. tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgerechtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende. Indiening (**2** 1/2) 4; behandeling en goedkeuring 4;

3o. regelende de uitoefening van de tandheelkunst. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No.47 van het zittingsjaar 1933-1934). Mandaat op den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst 5; behandeling en goedkeuring 5, 6;

4o. houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931. Indiening (**4** 1/2) 5; verwijzing naar de afdeelingen 5; overzicht der Uitgaven en Ontvangsten, voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**4** 3/6); behandeling en goedkeuring 29;

5o. tot wijziging en aanvulling van: 1o. de Gedistilleerd-verordening 1908 (P. B. No. 34); en 2o. de Algemeene Verordening I. U. & D. 1908 (P.B. No. 33). Indiening (**5** 1/2) 5; verwijzing naar de afdeelingen 5; voorloopig verslag (5 3);

6o. tot wijziging van de verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P.B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgerechtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende. Indiening (**6** 1/2) 5; behandeling en goedkeuring 5, 6;

7o. houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 27 van het zittingsjaar 1931-1932, No. 25 van het zittingsjaar 1933-1934). Eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag, tweede nota van wijzigingen (**8** 1/3); behandeling en goedkeuring 39/46;

8o. houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 48 van het zittingsjaar 1933-1934). Eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag, tweede nota van wijzigingen (**9** 1/3); mandaat op den Procureur-Generaal 34; amendement 35; behandeling en goedkeuring 35;

9o. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13den Juli 1887 (P. B. No. 23) regelende de onteigening ten algemeenen nutte. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 49 van het zittingsjaar 1933-1934). Voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**10** 1/3); behandeling en goedkeuring 33;

10o. tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad. Indiening (**11** 1/2) 7; verwijzing naar de afdeelingen 7; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**11** 3/6) mandaat op den Administrateur van financiën 9; behandeling en goedkeuring 11;

11o. tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene postspaarbank in de kolonie Curaçao. Indiening (**12** 1/2) 7; verwijzing naar de afdeelingen 7; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**12** 3/6); behandeling en goedkeuring 49;

12o. tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934. Indiening (**13** 1/2) 7; verwijzing naar de afdeelingen 7; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**13** 3/6); mandaat op den Administrateur van financiën, Procureur-generaal, Directeur van Openbare Werken, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst 13; behandeling en goedkeurlng 13/26;

13o. tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen. Indiening (**14** 1/2) 9; verwijzing naar de afdeelingen 9; voorloopig verslag (**14** 3);

14o. tot aanvulling en wijziging van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7). Indiening (**15** 1/2) 9; verwijzing naar de afdeelingen 9; voorloopig verslag tevens eindverslag (**15** 3); behandeling en goedkeuring 29;

15o. tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908". Indiening (**16** 1/2) 13; verwijzing naar de Afdeelingen 13; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen (**16** 3/5);

16o. houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1930. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 28 van het zittingsjaar 1933-1934); behandeling en goedkeuring 29;

17o. tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77). Indiening (**17** 1/2) 27; verwijzing naar de afdeelingen 27; voorloopig verslag, memorie van antwoord, gewijzigd ontwerp, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**17** 3/7); behandeling en goedkeuring 57;

18o. tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106). Indiening (**18** 1/2) 27; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**18** 3/6); mandaat op den Administrateur van financiën 27; verwijzing naar de afdeelingen 27; behandeling en goedkeuring 29;

19o. tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannie gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen. Indiening (**19** 1/2) 28; verwijzing naar de afdeelingen 28; voorloopig verslag tevens eindverslag (**19** 3); behandeling en goedkeuring 32;

20o. tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen. Indiening (**20** 1/2) 31; behandeling en goedkeuring 32;

21o. tot wijziging en aanvulling van de „Winkelsluitingsverordening 1932" (P. B. 1932 No. 88). (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 52 van het zittingsjaar 1933-1934); voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag (**21** 1/3) behandeling en goedkeuring 37;

22o. regelende het onderwijs in Curaçao. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 5 van het zittingsjaar 1933-1934);

voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag, tweede nota van wijzigingen (**22** 1/6); mandaat op den Inspecteur van het onderwijs 50; behandeling en goedkeuring 50/56;

23o. tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 6 van het zittingsjaar 1933–1934); voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**23** 1/5); mandaat op den Inspecteur van het Onderwijs 50; behandeling en goedkeuring 56;

24o. tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 7 van het zittingsjaar 1933–1934): voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**24** 1/4); mandaat op den Inspecteur van het onderwijs 50; behandeling en goedkeuring 56;

25o. houdende wijziging van de voorschriften betrekkelijk den burgerlijken stand. Indiening (**26** 1/2); verwijzing naar de afdeelingen 36; voorloopig verslag tevens eindverslag (**26** 3) behandeling en goedkeuring 46;

26o. tot aanvulling van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44). Indiening (**27** 1/2) 36; verwijzing naar de afdeelingen 36; voorloopig verslag tevens eindverslag (**27** 3); behandeling en goedkeuring 46;

27o. regelende de uitoefening van de geneeskunst. (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 34 van het zittingsjaar 1933–1934); memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**29** 1/3); mandaat op den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst 60; behandeling en goedkeuring 60/61;

28o. houdende verdeeling van het eiland Aruba in districten en ter bepaling van de grenzen van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas. Indiening (**30** 1/2) 39; verwijzing naar de afdeelingen 39; voorloopig verslag tevens eindverslag (**30** 3); behandeling en goedkeuring 64;

29o. tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106). Indiening (**31** 1/2) 39; verwijzing naar de afdeelingen 39; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**31** 3/6); behandeling en goedkeuring 65/66;

30o. tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting. Indiening (**32** 1/2) 48; verwijzing naar de afdeelingen 48; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen. eindverslag, nota naar aanleiding van het eindverslag (**32** 3/7); behandeling en goedkeuring 57;

31o. tot aanvulling van de „Maten- en gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923 No. 27). (De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 11 van het zittingsjaar 1932–1933); voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen. eindverslag (**33** 1/4); behandeling en goedkeuring 64;

32o. tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935. Indiening (**35** 1/2) 58; verwijzing naar de afdeelingen 58; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**35** 3/6); mandaat op den Administrateur van financiën 60; behandeling en goedkeuring 61/63;

33o. tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17). Indiening (**36** 1/2) 59; verwijzing naar de afdeelingen 59; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**36** 3/6); behandeling en goedkeuring 66;

34o. tot aanvulling van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos 6 en 7). Indiening (**37** 1/2) 59; behandeling en goedkeuring 60;

35o. houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling. Indiening (**38** 1/2) 59; verwijzing naar de afdeelingen 59;

36o. tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai. Indiening (**39** 1/2) 59; verwijzing naar de afdeelingen 59; voorloopig verslag, memorie van antwoord, eindverslag nota naar aanleiding van het eindverslag (**39** 3/6);

37o. waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936. Indiening (**40** 1/9) 64: verwijzing naar de afdeelingen 64; voorloopig verslag, memorie van antwoord, nota van wijzigingen, eindverslag (**40** 10/13); mandaat op den Administrateur van financiën, Directeur van Openbare Werken en Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst 68; behandeling en goedkeuring 69/75;

38o. houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen. Indiening (**41** 1/2) 65; verwijzing naar de afdeelingen 65; voorloopig verslag, memorie van antwoord (41 3/4);

39o. houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao voor het dienstjaar 1932. Indiening (**42** 1/3) 65; verwijzing naar de afdeelingen 65; voorloopig verslag, tevens eindverslag (42 4); behandeling en goedkeuring 68;

40o. tot vereenvoudiging van de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrekking van vonnissen, beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen. Indiening (**43** 1/2) 65; verwijzing naar de afdeelingen 65; voorloopig verslag, tevens eindverslag (43 3); behandeling en goedkeuring 68;

41o. tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine. Indiening (**44** 1/2) 65; verwijzing naar de afdeelingen 65; voorloopig verslag, memorie van antwoord, gewijzigd ontwerp, eindverslag (**44** 3/6); behandeling en goedkeuring 68, 69;

42o. houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte. Indiening (**45** 1/2) 67; verwijzing naar de afdeelingen 67;

43o. tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77). Indiening (**45** 1/2) 67; verwijzing naar de afdeelingen 67; voorloopig verslag tevens eindverslag (**46** 3); behandeling en goedkeuring 69;

Verzoekschriften. Aanbieding door den Curaçaoschen R. K. Volksbond van een afschrift van een door dezen bond aan den Gouverneur gericht verzoekschrift, waarbij de steun van den Raad gevraagd wordt voor behoud of wederinvoering van onderwijs in de Engelsche en Spaansche taal op de scholen waar kosteloos onderwijs genoten wordt 4; verwezen naar de Afdeelingen 4:

— aanbieding door de Lago Oil & Transport Cy. van een verzoekschrift waarin genoemde maatschappij hare bezwaren kenbaar maakt tegen het bij den Raad in behandeling zijnde ontwerp-verordening betreffende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen- en beroepsziekten 28/29; verwezen naar de Afdeelingen 29;

— aanbieding door A. J. C. Henriquez e.a. van een verzoekschrift in verband met het bij den Raad in behandeling zijnde ontwerp-verordening, houdende bepaling betreffende kooplieden 30; verwezen naar de Afdeelingen 30;

— aanbieding door de Arend Petroleum My op Aruba van een verzoekschrift waarin de inzichten worden neergelegd betreffende het ontwerp-verordening regelende het gebruik van stoomtoestellen in Curaçao 31; verwezen naar de Afdeelingen 31;

— aanbieding door het Sub-Committee of the Association of W. I. T. A. S. S. Lines e.a. waarin zij, onder verwijzing naar hun adres van 16 October 1933, hun bezwaren tegen het gewijzigd ontwerp van het nieuwe Havenreglement uiteenzetten 34; verwezen naar de Afdeelingen 34;

— aanbieding door verschillende ingezetenen van Aruba van een verzoekschrift om verlenging van den steiger en uitdieping van de haven 36; in handen van de Commissie voor de Verzoekschriften 36; Verslag van de Commissie voor de verzoekschriften 75; de Raad vereenigt zich met het voorstel van de Commissie 75;

— aanbieding door den Heer C. C. Evertsz van een verzoekschrift om het daarheen te willen leiden dat onbehoorlijk optreden vanwege de Recherche vermeden wordt 47; verwezen naar de Afdeelingen 47;

— aanbieding door den Heer A. J. H. Bergmann, arts, van een verzoekschrift om in aanmerking te mogen komen voor de betrekking van Gouvernements geneeskundige van Curaçao 50; in handen van de Commissie voor de Verzoekschriften 50; verslag van de Commissie voor de verzoekschriften 75; de Raad vereenigt zich met het voorstel van de Commissie 75;

— aanbieding van een verzoekschrift, dd. 29 Januari 1935, door M. Craz e.a. om wettelijke bepalingen in het leven te roepen ter beperking o.m. van den werktijd en waarbij de medewerking van den Raad verzocht wordt om dergelijke bepalingen tot stand te helpen brengen 59; in handen van de commissie voor de Verzoekschriften 59; verslag van de Commissie voor de verzoekschriften 75; de Raad vereenigt zich met het voorstel van de Commissie 75;

— aanbieding van een verzoekschrift, d.d. 5 Maart 1935, door het Sub-Committee of the Association of W.I.T.A.S.S. Lines, waarbij dit comité den Raad verzoekt alvorens een definitief oordeel uit te spreken over het aan den Raad ingediend ontwerp-verordening „Ongevallenregeling 1935" het door genoemd Comité in te dienen adres af te wachten 65; in handen van de Commissie voor de Verzoekschriften 65;

Volksbond (Curaçaosche R. K.) Zie onder Verzoekschriften.

Volkshuisvesting. Zie onder Verordeningen sub 7o. en 30o.

Voorzitter (Jossy C. Henriquez) Geeft kennis van ingekomen stukken:

1o. Ontwerp-verordeningen. Zie onder Verordeningen.

2o. Ontwerp-keuren. Zie onder Keuren.

3o. Depêches en beschikkingen van den Gouverneur. Zie onder Gouverneur.

4o. Verzoekschriften. Zie onder Verzoekschriften.

5o. Andere stukken enz.

— brief dd. 4 Maart 1934 van den Heer Mr. G. H. Eskes met dankbetuiging voor afscheidswoorden naar aanleiding van zijn ontslag als raadslid 4; stelt voor dien brief voor kennisgeving aan te nemen 4;

— onderwerpt aan de goedkeuring van den Raad een ontwerp-brief aan Z.E. den Gouverneur naar aanleiding van een in de „La Prensa" verschenen ingezonden stuk betreffende den veterinairen dienst 6;

— brief dd. 14 Juli 1934 No. 71 van den Directeur van het Kabinet der Koningin, houdende dankbetuiging voor de deelneming betuigd bij het overlijden van Z.K.H. den Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg 9; voor kennisgeving aangenomen 9;

— wijdt een kort woord aan de nagedachtenis van het overleden lid Sutherland 11;

— onderwerpt aan de goedkeuring van den Raad een ontwerp-brief aan H.M. de Koningin naar aanleiding van het door den Heer D. Fock gesprokene in de vergadering van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 9 Maart 1934 14/15;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 24/25, 26;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1930 29;

— spreekt naar aanleiding van de benoeming van den Heer Mr. P. J. J. van den Biesen 33;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13den Juli 1887 (P. B. No. 23), regelende de onteigening ten algemeenen nutte 33;

— deelt mede dat het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting, op verzoek van het Bestuur aangehouden wordt 34;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting 39, 41, 43, 44, 45, 46;

— spreekt naar aanleiding van het verzoekschrift dd. 1 December 1934 van C. C. Evertsz, betreffende den recherchedienst 47;

— onderwerpt aan de goedkeuring van den Raad een ontwerp-brief aan Z. E. den Gouverneur naar aanleiding van het verzoekschrift van C. C. Evertsz, dd. 1 December 1934 49;

— gedenkboek uitgegeven door de Cooperatieve Vereeniging „Centraal Beheer" G. A. te Amsterdam ter gelegenheid van het vijfentwintigjarig bestaan van die vereeniging 50; stelt voor dit boek ter inzage van de leden ter Griffie van den Raad te deponeeren 50;

— brief dd. 13 December 1934 van de Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij, N. V. te Rotterdam, waarbij deze maatschappij, gebruik makend van de vlucht van de „Snip", den Raad haar goede wenschen overbrengt voor Kerstmis en Nieuwjaar 57; voor kennisgeving aangenomen 57;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) 57;

— verzoekt den Griffier de notulen van de vergadering van den 20sten November 1934 te verbeteren zooals voorgesteld door de leden Muskus en Bichon van Ysselmonde 59;

— twee nummers van 14 Juli 1934 en 12 Januari 1935 van het op Aruba verschijnend weekblad „El Despertador" 60; stelt voor deze bladen, ter inzage van de leden, ter Griffie van den Raad te deponeeren 60;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 62;

— twee tijdschriften van het „Indisch Genootschap" handelende over „De Spanning in het verre Oosten" en „De herziening van het reglement op het beleid der regeering in de kolonie Suriname" 65; stelt voor deze tijdschriften ter Griffie van den Raad te deponeeren 65;

— spreekt naar aanleiding van de herbenoeming van de Heeren J. W. J. van der Linde Schotborgh, Mr. P. J. J. van den Biesen, J. de J. Arends en R. R. Muskus tot respectievelijk ondervoorzitter en leden van den Raad 65;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17) 66;

— richt tot den Heer Mr. C. F. Gronemeyer een welkomsgroet nu hij weder als Griffier optreedt 67;

— een exemplaar van het tijdschrift „Indisch Genootschap", handelende over „De herziening van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao 68; stelt voor dit drukwerk ter Griffie te doen deponeeren 68;

— gouvernements-apostille, dd. 9 Mei 1935, No. 2167, waarbij den Raad (vertrouwelijk) ter kennisneming wordt aangeboden een „Overzicht van de Crisiswetgeving in Nederland" 68; stelt voor dit drukwerk ter Griffie te doen deponeeren 68;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine 68/69;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) 69;

— spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 73, 74;

— zegt, ter voldoening aan het verzoek, vervat in de gouvernements-depêche, dd. 4 Mei 1935 No. 4970, den leden van den Raad, namens den Gouverneur, dank voor hetgeen zij in het afgeloopen zittingsjaar hebben verricht 76;

— verklaart, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1934-1935 gesloten 76.

W.

Weel (A. H. M. van). Zie onder Fungeerend Griffier van den Raad.

Winkel (C. N.) Lid van den Raad. Spreekt naar aanleiding van de Gouvernements-depêche, dd. 5 Juli 1934 No. 2197, waarbij wordt kennis gegeven dat voor de viering van het

300-jarig Nederlandsch bewind een commissie gevormd is en dat volgens mededeeling van de leden van den Raad van Politie op Aruba geen quaestie van was, dat het Arubiaansch volk niet tevreden zou zijn met het Bestuur van Curaçao 12; spreekt bij de behandeling van het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 70/72, 74;

Winkelsluitingsverordening. Zie onder Verordeningen sub 21o.

Z.

Ziekteverordening Zie onder Verordeningen sub 42o.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 1.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 8sten Mei 1934, des morgens te negen ure.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, A. P. A. van Leeuwen, R. R. Muskus, J. H. Sprockel, David Capriles, Ernesto C. Martijn, C. N. Winkel, J. de J. Arends, S. A. Senior* en *S. A. L. Maduro*, leden, zoomede de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
ALSMEDE: de Heeren *H. J. Th. Boomgaart*, ondervoorzitter, en *C. S. Gorsira J. P. Ez.*, lid van den Raad van Bestuur.
AFWEZIG: de Heer *J. Sutherland*, lid.

Te negen uur nemen de aanwezige Heeren zitting in afwachting van den Gouverneur.

Een oogenblik daarna treedt deze, vergezeld van zijn adjudant en begeleid door de in de vorige vergadering benoemde commissie, de vergaderzaal binnen, neemt den voor hem bestemden zetel in en opent de zitting van het nieuwe zittingsjaar met de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter en Heeren Leden van den Koloniale Raad.

Ingevolge artikel 77 van het Regeeringsreglement van Curaçao bevind ik mij hier om de vergadering van den Koloniale Raad voor het zittingsjaar 1934–1935 te openen.

Allereerst wil ik woorden wijden aan de nagedachtenis van wijlen Hare Majesteit de Koningin-Moeder.
Het was met ware droefenis, dat Curaçao haar heengaan vernam.
Veel heeft het Rijk aan Koningin Emma te danken.
Als opvoedster van H. M. Koningin Wilhelmina, als Koningin Regentes, als het ongeëvenaarde voorbeeld van christelijke naastenliefde verdiende zij ten volle de aanhankelijkheid, die de bevolking van het Koninkrijk in al zijn geledingen Haar toedroeg. Tot op het laatst van Haar leven stelde zij belang in alles, wat het Nederlandsche Volk betrof, hielp zij, voor zoover het in Haar vermogen lag, daar, waar geleden werd.
Koningin Emma zal in onze herinnering blijven als een ware Vorstin, als eene Christin met een moedig, liefdevol hart.
In dagen van rouw gevoelen wij bijzonder diep, dat wij Nederlanders zijn, dat wij een onverbreekbaar geheel uitmaken met de andere deelen van het Rijk.

Het gevoel, dat wij behooren tot een hechte eenheid, komt den laatsten tijd ook telkens naar voren, nu Nederland zijn zwaren strijd voert om te ontkomen aan den druk, dien de algemeene malaise uitoefent.

Met trots nemen wij waar, dat ons Rijk, dat zeker niet het minst van de depressie te lijden heeft, niet versaagt, doch integendeel, zijn traditie getrouw, met de tanden opeengeklemd, zich ten volle geeft om meester van den toestand te blijven. Wij zijn er trotsch op, dat het Nederlandsche Volk, tot opofferingen bereid, zich eendrachtig schaart achter Koningin en Regeering en met volkomen eerlijke middelen zich staande houdt in de branding.

Over eenige maanden zullen wij het feit herdenken, dat wij 300 jaar met Nederland vereenigd zijn.
Dan zullen wij toonen, dat wij hiervoor dankbaar zijn. Door uitingen van feestvreugde, maar bovenal door eene waardige herdenking, die de banden met de andere deelen van het Rijk aanhaalt.
Dit jaar zal Curaçao in nationalen zin doen opleven.

Onze geëerbiedigde Koningin heeft U, Mijnheer de Voorzitter, als zoodanig herbenoemd en U, Mijnheer de Ondervoorzitter, in Uwe juistgenoemde betrekking benoemd. Ik wensch U geluk met dit door de Hooge Regeering gegeven blijk van vertrouwen en waardeering.
Ook de Heeren A. P. A. van Leeuwen en S. A. Senior, die werden herbenoemd en de nieuwe leden, J. Sutherland, Ernesto C. Martijn en Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, wensch ik geluk.
De heeren Mr. W. Ch. de la Try Ellis, R. S. de Lannoy en Mr. G. H. Eskes, die ontslag namen als lid van den Raad, dank ik voor de door hen bewezen diensten.
U, Mijne Heeren, dank ik voor het werk, door U in het afgeloopen jaar verricht en voor de goede samenwerking, die er tusschen den Raad en mij heeft bestaan.
Ik verzoek U met mij een oogenblik stil te willen staan bij de nagedachtenis van Herman Statius Muller, die onlangs is overleden.
Gedurende acht jaar was hij lid van Uw College en gedurende tien jaar maakte hij deel uit van den Raad van Bestuur.
In hem verloor Curaçao een zijner nobelste burgers.

In Augustus van het vorig jaar werd Hr. Ms. „Johan Maurits van Nassau", het voor Curaçao gebouwde oorlogsschip, hier gestationneerd.
De Regeering bewees hiermede, dat het Haar vaste wil is, de middelen beschikbaar te stellen, om het Nederlandsche gezag in de Caraïbische Zee hoog te houden.

Ofschoon zich in toenemende mate teekenen van opleving in den algemeenen economischen toestand vertoonen, is het niet mogelijk voorspellingen te doen betreffende de ontwikkeling van dien toestand.
Meer nog dan verleden jaar zijn de landen in staat van tegenweer. Vele der getroffen maatregelen mogen wellicht voor het betrokken land eene ontspanning beteekenen, voor andere landen zijn zij meestal nadeelig. Ook Curaçao ondervond den terugslag van elders genomen maatregelen.

Toch behoort Curaçao tot de weinige gebieden, waar eene geringe verbetering valt op te merken.

De scheepvaart nam toe en bereikte nagenoeg de hoogte van 1931.

De cijfers der vrachten, die gedurende het jaar 1933 aan vrij groote schommeling onderhevig waren, hebben eene neiging tot stijgen.

De groote oliemaatschappijen zijn in volle werking.

Vergeleken bij 1932, kan 1933 in dit opzicht gunstig worden genoemd. Ook de cijfers over de eerste drie maanden van 1934 zijn geruststellend.

Van de artikelen, niet bestemd voor de olieraffinaderijen, was de invoer in 1933 in waarde iets hooger dan in 1932.

Hierbij moet de algemeene daling der prijzen in rekening worden gebracht.

De doorvoer van olieproducten steeg, wat de hoeveelheid betreft, met 60% ; de doorvoer van andere artikelen met 70%.

De cijfers voor den uitvoer van olieproducten zijn opgenomen in het Economisch Overzicht, evenals die van phosphorzure kalk. De laatste zijn met ruim 30% toegenomen.

De waarde van het uitgevoerde zout was in 1933 iets lager dan in 1932, doch hooger dan in 1930 en 1931.

Ofschoon de waarde van het uitgevoerde zout betrekkelijk gering is, blijft de zoutwinning voor de economisch zwakke eilanden Bonaire en St. Martin toch van belang.

De uitvoer van oranjeschillen en dividivi is reeds geruimen tijd van geringe beteekenis.

Aan aloëhars is in 1933 meer uitgevoerd dan in 1932. De prijs is echter laag.

Ruim 49.000 dozijnen stroohoeden werden in 1933 uitgevoerd tegen ongeveer 45.500 dozijnen in 1932. De waarde der uitgevoerde hoeden bedroeg in 1933 f. 144.470.—.

De handel is, over het algemeen genomen, niet verder ingezakt. Wel hebben vele zaken moeite zich staande te houden, maar dit vindt voor een groot deel zijn oorzaak in de concurrentie, die door de toename van het aantal handelaars is ontstaan. De daling van den dollar was, wegens het contact, dat met de Vereenigde Staten van Noord Amerika wordt onderhouden, mede van invloed op den toestand van den handel.

Het aantal toeristenschepen, dat Curaçao bezocht, bedroeg in 1933 37 en in het eerste kwartaal van 1934 26.

De oogst, vooral van maïs, was goed.

De werkloosheid nam af.

In de groote oliebedrijven op Curaçao en Aruba werkten op 1 Maart 1934 6.734 personen.

De Mijnmaatschappij Curaçao had 533 personen in haar dienst.

Op de verschillende werven verdienden ongeveer 340 personen gemiddeld een weekloon, terwijl de K. N. S. M. 320 man voor haar schepen in Curaçao had aangenomen.

Enkele groote bedrijven gaven tezamen aan honderden arbeid.

Het Departement van Openbare Werken had, doordat meer geld voor wegen en gebouwen beschikbaar kon worden gesteld, in Maart 1934 op Curaçao 450 man in dienst.

Bovendien waren in de buitendistricten werklieden aangenomen voor wegenherstel. Zooveel mogelijk vervangt Openbare Werken periodiek de aangenomen werkkrachten door anderen.

In deze tijden van goeden regenval kunnen de landbouw en de veeteelt zich weer eenigszins herstellen.

De veestapel is gedurende de laatste jaren aanzienlijk toegenomen. Het aantal „grondjes", die aan den kleinen man in huur zijn gegeven, is sinds 1930 met ongeveer 25% toegenomen.

Overtuigd van de noodzakelijkheid, de veeteelt en den kleinen landbouw te ontwikkelen, besteedt het Bestuur aan deze middelen van bestaan onafgebroken zorg.

Van de eilanden verkeeren Curaçao en Aruba in de gunstigste omstandigheden.

De visscherij op Curaçao en Aruba begint tot ontwikkeling te komen. Hierdoor komt een middel van bestaan, dat voor de bevolking zeer geschikt is, meer naar voren.

De plannen, om de goudwinning op Aruba weder aan te pakken, hebben een vasteren vorm aangenomen.

Bonaire is niet verder achteruitgegaan; de oogst was ruim voldoende en het gewonnen zout kon worden verkocht.

De Bovenwindsche eilanden ondervinden bij het afzetten van hunne producten scherpe concurrentie van streken, die onder gunstiger omstandigheden verkeeren.

Het Bestuur verwacht, dat de pogingen tot verbetering van den toestand op die eilanden, niet zonder resultaat zullen blijven.

Door de benoeming van een landbouwkundige zal de ontwikkeling van den land- en tuinbouw aldaar worden bevorderd.

Vermoedelijk zal de winning van vulkanische asch op St. Eustatius spoedig ter hand worden genomen.

's Lands financiën geven geen reden tot ongerustheid. In 1933 was er een overschot van f. 446.000.—.

Mede door vermindering van kasgelden kon van de voorschotten, die het Rijk verstrekte, in 1933 ruim 2 millioen gulden worden terugbetaald.

Het laat zich aanzien, dat in 1934 meer zal worden afgelost, dan op de begrooting daarvoor is uitgetrokken.

De uitkomsten van de eerste drie maanden van 1934 zijn bevredigend.

Het zou, naar mijne meening, eene verkeerde politiek zijn, indien Curaçao, zich baseerend op den bevredigenden toestand van 's Lands financiën, doelbewust de opbrengst der middelen ging verlagen. De kasvoorschotten, die het Rijk verstrekte, dienen zoo spoedig mogelijk te worden afgelost. Bovendien behoort Curaçao nu het blijkt, dat er geen reden is tot ongerustheid ten aanzien van 's Lands kas, weer door te gaan met het nemen van de maatregelen, die voor de ontwikkeling van het economisch leven en voor de verbetering van hygiënische en sociale toestanden noodig zijn. Het behoeft geen betoog, dat de voorzichtigheid verbiedt, kostbare werken uit te voeren.

Dat Uw College het met deze opvatting eens is, bleek uit de bereidwilligheid, waarmede gelden voor de verbetering van wegen, voor de uitbreiding van den haven van Aruba, voor den bouw van openbare gebouwen op Aruba en op de andere eilanden en voor den gezondheidsdienst heeft toegestaan. De gelden, welke bestemd zijn voor de tuberculosebestrijding en voor de verbetering van het krankzinnigenwezen, zullen aan zeer ongewenschte toestanden een eind maken.

De uit te voeren werken geven werkgelegenheid aan ambachtslieden, die daaraan het meest behoefte hebben.

Waarschijnlijk zullen Curaçao en Aruba in het geregeld luchtverkeer worden opgenomen. Alsdan zullen eenige voorzieningen noodzakelijk zijn. Ik ben ervan overtuigd, dat U, het belang van de zaak in aanmerking nemend, eventueel de daarvoor noodige gelden zal toestaan.

Wanneer de verordening, houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten, is tot stand gekomen, zullen de gegevens, noodig voor het ontwerpen van eene regeling van het onderwerp beschikbaar komen. Het ligt in de bedoeling van het Bestuur daarna zoo spoedig mogelijk zulk eene regeling aan Uwe goedkeuring te onderwerpen.

De ontwerpen tot doorvoering van de gelijkstelling van het bijzonder met het openbaar onderwijs zijn reeds eenigen tijd bij Uw College in behandeling.

De tijdsomstandigheden leenen zich niet tot invoering van den leerplicht.

Wel overweeg ik om — indien 's Lands financiën bevredigend blijven — opnieuw een ontwerp tot invoering van den schoolplicht bij U in te dienen.

De verordeningen, houdende bepalingen, waardoor het Bestuur de macht verkrijgt op te treden tegen uitingen, gericht tegen de maatschappelijke orde, zijn door Uw College in denzelfden zin beschouwd, als waarin zij door het Bestuur zijn ontworpen. Zij beoogen allerminst eene gezonde critiek aan

banden te leggen.

In het afgeloopen jaar werden behalve een drietal keuren 32 verordeningen aangenomen. Van deze noem ik die, waarbij belangrijke wijzigingen en aanvullingen in de onderwijs-verordeningen werden aangebracht; waarbij de vrijstellingen voor de betaling van loodsgelden werden uitgebreid; waarbij de schatting van de grondbelasting tijdelijk op eene andere basis werd gebracht, hetgeen voor de grondeigenaren eene aanmerkelijke verlichting beteekent; waarbij aan veehouders meer bescherming van den afzet hunner producten werd verleend en tenslotte de verordening ter nadere regeling van de met den dood bekrachtigde erfstellingen over de hand, welke het mogelijk maakt een zeer ongewenschten toestand uit den weg te ruimen.

Onder de ontwerp-verordeningen, die bij Uw College in behandeling zijn, komen voor die betreffende het bouwen en de volkshuisvesting en die tot vaststelling van een nieuw reglement voor de haven van Curaçao.

Ofschoon, zooals ik reeds heb aangegeven, Curaçao in betrekkelijk gunstige omstandigheden verkeert, blijft het noodzakelijk, dat wij eensgezind samenwerken om den economischen toestand van alle eilanden, welke toestand van zooveel verschillende factoren afhankelijk is, te bevorderen.

Met de bede, dat God ons werk moge zegenen, verklaar ik de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingsjaar 1934-1935 geopend.

Na het uitspreken dezer openingsrede verlaat de Gouverneur met zijn adjudant de vergaderzaal, door evengenoemde commissie uitgeleide gedaan.

Na de commissie van in- en uitgeleide, die intusschen in de vergaderzaal is teruggekeerd, te hebben bedankt, stelt de Voorzitter voor over te gaan tot het trekken der Afdeelingen.

Hiertoe wordt besloten.

Het resultaat der trekking is, dat de eerste afdeeling bestaat uit de Heeren J. Sutherland, J. de J. Arends, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, A. P. A. van Leeuwen, Ernesto C. Martijn en David Capriles en de tweede afdeeling uit de Heeren R. R. Muskus, S. A. L. Maduro, C. N. Winkel, J. H. Sprockel en S. A. Senior, welke afdeelingen, volgens artikel 1, tweede lid, van het Reglement van Orde, onderscheidenlijk door de Heeren Voorzitter en Ondervoorzitter zullen worden gepresideerd.

Niets meer te verhandelen zijnde en geen der leden het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 2.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 23sten Mei 1934, des avonds te 8 ure.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *S. A. L. Maduro*, *J. H. Sprockel*, *E. C. Martijn* en *J. Sutherland*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *A. P. A. van Leeuwen*, *David Capriles*, *J. de J. de Arends* en *S. A. Senior*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 8sten Mei 1934, des voormiddags te negen ure, welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

Hierop doet de *Voorzitter* mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche d.d. 16 Mei 1934, No. 868, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2) (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-1).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

2o. een brief d.d. 4 Maart 1934 van den Heer Mr. G. H. Eskes, luidende als volgt:

Mijne Heeren,

Ik heb de eer U mijn hartelijken dank te betuigen voor de vriendelijke woorden van afscheid door Uwen Voorzitter in de Vergadering van 15 Januari l.l. namens den Raad gesproken naar aanleiding van mijn ontslagname als Lid van Uwen Raad, welke ik onlangs telegrafisch indiende, opdat zoo spoedig mogelijk in mijne vacature zou kunnen worden voorzien.

Het is mij een behoefte U alsnog naar aanleiding van mijn vertrek uit Uw College te zeggen, hoezeer ik het waardeer zooveel jaren daarvan deel te hebben mogen uitmaken. De ruim acht jaren in Curaçao doorgebracht hebben mij met vele banden aan dit gebiedsdeel verbonden, en het was mij een eer en een voorrecht aan de behartiging van het algemeen belang van Curaçao ook in Uw College te hebben mogen medewerken.

Ik dank U ten zeerste voor de aangename samenwerking en voor de vriendschap, Uwerzijds ondervonden. Met voldoening zij geconstateerd, dat bij de besprekingen er steeds naar gestreefd werd den hoffelijken toon te bewaren. Ook bij de behandeling van voorstellen, waar verschil in beginselen tot uiting kwam, bleef wederzijdsche waardeering voor elkanders standpunt niet uitgesloten.

Gemakkelijk is Uw taak niet steeds. Uit ervaring is mij bekend, hoe noodzakelijk het is, dat de Koloniale Raad steeds paraat zij om zich met kracht te verzetten tegen elken inbreuk op zijn rechten.

Het zij U gegeven, de taak U door het Regeerings-Reglement opgedragen, steeds naar den eisch der wet te vervullen als vrije mannen, binnen de grenzen der wet alleen gebonden door eed en geweten.

Ook de H. H. Griffier en Plaatsvervangend Griffier en den Heer Algemeen Rapporteur moge ik bij deze wel danken voor de vele hulp en medewerking steeds hunnerzijds ondervonden.

Met mijn beste wenschen voor U allen persoonlijk,
verblijf ik gaarne, met de meeste hoogachting,
Uw d.w. oud-collega,

(get). G. H. ESKES.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt deze brief voor kennisgeving aangenomen.

3o. een brief d.d. 23 Mei 1934 van den Curaçaoschen R. K. Volksbond, waarbij, onder aanbieding van een afschrift van een door dezen bond aan Z. E. den Gouverneur gericht verzoekschrift, de steun van den Raad gevraagd wordt voor behoud of wederinvoering van onderwijs in de Engelsche en Spaansche taal op de scholen, waar kosteloos onderwijs genoten wordt.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk naar de afdeelingen verwezen.

4o. een gouvernements-depêche d.d. 18 Mei 1934, No. 1750, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende (Kol. Raad Zittingsjaar 1934-1935-2).

De *Voorzitter* stelt voor dit ontwerp nog denzelfden avond in behandeling te nemen, tenzij een der leden het naar de afdeelingen wenscht te verwijzen. Het betreft een eenvoudige wijziging waaruit volgt, dat men Nederlander moet zijn in den zin der wet om tot landraad verkozen te kunnen worden.

Aangezien dit voorstel aanvaard wordt, stelt de *Voorzitter* het ontwerp aan de orde van behandeling en opent de algemeene beraadslagingen.

Daar niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Hierna worden achtervolgens de artikelen 1 en 2, de overgangsbepaling, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niemand meer het woord verlangend en niets meer aan de orde zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 3.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 26sten Juni 1934, des avonds te 8 ure.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *S. A. L. Maduro*, *David Capriles*, *E. C. Martijn*, *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde*, *S. A. Senior*, *J. de J. Arends* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heer *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, gemachtigde van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heeren *J. H. Sprockel* en *J. Sutherland*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 5den Mei 1934 (zittingsjaar 1933–1934 No. 19) en van den 23sten Mei 1934 (zittingsjaar 1934–1935 No. 2), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

Hierop doet de *Voorzitter* mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 28 Mei 1934, No. 1759, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van: 1o. de Gedistilleerdverordening 1908 (P. B. No. 34); en 2o. de Algemeene Verordening I. U. & D. 1908 (P. B. No. 33) (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–5);

2o. een gouvernements-depêche dd. 25 Mei 1934, No. 1746, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931 (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–4).

Op voorstel van den *Voorzitter* worden beide ontwerpen naar de Afdeelingen verwezen.

3o. een gouvernements-depêche dd. 13 Juni 1934, No. 1884, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–6).

Op voorstel van den *Voorzitter* zal dit ontwerp nog denzelfden avond in behandeling genomen worden.

4o. een gouvernements-depêche dd. 25 Juni 1934, No. 2106, waarbij den Raad wordt medegedeeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Kolonialen Raad over het ontwerp-verordening, regelende de uitoefening van de tandheelkunst, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij zal meenen te moeten verstrekken.

De *Voorzitter* stelt hierop aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2) (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–1) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden hierna de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierop stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening, regelende de uitoefening van de tandheelkunst (1933–1934–47) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij geen der leden het woord verlangt, verleent de *Voorzitter* het woord aan den gemachtigde van het Bestuur.

De Heer *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, bedankt den Voorzitter voor diens woorden van welkom, tot hem gericht, en stelt voor de navolgende wijzigingen in het ontwerp aan te brengen:

1) De aanhef van artikel 1 wordt gelezen als volgt: „Tot de uitoefening der tandheelkundige praktijk zijn, behalve de toegelaten geneeskundigen, uitsluitend bevoegd";
2) Het eerste lid van artikel 5 wordt gelezen als volgt:
„De Gouverneur kan, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gehoord, indien op een eiland buiten Curaçao behoefte bestaat aan tandheelkundige hulp, met afwijking van het bepaalde bij art. 1, aan personen, die den leeftijd van 21 jaar bereikt hebben en een of meer getuigschriften hebben overgelegd, waaruit blijkt, dat zij met goed gevolg eene opleiding tot tandheelkundige hebben genoten, toelating verleenen tot de uitoefening van de tandheelkundige praktijk op dat eiland.";
3) In stede van „hem", voorkomende in de laatste alinea

van artikel 7, wordt gelezen: „den tandarts of tandheelkundige";

4) Het laatste lid van de Slot- en overgangsbepalingen vervalt.

Als toelichting zegt spreker, dat de wijziging onder 1o. beoogt, dit ontwerp geheel los te maken van dat, regelende de uitoefening van de geneeskunst, opdat de behandeling van dit ontwerp niet zal behoeven te wachten op die van het andere. Ook bij den Raad zelf bestond bezwaar tegen de koppeling van deze ontwerpen.

De wijziging onder 2o. wordt voorgesteld, omdat in de oude redactie de verhouding tusschen Gouverneur en Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst niet tot zijn recht kwam, terwijl de voorgestelde redactie bovendien duidelijker is.

De derde wijziging houdt een redactieverduidelijking in. Aangezien er geen personen zijn, op wien de gewijzigde laatste alinea der Slot- en overgangsbepalingen toepasselijk is, kan deze bepaling gevoeglijk vervallen, waarin het voorstel onder 4o. voorziet.

De *Voorzitter* gaat hierop over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1, zooals gewijzigd staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur, 2, 3, 4, 5, zooals gewijzigd staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur, 6, 7, zooals gewijzigd staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur, 8, 9, de Slot- en overgangsbepalingen, zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging en staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-6) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierop stelt de *Voorzitter* voor naar aanleiding van een in de La Prensa verschenen ingezonden stuk den navolgenden brief aan Z. E. den Gouverneur te richten:

In de La Prensa van 16 Juni 1934 komt een artikel voor, waarin „Reporter" de aandacht vestigt op de door hem medegedeelde omstandigheid, dat niettegenstaande op 28 Maart j.l. (naar vernomen moet deze datum zijn 28 Mei) een deel van het terrein op Parera, bestemd voor stallen van vee, besmet verklaard is met anthrax, een hoeveelheid van 130 stuks slachtvee, die op den 6n. Juni 1934 uit het buitenland was aangevoerd, in het besmet verklaarde gedeelte van het bedoeld terrein op Parera is gestald en waarvan sedert den 8n. dezer geslacht en vleesch verkocht is. De Koloniale Raad moge de aandacht van Uwe Excellentie vestigen op dit artikel met beleefd verzoek hem daaromtrent te willen inlichten.

Eenigen tijd geleden is ook een gedeelte van de plantage Marchena wegens anthrax besmet verklaard. De Koloniale Raad zou het op prijs stellen te vernemen op welke wijze dit geschied is en of de besmetverklaring van dat terrein nog van kracht is, dan wel, welke maatregelen genomen zijn om tot opheffing der besmetverklaring te geraken.

Zonder hoofdelijke stemming wordt hiertoe besloten.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter*, na den gemachtigde van het Bestuur bedankt te hebben voor diens inlichtingen, de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 4.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Donderdag, den 12den Juli 1934, des avonds te 8 ure.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *A. P. A. van Leeuwen. S. A. L. Maduro, E. C. Martijn, R. R. Muskus, Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde* en *David Capriles*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *C. N. Winkel, S. A. Senior, J. de J. Arends* en *J. H. Sprochel*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 26sten Juni 1934 (zittingsjaar 1934–1935 No. 3), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

De *Voorzitter* deelt mede deze vergadering te hebben bijeengeroepen om mededeeling te doen van een tweetal gewichtige stukken, die spreker gaarne zoo spoedig mogelijk behandeld zag, n.l. de ontwerp-verordeningen betreffende den vrijen overgang van de Koningin Emmabrug en de tweede suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1934, waarbij het Bestuur o.a voor wegenverbetering credieten vraagt welke de bestrijding van de werkloosheid mede ten goede zullen komen.

Hierop doet de *Voorzitter* mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 6 Juli 1934, No. 2181, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene postspaarbank in de kolonie Curaçao (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–12);

2o. een gouvernements-depêche dd. 6 Juli 1934, No. 2190, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–11);

3o. een gouvernements-depêche dd. 7 Juli 1934, No. 2173, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–13).

Op voorstel van den *Voorzitter* worden bovengenoemde ontwerpen naar de Afdeelingen verwezen.

4o. een gouvernements-depêche dd. 5 Juli 1934, No. 2197, luidende als volgt:

Hiermede heb ik de eer Uwen Raad met het volgende in kennis te stellen.
Het lid van Uwen Raad, de Heer C. N. Winkel, deelde in de rede, welke door hem gehouden werd in Uwe vergadering van den 5den Mei 1934 blijkens de notulen van die vergadering, welke in de vergadering van den 26sten Juni werden goedgekeurd, onder andere mede, dat men op Aruba voor de viering van het 300-jarig Nederlandsch bewind niet eens een commissie heeft kunnen vormen, hetgeen zijns inziens een bewijs was, dat de menschen op Aruba niet tevreden waren en ook, dat de Arubaan zich onderdrukt gevoelde.
Teneinde in verband met de mij gebleken onjuistheid van deze conclusie te voorkomen, dat zij verder ingang zou kunnen vinden, merk ik het volgende op:

1o. op Aruba is dd. 13 Juni 1934 een comité gevormd, bestaande uit personen uit allerhande kringen, hetwelk een manifest heeft uitgevaardigd van den volgenden inhoud:

Het is onderstaande commissie een aangename plicht den ingezetenen van Aruba te kunnen mededeelen, dat Aruba zich opmaakt, zooals alle andere eilanden van het Gebiedsdeel Curaçao, om van 25 tot en met 28 Juli a.s. het feit feestelijk te herdenken, dat 300 jaren geleden het Nederlandsch Gezag hier werd gevestigd.

Deze gebeurtenis is ook in Nederland op waardige wijze herdacht op initiatief van het Algemeen Nederlandsch Verbond en de Koninklijke Vereeniging „Oost en West" terwijl niemand minder dan de Voorzitter van den Ministerraad, Zijne Excellentie Dr. H. Colijn, Minister van Staat, Minister van Koloniën en Minister van Economische Zaken a. i. de rij opent van het Eerecomité, samengesteld uit vooraanstaande personen uit de Nederlandsche samenleving, die blijk gaven van hunne belangstelling.

Aruba kan vanzelfsprekend bij deze feestviering niet achterblijven en reeds is een programma in groote lijnen vastgesteld. Woensdag 25 Juli zullen er kinderfeesten plaats vinden op alle scholen, welk plan nog nader zal worden uitgewerkt, terwijl er 's avonds een herdenkingsavond zal worden gehouden in het Gloriatheater. De personen die daaraan meewerken zullen nader worden bekend gemaakt. Een ieder is welkom voor zoover er plaatsen beschikbaar zijn. Alle dagen zullen aanvangen met de reveille der mariniers. Verder een vlaggenparade van de mariniers met muziek van de St. Miguel band. De Koninklijke Nederlandsche padvinders vereeniging afdeeling Aruba zal met hare leden spelen uitvoeren op het oude voetbalveld. Behalve de audientie in het Gouvernementshuis zal er een stoet in optocht door de straten van Oranjestad trekken en hulde brengen aan H. M. de Koningin, vertegenwoordigd door den Gezaghebber hetzij voor het Gouvernementshuis of voor het Logeergebouw,

waarna de deelnemers getracteerd zullen worden. Er zal een openlucht-bioscoop worden gehouden. Ook de schoolkinderen zullen een aubade brengen voor het Gouvernementshuis, waarna de kinderen op de scholen zullen worden getracteerd. Verder zullen er wedstrijden worden georganiseerd met zeilbooten, waarvoor prijzen beschikbaar worden gesteld.

Bovendien zwemwedstrijden, ringsteken te fiets, betrouwbaarheidsrit voor taxi chauffeurs, versierde fietsenoptocht enz., alles om prijzen. Ook zullen er seriewedstrijden worden gehouden tusschen de plaatselijke voetbalvereenigingen gedurende drie dagen, waarvoor een zilveren beker met inschrift en een zilveren medaille als eerste en tweede prijs beschikbaar zijn. Bij verschillende gelegenheden zal er muziek worden gemaakt, terwijl de muziektent bijzonder fraai electrisch verlicht zal worden. Het slot van den laatsten avond zal zijn een grootsch vuurwerk, zooals nimmer tevoren op Aruba is vertoond. Alle bijzonderheden en data worden nader bekend gemaakt.

De feestcommissie doet reeds nu een beroep op de gansche bevolking van Aruba om hare volle medewerking en noodigt haar uit de Nationale driekleur gedurende de feestweek uit te steken, opdat het derde eeuwfeest in alle opzichten moge slagen.

De Feestcommissie (in alphabetische volgorde)
Eric Arends,
A. de Boer,
Frater M. Beatus,
Dr. A. F. Dussenbroek,
J. H. A. Eman,
John G. Eman (Penningmeester)
H. A. Hessling (Secretaris)
F. J. Q. Kwartsz (Voorzitter)
J. K. Z. Lampe,
Dr. A. C. Moulyn,
Hub. Oduber,
Pastoor C. Penninx,
O. L. Ponson.

2o. bij mijn jongste bezoek aan Aruba in de laatste week van Juni hebben zoowel de Voorzitter als de beide leden van den Raad van Politie van dat eiland mij medegedeeld, dat er geen sprake van is, dat het Arubaansche volk zich onderdrukt gevoelt;

3o. eveneens verklaarden die personen, dat er geen quaestie van was, dat het volk van Aruba niet tevreden zou zijn met het Bestuur van Curaçao.

Voorzoover echter op Aruba ontevredenheid zou voorkomen, bestaat deze volgens genoemd college slechts onder een zeer klein percentage der bevolking. Bovendien spruit deze ontevredenheid niet voort uit een grief tegen een bepaald iets of tegen een bepaalden toestand, maar heeft elk der ontevredenen eigen grieven, waaraan veelal het persoonlijk belang niet vreemd is.

5o. een brief dd. 12 Juli 1934 van den oud-Voorzitter van den Kolonialen Raad, den Heer Ed. S. Lansberg, luidende:

Den Edelachtbare Heeren Voorzitter
en leden van den Kolonialen Raad.

Edelachtbare Heeren:

Met bevreemding heb ik in de notulen van Uwen Raad van Zaterdag den 5den Mei jl., gepubliceerd in de Curaçaosche Courant van Vrijdag den 29sten Juni jl. gelezen het gesprokene door het lid nu wijlen den Heer J. Sutherland, waar hij zegt: „Ik achtte mij voor de tweede keer gepasseerd, toen het bekend werd, dat de toenmalige Voorzitter, de Heer Ed. S. Lansberg, bij het begroeten van het nieuwe lid, mijne verwijdering uit dezen Raad op een geheimzinnige wijze met stilzwijgen had voorbijgegaan, ondanks het feit, dat ik candidaat van den Raad was, daarbij over het hoofd ziende dat er parlementaire gebruiken zijn, die niet zonder fatsoen ter zijde gelegd mogen worden" en verder „het was mij niet onbekend dat de toenmalige Voorzitter rekende op den persoon, die in mijn plaats was gekomen om tot dit College toe te treden, zoodra een katholieke zetel vrij zou komen."

De Heer Sutherland schijnt bij het houden van zijn betoog geheel en al vergeten te zijn, dat hij in de zitting van den Kolonialen Raad van Zaterdag *den 10den Mei 1919*, toen er eene motie was ingediend naar aanleiding van de benoeming door de Kroon van den Heer Mr. Ellis buiten de voordracht van den Raad om, woordelijk o. m. gezegd heeft: „dat de benoeming van Mr. Ellis den halven avond reeds in beslag heeft genomen. De Regeering heeft niets meer gedaan dan gebruik gemaakt van haar recht en bevoegdheid om te benoemen, wien zij *verkiest*", naar zijne meening mocht dus geen critiek op eene dergelijke benoeming worden uitgeoefend en stemde hij tegen de motie.

De leden, met wie ik destijds over de niet herbenoeming van den Heer Sutherland sprak, waren evenals ik van oordeel dat de Raad zich daarbij moest neerleggen, daar de Regeering blijkbaar geen gevolg gaf aan den inhoud van de gedane motie en van haar recht en bevoegdheid gebruik had gemaakt om te benoemen, wien zij verkiest, hetgeen geheel en al in overeenstemming was met het gesprokene door den Heer Sutherland in de aangehaalde zitting van den 10den Mei 1919.

De bewering van den Heer Sutherland, dat ik bij de begroeting van het nieuwe lid in den Raad, zijne verwijdering uit den Raad op eene geheimzinnige wijze met stilzwijgen had voorbijgegaan, is mij onbegrijpelijk. In de zitting van den Kolonialen Raad van den 12den Mei 1925, opening van het zittingsjaar 1925/1926, heette ik als naar gewoonte het nieuw benoemde lid, den Heer de Lannoy, die voor het eerst zitting nam in den Raad welkom ter vergadering en wenschte ik hem geluk met de hem ten deel gevallen onderscheiding. Verder zei ik dat ik er niet aan twijfelde of hij zou de energie en toewijding, die hem kenmerkten, ook bij de behartiging van de belangen van Curaçao in dit lichaam aanwenden.

In de zitting van Dinsdag, den 2den Juni 1925, werd door mij gezegd: „Mijne Heeren: Alvorens een aanvang te maken met onze werkzaamheden in dit nieuwe zittingsjaar is het mij eene behoefte den dank van den Raad te brengen aan het afgetreden lid, den heer Jorge Sutherland, die lange jaren zijne beste krachten belangloos gewijd heeft aan de behartiging van de belangen van Curaçao en wiens adviezen door ons, zijne medeleden, steeds op prijs werden gesteld. Om zijn prettigen omgang en zijne aangename wijze van debatteeren vooral, had hij duurzame sympathieën verworven.

En gelijk wij hem steeds in vriendschap zullen gedenken, bevelen wij ons in zijn voortdurende vriendschap aan".

Ik vermeen dus wel degelijk te hebben voldaan aan de parlementaire gebruiken, die, volgens den Heer Sutherland, niet zonder fatsoen ter zijde gesteld mogen worden.

Het in de plaats van den Heer Sutherland benoemd lid van den Raad was niet alleen mijn candidaat voor een zetel in den Kolonialen Raad, maar de candidaat van de meerderheid van de leden van dien Raad; hij was immers bij herhaling tweede candidaat voor de vacature van den Heer Sutherland; ook bij zijne benoeming was hij tweede candidaat voor die vacature, blijkens de notulen van de zitting van Vrijdag den 27sten Februari 1925.

Ik vermeen met officieele bescheiden de onjuiste beweringen van den Heer Sutherland te hebben aangetoond en dat mijne handelwijze in alle opzichten correct was.

Misschien zal het den Raad bevreemden, dat dit schrijven U. E. A. *nu pas* wordt toegezonden, na het overlijden van den Heer Sutherland, zoodat hij niet meer hierop kan antwoorden, doch de reden hiervan is dat ik den tekst van de officieele notulen moest afwachten en de stukken van vroeger jaren moest naslaan om dit schrijven te documenteeren.

Daar geen van de tegenwoordige leden van den Kolonialen Raad destijds zitting had in den Raad, heb ik vermeend het bovenstaande als oud-Voorzitter van Uwen Raad te Uwer kennis te moeten brengen.

De onder 4o. en 5o. genoemde brieven worden voor kennisgeving aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangende sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 5.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 7den Augustus 1934, des avonds te 8 ure.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde*, *R. R. Muskus*, *C. N. Winkel*, *J. H. Sprockel*, *E. C. Martijn*, *S. A. L. Maduro*, *A. P. A. van Leeuwen*, *J. de J. Arends*, *David Capriles* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heer *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financiën, gemachtigde van den Gouverneur.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen der voorgaande vergadering nog niet in druk zijn verschenen en in de volgende vergadering van den Raad ter goedkeuring zullen worden aangeboden.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 14 Juli 1934 No. 1035, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–14);

2o. een gouvernements-depêche dd. 30 Juli 1934 No. 2389, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling en wijziging van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7) (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–15).

Op voorstel van den *Voorzitter* worden deze twee stukken naar de Afdeelingen verwezen.

3o. een brief dd. 14 Juli 1934 No. 71 van den Directeur van het Kabinet der Koningin, houdende dankbetuiging voor de deelneming betuigd bij het overlijden van Zijne Koninklijke Hoogheid den Prins der Nederlanden, Hertog van Mecklenburg;

Het stuk wordt voor kennisgeving aangenomen.

4o. een gouvernements-depêche dd. 3 Augustus 1934 No. 2230, waarbij de Raad in kennis wordt gesteld met het rapport dd. 9 Juli 1934 van de Commissie, benoemd bij Gouvernements-beschikking dd. 27 Juni 1933 No. 735, ter bestudeering en herziening van de electriciteitstarieven van de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij.

De *Voorzitter* stelt voor om dit stuk ter griffie te doen deponeeren alwaar het voor de belangstellende leden ter inzage zal liggen, aangezien het Bestuur te kennen heeft gegeven er prijs op te stellen, dat de kennisneming als van vertrouwelijken aard wordt beschouwd.
Na eenige discussie wordt om practische redenen besloten, dat het langs de Heeren leden zal circuleeren;

5o. een gouvernements-depêche dd. 6 Augustus 1934 No. 2190, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Administrateur van Financiën gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Kolonialen Raad over de ontwerp-verordening tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met aandacht zal luisteren naar hetgeen hij zal meenen den Raad te moeten mededeelen.

Thans brengt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. no. 55) hierboven genoemd, en opent de algemeene beraadslagingen en geeft op diens verzoek het woord aan den Heer *Van der Drift*, als gemachtigde van den Gouverneur.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, bedankt den Voorzitter voor diens woorden van welkom tot hem gericht en deelt mede, dat het Bestuur zich genoopt ziet in artikel 5 een wijziging aan te brengen in verband met de omstandigheid, dat het ontwerp niet vóór den 1sten Augustus, den datum waarop het Bestuur de verordening in werking wenscht te doen treden, in openbare behandeling genomen kon worden. Artikel 5 zal na de wijziging luiden:
„Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging en werkt terug tot en met den 1sten Augustus 1934".

Hierop verkrijgt de Heer *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde* het woord voor het uitspreken van de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter:
Zoo straks zal, naar op grond van het vermelde in de gewisselde stukken verwacht mag worden, met algemeene stemmen art. 1 van het ontwerp, dat wij hedenavond voor ons hebben liggen, aangenomen worden. De verbinding tusschen de beide deelen van onze stad over de brug is dan kosteloos opengesteld voor mensch en dier en elk soort voertuig.
Met vreugde zal ook ik aan dit artikel mijn stem geven. Reeds te lang werd voor dezen overgang een retributie geheven, die, geen rekening houdend met rijk of arm, welgesteld of minvermogend, een zeer ongelijkmatige druk op de bevolking van deze stad uitoefende. Dankbaar ben ik dus, dat 's Lands inkomsten het thans toelaten den toegang tot en den overgang over de brug *„Koningin Emma der Nederlanden"* toe te staan zonder voorafgaande betaling te eischen. Onge

twijfeld wordt dit door de bevolking als een verlichting beschouwd, die aan allen ten goede komt, die den levensstandaard goedkooper maakt en die een lang gekoesterden wensch in vervulling doet gaan, zij het ook slechts gedeeltelijk. Gedeeltelijk, immers volgens de bepaling van art. 2 van dit ontwerp blijft de betalingsplicht voor den overgang met de veerbooten gehandhaafd.

Ik heb mij afgevraagd: waarom? Is het dan niet de bedoeling den overgang zelve kosteloos te verleenen en het verkeer tusschen de beide stadsgedeelten, die elkaar zoo bijzonder goed aanvullen en op elkaar zijn aangewezen, zoo min mogelijk te belemmeren? Is dan het eerste art. van dit ontwerp niet geinspireerd door den wensch om geen ongelijk drukkende lasten meer te leggen op de bevolking, waar het betreft diensten verleend door het Land, die als levensbehoeften gevoeld worden? Waarom wordt dan, nu t. a. v. den overgang over de brug de zooeven door mij gesignaleerde onbillijkheid, dat welgestelden en minvermogenden gelijkelijk moeten betalen wordt opgeheven, deze onbillijkheid bestendigd t. a. v. den overgang met de veerbooten?

Is dit logisch? Is dit consequent doorgedacht?

Waarom wordt het den arme moeilijker gemaakt dan den rijke om over te steken, wanneer de brug, zooals vele malen voorkomt, gedurende langeren tijd voor het verkeer niet toegankelijk is, omdat — gelukkige omstandigheid — vele schepen de haven in of uit willen varen? Waarom moet de arme wachten en kan de rijke onmiddellijk geholpen worden?

Ik hoor U al tegenwerpen, dat ik mij vergis, dat de veerboot voor een ieder toegankelijk is, dat juist geen onderscheid wordt gemaakt tusschen arm en rijk, dat allen gelijkelijk betalen voor deze extra faciliteit om overgezet te kunnen worden, ook wanneer de brug geen gelegenheid biedt naar de overzijde te komen.

Ik wil U hierop antwoorden, dat ik mij niet vergis, dat ik overtuigd ben, dat een bedrag van 2 cent voor den één een bagatel en voor den ander een heel bedrag beteekent, dat de een dus geen oogenblik aarzelt en niet wacht tot de brug weer dicht is, maar de veerboot neemt, terwijl de ander wel zal moeten wachten, omdat het betalen van het vereischte bedrag hem niet convenieert.

Nu weet ik wel, dat de door mij hier verdedigde opvatting, als zou steeds rekening gehouden moeten worden met de draagkracht der ingezetenen, niet altijd vol te houden is. Het is natuurlijk onjuist te verdedigen, dat de oversteek naar Aruba per vliegtuig niet meer zou mogen kosten dan per schoener, op grond dat een ieder recht heeft om op de snelste en goedkoopste wijze overgebracht te worden van het eene eiland van dit gebiedsdeel naar het andere.

Maar de moeilijkheid is, waar ligt de grens, wanneer moet een dienst door de Overheid kosteloos verleend worden en wanneer is het heffen eener retributie volkomen op zijn plaats?

Mij dunkt het criterium moet gezocht worden in den aard der dienstverleening en in de plaats, welke deze dienst in de bepaalde samenleving inneemt.

En nu geloof ik, dat een ieder het met mij eens zal zijn, dat de mogelijkheid tot overgang van de eene zijde der stad naar de andere een zoo belangrijke plaats in onze samenleving inneemt, zoo sterk als levensbehoefte wordt gevoeld, zoo onmisbaar is voor alle lagen der bevolking, dat terecht de Overheid besloten heeft dezen overgang kosteloos te verleenen.

Zij heeft echter onderscheid gemaakt tusschen overgang van de brug en met de veerbooten, welk onderscheid ik in het licht van het voorgaande bezien niet gemotiveerd acht.

De mogelijkheid van een overgang, op welke wijze dan ook, en wel een overgang op elk moment, onafhankelijk van de scheepvaart, die mogelijkheid wordt als primaire behoefte gevoeld.

Moeilijk kan m. i. dan ook over den veerbootdienst gesproken worden als van een extra faciliteit. Ik voor mij voel geen onderscheid tusschen de wijze van overgang, begrijp niet, dat hier sprake zou kunnen zijn van een extra faciliteit. Heeft men niet reeds sinds 1931 geen onderscheid gemaakt tusschen den overgang over de brug en die met de veerbooten, kenden wij niet voor beide sedert dat jaar hetzelfde tarief? Welnu, waarom wordt deze toestand dan thans gewijzigd? Omdat wat vroeger niet als een extra faciliteit beschouwd werd thans wel als zoodanig wordt onderkend? Waarom? Ik voor mij kan voor deze wijziging van opvatting geen motief vinden.

Het Bestuur voert aan, dat aan het heffen van een veergeld een streven om te voorkomen, dat misbruik van de veerbooten gemaakt zal worden, niet vreemd is.

Ik kan mij dit streven indenken, doch de kracht van het argument sla ik niet zeer hoog aan. Zou het Bestuur werkelijk geen kans zien aan dit euvel, dat nog maar verondersteld wordt, paal en perk te stellen, wanneer het inderdaad zou ontstaan, ook niet in overleg met de politie, die wij allen in de feestweek zoo vol bewondering hebben gadegeslagen en die naar mijn overtuiging hier wel een mouw aan zou weten te passen? Zou overigens dit punt niet eerst beslist kunnen worden door een proefneming?

Zeker is voor mij, dat tegenover de geringe kans, dat misbruik zal worden gemaakt van de veerbooten, indien deze zonder befaling toegankelijk zijn, de zekerheid staat, dat nu door het niet onbelangrijke aantal voetgangers, dat bij het dicht gaan van de brug deze tegelijkertijd wil passeeren, het verkeer belemmerd en opgehouden wordt meer dan vroeger.

Resumeerend, Mijnheer de Voorzitter, zijn mijn bedenkingen tegen art. 2 van het ontwerp deze:

a) voor een onderdeel der dienstverleening wordt bestendigd de ongelijke druk, die het tarief op de verschillende bevolkingsgroepen uitoefent;
b) niet te begrijpen is waarom thans wel onderscheid gemaakt zal worden tusschen de beide wijzen van overgang, terwijl reeds geruimen tijd geen onderscheid werd gemaakt en het essentieele der dienstverleening ligt in den overgang zelve en niet in de wijze waarop deze wordt verleend.
c) het verkeer wordt belemmerd door de aan de beide einden der brug wachtende menschen, die, zoodra de brug weer toegankelijk is, geruimen tijd de brug voor hen alleen in beslag zullen nemen.

Evenwel, Mijnheer de Voorzitter, hoewel deze bedenkingen bij mij zwaar wegen, zal ik toch mijn stem niet onthouden aan dit art. en dit ontwerp. Ik vertrouw, dat het Bestuur bij nadere overweging van mijn betoog, wanneer de financiën het zullen toelaten, ook de veerbooten zonder betaling voor het publiek zal willen openstellen. Ik zeg, wanneer de financiën het toelaten, immers niet vergeten mag worden, dat een bedrag van ongeveer f 5 000.— 's jaars aan inkomsten gederfd zou worden wanneer ook de veerbootdienst kosteloos wordt verleend en ik vermoed, en dit vermoeden is voor mij vrijwel absolute zekerheid, dat dit financieeele argument per saldo voor het Bestuur den doorslag heeft gegeven, hoewel dit uit de gewisselde stukken niet is op te maken en dat het Bestuur ongaarne dit bedrag zou willen zien toegevoegd aan de groote som, die reeds gederfd wordt tengevolge van het kosteloos openstellen van de brug. Het is dit vermoeden, dat mij weerhoudt mijn stem aan het ontwerp te onthouden, hoewel ik ten zeerste betreur, dat niet ook de overgang met de veerbooten kosteloos zal geschieden.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, wil gaarne op de rede van den geachten Heer Bichon van IJsselmonde van repliek dienen. Spreker zegt, dat hij met genoegen heeft vernomen, dat de Heer Bichon in de van het Bestuur uitgegane regeling geen bezwaar heeft gevonden om zijn stem voor het ontwerp, zooals het daar thans ligt, te geven.

Het geachte lid heeft echter een beginselquaestie aangesneden, die spreker niet zonder meer kan laten passeeren. Hij brengt het draagkrachtbeginsel over op het terrein der retributie. Dit is nu volgens spreker ten eenenmale onjuist. En spreker meent hier niet alleen te staan, immers geen enkel voorbeeld is aan te brengen, waarin de betaling van retributie wordt geregeld naar de financieele draagkracht van hen, die van openbare diensten gebruik maken.

Ging men ertoe over overeenkomstig het gevoelen van het geachte lid Mr. Bichon van IJsselmonde te handelen dan zou niet alleen een nieuw beginsel op Curaçao worden toegepast, maar men zou ook op allerlei praktische moeilijkheden stuiten.

Men moet niet uit het oog verliezen, dat de diensten, die het gouvernement praesteert voor ieder, die er gebruik van maakt, dezelfde zijn. Welke waarde zij voor ieder individueel hebben, is een andere quaestie, die op de contrapraestatie niet

van invloed mag zijn; tenslotte kan het best zijn, dat op een bepaald moment een arme man er veel meer geldelijk belang bij heeft en er dus meer voor over heeft de baai spoedig te kunnen oversteken dan een rijke.

Men kan zich afvragen waarom het bestuur de brug vrij laat en het gebruik der veerponten belast; de redenen, die daartoe hebben geleid zijn vermeld in de Memorie van Toelichting; dit ontwerp is feitelijk de inlossing van een gedane toezegging door het Bestuur. Die toezegging betrof uitsluitend den overgang over de brug. Maar dit is niet het eenig motief.

Booten zijn dure objecten met hun personeel en benzinegebruik.

Drukkend hoeft de retributie niet te zijn; immers de brug blijft tegenwoordig meestal slechts korten tijd open. En meestentijds zal voor den arme, voor wien het bedrag van 2 ct. te zwaar is, het belang van de brug te passeeren vóór de brug zich gesloten heeft, niet zoo groot zijn, zoodat hij wel even wachten kan.

Na met eenige voorbeelden de moeilijkheden te hebben toegelicht waarop men zal stuiten, wanneer men het misbruik maken van de ponten bij vrijen overtocht wilde tegengaan, door politiehulp of ingrijpen van personeelszijde, spreekt spreker de hoop uit, dat zijn uiteenzettingen er toe mogen bijdragen dat de Heer Bichon met meer enthousiasme voor het ontwerp zal stemmen.

De Heer *Bichon van IJsselmonde* zegt hierop het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

In de eerste plaats breng ik U mijn dank voor de gelegenheid, die U mij geeft met enkele woorden te antwoorden op hetgeen de geachte Gemachtigde van het Bestuur heeft opgemerkt, t. a. v. wat ik zooeven gesproken heb.

De Gemachtigde van het Bestuur uitte zijn verwondering, dat ik het beginsel van belasting naar draagkracht wensch toegepast te zien bij retributieheffingen. Mijnheer de Voorzitter, dit heb ik niet betoogd, integendeel: ik meen voldoende duidelijk naar voren te hebben gebracht, dat in het geval, dat ons hedenavond bezig houdt, slechts twee wegen openstaan, n.l. het heffen van een voor allen gelijke retributie of het verleenen van den dienst kosteloos. Ook ik kan me niet indenken hoe het mogelijk zou zijn een differentiatie in het tarief van deze dienstverleening te leggen; juist omdat dit niet mogelijk is en bij gelijke heffing een ongelijke druk op de verschillende lagen der bevolking wordt uitgeoefend, juich ik zoo van harte toe het voorstel van het Bestuur om het heffen van een retributie voor de brug te staken. Ik heb echter willen wijzen op de wenschelijkheid om op dezelfde gronden ook het heffen van een retributie voor de veerbooten voortaan na te laten.

Vervolgens heeft de geachte Gemachtigde van het Bestuur opgemerkt, dat het hoofdargument voor het voorstellen van het onderhavige ontwerp gezocht moet worden in de meermalen aan den Raad gedane toezegging om de bruggelden af te schaffen, doch dat nimmer de toezegging gedaan is om de heffing van veergelden na te laten. Mijnheer de Voorzitter, ik zou hierop willen antwoorden, dat het mij spijt eerst zoo kort lid van Uwen Raad te zijn, daar ik anders reeds eerder, en wel bij de gelegenheid, dat de bedoelde toezegging aan den Raad gedaan werd, mijn stem in denzelfden geest als hedenavond zou hebben doen hooren.

Mijnheer de Voorzitter, ik erken gaarne, dat de veerbooten duur in onderhoud zijn, doch of dat onderhoud zooveel duurder zal zijn dan het onderhoud aan de brug lijkt mij aan gerechten twijfel onderhevig. Ik geloof, dat dit argument om de heffing van veergelden te motiveeren geen steek houdt. Ik zou in dit verband zelfs willen opmerken, dat gerekend moet worden op een hooger bedrag aan onderhoud voor de brug tengevolge van het meerder gebruik, dat voertuigen daarvan zullen maken nu de toegang kosteloos opengesteld is.

Ik heb voorts meenen te hooren, dat de geachte Gemachtigde van het Bestuur van gevoelen is, dat het niet zoo bezwaarlijk is, dat een arme wacht tot de brug weer voor het voetgangersverkeer toegankelijk is. Mijnheer de Voorzitter, ik voor mij kan hier geen onderscheid maken tusschen een minvermogende en een welgestelde.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb niet gevraagd, dat de politie toezicht zou houden bij de veerbooten om de mogelijkheid van misbruik tegen te gaan. Inderdaad dat zou meerdere kosten medebrengen, die ook ik ongewenscht acht. Maar ik heb wel de suggestie geopperd, dat met de politie in overleg zou kunnen worden getreden om vast te stellen op welke wijze men het best dit euvel zou kunnen voorkomen. De Administrateur van Financiën heeft ons een zeer suggestief en illustratief voorbeeld gegeven van misbruik makende schoolkinderen. Mijnheer de Voorzitter, als ik kinderen zou hebben, dan zou ik aan de veerboot-geëmployeerden vragen om vooral geen consideratie te gebruiken met mijn kinderen. Indien deze inderdaad eenige malen misbruik zouden maken van de veerbooten en door weigering van de veerboot-geemployeerden om hen nogmaals over te zetten te laat op school zouden komen, dan zou ik deze houding van de veerboot-beambten van harte toejuichen, omdat mij daardoor de gelegenheid zou worden gegeven mijn kinderen te onderhouden over hun onwelopgevoed gedrag en zoodoende mede te werken aan een ordelijk gebruik van de diensten door het Gouvernement verleend.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, ziet er gaarne nota van genomen, dat hij stelling neemt tegen de meening van den heer Bichon als zoude hij hebben medegedeeld, dat de arme wel kan wachten.

Wel stelt het Bestuur zich op het standpunt, dat overgang per veerboot een offer waard moet zijn voor wie zooveel haast heeft, dat hij niet op de brugsluiting wachten kan, waarbij dan nog komt, dat het offer slechts 2 cent bedraagt.

Naar aanleiding van de laatste opmerking van den Administrateur van Financiën deelt de Heer *Bichon van IJsselmonde* mede, dat het hem verheugt te vernemen, dat noch de geachte Gemachtigde van het Bestuur noch het Bestuur de bedoeling heeft gehad op te merken, dat een minvermogende wel wachten kan tot de brug gesloten is. Spreker constateert de woorden van den Administrateur van Financiën dus te hebben misverstaan.

De Heer *Martijn* deelt mede, dat hij de meening is toegedaan, dat het gouvernement moet zorgen, dat er steeds een middel van overgang voor het publiek ter beschikking staat; zoodat ook de veerponten vrij moeten zijn.

De *Voorzitter* zegt, dat z. i. de geheele zaak beschouwd moet worden uit een financieel oogpunt, zooals ook de leden steeds gedaan hebben. Daarom werd destijds ook aan het Bestuur gevraagd om zoodra de financiën het toelieten de brug vrij te laten. Worden de toestanden op Curaçao nog beter dan hoopt spreker, dat het Bestuur ook de veerponten vrij zal stellen.

Voorloopig is spreker zeer tevreden.

De Heer *Sprockel* memoreert, dat het in het verband met het besprokene wel merkwaardig is, dat toen de brug behoorde aan een particuliere maatschappij wel rekening met draagkracht gehouden werd. Met bloote voeten de brug passeerenden betaalden half geld; misschien hield dat verband met minder slijtage van het brugdek. Hoe het ook zij, thans zou een dergelijke onderscheiding tusschen arm en rijk geen waarde meer hebben.

De *Voorzitter* gaat hierop over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp. Hierna worden achtereenvolgens de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, het laatste zooals staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur gewijzigd, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Nadat de *Voorzitter* den Heer gemachtigde van het Bestuur bedankt heeft voor de door hem verstrekte inlichtingen zegt hij het volgende:

Alvorens over te gaan tot de verkiezing der candidaten ter vervulling van de vacature-Sutherland wensch ik een kort woord te wijden aan de nagedachtenis van den overleden collega.

Ik wil niet in herhaling treden van hetgeen ik bereids gesproken heb aan het graf van onzen collega Sutherland maar mij slechts beperken tot het weergeven van de diepe gevoe-

lens van sympathie, die de Heer Sutherland heeft weten te verwerven gedurende den korten duur van de 2de periode van zijn lidmaatschap van dit college. Het groot verlies door den Kolonialen Raad geleden door het plotseling overlijden van den Heer Sutherland wordt dan ook door alle leden van dit college diep betreurd en namens den Kolonialen Raad bied ik aan de achtergebleven familieleden van den overledene onze welgemeende gevoelens van deelneming in hun zwaar verlies aan.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, sluit zich bij deze rede aan en betuigt in het bijzonder de deelneming van het Bestuur aan de nabestaanden van den overledene.

Hierop verlaat de Heer Van der Drift de vergaderzaal.

Hierna wordt overgegaan tot de verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling van de vacature, ontstaan door het overlijden van den Heer J. Sutherland.

Op verzoek van den *Voorzitter* fungeeren de heeren R. R. Muskus en E. C. Martijn als stemopnemers.

Voor deze vacature worden uitgebracht:

voor eersten candidaat 12 stemmen, alle op den Heer Mr. P. J. J .van den Biesen, zoodat gekozen is de Heer Mr. P.J. J. van den Biesen;

voor tweeden candidaat eveneens 12 stemmen, alle op den Heer Mr. A. W. J. M. Desertine, zoodat gekozen is de Heer Mr. A. W. J. M. Desertine.

De *Voorzitter* bedankt de heeren stemopnemers.

Op de vraag van den *Voorzitter* of nog een der heeren het woord verlangt, houdt de Heer *C. N. Winkel* de volgende redevoering:

Mijnheer de Voorzitter:

Met groote belangstelling heb ik nota genomen van de mededeelingen van Zijne Excellentie, den Gouverneur van Curaçao aan den Kolonialen Raad, vervat in Zijne Excellentie's schrijven van den 5den Juli j. l. No. 2197.

Ik moet eerlijk zeggen, dat het mij ten zeerste verheugt, dat Aruba ertoe overgegaan is een commissie te vormen tot de viering van het 300-jarig Nederlandsch bewind.

Op den 5den Mei heb ik U mijn indruk weergegeven van de door mij gedane ondervinding in Maart, na op Aruba Arubanen van alle standen en klassen gesproken te hebben.

Dat er geen commissie gevormd kon worden ter viering van het feest, betwijfel ik niet, immers heb ik zelf met Arubanen gesproken en er het mijne toe bijgedragen dat overgegaan zou worden tot het vormen van een commissie en ik ben toen tot de conclusie gekomen dat de Arubaan niet mede wilde doen omdat hij niet tevreden was.

Dan heb ik een redevoering, gehouden in een vergadering van de Kamer van Koophandel en Nijverheid op Aruba, gelezen waarin het volgende voorkomt:

„Men heeft mij ingelicht, dat gedurende zijn laatste bezoek van Onzen Eersten Magistraat aan Aruba, hij onder anderen opmerkingen heeft gedaan, dat de Arubaan geen medewerking verleent, De Kamer van Koophandel en Nijverheid, Het Willem de Zwijger Park, alles verlaten".

„Verder zegt Zijne Excellentie dat onze Gezaghebber zijn uiterste best gedaan heeft eene Commissie samen te stellen ter viering Derde Eeuwfeest van het feit dat wij door Nederland geregeerd worden, zonder resultaat."

Dan nog heb ik uit monde van den Voorzitter van het 1634–1934 Curaçao–Nederland Feest op Curaçao, in eene Vergadering van het Committee gehoord, dat er op Aruba geen feest gevierd zou worden omdat er geen Commissie gevormd kon worden.

De heele opzet van mijne redevoering was juist om de verstandhouding van Volk en Bestuur te verbeteren en ik ben zeer blij dat deze verstandhouding thans goed is.

Ik voel de verplichting om dank te betuigen aan Zijne Excellentie den Gouverneur voor de wijze waarop Zijne Excellentie gehoor gegeven heeft aan de klachten van Arubanen en meteen bewezen heeft dat het Bestuur wel degelijk klachten aanhoort en onderzoekt en recht zet wat krom is.

Aruba zal immers geleidelijk krijgen al hetgeen waarop Aruba recht heeft en de klachten zullen natuurlijk verdwijnen.

Ik wil gaarne aannemen, dat er thans geen sprake van is dat het Arubaansche Volk zich onderdrukt gevoelt en dat dit Volk, dat niet meer wilde hebben dan dat waarop het recht had, thans tevreden zal zijn met het Bestuur van Curaçao.

Zeer aangenaam zal het mij zijn, wanneer ik weder op Aruba kom, van Arubanen te hooren, dat zij tevreden zijn, inplaats van klachten aan te hooren en als lid van den Kolonialen Raad te worden aangevallen, omdat naar hunne bewering de leden van dezen Raad de belangen van Aruba niet ter harte nemen.

Ik heb gezegd.

Niemand meer het woord verlangend en niets meer aan de orde zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 6.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 21sten Augustus 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *J. de J. Arends*, *E. C. Martijn*, *J. H. Sprockel*, *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde*, *R. R. Muskus*, *S. A. L. Maduro*, *David Capriles*, *A. P. A. van Leeuwen* en *S. A. Senior*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heeren *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van Financiën, *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal, *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, Directeur van Openbare Werken en *P. J. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, gemachtigden van den Gouverneur.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 12den Juli 1934 en den 7den Augustus 1934 (zittingsjaar 1934–1935 Nos. 4 en 5), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 21 Augustus 1934, No. 2562, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–16).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk naar de Afdeelingen verwezen.

2o. een gouvernements-depêche dd. 18 Augustus 1934, No. 2173, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao de Heeren Administrateur van Financiën, Procureur-Generaal, Directeur van Openbare Werken en Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Kolonialen Raad over het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet de gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, welke zij meenen te kunnen verschaffen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* vraagt hierop het woord voor het houden van de navolgende rede:

Mijnheer de Voorzitter!
Ik zou gaarne alvorens U de behandeling van de suppletoire begrooting, die ons hedenavond ter goedkeuring is voorgelegd, aanvangt, de aandacht van den Raad voor het navolgende vragen:

Bij de behandeling van de begrooting 1935 in dezen Raad heeft U, Mijnheer de Voorzitter, in de vergadering van den 5den Mei 1934 in welgekozen en krachtige bewoordingen de gevoelens van den Raad vertolkt ten aanzien van de redevoering door den Heer Fock gehouden in de vergadering van de Eerste Kamer van 9 Maart van dit jaar. Ik zou op deze kwestie niet zijn teruggekomen ware het niet, dat ook in de Tweede Kamer meeningen schijnen te zijn ontstaan, die de onafhankelijkheid van Curaçao betreffende de regeling van zijn financiën, zoolang het Moederland niet behoeft bij te springen, dreigen aan te tasten.

Ik doel hier op het verslag der Commissie van Rapporteurs der Tweede Kamer, vastgesteld op 11 Juni 1934, welk verslag werd uitgebracht naar aanleiding van het ontwerp tot vaststelling van het slot der rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over 1929.

Het heet daarin: „De meening werd geuit, dat deze situatie niet zou zijn voorgekomen, wanneer de Curaçaosche begrootingen regelmatig aan de Kamer voorgelegd werden."

Ik wil thans niet nader uiteenzetten welke situatie hier bedoeld wordt, doch ik wil wel opmerken, dat ik in het aangehaalde gedeelte de opvatting beluister als zoude het gewenscht zijn de begrootingen van dit gebiedsdeel regelmatig aan de Staten-Generaal voor te leggen.

Het komt mij nuttig voor tegen deze opvatting met kracht stelling te nemen en ik veroorloof mij dit te doen, zelfs na het pleidooi door U, Mijnheer de Voorzitter, voor de financieele onafhankelijkheid van dit gebiedsdeel in een vorige vergadering gevoerd, omdat de wenschen van de Tweede Kamer een verdere strekking schijnen te hebben dan die van den Heer Fock. Schijnt laatstgenoemd Eerste-Kamerlid de goedkeuring der Curaçaosche begrooting bij de wet alleen te wenschen zoolang een schuld aan Nederland bestaat, de leden der Tweede Kamer doelen op de mogelijkheid, dat de Curaçaosche begrooting telkenjare en onafhankelijk van het feit, of Curaçao een schuld aan Nederland heeft of niet, door de Staten-Generaal wordt vastgesteld.

Mijnheer de Voorzitter! De kwestie, die hier door eenige leden der Tweede Kamer aan de orde is gesteld, is niet nieuw. Indien wij nagaan wat in het verleden over het budgetrecht van den Kolonialen Raad is geschreven en gesproken, dan zien wij, dat tusschen de jaren 1892 en 1910, zoowel schriftelijk als mondeling, tusschen de regeering en de volksvertegenwoordiging uitvoerig van gedachten is gewisseld over dit recht. Curaçao heeft zich toenmaals in deze discussie niet gemengd en het is haar meerdere malen door de Regeering, ik zou haast zeggen, verweten.

Bestudeeren wij de zooeven bedoelde jarenlange discussie dan vinden wij t. a. v. het budgetrecht van den Raad drieërlei standpunt ingenomen:

In de eerste plaats het standpunt, dat overeenkomt met het stelsel, neergelegd in het tegenwoordige artikel 104 van het Regeeringsreglement, welk stelsel gekozen werd in 1865

en waarbij slechts in de gevallen, dat de Koning zijn goedkeuring aan het ontwerp onthoudt dan wel een bijdrage van Nederland voor Curaçao vereischt wordt, of ten slotte in het geval, dat Curaçao nalatig is zijn belangen tijdig te behartigen, de begrooting van dit gebiedsdeel definitief bij de wet wordt vastgesteld. In andere gevallen wordt zij definitief vastgesteld door den Gouverneur in den vorm, waarin zij, na dat overleg is gepleegd tusschen Raad en Gouverneur, door den Raad wordt goedgekeurd.

De tweede opvatting, in 1892 door Minister Van Dedem verdedigd, wil de Curaçaosche begrooting in haar definitieven vorm altijd bij de wet zien vastgesteld. De Minister voerde aan, „dat het een onregelmatige toestand is, wanneer, tengevolge van het stelsel van het Regeeringsreglement, nu eens de Staten-Generaal wel dan weer geen bemoeienis met de vaststelling van de Curaçaosche begrooting hebben", terwijl als onregelmatigheid ook aangemerkt moet worden, „dat het gebeuren kan, dat, terwijl een begrooting zonder medewerking van de Staten-Generaal werd vastgesteld, omdat de raming der ontvangsten en uitgaven geen tekort aanwees, de uitkomsten van den dienst bewijzen, dat de ramingen te gunstig waren en dat er wel degelijk een tekort is."

Volgens de derde opvatting behoort de definitieve vaststelling der begrooting zonder uitzondering aan het Koloniaal Bestuur te worden overgelaten, behoudens goedkeuring door de Kroon. De voorstanders van deze opvatting meenen, dat eerst dan de autonomie der koloniën, die in het stelsel van het Regeeringsreglement slechts schijn is, werkelijkheid zal worden.

Mijnheer de Voorzitter! Deze laatste opvatting kan thans onbesproken blijven. De tweede geciteerde opvatting, die van Minister Van Dedem, beluister ik in het zooeven geciteerde verslag van de Tweede Kamer van Juni van dit jaar.

Zoowel van de ministerieele tafel als van de banken der Tweede-Kamerleden is echter meermalen de onjuistheid van het betoog van den Heer Van Dedem uiteengezet. Noch Minister Bergsma, noch Minister Cremer, noch Minister Idenburg hebben zich met het standpunt van Minister Van Dedem kunnen vereenigen en het duidelijkst is dat wel gezegd door Minister Idenburg in 1908, toen hij, een meening uit het V. V. op het ontwerp van 1892 tot de zijne makend, betoogde, dat, „wanneer de kolonie zelf in hare financieele behoeften kan voorzien, er geen reden bestaat om de beslissing der Staten-Generaal, die toch niet geacht kunnen worden beter dan het Uitvoerend Gezag en den Kolonialen Raad op de hoogte te zijn van de Curaçaosche zaken, in te roepen."

In vele toonaarden is ditzelfde betoog ook geleverd door de leden der Tweede Kamer in de jaren tusschen 1892 en 1910 en ik meen, dat de juistheid van de argumentatie ook thans nog vaststaat.

Mijnheer de Voorzitter! Aan de mogelijkheid, dat de Curaçaosche begrooting telkenjare bij de Wetgevende Macht wordt vastgesteld, mag niet gedacht worden. Wij zullen ons nimmer kunnen vereenigen met beperking van onze financieele autonomie, met uitholling van ons begrootingsrecht.

Het recht eigen huishouding te regelen, hetgeen door de grondwet van 1848 via het Regeeringsreglement aan Curaçao is verleend, omvat in de eerste plaats regeling van eigen financiën. De macht hiertoe mag aan den Raad niet meer worden ontnomen. „Autonomie zou een ijdele klank zijn", zoo heet het reeds in de Memorie van Toelichting op het Regeeringsreglement, „zonder zeggen over eigen financiën en in den regel zal dus de koloniale huishoudelijke begrooting door de Koloniale vertegenwoordiging worden vastgesteld, en de verhouding tot het Opperbestuur alleen medebrengen, dat zij aan 's Konings goedkeuring wordt onderworpen."

Dit stelsel, neergelegd in ons Regeeringsreglement, in den strijd tusschen 1892 en 1910 ongewijzigd gebleven, en naar den geest ook overgenomen in het nieuwe ontwerp-Staatsregeling, wenschen wij bestendigd te zien.

Ik merk op, dat de Staten-Generaal altijd de gelegenheid hebben — en het zij met dankbaarheid geconstateerd, dat zij hiervan ook dikwijls gebruik maken — om bij de behandeling van Hoofdstuk XI van de Staatsbegrooting het regeeringsbeleid t. a. v. Curaçao aan beschouwingen te onderwerpen. De jaarlijksche behandeling der Curaçaosche begrooting schijnt hiervoor niet noodzakelijk. Ook door gebruik te maken van het interpellatierecht hebben de Kamers gelegenheid te over hare inzichten omtrent den gang van zaken op Curaçao kenbaar te maken aan de Kroon, die, indien zij zich kan vereenigen met de gemaakte opmerkingen, uitingen en wenschen, aan haar vertegenwoordiger te Curaçao, den Gouverneur, ter zake bevelen kan geven, dan wel gebruik kan maken van haar recht de begrooting niet goed te keuren, waardoor automatisch de Staten-Generaal de begrooting zullen hebben vast te stellen.

Hoe dit zij, de Koloniale Raad kan niet anders dan ernstig protesteeren tegen elke poging om het budgetrecht, dat hem reeds in 1865 werd verleend en dat hij bijkans 70 jaren naar behooren heeft gehanteerd, te wijzigen in den aangegeven zin.

Mijnheer de Voorzitter! Het komt mij voor, dat het gewenscht is niet te volstaan met de woorden door U onlangs en door mij hedenavond gesproken, doch ons te spiegelen aan hetgeen door de regeering in 1893 en 1894 werd opgemerkt en, gebruik makend van de bevoegdheid, verleend in artikel 95 van het Regeeringsreglement, ons te wenden tot de Kroon en de belangen van den Raad, betrokken bij een wijziging van het budgetrecht, bij de Koningin voor te staan.

De *Voorzitter* zegt hierop het navolgende:

Naar aanleiding van het zoo juist door den Heer Bichon gesprokene stel ik U voor den volgenden brief aan H. M. de Koningin te richten:

Mevrouw:

Het zij den Kolonialen Raad van Curaçao vergund, gebruik makend van de bevoegdheid den Raad verleend in artikel 95 van het Reglement op het beleid der Regeering in de Kolonie Curaçao, het volgende eerbiedig onder de aandacht van Uwe Majesteit te brengen:

In de vergadering van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 9 Maart 1934 heeft de Heer D. Fock, bij de behandeling van het ontwerp van wet tot vaststelling van Hoofdstuk XI der Rijksbegrooting voor het dienstjaar 1934, een dringend verzoek tot den Minister van Koloniën gericht om zoo spoedig mogelijk de wijziging van het Regeeringsreglement van Curaçao bij de Kamer voor te brengen.

Uit het betoog van den Heer Fock meent de Raad te moeten opmaken, dat er in de Staten-Generaal een streven is om het budgetrecht, dat de Raad thans uitoefent, zoodanig te wijzigen, dat de begrooting van dit gebiedsdeel ook bij de wet moet worden vastgesteld, indien het gebiedsdeel een schuld heeft aan het Rijk.

De Heer Fock merkte op, dat op het oogenblik de toestand zoo is, dat de Staten-Generaal ten aanzien van Curaçao zijn uitgeschakeld en dat zij hoegenaamd geen contrôle over de zaken in Curaçao hebben en met de Curaçaosche begrooting niets te maken hebben, omdat de begrooting van Curaçao destijds sluitend is gemaakt door Curaçao geld te laten leenen van Nederland en dat het wel wat al te kras is, dat, nu Curaçao door al die geleende gelden nog een schuld heeft aan Nederland, de wetgevende macht hoegenaamd geen contrôle of toezicht op de Curaçaosche begrooting heeft.

Voorts heeft de Koloniale Raad uit het verslag van de Commissie van Rapporteurs van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op het ontwerp van wet tot vaststelling van het slot der rekening van de Koloniale uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over 1929, waarin de zin voorkomt:

> „In aansluiting daaraan werd de meening geuit, dat deze situatie niet zou zijn voorgekomen, wanneer de Curaçaosche begrootingen regelmatig aan de Kamer voorgelegd werden",

de opvatting van de Kamer beluisterd, als zoude het gewenscht zijn de begrootingen van dit gebiedsdeel telkenjare aan de Staten-Generaal voor te leggen.

De Raad heeft met bevreemding en stijgende ongerustheid kennis genomen van de uitlatingen van den Heer Fock en van de aangehaalde passage uit het Verslag der Tweede Kamer.

Met bevreemding, omdat den Staten-Generaal toch vele andere wegen openstaan om critiek uit te oefenen op, of beschouwingen te houden over het financieel beleid over Curaçao of zaken betreffende Curaçao, dan alleen de weg van behandeling van de Curaçaosche begrootingen in de Kamers, en met ongerustheid, omdat getornd wordt aan den invloed,

welke de Koloniale Raad op de vaststelling van de begrooting heeft.

De Raad veroorlooft zich te wijzen op de gelegenheid, die de Staten-Generaal hebben om de Curaçaosche zaken te bespreken bij de behandeling van Hoofdstuk XI der Rijksbegrooting in de Kamers, of bij een uitoefening van het recht van interpellatie.

Reeds bijna 70 jaar hanteert de Raad het begrootingsrecht als omschreven in de vierde afdeeling van het vierde hoofdstuk van het Regeeringsreglement in overeenstemming met zijn plichten.

Nog altijd moeten de Koloniale Raad en de Uitvoerende Macht geacht worden beter dan de Staten-Generaal op de hoogte te zijn van de Curaçaosche zaken en het was ook dit argument, dat Minister Idenburg in 1908 aanvoerde ten gunste van handhaving van het in 1865 aan den Raad verleende begrootingsrecht in zijn vollen omvang.

In de Memoriën van Toelichting op de ontwerpen van wet tot vaststelling van de Regeeringsreglementen van Suriname en Curaçao luidde het reeds:

„Regeling van eigen huishouden omvat in de eerste plaats regeling van eigen financiën", en „Autonomie ware een ijdele klank zonder zeggen over eigen financiën". En zoo behoort ook thans nog de opvatting te zijn.

De Koloniale Raad protesteert ernstig tegen elke poging om de gevallen waarin de begrooting definitief bij de wet moet worden vastgesteld uit te breiden, door te bepalen, dat zoolang Curaçao een schuld heeft aan Nederland de begrootingen bij de wet behooren te worden vastgesteld, a fortiori kan de Raad zich niet vereenigen met een opvatting als zoude het gewenscht zijn de begrootingen van Curaçao telkenjare aan de Kamers der Staten-Generaal ter definitieve vaststelling voor te leggen.

De Raad veroorlooft zich Uwer Majesteit eerbiedig te verzoeken het bovenstaande wel in aandachtige overweging te willen nemen en het daarheen te willen leiden, dat in het hoofdstuk van het ontwerp Staatsregeling van Curaçao, handelende over de begrooting, geen wijzigingen worden aangebracht, welke principieel afwijken van de regeling van dit onderwerp, zooals deze door de Hooge Regeering aan den Raad om advies werd voorgelegd.

Het moge ten slotte den Raad vergund zijn Uwer Majesteit zijn onwankelbare trouw, innige verknochtheid en oprechte dankbaarheid voor Uwer Majesteits regeering te betuigen.

Zonder hoofdelijke stemming wordt tot het zenden van dezen brief besloten.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934 en opent de algemeene beraadslagingen en geeft het woord aan de gemachtigden van het Bestuur.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, zegt den Voorzitter mede namens zijn mede-gemachtigden dank voor diens woorden van welkom.

De verschillende in het Eindverslag gestelde vragen zou spreker als volgt willen beantwoorden.

1. *Inning achterstallige belasting.*

In den loop van dit jaar werd tot en met 31 Juli uit hoofde van achterstallige inkomstenbelasting geïnd van physieke personen f. 92.091,38.

De vraag, wanneer deze inning beëindigd kan zijn, is moeilijk te beantwoorden. Vele openstaande bedragen bestaan uit vorderingen ten laste van personen, die niet meer die inkomsten hebben, welke zij genoten in het jaar waarin zij voor de openstaande bedragen werden aangeslagen. Gepoogd wordt steeds de diensten zoo spoedig mogelijk aan te zuiveren.

2. *Salarisverbetering douane-personeel.*

De voorgestelde gedeeltelijke salarisverbetering van een zekere groep ambtenaren is inderdaad niet anders dan het wegnemen van een fout in de vigeerende regeling.

3. *Grondbelasting.*

Het Bestuur kan niet inzien, dat de wijziging van de waardebepaling van de onroerende goederen voor de heffing der grondbelasting geen vermindering van den druk der lasten voor de ingezetenen beteekent. Met erkentelijkheid werd dan ook kennisgenomen van de passage in het Eindverslag, waarin werd medegedeeld, dat ook de Afdeelingen van meening zijn, dat vorenbedoelde wijziging van de waardebepaling eene vermindering in *absoluten* zin van de aan grondbelasting te betalen bedragen beteekent.

's Lands inkomsten zullen vermoedelijk uit dezen hoofde dalen met een bedrag van f. 100.000,—. Door het vrijgeven voor het verkeer van de Brug Koningin Emma der Nederlanden zal het Gouvernement jaarlijks een bedrag van plm. f. 130.000,— aan baten derven. De in uitzicht gestelde wijziging van de Politiekeur zal, naar schatting, jaarlijks eene vermindering van inkomsten van plm. f. 6.000,— beteekenen.

4. *Loodsgelden.*

Inderdaad is het de bedoeling van het Bestuur in de handhaving van de verschillende kosten in het Eindverslag bedoeld op het tegenwoordig peil, eene compensatie te vinden voor de daling van de Landsinkomsten uit anderen hoofde. Inzonderheid geldt dit voor de Loodsgelden, welke voor dit Gebiedsdeel tevens als Havengelden dienen te worden aangemerkt. Men denke in dit verband niet slechts aan de hooge kosten van onderhoud van de Haven, doch ook aan den kostbaren aanleg van de haven in het verleden.

Uit het vorenstaande zou kunnen worden afgeleid, dat het Bestuur de loodsgelden als eene retributie beschouwt. Het Bestuur geeft er de voorkeur aan de loodsgelden, belangrijke bron van inkomsten voor dit Gebiedsdeel, grootendeels als eene belasting te beschouwen, betaald door de Scheepvaart, die van de havens van het Gebiedsdeel gebruik maakt, als bijdrage aan de algemeene lasten.

5. *Kosten van dienstverleening door douane-ambtenaren.*

Ten aanzien van de kosten van dienstverleening door douaneambtenaren, de kosten van de ambtenaren van het Stoomwezen, den Quarantainedienst en de loodsgelden kan nog worden opgemerkt, dat hunne opbrengsten aan de algemeene middelen ten goede komen en dat zij geen afzonderlijke diensten vormen. Zij vallen derhalve niet onder die heffingen, welke men pleegt aan te duiden als „bestemmingsheffingen".

Het is mede om deze redenen, dat het Bestuur verlaging van meergenoemde kosten niet meent te moeten bevorderen.

De meening, dat de vergelijking tusschen de haven van Rotterdam en die van Curaçao ongelukkig gekozen zou zijn, kan het Bestuur niet deelen, alleen reeds gelet op het feit, dat veelal de omvang van het havenverkeer van Curaçao het midden houdt tusschen het havenverkeer van Rotterdam en Amsterdam. Men vergete voorts niet, dat in de Memorie van Antwoord de vergelijking werd gemaakt naar aanleiding van de opmerking in het Voorloopig Verslag, dat vermindering van de lasten op de Scheepvaart drukkend in belangrijke mate de aantrekkelijkheid van de haven zou verhoogen.

Het Bestuur kan niet inzien, dat voor een reederij het geringe bedrag aan loodsgeld binnen dit Gebiedsdeel te betalen ooit een beletsel kan vormen de havens van Curaçao aan te doen.

Het vorenstaande in aanmerking nemende zal dan wellicht ook de opmerking met betrekking tot niet heffen van afzonderlijke havengelden, het niet bestaan van de verplichting tot sleepen en het niet bestaan van de verplichting zich van meerploegen te bedienen, beter begrepen worden.

Met de ten aanzien van dit punt het laatst aan het woord zijnde leden is het Bestuur dan ook van meening, dat met verdere vermindering van lasten voorzichtigheid dient te worden betracht en niet te hard van stapel dient te worden geloopen. In ieder geval zal gewacht dienen te worden tot de kasvoorschotten zijn afgelost. Nog kan worden opgemerkt, dat naar aflossing door overschotten wordt gestreefd en dat overschotten kunnen worden verkregen op twee wijzen, namelijk door een ruimer vloeien der middelen dan geraamd en eene beperking der uitgaven beneden het geraamde bedrag.

Aan de dienstverleening door de douane-ambtenaren buiten de gewone plaatsen van in-, uit-, doorvoer en lossing zijn hoogere kosten voor het Gouvernement verbonden, zoodat een verschil in vergoeding van die kosten voor bedoelde plaatsen en de St. Annabaai alleszins redelijk voorkomt. Het spreekt vanzelf dat, wanneer de werkzaamheden van de douane kunnen worden geconcentreerd binnen de in P. B. 1928, No. 28 genoemde grenzen, een betere contrôle wordt gewaarborgd en met een kleiner aantal ambtenaren kan worden volstaan, dan wanneer die op afgelegen plaatsen moeten worden verricht. Gewezen wordt in dit verband o. a. op het vervoer van de ambtenaren en de aflossingen naar bedoelde plaatsen en de contrôle op die ambtenaren te houden, voor welke verrichtingen door het Gouvernemt een speciale auto met chauffeur moet worden gehouden. Met het oog op het bovenstaande en rekening houdende met de niet onaanzienlijke bedragen, die thans daardoor meer moeten worden uitgekeerd aan salarissen en later aan pensioenen, komt het Bestuur het bestaande verschil in de kosten van dienstverleening door de ambtenaren van de douane op de gewone losplaats en daarbuiten alleszins gerechtvaardigd voor.

6. *Arbeidsbeurs.*

Wat betreft ten slotte het bedrag, uitgetrokken voor instandhouding van een arbeidsbeurs kan worden medegedeeld, dat dit bedrag over het eerste halfjaar 1934 reeds is uitgegeven en dat er t. a. v. het 2de halfjaar 1934 reeds over is beschikt ten laste van de post voor Onvoorziene Uitgaven. Eigenlijk behoort deze post derhalve niet zoozeer op deze suppletoire begrooting doch meer op eene regularisatie-begrooting.

Tot nog toe werden de kosten van de Arbeidsbeurs welke instelling in haar huidigen vorm op proef bestond, ten laste van onvoorzien geboekt. Nu de instelling staat te worden gereorganiseerd, ligt het in het voornemen van het Bestuur van de uitgave een vaste post op de begrooting te maken vooral nu de reorganisatie eene goede uitvoering belooft.

Het is daarom, dat aan den Raad verzocht wordt zich uit te spreken over dit onderwerp. Ik moge hier nog eens wijzen op het nut van een arbeidsbeurs voor den werkzoekende, zijnde de economisch zwakkere, overigens zal de Bestuursgemachtigde voor Openbare Werken dit punt nader toelichten.

Wordt de post verworpen, dan blijft natuurlijk, doordat reeds over het bedrag is beschikt, de toestand voor het loopende jaar hetzelfde.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, zegt hierop het navolgende:

7. *Tarief straatverlichting.*

Op de vraag of binnenkort het tarief voor de straatverlichting zal worden verlaagd, dient het volgende te worden opgemerkt.

De voorziening in de electrische straatverlichting is geregeld bij een overeenkomst tusschen het Bestuur en de N. V. Nederlandsch Indische Gas Maatschappij.

De overeenkomst wordt gerekend te zijn ingegaan den 1sten Juli 1929 en is aangegaan voor den tijd van vijftien jaren, derhalve tot 1 Juli 1944.

Eenzijdige verlaging in de tarieven door het Bestuur binnen het genoemde tijdvak moet derhalve uitgesloten worden geacht.

Gedurende de jaren 1932 en 1933 heeft de N. V. Nederlandsch Indische Gas Maatschappij een belangrijke crisisreductie op het contractueel verschuldigde bedrag toegestaan. Deze reductie is voor het jaar 1934 gecontinueerd. Voor het jaar 1935 zijn nog geene toezeggingen gedaan.

De Heer *Mr. Jas*, Procureur-Generaal, hierop aan het woord komend, zegt het volgende:

In het Eindverslag komen twee desiderata voor. Ik verkeer in de gelukkige omstandigheid, mede te kunnen deelen, dat beide ingelost kunnen worden.

8. *Deposito's vreemdelingen.*

Ten aanzien van de vraag betreffende de deposito's kan ik mededeelen, dat vermindering er van in overweging genomen zal worden en eventueel in overeenstemming gebracht met de thans geldende passagetarieven.

9. *Plaatsing H-borden op de openbare werven of kaden.*

Wat betreft de H-borden kan ik U mededeelen, dat, alhoewel zulks niet in het belang van het verkeer wordt geacht, dezerzijds geen overwegende bezwaren bestaan om aan den wensch van de Afdeelingen tegemoet te komen om H-borden te plaatsen op de openbare werven of kaden.

De *Voorzitter* verleent thans het woord aan den Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* voor het houden van de navolgende rede:

10. *Gedachtenwisseling tusschen Bestuur en Raad; financiëel beleid.*

Mijnheer de Voorzitter! Een korte opmerking moet mij van 't hart alvorens ik tot de financieele beschouwingen overga.

In het Eindverslag hebben de afdeelingen er hun ingenomenheid over uitgesproken, dat de in het Voorloopig Verslag gestelde vragen in de Memorie van Antwoord zoo uitvoerig waren beantwoord. Inderdaad, Mijnheer de Voorzitter, er is wel reden hierover verheugd te zijn, want op dit gebied werd de Raad in den laatsten tijd niet bijzonder verwend. De leden van den Raad sparen geen moeite om de bedoelingen en de motieven, die het Bestuur geleid hebben tot het doen van voorstellen te doorgronden en te begrijpen, doch dikwijls slagen zij hierin niet en zien zij zich dus genoodzaakt hun toevlucht te nemen tot het stellen van vragen in het Voorloopig Verslag.

Deze procedure kost tijd, niet alleen voor den Raad, doch ook voor het Bestuur, dat de gestelde vragen weer moet beantwoorden, en ook kleeft daaraan het bezwaar, dat de afdeelingen in die gevallen een instantie van schriftelijk overleg moeten missen, wat voor een goede behandeling van 's Lands zaken niet altijd bevorderlijk is. Voorloopig Verslag en Memorie van Antwoord bevatten dan alleen een vraag- en-antwoord spel, terwijl de eigenlijke discussie eerst een aanvang kan nemen met het Eindverslag. Het onderhavige ontwerp is daar wel een sprekend voorbeeld van. Uit de hoogst summiere toelichting, die wij in de Memorie behoorende bij dit wetsontwerp ontvingen, was moeilijk op te maken voor welke objecten de bedragen aangevraagd werden en nauwelijks na te gaan op welke gronden de bedoelde uitgaven noodzakelijk werden geacht. In het Voorloopig Verslag zijn dan ook voor 11 van de 16 posten, die aangevraagd werden, aanvullende toelichtingen verzocht.

Om een ander voorbeeld te noemen, zou ik willen wijzen op het ontwerp tot wijziging van de Onteigenings-Verordening, waarbij ons onthouden werd een mededeeling betreffende de overwegingen, die gegolden hebben om de wettelijke rente in het bedoelde geval terug te brengen van 6 op 3% en niet b.v. op 2 of 4%. Een opmerking in het Voorloopig Verslag gemaakt, dat de sprong van 6 op 3% wel wat te groot is, werd beantwoord met een verwijzing naar de Memorie van Toelichting, waarin „die sprong" evenwel niet werd verklaard.

Ik zou zeer dankbaar zijn, indien het Bestuur aanleiding zou kunnen vinden voortaan de ontwerpen van wet, die het den Raad ter overweging voorlegt, zoo uitvoerig en duidelijk mogelijk toe te lichten, met vermelding van alle overwegingen, die tot het doen van de voorstellen geleid hebben; immers, juist de gronden, waarop een ontwerp berust, zijn zoo belangrijk. Dit zou het werk van den Raad vereenvoudigen, de waarde en het nuttig effect der gedachtenwisseling tusschen Bestuur en Raad verhoogen en naar mijn meening ook misverstand voorkomen. Ik vertrouw, dat het Bestuur aan mijn verlangen tegemoet zal willen komen, voor zoover dit maar eenigszins mogelijk is.

Mijnheer de Voorzitter! Ik kom thans tot mijn eigenlijk onderwerp, de finantieele gestie van het Gouvernement, zooals tot uitdrukking gekomen in de suppletoire begrooting.

Het is een verheugend feit, dat de middelen zoo ruim vloeien en meer opbrengen dan waarop gerekend werd en ik betuig het Bestuur gaarne appreciatie voor het gevoerde voorzichtige

finantieel beleid, dat zoo terecht in breede kringen, zoowel hier te lande als in Nederland — nog onlangs in het verslag van de Kamer van Koophandel te Amsterdam — veel waardeering vindt.

Nadat eenige jaren geleden de budgetaire positie van het land door Bestuur en Raad in een duidelijk en helder licht was gesteld, is de saneering dezer positie onmiddellijk en daardoor tijdig met kracht ter hand genomen: bezuinigingen werden ingevoerd, de uitvoering van groote werken opgeschort tot betere tijden zouden aanbreken, salariskortingen doorgevoerd, alom in de Bestuursdiensten een rationaliseerende werkwijze toegepast, waardoor de uitgaven van dit gebiedsdeel niet onaanzienlijk omlaag geschroefd konden worden.

En desondanks scheen evenwicht slechts te bereiken door verhooging der inkomsten. De gewone bronnen vloeiden langzamer, de inkomsten liepen snel terug, gevolg van de wereld-depressie, die ook Curaçao niet onberoerd liet, en verhooging van accijnzen en loodsgelden, benevens aanboring van een enkele bron van nieuwe inkomsten werd als onvermijdelijk beschouwd om een redelijk bedrag op de schuld te kunnen afbetalen. Ten slotte werd door een vruchtbare samenwerking tusschen Raad en Bestuur bereikt, dat de finantieele positie geen oogenblik in gevaar is geweest. Zelfs kon de schuld, die Curaçao in de vette jaren aanging, regelmatig afgelost worden met grootere bedragen dan geraamd was.

De juistheid der gevolgde politiek blijkt uit handhaving van het evenwicht in de begrooting, ondanks de nog altijd, zelfs tot een gematigd optimisme weinig reden gevende economische omstandigheden. De jaarlijksche overschotten stijgen en al is dan ook een deel van die stijging te danken aan de inning van achterstallige belastingpenningen, zij lijkt volkomen reëel en vestigt den indruk, dat het nemen van maatregelen tot stijving der middelen destijds niet noodig is geweest.

De vraag doet zich nu voor: hóe moeten deze overschotten besteed worden, dat ze een zoo groot mogelijk nut voor de gemeenschap afwerpen? Het is in het ontwerp, dat voor ons ligt, dat door het Bestuur getracht wordt deze vraag, die, naar ik geloof, van alle landen ter wereld het eerst op Curaçao gesteld kan worden, te beantwoorden en ik veroorloof mij de aandacht van Uwen Raad te vragen voor dit antwoord.

Eerlijk gezegd had ik — op grond van hetgeen meermalen in dit college naar voren is gebracht en ook in de gewisselde stukken tot uitdrukking is gekomen — verwacht, dat het Bestuur met het voorstel zou zijn gekomen om alle overschotten op afbetaling van de schuld aan Nederland over te maken. Het Bestuur heeft dit echter niet gedaan, doch is naast een voorstel tot aflossing van een millioen gulden op de schuld aan Nederland gekomen met een reeks voorstellen ter vervulling van een reeks wenschen en verlangens, die naar zijn inzicht het eerst voor bevrediging in aanmerking komen.

Dit nu gaf eenigen leden van den Raad aanleiding om de aandacht van het Bstuur ook te vestigen op enkele andere verlangens, die weer leven onder een ander deel der bevolking en wel in de kringen van handel, nijverheid en scheepvaart en eveneens gaarne bevredigd zouden willen worden.

Ik bedoel hier den wensch, dat de lasten, die op deze groep drukken, zoo spoedig mogelijk verlaagd worden.

Ik acht deze wensch redelijk. Niet vergeten mag worden, dat speciaal deze kringen de bijdragen hebben geleverd, die het begrootingsevenwicht in stand hebben gehouden en de overschotten hebben gekweekt. Het zijn vooral zij, die ondanks hun dalende inkomsten en stijgende moeilijkheden om het hoofd boven water te houden, zich alle opofferingen hebben getroost om mede te werken tot versterking van 's Lands middelen, toen dit door het Bestuur noodig werd geoordeeld en het is begrijpelijk, dat, nu deze middelen ruimer vloeien, handel, scheepvaart en bedrijfsleven zich afvragen, of de tijd nog niet daar is om de destijds opgelegde verhooging van lasten ongedaan te maken, althans te mitigeeren.

Ik moge U in dit verband in herinnering brengen, hetgeen door een der beste kenners van de economische verhoudingen in de wereld, den President van de Nederlandsche Bank, opgemerkt werd in zijn onlangs verschenen jaarverslag over 1933. Hij schreef, dat, „nu de eerste en grootste moeilijkheden voor de openbare financiën overwonnen schijnen te zijn, verwacht mag worden, dat de lijn van het regeeringsbeleid zal worden omgebogen en aanmerkelijk grooter nadruk zal komen te liggen op de noodzakelijkheid van kosten- en prijsverlagingen". In aansluiting hieraan voerde de Heer Trip een krachtig pleidooi voor „voortzetting van de politiek om door bezuinigingen ruimte te verkrijgen op de openbare budgetten, ten einde de zware lasten, welke op het zakenleven drukken, geleidelijk te verlagen."

Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof, dat dit duidelijke taal is en dat dit ook voor Curaçao geldt. Hoewel de financiëele positie van het gebiedsdeel nu sterk is, is voor handel, scheepvaart en bedrijfsleven het leed nog niet geleden, de depressie nog niet overwonnen en een hausse nog niet in het verschiet. Integendeel, de berichten omtrent den economischen wereldtoestand rechtvaardigen nog geen juichtkreet, zelfs niet een gematigd optimisme en ik geloof, dat wij verstandig doen er rekening mede te houden, dat de wereld niet zoo spoedig weer de onwaarschijnlijke bloeiperiode van de jaren na den wereldoorlog zal beleven, noch Curaçao de boomperiode van de jaren '26, '27, '28 en '29. Door zeer bijzondere omstandigheden waren die jaren voor Curaçao zoo gunstig en ik meen te moeten betwijfelen, of die omstandigheden zich ooit weer zullen voordoen. Aanpassing is ook voor Curaçao onvermijdelijk.

Handel, scheepvaart en industrie maken nog zeer moeilijke tijden door. Laat het Bestuur ernstig rekening houden met hun gerechtvaardigde verlangens en, zoodra mogelijk, hieraan tegemoetkomen. Ik vraag mij af, of het Gouvernement deze verlangens wel genoegzaam in overweging heeft genomen. Wel legt de steller van de Memorie van Antwoord sterk den nadruk op de lastenverlichtingen, die reeds zijn aangebracht, doch voor handel, scheepvaart en bedrijfsleven beteekenen zij niet veel. Terecht hebben enkele leden in het Eindverslag er bovendien op gewezen, dat de wijziging van de waardebepaling van de onroerende goederen in het geheel geen verlichting van den druk der lasten beteekent.

De geachte Gemachtigde van het Bestuur heeft zooeven opgemerkt, dat hij dit niet kan inzien, doch het komt mij voor, dat de toelichting van de opvatting, dat de druk der grondbelasting niet verlicht werd door de jongste wijziging van de waardebepaling van de onroerende goederen, zooals deze toelichting gegeven werd in het Eindverslag, toch wel duidelijk is. Het heffingspercentage is gelijk gebleven en de verhouding tusschen de belasting en de waarde van het onroerend goed dus eveneens, zoodat ook de druk, die de belasting voor den eigenaar der onroerende goederen beteekent, gelijk is gebleven en zeker niet is verminderd.

Doch wat hiervan zij, ik zie met verlangen uit naar het moment, dat het Bestuur komt met voorstellen tot een werkelijk belangrijke vermindering der hier bedoelde lasten.

Ik ben overtuigd, dat door de steun, die handel, scheepvaart en bedrijfsleven hierin zouden vinden, de opbloei van het economisch leven in dit gebiedsdeel sterk bevorderd zou worden, een opbloei, die aan de bevolking als geheel ten goede zou komen en het door het Bestuur aangeduide werkloosheidprobleem op meer natuurlijke en meer duurzame wijze tot oplossing zou brengen dan met werkverschaffing in overheidsdienst, hoe goed bedoeld ook, mogelijk is. Ik wilde wel, dat het Bestuur meer vertrouwen toonde in de goede uitwerking, die een vermindering van de lasten, drukkend op handel, scheepvaart en nijverheid, voor breede lagen onzer bevolking moet hebben.

Mijnheer de Voorzitter! Nog op andere gronden is verlaging van de kosten van de Gouvernementsdienstverleeningen te bepleiten. Tengevolge van de algemeene economische depressie zijn, ook in dit gebiedsdeel, de prijzen van materialen, de vrachten en de loonen aanzienlijk verlaagd. Het is dus niet anders mogelijk dan dat ceteris paribus de uitgaven voor de dienstverleeningen eveneens verminderd zijn. En dan vraag ik mij af, waarom de voor deze diensten gevraagde vergoedingen niet evenredig verlaagd werden? Niet verlagen beteekent een extra bate voor 's Lands kas, een extra belasting van de gemeenschap, waarvoor het motief ontbreekt. Ik geloof, dat onder alle omstandigheden verlaging van de vergoedingen voor dienstverleeningen van overheidswege in dit opzicht mogelijk is. Dergelijke rechten behooren naar mijn meening, op grond van het beginsel, uitgedrukt in art. 287 van de Gemeentewet, geheven te worden tot bedragen,

die slechts een matige winst aan het Land verzekeren.

De Administrateur van Financiën heeft zooeven den Raad doen opmerken, dat de heffing van loodsgelden niet als een retributie doch als een belasting moet worden beschouwd en wel als een belasting speciaal drukkend op de Scheepvaart, die op deze wijze bijdraagt in de algemeene kosten der gemeenschap.

Mijnheer de Voorzitter. Ik geef gaarne toe, dat de heffing van loodsgelden als een belasting drukt op de Scheepvaart, doch ik kan niet inzien, dat dit juist is, omdat ik niet aanvaard, dat deze heffing niet als een retributie doch als een belasting aangemerkt moet worden. Immers, ik kan mij b.v. de uitzonderingsbepalingen, die in de Loodsverordening voorkomen, niet meer verklaren en ook niet meer begrijpen waarom kleine schepen minder loodsgeld behoeven te betalen dan groote, indien ik de heffing van loodsgelden als een belasting beschouw, die van de Scheepvaart geheven wordt. Het lijkt mij onjuist een belasting zoodanig te heffen, dat aan de belastingplichtigen wordt overgelaten of zij deze willen opbrengen of niet. Ik kan hierop thans niet dieper ingaan, doch twijfel niet hiertoe spoedig een betere gelegenheid te hebben. Ik wil echter thans opmerken, dat ik uit de woorden van den gemachtigde van het Bestuur opmaak, dat het Bestuur het billijk acht, dat de Scheepvaart een extra belasting betaalt boven de normale kohierbelastingen, met welk standpunt ik mij niet kan vereenigen, aangezien elk motief en elke rechtsgrond voor de heffing eener zoodanige extra belasting naar mijn meening ontbreekt. Dergelijke heffingen, die als retributiën en niet als belastingen behooren te worden aangemerkt, moeten de kosten der dienstverleening volledig dekken, doch mogen niet meer dan een matige winst voor het Land afwerpen.

Mijnheer de Voorzitter. Ik heb zooeven de uiteenzettingen van den Heer Administrateur van Financiën met groote belangstelling aangehoord. De compacte vorm waarin antwoord werd gegeven op verschillende in het Eindverslag gestelde vragen, maakt het mij echter moeilijk hierover thans nader van gedachten te wisselen, daar ik vrees niet alles juist verstaan te hebben. Ik zal dus liever het gezegde straks in de notulen nalezen en ter gelegener tijd zoo noodig op enkele punten uit de rede van den geachten gemachtigde van het Bestuur nader terugkomen.

Hierna verkrijgt de Heer *Capriles* het woord, die het volgende zegt:

11. Salarissen van het douane-personeel; keurgelden van automobielen.

Mijnheer de Voorzitter:

De in de ontwerp-verordening, welke hedenavond in behandeling is, voorgestelde wijziging onder A–7um van het eenig artikel van dat ontwerp, beoogt het doel om de salarissen van de lagere ambtenaren bij de belasting iets te verhoogen, en op een redelijker peil te brengen.

Bij de eerste behandelingen van dit ontwerp in de afdeelingen kon een gedeelte der leden zich niet vereenigen met dit voorstel, omdat het, naar hunne meening, het karakter droeg van een partieele salarisherziening. Inderdaad is een partieele salarisherziening allesbehalve wenschelijk en kan onaangename gevolgen met zich brengen, zooals ontevredenheid onder andere groepen ambtenaren. Doch dit geval moet, naar mijne meening, anders worden bezien, en van zelf verdwijnen dan de bezwaren tegen deze positieverbetering.

Het salaris, dat deze lagere ambtenaren der belasting heden ten dage genieten, is voorwaar gering, heel gering. Als men denkt aan de verplichtingen van een dezer ambtenaren, gehuwd met meerdere kinderen, zou men zijn bestaan haast als een mirakel gaan beschouwen, en het zou inderdaad een mirakel zijn, ware het niet voor de emolumenten, welke hij voor extra-dienstverrichtingen geniet. Het feit alleen dat deze extra-uren, ondanks de slechte gevolgen, welke zij op hun gezondheid kunnen hebben, zoo gretig door al deze ambtenaren worden aanvaard, is reeds een bewijs, dat zij er niet zoo goed aan toe zijn. Neen, Mijnheer de Voorzitter, zij *moeten* deze extra-uren, ook ten koste van hun gezondheid, verdienen, willen zij in het onderhoud van hun gezin naar behooren voorzien.

Als de leden, die zich tegen een partieele salarisherziening hebben verklaard, de zaak zóó beschouwen, en zich voorstellen, dat het inderdaad slechts hierop neer komt, dat het Bestuur, zooals tot uiting is gekomen in het eindverslag, de fouten inziende van de jongste salarisregeling van 1934, (welke fouten naar ik meen trouwens ook deze Raad indertijd heeft gezien) nu deze wijziging voorstelt om zoodoende geleidelijk tot een verbetering van deze fouten te geraken, dan meen ik, dat zij met een gerust geweten zich zouden kunnen vereenigen met het idee en hun stem verleenen aan dit artikel, welke het lot van deze groep ambtenaren een beetje meer dragelijk zou maken.

Ik bepleit geenszins partieele salarisherzieningen, ben er zelfs principieel tegen, doch dit specifiek geval meen ik in een ander licht te moeten bezien; dit is eigenlijk het herstellen van fouten, ontdekt in de jongste salarisregeling.

Bovendien moet men niet vergeten, dat deze groep ambtenaren een baantje hebben, dat, naar zijn aard, niet uitsluit dat, indien hun salarissen niet toereikend zijn, zich ongeregeldheden gaan voordoen, waarvan de gevolgen ten laste van den fiscus kunnen komen, wat zeker overwegend is in verhouding met de voorgestelde salarisverhoogingen. Om de hierboven aangehaalde redenen zal ik dan ook graag vóór het onderhavig artikel stemmen en heb de overtuiging, dat de andere leden zich ook zullen kunnen vereenigen met de strekking van genoemd artikel.

Ten slotte nog een paar woorden van waardeering aan het Bestuur voor de formeele toezegging om eerlang een ontwerp-wijziging van de politiekeur dezen Raad aan te bieden, om het bedrag, verschuldigd wegens keurgeld voor voertuigen, te brengen op f 2,50 in plaats van f 10,—. Dit zal een verlichting zijn voor het transportwezen.

Vervolgens verkrijgt de Heer *Martijn* het woord voor het houden van de volgende rede:

12. Salarissen van het douane-personeel; uitzending van Curaçaosche jongelieden naar Nederland; gebruik van gedistilleerd; stichting van diverse fondsen.

Mijnheer de Voorzitter:

Het is voor den Kolonialen Raad zeker een zeer groote voldoening te constateeren, dat de geldmiddelen van dit gebiedsdeel ruimer vloeien dan Bestuur en Raad gedacht hadden bij de behandeling van de begrooting voor het loopende jaar 1934, zoodat vanavond de Raad zijn sanctie zal kunnen geven en met genoegen ook geeft aan uitgaven, die alle gedaan zullen worden om het waarachtig belang van dit gebiedsdeel te dienen.

Met genoegen mogen wij ook tevens constateeren, dat, alhoewel wij onze schuld aan het Moederland nog niet hebben afbetaald, het Bestuur stappen neemt om niet alleen de salarissen van de lagere douane-ambtenaren te herzien en die salarissen op een voor deze categorie ambtenaren redelijk peil te brengen, maar ook tevens de mogelijkheid voor promotie schept, welke — tot voor kort — bij deze groep zoo uiterst gering was.

Lang hebben deze ambtenaren, die toch geen gemakkelijke taak te vervullen hebben en tevens een niet onbelangrijke rol spelen in het behartigen van de belangen van den fiscus, naar deze verbetering uitgezien, en ik kan U de verzekering geven, Mijnheer de Voorzitter, dat als de suppletoire begrooting — pas door het Bestuur ingediend — door dit college bijna ongewijzigd zal zijn aangenomen, waardoor straks verschillende douane-ambtenaren, die langen tijd hebben zitten wachten op een verbetering van hun positie, met een welkome Gouvernements Beschikking — na zware dagtaak — thuis terugkeeren, in menig huishouden zeer groote blijdschap zal heerschen. Ook ik deel in die blijdschap en allen, die belang stellen in het wel en wee van deze lieden, zijn dankbaar aan het Bestuur voor wat het, samen met den Raad, gedaan heeft, en wat feitelijk niets anders is dan recht zetten wat krom was, goed maken wat verkeerd was en summa summarum: het wegwerken van *een* der fouten in de huidige salarisregeling.

Laat ons hopen, dat het Bestuur binnen afzienbaren tijd dezelfde rechtvaardigheid zal betrachten met een andere groep zeer slecht betaalde landsdienaren en laat mij hierbij nog vermelden, dat naar mijn inzicht de huidige salarisregeling

over het algemeen goed is, zoodat ik een algeheele herziening volstrekt onnoodig acht.

Mijnheer de Voorzitter: Iedereen zal zich de woorden herinneren van onzen tegenwoordigen Landvoogd in zijn voorwoord in het Gedenkboek *Nederland-Curaçao 1634-1934*, waaronder deze passage voorkomt:

„Meer dan ooit zijn thans gunstige factoren aanwezig voor „een nauwer contact tusschen Curaçao en Nederland. Aan „dit contact bestaat ook behoefte."

Verder zegt onze Landvoogd in zijn voorwoord:

„In Curaçao klopt de pols snel. Men ziet uit naar de toe- „komst, men wil niet achterblijven, doch iedere gunstige ge- „legenheid aangrijpen. Het is de taak van Nederland, het „daarbij behulpzaam te zijn."

en bijna geheel aan het eind in dat voorwoord, merkt onze Landvoogd zeer terecht op:

„Het komt er op aan elkander beter te leeren kennen".

Mijnheer de Voorzitter! Dat nauwere contact tusschen Curaçao en Nederland, dat elkaar beter begrijpen van Curaçaoenaars en Nederlanders, zal veel beter en inniger worden, naarmate er hier Nederlanders komen, die heusch interesse hebben in land en volk en dit land en volk bestudeeren; zeker, maar.....een ander middel om dat contact en dat beter begrijpen te verbeteren, is het uitzenden van Curaçaoenaars naar Holland, waardoor zij de Nederlandsche visie beter leeren aanvoelen.

Mijnheer de Voorzitter! Ik denk in dit verband aan het gaan en het met Gouvernements hulp uitzenden van Curaçaosche jongelieden op studie naar Nederland. Het onderwijs in dit gebiedsdeel, Mijnheer de Voorzitter, beperkt zich tot het Meer Uitgebreid Lager Onderwijs! Gelegenheden voor verdere ontwikkeling bestaan er heelemaal niet en hoevelen zijn er in dit gebiedsdeel, die capaciteit en dispositie ten overvloede bezitten maar die, helaas, niet over de middelen beschikken om in Nederland verder te kunnen studeeren om later nuttige elementen voor de maatschappij te kunnen worden. Hier in het gebiedsdeel zelf de gelegenheid scheppen voor verdere opleiding zou zeer kostbaar uitkomen en zou gepaard gaan met groote moeilijkheden. Kunnen onze jongens naar Nederland gaan, dan bereikt men, behalve dat men verzekerd is van een degelijke opleiding, dat het zoozeer begeerde contact met het Moederland gemakkelijker en gauwer bereikt zal worden. Ons actief Bestuur is werkende in deze richting, door het verleenen van beurzen. Wil men echter streven naar continuiteit in deze richting, dan dringt zich de behoefte op aan een studiefonds. Gaarne en met alle kracht wilde ik ons Bestuur de stichting van zoo'n studiefonds in overweging geven, zoodra wij onze schuld aan het Moederland hebben afbetaald. Gaat het Bestuur hiertoe over, dan wordt er niet alleen in een zeer groote onderwijsbehoefte voorzien, maar ook een ander nuttig effect bereikt.

Een studiefonds voor dit gebiedsdeel is een zeer nuttige instelling. Nuttig, omdat het, ten eerste de belangen van het volk behartigt. Nuttig ook, omdat het de banden tusschen dit gebiedsdeel en het Moederland nauwer helpt toehalen, daar vele jongelieden, geholpen door ons Bestuur aan een degelijke Hollandsche vorming, later, na voltooïng van hunne studie, met dankbaarheid zullen terugzien naar wat er voor hen gedaan is en vanzelf oneindig meer zullen gaan voelen voor het Moederland, dat onder dezelfde jeugd meer en meer bekendheid zal krijgen naar gelang de tijd verstrijkt, waardoor de door allen — zoowel hier als in het Moederland — zoo vurig gewenschte toenadering tot stand zal worden gebracht, omdat de Nederlandsche gedachte dan meer onder het volk in dit gebiedsdeel verspreid zal worden. Nuttig ten slotte, is ook een studiefonds uit economisch oogpunt, immers, naderhand zullen jongelui uit dit gebiedsdeel na studievoltooiing in Nederland, het Bestuur van dienst zijn door het bekleeden van verschillende posten bij het Gouvernement.

Mijnheer de Voorzitter! Een ander punt waarover het een en ander dient te worden opgemerkt, is het volgende. In de onlangs verschenen Memorie van Antwoord, deelde het Bestuur mede, uit moreele overwegingen geen medewerking te willen verleenen aan maatregelen, welke toeneming van het gebruik van gedistilleerd tengevolge zouden hebben. Mijnheer de Voorzitter. Toeneming van het gebruik van gedistilleerd kan tengevolge hebben misbruik van gedistilleerd, dit wil ik grif toegeven. Indien er werkelijk een ernstig vermoeden bestaat, dat verlaging van de accijns op gedistilleerd drankmisbruik tengevolge zal hebben, dan zal iedereen het zeer in het Bestuur prijzen, dat het niet mee wil werken aan accijnsverlaging. Maar, Mijnheer de Voorzitter, *toeneming van het gebruik* behoeft nog niet te ontaarden in *misbruik!*

In het onlangs in lokale bladen gepubliceerde „Gedetailleerd Economisch Overzicht van het jaar 1933" liet het Bestuur zelf zich onder het hoofd Accijnzen, als volgt uit:

„Van dit middel worden om dezelfde reden als de vorige „jaren geen cijfers gegeven. De cijfers zouden wellicht den „verkeerden indruk vestigen, dat Willemstad of wel Curaçao „een hoog consumptiecijfer voor alcoholgebruik heeft. Deze „indruk kan slechts verkregen worden, indien men onbekend „is met de omstandigheid, dat veel vrijgemaakte accijnsgoe- „deren uit de winkels worden verkocht voor consumenten „zoowel op zeeschepen als in het buitenland."

Mijnheer de Voorzitter. Wat het Bestuur hier zegt, is een feit, dat vaststaat als een paal boven water. Iedereen, die kennis heeft van onze toestanden, weet dat. Als men de importcijfers van gedistilleerd vergelijkt met die van andere landen en men het aantal inwoners van het gebiedsdeel in aanmerking neemt, dan komt men onder den indruk, dat er drankmisbruik in het gebiedsdeel bestaat. Deze indruk is absoluut verkeerd zooals trouwens het Bestuur zelf liet blijken in het „Gedetailleerd Economisch Overzicht van 1933", want men vergeet, dat misschien het grootste gedeelte van het gedistilleerd, dat hier geimporteerd wordt en waarop accijns wordt betaald, verkocht wordt aan toeristen, aan passagiers van doortrekkende schepen en aan de bemanning dier schepen, die, behalve dat ze in heele flesschen koopen, ook aan land in restaurants, café's, hotels, clubs en kroegen in detail koopen. Men vergete niet, dat het gebiedsdeel zeer druk wordt bezocht door schepen van allerhande nationaliteiten. Welke redenen heeft het Bestuur dan om te vermoeden, dat de verlaging der accijnzen het funest gevolg van drankmisbruik zal hebben? De ervaring heeft ons geleerd, dat overal ter wereld, waar er prohibitiewetten bestaan of waar er hooge accijnzen geheven worden, men zich gaat toeleggen op den smokkelhandel. Ook in dit gebiedsdeel is, sinds de verhooging der accijnzen, het smokkelen herhaaldelijk voorgekomen. Waarom? Ten eerste, omdat mede met het feit, dat er heel wat menschen rondloopen, voor wien, wegens slechte tijdsomstandigheden geen middelen van bestaan hebbende, het smokkelbedrijf aanlokkelijk wordt gemaakt door de hooge accijnzen; en ten tweede, omdat het grootste gedeelte van het strand in dit gebiedsdeel particulier eigendom is, wat natuurlijk met zich mede brengt, dat een afdoende contrôle vanwege de douane en de politie practisch onuitvoerbaar wordt. Ook mag niet vergeten worden, dat meerdere baaien toegang verschaffen tot particulier terrein. Mijnheer de Voorzitter. Gezien de omstandigheid, dat de tegenwoordige hooge accijnzen een prikkel in zich houden voor den smokkelhandel, waartegen als hierboven reeds aangegeven het Bestuur moeilijk afdoende maatregelen kan treffen, betwijfel ik het sterk of door een verlaging der accijnzen op gedistilleerd het drankgebruik zal toenemen. In de huidige slechte tijdsomstandigheden dient toch op de eerste plaats gelet te worden op de belangen van den handel in dit gebiedsdeel, waaronder ook de handel in gedistilleerd valt en wij moeten alle pogingen aanwenden om dien handel te helpen bloeien en dit zullen wij bereiken door het gebiedsdeel aantrekkelijk te maken voor vreemdelingen door onze prijzen zoo laag mogelijk te houden. Het is daarom te hopen, dat het Bestuur er toe over zal gaan om deze voor het gebiedsdeel hoogst belangrijke aangelegenheid nogmaals van alle kanten zal bekijken en te gelegener tijd, als wij onze schuld aan het Moederland hebben afbetaald, de noodige stappen zal nemen om de accijnzen te verlagen. De handel, ik kan het U verzekeren, Mijnheer de Voorzitter, kijkt al reikhalzend naar een dergelijke heilbrengende maatregel van het Bestuur uit.

Mijnheer de Voorzitter! Daar is een streven merkbaar bij vele leden van den Kolonialen Raad om nu de middelen ruim vloeien, de lasten te verminderen of te wel de belastingen te verlagen. Dit is verklaarbaar en tot zekere hoogte ga ik mee

met dat streven. Maar als binnenkort, naar wij hopen en vertrouwen, de kasvoorschotten zullen zijn afbetaald, dan zijn we nog niet, waar we wezen moeten. Met het geleende geld hebben we niet den achterstand op Curaçao ingehaald. Daar zijn nog problemen, die dringend naar oplossing vragen. Een van die problemen is bijvoorbeeld de afvoer van faecaliën. Mijnheer de Voorzitter. Ik wil hier niet veel woorden wijden aan dit onappetijtelijk onderwerp, maar het is een probleem, dat schreeuwt om een oplossing. Ik hoop, dat ons actief Bestuur zijn aandacht aan dit probleem zal schenken. Voor de verharding der hoofdwegen in het gebiedsdeel, en voor de uitvoering van een ongevallenwet, die het volk zal moeten beschermen in de naaste toekomst, zal geld noodig zijn. Zijn de kasvoorschotten afbetaald, dan dienen er nog overschotten te blijven op de begrooting voor de nu nog noodzakelijke werken. Laat ons steeds het algemeen belang stellen boven het particulier belang! Laat ons niet blind zijn voor den waren toestand van dit gebiedsdeel, maar laat ons erkennen, dat het gebiedsdeel haar betrekkelijke welvaart dankt aan de olie-industrie, die misschien — laat ons het niet hopen — binnen afzienbaren tijd zal kunnen verdwijnen, zooals dit op andere plaatsen in de wereld voorgekomen is. Wat zal er gebeuren als de olie het gebiedsdeel niet meer noodig heeft? Wij zullen dan een algemeene exodus van vreemdelingen en landskinderen zien, die genoodzaakt zullen worden ergens anders een bestaan te gaan zoeken. Er zal zijn een groote kapitaalsvlucht en het gebiedsdeel zal zinken tot het historische gebiedsdeel van vroeger, armlastig en financieel afhankelijk van Nederland, dat alle uitgaven weer als oudsher zal gaan controleeren. Laat het Bestuur dan er op uit zijn, om zoodanige verbeteringen aan te brengen en, indien mogelijk, fondsen te stichten, opdat het gebiedsdeel hare financieele onafhankelijkheid zal kunnen bewaren en daardoor de mogelijkheid scheppen autonomie te krijgen en die autonomie ook te behouden.

De Heer *Van Leeuwen* vraagt of het mogelijk is een wijziging aan te brengen in het tarief der invoerrechten, aangezien daarin verschillende onbillijkheden voorkomen. Zoo worden b.v. gramofoonplaten als muziekinstrumenten belast, van leege flesschen wordt 10% invoerrecht geheven, daar deze volgens de opvattingen als emballage beschouwd worden. vruchtenessences worden den laatsten tijd als gedistilleerd beschouwd, daar zij gebruikt worden voor de bereiding van likeur, terwijl toch algemeen bekend is, dat essences gebruikt worden voor de vervaardiging van limonades, taarten enz.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, de verschillende sprekers beantwoordend, zou in de eerste plaats de opmerkingen van den Heer Bichon betreffende den druk der Grondbelasting willen beantwoorden. Het Eindverslag vermeldt, dat de opbrengst der onroerende goederen het noodzakelijk maakte de waardebepaling dier goederen te herzien, wilde men niet in grove onbillijkheden vervallen. Spreker meende in zijn antwoord zoo juist voldoende duidelijk te zijn geweest. Wanneer men spreekt van druk van lasten dan bedoelt men daarmede de druk van de belastingwet in haar vollen omvang, dus niet alleen wat betreft het heffingspercentage, maar ook wat betreft de waardebepaling. Thans is bereikt, dat door herziening van de waardebepaling der goederen de druk van de last verminderd is. Overigens blijft spreker erbij, dat hij in dezen in goed gezelschap is, aangezien ook in het Eindverslag wordt toegegeven, dat de druk der Grondbelasting in absoluten zin verminderd is.

Het Bestuur vereenigt zich gaarne met het door den Heer Capriles gesprokene. Spreker waarschuwt evenwel tegen een misvatting, die uit de rede van den Heer Capriles zou kunnen ontstaan n.l. waar deze gezegd heeft, „dat deze groep ambtenaren een betrekking hebben, welke naar haar aard niet uitsluit, dat, indien het salaris niet toereikend zou zijn, zich ongeregeldheden gaan voordoen, waarvan de gevolgen ten laste van den fiscus kunnen komen, wat zeker overwegend is in verhouding met de voorgestelde salarisverhoogingen." Spreker zou niet gaarne zien, dat de wijziging verstaan werd in dien zin, dat het korps aan betrouwbaarheid gewonnen zou hebben door salarisverhooging. Het Bestuur wil gaarne altijd een wissel trekken op de betrouwbaarheid harer douane-ambtenaren; ook zonder deze verhooging had het vertrouwen in haar personeel.

Terecht heeft de Heer Martijn opgemerkt, dat de cijfers van den invoer van gedistilleerd een verkeerd beeld geven van hetgeen alhier geconsumeerd wordt, zooals trouwens het Bestuur zelf ook reeds meer dan eens te kennen heeft gegeven. Toch kan het Bestuur voorloopig moeilijk tot verlaging overgaan, daar het dan een toeneming van het verbruik vreest.

Wat betreft de andere verlangens van den Heer Martijn ten aanzien van het stichten van fondsen, waardoor het gebiedsdeel in moeilijke tijden sterker komt te staan, kan spreker mededeelen, dat het Bestuur hiertegenover geenszins geheel afwijzend staat, in het algemeen genomen echter wel, daar het Bestuur van meening is, dat het minder juist is het tegenwoordig geslacht te zwaar te belasten. Iets anders echter is het gesteld ten aanzien van de vorming van een pensioenfonds, waartoe t. z. t. voorstellen gedaan zullen worden. Een verzuim, in het verleden begaan, zal daarmede goedgemaakt worden.

Den Heer Van Leeuwen kan spreker niet dadelijk beantwoorden, daar hij geen tarief bij zich heeft. Wel kan spreker mededeelen, dat voor vruchtenessences en limonades, indien alcoholvrij, geen gedistilleerdaccijns behoeft te worden betaald. Kort geleden is evenwel gebleken, dat er onder deze artikelen voorkwamen, die niet alcoholvrij waren.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* herhaalt in enkele woorden waarom z. i. de wijziging van de waardebepaling der onroerende goederen geen vermindering van de druk der belasting op de eigenaren dier onroerende goederen beteekent en wijst op de appreciatie van den gulden. De stijging van de koopkracht van den gulden heeft het noodig gemaakt, de waardebepaling te herzien. Spreker vervolgt daarna:

Mijnheer de Voorzitter. De rede van mijn geacht medelid de Heer Martijn heb ik met veel belangstelling gevolgd. Zij geeft mij echter aanleiding op te merken, dat het voorstel van den Heer Martijn om thans fondsen te stichten, waaruit later voor allerlei doeleinden gelden kunnen worden geput, berust op de onjuiste opvatting als zoude het tegenwoordige geslacht mogen betalen voor het komende geslacht. Ik kan mij met deze opvatting niet vereenigen en stel daartegenover het beginsel, dat elke generatie voor zich zelf behoort te zorgen. Ik zal den Raad thans niet ophouden met een nadere uiteenzetting van dit beginsel; de gelegenheid daartoe zal zich nog wel eens voordoen.

Met de instelling van een Pensioenfonds is het echter anders gesteld. Hiermede zou hersteld worden hetgeen voorgaande generaties verzuimd hebben te doen, en ik schaar mij dan ook van ganscher harte onder de leden, die herhaaldelijk gewezen hebben op de noodzakelijkheid dit fonds te stichten en aan te vullen.

Mijnheer de Voorzitter. Nu ik toch aan het woord ben, zou ik nog gaarne een tweetal opmerkingen willen maken naar aanleiding van het antwoord van de gemachtigden van het Bestuur,

Ik vereenig mij volkomen met de meening van den Administrateur van Financiën, dat het moeilijk is achterstallige belastingen over jaren, waarin hooge loonen werden verdiend, te innen van personen, die thans een lager loon ontvangen. Inderdaad dit is bezwaarlijk vooral wanneer over meerdere jaren belasting verschuldigd is. Ik zou echter dezen gemachtigde van het Bestuur dringend willen verzoeken het daarheen te willen leiden, dat de betrokken personen zoo spoedig mogelijk in kennis gesteld worden van de bedragen, die zij alsnog schuldig zijn; velen weten dit nog niet, hoewel hun belang daarmede in hooge mate gediend zou zijn.

Ik dank den gemachtigde van het Bestuur, den Heer Directeur van Openbare Werken, voor de uiteenzetting, gegeven naar aanleiding van een vraag in het Eindverslag gesteld of verwacht kan worden, dat binnenkort het tarief van de straatverlichting verlaagd zal worden. Ik zou dezen bestuursgemachtigde willen verzoeken bij de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij ernstig te willen aandringen niet alleen op bestendiging van de genoemde reductie doch ook op verlaging der tarieven van de straatverlichting naar reden van de verlaging, die in de tarieven voor de particuliere verlichting reeds is aangebracht.

De Heer *Van der Drift,* Administrateur van Financiën, drukt er zijn leedwezen over uit, dat het hem niet gelukt is den Heer Bichon van IJsselmonde in zake den druk der Grondbelasting te kunnen overtuigen. De opmerking in het Eindverslag, dat de aan grondbelasting te betalen bedragen in absoluten zin verminderd zijn, houdt toch in, dat de druk verminderd is.

Wat betreft het tarief der straatverlichting kan spr. mededeelen, dat indertijd de toezegging gedaan is, dat dit tarief in de Commissie, ingesteld ter bestudeering der tarieven der Ned. Ind. Gas Maatschappij, ter sprake gebracht zou worden. Deze commissie heeft zich evenwel op het standpunt gesteld, dat zij zich niet mengen kon in speciale, civiel-rechtelijke contracten.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur van Openbare Werken, wijst er in dit verband nog op, dat het Bestuur in dezen op de Gas Mij. geen invloed kan uitoefenen. Formeel kan deze maatschappij zich aan het contract houden.

De Heer *Capriles* stelt er prijs op te verklaren, dat het geenszins zijn bedoeling is geweest een schaduw te werpen op de plichtsbetrachting der douane-ambtenaren. Integendeel, gaarne verklaart spreker bewondering te hebben voor deze ambtenaren, die niettegenstaande hun lage bezoldiging steeds hun plicht gedaan hebben.

Aangezien niemand meer het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* thans over tot de behandeling van het eenig artikel.

De in het Eindverslag gemaakte opmerkingen en gestelde vragen worden eerst als volgt beantwoord.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur van Openbare Werken, deelt ad A 2um mede, dat het in de Memorie van Antwoord verstrekte gegeven omtrent het aantal in den loop van het jaar 1933 bij de Arbeidsbeurs ingeschreven werkzoekenden alleen de nieuwe inschrijvingen betreft. Het totaal aantal ingeschreven werkzoekenden is belangrijk grooter.

Dat door bemiddeling van de Arbeidsbeurs in dat jaar werk is verschaft aan ruim 300 personen, pleit voor het nut van deze instelling.

De verwachting, dat van een Arbeidsbeurs een opvoedende kracht voor de werknemers zal uitgaan, is mede een van de redenen, waarom het Bestuur meent in dezen steun te moeten verleenen. Vooral echter verdient het aanbeveling, dat aan een instituut, onafhankelijk zoowel van de werkgevers als van de werknemers, de vraag wordt overgelaten, welke werkzoekende in de eerste plaats dient te worden tewerk gesteld, waarbij behalve de geschiktheid voor een bepaalden arbeid mede in acht worden genomen de omstandigheden, waarin de werkzoekende verkeert, bijvoorbeeld de omstandigheid, dat hij kostwinner is, de grootte van zijn gezin en de vraag of ook andere gezinsleden inkomsten hebben.

De werkgevers zijn in den regel niet in staat om deze genoemde omstandigheden te onderzoeken. Van de gereorganiseerde Arbeidsbeurs wordt verwacht, dat zij in het belang van de werknemers hieromtrent de gewenschte inlichtingen zal verschaffen.

Aangenomen mag worden, dat het voorgestelde bedrag van f 3000.— voldoende zal zijn om gedurende een jaar de kosten van de Arbeidsbeurs te dekken.

De Heer *Mr. Jas,* Procureur-Generaal, zegt naar aanleiding van de opmerking ad A 3um, dat het Bestuur het niet mogelijk acht om de bezetting van Santa Cruz te laten wachten tot de opleiding der Curaçaosche jongelieden is beëindigd.

Evenmin is zulks het geval met den éénen man, bestemd ter vermeerdering der detachementssterkte op Aruba. De meening, dat zulks uit de Memorie van Antwoord is te lezen, moet op een misverstand berusten.

Ten aanzien van het gestelde ad A 4um zegt spr., dat het Bestuur het betreuren zou, indien het voorgestelde plan niet zou kunnen doorgaan.

Uitzending van 2 brigadiers der Militaire Politie Troepen is echter noodig, daar de uit het aanwezige Militaire Politie Troepen personeel aan te wijzen instructeurs bij den politiedienst vervangen moeten worden. De tegenwoordige sterkte laat niet toe voor langeren tijd personeel aan den dienst te onttrekken als niet in hunne vervanging wordt voorzien. De uit te zenden 2 brigadiers worden derhalve direct in de sterkte opgenomen; na afloop der opleiding kunnen zij opengevallen plaatsen van repatrieerende gedetacheerde politiemilitairen innemen, dan wel als aanvulling blijven voor vervanging van instructeurs van een eventueele nieuwe opleiding. Met Nederland is reeds een regeling voor de opleiding in voorbereiding en wel zoodanig, dat eene opleiding bij de Politie Troepen in Nederland wordt genoten van 9 maanden, gevolgd door een practische opleiding bij een groep Politietroepen van 6 maanden. De inkomsten der jongelieden in Nederland zijn gelijk aan die bij het Korps Politietroepen aldaar.

Gedurende de vooropleiding alhier wordt eene vergoeding genoten als is vastgesteld voor militairen van het Nederlandsch Indische Leger; deze uitgaven zullen worden bestreden uit het bedrag ad f 8000.—, aangevraagd onder 4o bij het Ontwerp No. 1.

Het bedrag, benoodigd voor de opleiding in Nederland, zal voor 1935 bij suppletoire begrooting beschikbaar gesteld moeten worden.

De vraag, gesteld onder A 6um, beantwoordend, deelt de Heer *Van der Drift,* Administrateur van Financiën, het navolgende mede:

Zooals in de Memorie van Antwoord reeds becijferd, is het bedrag ad f 5.100,—, uitgetrokken onder Artikel 55, minder dan door den tegenwoordigen titularis wordt genoten, zoodat bij handhaving van den bestaanden toestand de betrokken post zou worden overschreden. Terugbrengen van het bedrag van f 900,— tot 5/12 daarvan zou derhalve het toestaan van een onvoldoende krediet tengevolge hebben. Wel ligt het bedrag der benoodigde gelden iets beneden het bedrag van f 900,—. Gemakshalve is het op dit bedrag afgerond tevens opdat dan de Raad zich een juist beeld van het jaarsalaris zal kunnen vormen.

Een eisch van goede organisatie, is dat de leiding steeds den juisten persoon voor bepaalde daden aansprakelijk kan stellen. In het bijzonder geldt zulks bij financieel beheer waarom artikel 39 van de Comptabiliteitswet dan ook het instituut der rekenplichtigen kent. Het is onjuist, dat de Koloniaal-Ontvanger verplicht is ingevolge het gestelde in genoemd artikel aan de Algemeene Rekenkamer rekening af te leggen voor het beheer van den sub-ontvanger, voor welk beheer hij moreel niet aansprakelijk gesteld kan worden, aangezien alle werkzaamheden buiten hem om gaan. Men vergete ook niet, dat de aard van de werkzaamheden van den Ontvanger der invoerrechten en accijnzen zoo geheel verschillend is van dien van de werkzaamheden van den Koloniaal-Ontvanger.

Het Bestuur acht het daarom juist een daad van goed beleid om in het onderwerpelijk geval beide beheeren te splitsen.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur van Openbare Werken, beantwoordt de gestelde vraag en gemaakte opmerkingen ad A 12um als volgt.

De grootte van het aantal werkeloozen op dit eiland is moeilijk in absoluut juiste getallen uit te drukken. Uit aanvragen om ondersteuning of vrijstelling van verplichte betalingen, volgens de opgaven van de districtmeesters en van het bestuur van den R. K. Volksbond en uit aanvragen om werk moet worden opgemaakt, dat dit aantal ongeveer zal bedragen 500 van het 2de district, 200 van het 3de district en eenige honderden van het stadsdistrict.

De aanlegkosten voor den weg naar de Caracasbaai zullen in totaal bedragen rond f 160.000.—, niet medegerekend de nog voor aankoop van gronden benoodigde bedragen. De kosten dezer werken per kilometer weglengte ten bedrage van rond f 24.000.— zijn zeker niet hoog te noemen.

Onderhandelingen met een groote aannemersfirma betreffende den aanleg van dezen weg hebben tot geen resultaat geleid.

Voorts zijn pogingen aangewend om onderdeelen van het werk zooals grondvervoer en levering van steen aan te besteden. De laagste aanbiedingen voor deze onderdeelen bleken echter 30 % tot 75 % hooger te zijn dan de eenheidsprijzen

tegen welke het werk in eigen beheer wordt uitgevoerd.

Indien de in de Memorie van Antwoord onder A ten 12de onder 3) en 4) genoemde wegen alsmede een gedeelte van den onder 1) aldaar genoemden weg van een gefundeerd asfaltdek zullen worden voorzien, moet hiervoor worden gerekend op een bedrag van rond f 200.000.— .

Het ligt niet in de bedoeling om zonder noodzakelijkheid van het bestaande tracee der verschillende in goeden toestand verkeerende wegvakken af te wijken. indien deze door hunne ligging en onderlinge aansluiting geschikt zijn om in een nieuw tracee te worden opgenomen. De onvoldoende toestand der slechte weggedeelten wordt in den regel veroorzaakt door eene ten opzichte van den waterafvoer ongunstige ligging; in plaats van deze gedeelten te verharden. waarbij noodzakelijk werken voor den waterafvoer moeten worden aangelegd, zal het voordeeliger zijn de slechte wegvakken geheel te vermijden.

Het onderhoud met behulp van de wegschaaf brengt het in de Memorie van Antwoord reeds aangegeven nadeel mede; het voordeel is gelegen in de buitengewone goedkoopte. Het wegonderhoud door aanvullen en inwalsen kost ruim zes maal zooveel als het afvlakken met de schaaf.

Zooals in de Memorie van Antwoord is opgemerkt, is de bedoeling van het stijve wegdek aan de Handelskade om kleine grondverzakkingen te overspannen.

Het optreden van groote holten onder het wegdek wordt niet meer verwacht, omdat vóór de afheïng van betonpalen langs de haven een ijzeren damwand is aangebracht.

Ten slotte beantwoordt de Heer *Henriquez*. Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, het gestelde in het Eindverslag ad A 16um als volgt:

Mijnheer de Voorzitter.

Naar aanleiding van hetgeen Uwe Raad in het Eindverslag heeft opgemerkt t. o v. een bacterioloog, zou ik U namens het Bestuur het volgende willen mededeelen.

De hulp-bacterioloog van den Openbaren Gezondheidsdienst, die nu twee ochtenden per week op Parera helpt, heeft zijn handen nogal vol, in dier mate, dat het wenschelijk is gebleken, dat hij alleen voor het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst beschikbaar blijft. Indien een patholoog-anatoom-bacterioloog in dienst wordt genomen, zullen eenige onderzoekingen intensiever moeten worden gedaan en tevens andere onderzoekingen worden gedaan, met het gevolg, dat de werkzaamheden op het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst zullen moeten worden uitgebreid en de hulp-bacterioloog niet eens voldoende zal blijken te zijn. Waar de dienst nu reeds hulp-personeel te kort komt, kan moeilijk het hoofdpersoneel worden uitgebreid zonder het hulp-personeel dienovereenkomstig uit te breiden.

Het Bestuur is gaarne bereid, waar de patholoog-anatoom, mede in verband met gerechtelijke onderzoekingen, voor den dienst van belang kan zijn, Uw voorstel tot invoering van een patholoog-anatoom-bacterioloog aan te nemen, indien de hulp-bacterioloog alleen beschikbaar blijft voor het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst en een amanuensis erbij komt, die tevens, indien de werkzaamheden voor den hulp-bacterioloog te veel zullen blijken te zijn, op het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst kan helpen.

Waar Uwe Raad zelf erop aandringt den bacterioloog-patholoog-anatoom in dienst van den Openbaren Gezondheidsdienst te benoemen en U in Uw Voorloopig Verslag laatste alinea een hulp-bacterioloog voor het laboratorium van den Gouvernements-veearts noodzakelijk vindt, verwacht het Bestuur, dat er Uwerzijds hiertegen geen bezwaar zal zijn, omdat dan alleen het personeel van den Openbaren Gezondheidsdienst in den zin van Uw voorstel zal worden uitgebreid.

Behalve andere onkosten, verbonden aan de invoering van een bacterioloog-patholoog-anatoom, zal deze minstens een salaris van f 9600.— per jaar moeten hebben. Indien Uwe Raad hiermee accoord gaat, blijft de voorgestelde wijziging van art. 149 van kracht en wordt aan art. 125a toegevoegd:

Een patholoog-anatoom-bacterioloog en het bedrag verhoogd met f 3,200.— voor de komende 4 maanden.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt hierna 1o. van A van het Eenig artikel aangenomen.

Bij 2o. zegt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* het navolgende.

Mijnheer de Voorzitter. Ik was van plan een amendement voor te stellen om dezen post te laten vervallen. Ik heb echter van den Administrateur van Financiën vernomen, dat het hier een regularisatiepost betreft en, aangezien ik het Bestuur niet gaarne in een impasse wil brengen door gelden, die reeds besteed zijn, niet te voteeren, verzoek ik den gemachtigde van het Bestuur mij te willen mededeelen welk bedrag tot op heden op dezen post reeds is uitgegeven, opdat ik mijn amendement kan wijzigen in dien geest, dat voorgesteld wordt den post te verlagen tot op bedoeld bedrag.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, beantwoordt de vraag van den Heer Bichon met de mededeeling, dat op Onvoorzien reeds f 1500.— geboekt is en dat de Gouverneur reeds over een gelijk bedrag tot eind December ten behoeve van de Arbeidsbeurs beschikt heeft, zoodat de moreele verplichting tot betalen bestaat.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde:*

Mijnheer de Voorzitter. Ik stel dus voor het bedrag van f 3000.—, aangevraagd ter verhooging van onderartikel 34, terug te brengen tot f 2000.- .

Nadat dit amendement ondersteund is door de Heeren Capriles en Muskus, licht de voorsteller zijn amendement als volgt toe:

Mijnheer de Voorzitter. Ik ben een groot voorstander van arbeidsbeurzen, doch onder één voorbehoud en wel, dat er behoefte aan bestaat. En nu heeft het Bestuur in zijn M. v. A. en zijn mondelinge uiteenzetting van hedenavond mij niet kunnen overtuigen, dat op dit eiland aan een arbeidsbeurs inderdaad behoefte bestaat. Ik schaar mij dan ook onder de leden, die in de gewisselde stukken hebben opgemerkt, dat het eiland Curaçao zóó klein is en de werkgelegenheden zoo gemakkelijk zijn te overzien, dat het in standhouden van een centraal bureau, waar werknemers en werkgevers elkaar kunnen ontmoeten, niet noodig is.

Het is mij bekend, dat bij de groote werkgeefsters op dit eiland geen behoefte wordt gevoeld aan een arbeidsbeurs. Zij hebben, wanneer het betrof het werven van arbeidskrachten, steeds kunnen volstaan met de middelen, die haar eigen organisatie haar daartoe bood of gebruik gemaakt van de zeer gewaardeerde hulp van den Districtmeester. Voor zoover het betrof het verkrijgen van inlichtingen omtrent het verleden en het moreel der werknemers hebben zij, voor zooverre noodig, bevredigende inlichtingen kunnen ontvangen waar het Curaçaoenaars betrof, van de Politie of van den District meester, en waar het vreemdelingen aanging van den Vreemdelingendienst.

Ook de werknemers hebben er, dunkt mij, geen behoefte aan. Zij weten onmiddellijk door tusschenkomst van vrienden en kennissen, wanneer ergens een plaatsje open is, waar kans is aangenomen te worden en gebruiken dan hun relaties als bemiddelaars ter verkrijging van den post of komen er zelf op af.

Trouwens, de cijfers, die het Bestuur ons wel heeft willen geven omtrent het aantal ingeschreven personen bij dien dienst en het aantal door die beurs geholpen werkkrachten, versterken mij in de overtuiging, dat een behoefte aan een arbeidsbeurs werkelijk niet bestaat en uit dien hoofde, M. d. V., kan ik mijn stem niet geven aan den voorgestelden post van f 5000.— en verzoek ik U mijn amendement in stemming te willen brengen.

De Heer *Sprockel* verkrijgt hierop het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter.

Ik kan niet meegaan met het amendement van mijn geacht medelid Bichon. Het is waar, dat de arbeidsbeurs, zooals zij tot nu toe gewerkt heeft, niet heel veel resultaten heeft opgeleverd; en ik zou me bedenken, eer ik gelden zou gaan voteeren, indien de arbeidsbeurs op denzelfden voet zou worden voortgezet. Maar, heeft de gevolgde werkwijze niet geleid tot het beoogde doel, laat men trachten die te verbeteren; maar laten wij toch niet zoo gauw er toe overgaan om met het badwater het kind weg te gooien.

Mijnheer de Voorzitter. Overal ter wereld, waar werkeloosheid heerscht, bestaan arbeidsbeurzen, zelfs in die landen, waar de arbeiders een grootere ontwikkeling hebben dan hier en door de pers gemakkelijk te weten kunnen komen, waar werkgelegenheid is. Het doel van de arbeidsbeurs is niet alleen om de werkgevers aan geschikte krachten te helpen. De arbeidsbeurs is niet in de eerste plaats er, om dit belang van de werkgevers te dienen, maar om het belang van de werknemers te behartigen, voornamelijk wanneer de werkgelegenheid gering is en er werkeloosheid heercsht. De arbeidsbeurs vergemakkelijkt het zoeken naar werk en kan, bij gelijke geschiktheid voor het werk o. a. er voor zorgen, dat gezinshoofden en kostwinners geholpen worden vóór vrijgezellen, die thuis inwonen. Voor den werkgever is dit van minder belang; maar er is toch zeker veel voor te zeggen, dat hulp geboden wordt, waar die het meest noodig is. Bij loyale samenwerking tusschen werkgevers en arbeidsbeurs kan wellicht een middel gevonden worden, dat iedere werklooze eenig profijt trekt van de geboden werkgelegenheden.

Particuliere werkgevers kunnen moeilijk gedwongen worden hun medewerking te verleenen aan de bestrijding van de werkeloosheid door, indien de andere factoren gelijk zijn, aan gezinshoofden eenige voorkeur te geven. Van het Bestuur verwacht men zulks.

Er is, indien ik me niet vergis, een niet onbelangrijk bedrag uitgetrokken voor werkverschaffing. Hoe stelt men zich voor, dat het Bestuur daarbij te werk zal gaan, zonder gegevens wat betreft het aantal werkloozen, wie het zijn en wie het meest in aanmerking komen om geholpen te worden, enz. De werkloozen moeten ergens ingeschreven worden; deze gegevens moeten verzameld worden. Aanteekening moet gehouden worden, wie werk heeft gekregen en voor hoelang. Met een arbeidsbeurs, die goed functionneert, heeft men al deze gegevens in een centrum. Het overzicht wordt gemakkelijker. Men kan nagaan, hoe het staat met de werkeloosheid. Is dat alles van geen belang?

Mijnheer de Voorzitter. Ik ben het eens met de leden, die in het Eindverslag als hunne verwachting uitspraken, dat een arbeidsbeurs opvoedend zal werken.

De Curaçaosche werklieden mogen over het algemeen goed genoemd worden, er is, dit is een feit, een zeker percentage onder, dat weinig plichtsgevoel heeft. Dit percentage is veel hooger dan b.v. in Nederland. Nu kan een arbeidsbeurs, die goed geleid wordt, er veel toe bijdragen om dit euvel te helpen bestrijden; een reden te meer, om het nog eens te wagen en het voor een jaar te probeeren met de georganiseerde Arbeidsbeurs.

Het is toch zeker in het belang zoowel van den werknemer als van den werkgever, dat dit plichtsgevoel van den arbeider meer wordt versterkt. „Dat de groote werkgevers hier reeds tevreden zijn met de instanties, welke ter plaatse ter zake bestaan" zooals het in het Eindverslag luidt, Mijnheer de Voorzitter, ik moet dat ten sterkste betwijfelen. Laten wij hopen, dat niet vroeg of laat vreemdelingen worden te werk gesteld, omdat men op den Curaçaoschen werkman niet kan bouwen. Laten wij liever trachten het plichtsgevoel te versterken, zoodat niet alleen de groote werkgevers, maar ook de kleine tevreden mogen zijn. Een arbeidsbeurs, goed geleid, en daarbij gesteund door de werkgevers kan zeer zegenrijk werken. Laten wij toch de arbeiders zooveel mogelijk helpen. Het Bestuur doet heusch niet te veel voor hen. Indien er een groote som mee gemoeid was, die het gebiedsdeel bezwaarlijk kon missen, ik zou me kunnen voorstellen, dat men zich bedacht, alvorens dat bedrag beschikbaar te stellen. Dit is echter niet het geval. Na een jaar kan de Raad beoordeelen of de georganiseerde Arbeidsbeurs al dan niet nuttig werk heeft verricht.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde*, het woord verkrijgend, zegt het navolgende:

Mijnheer de Voorzitter. Ik zou gaarne mijn geacht medelid, den Heer Sprockel, naar aanleiding van zijn belangwekkende beschouwingen van repliek dienen. Het zij mij vergund mijn opvatting omtrent door den Heer Sprockel aangeroerde onderwerpen naar voren te brengen.

Vele kleintjes maken een groote, doch afgezien daarvan mag naar mijn meening aan de grootte van het aangevraagd bedrag geen argument ten voordeele of ten nadeele van een Arbeidsbeurs ontleend worden. Voorts zou ik willen opmerken, dat, waar de werkgevers in het verleden geen behoefte aan een Arbeidsbeurs hebben gevoeld en dit ook in het heden niet voelen, er geen aanleiding is te veronderstellen, dat dit in de toekomst zal veranderen, zoodat ik geen enkele reden kan zien om de proef met een Arbeidsbeurs te continueeren, zij het ook maar voor korten tijd.

Juist omdat de meeste werkloozen geholpen worden door werkverschaffing in overheidsdienst is het kantoor van den Dienst der Openbare Werken de aangewezen plaats om de namen en gegevens van werkzoekenden te noteeren en de administratie te voeren van verdiende loonen. Dit ook nog te laten doen door een Arbeidsbeurs is onnoodige duplicatie van werk. Ook de verschillende andere werkgevers beschikken over dergelijke gegevens, zoodat ook zij de diensten van een Arbeidsbeurs daarvoor niet behoeven.

Mijnheer de Voorzitter. Ik stipuleer met nadruk, dat wel degelijk zoowel groote als kleine werkgevers al het mogelijke doen om de werkgelegenheid in dit gebiedsdeel zoo ruim mogelijk te maken en aan inheemsche krachten de voorkeur te geven. Zij doen hierbij vaak meer dan hun plicht en zij doen dit gaarne om het Bestuur te steunen in den strijd tegen dezen geesel der maatschappij.

Ik wil bovendien constateeren, dat ook de werkgevers individueel de gelegenheid om hen te helpen, die daaraan de meeste behoefte hebben, niet laten voorbijgaan en bij het aannemen van nieuwe arbeiders, waar mogelijk, aan kostwinners of hoofden van groote gezinnen den voorrang verleenen.

Wat de opvoeding van de arbeidende klasse tot goede werknemers betreft, meen ik, dat door de bestaande onderlinge samenwerking van Bestuur en werkgevers, reeds thans, voor zooverre noodig, met goed resultaat in deze richting wordt gewerkt. De praktijk op dit gebied bewijst, dat een Arbeidsbeurs voor opvoeding in dezen zin niet noodig is. Ik meen trouwens, dat deze taak om plichtsbetrachting den arbeiders bij te brengen en hun moreel te verbeteren eerder aan andere instanties dan aan een Arbeidsbeurs opgedragen zou moeten worden.

Samenvattend, kom ik tot de conclusie, dat de individueele werkgevers reeds thans de taak vervullen, die aan de Arbeidsbeurs opgedragen zou moeten worden, zoodat ik geen aanleiding kan vinden mijn amendement in te trekken, nu de Heer Sprockel mij de noodzakelijkheid van een Arbeidsbeurs niet heeft kunnen aantoonen.

De *Voorzitter* brengt het geamendeerde 2o. in stemming, dat met 7 tegen 5 stemmen aangenomen wordt. (Vóór stemden de Heeren Mr. Bichon van IJsselmonde, Muskus, Capriles, Van Leeuwen, Senior, Van der Linde Schotborgh en de Voorzitter en tegen de Heeren Winkel, Arends, Martijn, Sprockel en Maduro).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt hierna 3o. aangenomen.

Bij 4o. zegt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* het volgende:

Mijnheer de Voorzitter! Met vreugde heb ik en ik geloof met mij de geheele Raad vernomen, dat het Bestuur een 10-tal Curaçaosche jongelieden in opleiding tot militaire politieagenten wil nemen. Aan een lang gekoesterden wensch, meermalen met warmte in de aandacht van het Bestuur aanbevolen, wordt thans gevolg gegeven. Wij juichen dit plan van harte toe en ik zou gaarne aan dezen post mijn stem willen geven ware het niet, dat ik tegen de uitzending van een tweetal politiemilitairen bezwaar heb. Mijnheer de Voorzitter! Ik stipuleer met nadruk, dat ik het plan om Curaçaosche jongelieden tot politiemilitairen op te leiden van harte toejuich en dat ik tegen dezen post meen te moeten stemmen alleen op grond van het feit, dat ik de noodzakelijkheid van uitzending van nieuw politiepersoneel voor het aangegeven doel niet inzie.

Wat toch is het doel van die uitzending?

In de Memorie van Toelichting lezen wij, dat het noodig is een tweetal instructeurs te doen uitkomen om de Curaçaosche jongelieden een vooropleiding te geven. Nadat de af-

deelingen het Bestuur er op gewezen hadden, dat het minder gewenscht is, dat deze vooropleiding gegeven wordt door Hollanders, die met de plaatselijke Curaçaosche toestanden nog niet op de hoogte zijn, deelde het Bestuur ons mede, dat twee brigadiers zullen uitkomen, maar dat de vooropleiding gegeven zal worden door onder-officieren, die hier al eenigen tijd zijn, en aan wie wordt opgedragen zich uitsluitend te wijden aan deze vooropleiding.

Mijnheer de Voorzitter! Ik heb mij afgevraagd hoe die opleiding gegeven zal worden, aannemende dat op Curaçao de vooropleiding en in Nederland de hoofdopleiding zal plaats vinden. Wij zullen het er over eens zijn, dat de jongelieden in de toekomst politiemilitairen moeten zijn en derhalve opgeleid moeten worden zoowel tot goede politiemannen als tot goede soldaten. Welnu, naar mijn inzicht zal de vooropleiding daartoe in de eerste plaats moeten bestaan in het toetsen van de candidaten op hun geschiktheid voor hun toekomstigen werkkring en taak, doch vooral ook op hun lust in hun aanstaande carrière.

Hoe zou deze toets beter aangelegd kunnen worden en hoe zou de meest elementaire practische scholing als politieman anders gegeven kunnen worden dan door den betrokken jongeman te laten medeloopen, te laten mee dienst verrichten, te laten medeleven met de manschappen, die hier op Curaçao reeds ettelijke jaren dienst hebben gedaan, m.a.w. hen op te nemen als leerlingen in het dagelijksche routinewerk? Ik kan mij moeilijk voorstellen, dat dit doel beter, of zelfs even goed kan bereikt worden, wanneer de opleiding van deze jongelieden overgelaten wordt aan een of twee speciaal daartoe aangewezen onder-officieren. Het is toch zaak, dat de jongelui zoo snel mogelijk in het volle leven komen te staan, uit de moeilijkheden, die zich telkenmale in de practijk voordoen, hun dienst leeren kennen en uit de gesprekken, die zij voeren met de wachtdoende politie-militairen, aan wie ze zijn toegevoegd, de geest van het korps leeren begrijpen en waardeeren. Tegelijkertijd kunnen ze dan reeds veel leeren betreffende het administratieve gedeelte van hun toekomstige taak.

En wat de vooropleiding betreft tot militairen, stel ik mij voor, dat deze gegeven moet worden tijdens de oefeningen, die de volwaardige militairen regelmatig houden. Ten slotte moet niet vergeten worden, dat hier slechts een vooropleiding gegeven zal worden en dat, zooals het in de Memorie van Antwoord heet, de mogelijkheden eener opleiding in Nederland veel ruimer zijn, als bijvoorbeeld oefeningen in groot verband en opleiding onder toezicht van specialisten.

Inderdaad, Mijnheer de Voorzitter, zoo is het! En voor die vooropleiding hier ter plaatse hebben we dan ook geen behoefte aan speciaal daartoe aangewezen instructeurs. De vooropleiding hier moet practisch zijn, moet er op gericht zijn om de jongemannen aanpassing aan de plaatselijke omstandigheden en aan de korpsgeest te leeren, begrip bij te brengen van de toekomstige taak en van de eerste beginselen van tucht.

Op grond van al deze overwegingen is het mij niet mogelijk mijn stem te geven aan dezen post. Voor de bedoelde opleiding is uitzending van nieuw personeel naar mijn overtuiging niet noodig, omdat vrijmaking van personeel uit het korps alhier niet noodig is. Ik wensch dus geacht te worden te hebben tegengestemd.

Op een vraag van den *Voorzitter* of de Heer Mr. Bichon hoofdelijke stemming verlangt, antwoordt deze daar geen prijs op te stellen, doch geacht wil worden tegengestemd te hebben.

Hierna worden 5o. tot en met 13o. zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen; 5o. onder aanteekening, dat de Heer Mr. Bichon van IJsselmonde geacht wil worden tegen gestemd te hebben.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* stelt voor om na 13o. een nieuw 14o. in te voegen, luidende: „onderartikel 128 wordt verhoogd met f 3.200,— en gebracht op f 18.086,—, terwijl 16o. vervalt en de nummers 14o. en 15o. gewijzigd worden in onderscheidenlijk 15o. en 16o.".

Het amendement wordt ondersteund door de Heeren Mr. Bichon van IJsselmonde en Muskus.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* licht zijn amendement toe door te zeggen, dat hierbij de bedoeling voorzit om gelden beschikbaar te stellen voor een bacterioloog, tevens patholoog-anatoom.

Verscheidene malen is door den Kolonialen Raad de wenschelijkheid betoogd, om bij den Openbaren Gezondheidsdienst de beschikking te hebben over een bacterioloog, tevens patholoog-anatoom.

Bij de behandeling van het ontwerp tot vaststelling van de begrooting voor het dienstjaar 1934 werd in het Voorloopig Verslag weder er op aangedrongen, om over zoo'n ambtenaar de beschikking te krijgen. Door het Bestuur is hierop bij monde van zijn gemachtigde, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, in de vergadering van den Kolonialen Raad van den 6den Mei 1933 medegedeeld, dat de behoefte aan een bacterioloog tevens patholoog-anatoom bij den Openbaren Gezondheidsdienst zeer gering was, niettemin was het Bestuur bereid deze aangelegenheid in overweging te nemen.

Aangezien het Bestuur bij deze suppletoire begrooting gelden aanvraagt voor een hulp-bacterioloog voor den veterinairen dienst is de Raad bereid het aangevraagd bedrag f 1.200.— hooger te stellen, om over een bacterioloog, tevens patholoog-anatoom de beschikking te krijgen, zoodat de tegenwoordige hulp-bacterioloog bij den Openbaren Gezondheidsdienst, wanneer dit van hem gevorderd wordt, ook bij den veterinairen dienst behulpzaam kan zijn, en de veterinaire dienst onder den Openbaren Gezondheidsdienst blijft ressorteeren, zooals trouwens de bedoeling van het Bestuur is.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, merkt op, dat bij de behandeling van de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 de Raad heeft doen uitkomen, dat het noodig was om een patholoog-anatoom te doen uitkomen boven den hulp-bacterioloog. Formeel heeft de Raad zich dus gebonden en de noodzakelijkheid ingezien van een hulp-bacterioloog bij den veterinairen dienst. Het Bestuur is bereid artikel 125a te verhoogen met een patholoog-anatoom, maar met behoud van de hulpkracht.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* wijst er op, dat hij duidelijk gezegd heeft, dat de hulp-bacterioloog bij den Openbaren Gezondheidsdienst moet blijven en, wanneer het noodig is, behulpzaam kan zijn bij den veterinairen dienst.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, meent, dat het aantal hoofden niet uitgebreid kan worden, daar dan de hulp-bacterioloog nog meer werk zou te doen krijgen en niet, zooals men schijnt te denken, minder.

De *Voorzitter* draagt de leiding der vergadering aan den *Ondervoorzitter* over en zegt het navolgende:

Bij de behandeling van de begrooting 1930, waarbij het Bestuur voor 't eerst credieten vroeg aan den Raad voor het aanstellen van een veearts, bleek het reeds duidelijk in de afdeelingen, dat de Raad in geen geval een nieuwe afdeeling-veterinairen dienst- wenschte, ofschoon men wel bereid was de gevraagde credieten toe te staan voor een veearts als onderdeel van den gezondheidsdienst.

In het Voorloopig Verslag op die begrooting hebben dan ook verscheidene leden zelfs de vraag gesteld of een veearts wel bepaald noodzakelijk was voor dit gebiedsdeel. Bij de behandeling van de begrooting 1933 heeft de Koloniale Raad zich weer uitgesproken tegen een verdere uitbreiding van deze tak van dienst. Op die begrooting was door het Bestuur een bedrag van f 2400,— uitgetrokken voor een assistent op het laboratorium van den veearts tegen welken post de afdeelingen groote bezwaren hadden opgeworpen en staande de vergadering werd die post door den gemachtigde van het Bestuur teruggebracht op f 1500,— voor een bediende voor het laboratorium van den veearts, wat dan ook werd toegestaan.

Het Voorloopig Verslag op die Begrooting luidt aldus:

Gevraagd werd welke resultaten verkregen zijn sedert de aanwezigheid der hierbedoelde deskundige op Curaçao. Uitdrukkelijk werd te kennen gegeven, dat men niet gaarne zou zien, dat aan dezen dienst meerdere uitbreiding werd gegeven.

In de Memorie van Antwoord wordt deze vraag aldus be-

antwoord. De resultaten van de door de afdeelingen bedoelde deskundige zijn vooralsnog niet op te sommen; daarvoor bestaat de dienst te kort.

Inkrimping van personeel zal niet plaats kunnen hebben, wil men een goed loopenden dienst bestendigen.

De werkzaamheden van den gouvernements veearts zijn in het afgeloopen jaar de volgende geweest:

de voorbereidingen voor de aanbesteding en den bouw van het abattoir maakten voortdurende besprekingen met Openbare Werken noodig, waardoor belangrijke veranderingen en bezuinigingen verkregen werden. De veehouderij op het eiland Curaçao werd bestudeerd; een rapport hierover werd uitgebracht; door zijne bemoeiing werd de bond van veehouders opgericht, teneinde te komen tot een betere exploitatie van de plantages en tot een coöperatie van belanghebbenden. Op de eilanden St. Eustatius en St. Martin werden mede door zijne bemoeiingen bedrijfs- en veehoudersvereenigingen opgericht; door hem werd een fokrichting voor runderen aangegeven waarvan binnen afzienbaren tijd goede resultaten mogen worden verwacht.

Ook bij monde van den toenmaligen Voorzitter, den Heer Lansberg, is bij diezelfde gelegenheid het gevoelen van den Raad ten opzichte van dezen tak van dienst tot uiting gekomen.

Ik wil hier aanhalen de volgende zinsnede, ontleend aan de bedoelde rede van den Heer Lansberg:

„Wij bezitten een Openbaren Gezondheidsdienst en over den gezondheidstoestand valt niet te klagen. Veeleer geeft die reden tot tevredenheid. Laten wij bescheiden zijn en ons daarmede tevreden stellen. Hoogere eischen stellen, een tweede laboratorium instellen enkel voor den veterinairen dienst, lijkt ietwat bombastisch, heeft veel van grootdoenerij. Men late dien geheelen dienst bestaan uit den veearts en zijn keurmeester als een *onderdeel* van den Openbaren Gezondheidsdienst."

Met verwondering zie ik daarom thans weer het streven van het Bestuur om dien tak van dienst toch uit te breiden met een hulpbacterioloog.

Waar de afdeelingen herhaaldelijk hebben gewezen op de groote behoefte aan een bacterioloog tevens patholoog-anatoom voor den Openbaren Gezondheidsdienst, die ook andere werkzaamheden kan verrichten, waarvoor de hulpbacterioloog de noodige opleiding mist, heeft het bevreemding gewekt, dat het Bestuur nu instede van een crediet voor een bacterioloog tevens patholoog-anatoom aan te vragen een post op de begrooting wil brengen voor een tweeden hulpbacterioloog.

In het Voorloopig Verslag op deze Begrooting werd dan ook gevraagd waardoor de werkzaamheden in het laboratorium van den veearts zoodanig gestegen zijn, dat vermeerdering van personeel noodig is. In de Memorie van Antwoord op de begrooting 1933 zeide het Bestuur immers, dat de voorbereiding voor de aanbesteding van den bouw van het abattoir voortdurende besprekingen met Openbare Werken noodig maakten.

Nu echter de bouw allang afgeloopen is, heeft de veearts den tijd beschikbaar gekregen, welken hij aan die besprekingen moest besteden.

Tevens werd door de afdeelingen er op gewezen, dat, indien een hulpbacterioloog noodig is voor het laboratorium van den veearts dit een gunstige gelegenheid werd beschouwd om den hulpbacterioloog van het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst over te plaatsen naar het laboratorium van den veearts en bij het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst een bacterioloog aan te stellen.

Door deze regeling zal in een lang gevoelde behoefte worden voorzien. Immers, verscheidene leden van den Raad hebben dikwijls van de medici vernomen, dat meermalen een diagnose niet met zekerheid kon worden gesteld bij gebrek aan een betrouwbaar bacteriologisch onderzoek, wat vanzelf sprekend niet mag worden verwacht van een hulpbacterioloog zonder de noodige opleiding voor bepaalde werkzaamheden. Ik wil hierbij niet te kort doen aan de verdiensten van den hulpbacterioloog, over wiens prestaties steeds met lof wordt gesproken, maar men kan nu eenmaal geen prestaties op wetenschappelijk gebied verwachten van iemand, die de noodige opleiding niet heeft genoten. De argumenten van het Bestuur in de Memorie van Antwoord konden de afdeelingen niet overtuigen. Het voornaamste argument laat ik hier volgen:

„De hulpbacterioloog van den Openbaren Gezondheidsdienst kan moeilijk vervangen worden door een bacterioloog, aangezien voor dezen laatste geen voldoende arbeid in verhouding tot zijn capaciteiten te verrichten valt. De werkzaamheden toch, die op het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst aan den hulpbacterioloog naast diens werkzaamheden als zoodanig worden opgedragen, kunnen moeilijk aan een bacterioloog worden opgedragen."

Dit argument komt hierop neer, dat naast de werkzaamheden, die de hulpbacterioloog als zoodanig verricht, hij ook andere werkzaamheden doet, die niet aan een bacterioloog zouden kunnen worden opgedragen.

Dit is mij echter niet recht duidelijk.

Waar het Bestuur meent, dat bij den veterinairen dienst behoefte aan een hulpbacterioloog wordt gevoeld, zou deze ambtenaar een gedeelte van zijn tijd kunnen wijden aan de werkzaamheden bij dezen dienst en tevens belast blijven met de werkzaamheden op het laboratorium van het departement van den Openbaren Gezondheidsdienst, die niet aan een bacterioloog kunnen worden opgedragen. Aan den bacterioloog kunnen dan opgedragen worden die werkzaamheden, die thans door den hulpbacterioloog als zoodanig worden verricht. Deze werkzaamheden zullen zonder twijfel toenemen, zoodra dit departement de beschikking heeft over een bacterioloog als door mij bedoeld, waaraan allang behoefte wordt gevoeld. Het is zeer goed begrijpelijk, dat de behoefte aan een bacterioloog zich nog niet openbaart, zoolang aanvragen om bacteriologische onderzoekingen niet kunnen worden behandeld. Men zou mij misschien van weinig consequentie kunnen beschuldigen waar ik, ofschoon meermalen in dezen Raad betoogd hebbende, dat het Bestuur zoo vrij mogelijk moet blijven in de regeling der verschillende diensten en wel omdat ik gaarne toegeef, dat het Bestuur op dit gebied meer ondervinding heeft dan dit college, toch hedenavond tot mijn spijt in bijzonderheden ben getreden in deze speciale aangelegenheid. Dit vindt echter zijn motiveering in de omstandigheid, dat de geheele Raad er van overtuigd is, dat het Bestuur in deze de verkeerde richting uitgaat.

Curaçao kan in geen enkel opzicht worden beschouwd als een geschikt land voor de veeteelt. Men kan gerust zeggen, dat onze veestapel van weinig beteekenis is. Epidemieën onder het vee komen bijna nooit voor; sporadische gevallen van besmettelijke ziekten zoo nu en dan, zelfs bij het ingevoerde slachtvee zijn zeer zelden infecties geconstateerd.

Onder deze omstandigheden is het niet te verwonderen, dat de Raad zijn medewerking weigert aan een noodelooze uitbreiding van dien tak van dienst, welke nu reeds bestempeld wordt met den naam „Veterinaire dienst".

Nu de veearts ruim 3 jaren hier is, zou ik gaarne willen vernemen wat de resultaten zijn van de genoemde bemoeiingen van den Veearts ten opzichte van den veestapel.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, wijst er den Voorzitter op, dat deze gezegd heeft, dat de Raad in principe tegen uitbreiding van elken dienst is. In principe heeft de Raad zich evenwel reeds met de uitbreiding vereenigd, zooals uit het Voorloopig Verslag blijkt, daar voorgesteld is om den hulpbacterioloog over te plaatsen naar Parera.

Wat betreft de opmerking, dat het meermalen voorgekomen is, dat een diagnose niet gesteld is kunnen worden bij gebrek aan een betrouwbaar bacteriologisch onderzoek, wil spreker opmerken, dat in zijn 8-jarige praktijk het geval zich nimmer heeft voorgedaan, dat een bacteriologisch onderzoek niet kon geschieden.

De resultaten van de bemoeiingen van den veearts ten opzichte van den veestapel zullen schriftelijk ter kennis van den Raad gebracht worden.

De Heer *Henriquez*, Voorzitter, zegt, dat de gemachtigde van het Bestuur terecht de overplaatsing van den hulpbacterioloog aangehaald heeft. Dit voorstel van de afdeelingen is in het Voorloopig Verslag gedaan, omdat een zeer goed ambtenaar niet zoo maar op straat gezet kan worden, en men van meening was, dat door aanstelling van een bacterioloog bij den Openbaren Gezondheidsdienst de hulpbacterioloog overbodig zou worden bij dien tak van dienst. Nu de gemachtigde deze meening tegenspreekt, is er geen bezwaar hem bij den Openbaren Gezondheidsdienst te laten.

Wat betreft de tegenspraak ten aanzien van de bacteriologische onderzoekingen op den Openbaren Gezondheidsdienst spijt het spr. den gemachtigde te moeten tegenspreken. Meermalen heeft spr. van doktoren gehoord, dat zij geen onderzoek hebben laten doen bij gebrek aan een bacterioloog; ook van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst kan zoo iets niet verwacht worden, daar hij geen specialist is. Men kan nu eenmaal niet van menschen, die geen speciale opleiding genoten hebben, verwachten, dat zij werk doen, waarvoor zij niet opgeleid zijn.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, kan het verband niet zien tusschen het feit, dat er geen onderzoekingen hebben plaats gehad en de plaatsing van een hulpkracht bij den veearts. Spreker zegt, dat wie er ook komt, de behoefte aan lager personeel blijft bestaan.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* spreekt er zijn bevreemding over uit, dat het Bestuur zoo nauw verband legt tusschen den gevraagden bacterioloog–patholoog–anatoom en een amanuensis voor den veearts. De belangen, betrokken bij de komst van een bacterioloog, liggen toch op een veel hooger plan dan de belangen, die de aanstelling van een amanuensis wenschelijk maken. Spreker kan de wenschelijkheid van laatstbedoelde aanstelling ook niet inzien en vereenigt zich ter zake met het betoog van den Heer Jossy C. Henriquez ter ondersteuning van het amendement–Schotborgh. Hij betreurt, dat door het Bestuur aan de komst van een bacterioloog–patholoog–anatoom de aanstelling van een amanuensis gekoppeld wordt.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, wijst er nogmaals op, dat de patholoog-anatoom niet werken kan zonder hulp, zoodat dan de hulpbacterioloog voor drie menschen zou moeten werken.

De Heer *Henriquez*, Voorzitter, zegt, dat het schijnt, dat het Bestuur het noodig acht, dat zoowel de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, als de veearts en de bacterioloog een hulp moeten hebben. Spreker was de meening toegedaan, dat de bacterioloog juist werk uit handen van den hulpbacterioloog zou nemen.

Spr. blijft er bij, dat de Openbare Gezondheidsdienst de hoofdzaak moet zijn en dat onder den Directeur daarvan zoowel de veearts als de patholoog–anatoom moet staan, waarbij ieder met een deel der werkzaamheden zal worden belast.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, zegt, dat men in een fort niet 3 officieren en 1 soldaat kan hebben.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* merkt op, dat de door den vorigen spreker gemaakte vergelijking mank gaat, omdat in het onderhavige geval geen sprake is van het drillen van recruten doch van een tekort aan een officier voor het verrichten van officierswerk.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, merkt nogmaals op, dat de Heer Bichon ten onrechte denkt, dat door de komst van een bacterioloog de werkzaamheden van den hulpbacterioloog zullen verminderen.

De Heer *Henriquez*, Voorzitter, neemt de leiding van de vergadering weer over van den *Ondervoorzitter*.

De *Voorzitter* brengt het amendement–Van der Linde Schotborgh in stemming, dat met algemeene stemmen aangenomen wordt.

Hierop worden 15o. en 16o. (oud 14o. en 15o.) zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen, waarna het Eenig artikel, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel eveneens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen worden.

De *Voorzitter* zegt den Gemachtigden van het Bestuur dank voor de door hen verstrekte inlichtingen en sluit hierop, daar er niets meer aan de orde is en niemand meer het woord verlangt, de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 7.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 4den September 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel, J. de J. Arends, R. R. Muskus, David Capriles, J. H. Sprockel, E. C. Martijn, Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde, S. A. Senior, S. A. L. Maduro*, en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat, aangezien de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk verschenen zijn, deze in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 30 Augustus 1934, No. 2493, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-17).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk naar de Afdeelingen verwezen.

2o. een gouvernements-depêche dd. 30 Augustus 1934, No. 2692, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-18).

De *Voorzitter* stelt voor om dit ontwerp nog hedenavond in behandeling te nemen, daar het hier een zeer eenvoudig ontwerp betreft, terwijl het naar zijn meening aanbeveling verdient om het spoedig te behandelen, tenzij de meerderheid der leden van oordeel is, dat een onmiddellijke behandeling niet noodig of gewenscht is.

De Heer *Arends* stelt voor het stuk naar de Afdeelingen te verwijzen, daar hij gaarne elk onderwerp rustig wil bestudeeren en hem de gelegenheid hiertoe ontbroken heeft, daar het stuk eerst kort in zijn bezit is.

De Heer *Van Leeuwen* ondersteunt dit voorstel.

De Heer *Sprockel* vraagt of stemming over dit voorstel wel noodig is.

De *Voorzitter* zegt op deze vraag, dat de meerderheid beslist, doch wijst er op, dat het naar zijn meening wel een beetje kras is als er over een week een eindverslag komt zonder een enkele opmerking.

De Heer *Van Leeuwen* zegt, dat ook hij het ontwerp nog niet ingezien heeft, zoodat hij zijn stem aan het voorstel-Arends geven zal.

De Heer *Sprockel* heeft het ontwerp doorgelezen en er geen bezwaren tegen, doch, aangezien er leden zijn, die van den inhoud nog kennis moeten nemen en het bestudeeren willen, zal hij zijn stem eveneens aan het voorstel-Arends geven.

De *Voorzitter* brengt thans het voorstel-Arends in stemming, dat met 7 tegen 5 stemmen aangenomen wordt (Vóór stemden de Heeren Van Leeuwen, Van der Linde Schotborgh, Arends, Muskus, Sprockel, Martijn en Maduro en tegen de Heeren Winkel, Capriles, Mr. Bichon van IJsselmonde, Senior en de Voorzitter).

De *Voorzitter* deelt mede, dat alsnog een stuk ingekomen is en wel een gouvernements-depêche dd. 4 September 1934, No. 2692, waarbij de Administrateur van Financiën aangewezen is om de beraadslagingen over het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen, doch dat hem rest, nu de meerderheid besloten heeft dit ontwerp niet onmiddellijk in behandeling te nemen, hetgeen men niet van te voren weten kon, het Bestuur dank te zeggen voor zijn bereidwilligheid een gemachtigde te zenden en den gemachtigde voor zijn aanwezigheid, waarvan geen gebruik gemaakt is kunnen worden.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 8.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 11den September 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *R. R. Muskus*, *A. P. A. van Leeuwen*, *E. C. Martijn*, *S. A. Senior*, *David Capriles*, *S. A. L. Maduro* en *J. de J. de Arends*, leden, benevens de Heer *A. H. M. van Weel*, fung. griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heer *J. H. Sprockel*, lid.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat, aangezien de notulen van de beide vorige vergaderingen nog niet verschenen zijn, deze in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 8 September 1934, No. 1801A, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-19).

De *Voorzitter* stelt voor dit stuk naar de Afdeelingen te verwijzen.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* stelt voor het ontwerp nog denzelfden avond in behandeling te nemen, daar het om een eenvoudige wijziging gaat. Een dergelijke handelwijze heeft bovendien nog het voordeel, dat het de afdoening van aanhangige stukken bespoedigt.

De Heer *Arends* kan zich, evenals in de vorige vergadering met een overeenkomstig voorstel, hiermede niet vereenigen, daar spreker de tijd ontbroken heeft van den inhoud van het ontwerp kennis te nemen.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* verklaart op een vraag van den Voorzitter, nu er tegen zijn voorstel bezwaar bestaat, zich bereid om dit terug te nemen.

Het ontwerp wordt derhalve naar de Afdeelingen verwezen.

2o. een verzoekschrift dd. 27 Augustus 1934 van de Lago Oil & Transport Cy., luidende als volgt:

Den Voorzitter en den Leden van den
Kolonialen Raad van Curaçao.

Mijne Heeren:

Wij hebben de eer Uwen Raad mede te deelen, dat wij kennis genomen hebben van de Ontwerp-Verordening betreffende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten (Koloniale Raad, Zittingsjaar 1933 - 1934 - 48 Ontwerp No. 1) en dat wij bedoeld Ontwerp grondig hebben bestudeerd. Wij bieden Uwen Raad de volgende beschouwingen aan, in de hoop dat zij U van eenig nut mogen zijn bij de behandeling van het Ontwerp.

Daar onze maatschappij in alle deelen der wereld zaken doet, heeft zij een omvangrijke ervaring op het gebied van de ongevallenwetten der verschillende landen en is zij genoodzaakt zeer uitvoerige gegevens betreffende industriëele ongevallen te verzamelen. Met het oog op onze ervaring op dit gebied zijn wij van meening, dat zekere hoofdtrekken van de Ontwerp-Verordening duidelijker omschreven zouden kunnen worden.

De ongevallen, welke aangegeven dienen te worden zijn in de Ontwerp-Verordening bepaald als volgt: (Artikel 3, tweede lid)

„Een ongeval wordt slechts dan geacht te hebben plaats gehad, indien een min of meer plotseling van buiten komende oorzaak op het lichaam heeft ingewerkt."

Uit de bewoording van de Ontwerp-Verordening maken wij op, dat zij toepassing zal vinden op ieder ongeval van dergelijk ernstigen aard, dat de persoon in kwestie verhinderd is te werk te gaan en tot zijn ongeschiktheid zou kunnen leiden, doch zulks wordt niet duidelijk aangegeven. Wij zijn van meening, dat kleinere ongevallen, zooals snijwonden en kneuzingen, die slechts eerste hulp vereischen, niet van dien ernstigen aard zijn dat zij aangegeven dienen te worden bij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. Ongevallen, die ten gevolge hebben dat de werknemer gedurende een of meer dagen niet op zijn werk kan verschijnen of z.g. "lost-time" ongevallen zijn o. i. voldoende belangrijk om aan gegeven te worden. Wij zouden een "lost-time" ongeval als volgt willen omschrijven:

„Een "lost-time" ongeval (een ongeval, dat een persoon buiten werk stelt) is ieder letsel, hetwelk voortspruit uit en plaats grijpt gedurende de dienstbetrekking, en den dood, blijvende totale ongeschiktheid, blijvende gedeeltelijke ongeschiktheid of tijdelijke ongeschiktheid ten gevolge heeft, en niet begrensd is naar den dag of den werktijd van den betreffenden ploeg gedurende welke het letsel werd opgeloopen."

Daar dit het soort ongeval is waarvan, naar wij veronderstellen, aangifte verlangd wordt, zouden wij meenen, dat een soortgelijke omschrijving van beroepsongevallen in de plaats van de voorgestelde zou dienen te komen.

Het Ontwerp omschrijft eveneens niet in bepaalde termen wat nu eigenlijk als een beroepsziekte beschouwd dient te worden. Indien die ziekten niet specifiek opgesomd worden, bestaat er kans op veel verwarring van opinie van de zijde der werkgevers, de behandelende geneesheeren en de werknemers in zake de ziekten, die als beroepsziekten beschouwd kunnen worden.

Onze ondervinding leert ons, dat in wettelijke aangelegenheden over het algemeen overeenstemming is bereikt om de volgende ziekten als beroepsziekten te classificeeren:

Miltvuur

Loodvergiftiging
Kwikzilververgiftiging
Rattenkruidvergiftiging
Phosphorvergiftiging
Vergiftiging ten gevolge van benzine en overeenkomstige producten, en alle daarvan afkomstige producten
Houtgeestvergiftiging
Chroomvergiftiging
Caisson-vergiftiging
Mesothorium- of radiumvergiftiging

Mogelijk bestaan er nog andere ziekten, die als beroepsziekten beschouwd kunnen worden en op werkzaamheden in dit werelddeel betrekking hebben en die aan de bovenvermelde opsomming toegevoegd dienen te worden, zoodat er geen misverstand in dit opzicht kan bestaan.

De voorgestelde bewoording van Artikel 8, sub b, geeft de bepalingen van de Verordening kracht van toepassing op vaartuigen, die niet in het gebiedsdeel Curaçao thuis behooren. Met genoegen namen wij nota van de voorgestelde wijziging van bedoeld Artikel 8 in het Eindverslag No. 1 van 15 Juni 1934. Wij stemmen ten volle in met de opmerkingen omtrent deze wijziging, luidende:

„Opgemerkt werd, dat het niet wel mogelijk voorkwam om de werkingssfeer van een Curaçaosche wettelijke regeling uit te strekken tot een vaartuig van vreemde nationaliteit, waarom de afdeelingen zich afvroegen of de sub b. van dat artikel bedoelde verplichtingen niet rechtskracht missen moeten. Zij merkten hierbij op, dat een Nederlandsch onderdaan, werkzaam aan boord van een vreemd schip ook een vreemde monsterrol geteekend heeft. Bovendien meenden zij, dat in de meeste gevallen de gezagvoerder de werkgever is van de bemanning van een vaartuig, in verband waarmede zij het aan het artikel bij nota van wijzigingen toegevoegde gedeelte niet begrepen."

Wij verzoeken U eerbiedig onze hierin aangehaalde beschouwingen wel in ernstige overweging te willen nemen.

Wij hebben de eer te zijn, van Uwen Raad,

met de meeste hoogachting,

de dw. dnrsse,

LAGO OIL & TRANSPORT COMPANY, LTD.

(w.g.) Onleesbaar.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk naar de Afdeelingen verwezen, opdat bij de behandeling van het desbetreffend ontwerp met de gemaakte opmerkingen rekening gehouden kan worden.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening, houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1930 en opent de algemeene beraadslagingen.

Nadat gebleken is, dat geen der leden het woord wenscht te voeren, zegt de *Voorzitter* het navolgende:

In het Eindverslag op het Ontwerp tot vaststelling van de slotrekening voor 1930 hebben de afdeelingen verklaard, dat ze niet zullen medewerken aan die vaststelling, aangezien zij van meening waren, dat door de vaststelling décharge wordt verleend aan het Bestuur voor het gevoerde beleid, waartegen juist ernstige bezwaren bestaan.

Sedert het uitbrengen van bedoeld Eindverslag ben ik en met mij ook andere leden om verschillende redenen tot andere inzichten gekomen ten opzichte van genoemd standpunt, zoodat wij thans wel onze medewerking kunnen verleenen aan de vaststelling van die slot-rekening.

Wij willen echter uitdrukkelijk laten uitkomen, dat deze gewijzigde houding slechts geldt ten opzichte van de vaststelling en niet moet worden beschouwd als eene goedkeuring van het gevoerde financieel beleid.

Overschrijdingen met dergelijke aanzienlijke bedragen zal steeds worden beschouwd als een aantasting van het budgetrecht van dit college, waardoor het moeilijk en zwaar werk van de behandeling van de Begrooting stilzwijgend door het Bestuur als overbodig wordt verklaard.

Het is daarom zeer aangenaam te lezen in de Memorie van Antwoord, dat er steeds ernstig naar gestreefd wordt overschrijdingen zooveel mogelijk te voorkomen.

Wij meenen hieruit te mogen lezen, dat het Bestuur met de gevoelens van dit college ten opzichte van de overschrijdingen geheel accoord gaat.

De Heer *Senior* zou willen vernemen of aan het Bestuur de vraag gesteld kan worden of de begrootingen van de jaren 1931 en 1932 overschreden zijn.

Het antwoord van het Bestuur in de Memorie van Antwoord op de vraag, in het Voorloopig Verslag gedaan, is niet correct en bevredigt spreker niet. Het antwoord is n.l., dat er een batig slot is, hetgeen echter niet behoeft in te houden, dat geen overschrijdingen hebben plaats gehad.

De *Voorzitter* wijst er op, dat het Bestuur het standpunt van den Raad bekend is, daar in het Voorloopig Verslag op het slot-rekening 1930 staat, dat de Raad van meening is, dat uit dergelijke ontwerpen blijkt, dat zoo weinig rekening gehouden is met zijn budgetrecht.

Tegen het stellen van de vraag van den Heer Senior heeft spreker geen bezwaar.

De Heer *Senior* geeft te kennen deze keer zijn stem aan het ontwerp te zullen geven, maar indien het slot der rekeningen 1931 en 1932 voorgelegd zal worden en daaruit wederom zal blijken, dat overschrijdingen hebben plaats gehad, zal spreker zijn stem daaraan niet geven.

Niemand meer het woord verlangend, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, waarvan het eenig artikel, het intitulé, de considerans en ten slotte het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening, houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931 en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens wordt het eenig artikel, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde van behandeling stelt de *Voorzitter* hierop het ontwerp-verordening tot aanvulling en wijziging van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7) en opent de algemeene beraadslagingen, waarbij niemand het woord verlangt, zoodat de *Voorzitter* overgaat tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Ten slotte stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden achtereenvolgens artikel 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging, artikel 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

Niemand meer het woord verlangend en niets meer aan de orde zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 9.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 9den October 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. de J. Arends*, *J. H. Sprockel*, *E. C. Martijn*, *S. A. L. Maduro*, *David Capriles*, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen* en *R. R. Muskus*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *C. N. Winkel* en *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 21sten Augustus 1934, den 4den en den 11den September 1934 (Kol. Raad, zittingsjaar 1934–1935 Nos. 6, 7 en 8), welke ongewijzigd worden goedgekeurd.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een verzoekschrift dd. 24 Augustus 1934 van A. J. C. Henriquez e. a., luidende als volgt:

Edelachtbare Heeren,

Met dagteekening van den 8sten October 1932, werd door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, Uwen Raad een ontwerp-verordening aangeboden, houdende bepalingen betreffende kooplieden, welk ontwerp, zoover ons bekend, nog niet door U in behandeling is genomen.

Aangezien de toestanden die geleid hebben tot de indiening ervan, volgens de Memorie van Toelichting, sinds dien niet verbeterd, eerder verslechterd zijn, zoodat naar onze bescheiden meening een spoedige behandeling alleszins gewenscht is, nemen wij hiermede de vrijheid Uwen Raad te verzoeken, daartoe Uwe medewerking wel te willen verleenen.

Het zij ons verder vergund de gronden, die ons er toe hebben genoopt dit verzoekschrift aan Uwen Raad in te dienen, aan Uw bevoegd oordeel te onderwerpen.

In den bloeitijd van het oliebedrijf op Curaçao, toen koopkrachtige vreemdelingen en werkvolk het eiland overstroomden, verrezen hier een groot aantal verkoopwinkels en winkeltjes, meest gedreven door vreemdelingen, (Oost-Europeanen en Aziaten) die zich hier vestigden.

Nadat er een kentering in den toestand was gekomen, en de toevoer van koopkrachtigen afnam, begonnen de nieuwgevestigden, die zich den weg naar de omliggende Republieken zagen versperd, door nieuwe, door die staten in der haast in het leven geroepen immigratie-wetten, den hier van ouds gevestigde handelshuizen een doodelijke concurrentie aan te doen. Deze zagen zich genoodzaakt, om het hoofd boven water te houden, een gedeelte van hun personeel af te danken en de inkomens van de overigen te besnoeien. Dat deze maatregel, hoe noodzakelijk ook, niet in het voordeel was van de inheemsche bevolking, behoeft geen betoog. Hierbij komt nog dat die winkelties geen inheemsch personeel in dienst hebben en dat de gemaakte winsten slechts voor een zeer klein gedeelte in omloop worden gebracht, daar het leeuwendeel of opgespaard wordt om later meegenomen te worden naar hun heimat of overgemaakt worden naar de achtergebleven nabestaanden voor hun onderhoud of kapitalisatie.

Naarmate de koopkracht van de bevolking afnam, werd de toestand ernstiger. Zoetjes aan verlieten honderden arbeiders Curaçao en slonk de bevolking zoodanig, dat op dit oogenblik de verhouding tusschen het aantal koopers en het aantal winkeltjes abnormaal is, zoodat maatregelen om aan het euvel paal en perk te stellen geboden is.

Dat onze vrees dat het aantal verkoopgelegenheden zal toenemen, niet illusoir is, moge blijken uit het feit dat ons ter oore is gekomen, dat er zoowel te Colon als te Panama verscheidene kooplieden zijn, die op een gunstige gelegenheid wachten om hier een filiaal hunner zaak op te richten.

Vonden in den beginne de gevestigde handelshuizen een zekere compensatie door het verkoopen aan Amerikaansche toeristen, die in grooten getale hunne inkoopen van luxe-artikelen hier kwamen doen, door het kelderen van den dollar met ruim 40% werd ook die inkomsten voor een groot deel afgesneden.

Wij twijfelen er niet aan, of Uwe Raad zal de gegrondheid van het door ons uiteengezette inzien, en die, bij de behandeling van bovengenoemde ontwerp-verordening in overweging nemen.

Met gevoelens van de meeste hoogachting,

Van Uwen Raad,

De dienstw. dienaren,

(w. g.) A. J. C. HENRIQUEZ e. a.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk naar de Afdeelingen verwezen.

2o. een gouvernements-depêche dd. 17 September 1934 No. 2816, luidende:

Ik heb de eer U te berichten, zulks naar aanleiding van de vraag gesteld door het lid van Uwen Raad, den Heer S. A. Senior, in Uwe vergadering van den 11den dezer, dat op de begrooting van uitgaven voor het dienstjaar 1932 door den Kolonialen Raad is toegestaan een bedrag van f 6.526.092.— van welk bedrag is uitgegeven een bedrag van f 6.278.149,10, zoodat de uitgaven een bedrag van f 247.942,90 beneden het toegestane bedrag zijn gebleven.

Per Hoofdstuk is dit bedrag als volgt te specificeeren:

Afdeeling	Toegestaan	Uitgegeven	Meer	Minder
I. Gouvernements Secretarie	f 122.230.—	f 123.529.51	f 1.299.51	
II. Binnenl. Bestuur	„ 1.030.561.—	„ 1.061.205.88	„ 30.644.88	
III. Justitie	„ 1.104.294.—	„ 1.127.973.35	„ 23.679.35	
IV. Financiën	„ 2.466.199.—	„ 2.325.252.—		f 140.947.—
V. Openbare Werken	„ 1.292.150.—	„ 1.156.742.25		„ 135.407.75
VI. Openb. Gezondheids Dienst	„ 410.668.—	„ 401.282.87		„ 9.375.1
VII. Onvoorziene Uitgaven	„ 100.000.—	„ 82.163.24		„ 17.836.7

Totaal meer en minder respectievelijk f 55.623,74 en f 303.566,64 dus verschil in minder f 247.942,90.

De Heer *Senior* deelt hierop mede met genoegen vernomen te hebben, dat eenige posten der begrooting van 1932 niet zoo belangrijk zijn overschreden als die van het jaar 1931 en verklaart met genoegen zijn stem te zullen geven, wanneer het slot der rekening over 1932 den Raad ter goedkeuring voorgelegd zal worden.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk naar de Afdeelingen verwezen.

3c. een gouvernements-depêche dd. 19 September 1934, No. 563, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–20).

De *Voorzitter* stelt voor het ontwerp nog denzelfden avond in behandeling te nemen. De strekking van het ontwerp is namelijk om bij besluit de verdoovende middelen aan te wijzen waarop krachtens de Opium Conventie van Genève van 19 Februari 1925 (P. B. 1928 No. 66) overeenkomstig artikel 10 dier Conventie voor Curaçao hare bepalingen van toepassing zijn.

4o. een gouvernements-depêche van den 9den October 1934 No. 365, waarin den Kolonialen Raad wordt medegedeeld, welke ziekten naar de meening van het Bestuur als beroepsziekten in den zin van het ontwerp-verordening, houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten, zullen zijn aan te merken en welke onder punt 5 van artikel 1 dier verordening zijn toe te voegen.

5o. een verzoekschrift dd. 19 September 1934 van de Arend Petroleum Maatschappij op Aruba, luidende als volgt:

Edelachtbare Voorzitter en Leden:

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen, F. M. Borthwick, waarnemend directeur van de Arend Petroleum Maatschappij, gevestigd te Oranjestad, Aruba:

dat hij in verband met een, door het Bestuur voorgestelde ontwerp-verordening, in het begin van dit jaar, regelende het gebruik van stoomtoestellen in Curaçao, zich tot U Edelachtbaren wendt, met het eerbiedig verzoek, om ingesloten commentaren aangaande voornoemde ontwerp-verordening te willen aannemen

Het zij requestrant vergund deze commentaren in de gunstige beschouwing van U Edelachtbaren aan te bevelen.

Hetwelk doende, enz.

Arend Petroleum Maarschappij.

(w. g.) F. M. BORTHWICK
wn. Directeur.

Edelachtbare Voorzitter en Leden:

Onze aandacht werd onlangs gevestigd op de ontwerp-verordening, houdende regeling van het gebruik van stoomtoestellen in Curaçao en aangezien het feit, dat deze Maatschappij, door zulk een verordening, ten zeerste zal worden getroffen, nemen wij de vrijheid, Uw geacht College, eerbiedig te verzoeken, dit memorandum, inhoudende onze commentaren en critiek op voorgestelde verordening, wel te willen aannemen en met Uwe gunstige beschouwing te willen vereeren.

Als uitgangspunt nemen wij artikel 1, lid 2 van de Algemeene Bepalingen, waarin de definitie gegeven wordt, omtrent een stoomketel. Het zij ons vergund aan te stippen, dat wegens de radicale en ongebruikelijke classificatie van deze definitie, het overige gedeelte van het ontwerp zeer wordt aangetast.

Aanneming van die verordening in haar voorgestelden vorm, zal de geheele olie-distillatie en het kraakproces binnen haar jurisdictie brengen en zal, naar onze meening, de verrichtingen van de raffinaderij, zeer belemmeren en vertragen, terwijl hieruit slechts zullen voortvloeien vermeerderingen van bedrijfsonkosten, zonder daarentegen, eenige waarborg voor een grootere mate van veiligheid op te leveren.

Er bestaat zulk een groot onderscheid tusschen de werking van toestellen, waarin stoom (waterdamp) wordt voortgebracht en toestellen voor de distillatie en het kraken van minerale olie, dat wij eerbiedig moeten verklaren dat deze twee, zoo uiteenloopende processen, niet bevredigend, door eenzelfde verordening kunnen worden geregeld.

Terwijl de constructie, operatie, en onderhoud van stoomtoestellen en bijbehoorigheden, over het algemeen, gebonden zijn aan een bepaalde en gevestigde praktijk, vertoonen de olie-distillatie toestellen een ander beeld van ontwerpen, waarin met groote schreden veranderingen worden aangebracht, niet alleen met betrekking tot vorm en grootte van de betrokken toestellen, maar ook wat de samenstelling van het metaal in de constructie van die toestellen aangewend en het temperatuur en druk waaronder deze toestellen moeten werken, aangaat. Het onmiddellijk gevolg hiervan is, dat een hedendaagsche installatie voor een zeker distillatie-proces radicaal verschillend zal zijn aan een installatie van eenige jaren terug, voor het zelfde proces. Daarom werkt elk verschillend toestel en vaak verschillende onderdeelen van een zelfde toestel onder verschillend temperatuur en druk en de onderzoeken en proeven moeten om eenige vrucht te hebben, worden gedaan, onder den druk, waaronder de toestellen aan het werken zijn.

De toestellen zijn ontworpen door expert-ingenieurs en technologen, die jarenlange ervaring en opleiding hadden in hun speciaal vak, en teneinde de grootst mogelijke veiligheid te kunnen betrachten bij het opereeren van de verschillende toestellen, zijn operateurs aangesteld, die niet alleen een speciale opleiding hadden genoten in het bedienen van deze toestellen, maar ook in het zorgvuldige inspecteeren van genoemde toestellen, wanneer ze te dien einde buiten werking gesteld worden, alvorens weder in werking gesteld te worden.

Een gouvernements-inspecteur voor een dusdanige installatie, zal uit den aard der zaak, een volmaakt kennis, zoowel van het ontwerp als van de werking van zulke toestellen moeten hebben, indien waardevolle onderzoeken en proeven, door hem verricht zullen worden.

Voor onze eigen veiligheid en economisch voordeel, zooals reeds vermeld, moeten de operateurs en ingenieurs van de maatschappij uiterst zorgvuldige en volledige onderzoeken uitvoeren van alle onderdeelen van de installatie en al zulke onderdeelen, die eenige teekenen van afslijten, corrosie of achteruitgang mogen vertoonen, worden onmiddellijk gerepareerd of door nieuwe vervangen, teneinde het bedrijf binnen de perken van veiligheid te houden.

Het tijdstip, waarop een stopzetting zal worden uitgevoerd, zal niet van te voren bepaald kunnen worden, daar het geheel afhankelijk zal zijn van de omstandigheden, die zich plotseling kunnen voordoen, wanneer de toestellen onder werking zijn en moeten daarom ook onmiddellijk worden verholpen. Wij wenschen uitdrukkelijk aan te stippen, dat indien bij reparaties aan de toestellen de aanwezigheid van den ambtenaar belast met het toezicht noodzakelijk is, veel tijd verloren zal gaan, de routine volkomen gedisorganiseerd zal geraken, met als gevolg onkosten-vermeerdering zonder vermeerderde veiligheid.

Verder lijkt het ons volkomen onpractisch dat, zooals bepaald in artikel 18–a–1–6, aan een gouvernements-inspecteur de contrôle van het onderhoud en verrichting van een olie-installatie en bijbehoorigheden, gegeven zal worden, of dat zulk een inspecteur de aangewezen persoon zal zijn, die te besluiten heeft, over de geschiktheid van hen, die met de bediening van zulke toestellen worden belast, zooals in artikel 19–2 wordt bepaald.

Terwijl wij ons geheel kunnen vereenigen met het van bestuurswege geopperde, om de verordening, regelende het gebruik van stoomtoestellen in Curaçao, te herzien en waar noodig te vernieuwen, zijn wij echter de meening toegedaan dat de bijvoeging van de toestellen, waarin dampen van an-

dere vloeistoffen worden voortgebracht, en in het bijzonder van minerale oliën, met het kraken etc., ernstige moeilijkheden en complicaties plus additioneele bedrijfsonkosten en vertragingen met zich mede zal brengen en zonder dat daarmede nog eenige grootere mate van veiligheid bereikt wordt.

Het zij ons vergund nogmaals deze commentaren in de gunstige beoordeeling van Uw geacht College aan te bevelen en tevens de wensch uit te spreken dat de welvaart van alle betrokkenen in het oog gehouden zal worden.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit stuk naar de Afdeelingen verwezen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1, 2 en 3, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Thans stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

Niemand meer het woord verlangend en niets meer aan de orde zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 10.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 23sten October 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *R. R. Muskus, E. C. Martijn, J. H. Sprockel, Mr. P. J. J. van den Biesen, A. P. A. van Leeuwen, S. A. L. Maduro, David Capriles, J. de J. de Arends, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel* en *S. A. Senior*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 9den October 1934 (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935 No. 9), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van het navolgende ingekomen stuk:
een gouvernements-depêche dd. 16 October 1934, No. 2504, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Heer Mr. P. J. J. van den Biesen bij Koninklijk besluit van den 6den October 1934 No. 67 benoemd is tot lid van den Kolonialen Raad en dat hij op den 16den October 1934 den voorgeschreven eed afgelegd heeft.

De *Voorzitter* zegt naar aanleiding hiervan het navolgende:
Ik wil in de eerste plaats U, Mijnheer Van den Biesen, mijne hartelijke gelukwenschen aanbieden voor de onderscheiding, U te beurt gevallen met Uwe benoeming tot lid van dezen Raad.
Ik draag de overtuiging, dat U een ijverig en nuttig lid zal blijken te zijn en kan U ook namens mijne medeleden een aangename samenwerking toezeggen.
Ik wil tevens de hoop uitspreken, dat U voor vele jaren deel zal uitmaken van dit wetgevend lichaam.

De Heer *Mr. Van den Biesen* zegt den Voorzitter dank voor diens vriendelijke woorden en gelukwenschen.
In de eerste plaats spreekt de Heer Van den Biesen zijn dank uit aan H. M. de Koningin, die hem het vertrouwen schonk om hem tot lid van den Kolonialen Raad te benoemen en aan Zijne Excellentie den Gouverneur, die zijne medewerking verleende, opdat de benoeming tot stand kon komen. Voorts zegt spr. den leden, die hij thans mede-leden mag noemen, dank voor hun voordracht. Gaarne hoopt spr. langen tijd in het belang van Curaçao werkzaam te kunnen zijn en met alle krachten daaraan te kunnen medewerken.

De *Voorzitter* stelt aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13n. Juli 1887 (P. B. No. 23), regelende de onteigening ten algemeenen nutte.

Alvorens de openbare beraadslagingen te openen stelt de *Voorzitter* de navolgende amendementen voor:
1. de aanhef van artikel 1 wordt gelezen als volgt: „Aan artikel 69 van de „Onteigeningsverordening" (P. B. 1887 No. 23), zooals deze sedert is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 20sten December 1933 (P. B. 1934 No. 26), wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende: ";
2. het intitulé wordt gelezen als volgt: „ „Verordening van den....., tot aanvulling van de „Onteigeningsverordening" (P. B. 1887 No. 23)." ";
3. de considerans wordt gelezen als volgt: „In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Onteigeningsverordening" (P. B. 1887 No. 23), zooals deze sedert is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 20sten December 1933 (P. B. 1934 No. 26), aan te vullen.".

De voorgestelde amendementen vloeien voort uit de verordening van den 20sten December 1933 (P. B. 1934 No. 26), welke in het Publicatieblad opgenomen is na de indiening van het onderhavige ontwerp, zoodat daarmede toentertijd geen rekening gehouden is kunnen worden.

De amendementen, welke ondersteund worden door de Heeren Muskus en Martijn, worden zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer *Van Leeuwen* verklaart zijn stem aan dit ontwerp niet te kunnen geven, aangezien spr. het onbillijk vindt tegenover vele belanghebbenden, die op deze aanvulling geen invloed hebben kunnen uitoefenen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* verklaart geen hoofdelijke stemming te zullen vragen, maar wenscht geacht te worden te hebben tegengestemd.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden artikel 1, zooals gewijzigd bij amendement, artikel 2, het intitulé, zooals gewijzigd bij amendement, de considerans, zooals gewijzigd bij amendement en het ontwerp in zijn geheel aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangend, wordt de vergadering door den *Voorzitter* gesloten.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 30sten October 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. de J. Arends, David Capriles, R. R. Muskus, A. P. A. van Leeuwen S. A. Senior, J. H. Sprockel, E. C. Martijn, Mr. P. J. J. van den Biesen, Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde* en *S. A. L. Maduro*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heer *Mr. F. A. Jas*, Procureur-Generaal, gemachtigde van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, en *C. N. Winkel*, lid.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vergadering van den 23sten October 1934 nog niet in druk verschenen zijn en in een volgende vergadering aan de goedkeuring der vergadering onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche d.d. 30 October 1934, No. 365/2009, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Procureur-Generaal gemachtigd heeft om de beraadslagingen over het ontwerp-verordening, houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten en de Heeren Procureur-Generaal en Directeur der Openbare Werken over het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

2o. een brief d.d. 23 October 1934 van het Sub-comité of the Association of W. I. T. A. S. S. Lines, de aanverwante leden van dit Sub-comité en een 7-tal niet bij het comité aangesloten maatschappijen, waarbij zij onder verwijzing naar hun adres van 16 October 1933 hun bezwaren tegen het Gewijzigd Ontwerp van het nieuwe havenreglement uiteenzetten.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit laatste stuk naar de Afdeelingen verwezen, opdat bij de behandeling van het desbetreffende ontwerp met de gemaakte bezwaren rekening gehouden kan worden.

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij meent te moeten verstrekken.

Nadat de *Voorzitter* medegedeeld heeft, dat het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting op verzoek van het Bestuur aangehouden wordt, stelt hij aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening, houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten en opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter!

Meenende, dat ook het ontwerp-bouwverordening heden-avond in behandeling zou komen, heb ik er mij toe beperkt mijn algemeene beschouwingen over dit ontwerp in korte woorden samen te vatten.

Ik geloof, dat een ieder weldenkend mensch mij zal toegeven, dat aan iederen loontrekker, wien buiten zijn schuld in en door den dienst een ongeval of een ziekte overkomt, een recht op schadeloosstelling behoort te worden toegekend.

Zoo volkomen is ieder overtuigd van de juistheid van dit voor Curacao nog ongeschreven recht, dat ik verwacht, dat straks, wanneer, tengevolge van de aanneming van dit ontwerp, de gegevens op dit gebied beschikbaar komen, blijken zal, dat de meeste werkgevers, althans de grootste onder hen, hiernaar handelen en bij beroepsongevallen en -ziekten den werknemer voor de geldelijke gevolgen schadeloos stellen en de kosten van geneeskundige behandeling voor hun rekening nemen.

Naar mijn meening terecht heeft de Commissie, door den Gouverneur in het leven geroepen ter bestudeering van o. a. ook dit vraagstuk, als haar meening te kennen gegeven, dat allereerst behoort te worden nagegaan hoe in de practijk in deze materie gehandeld wordt. Eerst wanneer daaromtrent inzicht is verkregen en een beeld gevormd is aan de hand van concrete cijfers en onloochenbare feiten, kan overwogen worden welke verdere stappen genomen moeten worden.

Zooals ik zooeven reeds opmerkte, verwacht ik echter, dat geen verdere maatregelen genomen behoeven te worden. Immers, alleen indien er wezenlijke behoefte blijkt te bestaan aan een wettelijke regeling, indien een billijke toestand niet verkregen kan worden zonder medewerking der wet, indien voldoende garantie voor den werknemer slechts te verkrijgen is, wanneer alle bedrijven aan een algemeenen regel worden onderworpen, is het vaststellen van wettelijke maatregelen noodzakelijk. De Staat moet echter niet noodeloos ingrijpen in economische en sociale verhoudingen en zich stellen in de plaats van partijen zelve. Zij kan daarmee meer bederven dan goed doen en haar taak is dan ook alleen daar regelend op te treden, waar misstanden bestaan. Of, en zoo ja in welke mate, misstanden op het gebied van ongevallenvoorzieningen bestaan, kan eerst blijken uit de nog te verzamelen gegevens.

Dat, waar langen tijd alleen gesproken werd over ongevallenvoorzieningen in het algemeen, in de Nota op het Eindverslag in de voorlaatste alinea opeens nader wordt aangeduid, hoe deze er uit zullen moeten zien en gesproken wordt van

een ongevallenverzekering, berust dunkt mij op een vergissing en schrijf ik toe aan een slip of the pen, aangezien het prematuur lijkt dat het Bestuur in dit stadium zijn keus bepaalt op een of ander stelsel van voorzieningen. Ik neem aan, dat in plaats van „ongevallenverzekering" gelezen moet worden „ongevallenregeling".

Niemand meer het woord verlangend, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Bij artikel 1 stelt de Heer *Mr. Jas*, Procureur-Generaal, na den Voorzitter bedankt te hebben voor diens woorden van welkom, voor om aan dit artikel een nieuw punt toe te voegen, luidende:

„„5o. „beroepsziekten", miltvuur, loodvergiftiging, kwikzilververgiftiging, rattenkruidvergiftiging, phosphorvergiftiging, vergiftiging tengevolge van benzine en overeenkomstige producten en alle daarvan afkomstige producten, houtgeestvergiftiging, chroomvergiftiging, caissonvergiftiging, mesothorium- of radiumvergiftiging, emphyzeem, glasstaar, koolmonoxydevergiftiging, kooldioxydevergiftiging, zwavelwaterstofvergiftiging, zwaveldioxydevergiftiging, stikstof- of zuurstofverbindingvergiftiging, chloorvergiftiging, arseenwaterstofvergiftiging, phosphorwaterstofvergiftiging, cyaanwaterstofzuurvergiftiging (cyclon B), benzolvergiftiging, nitrobenzolvergiftiging, zwavelkoolstofvergiftiging, tinvergiftiging, zinkvergiftiging (gieterskoorts), nitroglycerinevergiftiging, oogaandoeningen bij het werken met verblindend licht, bakkersexceem, benzine-exantheem." ".

Achtereenvolgens worden de artikelen 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen en staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur, 2, 3, 4, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, 5, 6, 7, 8 en 9, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, 10, 11, 12, 13, 14, zooals ingevoegd bij Nota van Wijzigingen, 15, 16 en 17 (oud 14, 15 en 16), het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel alsmede de daaraan gehechte modellen A, B, C, zooals deze gewijzigd zijn bij Nota van Wijzigingen, en D zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* zegt den gemachtigde dank voor zijn aanwezigheid en voor de verstrekte inlichtingen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 12.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 13den November 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *S. A. Senior*, *J. de J. Arends*, *E. C. Martijn*, *J. H. Sprockel*, *David Capriles*, *A. P. A. van Leeuwen* en *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *S. A. L. Maduro* en *Mr. P. J. J. van den Biesen*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 23sten October 1934 (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935 No. 10), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 5 November 1934, No. 2529, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerpverordening, houdende wijziging van de voorschriften betrekkelijk den burgerlijken stand (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-26);

2o. een gouvernements-depêche dd. 2 November 1934 No. 52, luidende als volgt:
Met referte aan het schrijven dd. 2 Januari 1934 No. 1 van den Kolonialen Raad heb ik de eer Uw College mede te deelen. dat het mij, in verband met het standpunt, dat ten aanzien van den in-, uit- en doorvoer van wapens door Nederland wordt ingenomen, ongewenscht voorkomt een stap te doen, die — zij het ook in geringe mate — den doorvoer ervan zou vergemakkelijken.

3o. een gouvernements-depêche dd. 10 November 1934, No. 3309, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp keur tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54) (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-28); en

4o. een gouvernements-depêche dd. 10 November 1934, No. 2009, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerpverordening tot aanvulling van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44) (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-27).

Op voorstel van den *Voorzitter* worden al deze stukken naar de Afdeelingen verwezen.

5o. een request dd. 5 October 1934 van verschillende ingezetenen van Aruba, luidende als volgt:

HoogEdelGestrenge Heeren,

Ondergeteekenden, Kooplieden, Agenten van Stoomvaartlijnen, respectievelijk geboren op Aruba en Curaçao en gevestigd op deze eilanden, vereenigd met den Volksvertegenwoordiger J. H. Eman van eerstgenoemd eiland, wenden zich hierbij met verschuldigden eerbied en vertrouwen tot Uwen Raad, naar aanleiding van de volgende dringende aangelegenheid;

dat herhaaldelijk feitelijk gebleken is, dat de nieuwe steiger op Aruba niet groot genoeg is en aldus lang niet in de gewone behoefte voorziet;

dat de uit dezen ongewenschten toestand voortvloeiende gevolgen deprimeerend werken op de in den laatsten tijd op Aruba aanmerkelijk toegenomen Stoomscheepvaart;

dat meermalen voorkomt, dat er aan den steiger gemeerd liggen twee kleine booten en een derde op wachttijd gesteld wordt, alsook dat er een van gemiddelde capaciteit gemeerd is en een tweede afgewezen moet worden wegens gebrek aan ruimte als het nog jong laatst geval, dat „Lara" van de Red D Line aan de pier lag en „President Gomez" van de Horn-Line wachten moest, met dat gevolg, dat de laatste 1 dag verloren had, tevens schending van het vaar-plan;

dat telkenmale dat twee booten aan den steiger gemeerd liggen, het lossen niet dan stremmend en moeilijk geschiedt;

dat deze een toestand is, die op directe wijze de gemeenschappelijke belangen van requestranten in erge mate benadeelt en bijgevolg ook niet bevorderlijk is voor het algemeen economisch welzijn op Aruba;

dat de uitdieping van den havenmond zonder verlenging van den steiger niet te wettigen is, aangezien zij dan eerder na- dan voordeel teweeg zal brengen, met het oog op eventueele gevallen, dat een boot van gemiddelde capaciteit aan de pier gemeerd de gelegenheid tot het meeren van een kleine, als de „El Libertador", die geregeld deze haven aandoet, benemen zal en eveneens omgekeerd;

dat in verband met de momenteele uitbaggering in de haven de gelegenheid tot het wegnemen van dit euvel, door een afdoend verlenging van den steiger met de vereischte uitdieping, zich het gunstigst voordoet.

Requestranten, indachtig de bijzondere belangstelling door U.H.E.G. uitgeoefend, toen gold het vervaardigen van de onderwerpelijke pier en den weg naar St. Nicolaas, welke o.m. hun tot overtuiging strekken, dat de belangen van Aruba U. H.E.G. ter harte liggen, en dat, zoo noodig, ten opzichte daarvan de hoogste voortvarendheid toegepast wordt, verzoeken U.H.E.G. hierbij beleefd, dat het U.H.E.G. moge behagen, dit onderwerp, betreffende een belang van Aruba van dringend en vitalen aard, spoedeischend te behandelen, en van het Hoog Bestuur, op welks medewerking, bekend den goeden wil voor Aruba van dezen kant, niet lang geleden nog uitgedrukt en bevestigd, gerekend kan worden, te verkrijgen een gereedelijke uitvoering van dit productief werk.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit verzoekschrift te stellen in handen van de Commissie voor de ver-

zoekschriften. Spr. zegt, dat, aangezien dit het eerste request in het zittingsjaar is, aan het einde der vergadering ingevolge art. 16 van het Reglement van Orde tot de verkiezing van deze Commissie overgegaan zal moeten worden.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Winkelsluitingsverordening 1932" (P. B. 1932 No. 88) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp. Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer *Senior* vraagt hierop het woord voor het voorstel om een brief van den navolgenden inhoud aan Z.E. den Gouverneur te zenden:

Bij de missive dd. 26 Juli 1934 No. 16 van den Kolonialen Raad, werd aan Uwe Excellentie om inlichtingen gevraagd naar aanleiding van een artikel in de „La Prensa" van den 16n Juni tevoren verschenen, alsook omtrent de besmetverklaring van de plantage Marchena wegens anthrax.

Tot op heden mocht de Raad op dat schrijven geen antwoord ontvangen.

Intusschen heeft Uwe Excellentie, naar den Raad bekend is, in verband met verschillende grieven, die tegen den veterinairen dienst geuit zijn, een commissie tot onderzoek daarvan ingesteld.

De Raad vermoedt, dat de beantwoording van bovengemelde missive wacht op het rapport van deze commissie.

Waar er omtrent het optreden van den veterinairen dienst meeningen in verschillenden zin worden vernomen en de aangelegenheid ook in de pers is besproken, acht de Raad het van groot belang, dat hij ook het volledig rapport van de gemelde commissie, desgewenscht vertrouwelijk, ter kennisneming ontvangt.

Tenslotte moge hij, waar in deze grooie particuliere belangen betrokken zijn en het onderzoek der bedoelde commissie reeds geruimen tijd genomen heeft Uwe Excellentie berichten, dat het ten zeerste op prijs gesteld zal worden, indien Uwe Excellentie het voleindigen van het onderzoek zou willen doen bespoedigen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt hiertoe besloten.

De *Voorzitter* gaat thans over tot de verkiezing van eene Commissie voor de Verzoekschriften.

Op verzoek van den Voorzitter fungeeren de Heeren Van Leeuwen en Arends als stemopnemers.

Het resultaat der stemming is, dat achtereenvolgens worden uitgebracht 8 stemmen op den Heer Mr. Bichon van IJsselmonde en 1 op den Heer Capriles, zoodat gekozen is de Heer Mr. Bichon van IJsselmonde;

9 stemmen op den Heer Mr. Van den Biesen, zoodat gekozen is de Heer Mr. Van den Biesen;

8 stemmen op den Heer Senior en 1 op den Heer Capriles, zoodat gekozen is de Heer Senior.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. ~~11~~ 13

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 20sten November 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *R. R. Muskus*, *David Capriles*, *J. H. Sprockel*, *E. C. Martijn*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *J. de J. Arends*, *S. A. L. Maduro*, *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde*, *S. A. Senior* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heer *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, gemachtigde van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heer *C. N. Winkel*, lid.

Nadat de *Voorzitter* de vergadering heeft geopend, worden de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 30sten October 1934 (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935 No. 11) aan haar goedkeuring onderworpen en ongewijzigd goedgekeurd.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 16 November 1934, No. 3330, waarin de Gouverneur bij den Raad aandringt op spoedige behandeling van het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Maten- en gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923 No. 27), bij depêche van den 13den Juli 1931 No. 2521, aan den Raad toegezonden.

De *Voorzitter* stelt voor dit stuk voor kennisgeving aan te nemen en deelt mede, dat gaarne aan het verzoek van het Bestuur gevolg zal worden gegeven.

2o. een gouvernements-depêche dd. 20 November 1934, No. 2896, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935-31);

3o. een gouvernements-depêche dd. 20 November 1934, No. 1552, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende verdeeling van het eiland Aruba in districten en ter bepaling van de grenzen van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-30).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten beide ontwerpen naar de afdeelingen te verwijzen.

4o. een gouvernements-depêche dd. 19 November 1934, No. 2009, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge art. 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Directeur der Openbare Werken gemachtigd heeft om de beraadslagingen over het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, welke de gemachtigde zal meenen aan den Raad te moeten geven.

De *Voorzitter* stelt aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting en opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Maduro* vraagt en verkrijgt het woord voor een voorstel tot uitstel van behandeling van het aan de orde zijnd ontwerp. Spr. licht dit voorstel als volgt toe.

Mijnheer de Voorzitter!
Verschillende eigenaren van huizen zijn bij mij geweest met mededeeling van de vele moeilijkheden, die bij aanneming van deze verordening zullen ontstaan, vooral in verband met de sanitaire bepalingen, vervat in artt. 54/58, en hebben mij verzocht om te trachten uitstel te verkrijgen van de behandeling dezer verordening om hen in de gelegenheid te stellen hunne bezwaren bij Bestuur en Raad kenbaar te maken.
Ik vind het billijk om aan hun verzoek gevolg te geven.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* zegt naar aanleiding hiervan het navolgende:
Mijnheer de Voorzitter. Ik hoor daareven met de grootste verwondering hoe voor dit ontwerp, dat al een paar jaren bij den Raad aanhangig is, uitstel van behandeling wordt gevraagd. En het gaat hier om een zeer belangrijke verordening, waarover de Raad nauwkeurig heeft gewikt en gewogen de voor- en de nadeelen, waarna het ontwerp voor openbare behandeling is rijp verklaard. Ik zal mij er toe bepalen in eersten termijn den geachten voorsteller te verzoeken den Raad een volledige motiveering te geven voor zijn voorstel om eerst daarna mijn stem daarover te bepalen.

De Heer *Maduro* antwoordt daarop:
Blijkens het Voorloopig Verslag waren zelfs de leden, voor wien het geen verschil maakte of eene verordening als de nu in behandeling zijnde wordt vastgesteld in een tijd, dat er veel of weinig gebouwd wordt, van oordeel, dat het ontwerp te omslachtig en te ingewikkeld is, hetgeen te meer opvalt in een samenleving, waarin nimmer klachten vernomen zijn omtrent de hechtheid der woningen. Voorts geven deze leden in overweging de verordening in ieder geval slechts voor het stadsdistrict van Curaçao en de andere eilanden te laten gelden, terwijl andere leden er de voorkeur aan gaven de werking van de artikelen, die daarvoor in aanmerking komen, te beperken tot de stadsdistricten. Zelfs werd het stadsdistrict van Curaçao, zooals het tegenwoordig begrensd

wordt, vrij algemeen te groot geacht om deze verordening in het geheele district toepasselijk te verklaren.

Ik meen echter, dat de gevoerde schriftelijke gedachtenwisseling tusschen Bestuur en Raad en de tijdens die gedachtenwisseling aangebrachte wijzigingen geen aanleiding kunnen geven tot die schoorvoetend gedane concessie.

Deze verordening immers, dit hebben blijkens het Voorloopig Verslag nagenoeg alle leden ingezien, past niet voor eilanden als die van dit gebiedsdeel. Eischen als daarin gesteld, die de bouwkosten van woningen en zelfs die van eenvoudige verbouwingen enorm zullen opvoeren, behoeven en behooren dus niet gesteld te worden in een gebiedsdeel, gelegen onder een tropischen hemel, afgekoeld door den N. O.-passaat en bewoond door een eenvoudige bevolking, die voor een groot deel in kleine huisjes leeft.

Voor een klein stadje als Willemstad is deze verordening veel en veel te ingewikkeld en niet noodzakelijk. In sommige gevallen zelfs *onuitvoerbaar*. In het Voorloopig Verslag zijn tal van bezwaren ontwikkeld tegen die ingewikkeldheid, o. a. ad art. 16. Het zwaartepunt, leest men in dat verslag, ligt in de vereischte teekening. Het Bestuur stapt over het aangevoerde bezwaar licht heen, het behoeft slechts „een eenvoudige teekening op kleine schaal" te zijn. Maar wie van de duizenden kleine luiden op onze eilanden zal in staat zijn die „eenvoudige teekening" naar genoegen van een technisch man te maken? Want de teekening moet ten genoegen van den Directeur der Openbare Werken zijn, anders kan het verzoek worden afgewezen.

Wat men kan voorzien is, dat de huiseigenaars of huisbezitters door deze verordening op, voor misschien vele hunner, ondraaglijke kosten zullen worden gejaagd.

Maar ik noemde de verordening zooeven in sommige opzichten zelfs *onuitvoerbaar*. Ik neem hiervoor art. 54 tot voorbeeld, maar er zullen ook wel nog andere artikelen vallen aan te wijzen.

Volgens dat art. 54 dan, is de eigenaar van den grond (in het stadsdistrict op Curaçao) waarop een of meer woningen voorkomen, verplicht zorg te dragen, dat voor elke woning dan wel per elke 100 M2 woningoppervlakte van bijeengelegen woningen een privaat tot kosteloos gebruik van de bewoners beschikbaar is in of in de onmiddellijke nabijheid der woning of woningen. De afstand mag niet meer bedragen dan 15 M.

Die privaten mogen alleen toegankelijk zijn voor de bewoners der woningen, waarbij zij behooren. Elk privaat moet door wanden van, naar het oordeel van den Directeur der Openbare Werken of Gezaghebber, voldoende materiaal enz. zijn afgesloten. De privaten, die loozen op een riool, moeten van een inrichting tot waterspoeling, ten genoege van den Directeur zijn voorzien. En die, welke naar het oordeel van dien ambtenaar, niet kunnen loozen op een riool of op open water, moeten loozen op een beer- of zinkput, waarvan de inhoud door hem wordt vastgesteld.

Er zijn nog meer bepalingen, maar ik laat het hierbij. Hoe is het mogelijk, dat men zulke eischen kan stellen op een eiland als Curaçao? Weet men niet, dat de stad gebouwd is op een harden bodem?

Jarenlang heeft het Curaçaosche Bestuur het vraagstuk der rioleering van Willemstad in overweging gehad. Steeds stuitte men op de hardheid van den bodem. Tot eindelijk tot een proef besloten werd met de rioleering van Fort Amsterdam, dat vlak bij de haven ligt, waarin zij kon uitmonden. Naar losse geruchten heeft het werk indertijd meer dan 3 maal de raming gekost, wat door het Bestuur gemakkelijk zou kunnen worden gecontroleerd.

Voor amendeering leent het ontwerp zich mijns inziens ook niet; men zou het dan eigenlijk geheel moeten omwerken en tal van beginselen er van moeten aantasten. Daartoe zou het Bestuur moeilijk zijn medewerking kunnen verleenen, al is het aanvaardelijk ontwerp niet door den tegenwoordigen Gouverneur ingediend.

Wil men echter het Bestuur zoo ver mogelijk tegemoet treden, dan is er maar één weg, namelijk deze, dat er een bepaling in worde opgenomen, dat de verordening, eventueel hier en daar gewijzigd, slechts toepasselijk zal zijn op gebouwen, enz., die na de inwerkingtreding ervan zullen worden opgetrokken, gelegen in de stadsdistricten en in door den Gouverneur bij besluit aan te wijzen bebouwde gedeelten van de eilanden Curaçao en Aruba.

Hierop zegt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* het navolgende:

Met de grootste belangstelling heb ik de rede van den Heer Maduro gevolgd. Zij heeft op mij echter den indruk gemaakt, dat de algemeene beschouwingen reeds geopend zijn en dat de Heer Maduro niet de bedoeling heeft om de behandeling van het ontwerp uit te stellen, maar om het ontwerp af te stemmen. De Heer Maduro is begonnen met eenige passages uit het Eindverslag te citeeren. Ik moge echter memoreeren, dat slechts enkele leden de opmerking maakten omtrent de vraag of het in dezen tijd nu wel noodzakelijk was een verordening vast te stellen, in een tijd, waarin zoo weinig gebouwd wordt, terwijl meerdere leden zich vereenigden met het standpunt van het Bestuur, dat, onafhankelijk van de vraag of er veel of weinig gebouwd wordt, een regeling op het bouwen een eisch van dezen tijd is. Terecht, immers onze wetgevend arbeid is op de toekomst berekend.

Als gij mij nu vraagt of ik het wenschelijk acht, dat voor dit gebiedsdeel de verordening wordt aangenomen, dan antwoord ik volmondig: Ja.

Ik heb geen oogenblik gedacht, dat het na de jarenlange behandeling van het ontwerp nog noodig zou zijn de gronden aan te geven ter verdediging van de stelling, dat een groot algemeen belang gediend en de volkswelvaart bevorderd wordt, indien wij zorgen, dat de gebouwen, waarin wij werken, dat de woningen, waarin wij leven, hecht en sterk, goed geventileerd en van voldoende toegangswegen voor het licht voorzien zijn.

Wie zal ontkennen, dat het een eisch van de eerste orde is, dat de volksgezondheid bevorderd wordt door het stellen van bepalingen, die de hygiëne bevorderen? Maar al te vaak werden de meest elementaire eischen op dit gebied verwaarloosd; wij zullen niet vragen door wie, doch alleen zien op de toekomst en wij kunnen het dan ook alleen toejuichen, dat de onverschilligheid en nalatigheid, die in het verleden heerschten, thans plaats gemaakt hebben voor doelbewuste bevordering van de volksgezondheid.

Wie zal er aan twijfelen, dat door behoorlijke afvoer van faeces ziekte voorkomen, de gezondheid in het algemeen bevorderd en de levenskracht van onze jeugd in het bijzonder versterkt zal worden? In deze verordening is nog slechts een minimum belichaamt van hetgeen in een verordening op het bouwen en op de volkshuisvesting behoort te staan. Maar dit minimum is in dit gebiedsdeel dan ook zeker bereikbaar.

Wees ik tot dusver in antwoord op het betoog van den Heer Maduro op het belang der verordening voor de volkswelvaart en de volksgezondheid en op de noodzakelijkheid eener regeling als deze, er is nog een ander verschil van meening tusschen mij en degenen, die uitstel van behandeling vragen en wel op het punt van de kosten, die deze verordening voor de woningeigenaren zal medebrengen. Zeker, onmogelijk is het niet, dat door deze verordening de bouwkosten ietwat hooger zullen liggen dan thans het geval is, maar ook met bescheiden hulpmiddelen is dikwijls aan de hygiënische eischen van lucht, licht en faecaliënafvoer te voldoen; dat bouwen duurder zal worden, staat voor mij nog niet vast. Zeker, getracht zal moeten worden de verhooging van de bouwkosten tot een minimum te beperken en uit dien hoofde geen hoogere lasten op de bevolking te leggen. Met vreugde heb ik dan ook in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag gelezen, dat het Bestuur steeds bereid is om aan minvermogende bouwers leiding te geven en hun den weg te wijzen om met de ter beschikking staande middelen en krachten een behoorlijk bouwwerk tot stand te brengen. Doch ik voor mij accepteer zelfs gaarne eventueel hoogere bouwkosten, indien daardoor het onschatbare voordeel van behoorlijke huisvesting en voldoende hygiëne voor ons geheele volk bereikt zou kunnen worden. Zijn die kosten in dit geval zoo onoverkomelijk? De eigenaars, die zelf reeds voor faecaliënafvoer zorgden, hebben het wel kunnen bekostigen en zouden zij, die het nog niet deden, het nu niet kunnen? Daarbij komt, dat m. i. de kosten niet zoo hoog zullen zijn. Het spijt me, dat ik van den Heer Maduro niet gehoord heb, wat de gevolgen zullen zijn voor de volksgezondheid

als wij den bestaanden toestand laten voortbestaan.

Ik hoop, dat dit gedeelte van mijn verdediging van deze verordening voldoende is, om Uw Raad, Mijnheer de Voorzitter, de overtuiging te geven, dat deze verordening niet langer mag worden uitgesteld.

Hierop vraagt de Heer *Maduro* stemming over zijn voorstel, dat door de Heeren Arends en Van Leeuwen wordt ondersteund.

De *Voorzitter* zegt, dat het niet in zijn bedoeling lag bij de algemeene beraadslagingen beschouwingen te houden, en vervolgt:

Na het voorstel echter van den Heer Maduro tot uitstel van de behandeling van het ontwerp vereenig ik mij met hetgeen de Heer Bichon daartegen heeft aangevoerd, te meer, daar ik mij herinner, dat van den Raad het verzoek is uitgegaan aan het Bestuur om een ontwerp in te dienen, dat aan behoorlijke eischen van volksgezondheid zou voldoen. Het Bestuur heeft aan dat verzoek gehoor gegeven; het ontwerp omgewerkt; avond aan avond is besteed aan de bestudeering en behandeling van dit ontwerp; het Bestuur heeft twee Nota's van Wijzigingen ingediend om tegemoet te komen aan wenschen van den Raad. En nu komt men ter elfder ure met een verzoek om uitstel van behandeling. Dat is alles behalve logisch.

Ik kan mij werkelijk niet voorstellen, wat de Heeren heeft geleid om herziening te vragen van het geheele ontwerp. Ik voor mij zie het nut van verder uitstel niet in en ga accoord met den Heer Bichon, waar deze zijn stem aan het voorstel van den Heer Maduro niet zal geven. Overigens zal ik hier niet verder ingaan op de aangevoerde argumenten.

De Heer *Ir. Ten Brink*, directeur der Openbare Werken, adviseert tot verwerping van het voorstel van den Heer Maduro. Het Bestuur toch heeft jaren geleden reeds de bestreden artikelen ingelascht in het ontwerp. Er is tijd genoeg geweest om daar tegen te ageeren. Thans de behandeling uit te stellen is niet redelijk.

Het voorstel van den Heer Maduro wordt in stemming gebracht en met 7 tegen 5 stemmen verworpen (voor stemden de Heeren V.d. Linde Schotborgh, Muskus, Capriles, Van den Biesen, Maduro en tegen de Heeren Sprockel, Martijn, Arends, Bichon van IJsselmonde, Senior, Van Leeuwen en de Voorzitter.

Thans houdt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* de volgende rede:

Mijnheer de Voorzitter!

Ik moge nog voor enkele minuten de aandacht van Uwen Raad vragen voor enkele beschouwingen, die ik te dezer plaatse gaarne aan het Ontwerp, dat voor ons ligt, zou willen wijden, in aansluiting op wat ik zooeven reeds betoogd heb.

Ik zal zeer kort zijn, niet omdat het onderwerp mij niet belangrijk genoeg schijnt, maar omdat Uw Raad hedenavond nog veel werk te verrichten heeft.

In de allereerste plaats zou ik mijn blijdschap willen betuigen met het totstandkomen dezer Verordening. Het is mij zelfs een behoefte mijn oprechte gelukwenschen aan te bieden aan Bestuur en Land. Gelukkig mogen wij ook ons zelf prijzen aan het totstandkomen van deze Verordening te hebben medegewerkt.

Zooeven heb ik reeds uiteengezet, dat ik van harte toejuich, dat deze Verordening bepalingen stelt betreffende de bouwwijze der woningen en den bouw van privaten.

Er is echter nog een derde gedachte, die in het Ontwerp is neergelegd en uitgewerkt. De Verordening wil voor de toekomst niet alleen hechte woningen, niet alleen gezonde woningen, maar ook ordelijk gegroepeerde en behoorlijk bereikbare woningen.

Ordelijk gegroepeerde en behoorlijk bereikbare woningen. Deze eischen betreffen de wegen. Dus geen nauwe steegjes, waar alle huisjes kris en kras door elkander staan, geen kronkelende paadjes, waar iemand heg noch steg in weet te vinden, waar de vuilnisdienst niet kan komen, waar de brandweerauto haar diensten niet kan bewijzen, waar de ziekenauto de zieken niet kan afhalen — maar ruime, goed gebouwde wegen en straten, waar de huizen aaneengerijd staan als soldaten in het gelid, behoorlijk bereikbaar voor de Gouvernementsdiensten. Natuurlijk, het behoeven niet allemaal asphaltstraten, niet allemaal betonwegen te zijn; de constructie van elken weg zal moeten worden gekozen, rekening houdende met het op den weg te verwachten verkeer, dat weer grootendeels bepaald wordt door den aard der te bouwen woningen.

Regelmaat in de bebouwing, een overzichtelijk geheel en bereikbaarheid, ziedaar onafwijsbare eischen voor elk bouwcomplex. Helaas, er zijn maar al te veel conglomeraten van woningen op ons eiland aan te wijzen, waar aan deze meest elementaire eischen niet voldaan is. Het volksbelang eischt, dat een dergelijke bebouwing voor de toekomst vermeden wordt. Gaarne zou ik zelfs zien, dat het bestaande alsnog verbeterd kon worden en ik zou het Bestuur willen uitnoodigen na te gaan, wat op dit gebied gedaan kan worden.

Nu weet ik wel, dat men ook een andere opvatting dan de mijne kan huldigen, dat men ook vele bezwaren tegen deze verordening te berde zou kunnen brengen; het bezwaar, dat voor elk bouwwerk een vergunning aangevraagd moet worden, dat teekeningen overgelegd, plattegronden gemaakt moeten worden, dat men zal moeten wachten tot de Dienst van Openbare Werken de aanvragen bestudeerd heeft; het bezwaar, dat de verordening te laat komt, dat er tegenwoordig nog maar weinig gebouwd wordt, dat het gedane geen keer kan nemen en dat we nu eenmaal zitten met verkeerd gebouwde complexen woningen; het bezwaar dat zoo'n groote macht geconcentreerd wordt in handen van den Dienst van Openbare Werken en dat nog niet te overzien is, of bij dien Dienst het personeel niet uitgebreid moet worden, omdat, wanneer men nauwelijks iets aan zijn huis kan laten veranderen zonder toestemming van Openbare Werken, een stroom van aanvragen tot het verleenen van vergunningen verwacht kan worden.

Maar, is men overtuigd, dat niets onbeproefd gelaten behoort te worden om de volksgezondheid te bevorderen, dat een technisch juiste bouwwijze de bevolking alleen maar ten goede zal kunnen komen, dat ook met weinige kosten iets goeds te bouwen is, dat hechte, hygiënische en goed gegroepeerde woningen van algemeen belang zijn, en stelt men vertrouwen in het Bestuur en de ambtenaren, die de Verordening hebben uit te voeren, dat zij niet uit het oog zullen verliezen den aard der bevolking, dat zij rekening zullen houden met minder ontwikkelde bouwers en met de eischen, die aan de beurs van de bevolking gesteld kunnen worden, dat zij niet zullen vergeten minvermogenden en onontwikkelden in elk opzicht behulpzaam te zijn, dat zij zich zullen hoeden voor het stellen van onredelijke eischen, dat zij in het verleenen der vergunningen voortvarendheid zullen betoonen en dat zij de bepalingen soepel zullen toepassen, ik herhaal, indien men de noodzakelijkheid van de maatregelen inziet en vertrouwen stelt in het beleid van het Bestuur, dan vallen alle voornoemde bezwaren weg, dan kan men zich slechts verheugen in het tot stand komen dezer verordening.

Ik voor mij ben diep overtuigd van deze noodzakelijkheid en heb het volste vertrouwen in het beleid van het Bestuur; ik zal dan ook met vreugde mijn stem aan dit Ontwerp geven en ik hoop, dat Uw Raad, Mijnheer de Voorzitter, zoo mogelijk met algemeene stemmen of althans met de grootst mogelijke meerderheid, dit Ontwerp, dat van zoo groot belang kan zijn voor ons volk, zal aannemen.

Daar niemand meer het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Bij artikel 1 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* de navolgende amendementen voor:

1. de definitie van „voor een gedeelte vernieuwen van een gebouw" wordt aangevuld met de woorden „voor zooverre de vernieuwing of verandering niet als normaal onderhoud is aan te merken.";
2. de definitie van „weg" wordt gelezen als volgt: „een strook gronds als weg, straat, steeg, pad, gang, kade, plein, plantsoen, steiger, werf of pier gebruikt.",
3. in de definitie „gevelrooilijn" vervalt het woord „openbaren".

Nadat deze amendementen ondersteund zijn door de Heeren Martijn en Van den Biesen, worden zij door den voorsteller als volgt toegelicht:

ad 1. De toevoeging heeft ten doel te voorkomen, dat voor elk onderhoudswerk een bouwvergunning moet worden gevraagd, waarvan zoowel de huiseigenaren als de Directeur der Openbare Werken veel last zouden ondervinden en waarmee geen enkel belang gediend kan zijn;

ad 2. De weggelaten woorden behooren niet thuis in de definitie. De toegankelijkheid van particuliere terreinen voor Gouvernementsdiensten is reeds vastgelegd in de onderscheiden verordeningen, die deze diensten regelen. Kennelijk is bedoeld den eisch te stellen, dat de wegen begaanbaar moeten zijn voor gouvernementsdiensten en met het oog hierop zal ik zoo dadelijk nog een drietal amendementen voorstellen. Het lijkt wenschelijk aan de definitie het woord „weg" toe te voegen.

ad 3. Het woord „openbaar" is in strijd met paragraaf 9. De bedoeling toch is, zoo noodig, gevelrooilijnen, ook voor particuliere wegen, te kunnen vaststellen.

Spreker zou gaarne vernemen, welke het oordeel van den gemachtigde van het Bestuur omtrent deze voorgestelde wijzigingen is.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur der Openbare Werken, deelt mede, dat het Bestuur van oordeel is, dat de wegen toegankelijk behooren te zijn voor de gouvernementsdiensten. Spr. is het echter met den Heer Bichon van IJsselmonde eens, dat de toevoeging niet in de bouwverordening tehuis behoort. Hij heeft derhalve tegen overneming van het amendement geen bezwaar. Hetzelfde geldt ten aanzien van het 1ste en 3de amendement; door het laatste wordt een omissie hersteld.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1' " *, 2, 3" en 4 zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 5 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* bij amendement voor dit artikel als volgt te lezen:

„Een woning wordt geacht aan een weg te zijn gelegen, „indien tusschen die woning en dien weg een strook gronds „ter breedte van niet meer dan 10 Meter is opengelaten.".

Nadat het amendement ondersteund is door de Heeren Martijn en Mr. Van den Biesen licht de voorsteller zijn amendement toe door erop te wijzen, dat de redactie van het ontwerp het mogelijk zou maken, dat een woning geacht zou worden aan een weg gelegen te zijn, zonder dat dit volgens de gangbare opvatting het geval zou zijn, b.v. een woning op een heuvel gelegen, terwijl de weg in het dal loopt. Ter verduidelijking van de bedoeling van de bepaling worden wijzigingen in dit en in artikel 14 voorgesteld.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur der Openbare Werken, meent, dat door de voorgestelde wijziging de bedoeling van het artikel wordt verduidelijkt, zoodat spr. het amendement overneemt.

Hierna worden de artikelen 5 " *, 6, 7' ", 8, 9", 10", het opschrift van § 3 ", 11, 12 en 13" zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 14 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* voor om het 2de lid van dit artikel te lezen als volgt:

„Het is verboden andere dan in het vorige lid genoemde opstallen, getimmerten of voorwerpen aan te brengen op een tusschen een woning en een weg gelegen strook gronds als bedoeld in artikel 5, tenzij de ligging van die woning aan een weg op andere wijze is verzekerd.".

Het amendement wordt ondersteund door de Heeren Muskus en Senior.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur der Openbare Werken, neemt het amendement over.

Hierop wordt art. 14' " * zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* stelt voor om het opschrift van § 4 te lezen als volgt: „Bouwvergunningen en eischen aan den weg te stellen.".

Nadat dit amendement ondersteund is door de Heeren Muskus en Senior licht de voorsteller zijn amendement toe, verwijzende naar hetgeen hij reeds gezegd heeft bij zijn amendement op art. 1.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur der Openbare Werken, gaat, in afwachting van wat de Heer Bichon straks zal voorstellen, accoord met het amendement.

Hierna worden achtereenvolgens het opschrift van § 4 ° en de artikelen 15 en 16' " zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 17 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* een amendement voor, luidende: „„Aan 2o. wordt toegevoegd „en faecaliën", terwijl het woordje „en" vervangen wordt door een komma; 3o. wordt 4o. en een nieuw 3o. ingevoegd, luidende: „het tracé, de breedte en de constructie van den weg;"".

Nadat het amendement ondersteund is door de Heeren Mr. Van den Biesen en Senior, zegt de voorsteller, dat hij ook ten aanzien van dit amendement verwijzen kan naar zijn toelichting op zijn amendement op artikel 1, terwijl de toevoeging onder 2o. van „en faecaliën" noodig is in verband met een door spreker in te dienen amendement op art. 56.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur der Openbare Werken, zegt, dat het Bestuur dit amendement overneemt, aangezien de samenhang er door verbeterd wordt en het artikel hierdoor meer in overeenstemming wordt gebracht met de bepalingen van § 14.

Hierop worden de artikelen 17 " * en 18 " zonder verdere beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 19 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* het navolgende amendement voor: „„In den aanhef van het eerste lid vervalt telkens het woord „openbare"; in 1o. en 2o. wordt toegevoegd het woord „minimum" onderscheidenlijk voor de woorden „hechtheid" en „hoogte" en in 6o. wordt achter het woord „vuil" ingevoegd de woorden: „en faecaliën en den bouw en inrichting van privaten"".

De voorsteller licht zijn amendement, dat door de Heeren Martijn en Muskus ondersteund is, toe met op te merken dat het gewenscht is — en het ligt blijkbaar ook in de bedoeling der verordening — dat de bouwvoorschriften ook gelden voor woningen, gelegen aan particuliere wegen. Alle voorschriften moeten beschouwd worden als minimum eischen. Het lijkt gewenscht ten behoeve van het publiek en ter voorkoming van overbelasting van de diensten van Openbare Werken ook algemeene minimum eischen te stellen ten aanzien van den afvoer van faecaliën en den bouw en inrichting van privaten in verband met een nog op artikel 56 in te dienen amendement.

Spreker heeft tegen de voorgestelde redactie bezwaren en hoopt van harte, dat het Bestuur met zijn amendement kan meegaan.

De Heer *Ir. Ten Brink,* Directeur der Openbare Werken, verklaart, dat zulks het geval is, waarna de artikelen 19' " °, 20 en 21', zonder verdere beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen.

Bij artikel 22 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* het navolgende amendement voor: „„In sub 3o. wordt tusschen „trappen" en „of" toegevoegd: „, of het aantal of de inrich-

---

' : zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen.
" : zooals gewijzigd bij 2de Nota van Wijzigingen.
o : zooals gewijzigd bij amendement.
* : zooals gewijzigd staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur.

ting der privaten,", terwijl, nadat de punt aan het slot van 5o. veranderd is in een puntkomma, een nieuw lid toegevoegd wordt: „6o. dat de weg, waaraan de woning zal komen te liggen, niet voldoet aan de eischen, welke betreffende het tracé, de breedte en de constructie daarvan, rekening houdende met den aard der woning en den eisch van begaanbaarheid van den weg voor de gouvernementsdiensten, gesteld worden."".

De voorsteller zegt, nadat de Heeren Muskus en Senior het amendement ondersteund hebben, dat dit naar zijne meening geen toelichting meer noodig heeft na hetgeen door hem bij de algemeene beschouwingen is opgemerkt. Spreker zal gaarne vernemen of het Bestuur bereid is het amendement te ondersteunen.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, neemt het amendement over.

Hierna worden de artikelen 22' " *, 23 ", 24, 25, 26' ", 27, 28, 29', 30 ", 31' ", 32 ", 33 ", 34, 35', 36' ", 37' en 38' " zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* stelt voor om het opschrift van § 10 te lezen als volgt: „Voorschriften bij het oprichten of uitbreiden van woningcomplexen" en tevens om in lid 1 van artikel 39 de woorden: „of zijne gronden bij gedeelten in eigendom, erfpacht of opstal over te dragen of te verhuren," te doen vervallen, evenals het woord „openbare" in het 1ste en in het 2de lid en voorts om het 3de lid te doen vervallen.

Nadat dit amendement ondersteund is door de Heeren Martijn en Muskus, licht de voorsteller zijn amendement als volgt toe: Het lijkt niet anders mogelijk dan aan hem, die bouwt of laat bouwen de betreffende verplichting op te leggen. De eigenaar, die de gronden overdraagt, kan zeker niet aansprakelijk gesteld worden. Het opschrift van § 10 behoort dan gewijzigd te worden. Geen landsbelang wordt in dit geval gediend met het leggen van den last van openbaren weg op particulier terrein. Het is dan ook onnoodig en ongewenscht om particulieren eigendom in dezen zin te beperken. De bewoners der woningen kunnen zich zelf beschermen, indien de eigenaren van den grond misbruik zouden maken van hun rechten als eigenaars door het terrein voor normaal verkeer met de bewoners af te sluiten. De eigenaren zullen trouwens niet licht misbruik maken van hun macht. Waar noodig, zullen de wegen openbaar worden, doordat de eigenaren er deze bestemming aan geven.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, verklaart geen bezwaar te hebben tegen dit amendement.

Het opschrift van § 10 ° en artikel 39 " ° worden zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* stelt voor om het 2de lid van artikel 40 te lezen als volgt: „De eigenaar is verplicht den aanleg te doen plaats hebben naar den aard van het te bebouwen gedeelte en overeenkomstig de werkwijze als toegepast in naburige of soortgelijke complexen, in ieder bijzonder geval door den Gouverneur vast te stellen.".

Het amendement wordt ondersteund door de Heeren Senior en Muskus. De voorsteller licht zijn amendement toe door aan te voeren, dat de redactie duidelijker en scherper omschreven geacht wordt.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, verklaart tegen het amendement geen bezwaar te hebben, waarna artikel 40 ° zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming wordt goedgekeurd.

Bij artikel 41 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* voor om het 2de lid te lezen als volgt: „Wanneer de Gouverneur besluit in deze gronden greppels, buizen, leidingen, kabels of rioleering van gouvernementswege te doen aanbrengen, of tot het aanleggen of hebben daarvan aan natuurlijke personen of rechtspersonen vergunning te verleenen, zal hij omtrent de vergoeding van mogelijke schade of omtrent den aankoop van bedoelden grond tot overeenstemming trachten te komen met den eigenaar. Indien deze overeenstemming niet wordt verkregen, zal tot onteigening van den grond worden overgegaan." en om het laatste lid van dit artikel te doen vervallen.

Nadat dit amendement door de Heeren Martijn en Senior ondersteund is, zegt de voorsteller, dat naar zijn meening deze wijziging naar analogie van artikel 32 behoort aanvaard te worden.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, zegt tegen dit amendement geen bezwaar te hebben, waarna artikel 41 " ° zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen wordt.

Hierna worden de artt 42" en 43 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* merkt op, dat de vraag, in het Eindverslag gesteld, of de politie-rechterlijke vernietiging, bedoeld in de §§ 12 en 13, zonder onteigening mogelijk is in verband met het ontbreken in het Regeeringsreglement van een bepaling overeenkomstig artikel 153 van de Grondwet, in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, door het Gouvernement uitgebracht, geen beantwoording vond. De vraag dient derhalve alsnog gesteld te worden: of de gemachtigde van het Bestuur den Raad kan verklaren, dat naar de meening van het Bestuur de paragrafen 12 en 13 niet in strijd zijn met het huidige Regeeringsreglement van Curaçao.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, antwoordt hierop, dat het Bestuur na bestudeering tot de conclusie gekomen is, dat de artikelen 44 t/m 53 niet in strijd zijn met het Regeeringsreglement.

Hierna worden de artikelen 44 ", 45' ", 46 ", 47 ", 48' ", 49' ", 50' ", 51, 52 en 53 " zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen, evenals het bij Nota van Wijzigingen ingevoegde opschrift van § 14.

Bij artikel 54, zooals ingevoegd bij Nota van Wijzigingen, stelt de Heer *Muskus* voor om tusschen de woorden „woning" en „dan" in te voegen: „met een woningoppervlakte van ten minste 100 M2 "; het woord „onmiddellijke" tusschen „de" en „nabijheid", evenals de laatste zin te doen vervallen.

Nadat het amendement is ondersteund door de Heeren Senior en Arends, geeft de voorsteller de volgende toelichting. Volgens de tegenwoordige redactie van artikel 54 zou naar mijn meening het Bestuur kunnen eischen, dat de eigenaars voor elke woning, hoe klein dan ook, een privaat zou moeten bouwen. Dit zou zeer kostbaar zijn voor de eigenaars. Wordt mijn amendement aangenomen, dan zullen naar mijne meening toch nog voldoende privaten voor de bewoners beschikbaar zijn.

De *Voorzitter* is van meening, dat dit amendement de bedoeling van het Bestuur beter weergeeft dan de redactie van het Ontwerp.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, weerspreekt, dat zulks de bedoeling van het Bestuur zou zijn geweest. Er staat wel degelijk elke woning. Dit geldt dus voor verspreid liggende woningen. In een complex van woningen geldt de maatstaf van 1 privaat per 100 vierkante Meter woningoppervlakte.

De *Voorzitter* deelt mede, dat in den Raad de meening heeft post gevat, dat alleen woningen boven 100 vierkante Meter woningoppervlakte een privaat moesten hebben. Spreker moet er zich tegen verzetten, dat die eisch voor elk huis, voor elk afdakje met een huuropbrengst van f 5.— gesteld zou zijn.

Destijds heeft het Bestuur gebroken met de huurwaarde als maatstaf voor den eisch aan te nemen.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, betoogt, dat de bepaling alleen geldt voor het stadsdistrict, zoodat de eisch niet zoo bezwaarlijk kan zijn.

De *Voorzitter* acht het amendement aanvaardbaar. De meeste woningen hebben een grooter woningoppervlak dan 100 M2. Spr. legt verband tusschen de inkomsten van het perceel en de onkosten van een privaat.
In koraalgrond graven is duur. Zulks is alleen logisch bij woningcomplexen, waar de gezamenlijke huur de kosten goed moet maken. Een zinkput zal eenige honderden guldens kosten. Men kan gemakkelijk berekenen, hoe lang het duurt voor men die kosten met de huur eruit heeft.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* is principieel tegen het voorgestelde amendement. Z. i. moeten er behoorlijke voorzieningen in den afvoer van faeces komen. Bij aanneming van het amendement-Muskus blijft de bestaande wantoestand voor een deel bestaan. Spr. vraagt zich bovendien af waarom de mensch, die een alleenstaande woning bewoont, welke even buiten een complex ligt, geen privaat zou moeten hebben. De vraag rijst ook, zijn er wel zooveel huizen, die buiten een complex liggen? In de praktijk ziet spr. geen bezwaren van het Bestuursvoorstel. Desnoods zou er een overgangsmaatregel gemaakt kunnen worden.

De *Voorzitter* meent, dat de Heer Bichon niet voldoende denkt aan het belang van den eigenaar. De verplichting, die op hem komt te rusten, zal zoo groot zijn, dat hij niet anders kan doen dan zijn huisje te sluiten. Is dat van belang voor beide partijen?

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* verklaart, dat hij zeker niet de belangen van den eigenaar heeft vergeten. Maar deze belangen moeten in dit geval, waar het de hygiëne betreft, wijken voor die van den bewoner. Hier praevaleert het belang van den bewoner boven dat van den eigenaar. Wil de Voorzitter consequent zijn, dan moest hij tegen elke verplichting tot bouw van privaten zijn. Spr. hoopt echter, dat ook bij aanvaarding van het amendement de concurrentie tot resultaat zal hebben, dat ook alleenstaande huizen hun privaten zullen krijgen.

De Heer *Sprockel* ziet het gevaar, dat de Voorzitter zich voorstelt, n.l. sluiting van perceelen, niet zoo groot. Wat toch zal gebeuren: de eigenaar, die geen verplicht privaat bouwt, zal 50 ct. per M2 aan het Gouvernement moeten betalen voor het bijeenbrengen van een fondsje, waaruit ook in de toekomst die huizen, welker eigenaren hun plicht niet nakwamen, privaten gebouwd zullen krijgen. Is het nu zoo heel erg, dat men f 5.— per jaar moet afstaan van een huur van f 50.—? Dit weegt op tegen het einde nemen van den grootsten misstand op Curaçao: de gebrekkige faeces-afvoer.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* zet nogmaals nader zijn standpunt uiteen, onderschrijft de meening van den Heer Sprockel en betoogt, dat het amendement in dezen wetgevenden arbeid niet tehuis behoort. Spr. deelt de vrees van den Voorzitter omtrent de sluiting van kleine woningen niet. De kosten zullen vermoedelijk voor een groot deel op den huurder worden afgewenteld, waartegen geen bezwaar is, omdat zijn huis uit hygiënisch oogpunt verbeterd wordt.

De *Voorzitter* echter kan zich er mee vereenigen, dat men wantoestanden wil opruimen, mits men maar geen grootere nadeelen aan particulieren berokkent dan den wantoestand, dien men bestrijdt. Ter versterking van zijn opvatting leest spr. het gedeelte voor uit de Nota naar aanleiding van het Eindverslag, waar het Bestuur zelf zegt: „De voorschriften uit deze paragraaf beoogen slechts minimum eischen te stellen; het oprichten van een privaat voor elke woning zal op prijs worden gesteld, al is dit niet voorgeschreven.".

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, meent, dat de Voorzitter de bedoeling van het Bestuur miskent. De bedoeling van de passage is deze: weliswaar is het volgens het ontwerp voldoende als in ieder complex een privaat komt, het Bestuur geeft echter er de voorkeur aan, dat elke woning een privaat krijgt. Spr. verklaart, dat door aanneming van het amendement van den Heer Muskus de geheele zin van § 14 zou worden gewijzigd en dat het amendement daarom voor het Bestuur onaanvaardbaar is.

Het amendement, in stemming gebracht, wordt met 10 tegen 2 stemmen aangenomen. (Vóór stemden de Heeren V.d. Linde Schotborgh, Muskus, Capriles, Martijn, Mr. Van den Biesen, Arends, Maduro, Senior, Van Leeuwen en de Voorzitter, tegen de Heeren Sprockel en Mr. Bichon van IJsselmonde).

De *Voorzitter* vraagt hierop nog aan den gemachtigde van het Bestuur, welke de eischen zijn, die aan het privaat gesteld zouden worden.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, antwoordt, dat eischen omtrent stroomend water alleen gesteld zouden worden bij aansluiting op een riool. Doorspoeling zal voldoende zijn; aansluiting op de waterleiding is niet noodig.

Hierop wordt het opschrift van § 14 en de artikelen 54'' 0 en 55, zooals ingevoegd bij Nota van Wijzigingen, zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 56 stelt de Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* het navolgende amendement voor:
In het tweede lid vervallen de woorden: „naar het oordeel van den Directeur der Openbare Werken of Gezaghebber"; in het 3de en 4de lid vervallen de woorden: „ten genoege van dien Directeur of Gezaghebber"; in het 5de lid worden de woorden „dien Directeur of Gezaghebber" vervangen door „den Directeur der Openbare Werken of den Gezaghebber", terwijl het laatste lid vervalt.

Nadat dit amendement ondersteund is door de Heeren Senior en Martijn, licht de voorsteller zijn amendement toe door op te merken, dat art. 56 het algemeen voorschrift behoort te geven en het besluit van art. 19 in details. Hierdoor wordt bereikt een ontlasting van den dienst der Openbare Werken.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, neemt het amendement over.

Hierop stelt de Heer *Muskus* een amendement voor om in het 5de lid de woorden „naar het oordeel van den Directeur der Openbare Werken of den Gezaghebber" te laten vervallen.

Na ondersteuning van dit amendement door de Heeren Senior en Van Leeuwen geeft de voorsteller de volgende toelichting: Ik zou het gaarne aan den woningeigenaar willen overlaten of hij de privaten wil laten loozen op een beer- of zinkput of wel op een riool of open water. Mij dunkt, dat de genoemde eigenaar het recht moet hebben de goedkoopste methode te volgen. Immers, het laten loozen op een riool zou met zich meebrengen het aanbrengen van een inrichting tot waterdoorspoeling. De moeilijkheden, die dit met zich zou brengen, zijn bekend.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, verklaart tegen dit amendement geen bezwaar te hebben waarop het bij Nota van Wijzigingen ingevoegde art. 56 * 0 zonder hoofdelijke stemming wordt aangenomen.

Bij art. 57 vraagt de Heer *Martijn*, of het daarbij vastgestelde bedrag ook geheven zal worden gedurende den tijd, dat er door het Gouvernement nog geen privaat is aangelegd.

De *Voorzitter* zegt het artikel zoo te lezen, dat, zoolang het

---

': zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen.
'': zooals gewijzigd bij 2de Nota van Wijzigingen.
0: zooals gewijzigd bij amendement.
*: zooals gewijzigd staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur.

Gouvernement bij een in gebreke blijven van den eigenaar geen voorzieningen voor den afvoer van faecaliën heeft getroffen, geen heffing plaats heeft.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, antwoordt, dat wel degelijk de strekking van het artikel deze is, dat de heffing onafhankelijk is van de omstandigheid of het Gouvernement de bedoelde voorzieningen heeft getroffen.

De Heer *Muskus* vraagt welk verband tusschen het eerste en tweede gedeelte van art. 57 bestaat, waarop de Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, antwoordt, dat het 1ste gedeelte van het artikel betrekking heeft op eigenaars, die voor hun perceelen ten tijde, waarop de verordening van kracht is geworden, aan hunne verplichting ten aanzien van den faecaliënafvoer nog niet voldeden.

De Heer *Sprockel* wil ook gaarne verband zien tusschen de heffing en een prestatie van het Bestuur.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* sluit zich bij deze opvatting aan en zou het reeds voldoende achten als het Gouvernement zorgde voor den faecaliënafvoer b.v. door een dagelijkschen afvoerdienst. Spr. meent, dat de hoofdzaak is de afvoer, ongeacht of zulks geschiedt door het bouwen van een privaat of door een behoorlijk geoutilleerden afhaaldienst.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, deelt mede, dat het de bedoeling is, dat de gelden in het art. bedoeld een soort fonds vormen voor den bouw van privaten door het Gouvernement in de gevallen, waarin de eigenaars er niet voor hebben gezorgd. Ten aanzien van de quaestie op welke wijze het Gouvernement de faecaliën zal afvoeren, kan het Bestuur zich thans nog onmogelijk uitlaten; in elk geval is er nog geen kwestie van, dat zulks door een afhaaldienst zal kunnen gebeuren. Evenmin kan men erop rekenen, dat het Gouvernement direct zal kunnen beginnen met den aanleg van privaten, wanneer de eigenaars in gebreke blijven; dat zal van allerlei factoren afhangen, of er werkkrachten voor beschikbaar zijn en of er geld voor is uitgetrokken.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* acht het niet juist er de financieele kwestie bij te halen; voor hem is hoofdzaak, dat de faecaliën weg moeten. Spr. zou dan ook willen zien vastgelegd, dat het de wensch van den Raad is, dat het Gouvernement tegenover de bevoegdheid om 50 ct. per M2 te heffen van de eigenaren, die in gebreke zijn gebleven privaten in te richten, verplicht is voor die 50 ct. ook direct, op welke wijze dan ook, de faecaliën weg te voeren. Spr. stelt zich voor in dien zin een motie in te dienen.

De Heer *Sprockel* betwijfelt de waarde van een dergelijke motie en acht het beter een amendement voor te stellen.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde*, hoewel de waarde van een motie geenszins ontkennende, stelt thans een amendement voor, luidende: „Art. 57 wordt gelezen als volgt:

Indien de eigenaar, die een jaar na het inwerkingtreden van deze verordening niet heeft voldaan of niet kan voldoen aan het bepaalde in de voorgaande artikelen, zullen door het Gouvernement voorzieningen in den faecaliënafvoer getroffen worden, waarvoor een jaarlijksche heffing ten behoeve van 's Lands kas zal worden geheven ten bedrage van 50 ct. per M2 woningoppervlakte, waarvoor de voorschriften dezer paragraaf niet zijn opgevolgd geworden. Deze heffing zal niet eerder geheven kunnen worden dan 1 jaar na den dag, waarop deze verordening in werking getreden zal zijn.

De eigenaar, voor wiens woning of woningen het Gouvernement voor den faecaliënafvoer blijvende voorzieningen heeft getroffen, wordt door vergoeding van een tusschen hem en het Gouvernement overeen te komen bedrag ontslagen van de heffing in het 1ste lid bedoeld.

De Gouverneur kan wegens gebleken onvermogen ontheffing der vorderingen verleenen.".

Het amendement wordt ondersteund door de Heeren Muskus en Senior.

De Heer *Ir. Ten Brink*, Directeur der Openbare Werken, zegt naar aanleiding van dit voorstel, dat het Gouvernement niet behoort te worden verplicht de voorzieningen onmiddellijk met de heffing te treffen; het spreekt van zelf, dat een plan voor oprichting van privaten eerst kan worden gemaakt als men een algemeen overzicht heeft gekregen over den stand van zaken.

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* vraagt zich af of, indien rechtstreeksch verband bestaat tusschen de heffing en het aanbrengen der privaten door het Gouvernement, een bedrag van 50 ct. per M2 wel voldoende kan worden geacht om het Gouvernement tegen de onkosten van den bouw der privaten te dekken. Of, vraagt spr., wordt met het bedrag eigenlijk een boete geheven?

De *Voorzitter* merkt naar aanleiding van de opmerking van den gemachtigde van het Bestuur op, dat, indien uit het artikel niet gelezen moet worden, dat het Bestuur verplicht is te bouwen, zoodra het het vastgestelde bedrag van den betrokkene heft, het in ieder geval redelijk is, dat tegenover een dergelijke heffing het Bestuur op de een of andere wijze voor den faecaliënafvoer zorgt.

Spr. stelt daarop voor om art. 57 als volgt te lezen:

„Van den eigenaar, die 1 jaar na het inwerkingtreden van deze verordening niet heeft voldaan of niet kan voldoen aan het bepaalde in de voorgaande artikelen, zal terzake, zoodra en voor zoolang door het Gouvernement voorzieningen in de faecaliënafvoer getroffen zullen zijn, een jaarlijksche heffing ten behoeve van 's Lands kas worden geheven ten bedrage van 50 ct. per M2 woningoppervlakte waarvoor deze voorschriften niet zijn opgevolgd, terwijl vervolgens jaarlijks op dien datum eenzelfde heffing zal worden gevorderd van eigenaren, door wie alsdan deze voorschriften niet opgevolgd zijn of kunnen worden.

De Gouverneur kan wegens gebleken onvermogen ontheffing der vorderingen verleenen.".

Indien men echter, vervolgt spreker, deze redactie zou aanvaarden, moet met de mogelijkheid rekening gehouden worden, dat het Gouvernement voor betrokkenen een put zal moeten bouwen en dat daarna de eigenaar eveneens daartoe overgaat, zoodoende ontheven wordend van de betaling der geheven som. Teneinde te voorkomen, dat op deze wijze het Gouvernement voor onkosten gesteld zou kunnen worden, die het niet meer verhalen kan, zou spr. het art. zoodanig willen aanvullen, dat de betrokkene de keus krijgt om hetzij door te blijven betalen, hetzij de put van het Gouvernement over te kunnen nemen en zich daarmede van de verplichting tot betaling te ontslaan.

De Heer *Mr. Van den Biesen* merkt op, dat men onder de maatregelen ter voorziening in den faecaliënafvoer door het Gouvernement te treffen niet uitsluitend behoeft te verstaan den bouw van putten of afvoer door rioleering. Zooals dat destijds in Europeesche steden gebeurde en korten tijd in Curaçao heeft plaats gehad, zouden de faecaliën van gouvernementswege weggehaald kunnen worden per truck. Spr. zou daarom aan het artikel een nieuwe alinea willen toevoegen, luidende:

„Degeen, voor wien het Gouvernement in den faecaliënafvoer heeft voorzien, zal de kosten daarvan moeten vergoeden.".

De Heer *Mr. Bichon van IJsselmonde* kan zich niet vereenigen met de wending, welke de zaak thans neemt. Het is zijn vaste overtuiging, dat alleen door bouw van privaten of afvoer door rioleering de hygiënische misstanden, die te dezen nog bestaan, opgeheven kunnen worden. Beschouwt men de heffing van een vast bedrag per M2 bij niet-nakoming der verplichting in art. 57 aan eigenaren opgelegd, als een boete, zooals sommige leden willen, dan lijkt het spr. beter toe art. 57 te schrappen.

De *Voorzitter* meent, dat hier van boeteheffing geen sprake zal zijn. Integendeel, zooals spr. zich de redactie van art. 57 voorstelt te amendeeren, belooft het Bestuur in zekeren zin den faecaliënafvoer te voorzien uit een fondsje, dat gevormd wordt uit de heffingen van de verschillende eigenaars, welke in gebreke bleven.

De Heer *Sprockel* meent, dat de ingediende amendementen ons afvoeren van de bedoeling, welke bij de samenstelling van § 14 heeft voorgezeten en waarbij bedoeld is een fondsje te vormen teneinde daaruit permanente maatregelen te treffen tot afvoer van faecaliën. Het is niet de bedoeling om retributie te laten heffen door het Gouvernement voor het laten weghalen van de faecaliën. Spr. is een warm voorstander van de fondsvorming, omdat daardoor de gelden bijeengebracht worden ten bate van belanghebbenden.

De *Voorzitter* is van meening, dat, hetzij men de heffing als een retributie beschouwt, hetzij als een fonds, het bedrag, dat de betrokkenen moeten betalen op den duur te hoog zal worden. Daarom wil spr. de eigenaren in de gelegenheid stellen zich van de opgelegde heffing te bevrijden, indien zij alsnog hunne verplichtingen tot faecaliënafvoer nakomen. Spr. wil daartoe, onder intrekking van zijn vorig, het volgende amendement indienen om artikel 57 te lezen als volgt:

„Van den eigenaar, die niet heeft voldaan aan het bepaalde „in de voorgaande artikelen, zal, zoodra en voorzoolang ter „zake door het Gouvernement voorzieningen in den faecaliën„afvoer zijn getroffen, een jaarlijksche recognitie ten behoeve „van 's Lands kas worden geheven van f 0.50 per M2 wo„ningoppervlakte, waarvoor deze voorschriften niet zijn opge„volgd geworden. Deze heffing zal niet eerder geheven kun„nen worden dan een jaar na den dag, waarop deze veror„dening in werking getreden zal zijn.

„De eigenaar, voor wiens woning of woningen het gouver„nement voor den faecaliënafvoer blijvende voorzieningen „heeft getroffen, wordt door vergoeding van een tusschen hem „en het gouvernement overeen te komen bedrag ontslagen „van de heffing, in het eerste lid bedoeld.

„De Gouverneur kan wegens gebleken onvermogen ontheffing der vorderingen verleenen.".

Het amendement wordt ondersteund door de Heeren Sprockel en Mr. Bichon van IJsselmonde en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierop worden de artikelen 57 "⁰ en 58, zooals ingevoegd bij Nota van Wijzigingen, 59', 60 ", 61 ", 62 ", 63', 64, 65 en 66 (oud 54 tot en met 61) zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Een voorstel van den Heer *Maduro* tot opneming van een slotbepaling volgens welke de verordening alleen van toepassing zou zijn voor nieuw te bouwen huizen, wordt door genoemden spr. ingetrokken, nadat de *Voorzitter* erop gewezen heeft, dat bij aanneming van een dergelijk amendement bestaande wantoestanden gehandhaafd zouden worden.

Hierop wordt art. 67' " (oud 62) zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Nadat de Heer *Maduro* den Voorzitter verzocht heeft in de notulen te doen aanteekenen, dat hij geacht wenscht te worden tegen het ontwerp te hebben gestemd, zegt spr., dat hij blij is te constateeren, dat, niettegenstaande zijn voorstel tot uitstel van behandeling hedenavond niet is aangenomen, behalve de amendementen van den Heer Bichon, die reeds van te voren bekend waren, verscheidene andere artikelen werden geamendeerd, wat zijn standpunt van uitstel ten zeerste versterkt en waardoor duidelijk blijkt, dat het ontwerp nog niet voor aanneming gereed was.

De *Voorzitter* brengt thans achtereenvolgens het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel in stemming, welke zonder hoofdelijke stemming en met inachtneming van hetgeen de Heer Maduro heeft voorbehouden, aangenomen worden.

Vervolgens stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Daarop stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp-keur tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt hierop aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening, houdende wijziging van de voorschriften betrekkelijk den burgerlijken stand en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X en XI, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* zegt den gemachtigde van het Bestuur dank voor de verstrekte inlichtingen.

Niemand meer het woord verlangende en niets meer aan de orde zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

': zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen.
": zooals gewijzigd bij 2de Nota van Wijzigingen.
⁰: zooals gewijzigd bij amendement.
★: zooals gewijzigd staande de vergadering door den gemachtigde van het Bestuur.

N. B. Bladzijde **38** is ongebruikt gebleven.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 14.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 4den December 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *David Capriles*, *S. A. Senior*, *R. R. Muskus*, *J. H. Sprockel*, *S. A. L. Maduro*, *E. C. Martijn*, *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde* en *J. de J. Arends*, leden, benevens de Heer *A. H. M. van Weel*, fung. griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *A. P. A. van Leeuwen* en *Mr. P. J. J. van den Biesen*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk verschenen zijn, zoodat zij in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden onderworpen zullen worden.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een adres van den 1sten December 1934 van den heer Cornelis C. Evertsz, luidende:

Geeft met verschuldigden eerbied te kennen ondergeteekende, Cornelis Cyprianus Evertsz, dat hij, zonder aanleiding daartoe gegeven te hebben op een alles behalve fatsoenlijke manier is behandeld door de recherche, alhier, dat hij daarom in het alhier verschijnend dagblad „La Prensa" een artikel heeft laten plaatsen betreffende het voorval; dat hij den Raad ingesloten een exemplaar van het reeds vermelde dagblad doet toekomen, waarin genoemd artikel is verschenen, met eerbiedig verzoek aan den Raad om het daarheen te willen leiden, dat dergelijke onbehoorlijke optreding vanwege de Recherche vermeden zou kunnen worden, in het vervolg.

De *Voorzitter* stelt voor dit stuk naar de Afdeelingen te verwijzen.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* deelt mede naar aanleiding van deze aangelegenheid een onderhoud met den Procureur-Generaal gehad te hebben, die direct een onderzoek heeft doen instellen en zich bereid verklaard heeft, indien de Raad zulks verzocht, de noodige inlichtingen te verstrekken.
Speker stelt derhalve voor een dergelijk schrijven te verzenden en te verzoeken maatregelen te nemen, dat dergelijke gebeurtenissen niet meer zullen voorkomen.

De Heer *Sprockel* acht het voorbarig te vragen om zorg te dragen, dat zulke dingen niet meer zullen gebeuren, zoolang de toedracht niet bekend is.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* zegt, dat hij den heer Evertsz tamelijk goed kent en niet gelooft, dat hij onwaarheid zal spreken.

De *Voorzitter* kan de bezwaren van den Heer Sprockel begrijpen, zoolang de Raad geen inlichtingen ontvangen heeft. De Raad kan zich thans niet uitlaten of iets onbehoorlijks gebeurd is of niet.

De Heer *Sprockel* valt het uiterst moeilijk met het voorstel mede te gaan, vooral als spreker zich afvraagt hoe de Raad zou moeten handelen telkens als iemand, die van meening is, dat hem onrecht aangedaan is, zich tot den Raad wendt.

De *Voorzitter* is van meening, dat, aangezien dit stuk op zegel is, het feitelijk in handen van de Commissie voor de Verzoekschriften gesteld zou moeten worden, doch de inhoud ervan doet het spreker meer als een klacht zien.

De Heer *Sprockel* merkt op, dat als dit het geval is, het stuk hier niet thuis hoort. Slechts als iemand geen weg meer weet, kan hij zich tot den Raad wenden.

De Heer *Van der Linde Schotborgh* wijst erop, dat hij zijn voorstel gedaan heeft naar aanleiding van de toezegging van den Procureur-Generaal.

Voor den Heer *Sprockel* maakt het verschil of de Procureur-Generaal de toezegging aan den Heer Schotborgh gedaan heeft uit eigen naam of uit dien van den Gouverneur, daar de Raad met den Gouverneur te maken heeft en niet met den Procureur-Generaal.

De Heer *Capriles* stelt voor in denzelfden geest te handelen als in het geval-Bermudez.

De *Voorzitter* deelt mede, dat de Heer Van der Linde Schotborgh zijn voorstel intrekt en dat het adres-Evertsz in de afdeelingen behandeld zal worden.

2o. een gouvernements-depêche dd. 23 November 1934, No. 2255, luidende als volgt:

In antwoord op Uw schrijven van den 13den November 1934 No. 32 heb ik de eer Uwen Raad mede te deelen, dat inderdaad de beantwoording van Uw schrijven dd. 26 Juli 1934 No. 16 wacht op het rapport van de commissie, ingesteld bij G. B. dd. 13 Juli 1934 No. 849.

Zoodra vorenbedoeld rapport binnengekomen is, zal dezerzijds worden nagegaan of aanbieding van dit rapport in zijn geheel of van een gedeelte hiervan aan Uwen Raad wenschelijk is, doch in ieder geval zullen de door Uwen Raad in voornoemd schrijven gestelde vragen beantwoord worden.

Op bespoediging van de indiening van het rapport is door mij bij de commissie, ingesteld bij G. B. dd. 13 Juli 1934 No. 849, aangedrongen.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit stuk voor kennisgeving aan te nemen.

3o. een gouvernements-depêche dd. 3 December 1934, No. 2009, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshu svesting (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-32).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit stuk naar de Afdeelingen te verwijzen.

Niemand meer het woord verlangend en niets meer aan de orde zijnde, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 15.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 11den December 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *E. C. Martijn, R. R. Muskus, David Capriles, C. N. Winkel, J. H. Sprockel, S. A. L. Maduro, S. A. Senior, J. de J. Arends* en *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *Mr. P. J. J. van den Biesen* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, eerstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 13den November 1934 (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935 No. 12), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-beschikking dd. 8 December 1934 No. 1443, waarbij aan den Heer Mr. C. F. Gronemeijer, Gouvernements-Secretaris, drie maanden vrijstelling van dienst is verleend en de Heer R. F. W. Boskaljon, hoofd-commies ter Gouvernements-Secretarie, gedurende die drie maanden met de waarneming der betrekking van Gouvernements-Secretaris in Curaçao is belast;

2o. een gouvernements-depêche dd. 11 December 1934, No. 3468, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur tot wijziging van de „Algemeene Politiekeur 1917" (P. B. 1932 No. 54) (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-34).

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt het sub 2o. bedoeld ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling:

1o. een ontwerp-brief aan den Gouverneur, luidende:
„In de La Prensa van Woensdag 28 November 1934 komt een ingezonden stuk voor van den heer Cornelis C. Evertsz over zijn wedervaren in verband met een ontvreemd radiotoestel, welk stuk ontstemming heeft veroorzaakt bij het publiek.
Bij een aan den Raad gericht adres vestigde de heer Evertsz de aandacht van den Raad op dat stuk.
De Koloniale Raad moge Uwe Excellentie beleefd verzoeken hem ter zake van het voorgevallene inlichtingen te willen verschaffen.".

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten dezen brief aan den Gouverneur te richten.

2o. het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43) tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao.

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt, waarna overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.
Achtereenvolgens worden artikel 1, zooals gewijzigd en aangevuld bij Nota van Wijzigingen, artikel 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 11.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

[illegible]

Zitting van Dinsdag, den 11den December 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer Jonkheer G. Rengers, voorzitter, VOORTS: de Heeren A. W. J. de Bas, Jacob Soholtenga, [illegible]ouder/verzuchter, K. C. Mantjes, R. H. Meuleman, Dorcas Copraise, [illegible] W. Hijdra, J. R. Spreckel, S. A. J. Medema, S. A. Senior, J. [illegible] A. Arends en Mr. F. Th. Ribbius van Tuschenbroek, leden, benevens de Heer R. A. W. Roelofsen, Jongeheer griffier van den Raad.

AFWEZIG: de Heeren Mr. P. A. J. van den Broek en A. [illegible] A. van Leeuwen, leden, verschoonende wegens verhinderd te zijn uitteblijven.

De Voorzitter opent de vergadering en onderwerpt aan beraadslaging de in druk verschenen notulen van de vergadering van den 18den November 1934 (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935 No. 12), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

De Voorzitter deelt hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1e. een gouvernements-beschikking dd. 8 December 1934 No. 1145, waarbij aan den Heer Mr. C. T. Groenewegen, Gouvernements-Secretaris, drie maanden verlofstelling van dienst wordt verleend en de Heer H. P. W. Boekelman, hoofd-commies bij het Gouvernements-Secretarie, gedurende die drie maanden belast wordt met de waarneming der betrekking van Gouvernements-Secretaris in Curaçao te belasten;

2e. een gouvernements-depêche dd. 11 December 1934, No. 1165, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-keur [illegible]-wijziging van de „Algemene Politiekeur 1917" (P. B. 1932 No. 94; Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-84).

Op voorstel van den Voorzitter wordt het zijn Hr. bedoeld ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

De Voorzitter stelt thans aan de orde van behandeling:

1e. een ontwerp-brief aan den Gouverneur, luidende:

„In de 1ste Prelim. van Woensdag 28 November 1934 keurden ingezonden stuk voor van den heer Cornelis C. Everts over zijn wederwaren in verband met een ontrouwend tractement, welk stuk ontstemming heeft verwekt bij het publiek.

Bij een aan den Raad gericht adres verzoekt de heer Everts de aandacht van den Raad op dat stuk.

De Koloniale Raad mogo Uwe Excellentie beleefd verzoeken hem ter zake van het voorgevallene inlichtingen te willen verschaffen.".

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten dezen brief aan den Gouverneur te richten.

2e. het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 26en April 1904 (P. B. No. 48) tot het oprichten van een Postspaarbank in de Kolonie Curaçao.

De algemeene beraadslagingen worden gesloten, waarbij nietsdan het woord verlangt, waarna overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikel I, zooals gewijzigd en aangevuld bij Nota van Wijzigingen, artikel 2, het luidende de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand het woord verlangend, sluit de Voorzitter de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 16.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 18den December 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *David Capriles*, *E. C. Martijn*, *S. A. L. Maduro*, *C. N. Winkel*, *J. H. Sprockel* en *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heer *H. J. A. Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, gemachtigde van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *J. de J. Arends*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *R. R. Muskus*, *S. A. Senior* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vergaderingen van den 4den en den 11den December 1934 nog niet in druk verschenen zijn en in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de vergadering onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een verzoekschrift d.d. 11 December 1934 van den Heer A. J. H. Bergmann, arts, waarbij hij den Raad verzoekt om in aanmerking te mogen komen voor de betrekking van Gouvernements-geneeskundige van Curaçao met standplaats Willemstad.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit verzoekschrift te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften.

2o. een door de Coöperatieve Vereeniging „Centraal Beheer" G. A. te Amsterdam uitgegeven Gedenkboek ter gelegenheid van het vijfentwintigjarig bestaan van die vereeniging.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit boek ter inzage van de leden ter Griffie van den Raad te deponeeren.

3o. een gouvernements-depêche d.d. 17 December 1934 No. 3536, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Inspecteur van het Onderwijs gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over de ontwerpen-verordening regelende het onderwijs in Curaçao, tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao, en tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet den gemachtigde van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hem de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die hij meent te moeten verstrekken.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling: het ontwerp-verordening, regelende het onderwijs in Curaçao en opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Mr. Bichon van Ysselmonde* zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

Wij kunnen ons vanavond verheugen over velerlei dingen: over de totstandkoming dezer verordening, die betreffende de gelijkstelling en die, rakende de pensionneering van bijzondere onderwijzers; over de overzichtelijke wijze, waarop deze producten van wetgevenden arbeid zijn samengesteld; over de relatieve snelheid waarmede de afdeelingen deze lang niet eenvoudige materie hebben doorgewerkt; over de welwillende en tegemoetkomende houding, die het Bestuur heeft ingenomen tegenover de door de afdeelingen geopperde bezwaren en ten slotte over het geringe aantal amendementen, dat in concept onder ons gecirculeerd heeft. Het een vloeit uit het andere voort en het meest verheugende feit is dan ook de schepping van deze verordeningen zelve.

Een einde is gemaakt aan den chaos van bepalingen, die op het onderwijs betrekking hadden: alle voorschriften zijn thans in een drietal verordeningen samengevat en ik breng den ontwerper of ontwerpers dezer verordeningen gaarne een eeresaluut voor het totstandgebrachte werk.

Niet alleen over den vorm van deze wetgeving, Mijnheer de Voorzitter, verheug ik mij; ook over den materieelen inhoud van deze verordeningen. Nieuw toch is de regeling van het voorbereidend-, het vervolg- en het beroepsonderwijs. Talloos zijn ook de nieuwe bepalingen opgenomen ter verduidelijking en aanvulling van bestaande regelingen.

Nieuw is de doorgevoerde financieele gelijkstelling van het bijzonder en openbaar onderwijs, de mogelijkheid, dat de besturen van bijzondere scholen bijdragen krijgen uit 's-Lands kas, ook voor hun gebouwen en schoolmeubelen en vergoedingen voor de kosten te maken voor verplicht personeel bij uitzending of overplaatsing.

Nieuw ten slotte is de pensionneering van onderwijzers van het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs.

Altemet verheugende feiten en ik zou dan ook niet graag een wanklank willen hooren, laat staan uiten, in den vorm van een opmerking, dat dit alles veel geld zal gaan kosten. Ongetwijfeld zal de toepassing dezer verordeningen hooge eischen aan 's Lands schatkist stellen, doch naar mijn meening nimmer té hooge. Voldoende zijn immers de waarborgen tegen onevenredig hooge kosten. Bescheiden, hoogst bescheiden, is het Bestuur gebleven bij het ontwerpen van de eischen te stellen aan het onderwijzend personeel en bij de opstelling van het leerplan. Duidelijk staat ook in de verordening aangegeven, dat een bijzondere school niet gesubsidieerd zal worden, tenzij de Gouverneur erkent, dat er behoefte bestaat aan de oprichting of het bestaan van die school.

Terecht is naar mijn meening het Bestuur bescheiden ge-

bleven. Van wijs inzicht getuigen de ter zake ontworpen bepalingen.

Het Bestuur heeft hierin eenzelfde lijn gevolgd als door een zeer bekwaam kenner van Nederlandsch Indië als de Indische onderwijspolitiek is aangegeven, een politiek, die in elk land ter wereld met meer vrucht gevolgd zou kunnen worden dan de thans in vele landen toegepaste.

De volksschool toch worde eenvoudig gehouden, één geheel vormend met haar eenvoudige omgeving. Dure schoolgebouwen, zeer ontwikkelde onderwijzers brengen niet het geluk aan de bevolking. Opvoering van het leerplan tot zeer hoog peil en opleiding van de leerlingen tot geleerden zou slechts deracinatie tengevolge hebben en tot een chaos leiden, omdat deze gedeklasseerden in de Maatschappij niet geplaatst zouden kunnen worden.

Naar het woord van dezen schrijver is het onderwijs geen toovermiddel om „carriere" te maken, maar middel om beter arbeider, ambachtsman, kleinhandelaar, kantoorman of landbouwer te worden. De leerlingen moeten eventueel na afloop hunner opleiding in hun eigen milieu kunnen of willen blijven leven en werken. Anders kweekt men ontevredenen, want niet altijd zal er direct elders een passende werkkring te vinden zijn.

Laat de leerling, die de school verlaat, zich niet te goed achten om zijns vaders handwerk te doen, omdat hij beter ontwikkeld is, meer geleerd heeft. Laat hij één blijven met de zijnen, doch hij leere, en hiertoe werke de school mede, hij leere een weing verder zien dan zij, hij leere beter begrijpen de mogelijkheden van vooruitgang en verbetering, hij leere meer kennis des onderscheids; de school brenge hem bij meer burgerzin, meer sociaal gevoel, ontwikkele in hem alle maatschappelijke deugden en een geest van samenwerking; de school bevordere de karaktervorming en de arbeidslust.

Zóó opgevat heeft de volksschool een schitterende taak te vervullen tot heil van de bevolking, die op deze wijze langs banen der geleidelijkheid gebracht wordt tot hoogere ontwikkeling.

Dit gewoon lager onderwijs waarop ik doel, moet ook hierom eenvoudig van constructie blijven, omdat een hoogere opleiding de looneischen aan de schatkist te stellen en de kosten dermate zou opvoeren, dat de landsmiddelen spoedig uitgeput zouden zijn en niet voldoende meer om het volksonderwijs uit te breiden tot elk kind, en dit is toch de doelstelling van het onderwijs.

In dezen geest interpreteer ik art. 180 van het Regeeringsreglement. De verspreiding van verlichting en beschaving wordt door de Regeering aanhoudend behartigd, zoo luidt artikel 178. De onderwijzing van het volk is dus primaire Staatstaak. Voor zoover de middelen het niet toelaten, worde aan elken onderdaan zoo goed mogelijk onderwijs gegeven. Allereerst ontvange de onvermogende onderwijs in de allereerste kundigheden, doch daarna voere men voor allen het onderwijspeil zoo hoog mogelijk op. Dat is het systeem van het Regeeringsreglement, altijd met dien verstande, dat al zouden de middelen het ook gedoogen, het onderwijs niet opgevoerd mag worden tot een peil, dat geen rekening houdt met de zedelijke en geestelijke ontwikkeling van het volk, aangezien dan de gansche samenleving door overontwikkeling in verstandelijken zin gedesorganiseerd zou worden.

Maar, is mijn opvatting van hoofdstuk X van het Regeeringsreglement juist, dan zal ook zoodra de behoefte wordt erkend aan de oprichting van een nieuwe school of aan hooger ontwikkeld onderwijzend personeel, of aan opvoering van het leerplan door de Regeering ernstig in overweging genomen moeten worden, of de middelen, indien zij ontoereikend zijn, niet eveneens behooren opgevoerd te worden om dezen wensch naar meer of beter onderwijs te vervullen. In de practijk zal het wel meestal zoo zijn, dat zich eerst na of tijdens een economische opbloei behoefte aan beter of meerder onderwijs zal openbaren, ter bevrediging waarvan dan in normale gevallen ook wel middelen ter beschikking zullen staan.

De zorg voor het onderwijs zoowel in goede als in kwade dagen blijve primaire staatstaak. In dezen geest opgevat, wil ik gaarne als juist aanvaarden, hetgeen het Bestuur in de Algemeene Beschouwingen in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag als zijn oordeel te kennen heeft gegeven.

Mijnheer de Voorzitter: Heb ik zooeven meer uitvoerig stilgestaan bij het gewoon lager onderwijs, dit beteekent niet, dat ik geen aandacht zou hebben voor het vervolg- of beroepsonderwijs.

In de Memorie van Antwoord heeft het Bestuur naar aanleiding van een opmerking van de afdeelingen medegedeeld, dat vervolg- en beroepsonderwijs bevorderd kan worden door het verleenen van faciliteiten van Gouvernementszijde. De opgesomde faciliteiten kunnen m. i. zeer zeker in de gewenschte richting werken en ik vertrouw van ganscher harte, dat het Gouvernement in dezen diligent zal zijn en de jeugd en de ouders zal aanmoedigen, zooveel als in zijn vermogen ligt, om dit onderwijs te volgen. Er is hier zeker behoefte aan eenige uitbreiding van den bovenbouw van ons onderwijsgebouw, of beter gezegd aan meerdere abiturienten van dergelijke cursussen. Zoo gauw wordt gedacht, dat het eind-diploma M. U. L. O. al welletjes is, dat men na het afloopen van eenige, lang niet altijd alle, MULO-klasssn de hoogste wijsheid zich verworven heeft en nu verder voor elken werkkring geschikt is en ook geschikt blijft, zonder verdere studie of poging tot verdere ontwikkeling. Ik geloof, dat de abiturienten van onze zeer goede MULO-scholen goed doen zeer bescheiden te blijven en aan hun ontwikkeling voort te blijven bouwen. Bescheidenheid siert den mensch en arbeid adelt.

Wat het beroepsonderwijs betreft, zou ik gaarne van den gemachtigde van het Bestuur willen vernemen, waarom volgens de Memorie van Toelichting ad Hoofdstuk V deze tak van onderwijs waarschijnlijk geheel aan het particulier initiatief overgelaten zal moeten worden. Naar mijn meening is zeker plaats voor openbaar onderwijs in deze richting.

Mijnheer de Voorzitter: ik kom thans aan het einde van mijn beschouwingen. Doch alvorens af te breken wil ik niet nalaten te memoreeren het schitterend werk, dat de Missie door het onderwijzen van ons volk heeft gedaan, zonder subsidies, zonder zich eenige moeite te ontzeggen en zich groote opofferingen getroostend. Zonder dit mooie werk, dat ik altijd dankbaar gedenk, zou het niet mogelijk geweest zijn, dat wij thans 13 tot 14% onzer bevolking op de schoolbanken hebben zitten. Voor Europa is berekend, dat bij een achtjarig levenstijdperk, ongeveer 16% der bevolking den schoolgaanden leeftijd heeft. Aangezien in het algemeen hier een iets korter tijd school gegaan wordt, moet het percentage voor Curaçao lager dan 16% gesteld worden en waar dit in feite bijna 14% is, mag ik wel constateeren, dat in dit gebiedsdeel elk kind onderwijs ontvangt, voorwaar een tot blijdschap stemmende conclusie.

Hiervoor komt dank toe in de eerste plaats aan de Missie en ik verheug mij dan ook oprecht, dat de financieele gelijkstelling van bijzonder en openbaar onderwijs hedenavond tot stand komt en dat tenminste in de toekomst dit Missie-onderwijs volledig gesteund zal worden uit 's Lands kas. Het werk gedaan in het verleden kunnen wij slechts vergoeden met onze dankbaarheid.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De Heer *Martijn* verkrijgt hierna het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

Ik kan niet nalaten om hedenavond bij de behandeling der nieuwe onderwijsverordeningen, al is het misschien afwijkend van het onderwerp zelf, het een en ander op te merken.

Ik had het genoegen een paar dagen geleden te luisteren naar de rede, uitgesproken door Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao bij de opening van de tentoonstelling der Ambachtsschool en als ik alles goed begrepen heb, dan zijn de vooruitzichten voor de landskinderen in den vervolge zeer veelbelovend en zullen ze bij het Gouvernement tenminste geleidelijk de plaatsen innemen, die ze met hunne capaciteiten kunnen veroveren. Aan landskinderen, die zich verder willen ontwikkelen, heeft Zijne Excellentie steun beloofd. Als wij nagaan, dat in den loop van dit jaar het Bestuur herhaaldelijk met daden heeft bewezen, dat het de belangen der landskinderen in het oog heeft, dan geven de woorden door Zijne Excellentie een paar dagen geleden gesproken, zeer veel hoop. Het is daarom, dat ik hedenavond niet zal nalaten dankbaarheid te betuigen aan het Bestuur voor alles wat er gedaan wordt voor de landskinderen.

Persoonlijk is het voor mij een buitengewoon groote voldoening te zien, dat er in den loop van dit jaar verschillende jonge dames naar Holland zijn gestuurd voor opleiding en dat misschien binnenkort ook verschillende jongens zullen volgen, want alleen met ontwikkeling is het voor den mensch mogelijk in onze hedendaagsche moeilijke wereld vooruitgang te maken.

De oproep voor jongens, die naar Hollond gestuurd zouden worden voor opleiding als politie militairen, heeft niet bepaald het succes gehad, dat men verwachtte. Misschien waren de eischen te hoog. In ieder geval, het Bestuur heeft ingezien hoe het anders gedaan zou kunnen worden en ik meen te moeten gelooven, dat men zal doorzetten, totdat positieve resultaten bereikt worden. Hoofdzaak is, een begin te maken, want als dit er eenmaal is, dan zal het verder vlotter gaan. Mijnheer de Voorzitter: Terugkomend op opleiding en ontwikkeling van de jeugd, zou ik gaarne zien, dat, aangezien er in het gebiedsdeel zelf moeilijk alle mogelijke scholen gesticht kunnen worden, het Bestuur royaler zou zijn met studiebeurzen te verleenen aan de landskinderen. Dat er in het gebiedsdeel een groote achterstand bestaat aan ontwikkeling, die toch gelijke tred moet houden met onze moderne tijden, zal geen mensch durven ontkennen. De algemeene indruk is, dat het voor de landskinderen moeilijk is om een studiebeurs te krijgen. Het Bestuur zal natuurlijk zorgen, dat deze indruk wordt weggewerkt, daar ben ik van overtuigd, want er wordt wel gewerkt in de goede richting.

Ondertusschen echter, constateeren wij het feit — en ik geloof niet, dat ik overdrijf — dat er in het gebiedsdeel geen enkel landskind te vinden is met een Nederlandsch diploma voor ingenieur, architect, constructeur, electricien, stuurman, vakman of iets dergelijks, wat een bewijs is, dat zij, die vroeger voor de belangen der landskinderen moesten zorgen, die plicht hebben verwaarloosd. En als, zooals wij doorloopend kunnen zien, op de Fransche en Engelsche eilanden hier in de omgeving de landskinderen het wèl soms verbazend ver brengen, dan rijst onwillekeurig de vraag bij ons: Waarom kan in het gebiedsdeel niet hetzelfde gebeuren?

Mijnheer de Voorzitter: Volgens mijn bescheiden meening nemen onze landskinderen, jammer genoeg, tot op dit oogenblik, noch bij het Gouvernement noch bij de zich alhier in den loop der tijden gevestigde maatschappijen de plaatsen in, die hun toekomen. Ik geloof niet, dat iemand dit zal willen ontkennen. Zelfs krijgt men soms de indruk, dat bij zekere tak van den Gouvernementsdienst men den Curaçaoenaar liever kwijt dan rijk is en liefst weert. Schijnbaar is daar nog onbekend het Duitsche spreekwoord, dat zegt: *Was du nicht willst das man dir tut, das fug auch keinem anderen zu.* Maar dat zal weer ook terecht moeten komen. Ik zou gaarne zien, dat zoowel het Gouvernement, als voorbeeld natuurlijk, als de particuliere maatschappijen ruimere kansen zou willen bieden aan onze inheemsche krachten, wat voor velen een drang zou zijn om zich op te werken. Men denke steeds: WIE GOED DOET, GOED ONTMOET. En heusch, ik geloof niet, dat men teleurgesteld zal worden.

Mijnheer de Voorzitter: Bij de sluiting van het schooljaar hebben wij de laatste dagen gelegenheid om te zien, in welke mate onze kinderen profiteeren van het onderwijs. Neemt men verder den tegenwoordigen drang naar ontwikkeling hier in het gebiedsdeel in aanmerking, dan geloof ik, dat het vergemakkelijken van voortgezette studies voor kinderen in Holland een bijzondere aanbeveling verdient. Niet zoo heel lang geleden had ik reeds den wensch geuit — en ik stond toen niet alleen — dat het Bestuur voor den dag zou komen met een ontwerp tot stichting van een studiefonds. Het Bestuur zal met een studiefonds ontzaglijk veel goeds kunnen doen aan hen, die hier klaar komen met hun school en verder in Holland willen doorstudeeren. Bovendien, dienen wij zoo spoedig mogelijk den heerschenden achterstand in te halen en aangezien onze jongens den laatsten tijd weer veelvuldige bewijzen hebben geleverd van hun kunnen, vertrouw ik, dat het Bestuur binnen korten tijd voor hen ruimere gelegenheden zal openstellen om verder in Holland te kunnen studeeren, niet alleen voor hen, die van onze MULO-scholen als uitblinkers komen, maar ook van de andere scholen, zooals bijvoorbeeld de ambachtsschool, welke school ook zoo gauw mogelijk dient uitgebreid te worden. De in Holland afgestudeerden kunnen naderhand het Gouvernement zelf van zeer goeden dienst zijn. Het Bestuur zal het met ons eens zijn, dat het uitzenden van ambtenaren economisch niet bepaald zoo voordeelig is. Bovendien, zien wij hier vaak gebeuren, dat als de uitgezonden ambtenaren zich pas goed ingewerkt hebben, ze dan wegtrekken. Het is daarom dubbel aan te bevelen, dat men zooveel mogelijk tracht ambtenaren te kweeken onder de landskinderen zelf. Dat er school noodig zal zijn, dat spreekt vanzelf en daarom hoop ik, dat het Bestuur spoedig practisch te werk zal gaan door die mogelijkheid ruim open te stellen met het stichten van een studiefonds.

Ik heb gezegd.

Thans komt de heer *Sprockel* aan het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

De drie ontwerpen, die vanavond aan de orde van behandeling zijn en die een samenhangend geheel vormen, daar zij alles regelen wat het onderwijs in dit gebiedsdeel betreft, zijn naar mijn bescheiden meening van groot gewicht. Het zijn organieke wetten, daar zij voortvloeien uit het tiende hoofdstuk van ons Regeeringsreglement, dat wij zouden kunnen noemen: de Grondwet van Curaçao. In het bijzonder heeft het Bestuur getracht door deze ontwerpen uitvoering te geven aan het voorgeschrevene in artikel 180 van het Regeeringsreglement, welk artikel gewijzigd werd bij de wet van 26 Maart 1920 en sinds luidt als volgt: „Zooveel de middelen gedoogen, zorgt de overheid, dat het lager onderwijs de verkrijging der allereerste kundigheden onder het bereik brenge ook der onvermogenden. Zij doet dit door bekostiging op den voet van gelijkheid van het bijzonder en het openbaar onderwijs." Door de aanneming van de drie voorgestelde onderwijsontwerpen zal het beginsel der gelijkbekostiging van openbare en bijzondere scholen, reeds veertien jaren geleden in het Regeeringsreglement neergelegd, eindelijk doorgevoerd worden. „Zooveel de middelen het gedoogen" zegt het Regeeringsreglement, onze Grondwet, Mijnheer de Voorzittter; in de Nederlandsche Grondwet zullen die woorden nooit opgenomen worden in een dergelijk voorschrift aangaande de verkrijging der allereerste kundigheden.

Het is waar, dat de wet, regelende de gelijkstelling van het openbaar en bijzonder lager onderwijs, in Nederland groote macht heeft gelegd in handen der schoolbesturen en het is een feit, dat zeer dikwijls te ruim van de geldmiddelen van den Staat gebruik gemaakt is om prachtige, veel te luxueuze schoolgebouwen op te richten, maar dat had men kunnen voorkomen zonder in de Grondwet het voorbehoud te maken „zoover de middelen gedoogen". En als heden ten dage een Grondwetswijziging wordt overwogen, zal geen enkele partij er over denken de opneming van dit voorbehoud voor te stellen, waarachter te eeniger tijd een Bestuur zich zou kunnen verschuilen en zich onttrekken aan een van zijne eerste duurste plichten.

Mijnheer de Voorzitter. Ik wil hiermee niet zeggen, dat ik de vrees koester, dat het tegenwoordig Bestuur, of dat het Gouvernement, in de komende jaren zich niet zou kwijten van dien zwaren plicht tenopzichte van het volksonderwijs. Integendeel, alle hulde aan het Bestuur, dat in deze ontwerpen veel verder gaat dan de voorschriften, neergelegd in art. 180 van het Regeeringsreglement. En moge het waar zijn, dat de Koloniale Raad wel eens na 1920 het gemaakte voorbehoud naar voren heeft gebracht om verbetering van het onderwijs uit te stellen, het is mij een genoegen te constateeren, wat ruimschoots blijkt uit de gewisselde stukken over deze ontwerpen, dat de tegenwoordige Koloniale Raad unaniem de ontwerpen toejuicht, dat verscheidene leden zelfs verder willen gaan dan het Bestuur. Met het gemaakte voorbehoud is rekening gehouden in de ontwerpen. Volgens deze nieuwe ontwerpen is het steeds het Bestuur, dat ten slotte vaststelt, of er behoefte bestaat aan een nieuwe school, het is het Bestuur, dat de schooltypen bepaalt, het Bestuur wijst de middelen aan en brengt ze op de begrooting, voordat het schoolbestuur in aanmerking zal komen voor uitkeering uit 's Lands kas.

Dit zijn de leidende beginselen, waarop deze verordeningen gebaseerd zijn.

Ik heb daar juist gezegd, dat het Bestuur verder gegaan is dan de voorschriften van art. 180. En te recht. Het leven wordt steeds ingewikkelder. De voortschrijdende techniek heeft het aantal vakken, voor talrijk velen het middel van bestaan, zeer uitgebreid. Alle vakken en ambachten worden tegenwoordig volgens wetenschappelijke stelsels beoefend en ze eischen van de beoefenaren, de vaklieden en ambachtslui, meer technische kennis. Door den concurrentiestrijd is dit eenmaal zoo geworden en we kunnen er niet meer buiten, willen we met succes werken. Dit heeft men ingezien in alle beschaafde landen met groote industrieën.

Nijverheids- en beroepsonderwijs is dan ook in landen als Nederland een levensbehoefte geworden. Met gewoon lager onwijs kan men niet volstaan. Is dit waar voor de landen, die reeds van oudsher groote industrieën en bedrijven hadden, waar men geleidelijk de behoefte aan speciaal vakonderwijs is gaan gevoelen, en waar geleidelijk in die behoefte werd voorzien door den wetgever, sinds in het gebiedsdeel Curaçao groote industrieele bedrijven zich hebben gevestigd, wordt die behoefte dubbel zwaar gevoeld. Van geleidelijkheid was hier immers geen sprake. Het gevolg is. dat, zooals de voorzitter van de ambachtsschoolcommissie laatstleden Zaterdag bij de opening van de tentoonstelling van de ambachtsschool „Sint Jozef" constateerde, 80% van de inheemsche krachten, bij de groote oliemaatschappijen aan het werk, ongeschoolde arbeiders zijn. Het Bestuur heeft dit ingezien en na hetgeen het Bestuur reeds gedaan heeft voor het beroepsonderwijs heeft het nu in deze ontwerpen de mogelijkheid geopend, om dat onderwijs te regelen en te financieren. Het ontwerp maakt voorts mogelijk een regeling van het voorbereidend lager onderwijs met 's Lands steun en van de opleiding van het onderwijzend personeel; voorts de oprichting van leergangen in allerlei vakken, steeds, indien de Gouverneur de behoefte erkent en de middelen het gedoogen.

Bestaat er na de aanneming van deze ontwerpen wezenlijk gelijkbekostiging van openbaar en bijzonder onderwijs? Wat betreft de salarieering van het personeel, de verlofsregeling en pensionneering van de leerkrachten, den bouw en de inrichting van scholen en schoollokalen en daarbij behoorende speelterreinen is de gelijkbekostiging ten volle doorgevoerd. Voor het onderhoud der schoollokalen zijn maximumbedragen vastgesteld. Indien men voor de andere uitgaven de gelijkbekostiging streng zou willen doorvoeren, zou dit niet in het voordeel zijn van de schoolbesturen, die een deel van hun vrijheid daardoor zouden inboeten. Het is juist een groot voordeel van deze verordeningen, dat zij het bijzonder onderwijs een groote mate van vrijheid laten. Wij krijgen geen *gelijkstelling*, maar wel gelijkbekostiging uit 's Lands kas, terwijl het bijzonder onderwijs vrijgelaten wordt uit andere fondsen desgewenscht het onderwijs op te voeren.

Mijnheer de Voorzitter. Ofschoon het Bestuur bezwaren had, om op de gewone lagere school B. het onderwijs in meer dan een vreemde taal toe te laten, is het Bestuur gezwicht voor de aangevoerde argumenten en heeft het door een kleine wijziging van art. 29 derde lid de mogelijkheid geopend om twee vreemde talen — en het zal als regel zijn het Spaansch en het Engelsch — te onderwijzen. Wij zijn het Bestuur dankbaar voor deze wijziging. Eenige kennis van deze twee talen is onmisbaar voor talrijk velen, die in handelszaken en bedrijven werkzaam zijn.

Mijnheer de Voorzitter. Het grootste bezwaar tegen de voorgestelde onderwijsverordening is de te ver gedreven splitsing van het lager onderwijs, is het beperkt lager onderwijs A; het onderwijs voor de scholen in de buitendistricten hier en op de eilanden. Deze onderscheiding van het lager onderwijs is reeds aanvaard bij de wijziging van de onderwijsverordening in het vorige jaar. De bezetting van die scholen is van dien aard, dat zij geen goed onderwijs waarborgt. Ik weet, dat om verschillende redenen een betere bezetting moeilijk is. Maar de weg ter verbetering is geopend. De Gouverneur kan een hooger schooltype vaststellen voor de buitenscholen. Voor de scholen in de onmiddellijke nabijheid van Willemstad gelegen, m.a.w. voor de scholen van Santa Rosa, Santa Maria, Groot Kwartier en Jan Doret is dit zeer wenschelijk met het oog op de nabijheid van de C. P. I. M. en de stad, waar het overgroote deel van de leerlingen dier scholen later hun levensonderhoud zullen moeten verdienen. Dit is ook het geval met alle buitenscholen op het eiland Aruba, waar twee groote oliebedrijven gevestigd zijn. Deze scholen moeten zoo spoedig mogelijk onder de categorie B. gebracht worden.

Mijnheer de Voorzitter. Een groote belemmering voor ons onderwijs en den cultureelen vooruitgang van de bevolking van onze Benedenwindsche eilanden is onze zoetvloeiende inlandsche taal, het Papiamentsch. Doordat het Papiamentsch slechts door de bevolking van deze drie eilanden gesproken wordt, zal het zich nooit ontwikkelen tot een cultuurtaal. Onze gehechtheid daaraan mag ons niet blind maken voor dat feit. Voor onze verdere ontwikkeling hebben wij beslist noodig de kennis van een der moderne talen. In dit Nederlandsch gebiedsdeel, met een groot, Nederlandsch industriebedrijf kan die taal geen andere zijn dan het Nederlandsch. Een grondige kennis van het Nederlandsch is een noodzakelijke vereischte voor een blijvende cultureele opleving. De bewoners der omliggende landen, waar Spaansch of Engelsch gesproken wordt, hebben een grooten voorsprong op ons. Daarom moet ons streven erop gericht zijn, om onze kinderen een grondige kennis van het Nederlandsch bij te brengen. Dit is de taak van de school, maar niet van de school alleen. Laat het Gouvernement, laat iedereen, die het groot belang van een degelijke kennis der Nederlandsche taal inziet, meewerken om dit belang te dienen. Van het Gouvernement verwachten wij zeer binnenkort een regeling, waarbij de ouders verplicht worden hunne kinderen naar school te sturen; leerplicht of schoolplicht, of hoe men het noemen wil. Dit is een van de middelen, die het onderwijs in zijn geheel ten goede komen. Hier past een woord van hulde aan de vereeniging het Algemeen Nederlandsch Verbond, die telken jare Neerlandia-prijzen beschikbaar stelt voor alle scholen der Kolonie, en wel voor den leerling der hoogste klas, die dat jaar nummer één is in het vak Nederlandsche taal.

Mijnheer de Voorzitter. Het Bestuur is doordrongen van de noodzakelijkheid van beroepsonderwijs. Ik durf het vertrouwen uitspreken, dat het Bestuur dit onderwijs steeds meer moge bevorderen. Steeds zal men voor verdere opleiding zijn toevlucht moeten nemen tot het verleenen van beurzen en studietoelagen aan jongelui. die in Nederland die verdere opleiding moeten genieten. Het denkbeeld van een studiefonds, door mijn geacht medelid Martijn naar voren gebracht, is mij zeer sympathiek. Nu de middelen ruimer vloeien, dunkt mij, is geen betere belegging mogelijk dan in de geleidelijke vorming van een fonds, waardoor voor de toekomst de zekerheid geschapen wordt, dat steeds het gebiedsdeel zal kunnen beschikken over goed onderlegde krachten, die in iedere maatschappij een vereischte zijn. Warm beveel ik het Bestuur het denkbeeld van de vorming van een studiefonds aan.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, verkrijgt het woord en bedankt den Voorzitter voor diens woorden van welkom.

Spreker drukt er zijne voldoening over uit, dat het ontwerp, thans in behandeling, zulk een goed onthaal bij den Raad heeft gevonden en dankt den heer Bichon voor de woorden van hulde aan het Bestuur. Het Bestuur kan ook niet anders dan de wijze toejuichen, waarop de Raad het ontwerp in studie genomen heeft, waardoor er een sfeer is geschapen, waarin vruchtdragende arbeid verricht kon worden. Het spreekt vanzelf, dat, wanneer de economische toestand van Curaçao goed is, de uitgaven voor het onderwijs daarmede samen zullen gaan, doch dat, wanneer er slechte tijden aanbreken, de koorden van de beurs strakker aangehaald moeten worden.

Het Bestuur is met den Raad ervan overtuigd, dat het geven van goed onderwijs een eerste vereischte is.

Ten aanzien van het geven van vervolg- en beroepsonderwijs is het Bestuur altijd diligent geweest; doch het blijkt meer en meer, dat het particulier initiatief te dezen in de eerste plaats aangewezen is. Het Gouvernement heeft herhaaldelijk cursussen opgericht voor handelsonderwijs, zeevaartonderwijs en opleiding van leerkrachten voor het lager onderwijs. In het begin bestond voor deze cursussen veel belangstelling, doch deze belangstelling verminderde steeds gaandeweg, totdat de cursussen doodbloedden.

Als voorbeeld van geslaagd particulier initiatief kan de ambachtsschool worden genoemd, die reeds vruchten heeft af-

geworpen. In de toekomst zal zeker blijken, dat deze school in een groote behoefte voorziet.

De Heer Martijn heeft een lans gebroken voor het stichten van een studiefonds. Aangezien dit onderwijs in de gewisselde stukken niet behandeld is, heeft spreker uiteraard geen opdracht hierover eenige mededeeling of toezegging te doen. Intusschen wil hij gaarne den Gouverneur met den geuiten wensch in kennis stellen.

Wat de toekenning van studiebeurzen betreft is de laatste jaren het bedrag hiervoor op de begrooting verhoogd teneinde meer jongelieden van Curaçao in de gelegenheid te stellen hunne opleiding in Nederland te ontvangen. In den laatsten tijd behoefde geene goed gefundeerde aanvrage voor eene studiebeurs geweigerd te worden. Ofschoon vroeger ook voldoende gelden voor de toekenning van studiebeurzen op de begrooting waren uitgetrokken, kwamen er weinige aanvragen binnen. Spreker gelooft, dat men over het algemeen nogal huiverig was zijne kinderen van huis en naar Nederland te sturen. Sedert is de toestand veranderd. Thans studeeren er reeds tien Curaçaosche jongelieden in Nederland met studiebeurzen van het Gouvernement.

De Heer Sprockel ziet een bezwaar in de volgens hem te ver gedreven splitsing van het lager onderwijs, waardoor bijna alle scholen in de buitendistricten onder het schooltype A worden gerangschikt. Hij merkt echter zelf en terecht op, dat de bezetting van die scholen van dien aard is, dat zij geen onderwijs kan waarborgen op gelijk peil als dat van de stadsscholen. De Gouverneur kan echter voor die scholen, welke door hare bezetting beter onderwijs kunnen waarborgen, een hooger schooltype vaststellen. Deze scholen hebben het derhalve, afgezien dan van andere omstandigheden, zelf in haar macht het onderwijs op te voeren. Wanneer het onderwijs op een school gelijk of nagenoeg gelijk wordt aan dat van het schooltype B, zal het Bestuur zeker niet in gebreke blijven aan deze school een hooger type toe te kennen.

Op een desbetreffende vraag van den Heer *Mr. Bichon* antwoordt de Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, dat van de jongelieden, die in Nederland met studiebeurzen van het Gouvernement studeeren, een jurist thans afgestudeerd is, terwijl een andere nog te Utrecht zijne studies in de rechten volgt.

De Heer *Sprockel* bedankt den gemachtigde van het Bestuur voor de toezegging betreffende het vaststellen van het schooltype voor de buitenscholen.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, meent te moeten opmerken, dat uit zijne woorden geene toezegging kan begrepen worden. Hij heeft alleen willen doen uitkomen, wat in de toekomst de gang van zaken kan zijn.

De Heer *Martijn* bedankt eveneens den gemachtigde van het Bestuur voor zijne toezegging den wensch aangaande de oprichting van een studiefonds aan den Gouverneur over te brengen. Naar aanleiding van het gezegde door den gemachtigde, dat men vroeger huiverig was zijne kinderen naar Nederland te sturen, merkt spreker op, dat de reden voor het niet aanvragen van studiebeurzen eerder moet worden gezocht in het feit, dat er van gouvernementswege niet genoeg propaganda voor gemaakt werd en dat de desbetreffende advertenties wellicht alleen in de officieele courant geplaatst werden.

Spreker wil het Bestuur in overweging geven om voortaan door het plaatsen van advertenties in verschillende bladen meer bekendheid te geven, dat er gelegenheid bestaat om in het genot van een studiebeurs gesteld te worden. Ook op de scholen zou dit aan de leerlingen bekend gemaakt moeten worden.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat er enkele jaren geleden in alle hier verschijnende bladen volledige bekendmakingen betreffende het aanvragen van studiebeurzen werden geplaatst. Den laatsten tijd werd uit bezuinigingsoverwegingen nagelaten deze advertenties ook in andere bladen dan de „Curaçaosche Courant" te plaatsen. In de andere bladen verschijnt dan echter eene verwijzing naar de officieele advertentie met de mededeeling, dat ter Inspectie van het Onderwijs alle inlichtingen te bekomen zijn. Op alle MULO-scholen wordt de officieele advertentie bekend gemaakt, terwijl op alle eilanden deze aangeplakt wordt.

Van gouvernementswege wordt derhalve alles gedaan, wat gedaan kan worden.

Alvorens de algemeene beraadslagingen worden gesloten, verzoekt de Heer Schroeder om in het ontwerp de vetgedrukte verwijzingen naar bepalingen der huidige onderwijswetgeving te laten vervallen, waartoe besloten wordt.

Niemand meer het woord verlangende, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat er in het ontwerp verschillende drukfouten zijn geslopen, welke hij verzoekt te verbeteren.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 tot en 7, 8", 9", 10, 11', 12, 13, 14', 15' ", 16, 17, 18', 19 tot en met 22, 23' ", 24', 25 tot en met 28, 29', 30', 31 tot en met 52 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 53 stelt de Heer *Capriles* een amendement voor om de woorden: „of eenig beroep, behalve het geven van onderwijs, uitgeoefend" uit dit artikel te doen vervallen.

Dit amendement, dat door de Heeren Sprockel en Mr. Bichon van Ysselmonde ondersteund wordt, wordt door den Heer *Capriles* als volgt toegelicht.

Mijnheer de Voorzitter:

In het Voorloopig Verslag hebben de afdeelingen reeds hare bevreemding geuit over de bepaling, dat het den leden van het gezin van een onderwijzer verboden wordt eenig beroep, behalve het geven van onderwijs, ten huize van den onderwijzer uit te oefenen.

Het Bestuur voert als eerste argument aan, dat deze bepaling in de onderwijsregeling van elk gebiedsdeel van het Rijk voorkomt. Dit argument zegt voor mij heel weinig.

Voorts zegt het Bestuur, dat de bepaling is opgenomen om den onderwijzer een volkomen onafhankelijke positie ten opzichte van de ouders der schoolgaande kinderen te verzekeren. Ik vermag niet in te zien, dat de onafhankelijkheid van den onderwijzer in het gedrang komt, indien een lid van zijn gezin te zijnen huize eenig beroep uitoefent. Ik meen de bevolking van dit gebiedsdeel heel goed te kennen en de mentaliteit ervan zuiver aan te voelen. Deze uitzonderingsbepaling zal iedereen hier als te ver gedreven en onnoodig achten. Ik kan mij indenken, dat eene dergelijke bepaling vroeger noodig was, maar in onze tegenwoordige samenleving is zij niet meer op hare plaats. Het eenige wat men met deze bepaling bereikt, is last voor den onderwijzer, die vergunning moet vragen, meer werk voor het Bestuur, dat de vergunning zal moeten geven en zware straf voor den onderwijzer, die deze bepaling overtreedt. Geen onderwijsbelang wordt er mede gediend.

Mijnheer de Voorzitter: Welk bezwaar is er aan verbonden, als bijvoorbeeld de dochter van een onderwijzer of een inwonende zuster het beroep van costumière uitoefent of welk ander beroep ook? Voor de handhaving in het artikel van de woorden „handel of nering" voel ik veel; ten eerste omdat het minder vaak zal voorkomen, dat in een woonhuis van een onderwijzer een zaak zal worden opgericht, derhalve omdat de onderwijzers weinig last van die bepaling zullen hebben; ten tweede omdat de onderwijzer zelf dan in de verleiding zou kunnen komen om in de zaak mede te helpen door de boeken bij te houden of anderszins, met mogelijke verwaarloozing van zijn correctiewerk. In zooverre is er verschil tusschen het verbod van handel en nering en dat van eenig beroep. Voorts begrijp ik niet waarom het geven van onderwijs wel toegelaten wordt aan de gezinsleden. Indien men moet aannemen, dat het uitoefenen van eenig beroep door een der gezinsleden van den onderwijzer de onafhankelijkheid van dezen in gevaar brengt, dan is zulks, dunkt mij in de eerste plaats het geval met het geven van onderwijs

waardoor dat lid direct in contact komt met het schoolkind en met de ouders van schoolgaande kinderen. Hoe of ik de zaak ook bekijk, deze bepaling lijkt mij volkomen onnoodig, is een last voor vele onderwijzers en niet bevorderlijk voor eenig onderwijsbelang.

De Heer *Sprockel* vraagt of de bepaling van het in behandeling zijnde artikel alleen voor onderwijzers van het openbaar onderwijs geldt dan wel of zij ook van toepassing is voor onderwijzers van het bijzonder onderwijs.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat het Bestuur het amendement van den Heer Capriles niet kan overnemen. Het Bestuur blijft bij zijn standpunt, neergelegd in de Memorie van Antwoord, dat de bepaling noodig is om den onderwijzers zoowel van het openbaar als van het bijzonder onderwijs eene volkomen onafhankelijke positie ten opzichte van de ouders der schoolgaande kinderen te verzekeren.

Spreker merkt op, dat, wanneer dit amendement zou worden aangenomen, het eerste lid van artikel 28 sub 2o. van het ontwerp, regelende de uitkeeringen uit 's Lands kas ook in gelijken geest gewijzigd dient te worden.

Nadat het lot beslist, dat de stemming bij No. 5 van de presentielijst zal aanvangen, wordt het amendement-Capriles in stemming gebracht en aangenomen met vijf tegen twee stemmen.

Voor stemden de Heeren Sprockel, Capriles, Martijn, Maduro en de Voorzitter: tegen de Heeren Winkel en Mr. Bichon van Ysselmonde.

Hierna worden achtereevolgens de artikelen 53°, 54", 55 tot en met 71, 72', 73', 74, 75, 76, 77", 78, 79, 80, 81, 82', 83 tot en met 86, 87', 88, 89', 90, 91', 92', 93, 94', 95 tot en met 111, 112', 113, 114, en 115' zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 116 vraagt de Heer *Sprockel* het woord en zegt het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

Op het oogenblik zijn alle buitenscholen op het eiland Curaçao, Bonaire en Aruba (de school van St. Nicolaas uitgezonderd) van het type: lager onderwijs categorie A, het laagste schooltype. De jongens, die deze scholen hebben doorloopen, zullen uiterst moeilijk een plaatsje op de ambachtsschool kunnen verwerven.

Ik wilde den gemachtigde van het Bestuur vragen of de mogelijkheid bestaat, dat aan deze jongens, gesteld dat het aantal groot genoeg is en zij de buitenschool met goed gevolg hebben doorloopen, in de stad onder bekwame leiding herhalingslessen kunnen worden gegeven met 's Lands steun, om die kinderen zoover te brengen, dat zij tot de ambachtsschool kunnen worden toegelaten.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, vraagt of de Heer Sprockel bedoelt, dat aan de betrokken jongens individueel herhalingslessen zullen moeten worden gegeven.

De Heer *Sprockel* antwoordt hierop, dat bij een voldoend aantal een cursus voor herhalingsonderwijs in het leven geroepen kan worden.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat de mogelijkheid van subsidieering niet uitgesloten is, doch dat hij geene bepaalde toezegging mag doen.

Hierna worden de artiken 116, 117, 118', 119, 120', 121 tot met 141 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 142 stelt de Heer *Martijn* een amendement voor, om uit het derde lid van dit artikel de woorden: „of hechtenis van ten hoogste drie dagen" en „of hechtenis van ten hoogste zes dagen" te schrappen en instede van de woorden: „vijfentwintig" en „vijftig" te lezen onderscheidenlijk: „vijftig" en „een honderd".

Dit amendement, ondersteund door de Heeren Sprockel en Capriles, licht de voorsteller als volgt toe:

Mijnheer de Voorzitter:

Reeds in het Voorloopig Verslag hebben de afdeelingen gezegd, dat zij hechtenisstraf paedagogisch onjuist achten. Het kort en bondig antwoord van het Bestuur in de Memorie van Antwoord was, dat deze bepaling in nagenoeg denzelfden vorm voorkomt in de huidige onderwijsverordening. Terecht waren de afdeelingen niet tevreden met dit antwoord. De afdeelingen wezen er op, dat hechtenis fnuikend is voor het prestige van den onderwijzer. Het Bestuur handhaaft de tegenwoordige redactie, verwijzende naar artikel 190 van het Wetboek van Strafrecht voor de Kolonie Curaçao.

Mijnheer de Voorzitter: Ik ben er zeker van, dat men door een hoogere boete het verlangde effect van de straf erlangt, n.l. dat de schuldige zich zal beteren en een afschrikwekkend voorbeeld gesteld zal worden. Hechtenisstraf acht ik hier tegen het belang van het onderwijs. Een onderwijzer, die heeft gezeten, kan moeilijk meer als opvoeder optreden.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat de hier bedoelde bepaling in het nieuwe ontwerp is opgenomen, omdat zij in de huidige onderwijsverordening ook reeds bestaat. In Curaçao is het niet voorgekomen, dat deze strafbepaling moest worden toegepast. Spreker hoopt, dat zij ook in de toekomst niet zal toegepast behoeven te worden, maar acht haar toch noodig om, indien de rechter geen termen aanwezig acht om een onderwijzer voor overtreding van de in het artikel genoemde feiten krachtens de bepalingen van het Wetboek van Strafrecht te straffen, hij het toch in de hand heeft den betrokken onderwijzer eene lichtere straf op te leggen. Wanneer het amendement wordt aangenomen en alleen de straf van geldboete blijft gehandhaafd, kan het bij het bijzonder onderwijs bijvoorbeeld voorkomen, dat in een voorkomend geval de boete betaald wordt uit de van het Gouvernement ontvangen subsidie, terwijl de betrokken onderwijzer vrij uitgaat.

De Heer *Martijn* handhaaft zijn amendement.

Het amendement, in stemming gebracht, wordt met algemeene stemmen aangenomen.

Hierna worden de artikelen 142"°, 143', 144, 145, 146', 147 tot en met 153 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Thans stelt de Heer *Mr. Bichon van Ysselmonde* een amendement voor om na artikel 153 een nieuw artikel 154 in te voegen, luidende:

„Voor zooverre dit niet reeds bij de artiken is bepaald, stelt de Gouverneur de bepalingen en voorschriften vast, welke noodig zijn voor de uitvoering dezer verordening."

Dit voorstel wordt ondersteund door de Heeren Sprockel en Martijn.

De Heer *Mr. Bichon van Ysselmonde* zegt, dat bij verschillende artikelen bepaald wordt, dat de Gouverneur ter uitvoering ervan bepalingen en voorschriften vaststelt. Het is noodig voor die gevallen, waarin zulks niet bij de betrokken artikelen vermeld is, dit in het algemeen voor te schrijven.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat het Bestuur het amendement overneemt.

Tengevolge van het overnemen van dit amendement wordt de nummering van de artikelen 154 tot en met 162 gewijzigd in 155 tot en met 163.

Hierna worden de artikelen 154*, 155 en 156 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 157 stelt de Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, voor onder a te lezen: „26sten Mei 1933 (P. B. 1933 No. 73)" in plaast van: „28sten November 1931 (P. B.

1932 No. 31)" en onder b: „26sten Mei 1933 (P. B. 1933 No. 72)", in de plaats van: „28sten November 1931 (P. B. 1932 No. 32)", omdat na het afdrukken van het ontwerp zoowel in het Koninklijk Besluit 1922 als in de Onderwijsverordening 1907 nog aanvullingen en wijzigingen werden aangebracht.

Hierna worden de artikelen 157, 158 tot en met 163, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt vervolgens aan de orde van behandeling: het ontwerp-verordening tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 tot en met 8, 9', 10', 11 tot en met 18 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 19 zegt de Heer *Sprockel* het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

De afdeelingen hebben bij het Bestuur er op aangedrongen om de uitkeering voor het onderhoud der schoollokalen zoodanig te doen geschieden, dat in elk opvolgend drietal jaren over hetgeen in het eerste jaar minder gebruikt is dan wettelijk toegestaan, in het tweede jaar kan worden beschikt, of wat in het eerste of tweede dan wel eerste en tweede jaar minder is gebruikt dan wettelijk toegestaan, in het derde jaar kan worden opgenomen. Het Bestuur vond dit zeer bezwaarlijk.

Mijnheer de Voorzitter: Ik begrijp en erken de bezwaren tegen het door de afdeelingen voorgestelde systeem. Gaarne wilde ik van den gemachtigde van het Bestuur hooren of ter tegemoetkoming aan de bezwaren van de schoolbesturen, het Bestuur zich zal willen houden aan de volgende interpretatie van artikel 19.

Het schoolbestuur zal voor het onderhoud der schoollokalen mogen beschikken over de in dit artikel genoemde bedragen, berekend over alle scholen van dat schoolbestuur, met dien verstande, dat wat voor de eene school minder wordt uitgegeven in eenig jaar, in datzelfde jaar aan het onderhoud van andere scholen mag worden aangeroerd.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat het Bestuur bezwaar heeft gemaakt tegen het overnemen van het voorstel in het Voorloopig Verslag en het Eindverslag gedaan, omdat het tegen elke begrootingspolitiek is om gelden, die van de eene begrooting ongebruikt zijn gebleven, ten laste van de begrooting van het daarop volgend jaar te brengen.

Het Bestuur zou echter geen bezwaar hebben tegen een eventueel amendement om hetgeen voor de eene school minder wordt gebruikt, voor een andere school te bestemmen.

Op voorstel van den Heer *Sprockel* schorst de Voorzitter de vergadering voor eenige minuten.

Nadat de *Voorzitter* de vergadering heropend heeft, wordt artikel 19 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 20 stelt de Heer *Sprockel* een amendement voor om aan dat artikel een tweede lid te voegen, luidende:

„Wanneer voor eene bepaalde school niet bereikt wordt het bedrag genoemd in het eerste lid, mag het bestuur van eene gesubsidieerde school, na vooraf verkregen vergunning van den Gouverneur, het verschil tusschen dit bedrag en de uit te keeren vergoeding geheel of gedeeltelijk in rekening brengen voor eene andere onder zijn bestuur staande school, bij welke de werkelijk gedane uitgaven hooger zijn dan het in het eerste lid genoemde bedrag."

Dit voorstel wordt ondersteund door de Heeren Mr. Bichon van Ysselmonde en Winkel.

De Heer *Sprockel* zegt, dat zijn amendement na hetgeen hij hiervoren gezegd heeft, weinig toelichting meer vereischt.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat het Bestuur het amendement overneemt.

Hierna worden de artikelen 20*, 21', 22, 23, 24', 25, 26 en 27 zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 28 stelt de Heer *Capriles* een amendement voor om uit 2o. van het eerste lid te laten vervallen de woorden: „of eenig beroep, behalve het geven van onderwijs, wordt uitgeoefend".

Het amendement wordt ondersteund de Heeren Mr. Bichon en Sprockel.

De Heer *Schroeder*, Inspecteur van het Onderwijs, zegt, dat het Bestuur het amendement overneemt.

Hierna worden de artikelen 28°, 29 tot en met 62, 63', 64 tot en met 69, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling: het ontwerp-verordening tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen, en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 tot en met 5, 6', 7', 8 tot en met 11, 12', 13 tot en met 16, 17', 18 tot en met 25, 26', 27, 28, 29', 30 en 31, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* zegt den gemachtigde dank voor zijne aanwezigheid en voor de verstrekte inlichtingen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangende, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

' : zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen.
" : zooals gewijzigd bij de 2de Nota van Wijzigingen.
° ; zooals geamendeerd.
* : zooals staande de vergadering gewijzigd.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 17.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Vrijdag, den 28sten December 1934, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel, E. C. Martijn, Mr. P. J. J. van den Biesen, R. R. Muskus, J. H. Sprockel, Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde, David Capriles,* en *S. A. L. Maduro,* leden, benevens de Heer *A. H. M. van Weel,* fung. griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *A. P. A. van Leeuwen, J. de J.Arends* en *S. A. Senior,* leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat, aangezien de notulen van de vorige vergadering nog niet in druk verschenen zijn, deze in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van het navolgende ingekomen stuk:

een brief dd. 13 December 1934 van de Heineken's Bierbrouwerij Maatschappij N. V. te Rotterdam, waarbij deze maatschappij, gebruik makend van de vlucht van de „snip", den Raad haar goede wenschen overbrengt voor Kerstmis en Nieuwjaar.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt deze brief voor kennisgeving aangenomen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de "Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) en opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Martijn,* het woord verkrijgend, zegt hierop het volgende:

Mijnheer de Voorzitter:

In de tusschen het Bestuur en de Raad gewisselde stukken betreffende het ontwerp tot wijziging en aanvulling van de Motorrijtuig-, Rijwiel- en Motorbootbelastingverordening, is herhaaldelijk de kwestie van verlaging der belasting voor de motorrijtuigen op meer dan drie wielen ter sprake gekomen. Ik vind het erg jammer dat het Bestuur, tot nu toe, niet de meening van de Raad kan deelen dat die belasting te hoog is. Voorloopig tevreden gesteld met de partieele tegemoetkoming ondervonden van het Bestuur, in zooverre dat de minstkapitaalkrachtigen voortaan in de gelegenheid worden gesteld de belasting in termijnen te betalen, wat ongetwijfeld een verlichting is, zal ik mijn stem niet onthouden bij de doorvoering van het gewijzigd ontwerp en heb ik mijn oorspronkelijk idee om met een amendement voor de dag te komen tot verlaging der belasting, laten vervallen.

Mijnheer de Voorzitter: Motorrijtuigen betalen al een zeer hooge benzinebelasting. Alle bedrijven op Curaçao gaan gebukt onder de last van slechte tijdsomstandigheden; men raadplege de eigenaars dier bedrijven, men raadplege de plantage eigenaars, de taxi chauffeurs enz., en men zal tot de conclusie komen dat iedereen de belasting voor de motorrijtuigen op meer dan drie wielen veel te hoog vindt. Er is medewerking noodig van de kant van het Bestuur om in deze slechte tijden de verschillende bedrijven in stand te kunnen houden. Een „all-round" bezuinigingspolittek is noodig gebleken sinds maanden geleden. Ook het Bestuur heeft diézelfde politiek doorgevoerd. Waar de hierboven aangevoerde argumenten zeker steekhoudend zijn en aangenomen wordt dat het Bestuur open oog heeft voor de belangen van deze bedrijven, wordt er op gerekend dat het binnenkort die belasting zal verlagen.

Ik heb gezegd.

De *Voorzitter* wil, alvorens over te gaan tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp, opmerken, dat de leden in de Nota naar aanleiding van het Eindverslag gezien zullen hebben, dat daaruit op te maken valt, dat de nummerplaten voor dit jaar al aangekomen zijn, reden waarom het Bestuur tot de aan het slot opgenomen conclusie komt. Indien de leden zich er mede kunnen vereenigen, dan kan de Raad het Bestuur verzoeken zoo spoedig mogelijk over te gaan tot de stappen, bedoeld in de tweede alinea van bovengenoemde conclusie, en den Raad met de resultaten daarvan in kennis te stellen.

De Heer *Muskus* zegt, dat de Heer Martijn zooeven gesproken heeft over verlaging van deze belasting. Gesteld, dat deze verlaging plaats vindt en dat in stede van f 80.— b.v. f 40.— zou betaald moeten worden dan ziet spreker de noodzakelijkheid van metalen plaatjes in het geheel niet in, aangezien er wel niemand zal zijn, die er bezwaar tegen kan hebben dit bedrag ineens te voldoen.

De *Voorzitter* verklaart het geheel eens te zijn met den Heer Muskus en acht het niet onmogelijk de belasting op nog lager bedrag te brengen. Het kost het Bestuur evenwel niets om thans inlichtingen in te winnen.

Zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt het voorstel van den *Voorzitter* aangenomen.

Hierna worden achtereenvolgens de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt hierop aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging, en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 18.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 8sten Januari 1935, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel, J. de J. Arends, Mr. P. J. J. van den Biesen, S. A. L. Maduro, R. R. Muskus, S. A. Senior, E. C. Martijn, J. H. Sprockel, David Capriles* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heer *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, lid.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vergadering van den 28sten December 1934 nog niet in druk verschenen zijn en in een volgende vergadering aan de goedkeurrng van de vergadering onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 31 December 1934 No. 3645, waarbij den Raad, ter inzage van de leden, wordt aangeboden een afdruk van de bij Koninklijke boodschap van 19 November 1934 bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal aanhangig gemaakte ontwerpen van wet, inzake de herziening van de Regeeringsreglementen van Suriname en Curaçao met toelichtende bescheiden;

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze stukken ter kennisneming van de leden onder hen te laten circuleeren.

2o. een gouvernements-depêche dd. 2 Januari 1935 No. 947, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt dit ontwerp naar de Afdeelingen verwezen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand meer het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 19.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 5den Februari 1935, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *S. A. L. Maduro*, *David Capriles*, *J. de J. Arends*, *J. H. Sprockel*, *E. C. Martijn*, *R. R. Muskus*, *S. A. Senior* en *A. P. A. van Leeuwen*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heeren *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van financiën en *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, gemachtigden van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heeren *C. N. Winkel* en *Mr. P. J. J. van den Biesen*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 20sten November, den 4den December en den 11den December 1934 (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935 Nos. 13, 14 en 15).

De Heer *Muskus* zegt, dat zijn amendement op het vijfde lid van artikel 56 onvolledig in de notulen van de vergadering van den 20sten November 1934 opgenomen is en stelt daarom voor om op pagina 44, tweede kolom, 9de alinea de punt achter het woord „vervallen" te schrappen en te vervolgen met: „„evenals het woord „kunnen" en om instede van „hem" te lezen: „den Directeur der Openbare Werken of den Gezaghebber."".

De Heer *Bichon van Ysselmonde* zegt ook een aanmerking te willen maken op dezelfde notulen. Op bladzijde 45 staat in de 2de kolom, dat hij het volgende gezegd zou hebben: „Het is zijn vaste overtuiging, dat alleen door bouw van privaten of afvoer door rioleering de hygienische misstanden, die te dezen nog bestaan, opgeheven kunnen worden", hetgeen niet geheel juist is. Hij verzoekt het woord „rioleering" te veranderen in „ophaaldienst".
Verder verzoekt de heer Bichon te doen blijken, dat hij zijn amendement op artikel 57 ingetrokken heeft.

De *Voorzitter* verzoekt den Griffier deze notulen in bovenbedoelden geest te wijzigen en aan te vullen, waarna zij, alsmede die van de vergaderingen van den 4den en 11den December 1934 goedgekeurd worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de volgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 28 Januari 1935 No. 365, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling. (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–38);

2o. een gouvernements-depêche dd. 30 Januari 1935 No. 3982, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai. (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–39);

3o. een gouvernements-depêche dd. 17 Januari 1935 No. 1862, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17). (Kol. Raad, zittingsjaar 1934–1935–36);

Op voorstel van den *Voorzitter* worden al deze stukken naar de Afdeelingen verwezen.

4o. een gouvernements-depêche dd. 18 Januari 1935 No. 2190A, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7) (Kol. Raad, zittingsjaar-1934–1935–37);

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit ontwerp, dat beoogt een kleine omissie, die in een vorig ontwerp gemaakt is, te herstellen, nog heden avond in behandeling te nemen.

5o. een verzoekschrift dd. 29 Januari 1935 onderteekend door M. Craz, waarbij den Raad wordt aangeboden een afschrift van een door hem en anderen, bedienden in verschillende manufacturen-, ijzerwaren- en andere winkels op Curaçao aan den Gouverneur gericht verzoek om wettelijke bepalingen in het leven te roepen, waardoor:

a. het werken op gewone werkdagen beperkt zal worden tot acht uren daags;
b. de werkuren op Zon- en feestdagen als regel bepaald zullen worden van 9 tot 12 uur in den voormiddag;
c. zij elk jaar op een vrijstelling van dienst van twee weken zullen mogen rekenen;
d. bij het ontslaan van een hunner, buiten hun schuld, door den patroon, hun een bedrag gelijkstaande aan twee maanden salaris zal worden uitbetaald;

en waarbij de medewerking van den Raad verzocht wordt om de genoemde wettelijke bepalingen tot stand te helpen brengen;

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit verzoekschrift te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften.

6o. een gouvernements-depêche dd. 26 Januari 1935 No. 3585, luidende:

„Naar aanleiding van het schrijven dd. 12 December 1934 No. 38 heb ik de eer den Kolonialen Raad het volgende te berichten.

De schrijver van het ingezonden stuk in La Prensa van Woensdag 28 November 1934 Cornelis C. Evertsz is Dinsdag 20 November 1934 op last van den hulpofficier van Justitie A Bouman, met voorkennis van het Openbaar Ministerie, verdacht van heling, ten politiebureele gevangen gehouden. Dit onderzoek heeft niet voldoende bewijs opgeleverd om hem ter beschikking van de Justitie te stellen, waarop hij 22 November weder op vrije voeten is gesteld. Terzake is een onderzoek ingesteld. Van eenig onjuist beleid is echter niet gebleken."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit stuk naar de Afdeelingen te verzenden, teneinde de leden in de gelegenheid te stellen hunne meening erover uit te spreken.

7o. twee nummers van 14 Juli 1934 en 12 Januari 1935 van het op Aruba verschijnend weekblad „El Despertador."

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze bladen te deponeeren ter griffie van den Raad ter inzage van de leden.

8o. een gouvernements-depêche dd. 4 Februari 1935 No. 3607, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over het ontwerp-verordening, regelende de uitoefening van de geneeskunst bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen;

9o. een gouvernements-depêche dd. 4 Februari 1935 No. 947, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao den Heer Administrateur van financien gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet de gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering, dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die zij meenen te moeten verstrekken.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Mijn-verordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp. Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt nu aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening regelende de uitoefening van de geneeskunst en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp. Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, beide zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 3 stelt de Heer *Maduro* voor dit artikel als volgt te doen luiden:
„Indien de omstandigheden zulks wenschelijk maken, kan de Gouverneur, den Directeur van den Openbare Gezondheidsdienst gehoord, voor de uitoefening van de geneeskunst toelating verleenen aan geneeskundigen in het bezit van een geldig, in Suriname afgegeven, diploma, die in Suriname tot de uitoefening van de geneeskundige praktijk bevoegd zijn of aan een geneeskundige, die, niet voldoende aan de eischen omschreven in artikel 1 sub a en b, in het bezit is van een aan een buiten Nederland of Nederlandsch-Indie gevestigde universiteit of hoogeschool verkregen geldig diploma."

Nadat de Heeren *Van Leeuwen* en *Bichon van Ysselmonde* dit amendement ondersteunen, licht de heer *Maduro* dit als volgt toe:
De wijziging, die het Bestuur in het onderhavige artikel heeft aangebracht, acht ik nog niet voldoende, daar de toelating van geneeskundigen, voor wat het stadsdistrict van Curaçao betreft, nog steeds beperkt blijft tot afgestudeerden aan een der Nederlandsche of Oost-Indische hoogescholen, terwijl, voor wat de andere eilanden en de buitendistricten van Curaçao betreft, genoemde categorie uitgebreid wordt met die geneeskundigen, die in het bezit zijn van een Surinaamsch diploma, met uitsluiting van anderen, van wier diensten men, hoe noodig dan ook, geen gebruik zou mogen of kunnen maken.
Ik acht het verkeerd om de toelating te doen geschieden voor een bepaalden tijdsduur, die eventueel verlengd kan worden, hetgeen leiden kan tot het feit, dat in onvoorziene omstandigheden, wanneer de diensten van buitenlandsche geneeskundigen van groot belang zijn, niemand bereid zal worden gevonden om in te gaan op een voorstel voor slechts één jaar.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, bedankt, ook namens den Heer Administrateur van financiën, den Voorzitter voor de tot hen gerichte woorden en zegt, dat, aangezien de redactie van de door den Heer Maduro voorgestelde wijziging, ofschoon niet aequivalent aan die van het Bestuur, geen al te groote afwijking hiermede vertoont, het Bestuur het voorstel niet van de hand zal wijzen.

Nadat het lot beslist, dat de stemming bij No. 3 van de presentielijst zal aanvangen, wordt het amendement-Maduro in stemming gebracht en met algemeene stemmen aangenomen.

Hierna worden de artikelen 3, zooals geamendeerd en 4, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 5 stelt de Heer *Maduro* voor dit artikel als volgt te doen luiden:
„Indien door plotselinge onvoorziene omstandigheden een tekort aan geneeskundige hulp in Curaçao is ontstaan, kan de Gouverneur, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gehoord, aan een geneeskundige toelating verleenen tot de uitoefening van de geneeskundige praktijk in Curaçao.
Aan deze toelating kan de Gouverneur een bepaalden termijn verbinden."

Dit voorstel wordt ondersteund door de Heeren Van Leeuwen en Bichon van Ysselmonde.

Ter toelichting verwijst de Heer *Maduro* naar hetgeen hij bij zijn amendement op artikel 3 gezegd heeft.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, zegt, dat het Bestuur om dezelfde redenen als door hem bij artikel 3 aangevoerd, geen bezwaar tegen de voorgestelde wijziging inbrengt.

Dit artikel, zooals geamendeerd, wordt hierop zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij artikel 6 stelt de Heer *Maduro* voor dit artikel als volgt te doen luiden:
„Eene toelating, als bij artikel 3 bedoeld, kan te allen tijde worden ingetrokken bij een met redenen omkleede beschikking van den Gouverneur op grond van motieven, rakende de medische ethiek en den medischen stand."

Dit voorstel wordt ondersteund door de Heeren Van Leeuwen en Bichon van Ysselmonde.

De Heer *Maduro* verwijst ter toelichting naar hetgeen hij gezegd heeft bij zijn amendement op artikel 3.

De Heer *Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, refereert eveneens aan hetgeen hij hiervoren gezegd heeft.

Hierna worden de artikelen 6, zooals geamendeerd, 7, 8 en 9 en de Slot- en Overgangsbepalingen, alle zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, zoomede het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935 en opent de algemeene beraadslagingen.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financiën, verzoekt het woord en zegt het volgende:

Naar aanleiding van hetgeen in het Eindverslag door de Afdeelingen wordt opgemerkt, kan worden medegedeeld, dat ten aanzien van de opbrengst over 1935 van de invoerrechten door het Bestuur een meer optimistische verwachting gekoesterd wordt. Het feit toch, dat importeurs goederen in voorraad hebben, doet zich elk jaar voor, terwijl de nadere raming is gehouden beneden het bedrag der werkelijke opbrengst over 1934. De prijsdaling vrijwel tot stand gekomen zijnde, mag bovendien met een normaal accres rekening worden gehouden. Het percentage der aanslagen welke ingevorderd zijn, is niet geringer dan het vorige jaar, doch toen waren reeds enkele hooge aanslagen *geheel* betaald, hetgeen thans niet het geval is. Het voorgestelde middel wordt niet afdoende geacht. Echter zal binnenkort bij de verdere behandeling der invorderingsverordening eene wijziging worden voorgesteld, welke aan de geuite bezwaren tegemoet komt.

Het eenig artikel.

ad 1um. De standplaatstoelagen toegekend aan de in het eindverslag genoemde ambtenaren zijn in wezen geheel verschillend van die waarvan in het Voorloopig Verslag en in de Memorie van Antwoord sprake was. Op de eerste plaats worden de toelagen aan de districtmeesters, ontvangers en hoofden der posten voor draadlooze telegrafie toegekend ingevolge de Bezoldigingsregeling, hetgeen met de overige standplaatstoelagen niet het geval is. Voorts worden aan districtsmeesters, ontvangers en hoofden der posten voor draadlooze telegrafie deze toelagen toegekend voor de meerdere verantwoordelijkheid aan de betrekking verbonden. In den vervolge zal dan ook, zulks ter voorkoming van verwarring, aan deze laatste toelage een andere naam worden gegeven.

Het Bestuur vindt geen termen om het bedrag voor subsidie aan de Ambachtschool aangevraagd te verhoogen.

ad 16um. Zoodra de inkomsten van Curaçao van dien aard zijn, dat zij eene uitgave voor het telefoonnet in het tweede district beoosten de haven toelaten, zullen de voor dit doel benoodigde gelden worden aangevraagd.

ad 24 um. Gewacht is met het aanvangen van den aanleg van het vliegveld Hato tot vaststond dat de K. L. M. een vliegtuig zou uitzenden. De tijd beschikbaar voor het uitvoeren van het werk was daardoor zoo gering, dat daarvan geen tijd voor het behandelen van een suppletoire begrooting kon worden afgenomen. Thans is het terrein op het uiterste oogenblik gereed gekomen.

Voor het jaar 1935 werden tot en met 2 Februari jl. voor mottorrijtuigen op meer dan drie wielen op de drie eilanden afgegeven 2044 nummerplaten, waarvan 539 voor een geheel jaar, 3 over 3 kwartalen, 164 over een half jaar en 1338 over een kwartaal.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* zegt, dat hij naar aanleiding van hetgeen de geachte gemachtigde van het Bestuur zooeven gesproken heeft, enkele vragen zou willen stellen, t. w.:

Welke opvatting stelt het Bestuur tegenover die in de Afdeelingen naar voren gekomen, dat er behoefte is aan het bestaan van een z. g. middelenwet. Nu deze niet bestaat, kan de Raad immers bij ontvangst van een suppletoire begrooting, niet uitmaken of de hoofd-begrooting door de suppletoire wellicht niet meer sluitend wordt gemaakt. Wanneer zal, volgens het Bestuur, een suppletoire begrooting de oorspronkelijke begrooting niet meer sluitend maken? Het is duidelijk, dat een en ander verband houdt met de vraag wanneer een begrooting al dan niet in Nederland door de Kamer moet worden behandeld.

Kan het Bestuur de toezegging doen, dat alles er op gezet zal worden, dat het ontwerp tot wijziging van de invorderingsverordening op een zoodanig tijdstip wordt ingediend, dat het vóór 1 Mei a. s.. den aanvang van het nieuwe belastingjaar, aangenomen kan worden, waardoor tegemoet gekomen zou kunnen worden aan de bezwaren van het niet geregeld betalen van belastingen door belastingschuldigen.

Spreker acht het, zoowel voor het Gouvernement als voor de belastingplichtigen zelven zoo belangrijk, dat de belastingen regelmatig betaald worden, dat hij meent op het indienen van vorenbedoeld ontwerp te mogen aandringen.

Ten slotte wenscht spreker als zijne meening kenbaar te maken, dat voor doeleinden die te voorzien zijn nimmer uit den post voor Onvoorziene Uitgaven geput moet worden. Hoewel hij het dringende van het vraagstuk betreffende den aanleg van het vliegveld op Hato kan inzien, had hij liever gezien, dat het geld voor dezen aanleg tevoren bij den Raad was aangevraagd.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financien, zegt, dat de beantwoording van de vraag van den Heer *Bichon* of er behoefte bestaat aan een middelenwet, vergemakkelijkt wordt door diens vraag wanneer een begrooting al dan niet bij de wet wordt vastgesteld.

Artikel 104 van het Regeeringsreglement schrijft voor dat de begrooting definitief door de wet wordt vastgesteld o. a. indien tot aanvulling der koloniale middelen eene bijdrage uit 's Rijks schatkist gevorderd wordt. Eene dergelijke bijdrage is in de laatste jaren gelukkig niet noodig geweest. Zou zoo'n bijdrage noodig zijn geweest dan kwam vanzelf de behandeling in Nederland. Uit de omstandigheid, dat het Bestuur een suppletoire begrooting bij den Raad indient, terwijl van een bijdrage uit 's Rijks schatkist niet wordt gerept is af te leiden, dat er geen vrees behoeft te bestaan voor een mindere opbrengst der middelen dan de raming.

Het is spreker niet duidelijk waarom de heer *Bichon* de toezegging wenscht dat het ontwerp tot wijziging van de invorderingsverordening op een zoodanig tijdstip zal worden ingediend, dat het vóór 1 Mei a. s. ingevoerd kan worden. Zooals bekend is er thans een ontwerp aanhangig, waarvan het Voorloopig Verslag eenige desiderata van den Raad naar voren bracht. Deze desiderata maken bij het Bestuur nog een onderwerp van studie uit, waardoor de indiening van de Memorie van Antwoord vertraagd is.

Spreker kan geen toezegging doen en kan de wenschelijkheid ervan niet inzien; hoogstens kan hij de toezegging doen, dat het Bestuur zijn volle aandacht aan deze zaak blijft schenken.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* zegt dankbaar te zijn voor de toezegging van den gemachtigde van het Bestuur dat het Bestuur althans aandacht zal schenken aan het door hem aangehaalde onderwerp. Zijn voorstel om de wijziging spoedig tot stand te brengen is uitgegaan van de gedachte dat het wenschelijk is de voorgestelde nieuwe bepalingen op te nemen in het aanslagbiljet, dat uiteraard zoo gauw mogelijk na 1 Mei uitgereikt moet worden, waardoor de belastingplichtigen bijtijds op de hoogte komen van hunne verplichting.

Het antwoord van den gemachtigde op zijn eerste vraag

heeft spreker niet bevredigd. Hij kan niet inzien, dat door het feit, dat het Bestuur een suppletoire begrooting bij den Raad indient, de vrees niet behoeft te bestaan, dat de opbrengst der middelen de uitgaven niet zal dekken.

Artikel 104 van het tegenwoordig Regeeringsreglement spreekt niet van suppletoire begrootingen, doch het nieuwe artikel 104 schrijft voor, dat wanneer door een suppletoire begrooting de uitgaven van de betreffende begrooting de raming der middelen overtreffen, deze begrooting ook in Nederland moet worden behandeld. Vandaar zijn vraag waaraan getoetst kan worden of een suppletoire begrooting de hoofdbegrooting sluitend houdt, dan wel niet sluitend maakt.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financiën, zegt, dat hij tot zijn spijt den heer Bichon moeilijk volgen kan, omdat hij over het toekomstige artikel 104 spreekt.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* antwoordt hierop, dat hij zijn vraag gesteld heeft omdat uit het door hem aangehaalde in de toekomst consequenties voortvloeien.

De *Voorzitter* merkt hierbij op, dat de Raad het altijd in zijn hand heeft om, wanneer het Bestuur eene suppletoire begrooting indient, en de Raad omtrent de middelen twijfelt, deze begrooting af te wijzen. Ten gevolge van de politiek, die het Bestuur in de laatste vier jaren gevolgd heeft door de raming der middelen zoo laag mogelijk te houden, werden er telkens hoogere opbrengsten verkregen, waardoor het Bestuur bij gebleken noodzakelijkheid suppletoire begrootingen kon indienen.

De Heer *Bichon van Ysselmonde* zegt, dat de opvatting van den Voorzitter volkomen de zijne dekt doch dat hij gaarne het Bestuursstandpunt wilde vernemen nu het Bestuur eerst op verzoek van den Raad bij Memorie van Antwoord een verhoogde raming der middelen had gegeven en niet direct bij de indiening van het Ontwerp. Spreker kan zich voorstellen, dat de gemachtigde niet dadelijk over het staatsrechtelijk punt dat zijn vraag behelst, een antwoord kan geven.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financiën, zegt, dat hij inderdaad geen antwoord kan geven op de vraag of het Bestuur een afzonderlijke middelenwet noodig acht of niet. Art. 4 van het ontwerp-verordening tot vaststelling van de begrooting voor 1935 kan beschouwd worden als de Curaçaosche middelenwet.

Aangezien niemand meer het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp over.

Aangezien het eenig artikel van het ontwerp uit onderartikelen bestaat, brengt de *Voorzitter* elk onderartikel afzonderlijk in behandeling.

Onderartikel 1o. tot en met 5o. worden, ieder afzonderlijk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 6o. stelt de heer *Sprockel* voor om het bedrag waarmede onderartikel 34 der begrooting voor het dienstjaar 1935 verhoogd wordt te brengen op f 9500.— waardoor het crediet van onderartikel 34 gebracht wordt op f 25.060.—.

Het amendement van den heer Sprockel wordt ondersteund door de Heeren Van Leeuwen en Maduro, waarna de heer *Sprockel* het als volgt toelicht :

Mijnheer de Voorzitter! Het Bestuur heeft bij deze aanvullingsbegrooting voorgesteld het bedrag der aan de ambachtsschool toe te kennen bijdrage te verhoogen met f 3.500.—, teneinde de ambachtsschool in de gelegenheid te stellen de aangevangen cursussen voort te zetten.

Dit bedrag van f 3.500.— wilde ik graag verhoogd zien met nog f 6000.—.

Op de aankondigingen, dat gegadigden zich konden aanmelden voor de timmer-afdeeling van de ambachtsschool was de toeloop verbazend groot. De verklaring daarvan is m. i. voor een deel te zoeken in het feit dat plm. 180 jongens in de stad alleen de scholen hebben verlaten bij het einde van het schooljaar 1934, terwijl talrijke kinderen, die een jaar te voren de schoolbanken verlieten, in spelen en doodend niets doen het jaar 1934 hebben doorgebracht en nu gretig een kansje kwamen wagen, tot de ambachtsschool toegelaten te worden. Bij het toelatingsexamen is gebleken, dat veel meer jongens dan de nieuwe timmer-afdeeling kon bevatten, geschikt waren voor ambachtsonderwijs. Het verblijdend feit deed zich voor, dat verschillende leerlingen van de MULO zich hadden opgegeven. Het Bestuur van de ambachtsschool kon het niet van zich verkrijgen al die jongens teleurgesteld naar huis te sturen. Wat moest er van hen worden? Men besloot de school uit te breiden met een tweede afdeeling voor metaalbewerking. Vierentwintig jongens werden voor die afdeeling aangenomen. Intusschen was deze suppletoire begrooting bij den Raad ingediend.

Mijnheer de Voorzitter! Voor het timmervak heeft de ambachtsschool twee afdeelingen, n.l. die der pas beginnenden en die der meer gevorderden. 't Is niet voor het eerst dat de baas van de timmerafdeeling twee klassen tegelijk heeft. De ondervinding heeft reeds geleerd dat dit te veel gevergd is. Een persoon kan dan bezwaarlijk aan iederen leerling het zijne geven. Reeds lang werd de wenschelijkheid overwogen een alleszins bevoegde kracht uit Nederland te laten uitkomen die de leiding zou hebben over de timmerafdeeling.

Het is om ook in dit gemis te voorzien, dat ik vanavond een beroep doe op het Bestuur en op den Raad, om de bijdragen met nog f 6000.— te verhoogen. De nieuwe kracht, die uit Nederland betrokken zal worden, zal een salaris van plm. f 400.— per maand moeten hebben. Aan het hoofd van de metaalbewerkingsafdeeling staat reeds een Nederlandsche bevoegde kracht. Hem moet toegevoegd worden een helper, voor de nieuwe afdeeling, bestaande uit 24 jongens. Deze helper zal een veel geringer salaris krijgen.

Mijnheer de Voorzitter! Juist omdat wij hier voorloopig nog niet hebben een volledige ambachtsschool met een staf onderwijzers, voor ieder onderdeel van een vak een onderwijsman, zoodat hier eenige personen de heele opleiding moeten geven, juist daarom moeten deze opleiders zeer bekwaam zijn.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financiën, zegt, dat het Bestuur het amendement niet overneemt doch zich ook niet ertegen zal verzetten, omdat de subsidie eerst dan wordt toegekend, wanneer bij onderzoek de nuttigheid en noodzakelijkheid voor de toekenning gebleken is. Hiertoe heeft in casu de gelegenheid nog ontbroken.

Het amendement-Sprockel wordt hierna in stemming gebracht en met algemeene stemmen aangenomen.

De Heer *Sprockel* verzoekt den gemachtigde om bij de wijziging van de getallen in de oorspronkelijke begrooting, rekening te willen houden met zijn amendement.

Hierna worden onderartikelen 6o., zooals geamendeerd, 7o. tot en met 23o., 24o. zooals gewijzigd bij Nota van wijzigingen, 25o. tot en met 29o. zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Bij onderartikel 30o. vraagt de heer *Sprockel* het woord en zegt het volgende :

Mijnheer de Voorzitter! Vergun mij een kleine opmerking te maken bij onderdeel 30o. van A van het eenig artikel.

Daarbij wordt voorgesteld onderartikel 140 te verhoogen met Fl. 2000.—, en dat artikel te brengen op Fl. 19000.—

In de Memorie van Toelichting zegt het Bestuur dat de Directie van het Leprozengesticht zich tot het Bestuur gewend heeft met het verzoek het verpleeggeld dat thans betaald wordt te verhoogen, aangezien hetgeen door het Bestuur betaald wordt niet toereikend is om alle kosten te dekken. Het Bestuur heeft een onderzoek ingesteld en daarbij is gebleken, dat inderdaad door de Directie van het gesticht elk jaar een gedeelte kosten moet worden bijgepast. Enkele leden van den Raad maakten volgens het voorloopig verslag,

de opmerking, m. i. zeer terecht dat het hun is opgevallen, dat nu juist in den goedkoopen tijd het verpleeggeld niet toereikend is geworden. Op deze opmerking zegt het Bestuur in de Memorie van Antwoord niets meer dan het volgende: De maatregel om thans het verpleeggeld met een gering bedrag te verhoogen strekt zoowel ter voorkoming van een deficit in de toekomst als wel om Leprozengesticht in staat te stellen in het verleden aangegane schulden af te lossen. De Raad was met dit antwoord niet geheel voldaan en merkte op, dat de verhooging der verpleeggelden dan tenminste voor een deel moet dienen om gemaakte schulden te delgen.

Mijnheer de Voorzitter, de gewisselde stukken over dit onderdeel hebben mij niet bevredigd. Ze laten ruimte over voor misverstand en verkeerde gevolgtrekkingen. Waarom wordt nu pas om verhooging gevraagd, nu alles goedkooper wordt? Wat voor een beheer houdt men er wel op na op dit gesticht, dat nu pas aan het licht komt dat er schulden gemaakt zijn? Ziedaar vragen die onwillekeurig bij den aandachtigen lezer opkomen. Ik kan me indenken, dat het niet slechts bij vragen blijft, maar dat men verder gaat en gevolgtrekkingen maakt, niet in het voordeel van de Directie van het gesticht.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb me om inlichtingen gewend tot de Directie van het Leprozengesticht. Mij is vertoond een afschrift van een schrijven van den Directeur, gedagteekend 1 Augustus 1932. In dat schrijven wordt aangehaald een brief van 21 December 1927 door den toenmaligen Directeur aan den Gouverneur gericht, waarin verzocht werd, de vergoeding voor voedsel en kleeding voor het gesticht Zaquito te verhoogen van Fl. 1 (één) op Fl. 2.— (twee) per dag en per hoofd. Als motiveering werd in 1927 in dien brief toegevoegd een lijst van inkomsten en uitgaven, waaruit moest blijken, dat de genoten vergoeding ontoereikend was. In het jaar 1926 was er een tekort van Fl. 5.474.35.

Bij Gouvernementsbesluit van 7 Januari 1928 No. 16 werd, ingaande op 1 Januari van dat jaar een verhooging gegeven van Fl. 0.50 per persoon en per dag. Een eenvoudige berekening kon hebben aangetoond, dat bij een gemiddeld cijfer van 20 patienten, deze verhooging slechts Fl. 3650.— per jaar meer zou opbrengen, waardoor dus een tekort zou moeten blijven bestaan. In den brief van 1 Aug. 1932, gericht aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, vroeg de Directeur opnieuw om verhooging van de verpleeggelden, daar ieder jaar sloot met een deficit ten nadeele van het St. Elizabethsgasthuis. De opmerking werd in dezen brief gemaakt dat onder de uitgaven van levensmiddelen, enz. die door het Hospitaal werden verstrekt, de prijzen genomen worden zonder invoerrechten en vracht, die door de Zusters van het Hospitaal voor eigen rekening worden gehouden. Op dit schrijven van 1 Aug. 1932 werd nooit een antwoord ontvangen. Het vorig jaar verzocht de Directie weer om verhooging der verpleeggelden. Uit een onderzoek door den Gouvernements-Accountant ingesteld kon toen blijken, dat de laatste 10 jaren meer dan fl. 20.000 meer werd uitgegeven, dan de van het gouvernement ontvangen verpleeggelden bedroegen.

Daarop heeft het Bestuur besloten de gevraagde verhooging van Fl. 2000 bij suppletoire begrooting aan te vragen.

Mijnheer de Voorzitter, ik moge hier er op wijzen, dat de zes Zusters-verpleegsters met de zieken over een kam geschoren worden. Ook voor haar vergoed het Gouvernement Fl. 1.50 per dag en per hoofd. Zij krijgen geen uitrustingskosten uit Nederland, geen vrijen overtocht, geen verlof, geen loon, Fl. 1.50 vergoeding voor alles, geen pensioen later, tenzij zij door de vreeselijke ziekte aangetast worden. Dan zijn zij in alles gelijk aan de zieken en zou de Directie aanspraak kunnen maken op het verpleeggeld. Van de 23 verpleegden is er één Zuster. Voor deze melaatsche Zuster heeft de Directie echter tot nu toe geen verpleeggeld aangenomen.

Mijnheer de Voorzitter, als ik dit alles hier releveer, dan is dat niet om de verhooging van het verpleeggeld te motiveeren. De Raad heeft geen enkel woord geuit tegen die verhooging.

Mijn eenig doel met deze toelichting is te voorkomen, dat uit de gewisselde stukken ten onrechte gevolgtrekkingen gemaakt zouden worden ten nadeele van de Directie en het personeel van het Leprozengesticht.

De stille offervaardigheid van de Zusters-verpleegsters is een betere appreciatie waard.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van financiën, zegt zich geheel aan te sluiten bij hetgeen de heer Sprockel zooeven gezegd heeft. Bij het geven van subsidie gaat het Bestuur vaa het standpunt uit, dat bij de bestrijding van de onderwerpelijke ziekte, geen tekorten bij de directie van het betrokken gesticht mogen ontstaan. Dat het verpleeggeld zoo lang laag is gehouden vindt zijn reden in de omstandigheid, dat. er geen geld was en het bedrijf niet te controleeren was Thans zijn de omstandigheden veranderd en is bij onderzoek gebleken, dat de Directie van het gesticht elk jaar een gedeelte der kosten moet bijpassen, waarom het Bestuur tot het toekennen van eene verhoogde subsidie overgaat. Het spreekt vanzelf, dat wanneer later de subsidie te hoog blijkt te zijn, deze verminderd zal worden.

Onderartikelen 30o. tot en met 35o. de twee laatste bij Nota van Wijzigingen in het ontwerp aangebracht, onderdeelen B en C, beide zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, het eenig artikel, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel, worden achtereenvolgens zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Thans wordt overgegaan tot de verkiezing van candidaten ter voordracht voor de vervulling van de vacatures, te ontstaan door de periodieke aftreding in Mei 1935 van de Heeren Mr. P. J. J. van den Biesen, J. de J. Arends en R. R. Muskus.

Op verzoek van den *Voorzitter* fungeeren de Heeren Muskus en Senior als stemopnemers.

Voor de vacature Mr. P. J. J. van den Biesen worden uitgebracht:
voor eersten candidaat elf stemmen, alle op den Heer Mr. P. J. J. van den Biesen, zoodat gekozen is de Heer Mr. P. J. J. van den Biesen;
voor tweeden candidaat eveneens elf stemmen, alle op den Heer Mr. A. W. J. M. Desertine, zoodat gekozen is de Heer Mr. A. W. J. M. Desertine.

Voor de vacature-J. de J. Arends worden uitgebracht:
voor eersten candidaat elf stemmen, waarvan tien op den Heer J. de J. Arends en een stem op den Heer F. G. Mensing, zoodat gekozen is de Heer J. de J. Arends;
voor tweeden candidaat eveneens elf stemmen, waarvan tien op den Heer F. W. G. Mensing en een stem op den Heer Jan Mensing, zoodat gekozen is de Heer F. W. G. Mensing.

Voor de vacature-R. R. Muskus worden uitgebracht:
voor eersten candidaat elf stemmen, waarvan tien op den Heer R. R. Muskus en een stem op den Heer J. W. S. Beaujon, zoodat gekozen is de Heer R. R. Muskus;
voor tweeden candidaat eveneens elf stemmen, alle op den Heer L. W. C. van Eps, zoodat gekozen is de Heer L. W. C. van Eps.

De *Voorzitter* bedankt de Heeren stemopnemers en sluit, aangezien niemand meer het woord verlangt en niets meer aan de orde is, de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 20.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 5den Maart 1935, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *C. N. Winkel*, *R. R. Muskus*, *J. de J. Arends*, *A. P. A. van Leeuwen*, *S. A. L. Maduro*, *David Capriles*, *S. A. Senior*, *Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde* en *J. H. Sprockel* leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *E. C. Martijn* en *Mr. P. J. J. van den Biesen*, leden, laatstgenoemde wegens verblijf in het buitenland.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan hare goedkeuring de in druk verschenen notulen van de vergaderingen van den 18den en den 28sten December 1934 en den 8sten Januari 1935 (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935, Nos. 16, 17 en 18), welke ongewijzigd goedgekeurd worden.

Vervolgens doet de *Voorzitter* mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche, dd. 12 Februari 1935, No. 2255, luidende als volgt:

Ten vervolge op mijn schrijven dd. 23 November 1934 No. 2255 heb ik de eer den Kolonialen Raad hierbij mede te deelen, dat een afschrift van het rapport, uitgebracht door de Commissie, benoemd bij G. B. dd. 13 Juli 1934 No. 849, ten einde een onderzoek in te stellen naar de geschillen, die tusschen de Venezolaansche importeurs van vee en den Gouvernements Veearts bestaan, gedeponeerd is ter Griffie van den Raad, ter vertrouwelijke kennisneming van de leden.
Ik vertrouw hiermede te kunnen volstaan ter beantwoording van de brieven dd. 26 Juli 1934 No. 16 en 13 Novenber 1934 No. 32 van Uwen Raad.

2o. een gouvernements-beschikking van den 12n. Februari 1935, No. 283, waarbij de commies A. H. M. van Weel, met ingang van den 1sten Maart 1935 eervol ontheven wordt van de hem bij G. B. dd. 1 Augustus 1932, No. 897, gegeven opdracht om den Griffier van den Kolonialen Raad bij ongesteldheid, afwezigheid of ontstentenis te vervangen en om de bescheiden, van den Gouvernements-Secretaris uitgaande, namens dezen te teekenen

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

3o. een gouvernements-depêche, dd. 2 Maart 1935, No. 4391, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten dit stuk naar de de Afdeelingen te verwijzen.

De *Voorzitter* stelt thans aan de orde van behandeling:

1o. het ontwerp-verordening houdende verdeeling van het eiland Aruba in districten en ter bepaling van de grenzen van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas.

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt, waarna overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1 tot en met 9, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

2o. het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Maten- en gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923, No. 27).

De algemeene beraadslagingen worden geopend, waarbij niemand het woord verlangt, waarna overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikel 1, zooals gewijzigd bij Nota van Wijziging, artikel 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 21.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 9den April 1935, des avonds te 8 ure.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *A. P. A. van Leenwen*, *S. A. Senior*, *R. R. Muskus*, *J. H. Sprockel*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *E. C. Martijn*, *Mr. F. Ph. Bichon van IJsselmonde*, *S. A. L. Maduro*, *J. de J. Arends* en *David Capriles*, leden, benevens de Heer *R. F. W. Boskaljon*, fungeerend griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heer *C. N. Winkel*, lid.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede, dat de notulen van de vergaderingen van den 5n. Februari en den 5n. Maart 1935 nog niet in druk verschenen zijn en in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de vergadering onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 18 Maart 1935, No. 4371, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-41);

2o. een gouvernements-depêche dd. 22 Maart 1935, No. 4351, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932. (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-42);

3o. een gouvernements-depêche dd. 2 April 1935, No. 4162, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine. (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-44);

4o. een gouvernements-depêche dd. 29 Maart 1935, No. 2546, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening tot vereenvoudiging van de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Eerste Boek van het Burgerlijke Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrekking van vonnissen, beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-43);

Op voorstel van den *Voorzitter* worden bovengenoemde ontwerpen naar de Afeeelingen verwezen.

5o. een gouvernements-depêche dd. 29 Maart 1935, No. 127, waarbij den Kolonialen Raad wordt medegedeeld, dat bij Koninklijk besluit van den 15den Maart 1935 No. 51 de Heeren Mr. P. J. J. van den Biesen, J. de J. Arends en R. R. Muskus benoemd zijn tot leden en Heer Jossy C. Henriquez en J. W. J. van de Linde Schotborgh tot respectievelijk Voorzitter en ondervoorzitter van den Kolonialen Raad;

6o. een gouvernements-beschikking dd. 11 Maart 1935, No. 436, waarbij aan den Heer Mr. C. F. Gronemeyer Gouvernements-Secretaris, twee dagen verlof is verleend, de termijn gedurende welken de Heer R. F. W. Boskaljon, hoofd-commies ter Govvernements-Secretarie, belast is met de waarneming der betrekking van Gouvernements-Secretaris in Curaçao met twee dagen is verlengd en met ingang van den 11n. Maart 1935 de Heer Gronemeyer voornoemd in activiteit is hersteld;

7o. twee tijdschriften van het „Indisch Genootschap" handelende over „De spanning in het verre Oosten" en „De herziening van het reglement op het beleid der regering in de kolonie Suriname".

De *Voorzitter* stelt voor deze tijdschiften ter griffie te doen deponeeren;

8o. een verzoekschrift dd. 5 Maart 1935, van het Subcommittee of the Association of W. I. T. A. S. S. Lines, waarbij dit Committee den Raad verzoekt alvorens een definitief oordeel uit te spreken over het aan hem ingediend ontwerp-verordening „Ongevallenregeling 1935" het door genoemde Committee in te dienen adres af te wachten.

Op voorstel van den *Voorxitter* wordt besloten dit verzoekschrift te stellen in handen van de Commissie voor de verzoekschriften.

Alvorens over te gaan tot de behandeling der hierna te noemen ontwerpen-verordening biedt de *Voorzitter* zijne gelukwenschen aan de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *J. de J. Arends en R. R. Muskus* aan met hunne herbenoeming tot respectievelijk ondervoorzitter en leden van dit College en spreekt de hoop uit, in het belang van dit gebiedsdeel, steeds op hunne medewerking te mogen blijven rekenen.

De *Voorzitter* stelt hierop aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) (1934-1935-31) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij niemand het woord verlangt gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2, het intitulè, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraad-

slaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierop stelt de *Voorzitter* aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17) (zittingsjaar 1934-1935-36) en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Bij artikel 1 stelt de Heer *Sprockel* voor om de woorden „het Hoofd van politie" voorkomende in artikel 1 onder 3 te vervangen door „den Gouvernements-veearts".

Dit voorstel wordt ondersteund door de Heeren *Capriles* en *Martijn*.

Als toelichting zegt de Heer *Sprockel* dat het wenschelijk voorkomt het nemen van de hierin bedoelde maatregelen, evenals in het tweede lid van art. 5 van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17) tot de bevoegdheid van den Gouvernements-veearts te brengen.

Op de vraag van den Heer *Maduro* of dit amendement wel op zijn plaats is na de door het Bestuur voorgestelde wijziging bij Nota van Wijzigingen, antwoordt de *Voorzitter* dat dit volgens hem wel het geval is, omdat het Bestuur na de Nota van Wijzigingen, waarbij aan den Raad de keus is gelaten tusschen twee voorstellen tot wijziging van het betrokken artikel, in gebreke is gebleven, nadat de Raad zich bij zijn Eindverslag uitgesproken heeft, een definitief voorstel tot wijziging in te dienen.

Het amendement Sprockel wordt hierna met algemeene stemmen aangenomen.

Achtereenvolgens worden artikel 1, zooals geamendeerd, en 2, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemmen aangenomen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 22.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Woensdag, den 1sten Mei 1935, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *Mr. P. J. J. van den Biesen*, *S. A. Senior*, *E. C. Martijn*, *J. H. Sprockel*, *A. P. A. van Leeuwen* en *David Capriles*, leden, benevens de Heer Mr. *C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *J. de J. Arends*, *S. A. L. Maduro*, *R. R. Muskus*, Mr. *F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, en *C. N. Winkel*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en deelt mede dat de notulen van de vorige vergaderingen nog niet in druk verschen zijn en in een volgende vergadering aan de goedkeuring van de vergadering onderworpen zullen worden.

De *Voorzitter* richt ook namens de leden van den Raad een welkomsgroet tot den Heer *Gronemeijer*, die na een korte afwezigheid weder voor het eerst als griffier optreedt.

De *griffier* dankt voor de door den Voorzitter ook namens de leden van den Raad tot hem gerichte vriendelijke woorden.

De *Voorzitter* doet thans mededeeling van de volgende inkomen stukken:

1o. een gouvernements-depêche dd. 11 April 1935, No. 4700, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-45).

2o. een gouvernements-depeche dd. 25 April 1935, No. 4852, waarbij den Raad wordt aangeboden een ontwerp-verordening, tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting-verordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935 — 46).

Op voorstel van den *Voorzitter* worden beide ontwerpen naar de Afdeelingen verwezen.

Niets meer aan de orde zijnde en niemand het woord verlangend, sluit de *Voorzitter* de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 23.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Vrijdag, den 10den Mei 1935, des avonds te 8 uur.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez,* voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh,* ondervoorzitter, *C. N. Winkel, S. A. Senior, S. A. L. Maduro, J. H. Sprockel, Mr. P. J. J. van den Biesen, J. de J. Arends, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde, Ernesto C. Martijn, David Capriles* en *A. P. A. van Leeuwen,* leden, zoomede de Heer *Mr. C. F. Gronemeijer,* griffier van den Raad.
ZOOMEDE: de Heeren *P. C. M. van der Drift,* Administrateur van financiën, *Ir. J. D. A. M. ten Brink,* Directeur van Openbare Werken en *P. I. Henriquez,* Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, gemachtigden van den Gouverneur.
AFWEZIG: de Heer *R. R. Muskus,* lid.

De *Voorzitter* opent de vergadering en onderwerpt aan de goedkeuring van den Raad de in druk verschenen notulen van den 5den Februari 1935, den 5den Maart 1935, den 9den April 1935 en den 1sten Mei 1935 (Kol. Raad Zittingsjaar 1934–1935, Nos. 19, 20, 21 en 22), welke, aangezien er geen aanmerkingen op gemaakt worden, goedgekeurd en onderteekend worden.

De *Voorzitter* doet hierop mededeeling van de navolgende ingekomen stukken.

1o. een gouvernements–beschikking van den 4den Mei 1935 No. 691, verband houdende met de opening van de vergadering van den Kolonialen Raad op den 14den Mei 1935;

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt deze beschikking voor kennisgeving aangenomen.

2o. een exemplaar van het tijdschrift „Indisch Genootschap" handelende over „De herziening van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao";

3o. een Overzicht van de Crisiswetgeving in Nederland, ontvangen bij apostille, dd. 9 Mei 1935, No. 2167, van den Gouvernements–Secretaris (vertrouwelijk);

Op voorstel van den *Voorzitter* wordt besloten beide drukwerken ter griffie van den Raad neer te leggen ter inzage van de leden.

4o. een gouvernements–depêche, dd. 9 Mei 1935, No. 3700, waarbij den Raad wordt medegedeeld, dat de Gouverneur ingevolge artikel 85bis van het gewijzigd Regeeringsreglement van Curaçao de Heeren Administrateur van financiën, Directeur van Openbare Werken en Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gemachtigd heeft om de beraadslagingen van den Raad over het ontwerp–verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936, bij te wonen en een raadgevende stem uit te brengen.

De *Voorzitter* heet de gemachtigden van het Bestuur welkom ter vergadering en geeft hun de verzekering dat de Raad met belangstelling zal luisteren naar de inlichtingen, die zij zullen meenen te moeten verstrekken.

De *Voorzitter* stelt aan de orde van behandeling het ontwerp–verordening, houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932 en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien hierbij niemand het woord verlangt gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden het eenig artikel, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt aan de orde van behandeling het ontwerp–verordening, tot vereenvoudiging van de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrekking van vonnissen, beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen, en opent de algemeene beraadslagingen.

Aangezien niemand hierbij het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen I tot en met VI, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* stelt aan de orde van behandeling het gewijzigd ontwerp–verordening tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

De *Voorzitter* opent de algemeene beraadslagingen en geeft daarbij de volgende toelichting op het ontwerp:

In het Voorloopig Verslag op het ontwerp treffen wij de volgende beschouwing aan van de rapporteurs:
„De meening van het Bestuur, dat de inkomsten uit het „middel bijzonder invoerrecht op benzine niet gemist kunnen „worden zoolang de kasvoorschotten aan Nederland niet zijn „afbetaald en niet een reserve in den vorm van een pensioen„fonds is gemaakt, werd in de afdeelingen algemeen beaamd."
Deze zin zou misschien aanleiding tot misverstand kunnen geven indien daaruit de gevolgtrekking werd getrokken, dat de Raad van meening is, dat zoolang het pensioenfonds nog aanvulling behoeft de benzinebelasting gehandhaafd behoorde

te blijven. Dit is geenszins het geval. Niettegenstaande ook de vorming van dit fonds aanvaard wordt als een der argumenten voor de handhaving der belasting op dit oogenblik, blijkt echter de bedoeling van den Raad wel duidelijk uit de volgende alinea uit het Voorloopig Verslag luidende:

„Waar de afdeelingen echter algemeen de overtuiging toe-„gedaan zijn, dat de kasvoorschotten na 4 jaar afgelost zullen „zijn en verwachten, dat het mogelijk zal zijn het pensioen-„fonds uit andere middelen te vormen, werd gemeend, dat „aan de wenschen van het Bestuur voldoende wordt tegemoet „gekomen door verlenging der tijdelijke heffing voor 5 jaar. „Mocht er onverhoopt dan nog noodzakelijkheid bestaan tot „continueering der heffing, dan zou nog altijd weer een daartoe „strekkend ontwerp-verordening ingediend kunnen worden."

De Raad spreekt daarin duidelijk zijn meening uit dat het pensioenfonds uit andere bijdrage gevormd zal moeten worden, dan uit de opbrengst van de benzinebelasting. De bijdragen zullen, zoodra de kasvoorschotten zijn afgelost bestaan uit de bijdragen, die thans voor aflossing en rentevergoeding worden gereserveerd; dit bedrag vermeerderd met de resultaten der ambtenarenkortingen zullen 8 à 10 ton per jaar opbrengen wat meer dan voldoende beschouwd mag worden voor jaarlijksche bijdrage in het fonds. Ik geef deze toelichting op verzoek van verschillende leden om te doen uitkomen, dat de Raad zich geenszins aan eene inconsequentie zal schuldig maken indien hij te zijner tijd, niet opnieuw tot verlenging der benzinebelasting zou willen medewerken, ook wanneer het pensioenfonds nog niet volledig zal zijn gevormd.

Daar overigens niemand het woord verlangt gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden de artikelen 1 en 2 van het gewijzigd ontwerp, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De *Voorzitter* brengt aan de orde van behandeling het ontwerp-verordening, tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

De *Voorzitter* opent de algemeene beraadslagingen en geeft de volgende toelichting op het ontwerp:

Hoezeer het mijn wensch is, dat de belasting op de motorrijtuigen dit jaar reeds wordt verlaagd, zal ik toch voor het ontwerp stemmen, omdat het Bestuur in de gelegenheid is eigener beweging de belastingvermindering toe te passen vóór het afloop van het loopende jaar. Feitelijk behoeft men niet in twijfel te trekken of de middelen zoo rijkelijk zullen vloeien, dat reeds dit jaar het aequivalent van het verminderd gedeelte der belasting gemist zal kunnen worden.

Sla ik op de Middelenstaten van het 1e kwartaal 1935 het oog, dan blijkt hoe op haast alle bronnen van inkomsten voor het Gouvernement accres is aan te wijzen. Alleen reeds door het accres op invoerrecht zou vermindering van de belasting gedekt kunnen zijn. De moeilijkheid ligt echter daarin dat nu de begrooting is opgemaakt het Bestuur moeilijk een post kan schrappen, die het meent noodig te hebben evenmin bezwaarlijk een ander middel kan verhoogen zonder zich het verwijt op den hals te halen bij de samenstelling willekeurig te werk te zijn gegaan. Daarom volsta ik met het Bestuur te verzoeken de toezegging te willen doen om, zoodra de middelen het gedoogen de belasting te verlagen overeenkomstig de bij ontwerp gegeven bevoegdheid.

Ik hoop dat de gemachtigde van het Bestuur de verzekering zal willen geven, dat die toezegging zal worden gedaan.

De Heer *P. C. M. van der Drift*, Administrateur van financiën, antwoordt hierop:

Mijnheer de Voorzitter!

Met belangstelling heb ik Uw betoog in zake het ontwerp-verordening tot wijziging van de motorrrijtuigbelasting aangehoord. Uit de omstandigheid, dat U, toen U het woord richtte tot den bestuursgemachtigde, mij daarbij aanzag, maak ik op dat U van mij antwoord op Uw verzoek verwachtte. Tot mijn spijt kan ik U geen uitsluitsel geven omtrent de door U gevraagde toezegging, omdat ik niet gemachtigd ben het Bestuur voor deze verordening te vertegenwoordigen Gaarne echter zal ik Uwe wenschen aan het Bestuur overbrengen.

Aangezien niemand het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Achtereenvolgens worden artikelen 1, 2 en 3, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Aan de orde van behandeling komt thans het ontwerp-verordening, waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

De *Voorzitter* opent de algemeene beraadslagingen en geeft achtereenvolgens het woord aan de gemachtigden van het Bestuur, den Administrateur van Financiën, den Directeur van Openbare Werken en den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

De Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën, bedankt den Voorzitter, ook namens de mede-gemachtigden, voor de welkomstwoorden en hoopt dat zij er in zullen slagen de punten waarover bij eindverslag toelichting was gevraagd, te verduidelijken.

Spreker zegt:

1. Motorrijtuigbelasting.

Een ontwerp tot nadere wijziging van de motorrijtuigbelasting in dier voege, dat deze belasting tot de helft van het thans verschuldigde bedrag wordt teruggebracht, is bereids door den Kolonialen Raad aangenomen. Aan het verlangen van de leden die bepleitten dat deze verlaging per 1 Januari 1937 of op een eerder door den Gouverneur te bepalen tijdstip in werking zou treden is hierbij tegemoet gekomen.

2. Vervanging van den Postdirecteur.

De Postdirecteur is ongetwijfeld te vervangen. Indien echter thans de Postdirecteur voor de waarneming van de Inspectie der Belastingen zou zijn aangewezen dan zouden tijdelijke verplaatsingen van personeel noodzakelijk zijn geweest, hetgeen nadeelig zou zijn geweest voor de reeds zuinig bezette diensten. Verlaat een ambtenaar die eene verantwoordelijke betrekking bekleedde den dienst, dan heeft eene definitieve bezetting plaats. Voor verloven wordt eene tijdelijke oplossing gezocht waarbij toch belangrijke functies aan daartoe ten volle geschikt personeel worden toevertrouwd.

3. Levensomstandigheden voor ongehuwden.

Naar de meening van het Bestuur kunnen ongehuwde ambtenaren zich hier te lande van goedkoopere krachten bedienen voor het voeren eener huishouding dan ongehuwden in Nederland. Op hen rust ook niet, zooals in Nederland, de verplichting jaarlijks een zeker percentage van hunne bezoldiging te storten in een Weduwen- en Weezenfonds.

4. Oprichting Muziekkorps.

Aan een muziekkorps van Gouvernementswege op te richten wordt geen behoefte gevoeld. Voor deelneming aan eene nieuw op te richten kapel heeft de militaire politie geen tijd, terwijl de mariniers vanwege hun sterkte zich daarbij niet zullen kunnen aansluiten. De muziekkorpsen St. Cecilia en van Scherpenheuvel voorzien in de muzikale behoeften van de Curaçaosche bevolking. Het muziekkorps St Cecilia ontvangt bovendien subsidie van het Gouvernement.

Hierop deelt de Heer *Ir. J. D. A. M. ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, het volgende mede:

5. Verhardingsmateriaal voor trotoirs.

Mijnheer de Voorzitter!

Bij de Algemeene Beschouwingen is door enkele leden op-

gemerkt, dat de toepassing van beton als verhardingsmateriaal voor trottoirs aanleiding geeft tot werken van eenigen omvang, wanneer een trottoir moet worden opgebroken.

Inderdaad is zulks het geval.

In aanmerking genomen, dat de aanlegkosten van een betonverharding slechts de helft bedragen van die van een tegelbestrating, is het beter om tegelijk met de goedkoopere aanlegkosten van een betondek de grootere lasten en kosten van het plaatselijk opbreken daarvan voor lief te nemen.

Thans bestaat het voornemen om op plaatsen, waar de leidingen van water en electriciteit gezamenlijk onder de trottoirs komen te liggen, een tegelbestrating toe te passen.

Naar aanleiding van de opmerking betreffende het trottoir voor het pand de Ruyterkade No. 1 moge worden volstaan met het antwoord, dat dit trottoir zoo goed mogelijk aan de plaatselijke omstandigheden is aangepast.

De Heer *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst zegt het volgende:

6. Bouw van Koelkamers.

Mijnheer de Voorzitter!

Naar aanleiding van hetgeen Uwe Raad in het eindverslag heeft opgemerkt ten opzichte van den bouw van koelkamers bij de vleeschhallen, zou ik U namens het Bestuur het volgende willen mededeelen.

Wij beschikken op Curaçao over niet minder dan 32 vleeschverkooplokalen van het Gouvernement alleen, behalve andere van particulieren in de stad, een aantal voldoende om in de behoefte te voorzien.

Op Otrabanda zijn geregeld eenige lokalen onbezet, aan dezen kant niet zelden een of meer.

Het kan wel eens voorkomen, dat aan de Punda-zijde geen lokaal in huur is te krijgen, maar dat is van zeer tijdelijken aard.

Waar de koelkamer wel zeker elken dag zal worden gebruikt en alle lokalen niet, heeft het Bestuur, mede in verband met de hoogere kosten voor den bouw van een lokaal op het erf van de vleeschhallen, besloten een hal om te zetten in koelkamer. Te allen tijde kunnen een paar lokalen bijgebouwd worden indien de behoefte daaraan zich voordoet.

Vervolgens verkrijgt het lid de Heer *C. N. Winkel* het woord en zegt:

7. Bescherming van den handel.

Mijnheer de Voorzitter! In het Voorloopig Verslag is vermeld, dat het in de afdeelingen grooten bijval heeft gevonden, dat de omstandigheden, dat de financieele resultaten over 1934 bevredigend waren en dat de opbrengst der middelen over het jaar 1934 niet tot bezorgdheid over den toestand van 's Lands financiën aanleiding geeft, een streven naar een zoo groot mogelijke beperking der uitgaven niet hebben weggenomen en werd daarbij het vertrouwen uitgesproken, dat het Bestuur op dien weg zal blijven voortgaan en dat men zoodoende spoedig zal kunnen geraken tot verlaging van lasten. Dit is inderdaad de wensch van ons allen.

Wij weten allen, dat de wereldcrisis zwaar gevoeld is geworden in dit Gebiedsdeel, speciaal op het eiland Curaçao. Curaçao verkeerde daarvóór in een gouden tijdperk. Als gevolg daarvan hadden alle handelshuizen zich voorzien van groote voorraden, om het hoofd te kunnen bieden aan de behoeften van den tijd. Vele nieuwe handelsrelatiën werden aangeknoopt met het buitenland, groote handelshuizen zijn verrezen, hooge koop- en huurcontracten aangegaan, hooge salarissen betaald. Over het algemeen zijn er ook groote kredieten gegeven. Groothandelaren en banken hebben groote sommen gelds toevertrouwd aan kleinere kooplieden, grondeigenaren, enz.

Toen echter al in 1929, drastische maatregelen genomen moesten worden door den vreemdelingendienst en toen na onteigening van Rio Canario, het centrum van vreemdelingen, die daar woonden en waarvan verscheidene daar zaken hadden, voor een groot deel verdween, is veel geld verloren gegaan, vooral door Curaçaosche kleinhandelaren.

Van betaling was geen sprake; hals over kop moesten de vreemdelingen verdwijnen en het was voor deze menschen een ruïne en een veel grootere ruïne was het voor de schuldeischers. En later zijn de banken en de groothandelaren er de dupe van geworden daar de betrokken kleinhandelaren door het geleden verlies, hunne verplichtingen niet konden nakomen.

Na dezen slag, werd gehoopt dat de betrokken handelaren, zich er weder bovenop konden werken en meer kredieten werden aan dezen gegeven.

De handel voelde echter het gemis van vele koopers, uitgezette of uit vrees vertrokken vreemdelingen, menschen die het grootste gedeelte van hunne inkomsten op het eiland verteerden.

Kort hierop volgde de bezuiniging van de C. P. I. M. en vele menschen werden ontslagen en moesten dezen het eiland verlaten, waardoor het aantal koopers wederom verminderd werd.

De groote voorraden echter waren er, de hooge contracten, vooral de huurcontracten bleven loopen en de hooge belastingen bleven gehandhaafd. De inkomsten der handelaren en zoo van een ieder werden aanmerkelijk minder. Vorderingen konden niet geind worden.

De schrik van de gewenschte vreemdelingen bleef voortbestaan, deze gewenschte elementen achten zich door de toegepaste methode van toelating ongewenscht op Curaçao, zij wilden zich liever niet onderwerpen aan het heen en terugloopen naar de politiewacht en vonden het bezwaarlijk dat op hunne paspoorten gestempeld werd, dat zij maar voor 15 dagen toegelaten werden.

Daarentegen is Curaçao vol geloopen van elementen, die gebruik maakten van de zoo gunstige gelegenheid van verwarring en ondergang van Curaçao in den handel, om zich er in te werken en het Curaçaosche geld naar het buitenland te doen vloeien.

Oosterlingen, Chineezen, Britsch-Indiërs, Syriërs, enz. zien wij veel op Curaçao en zoo ook op Aruba en zelfs op Bonaire en de Bovenwindsche eilanden.

Zij hebben van Curaçaosche kooplieden, die geen raad wisten met hunne groote voorraden en groote schulden, voor een prikje voorraden overgenomen en aangezien deze ongewenschte elementen zeer weinig kosten hebben, daar zij in hunne winkels tegelijk werken en wonen, hebben zij zich in korten tijd opgewerkt en in plaats van verdere inkoopen op Curaçao te doen zijn zij overgegaan direkt te bestellen.

De Britsch-Indiërs hebben hunne voorraden tegelijk mede genomen bij hunne komst.

Intusschen zijn alle artikelen in het buitenland sterk in prijs gedaald en is de Japansche concurrentie aangevangen.

Deze vreemdelingen kregen den naam van goedkoope handelaren, terwijl niet is gelet geworden op de kwaliteiten der artikelen. Menige serieuse, ernstige groothandelaren van Curaçao worden er uit gewerkt.

En nog liggen onbetaalde wissels bij de banken opgestapeld en hebben de banken en de handelshuizen moeite om een percentage van hunne vorderingen te innen. De toestand is abnormaal en gaat maar door.

Steeds worden kredieten gegeven door nieuwe firma's die zich willen indringen en komen er nieuwe winkels. De inkomsten uit invoerrechten loopen hooger. Curaçao stapelt goederen op.

De vraag blijft maar of Curaçao zal kunnen verkoopen wat ingevoerd wordt en of de toekomst werkelijk zoo rooskleurig is, als de opbrengst der middelen over 1934 doet denken.

De toestand is zoo, dat er handelaren zijn, die maar bestellen en de goederen in ontvangst nemen wanneer het hun convenieert en anders maar weigeren deze te accepteeren of een uitweg zoeken om verlaging van prijs te krijgen. In den provisiehandel en wel bij vreemdelingen, vooral bij Syriërs, is dit gewoonte geworden en daarom kunnen deze zekere waren goepkooper aanbieden dan de Curaçaosche kooplieden.

Tot het innen van schulden en ook om deze menschen te dwingen zich te houden aan de eischen van den handel vinden wij niet voldoende steun in civiele procedure, die te moeilijk, te ingewikkeld en te langzaam is. Faillietverklaring is niet de methode; het bewijs is geleverd dat de lasten en kosten niet betaald worden en dat de schuldeischers niets krijgen van hunne vorderingen.

De handel van de vreemdelingen staat er veel beter bij. Deze vreemdelingen hebben hoegenaamd geen kosten, op hen drukt geen grondbelasting, zij hebben geen dure waren in hun winkels, zij hebben geen hooge contracten aangegaan, zij geven geen krediet anders dan met groote winstmarge, en de meesten hebben geen naam en faam waarvoor zij moeten waken. Zij zitten heden hier en morgen daar. Niets bindt hen aan Curaçao, zij hebben hier voor niemand te zorgen en zij geven hier aan niemand te verdienen.

Mijnheer de Voorzitter! Wij moeten trachten onzen groothandel te beschermen. Wij moeten trachten de serieuse, ernstige handel van Curaçao te behouden.

Moeten wij niet toegeven dat het onderhoud van Curaçao gedurende zoovele jaren te danken is aan den handel van Curaçaosche handelaren?

Moeten wij niet toegeven dat de Curaçaosche handelaren te allen tijde en bij alle gelegenheden volop hebben bijgedragen om den naam van Curaçao en van Nederland hoog te houden? Had men misschien geluisterd naar den raad van Curaçaosche handelaren in den Kolonialen Raad, dan had men zeker veel dat niet had behoeven te gebeuren kunnen voorkomen.

Het profijt dat de vreemdelingen trokken van de inzinking van den handel in dit gebiedsdeel, was de prijsdaling van koopmansgoederen, de daling van ponden en dollars, den invoer van Japansche artikelen, enz., waardoor het den schijn kreeg, dat zij de sterke verlaging van de prijzen bewerkten, terwijl de groote handelaren met groote voorraden van veel betere kwaliteit goederen zaten, hooge contracten hadden en vol commercieele verplichtingen zaten, mag naar mijne meening den goeden naam van de Curaçaosche handelaren niet schaden.

Iets moet gedaan worden om deze handelaren te redden in dezen treurigen toestand. Het is misschien moeilijk, maar uitgekeken moet worden naar de maatregelen die genomen dienen te worden.

De Winkelsluitingverordening is in het leven geroepen en naar mijne meening heeft deze verordening meer kwaad dan goed gedaan. Curaçao moet bestaan van vreemdelingen uit de buurt, die hunne inkoopen op Curaçao komen doen. En door deze verordening hebben deze vreemdelingen dikwijls moeten doortrekken zonder in te kooper omdat de winkels gesloten waren.

De Kooplieden-verordening, thans in bewerking, kan de eerste stap naar verbetering worden, indien deze verordening aangenomen wordt zooals door vele leden van den Raad bedoeld.

De reddende hand zit naar mijne meening voornamelijk in het vergemakkelijken van toelating van vreemdelingen die zich komen vestigen in onze maatschappij, gegoede menschen die hier komen wonen of lange perioden komen doorbrengen, en hun geld hier verteeren.

Als wij den schijn maar konden wegnemen dat wij deze menschen beschouwen als ongewenschte elementen. Als wij allen ertoe medewerkten en zoover kwamen dat deze menschen naar Curaçao getrokken worden, zouden wij misschien nog kunnen vermijden, dat wij later spijt zullen hebben van de gevolgen van het rondschrijven van den Procureur-generaal betreffende de toelating van vreemdelingen, indertijd nog door de vingers te zien, maar thans totaal onnoodig.

8. Inning van achterstallige belasting.

Dan, Mijnheer de Voorzitter, moeten wij den zwaren druk der achterstallige belastingen trachten te verzachten. Onder omstandigheden als de tegenwoordige zijn de aanmaningen en de dwangbevelen niet gewenscht en nog veel minder de beslaglegging op salarissen en huurpenningen. Velen zijn de dupe geworden van het verzuim van Gouvernementswege om deze belastingen tijdig te innen, zij hebben er niet op gerekend dat er zoo'n crisis zou komen.

Groote opofferingen zijn reeds gedaan om belastingen te betalen; schulden zijn aangegaan met derden, eigendommen verpand, verkocht, enz. De belastingen worden betaald, het Bestuur heeft inkomsten, maar de betalers zitten veelal vast en moeten telken jare weder betalen. Velen hebben niet alles kunnen betalen en blijven maar steeds achterstallig en hebben het mes op de keel. De toestand blijft steeds abnormaal. Het zijn zware tijden voor de eerlijke menschen die te allen tijde hunne verplichtingen willen nakomen.

Ik vraag mij af of de tijd niet aangebroken is om een definitieve regeling te treffen ten aanzien der wijze van betaling van deze achterstallige belastingen, die zoo drukken op de menschen die niet kunnen betalen.

Ik zou zeggen, dat de menschen die nog niet hebben betaald, zulks niet gedaan hebben omdat zij het geld er niet voor kunnen krijgen.

De menschen die bepaalde regelingen hebben getroffen, betalen oude belastingen en blijven steeds nieuwe schuldig.

Als wij overtuigd zijn van het abnormaal hooge der grondbelasting waarvoor in het algemeen een ieder aangeslagen is geweest en als wij de overtuiging hebben dat zooveel mogelijk betaald is geworden en weten dat de belastingplichtigen niet voldoende produceeren om te betalen, in dit verband denk ik ook aan de plantagehouders, dan geloof ik dat een voorstel om een zoodanige regeling te treffen, die aanmoedigt om met volharding het werk door te zetten, wel aan te bevelen is.

Het zou goed zijn, Mijnheer de Voorzitter, als de belastingen over 1934 in 1935 kwartaalsgewijze en regelmatig geind worden en de achterstallige belastingen op dezelfde wijze, maar dan 10% van de verschuldigde belasting per jaar.

Ik wil niet voorstellen om de achterstallige belastingen te annuleeren, omdat dit niet rechtvaardig zou zijn tegenover die menschen die zich bij anderen in de schuld hebben gestoken om te betalen en tegenover weer anderen die hunne eigendommen daartoe hebben verkocht.

9. Afschaffing Gebruiksbelasting en verlaging van andere belastingen.

De gebruiksbelasting zou volgens mij nu al afgeschaft kunnen worden; door de hooge schatting van grondbelasting wordt er al genoeg betaald.

Iemand, die eigenaar is van het huis, waarin hij zelf woont, betaalt hooge grondbelasting en door hooge schatting van den huurprijs betaalt hij weder hooge gebruiksbelasting. En thans zijn er vele menschen die niets anders bezitten dan het huis waarin zij wonen en verder moeite hebben om rond te komen en deze menschen moeten hunne huizen verpanden of verkoopen om belastingen te betalen.

Als het Bestuur een onderzoek wil doen instellen, zal het zeker tot de conclusie komen dat dit zoo is.

Verder is belasting op piano's uit den tijd. Er zijn vele menschen die een piano in huis hebben, waaraan zij thans niets hebben. Automatische muziekinstrumenten hebben de piano's vervangen. Naar mijne meening moesten wij de kunst van pianospelen trachten te bevorderen en niet laten betalen voor piano's.

Mijnheer de Voorzitter! Ik geloof dat wij eraan moeten denken de nieuwe belastingen die wij, toen wij die hard noodig hadden, in het leven hebben geroepen, langzamerhand af te schaffen of ten minste te verlagen en zoo ook andere belastingen.

Om den handel te steunen moeten wij accijnzen verlagen en wel om te kunnen concurreeren en de doortrekkende passagiers in de gelegenheid te stellen tegen concurreerende prijzen hunne inkoopen te kunnen doen.

De bruggelden zijn reeds afgeschaft en de loodsgelden wat verminderd. Ik zou er niet toe willen overgaan om ineens alle belastingen te verlagen, omdat de schuld aan het Moederland niet vereffend is.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag willen zien dat zoodra de schuld afbetaald zal zijn, het Bestuur met voorstellen voor den dag komt van zekere verlagingen.

10. Grondbelasting verschuldigd door weduwen op Aruba.

Alvorens te eindigen, Mijnheer de Voorzitter, wil ik speciaal op belastingen op het eiland Aruba de aandacht van het Bestuur vestigen en wel op grondbelastingen verschuldigd door weduwen, die zwaar gewerkt hebben om hare echtgenooten te helpen het ideaal te verwezenlijken om in het bezit te

komen van een eigen woon- en handelshuis; deze weduwen die ook na den dood van hare echtgenooten het werk hebben doorgezet en door de opleving van Aruba er heelemaal uitgewerkt zijn en thans, al bezitten zij een woonhuis, moeite hebben om rond te komen.

Als deze menschen over moesten gaan haar huis te verpanden of te verkoopen om belastingen te betalen, zou het de complete ruïne voor ze zijn. Ik zou ook willen vragen met deze menschen clementie te hebben.

Men zou mij al direct kunnen zeggen, dat wetten voor allen gelijk zijn, maar dit neemt niet weg dat wetten, vooral fiscale, toegepast moeten worden naar tijd, plaats en omstandigheden.

11. Hypotheekverleening op Aruba.

Veel moeite gaat er op Aruba mee gepaard om een hypotheek te vestigen; er zijn immers geen hypotheekbanken en de rente is willekeurig. Wel zou men kunnen zeggen dat eigendommen thans waarde hebben op Aruba. Maar als deze menschen hunne huizen verkoopen, zijn zij hun dak kwijt en zullen zij zeker veel grootere moeite hebben om rond te komen.

Op Aruba is met mij dikwijls gesproken over de noodzakelijkheid eener hypotheekbank aldaar en heb ik mij afgevraagd of de Curaçaosche Bank er niet voor te vinden zou zijn ook op Aruba krediet-hypotheken te geven en zoodoende zoovele hypotheken af te lossen die tegen nogal hooge interesten gegeven zijn.

12. Apotheek op Aruba.

Ook zou ik willen vragen wanneer de apotheek op Aruba geopend zal worden, waarover indertijd gesproken is geworden.

13. Havenverbetering en bouw van landskantoren op Aruba.

Verder of het spoedig bekend zal zijn hoe de haven van Aruba verbeterd zal worden en of er al beslist is wie de Gouvernementsgebouwen zal optrekken.

Deze vragen zijn niet in de stukken gesteld en zou ik, als de gemachtigde van het Bestuur die niet beantwoorden kan, willen verzoeken ze aan het Bestuur over te brengen.

Het lid *Ernesto C. Martijn*, het woord verkrijgende, zegt:

14. Studiefonds.

Mijnheer de Voorzitter!

Wij staan nogmaals voor een zeer verblijdend feit; Curaçao heeft weer een sluitende begrooting en dit, terwijl bijna overal ter wereld men alle mogelijke middelen uitput en angstwekkend wanhopige experimenten doet om in evenwicht te blijven. Wij mogen dus God danken dat Hij ons behoedt voor de problemen waarin de wereld zich gewikkeld ziet, want niet alleen hebben wij een sluitende begrooting, maar de perspectieven, tenminste voor dit jaar en het komende jaar, geven reden voor optimisme.

Het is wel interessant om al de posten op de begrooting kalmpjes een voor een na te gaan. Men ziet dat het Bestuur zich ernstig beraadt bij het besteden der gelden en over het algemeen zou men kunnen zeggen dat ze goed besteed worden. Het is natuurlijk onmogelijk om iedereen tevreden te stellen en natuurlijk brengt onze begrooting met zich mede, een marge voor critiek. Het zou ook heel onnatuurlijk zijn als het anders was.

Opvallend is echter, dat bijvoorbeeld zoo bijzonder weinig uitgetrokken wordt voor ontwikkeling der bevolking van het gebiedsdeel. Amper fls. 15000.— komt voor op onze nieuwe begrooting voor studiebeurzen, terwijl men voor de politie een naar verhouding fantastisch bedrag uitkeert. Weliswaar doet het Bestuur moeite om landskinderen op te leiden teneinde ze in de gelegenheid te stellen naderhand ook van de mooie salarissen van de politie te kunnen genieten, wat voor de bevolking van het gebiedsdeel aanleiding tot tevredenheid geeft en moet ook worden toegegeven, dat het Bestuur tevens in andere richtingen in het belang der bevolking werkt, maar dit gaat, volgens mijn bescheiden meening, heel langzaam en er valt nog zeer veel te doen voor de landskinderen.

Indien men zich onder de verschillende lagen der bevolking beweegt, zooals ik dagelijks in de gelegenheid ben te doen, dan ondervindt men dat er een toenemende ontevredenheid heerscht en wel om de volgende reden.

Was men vroeger begonnen met bijna alle hoogere posten bij het Bestuur door uitgezonden ambtenaren te laten bezetten, tegenwoordig ziet men dat voor de onnoozelste baantjes, die best door landskinderen bekleed zouden kunnen worden, ook ambtenaren worden uitgezonden. Wij kunnen dit onmogelijk met een tevreden hart aanzien.

Ik heb wel eens dikwijls hooren beweren dat men voor de verschillende posten in het gebiedsdeel geen geschikte krachten kan krijgen, maar ik heb me ook afgevraagd, of er voldoende moeite gedaan wordt om doorloopend geschikte krachten ter beschikking te hebben en ik ben tot de conclusie gekomen, dat er in dit opzicht niet voldoende daarvoor wordt gezorgd. Op bepaalde gouvernementskantoren laat men het landskind vlakweg begrijpen, dat hij teveel aspiraties heeft en men kan zich voorstellen hoe funest zulk een optreden tegenover de landskinderen is. Goddank is het niet op alle departementen zoo, en wij moeten ook erkennen dat er heel wat chefs zijn, die behoorlijk voor de ondergeschikten zorgen en in wie ook die ondergeschikten een groote steun vinden. Zijn onze menschen werkelijk ongeschikt, zooals men beweert, laat men dan geen moeite sparen om ze geschikt te maken. Laat men in dit verband ver vooruit kijken bij het voorzien in vacatures.

De groote moeilijkheid van het landskind zit hierin, dat wij geregeerd worden door een natie der oude wereld, terwijl wij in de Nieuwe wereld zitten en onze mentaliteit, gewoonten en gedachten, heel anders zijn. President Garfield der Vereenigde Staten schreef eens, dat iedere schooljongen in Europa weet dat in de oude wereld de maatschappij en het welzijn opgebouwd worden gelijk een rotslaag die de korst der aarde vormt. Wordt nu iemand geboren in de lagere strata van het leven, dan is het voor hem haast een onmogelijkheid om in de Oude wereld door die harde korst heen te breken en zich een weg te banen naar hoogere sferen. Dit is niet het geval in Amerika. Ik wil niet beweren dat als wij geregeerd werden door een andere natie dan Holland, wij beter gebaat zouden zijn. Integendeel.

Alles heeft zijn voor en zijn tegen. Ik wil alleen met mijn commentaar de aandacht vragen dergenen die in ons land hun brood verdienende, gewoonweg geen rekening houden met onze aspiraties en de gewoonten der oude wereld handhaven, terwijl ze zich in de Nieuwe wereld bevinden. Men kan het ons moeilijk kwalijk nemen dat onze mentaliteit verschillend is van die der oude wereld. Zij die hier komen, moeten zich toeleggen om ons karakter, gewoonten, enz. te bestudeeren, teneinde samenwerking te verkrijgen met de landskinderen en de mogelijkheden voor hen open te houden, zooals wij dit van hen verwachten. Op deze wijze wordt de gedachte één te zijn met Holland ook bevorderd, maar zoo lang men dit niet doet en zoo lang men geen moeite neemt om ons te leeren kennen, zullen wij teleurstellingen op teleurstellingen blijven ondervinden.

Ik heb reeds bij een andere gelegenheid gezegd, dat onze landskinderen niet die plaatsen bekleeden, waarop zij recht hebben. Bepaald stimuleerend kan het voor het landskind onmogelijk zijn, als het ziet dat het Bestuur onlangs een afgestudeerd landskind met titel van Meester in de rechten, een betrekking bezorgd heeft als Adjunct Commies. Een scherpe tegenstelling vormt echter het uitzenden van een aanvullende kracht voor het accountantskantoor, met een salaris van een hoofdcommies. Wat voor getuigschriften meer genoemde titulair heeft, is mij onbekend. In Europa zou, naar ik meen, zoo iemand hooger geplaatst worden. Mijn reeds geuitte meening blijf ik handhaven en voor de tweede maal doe ik een beroep op het Bestuur om onze landskinderen meer kansen te geven, niet alleen in de mindere posten, maar ook in de hoogere betrekkingen, opdat men een bij uitnemendheid energieke ambtenarencorps geleidelijk zal kunnen aankweeken, want indien het zoo doorgaat, zal niemand meer geneigd zijn naar een Gouvernementsbetrekking te solliciteeren, omdat men gewoonweg geen kans meer ziet om vooruit te komen en zal dat gedeelte der ambtenarencorps dat uit landskinderen bestaat langzamerhand vervallen in een aan energie-anemie lijdende corps, want capabele lui

zullen zich wachten om in Gouvernementsdienst te treden.

In mijn betoog, heb ik geen melding gemaakt van de economische voordeelen verbonden aan het aanwerven van landskinderen voor de prominente zoowel als niet-prominente posten. Voorloopig kunnen wij ons troosten dat de toestand in het Gebiedsdeel zoo is, dat iedereen ongeveer zijn brood kan verdienen. Maar wil men voor de toekomst een zoo gezond mogelijke economische situatie creëeren met het oog op een mogelijke achteruitgang van het gebiedsdeel in latere jaren, dan diene men te zorgen dat de gelden die later aan uit dienst tredende ambtenaren als pensioen worden uitgekeerd, in het gebiedsdeel zelf blijven circuleeren en niet naar het buitenland verdwijnen, in die mate zooals onder de tegenwoordige omstandigheden per sé zal moeten gebeuren.

Mijnheer de Voorzitter! Ik zou niet graag meer willen hooren dat men in het gebiedsdeel geen geschikte krachten kan vinden. Het Bestuur moet voorgaan als voorbeeld voor de in het gebiedsdeel gevestigde maatschappijen en teneinde zich van goede krachten te verzekeren in de toekomst meer dere gelegenheid aanbieden aan landskinderen om te studeeren. Een vergemakkelijking van deze taak vindt zijn oplossing in een studiefonds. En net zooals het Bestuur het vormen van een Pensioenfonds ontworpen heeft dezer dagen, tot tevredenheid van allen, moet men nu zoo spoedig mogelijk overgaan tot het vormen van een studiefonds, nu eenmaal de middelen zoo gunstig blijven vloeien.

Mijnheer de Voorzitter! Er zijn verschillende lasten die drukken op handel, enz. in het gebiedsdeel. Zij die streven om die lasten te verlagen zullen in mij steun vinden, maar ik zou ook volle medewerking willen vragen om het reeds door mij genoemde fonds te vormen, dat zeer veel bij zal dragen om de positie van het landskind geleidelijk te verbeteren. Ik dank U.

Hierop verlaat de *Voorzitter* den voorzitterszetel welke tijdelijk wordt bezet door den Ondervoorzitter en zegt:

15. Vreemde kooplieden.

Mijnheer de Voorzitter!

Ik kan mij in vele opzichten vereenigen met hetgeen de Heeren Winkel en Martijn zooeven hebben gezegd. Beiden zien in verlaging der lasten een middel om den handel, die veel geleden heeft door de inzinking en het binnendringen van vreemde elementen, te herstellen. Wanneer men echter naar het buitenland ziet en naar de hooge lasten waarmede de handel gebukt gaat, dan vraagt men zich onwillekeurig af of Curaçao in zulke bijzondere omstandigheden verkeert, dat men tot aanzienlijke belastingverlaging zijn toevlucht zou moeten nemen. Men kan dan inderdaad constateeren, dat de verschuiving van den handel naar vreemde elementen zich niet alleen op Curaçao voordoet, dat ook elders verdringing van den ouden handelstand plaats heeft.

Wat elders geschiedde was ook hier te verwachten en de gevolgen bleven niet uit, zij verergeren nog steeds. Reeds lang geleden heeft de Curaçaosche handelstand een request ingediend teneinde van het Bestuur steun te krijgen tegen den vreemden handelaar. Het Bestuur heeft onmiddellijk gevolg gegeven aan het verzoek en een Kooplieden-verordening voorgesteld. Het heeft lang geduurd voor een voorloopig verslag verscheen aangezien in den boezem van den Raad groot verschil van meening bestond ten aanzien van de beginselen in de verordening neergelegd. Maar thans wacht de Raad reeds acht maanden op antwoord van het Bestuur. Ik spreek hier de hoop uit dat het antwoord spoedig moge volgen en in dien zin dat aan de moeilijkheden van den handel zal tegemoetkomen, zulks op het voetspoor van Nederland, dat ook zijn maatregel tegen indringing van vreemde werkkrachten heeft genomen. Evenals in Nederland heeft ook de Curaçaosche handelsstand aanspraak op bescherming.

16. Accijns op gedistilleerd.

Spreker vervolgt: Het is vier jaren geleden dat het Bestuur het voorstel deed, om den accijns op gedistilleerd te verhoogen en te brengen van f 1,20 op f 2,— per Liter ad 50%. De reden daartoe was geen andere dan om de begrooting sluitend te houden. De middelen vloeiden minder toe dan verwacht werd toen de begrooting was opgemaakt — de Raad werd bereid gevonden zijne medewerking te verleenen uitsluitend om 's Lands kas te stijven. Thans is niet alleen de begrooting gemakkelijk sluitend te houden, er is zelfs een overschot, hetwelk wordt benut tot terugbetaling der opgenomen kasvoorschotten, waarmede nog twee, drie jaren gemoeid zullen zijn. Ik vraag mij nu af of wanneer eenmaal de schuld zal zijn afbetaald het dan niet te verwachten zal zijn, dat het Bestuur met verlaging zal komen. Ik ben van meening dat wij den toestand van vóór vijf jaren moeten herstellen en door den accijns weder op het oude peil te brengen den handel op het buitenland een nieuwe prikkel zullen geven. De handel immers is steeds de voornaamste, de zekerste bron van bestaan geweest voor Curaçao ; allerlei proeven zijn in den loop der tijden genomen voor landbouw en voor visscherij, welke niet steeds de verwachte resultaten hebben gehad. Ook kunnen wij niet te veel op de olie rekenen. Waarom zouden wij niet bij den handel ons heil zoeken? Hoe zullen wij die bevorderen?

De invoerrechten op goederen behoeven niet verlaagd te worden zoolang ook de vreemdeling ze wil betalen.

Voor gedistilleerd is dit echter anders. In het buitenland zakken de rechten aanzienlijk wat tengevolge heeft dat de vreemdeling die hier placht in te koopen ervan zal afzien risico te nemen wanneer de marge geen voldoende prikkel meer geeft aan zijn ondernemingszin. In zekere mate geldt dit ook voor den toerist die voor eigen gebruik inkoopt.

Ik zou daarom het bestuur willen toeroepen, steun den handel door den accijns te verlagen. Het dient daarmede nog een ander belang: wij hebben den laatsten tijd de gevallen van smokkelarij zien toenemen; ontneemt haar den prikkel tot winsten maken en zij zal afnemen en het Bestuur kan er van verzekerd zijn, dat, wat men door lagen accijns verliest door mindere bewakingskosten en meerderen omzet zal winnen.

17. Dienstverleening door de Douane.

Spreker gaat over tot het onderwerp dienstverleening door de Douane en betoogt:
dat het tarief destijds werd verhoogd tot f 2,-- per uur hetgeen in den tijd van hoog-conjuctuur, toen veel verdiend werd, billijk gevonden werd. Thans echter nu alles, salarissen en levensstandaard gedaald zijn, moet men constateeren dat het tarief voor dienstverleening nog hetzelfde bleef, terwijl de handel er zeer moeilijk voor staat. Spreker acht het niet billijk dat het Bestuur voor een ambtenaar die f 5.— of f 6.— per dag verdient aan den handel f 16.— in rekening brengt. Menig koopman zal het Gouvernement zulk een winst benijden. Spreker hoopt dan ook dat ook deze last zal worden verlaagd.

Hierop neemt de Heer *Jossy C. Henriquez* weer het voorzitterschap over.

Apotheek op Aruba.

De Heer *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst, verkrijgt het woord en antwoordt aan den Heer Winkel, dat t. a. v. diens vraag hoe het met de apotheek op Aruba staat, het Bestuur reeds lang geleden een vergunning heeft afgegeven; daarvan is tot nog toe geen gebruik gemaakt. Het Bestuur heeft een termijn gesteld binnen welken van de vergunning gebruik gemaakt moet worden: deze is 1 Augustus 1935.

Inning der achterstallige belasting.

De Heer *van der Drift*, Administrateur van financiën, merkt naar aanleiding van de rede van den Heer Winkel in diens aanbeveling aan het Bestuur, om geen dwangbevelen uit te brengen en executies te staken, op, dat het wel heel moeilijk is het allen leden naar den zin te maken. Immers de Heer Winkel stelt voor de achterstand te doen inhalen met afbetalingen van 10%, dat beteekent dus in tien jaren. Daarentegen is het nog niet zoo lang geleden dat spreker, naar hij

meent, den Heer Bichon heeft hooren spreken over een snelle inhaling van den achterstand door den fiscus.

Spreker kan echter verzekeren dat steeds getracht wordt personen met achterstand onder zachten aandrang door aanmaningen er toe te brengen hun belasting te voldoen; als onmogelijk betaald kan worden, wordt uitstel gegeven door betaling in termijnen toe te staan. Voor 10 jaren is dat echter nog nooit gebeurd; voor 2 jaren echter herhaaldelijk.

Grondbelasting verschuldigd door weduwen op Aruba.

Spreker vervolgt dat de Heer Winkel een lans heeft gebroken voor weduwen die op Aruba in de grondbelasting zijn aangeslagen. Het doet spreker genoegen dat de Heer Winkel zelf kennelijk het bezwaar heeft ingezien tegen het inschakelen van persoonlijke elementen in eene zakelijke belasting. Het valt spreker daarom lichter den Heer Winkel te beantwoorden en in het algemeen ook weer hier er op te wijzen, dat indien de betaling der grondbelasting stuit op het feit dat moeilijk betaald kan worden, er regelen worden getroffen opdat de afbetaling wel kan geschieden.

Hypotheekverleening op Aruba.

Wat de hypotheekverleening op Aruba betreft, spreker acht zich als voorzitter van de Curaçaosche Bank gemachtigd mede te deelen, dat deze instelling reeds verschillende hypotheken op dat eiland heeft loopen en dat zij de noodige aandacht schenkt aan deze zaak. Wanneer het onderpand voldoende waarde heeft en het gevraagde bedrag niet te hoog is worden aanvragen als regel in gunstige overweging genomen.

Havenverbetering en bouw van landskantoren op Aruba.

De Heer *ten Brink*, Directeur van Openbare Werken, deelt mede, dat de plannen voor de havenverbetering op Aruba eerst in 1936, wanneer gelden voor proefboringen zijn toegestaan, zullen worden gemaakt en dat voor den bouw der landskantoren op Aruba, de Albetam de laagste inschrijfster was, aan wie de bouw is gegund.

De Heer *Winkel* dankt voor de verstrekte inlichtingen. Hij wil er bij het Bestuur echter nog eens in het bijzonder op aandringen clementie te betrachten met de weduwen en met iedereen en blijft van meening, dat wanneer men voor tien jaren accordeerde er veel meer geld zou binnen komen, dan op de thans gevolgde wijze, nu men genoopt tot korte termijnen telkens ervoor komt te staan zijn woord niet na te komen. Spreker geeft in overweging aan het Bestuur zich over den termijn van tien jaren te beraden.

Daar niemand meer het woord verlangt, gaat de *Voorzitter* over tot de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp.

Bij de behandeling van artikel 1 passeeren de onderartikelen 1 tot en met 16, 18 tot en met 66, 73 tot en met 107, 109, 110, 112, 114 tot en met 125, 127 tot en met 149, 151 tot en met 163, 165 en 166 den voorzittershamer zonder bedenkingen of opmerkingen.

Bij onderartikel 17 stelt de *Voorzitter*, de Heer *Jossy C. Henriquez*, een amendement voor, om in plaats van „tegemoetkoming" te lezen „voorschot".

Nadat het amendement is ondersteund door de Heeren Capriles en Martijn geeft de voorsteller de volgende toelichting:

Het ligt niet op den weg van het Bestuur om tegemoetkomingen te geven voor den bouw van kerkgebouwen; de bemoeiing behoort zich te beperken tot steun voor de uitoefening van den arbeid die het kerkgenootschap heeft te verrichten.

De Heer *van der Drift*, Administrateur van financiën, deelt mede, dat het Bestuur het amendement niet overneemt doch geen bezwaar zal hebben tegen aanneming van het amendement. Hij stelt de vraag of het de bedoeling is dat het voorschot rentegevend of renteloos zal wezen.

De *Voorzitter* antwoordt dat uiteraard een voorschot rente moet opbrengen als niet het tegendeel wordt gesteld. De rente zij echter laag en redelijk.

Hierop brengt de *Voorzitter* het amendement in stemming.

Nadat het lot heeft uitgewezen dat met nummer 6 van de presentielijst moet worden aangevangen, wordt het amendement met algemeene stemmen aangenomen.

De Heer *van der Drift*, Administrateur van financiën, zegt bij artikel 67 tot en met 72:

Met den wensch in het Eindverslag tot uitdrukking gebracht om de abonnementen voor diensttelefonen ten behoeve van het Gouvernement voor het volle tarief in rekening te brengen zal bij de samenstelling van volgende begrootingen worden rekening gehouden.

Tegenover de meening dat het financieel overzicht over het telefoonbedrijf niet aan duidelijkheid zou winnen door de kosten van telefoonabonnementen ten behoeve van Gouvernementsdiensten over de hoofdstukken der begrooting te verdeelen meen ik als mijne meening te kennen te moeten geven, dat het onjuist zou zijn deze kosten aan te merken als kosten van het telefoonbedrijf.

Onder telegrammen in havenverkeer worden verstaan die telegrammen welke tusschen de schepen en den Havenmeester worden gewisseld ten behoeve van een vlot binnenkomen van schepen in de haven, alsmede om de schepen te kunnen inlichten betreffende liggingsmogelijkheden. Deze telegrammen worden steeds aan scheepvaartagentschappen ter lezing aangeboden.

Het komt voor dat bij de door de schepen verzonden telegrammen bijzonderheden worden vermeld welke uitsluitend voor het agentschap van belang zijn. In twijfelachtige gevallen wordt om de samenwerking tusschen den havendienst en de scheepvaartmaatschappijen zoo goed mogelijk te doen zijn, eene soepele houding aangenomen.

Een onderzoek of eene uitbreiding van het telefoonnet in het tweede district rendabel geacht kan worden zal zoo spoedig mogelijk worden ingesteld.

De gelden hiervoor benoodigd kunnen evenwel thans niet op de begrooting worden aangevraagd.

Ad art. 108. Betaald wordt aan de Maatschappij die de verbinding onderhoudt plm. f 65.000,— per jaar, waarvoor ook eene verbinding met Bonaire in stand gehouden wordt.

Het Bestuur deelt de meening van die leden die opmerkten dat het meerder vervoer ten goede komt aan de inkomsten van het schip. Zoodra derhalve het vervoer hetwelk in stijgende lijn is, zoodanige afmetingen zal hebben aangenomen dat hierdoor de inkomsten van het schip aanmerkelijk zijn gestegen zal de subsidie verminderd moeten worden. De aandacht van het Bestuur is bij voortduring op deze aangelegenheid gevestigd.

Ad art. 111. Tevoren werd door Nederland aan Curaçao in rekening gebracht de gemiddelde rente over de door het Rijk op de openbare markt geplaatste 3-maands-schatkistpromessen, vermeerderd met 1 pro mille voor administratiekosten. Het sterk oploopend debetsaldo van de overzeesche gewesten, in het bijzonder van Nederlandsch Oost-Indië, bij 's Rijks kas heeft den Minister van Financiën genoodzaakt in de behoefte aan kasgeld in meerdere mate dan voorheen te voorzien door uitgifte van schatkistpapier met een langeren looptijd dan drie maanden, terwijl thans ook tot uitgifte van meerjarige schatkistbiljetten is overgegaan. Een en ander heeft een belangrijke verhooging van de vlottende schuldrente tengevolge. Met ingang van 1 Januari 1934 wordt voortaan per 31 December aan alle overzeesche gewesten in rekening gebracht hetzelfde rentepercentage als het Rijk in dat jaar gemiddeld betaald heeft over zijn geheele vlottende schuld.

Ad art. 113. Het Bestuur stelt prijs op aanneming van dezen post. Het minimum rentetype zal zijn 3½ % met een minimum aflossing van f 1000,— per jaar.

Bij artikel 126 zegt de Heer *P. I. Henriquez*, Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst:

Naar aanleiding van de vraag in het eindverslag of het niet mogelijk is lichters aan te schaffen, geeft het Bestuur er de voorkeur aan de bedrijfsvereenigingen aan te moedigen om de lichters te koopen desnoods met rentelooze voorschotten. Van de bereidwilligheid van het Bestuur daartoe is reeds blijk gegeven bij de Memorie van Antwoord.

Bij artikel 150 zegt de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst:

De behandeling van geslachtsziekten, niet alleen van de besmettelijke, heeft de volle belangstelling van het Bestuur.
De ervaring heeft geleerd, dat opsluiting op Mundo Nobo of behandeling op speciale polikliniek de bestrijding van venerische ziekten eerder tegenwerkt dan bevordert, omdat een patiënt, die op Mundo Nobo is geweest, voor zijn leven gebrandmerkt is en iemand niet met zijn diagnose in de hand naar de polikliniek gaat. Daarom worden de patiënten lijdende aan venerische ziekten zooveel mogelijk poliklinisch behandeld op Scharloo of de Nieuwindtstraat, zoodat niemand weet waaraan de patiënt lijdende is. Mundo Nobo blijft dan gereserveerd voor koppige patiënten, die aanleiding hebben gegeven voor isolatie, patiënten die speciale behandelingen moeten ondergaan, die poliklinisch niet kunnen worden gegeven en patiënten die om behandeling op Mundo Nobo verzoeken. De activiteit van het Bestuur op dit gebied moge dan niet blijken uit het aantal op Mundo Nobo behandelde patiënten, de bestrijding van venerische ziekten is er echter beter bij gebaat.
Op Otrabanda beschikt het Bestuur vanaf 1 Januari over een dokterskamer. Op Scharloo is een nieuwe kamer in het perceel Bitterstraat hoek Werfstraat klaar, waar alle patiënten 2 keer per dag bij de gouvernements-geneeskundigen te recht kunnen.
Het Bestuur stelt er prijs op Uwen Raad mede te deelen, dat door de gouvernements-geneeskundigen, iedere geslachtszieke, rijk en arm, kosteloos kan worden behandeld met verschaffing van geneesmiddelen ook kosteloos.

Bij artikel 164 zegt de Heer *Van der Drift*, Administrateur van Financiën:
Het Bestuur kan de meening van de Afdeelingen niet deelen, dat het betalen van een honorarium en van reis- en verblijfkosten aan den persoon, wiens aanwezigheid voor het onderzoek in het geschil tusschen den Gouvernements-Veearts en de Venezolaansche importeurs van belang was, wijst op een van Bestuurszijde gemaakte fout.

De Heer *J. W. J. van der Linde Schotborgh* vraagt of als het Bestuur geen schuld had gehad, het dan niet meer in de rede had gelegen, dat de vereeniging die den advocaat uitzond diens honorarium, reis- en verblijfkosten betaalde.

De Heer *Sprockel* voegt daaraan toe, dat het immer gewoonte is dat de lastgever de kosten betaalt en vraagt zich dus af of soms het Bestuur den Heer Diaz Fermin heeft verzocht om over te komen.

De Heer *van der Drift*, Administrateur van financiën, antwoordt dat al moge het juist schijnen wat de Heer Sprockel zegt, het Bestuur het beter heeft geacht om het bedrag in het voorloopig verslag genoemd te betalen.

De Heer *S. A. Senior* maakt de opmerking, dat het Bestuur dus klaarblijkelijk toch van meening is, dat er een fout is gemaakt.

De Heer *van der Drift*, Administrateur van financiën, antwoordt dat hij deze conclusie wil laten voor rekening van het geacht lid dat haar trekt.

Vervolgens worden artikel 1, zooals bij Nota van Wijziging en bij amendement op onderartikel 17 gewijzigd, artikel 2, artikel 3 en artikel 4, het intitulé, de considerans en het ontwerp in zijn geheel zonder verdere beraadslaging en hoofdelijke stemming aangenomen.

Hierna brengt de Heer *Mr. P. J. J. van den Biesen* namens de Commissie voor verzoekschriften verslag uit over:

1o. een request aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, in afschrift den Raad aangeboden door winkelbedienden, ten einde te verkrijgen dat wettelijke bepalingen in het leven geroepen worden, om de werkuren te beperken;
2o. een request van Dr. A. J. H. Bergmann, ten einde in aanmerking te mogen komen voor de betrekking van Gouvernements-geneeskundige te Curaçao;
3o. een request van kooplieden enz. op Aruba vereenigd met den volksvertegenwoordiger J. H. Eman, gericht aan den Raad teneinde ten spoedigste te verkrijgen een verlenging van den steiger met vereischte verdiepingen te Oranjestad Aruba;

en deelt mede dat de Commissie in overweging geeft de requesten sub 1o. en 2o. voor kennisgeving aan te nemen; het request sub 3o. te beschouwen als een verzoek, dat de Raad in deze initiatief neme — en te antwoorden aan requestranten, dat blijkens de Begrooting 1936 het Bestuur het betreffend onderwerp reeds in studie genomen heeft.

De Heer *Martijn* meent dat het gewoonte is, dat die commissie, indien zij adviseert om een verzoekschrift voor notificatie aan te nemen, ook de gronden daartoe opgeeft. Spreker stelt daarom voor om, naar aanleiding van het rapport der Commissie voor verzoekschriften, zooeven bij monde van het geachte medelid van den Biesen voorgelezen, de twee volgende vragen te stellen:

1o. Is het niet de gewoonte dat de Commissie voor Verzoekschriften de gronden van het besluit, waartoe ze gekomen is na het bestudeeren der verzoekschriften, mede te berde brengt ter betere beoordeeling van hare bevindingen?
2o. De Commissie stelt voor het verzoekschrift der Winkelbedienden voor kennisgeving aan te nemen, wat mij eenigszins bevreemdt. Het standpunt van den Raad ten opzichte van de verlangens der requestranten, blijkt geenszins uit het voorstel der Commissie voor Verzoekschriften. Zou de Commissie alsnog willen mededeelen welke de motieven waren, die haar tot het besluit brachten?

Mijnheer de Voorzitter!
Ik zou graag het Bestuur in overweging willen geven, om te onderzoeken in hoeverre de verlangens der requestranten gerechtvaardigd zijn en volgens dat onderzoek te handelen.

De Heer *van den Biesen* deelt namens zijn medecommissieleden mede, dat wanneer men de uitdrukking „voor kennisgeving aannemen" bezigt, dit geenszins de beteekenis heeft dat men geen notitie wenscht te nemen van de zaak die aan de orde is. In officieele stukken wil men daarmede zeggen, dat men te gelegener tijd erop zal terugkomen. Bezien wij nu wat het request van de winkelbedienden beoogt, dan lezen wij, dat er in gevraagd wordt de noodige medewerking te geven voor het tot stand komen der gewenschte regeling. Het advies beoogt het verzoekschrift, in afwachting dat het bestuursvoorstel wordt ingediend, voorloopig terzijde te leggen. Wel degelijk zal tezijnertijd met het verzoek rekening worden gehouden als een ontwerp ter tafel komt.

De Raad vereenigt zich met het voorstel der commissie, waarna de *Voorzitter* haar bedankt voor het uitgebracht rapport.

Nadat de *Voorzitter* de gemachtigden van het Bestuur heeft bedankt voor de gegeven inlichtingen, sluit de *Voorzitter*, niets meer te behandelen zijnde en daar niemand meer het woord verlangt, de vergadering.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935.

NOTULEN.

No. 24.

ONTWORPEN-NOTULEN

VAN DEN

KOLONIALEN RAAD

Zitting van Dinsdag, den 14den Mei 1935, des voormiddags te half negen.

TEGENWOORDIG: de Heer *Jossy C. Henriquez*, voorzitter.
VOORTS: de Heeren *J. W. J. van der Linde Schotborgh*, ondervoorzitter, *S. A. Senior*, *A. P. A. van Leeuwen*, *R. R. Muskus*, Mr. *F. Ph. Bichon van Ysselmonde*, *David Capriles*, *J. H. Sprockel*, *Ernesto C. Martijn* en *S. A. L. Maduro*, leden, benevens de Heer Mr. *C. F. Gronemeijer*, griffier van den Raad.
AFWEZIG: de Heeren *J. de J. Arends*, *Mr. P. J. J. van den Biesen* en *C. N. Winkel*, leden.

De *Voorzitter* opent de vergadering en zegt, dat, aangezien de notulen van de laatste vergadering nog niet gereed zijn, deze eerst in een volgende vergadering aan de goedkeuring der leden zullen onderworpen worden.

De *Voorzitter* doet vervolgens mededeeling van het volgend ingekomen stuk:

een gouvernements-depêche van den 4den Mei 1935, No. 4970, houdende het verzoek aan den Voorzitter om op heden, vóór negen uur des morgens, de vergadering van den Kolonialen Raad over het zittingsjaar 1934–1935 namens den Gouverneur te sluiten en den leden dank te betuigen voor hetgeen door hen in dat zittingsjaar is verricht.

De *Voorzitter* benoemt eene commissie van in- en uitgeleide van den Gouverneur, die zoo aanstonds de vergadering voor het nieuwe zittingsjaar zal openen, welke commissie bestaat uit de Heeren: S. A. Senior, Mr. F. Ph. Bichon van Ysselmonde en Ernesto C. Martijn.

Vervolgens zegt de *Voorzitter*, ter voldoening aan het verzoek, vervat in de gouvernements-depêche van den 4den Mei 1935, No. 4970, den leden van den Raad, namens den Gouverneur, dank voor hetgeen zij in het afgeloopen zittingsjaar hebben verricht.

Daar geen der leden het woord verlangt en deze bijeenkomst de laatste openbare van dit zittingsjaar is, worden op voorstel van den *Voorzitter*, in opvolging van artikel 32 van het Reglement van Orde, de notulen van het verhandelde in deze zitting voorgelezen en goedgekeurd.

Hierop verklaart de *Voorzitter*, namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao, de vergadering van den Kolonialen Raad voor het zittingsjaar 1934–1935 gesloten.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—1.

Verordening van den....., tot wijziging van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2), zooals gewijzigd bij K. B. van 17 Februari 1925, Staatsblad No. 40 (P. B. 1925 No. 20), te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Artikel 65 van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2), zooals gewijzigd bij K. B. van 17 Februari 1925, Staatsblad No. 40 (P. B. 1925 No. 20), wordt gelezen als volgt:

„De straf van verlaging en die van plaatsing in de tuchtklasse wordt, tenzij de gestrafte afstand heeft gedaan van het recht van beklag, niet ten uitvoer gelegd binnen den in het eerste lid van artikel 69 vermelden termijn of, ingeval hij beklag heeft gedaan, niet dan nadat de daarop genomen beslissing te zijner kennis is gebracht.

In afwachting van het een of het ander blijft de gestrafte in arrest.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—1.

Verordening van den.....,
tot wijziging van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het is gebleken, dat tusschen het 2de lid van artikel 65 van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao en artikel 69 van dat Reglement een tegenstrijdigheid bestaat. Immers, zegt het 2de lid van artikel 65, dat in geval van beklag de straf van plaatsing in de tuchtklasse niet vóór den derden dag nadat de beslissing daarop ter kennis van den gestrafte is gebracht ten uitvoer wordt gelegd, artikel 69 geeft den gestrafte de bevoegdheid om binnen 4 dagen nadat de beslissing onderscheidenlijk de oplegging van de straf te zijner kennis is gekomen, door tusschenkomst van den korpscommandant de beslissing van den krijgsraad in te roepen.

De uitdrukking in lid 2 van artikel 65 „niet voor den derden dag nadat enz....." zou dus vervangen moeten worden door „niet voor den vijfden dag nadat enz.....".

Verder is in artikel 65, 2de lid, sprake van „de bij artikel 69 bedoelde eindbeslissing", hoewel in artikel 69 nergens van een eindbeslissing wordt gesproken. Hieraan zou tegemoet gekomen kunnen worden door óf in artikel 65, 2de lid, te spreken van „de bij artikel 69 bedoelde beslissing van den krijgsraad heeft ingeroepen" óf in artikel 69 het woord „beslissing", waar dit voor de tweede maal voorkomt, te vervangen door het woord „eindbeslissing". Voor de in artikel 69 bedoelde gevallen van beklag is het in beide gevallen toch een eindbeslissing. Feitelijk is dan het woord eindbeslissing niet geheel juist, daar ten slotte de Gouverneur feitelijk de eindbeslissing heeft, in artikel 72 eindbeschikking genoemd.

Tenslotte blijft er dan een bezwaar tegen de huidige redactie van artikel 65, ook nadat daarin de hierboven aangegeven gewenschte veranderingen aangebracht zijn, ten aanzien van de straf van verlaging.

De strikte uitlegging van artikel 65, lid 1, zou er namelijk toe leiden, dat een klager ingevolge artikel 62, lid 2, wiens eenige en eerste instantie dus de krijgsraad is, zonder de beslissing van den krijgsraad af te wachten straf van verlaging bekomt.

Aangezien het kennelijk de bedoeling van den wetgever geweest is, dat elke klager recht heeft op een behandeling in eerste instantie van zijn klacht, komt het den ondergeteekende voor, dat hierin ook in dit geval voorzien behoort te worden.

Het hierbij Uwen Raad aangeboden ontwerp komt aan de hiervoren ontvouwde wenschen en bezwaren tegemoet.

Willemstad, den 16den Mei 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—1.

Verordening van den..... tot wijziging van het Reglement van Krijgstucht voor de kolonie Curaçao (P. B. 1923 No. 2).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding gegeven tot eenige bedenking.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 21n. Juni 1934.

De Rapporteurs,

C. N. WINKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—2.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende, zooals die verordening is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 8sten Januari 1921 (P. B. 1921 No. 2), aan te vullen:

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Artikel 1 van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende, zooals die verordening is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 8sten Januari 1921 (P. B. 1921 No. 2), wordt gelezen als volgt:

„Om benoembaar te zijn tot landraad moet men zijn kiesbevoegd, den leeftijd van vijf en twintig jaren hebben bereikt, in het volle genot zijn van de burgerlijke rechten en niet bij rechterlijk vonnis verstoken zijn van de benoembaarheid; Nederlander zijn volgens de Wet op het Nederlanderschap en het Nederlandsch ingezetenschap of door de Wet als Nederlandsch onderdaan zijn erkend; ten minste gedurende de laatste twee voorgaande jaren bewoner zijn geweest van het eiland, waar de benoeming gedaan moet worden.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Overgangsbepaling.

De eisch van Nederlanderschap en van Nederlandsch onderdaanschap wordt niet gesteld ten aanzien van de benoembaarheid tot Landraad in den Raad van Politie van iemand, die op het tijdstip waarop deze verordening in werking treedt, daarin zitting heeft.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--2.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp heeft ten doel te voorkomen, dat in kleine bestuurscolleges als den Raad van Politie, waarin de stem van een enkel persoon reeds van groot gewicht kan zijn, aan het buitenlandsche element der bevolking rechtstreekschen invloed op bestuursaangelegenheden worde toegekend. welk bezwaar, in het geval dat beide plaatsen in den Raad van Politie door vreemdelingen worden ingenomen, te klemmender zal zijn.

Het Bestuur acht het niet gewenscht, dat de kans, dat het Nederlandsche element in het Bestuur der eilanden wordt overschaduwd, bestendigd blijft, en vertrouwt dat Uw Raad zijn medewerking aan de totstandkoming van deze regeling niet zal onthouden.

Intusschen acht het Bestuur het billijk om ten aanzien van die buitenlanders, die tot dusver in een Raad van Politie zitting hadden, uit waardeering voor hunne verdiensten als zoodanig den weg open te laten voor bestendiging of voor hernieuwing van hun mandaat. De overgangsbepaling voorziet hierin.

De wijziging van artikel 1 betreft ten eerste de leeftijdsgrens, welke in haren nieuwen vorm meer in overeenstemming is met de waardigheid van het ambt; ten tweede worden de woorden: „in het volle genot der regten van ingezetene" vervangen door andere, welke den zin dier woorden duidelijker en volledíger weergeven.

Willemstad, den 18den Mei 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—3.

Verordening van den.....,
tot vaststelling van een nieuw reglement voor de haven van Curaçao.

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 44 van het zittingsjaar 1933–1934 en No. 20 van het zittingsjaar 1932–1933).

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat ook de afdeelingen van Uwen Raad van meening waren, dat het tegenwoordige havenreglement vernieuwing behoeft.

Eveneens wordt het op prijs gesteld, dat de scheepvaartmaatschappijen van hun belangstelling blijk gaven door den Raad hare nuttige voorlichtingen te verstrekken.

Voor zoover mogelijk zijn dan ook de aangegeven wijzigingen verwerkt in het Gewijzigd Ontwerp, dat U hierbij wordt aangeboden. Slechts op enkele punten, welke hieronder nader worden toegelicht, kon niet geheel met Uwe meening worden meegegaan; deze betreffen speciaal die artikelen, waarbij de belangen van een enkel schip, of klein onderdeel der scheepvaart niet parallel gaan met de eischen te stellen aan de veiligheid van het geheele havenverkeer en de omgeving van de haven. Toegevende, dat de feiten de leemten in de huidige havenverordening nog niet achterhaald hebben, en daardoor de behoefte aan beveiligende voorschriften niet dringend schijnt, manen toch diverse voorvallen in andere groote havens tot voorzichtigheid en mag niet uit het oog worden verloren, dat de haven van Willemstad met haar belangrijke olieverschepingen en haar nauwe toegangskanaal meer gevaren loopt dan andere havens.

Ad art. 1. Regel is, dat, indien proces-verbaal wordt opgemaakt, zulks geschied tegen den gezagvoerder van het vaartuig. Dit ontheft den reeder evenwel niet van financieele verantwoordelijkheid, wanneer de gezagvoerder insolvent zou zijn.

De definitie van Havenmeester is gewijzigd in: de als zoodanig aangestelde Gouvernementsambtenaar of diens vervanger. Het is niet de bedoeling de loodsen ook als zoodanig aan te merken. Bij verschil van meening kan de loods naar het kantoor terugkeeren en nadere orders vragen.

Daar voor het havenreglement dag en nacht verband houdt met het ontsteken en dooven van lichten enz., is het niet practisch zulks aan vaste uren te binden, en wordt de voorkeur aan de tegenwoordige omschrijving gegeven.

Ad art 5. Ook omdat de meeste schepen na zonsondergang nimmer een vlag voeren, is het gewenscht aan de gegeven dag- en nachtindeeling vast te houden.

Ad art. 14, lid 1. Het is niet de bedoeling de verplichting te stellen, dat de wacht waakt; in de praktijk zou dit op de kleine vaartuigen toch niet geschieden.

Ad art. 15. Men is verplicht een geluidsignaal te geven, wanneer zulks noodig is voor de veilige navigatie.

Ad art. 18. De verwijzing naar P. B. 1897 No. 15 zal voor buitenlandsche zeelieden geen moeilijkheden opleveren, daar deze bepalingen gelijk zijn aan de internationale bepalingen, welke een hoofdpunt van elk stuurliedenexamen vormen.

Ad art. 20. Aangezien de gezagvoerder in de eerste plaats en vrijwel uitsluitend voor de belangen van zijn schip zal op-

komen, is het gevaarlijk hem in geval van brand aan boord de geheele leiding te laten, daar de belangen van de haven boven de belangen van het schip gaan. Behalve van de scheepsbrandbluschmiddelen, die bij een grooten brand zelden toereikend zijn en door het vuur dikwijls buiten werking worden gesteld, moet gewerkt worden met drijvende brandspuiten, foamite-lichters enz.

Het schip moet in eene positie gebracht worden, die zoo gunstig mogelijk is voor het blusschingswerk (dwarswinds), op veiligen afstand van kaden, werven en andere schepen; manilla-trossen moeten worden vervangen door stalen, en bij gevaar of noodzaak van zinken moet het schip op een plaats worden gebracht buiten het groot-scheepsch vaarwater, waar het eventueel weer gemakkelijk gelicht kan worden en de lading kan worden geborgen.

In een brandreglement zijn diverse maatregelen, welke met brandende schepen op de verschillende ligplaatsen genomen moeten worden, door den Havenmeester uitgewerkt.

Voor deze haven, waar het brandgevaar door de vele tankers grooter is dan elders en waar in de smalle St. Annabaai blokkeeren van het geheele havenverkeer mogelijk is, zijn goede voorschriften extra noodzakelijk.

Nog in November 1933 lieten de havenautoriteiten in Hamburg het brandende s.s. „Wandrahm" gedeeltelijk zinken buiten het vaarwater, zoodat het aan den grond raakte. Aldaar bestaat geen direct gevaar voor blokkeeren, doch wenscht men geen gezonken schip midden in het vaarwater.

Een dergelijke maatregel zal meestal tegen den wil van den gezagvoerder zijn en toch zal het gouvernement geen aansprakelijkheid voor kosten, schade en interessen aanvaarden.

Nu is de gezagvoerder verantwoordelijk voor het schip, bekend met de inrichting, de brandbluschmiddelen en het stuwplan der lading.

De commandant der brandweer leidt de brandbluschmiddelen buiten het schip en is deskundig op het gebied van brandblusschen.

De Havenmeester is bekend met de maatregelen, welke noodig zijn ter beveiliging van de directe omgeving en behartigt de belangen van de geheele haven.

Het is daarom niet verantwoord de leiding zonder meer aan den gezagvoerder over te laten.

Ad art 21. Oorspronkelijk was voor dit artikel de redactie genomen, welke te Rotterdam van kracht is. De bedoeling is ook hier eene voldoende beveiliging voor de stad en de haven te krijgen zonder de scheepvaart groote bezwaren in den weg te leggen. Daar een brandend schip in het Zuidelijk deel van de St. Annabaai zoowel de stad als het havenverkeer in ernstig gevaar zou brengen, dienen de voorschriften erop gericht te zijn, dit te voorkomen.

Het is nimmer de bedoeling geweest schepen met gasoline in bulk de toegang tot het Schottegat te weigeren, doch zij moeten direct ligplaats nemen aan een oliepier; deze bepaling is al een paar jaar van kracht, daar de Havenmeester bij het aanwijzen der ligplaatsen hiermede rekening hield.

Wat het laden, lossen en aan boord hebben van verpakte gasoline betreft, hiervoor zijn zeker voorschriften noodig, welke totnutoe niet bestonden. De mogelijkheid is thans onbeperkt opengelaten om te laden of te lossen in het Schottegat, terwijl een schip, dat deze lading aan boord heeft en de voorzorgen neemt, welke voorgeschreven zijn ingevolge het genoemde internationale verdrag, ligplaats kan verkrijgen in in de St. Annabaai. De export wordt door dezen maatregel niet meer belemmerd dan in eenige haven van een bij het internationaal verdrag aangesloten natie het geval is.

Ad art. 22. Bedoeld worden alle petroleumproducten in bulk, dus ook ruwe olie, fuel enz., aangezien tanks, die hiermede gevuld zijn geweest, niet gasvrij zijn.

Ad art. 23. Onder transport wordt verstaan een sleep, bijvoorbeeld een motorbootje met een vlot, waarop een anker of ketel wordt vervoerd. Als regel staat zoo'n transport niet onder leiding van den bootsman van het motorbootje, doch van een walkapitein of diens assistent, weshalve van den leider van het transport wordt gesproken.

Ad art. 25. Het loodsbriefje is een formulier, waarop de gezagvoerder diverse gegevens van het schip moet invullen, welke noodig zijn voor loodsgeldberekening en administratie, waarop hij opmerkingen kan stellen in verband met de beloodsing en waarop vragen beantwoord moeten worden betreffende het aan boord hebben van zieken, munitie, explosieven e.d. Ook de loods stelt hierop zijne gegevens en opmerkingen, zoodat elk voorval van belang direct schriftelijk is vastgelegd en snel behandeld kan worden.

Ad art. 27. Van de bij dit artikel gegeven bevoegdheid wordt alleen in noodzakelijke gevallen gebruik gemaakt, wanneer de navigatie van een schip in de haven gevaar voor het scheepvaartverkeer oplevert.

Zelfs heeft de practijk het wenschelijk gemaakt aan dit artikel een nieuw lid (e) toe te voegen. Het is namelijk voorgekomen, dat een gezagvoerder op de gevaarlijkste oogenblikken zonder reden de machines op volle kracht vooruit zette. De eenige maatregel, die daartegen genomen kon worden, was het richten van een brief aan de reederij, hetgeen een naar omstandigheden onvoldoende maatregel geacht wordt.

De bedoeling is evenwel slechts in ernstige gevallen van dit artikel gebruik te maken.

Ad art. 28. De vertrekpas wordt ten gerieve van de scheepvaart meermalen een geruimen tijd vóór het vertrek afgegeven, waardoor de mogelijkheid bestaat, dat het schip naderhand (bijv. door een verhaalreis) verdere rekeningen maakt. Heeft het schip geen zekerheidsstelling of geen vaste agent, die nagekomen rekeningen wil voldoen, dan moet men maatregelen kunnen nemen.

Wil men, dat deze faciliteit, die voor de regelmatige lijnen veel gemak oplevert, gecontinueerd wordt, dan dient daar het recht tegenover te staan in bizondere gevallen de vertrekpas te kunnen intrekken.

Ad art. 29. Indien het principe is aanvaard, dat bijv. in geval van brand de Havenmeester gerechtigd is, bevelen te geven en zoonoodig zelfstandig op te treden, dan behoort in eerste instantie het recht van betreding te zijn vastgelegd.

Ad art. 30. Het kadraaien is een overbodig soort van handeldrijven in deze haven en komt gelukkig practisch niet voor. Het leidt als regel tot diefstal en smokkelen, waarbij bijv. een lid van de scheepsbemanning een onderdeel van de scheepsinventaris ruilt tegen een flesch jenever.

Gezagvoerders van schepen zien kadraaien dan ook ongaarne en daar geen voortdurend politietoezicht in de haven mogelijk is, komt het beter voor kadraaien geheel te verbieden. Het tweede lid van dit artikel is teruggenomen, aangezien het venten voldoende is geregeld in de politiekeur.

Ad art. 35. Het komt gewenscht voor de voorgestelde straf van hechtenis te handhaven voor ernstige gevallen, waarbij bijv. door opzet, grove nalatigheid of verzet de veiligheid van haven of stad in ernstig gevaar wordt gebracht, of zelfs het havenverkeer tijdelijk wordt belemmerd.

Willemstad, den 22sten Mei 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—3.

Verordening van den....., tot vaststelling van een nieuw reglement voor de haven van Curaçao.

Gewijzigd Ontwerp.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 44 van het zittingsjaar 1933-1934 en No. 20 van het zittingsjaar 1932-1933).

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is een nieuw reglement voor de haven van Curaçao vast te stellen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

In deze verordening wordt verstaan onder:
„Schottegat": het Schottegat met alle daarin en daaraan gelegen baaien.
„Haven": de St. Annabaai, het Schottegat en het Waaigat, het Rifwater en Zaquito.
„Binnenvaartuig": een vaartuig, niet voorzien van eenigen zeebrief.
„Schipper": de gezagvoerder of schipper dan wel de persoon, die dezen vervangt.
„Eigenaar van een vaartuig": eigenaar of diens gemachtigde ter plaatse, zoomede degene, die het vaartuig in gebruik heeft, of diens gemachtigde.
„Havenmeester": de als zoodanig aangestelde Gouvernementsambtenaar of diens vervanger.
„Dag": de tijd tusschen zonsopkomst en zonsondergang.
„Nacht": de tijd tusschen zonsondergang en zonsopkomst.

Art. 2.

Het toezicht over de haven en de handhaving van deze verordening alsmede het opsporen van daarin strafbaar gestelde feiten, is opgedragen aan den Havenmeester, den Onderhavenmeester, de loodsen en den Chefhavenbeambte.

Art. 3.

(a) Schippers van binnenkomende vaartuigen mogen niemand en niets aan boord toelaten of van boord laten gaan, zoolang zulks krachtens de quarantaine-voorschriften niet geoorloofd is, zoolang het vaartuig niet door de douane is ingeklaard en het politieonderzoek niet is afgeloopen.
(b) Kleine vaartuigen, motorbooten, pontjes en dergelijke moeten zich, tot na afloop van quarantaine-, douane- en politie-onderzoek op tenminste 5 Meter afstand van het schip verwijderd houden.
(c) Eigenaars van het schip of hun agenten en employés, die zich als zoodanig kunnen legitimeeren, kunnen zich, zooda de quarantaine-voorschriften zich daartegen niet verzetten, aan boord begeven, en de bepaling van lid b blijft dan ten aanzien van hun vaartuigen of van hun lichters, welke moeten dienen voor het lossen en laden van het schip, buiten toepassing.

Art. 4.

(a) De Havenmeester regelt voor alle vaartuigen de ligplaatsen in de haven; ten aanzien van ligplaatsen aan kaden en dergelijke, die eigendom zijn van of verhuurd zijn aan particulieren, houdt hij zich aan de opgave der eigenaars of huurders, voor zoover vereenigbaar met orde en veiligheid in de haven, zulks ter beoordeeling van den Havenmeester.

(b) Geen vaartuigen, met uitzondering van sleepbooten, binnenvaartuigen en vaartuigen van minder dan 50 ton van 2,83 M3 bruto inhoud, mogen in de haven van ligplaats veranderen, zonder toestemming van den Havenmeester, behoudens het bepaalde onder (c).

(c) Het verhalen langszijde een en dezelfde werf van de eene plaats naar de andere, alsmede van een klein schip van het eene gedeelte van een groot schip langszij dit laatste naar het andere gedeelte daarvan, mag worden gedaan zonder toestemming van den Havenmeester zoolang voor het een en ander geen trossen over de haven behoeven te worden gebracht.

(d) Aan publieke aanlegplaatsen aan het Zuidelijk gedeelte van de Handelskade en aan de Havenstraat, zoomede langs de scheepstrappen, behoudens verbod van den gezagvoerder, mogen motorbooten en ponten alleen vastmaken voor het onmiddellijk in- of ontschepen van passagiers of bagage.

Art. 5.

(a) Alle vaartuigen, welke in de haven varende zijn, dan wel binnenkomen of uitvaren, zijn gehouden zich te gedragen naar de seinen, bedoeld in de tabel van seinen voor de scheepvaart, welke door den Gouverneur wordt vastgesteld.

(b) Zoolang de brug niet geopend is, of de haven versperd is, mag een vaartuig, dat buiten is, niet de haven invaren en moet een uitvarend vaartuig zooveel mogelijk vaart minderen, stoppen of vastmaken.

(c) In de St. Annabaai moeten alle andere varende vaartuigen ruimte maken voor een vaartuig, dat binnenkomt of uitvaart.

(d) Indien een vaartuig tusschen zonsopkomst en zonsondergang de haven in- of uitvaart, is het verplicht de vlag zijner nationaliteit te vertoonen.

Art. 6.

Bij het varen in de St. Annabaai moeten stoom- en motorvaartuigen een zoodanige matige vaart loopen, als noodig is om nadeeligen golfslag en zuiging te voorkomen en toch voldoende manoeuvreervaardigheid te behouden.

Art. 7.

(a) Binnenvaartuigen moeten, wanneer zij in de St. Annabaai in de richting van of naar het Schottegat varende zijn, steeds die zijde van het vaarwater houden, welke gelegen is aan de stuurboords (rechter) zijde van het vaartuig.

(b) In geen geval mogen zij op korten afstand voor in- of uitgaande stoom- of motorschepen uitvaren.

(c) De St. Annabaai kruisende binnenvaartuigen moeten wijken voor vaartuigen, welke in de langsrichting der haven varen.

(d) In het Schottegat worden de internationale uitwijkbepalingen gevolgd, welke op zee en ruime vaarwaters gelden.

Art. 8.

Behalve gedurende het in- en uitvaren is het verboden ankers te laten vallen of te laten sleepen op plaatsen in de haven, waar, blijkens waarschuwingsborden of waarschuwingsteekens, telegraaf-, waterleiding-, dan wel electrische kabels, buisleidingen of kabels van de brug dan wel van overzetveeren in of op den havenbodem liggen.

Art. 9.

(a) Tenzij met vergunning van den Havenmeester is het den schipper, buiten het geval van noodzakelijkheid uit een oog-

punt van navigatie, verboden te ankeren op plaatsen, waar dit de scheepvaart zou kunnen belemmeren.

(b) Het is verboden, schepen, welke langs een kade gemeerd liggen, met het voor- of achterschip buiten de kadelengte te doen uitsteken, indien dit de vaart zou kunnen belemmeren, zulks ter beoordeeling van den Havenmeester.

(c) Het is verboden te visschen of netten te plaatsen in of voor den ingang van de haven en op plaatsen, waar zulks hinderlijk kan zijn voor de scheepvaart, zulks ter beoordeeling van den Havenmeester.

Art. 10.

Eigenaars, gebruikers en bezitters van particuliere gronden moeten gedoogen, dat vaartuigen, die in de haven manoeuvreeren, van de daartoe dienstige middelen, op hunne gronden geplaatst of daarin aangebracht, kosteloos gebruik maken, behoudens hunne aanspraken op den schipper tot vergoeding van alle kosten, schade en interessen, welke voortvloeien uit de schade door deze, door diens vaartuig of ondergeschikten aan hun eigendom of bezit toegebracht.

Het is een ieder verboden handelingen te verrichten, die het manoeuvreeren van vaartuigen in de haven belemmeren of verhinderen of het losraken van schepen tengevolge hebben.

Art. 11.

Het Bestuur kan op 's Lands kosten, en onverminderd de verplichting tot vergoeding van kosten, schaden en interessen, wanneer daartoe grond bestaat, bij niet overeenstemming door den rechter bij vonnis te bepalen, op particuliere eigendommen, aan of bij de haven gelegen, alles doen plaatsen of wegnemen, wat door den Havenmeester noodig wordt geacht voor de veiligheid der vaartuigen.

Tot dat doel kunnen die particuliere eigendommen door den Havenmeester en door hem te zenden personen worden betreden en verzet hiertegen, of tegen het doen plaatsen of wegnemen van hetgeen in de vorige alinea is bedoeld, kan desnoods met den sterken armen gekeerd worden, onverminderd de straf daarop bij deze verordening gesteld.

Art. 12.

(a) Ieder vaartuig, dat niet varende of manoeuvreerende is, moet behoorlijk verankerd liggen, of gemeerd aan de daarvoor bestemde of geschikte hulpmiddelen, ter beoordeeling van den Havenmeester.

(b) De Havenmeester kan gelasten, dat trossen volgens zijn aanwijzing worden bijgeplaatst, of dat trossen dan wel kettingen, die volgens zijn inzicht hinderlijk of gevaarlijk kunnen zijn voor andere vaartuigen of voor de kade, steiger of de daarop geplaatste of zich daarin bevindende voorwerpen, zullen worden verwijderd dan wel verplaatst.

(c) Het is verboden trossen, langer dan noodig is voor de te maken manoeuvre, dwars over de haven te laten staan.

(d) De schipper van een vaartuig, dat gereed is om te vertrekken, mag een uur voor het vermoedelijk tijdstip van vertrek trossen over de haven doen uitbrengen, mits deze terstond zinken.

Art. 13.

(a) Indien lichters en/of andere vaartuigen gemeerd aan de buitenzijde van in de St. Annabaai liggende vaartuigen, naar het oordeel van den Havenmeester gevaar opleveren voor een veilige doorvaart, is hij bevoegd een of meer dier lichters door den eigenaar of den schipper van den lichter of op hunne kosten met eigen middelen te doen verwijderen.

(b) Wanneer eenige vaartuigen naast elkander gemeerd liggen, is de overgang van de buiten liggende vaartuigen over de binnen liggende en omgekeerd vrij.

Art. 14.

De schipper van een in of aan het voor groote schepen bestemd vaarwater liggend vaartuig, of, indien het vaartuig geen schipper heeft, de eigenaar, is verplicht te zorgen, dat:

(1) aan boord zoowel des daags als des nachts wacht wordt gehouden, met uitzondering van aan boord van vaartuigen van minder dan 10 ton van 2,83 M3 bruto inhoud en van aan boord van binnenvaartuigen.

(2) het noodige personeel te zijner onmiddellijke beschikking is om het vaartuig, dat daartoe in staat van gereedheid moet zijn, binnen een door den Havenmeester te stellen redelijken termijn te verhalen.

Art. 15.

Het is verboden in de haven met eenig vuurwapen te schieten; evenwel mogen oorlogsschepen in het Schottegat saluutschoten geven, tenzij, ter beoordeeling van den Havenmeester, derden daarvan hinder of gevaar kunnen ondervinden.

Art. 16.

Behalve in geval van eenig onheil en in de gevallen, waarvoor dit overigens verplicht is gesteld, mag des nachts in de St. Annabaai geen stoomfluit of sirene gebruikt worden.

Art. 17.

Het is verboden op werven, kaden en andere terreinen, in de nabijheid van de haven gelegen, zoomede op in de haven varende of stilliggende vaartuigen verblindende lichten in gebruik te stellen op zoodanige wijze, dat daardoor voor de scheepvaart gevaar of hinder ontstaan kan.

Art. 18.

(a) Vaartuigen van twee of meer Meter breedte, welke in de haven in of aan het vaarwater voor groote schepen ten anker of gemeerd liggen, moeten des nachts de lichten voeren, die in de verordening van den 24sten September 1897 (P. B. 1897 No. 15) zijn voorgeschreven voor ten anker liggende vaartuigen; bij gemeerd liggen langs een goed verlichte kade en in speciale gevallen, kan hiervan op aanvraag vrijstelling door den Havenmeester worden verleend.

(b) Lichters en ponten, welke geen mast hebben, mogen het witte licht boven het dek bevestigen, mits het rondom goed zichtbaar is.

(c) Indien eenige vaartuigen naast elkander zijn gemeerd, zijn de voorschriften sub a en b alleen van toepassing op het buitenste vaartuig.

(d) Vaartuigen van minder dan twee Meter breedte behoeven geen wit licht te voeren, mits zij gemeerd liggen op een plaats, waar zij naar het inzicht van den Havenmeester geen gevaar voor aanvaring opleveren.

(e) Vaartuigen, welke in de haven varende of manoeuvreerende zijn, moeten des nachts de lichten voeren, welke voorgeschreven zijn in de in lid (a) van dit artikel genoemde verordening, behoudens dat vaartuigen van minder dan 10 ton van 2,83 M3 bruto inhoud een helder wit licht gevende lantaarn toonen van een goed zichtbare plaats af; binnenvaartuigen, welke niet mechanisch voortbewogen worden, kunnen ermede volstaan dit licht aangestoken gereed te hebben en het te toonen bij nadering van andere vaartuigen, zoo tijdig als noodig is om aanvaring te voorkomen.

Art. 19.

Eigenaars van werven, kaden of steigers aan de haven zijn verplicht voor een zoodanige verlichting van die werven, kaden en steigers zorg te dragen, dat deze over de geheele lengte langs den waterkant goed zichtbaar zijn, terwijl de lichten van boven afgeschermd moeten zijn en niet verblindend mogen werken op de scheepvaart.

Art. 20.

(a) Het is verboden, tenzij met vergunning van den Havenmeester, aan boord van een vaartuig of op de openbare kaden handelingen te verrichten, welke gevaar voor brand opleveren; de door den Havenmeester gegeven voorschriften ter wering van brandgevaar moeten onverwijld worden opgevolgd.

(b) Van broeiïng of brand aan boord moet door den betrokken schipper onverwijld kennis worden gegeven aan den Havenmeester; bij brand geeft hij tevens kennis aan de politie.

(c) Indien aan boord van een vaartuig brand is ontstaan, moet de schipper in afwachting van de bevelen van den Havenmeester alles in het werk stellen om zijn vaartuig uit de nabijheid van andere vaartuigen, gebouwen of opslagterreinen te brengen of te houden.

Is het een stoom- of motorvaartuig, dan moet hij tevens de voortstuwingswerktuigen zoodra mogelijk voor gebruik gereed doen maken.

(d) De schipper is verplicht doeltreffende maatregelen te nemen ter blussching van den brand en de bevelen van den Havenmeester op te volgen, ook voor wat betreft de beveiliging van de omgeving, die van de geheele haven en de manoeuvres met het schip.

(e) De Commandant van de brandweer is, in samenwerking met den Havenmeester, belast met het blusschen van den brand aan boord en heeft de algeheele leiding over het beschikbaar blusschingsmateriaal, niet behoorende tot het brandend schip.

Art. 21.

(a) Het is verboden in de St. Annabaai bezuiden Rancamasten in of uit een aldaar gemeerd vaartuig eene lading gasoline of andere lichtontvlambare vloeistof (S. G. lager dan 0.78) te laden of te lossen.

(b) Het is verboden in het Schottegat een vaartuig, dat een geheele of gedeeltelijke lading gasoline of andere lichtontvlambare vloeistof (S. G. lager dan 0.78) in bulk aan boord heeft, te meren op een der gouvernementsankerplaatsen.

(c) Het is verboden in de St. Annabaai bezuiden Rancamasten een vaartuig te meren, dat een geheele of gedeeltelijke lading gasoline of andere lichtontvlambare vloeistof (S. G. lager dan 0.78) aan boord heeft, indien voor die lading niet die voorzorgen bij verpakking en stuwing in acht zijn genomen, welke ingevolge art. 24 van het internationaal verdrag ter beveiliging van menschenlevens op zee (Londen 31 Mei 1929) zijn voorgeschreven.

Art. 22.

(a) Een vaartuig, geladen zijnde of geweest zijnde met of bezig zijnde met lossen van petroleumproducten in bulk, voert des daags een roode vlag, 's nachts een roode lamp.

(b) Het is verboden zonder speciale vergunning van den Havenmeester langs zijde dezer schepen te komen met kleine zich onder eigen kracht voortbewegende vaartuigen; het is verboden aan boord dezer schepen te rooken of met open vuur te werken, behalve in die ruimten, welke speciaal voor logies van bemanning en passagiers zijn bestemd.

(c) Deze bepalingen gelden ook voor schepen, welke petroleumproducten als lading innemen, doch niet voor bunkerende schepen.

Art. 23.

(a) Wanneer een vaartuig in de haven dreigt te zinken of gezonken is, of wanneer een voorwerp, dat hinder of gevaar kan opleveren voor de scheepvaart, overboord is gevallen en gezonken is, of wanneer een anker verloren is, moet de schipper en bij een transport de leider van het transport daarvan onverwijld kennis geven aan den Havenmeester.

(b) In afwachting van de bevelen van den Havenmeester moet de schipper van eenig vaartuig, dat dreigt te zinken, dit zoo spoedig mogelijk buiten het vaarwater voor groote schepen van de haven brengen naar een plaats, waar het buiten het vaarwater aan den grond gezet kan worden.

(c) Wanneer een vaartuig of een voorwerp, dat naar het oordeel van den Havenmeester gevaar of hinder voor de scheepvaart kan opleveren, in de haven gezonken is, is deze bevoegd den schipper, den eigenaar van het vaartuig of diens vertegenwoordiger of de leider van het transport te bevelen om, met inachtneming van de termijnen door hem bepaald voor den aanvang en voor de beëindiging der daartoe noodige werkzaamheden, dat vaartuig of voorwerp te doen verwijderen.

(d) Ongeacht het vorenstaande is de schipper, eigenaar van het gezonken vaartuig, diens vertegenwoordiger of degene, die aansprakelijk is voor schade door het gezonken voorwerp toe te brengen, in die hoedanigheid aansprakelijk voor vergoeding van de kosten, sshade en interessen, welke uit de opruiming voortvloeien.

Art. 24.

Het is verboden ballast of andere zinkende of drijvende stoffen of voorwerpen, krengen of bedorven waren in de haven te werpen, ballast in de haven uit te pompen of de haven te verontreinigen met olie. Voor een vaartuig, dat olie laadt of lost, wordt de schipper voor het storten van olie in de haven of op kaden of werven verantwoordelijk gesteld, indien zulks door de schuld van het vaartuig of deszelfs bemanning geschiedt; bij het storten van olie van werven, pieren of kaden af wordt de ter plaatse verantwoordelijke persoon verantwoordelijk gehouden.

Art. 25.

(a) De schipper van een vaartuig, dat de haven in- of uitvaart, dan wel verhaalt onder loodsaanwijzing, is verplicht zich te gedragen naar de hem door den loods gegeven aanwijzingen met betrekking tot de regeling der scheepvaart.

(b) Voorts heeft hij de verplichting de op het loodsbriefje gestelde vragen van den loods te beantwoorden; bij een binnenkomend vaartuig moet zulks voor zoover mogelijk voor het binnenvaren van de haven geschieden.

Na afloop van de loodsreis wordt het loodsbriefje door hem onderteekend en, voorzien van eventueele opmerkingen, aan den loods overhandigd.

(c) Indien de gezagvoerder den loods in de uitoefening zijner functie hinderlijk is of weigert zijne aanwijzingen op te volgen in die mate, dat daaruit naar het oordeel van den loods gevaar voor het schip, voor andere schepen of voor de haveninrichtingen ontstaat, zegt de loods, zoo mogelijk in het bijzijn van getuigen, dit den gezagvoerder aan.

Art. 26.

(a) Wanneer een vaartuig schade heeft toegebracht of bekomen, zijn de schipper en, wanneer een loods aan boord is, deze laatste verplicht hiervan ten spoedigste kennis te geven aan den Havenmeester.

(b) De Havenmeester maakt proces-verbaal op, vermeldende: den staat, waarin het beschadigde zich voor het ongeval bevond; de omstandigheden, waaronder het ongeval plaats vond, wie naar zijn inzicht verantwoordelijk is voor de schade en indien schade is toegebracht aan gouvernementseigendom tevens de som, waarvoor de schade kan worden hersteld, volgens een door hem met den Directeur van Openbare Werken opgemaakte raming.

(c) De gezagvoerder van het betrokken vaartuig en andere belanghebbende partijen ontvangen zoo spoedig mogelijk een afschrift van dit proces-verbaal, hetwelk dient ter vergemakkelijking van de schaderegeling.

Art. 27.

(a) De Havenmeester is bevoegd ten koste en ten gevare van overtreders, indien naar zijn inzicht mogelijk en raadzaam na voorafgaande waarschuwing, desvereischt met geweld, te doen wegnemen of beletten en te doen verrichten, al wat in strijd met deze verordening of met de krachtens deze verordening door hem uitgevaardigde bevelen is of wordt gedaan of nagelaten; de uit dien hoofde gemaakte kosten moeten voor het vertrek van het vaartuig ten kantore van den Inspecteur der Belastingen op vordering van den Havenmeester zijn voldaan, tenzij voor de betaling dier kosten eene naar het oordeel van den Havenmeester voldoende zekerheid is gesteld.

(b) De Havenmeester is bevoegd het vertrek van een vaartuig te verhinderen in de gevallen, waarin het vertrek in strijd zoude zijn met deze verordening of met andere verordeningen, of wanneer het loodsgeld of andere aan den lande

verschuldigde gelden niet ten kantore van den Inspecteur der Belastingen zijn voldaan, dan wel ter beoordeeling van den Havenmeester daarvoor geen voldoende zekerheid is gesteld.

(c) Gelijke bevoegdheid, als sub (b) vermeld, heeft de Havenmeester in geval een vaartuig schade heeft veroorzaakt, bedoeld in artikel 26, tenzij ter zijner beoordeeling voldoende zekerheid is gesteld voor de betaling van de som, waarvoor de schade kan worden gesteld, volgens een door hem met den Directeur van Openbare Werken opgemaakte raming.

(d) De in lid (a), (b) en (c) van dit artikel aan den Havenmeester gegeven bevoegdheden hebben geen betrekking op op aan het Rijk of aan den Lande behoorende schepen en vaartuigen en op vreemde oorlogsschepen.

(e) Het is den schipper van een zich in de haven bevindend vaartuig verboden door eenige handeling of nalatigheid de veiligheid van het havenverkeer op eenigerlei wijze in ernstig gevaar te brengen.

Art. 28.

De vergunning tot het vertrek (vertrekpas) zal door den Inspecteur der Belastingen worden ingetrokken, wanneer hem mocht blijken, dat de schipper nog geldelijke verplichtingen aan het Gouvernement heeft, dan wel wanneer wegens een begane overtreding zekerheidsstelling gewenscht wordt, tenzij op andere wijze voldoende zekerheid is gesteld.

Art. 29.

De Havenmeester is gerechtigd zich te allen tijde aan boord van een in de haven liggend schip te begeven of particuliere werven of kaden te betreden, ter uitoefening van zijn dienst. Oorlogsschepen zijn van dit recht tot betreding uitgezonderd.

Art. 30.

Het is verboden in de haven te kadraaien.

Art. 31.

Het leggen van meerboeien mag slechts met vergunning en op aanwijzing van den Havenmeester geschieden.

Bij overtreding van dit voorschrift is de Havenmeester bevoegd te gelasten de gelegde meerboei weg te nemen, dan wel zulks op kosten van de overtreders te laten doen.

Art. 32.

Het is verboden in de haven te dreggen of te baggeren zonder toestemming van den Havenmeester.

Art. 33.

Indien uit vaartuigen stoom of water ontsnapt of wordt uitgepompt en zulks ongerief of gevaar voor in de nabijheid zijnde vaartuigen, kaden of werven oplevert, is de schipper verplicht maatregelen tot afdekking te nemen.

Art. 34.

(a) Waar in deze verordening aan een vaartuig verplichtingen worden opgelegd, is de schipper voor de nakoming daarvan aansprakelijk.

(b) De eigenaar van een vaartuig moet zorg dragen, dat te allen tijde een persoon belast is met het gezag over vaartuig en bemanning en is gehouden desverlangd den Havenmeester mede te deelen, wie deze persoon is. Dit lid is niet van toepassing op binnenvaartuigen.

(c) Zoolang het gezag over een vaartuig niet aan eenig persoon is opgedragen en door dezen aanvaard, wordt de aansprakelijkheid, bedoeld in het eerste lid van dit artikel, gedragen door den eigenaar van het vaartuig.

Art. 35.

Niet nakoming van een der bepalingen van deze verorde-

ning wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste drieduizend gulden.

Art. 36.

De feiten, bij deze verordening strafbaar gesteld, worden beschouwd als overtredingen.

Art. 37.

Deze verordening zal in de Engelsche, Fransche, Hoogduitsche, Spaansche talen en in het Papiamentsch worden vertaald.

Gedrukte exemplaren daarvan, zoowel in de Nederlandsche als in de overige hiervoren genoemde talen, zullen tegen betaling van de kostprijs ten kantore van den Havenmeester verkrijgbaar worden gesteld.

Art. 38

Deze verordening treedt in werking met ingang van den een en negentigsten dag na dien harer afkondiging.

Alsdan vervalt de verordening van 29n. December 1883 (P. B. No. 23), houdende vaststelling van een reglement voor de haven van Curaçao, zooals die sedert is gewijzigd en aangevuld.

Art. 39.

Deze verordening kan worden aangehaald onder den titel van „Havenreglement" met bijvoeging van het jaartal van het Publicatieblad, waarin zij zal worden afgekondigd.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—3.

Verordening van den....., tot vaststelling van een nieuw reglement voor de haven van Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De kennisneming van de memorie van antwoord en het gewijzigd ontwerp in verband met een wederom ontvangen adres van scheepvaartmaatschappijen, heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Artikelen.

Ad art. 1. Het verouderde woord „schipper" komt niet meer in moderne wetgeving voor; men spreekt van kapitein of gezagvoerder, waaronder ook verstaan wordt schipper. De redactie zou aldus gewijzigd kunnen worden.

Men vroeg zich af of er geen definitie van „vaartuig" in dit artikel gegeven moet worden aangezien dit woord doorloopend in de verordening gebruikt wordt.

Ad art. 2. Het kwam de afdeelingen ongewenscht voor ook den „Chefhavenbeambte" met de in dit artikel bedoelde werkzaamheden te belasten.

De afdeelingen nemen aan, dat te allen tijde hooger beroep op de beslissingen van den Havenmeester, Onderhavenmeester en loodsen, mogelijk is, ofschoon zulks niet uitdrukkelijk in het ontwerp gezegd wordt. Zij zouden gaarne zien, dat aan het ontwerp een artikel werd toegevoegd, waarin dit beroep wordt geregeld van de beslissingen van den Havenmeester op den Gouverneur.

Ad. art. 8. De woorden „dan wel van overzetveeren" worden overbodig geacht.

Ad art. 14. sub 1. In verband met het in de memorie van antwoord medegedeelde werd voorgesteld in stede der woorden „wacht wordt gehouden" te lezen: „een mannelijk persoon boven de 18 jaar aanwezig is."

sub. 2. De woorden „dat daartoe in staat van gereedheid moet zijn" maken de redactie onduidelijk. Het is steeds mogelijk geweest en moet naar de meening der afdeelingen steeds mogelijk blijven in deze haven iets aan de machine te doen. Men zou daarom gaarne zien, dat deze woorden vervielen, hetgeen ook in overeenstemming is met het voorloopig verslag.

Ad art. 16. Het kwam gewenscht voor in de verordening op te nemen in welke gevallen het verplicht is gesteld des nachts de stoomfluit of sirene te gebruiken.

Ad art. 18. Men bleef aandringen op omschrijving der lichten in de verordening.

Ad art. 19. Het wilde de afdeelingen voorkomen, dat het geen zin heeft werven en kaden, die niet in gebruik zijn, te verlichten. Immers de verlichting dient om veilig te kunnen manoeuvreeren bij het langszij komen. Men stelde daarom voor, achter het woord „haven" in den eersten regel toe te voegen de woorden „welke in geregeld gebruik zijn."

Ad art. 20. Uit de memorie van antwoord blijkt, dat een brandreglement door den Havenmeester ontworpen is, dat diverse maatregelen inhoudt, welke met brandende schepen op de verschillende ligplaatsen genomen moeten worden. Het wilde de afdeelingen voorkomen, dat het bepaald noodzakelijk is, dat bedoeld reglement eerst na overleg met scheep-

vaartmaatschappijen en met de eigenaren of gebruikers der ligplaatsen vastgesteld wordt.

De afdeelingen waren van meening, dat dit reglement slechts richtlijnen behoort aan te geven, aangezien bij brand elk geval op zich zelf bekeken en beoordeeld moet worden. Weersomstandigheden, hevigheid van den brand, enz. zijn factoren, die de te nemen beslissingen ten aanzien van de methode van blusschen beinvloeden.

Opgemerkt werd verder, dat het weghalen van een brandend schip van een kade of werf het blusschingswerk juist kan bemoeilijken, doordat de verbinding met den wal dan verbroken wordt en geen gebruik meer gemaakt kan worden van de bluschmiddelen op die kade of werf aanwezig.

Het is dus naar de meening der afdeelingen ongewenscht definitieve voorschriften ter zake te maken.

lid c. Zooals de redactie thans luidt, moet de kapitein, indien aan boord van zijn schip „brand" (hoe klein ook) is ontstaan, in afwachting van de bevelen van den Havenmeester alles in het werk stellen om zijn vaartuig uit de nabijheid van andere vaartuigen, gebouwen of opslagterreinen te brengen of te houden. Deze redactie komt de afdeelingen niet juist voor en kan verwarring wekken. In zoo goed als alle gevallen zullen de schepen, wanneer er brand aan boord ontstaat (hetgeen dikwijls slechts een „brandje" is, veroorzaakt b. v. door een achteloos weggeworpen sigaret of een vonk, dat in zeer korten tijd geblusscht kan worden en hoe genaamd geen gevaar oplevert) op hun plaats blijven liggen.

lid d. en e. In deze leden wordt de verdeeling van de verantwoordelijkheid en bevoegdheid om te bevelen aangegeven van den kapitein, havenmeester en commandant van de brandweer. De afdeelingen meenen echter, dat de afbakening van ieders bevoegdheid en verantwoordelijkheid niet duidelijk is. Naar haar oordeel moet deze als volgt zijn:

De *Gezagvoerder* behoudt het commando over en blijft ten volle aansprakelijk voor zijn schip.

De *Commandant van de brandweer* heeft de leiding over de gouvernements brandbluschmiddelen buiten boord en is verantwoordelijk voor de veiligheid van de omgeving van het brandend schip.

Aangezien het noodzakelijk is, dat bij het blusschen van een brand een éénhoodige leiding bestaat, kwam het gewenscht voor de algemeene leiding van het blusschingswerk op te dragen aan den Commandant van de brandweer en deze autoriteit te verplichten het blusschingswerk te regelen in overleg met den kapitein en den Havenmeester voor wat betreft het blusschingswerk aan boord, resp. de beveiliging van de belangen van de haven.

De Commandant van de brandweer hier ter stede (zijnde de Commandant van de Militaire Politietroepen) is niet deskundig op het gebied van het blusschen van branden aan boord van schepen, in verband waarmede werd voorgesteld dat deze autoriteit den gezagvoerder consulteert. Het blusschen van branden aan boord van tankschepen eischt zelfs een bijzondere groote mate van deskundigheid en het is dan ook naar de meening der afdeelingen bepaald noodzakelijk dat de Commandant van de brandweer, in geval van brand aan boord der laatstbedoelde schepen overleg pleegt met deskundigen van de olie-installatie.

Verder werd opgemerkt, dat in lid e voorgeschreven wordt, dat de Commandant van de brandweer de algeheele leiding heeft over het beschikbaar blusschingsmateriaal, niet behoorende tot het brandend schip. Wanneer hiermede bedoeld wordt, dat de Commandant van de brandweer de leiding heeft van de brandbluschmiddelen, die eigendom zijn van het Gouvernement, dan bestaat daar natuurlijk geen bezwaar tegen, maar dan is het noodig, dat de redactie verduidelijkt wordt. De afdeelingen zouden er echter bezwaar tegen hebben, als het de bedoeling zou zijn den Commandant van de brandweer de uitsluitende zeggingskracht te geven ook over particuliere brandbluschmiddelen (foamite lichters ect.), hetgeen gelijk zou staan met een tijdelijke confiscatie.

In overweging werd daarom gegeven de redactie van artikel 20 als volgt te doen luiden:

a. ongewijzigd.

b. Van broeiing of brand aan boord moet door den betrokken kapitein onverwijld kennis worden gegeven aan den Commandant van de brandweer, den Havenmeester en de Politie.

c. Indien aan boord van een zeevaartuig of binnenvaartuig brand is ontstaan, is de kapitein, in afwachting van de bevelen van den Commandant van de brandweer, verplicht doeltreffende maatregelen te nemen ter blussching van den brand en alles in het werk te stellen om te voorkomen, dat de brand overslaat op in de nabijheid van zijn vaartuig gelegen andere vaartuigen, gebouwen of opslagterreinen.

De kapitein is bovendien verplicht den Commandant van de brandweer zooveel mogelijk behulpzaam te zijn en diens bevelen, voor wat betreft het blusschen van den brand, de beveiliging van de omgeving en die van de geheele haven, op te volgen.

Is het een stoom- of motorvaartuig, dan moet hij tevens de voortstuwingswerktuigen zoodra mogelijk voor gebruik gereed doen maken.

d. De Commandant van de brandweer regelt het blusschingswerk en neemt maatregelen ter beveiliging van de omgeving van het brandende schip en van de geheele haven in overleg met den Gezagvoerder en den Havenmeester en, indien het betreft een brand op schepen ingericht voor het vervoer van ruwe oliën en petroleumproducten hetzij verpakt of in bulk, bovendien in overleg met den Directeur der olie-installatie, diens vervanger of gemachtigde. Hij heeft de algeheele leiding over het beschikbare gouvernements blusschingsmateriaal.

Ad art. 21 (lid a en c). Indien het de bedoeling van het Bestuur is te verbieden, dat in de St. Annabaai bezuiden Rancamasten in of uit een aldaar gemeerd vaartuig een lading gasoline of andere lichtontvlambare vloeistof „in bulk" geladen of gelost wordt, dan konden de afdeelingen zich daarmede vereenigen. De afdeelingen zouden er echter bezwaar tegen hebben, als het de bedoeling is ook het laden en lossen van „verpakte" producten als gasoline etc., te verbieden. Een dergelijke ernstige belemmering van het scheepvaartbedrijf achtten zij volkomen ongemotiveerd.

In lid c wordt verboden een vaartuig bezuiden Rancamasten te meren, dat een geheele of gedeeltelijke lading gasoline of andere lichtontvlambare stoffen aan boord heeft, indien voor die lading niet die voorzorgen bij verpakking en stuwing in acht zijn genomen, welke ingevolge artikel 24 van het internationale verdrag ter beveiliging van menschenlevens op zee (Londen, 31 Mei 1929) zijn voorgeschreven.

In de allereerste plaats werd opgemerkt, dat de olieproducten, zooals zij in deze haven verscheept worden, volkomen voldoen aan de internationaal gestelde eischen. Zij zijn verpakt in drums of in blikken, welke laatste wederom in kisten zijn verpakt, zoodat de kans op ontbranding al zeer gering is. Vanaf het allereerste jaar, dat de olie-raffinaderij in werking is, zijn de olieproducten aldus verpakt en verscheept geworden. Een verandering zal daarin niet plaats vinden, om de eenvoudige reden, dat deze de gewone wijze van verpakking over de geheele wereld is.

De verpakte olie-producten worden tot nu toe bezuiden Rancamasten geladen van lichters, die langszij de oceaanschepen komen. Leege drums, die van omringende havens worden aangevoerd, worden ook steeds op lichters gelost.

Het deed eigenaardig aan, dat zoowel in dit artikel als in de memorie van antwoord verwezen wordt naar het Internationale Verdrag van Londen 1929.

In de eerste plaats werd opgemerkt, dat het hierbedoelde verdrag wel door Nederland, maar niet door ons Gebiedsdeel aanvaard is geworden, zoodat het wel eenigszins wonderlijk aandoet, indien in de Curaçaosche Wetgeving verwezen wordt naar een verdrag, waartoe het Gebiedsdeel zelf niet is toegetreden. Nog eigenaardiger echter is het, omdat het verdrag in het geheel *geen* voorzorgen bij verpakking en stuwing voorschrift. De officieele Engelsche tekst van het Verdrag luidt: „Art. 24. Dangerous goods.

„The Garriage, either as cargo or ballast, of goods which „by reason of their nature, quantity, or mode of stowage, „are, either singly or collectively, liable to endanger the li„ves of the passengers or the safety of the ship, is forbidden.

„Each Administration shall, from time to time by official no-
„tice, determine what goods are to be considered dangerous
„goods, and shall indicate the precautions which must be ta-
„ken in the packing and stowage thereof".

Het verdrag zelf doet dus niet meer dan een algemeenen regel formuleeren in het belang van de veiligheid voor *passagiersschepen,* gelijk men die in 1929 in Londen meende het beste te kunnen bevorderen. De uitwerking van dit algemeene voorschrift liet men echter over aan de landen, die de Coventie teekenden, en na ratificatie invoerden, zooals b. v. Nederland. Men kon ook moeilijk anders doen, omdat het tijdens de Conferentie practisch onmogelijk is geweest een lijst van gevaarlijke goederen, resp. van in acht te nemen voorzorgsmaatregelen samen te stellen, die voor alle landen aanvaardbaar zou zijn. De verschillen van meening op allerlei ander gebied waren reeds zoo groot, dat het de grootste moeite gekost heeft de Conventie samen te stellen, zoodat zij aannemelijk werd voor een aantal regeeringen (de V. S. van Amerika b. v. hebben ten slotte de Conventie niet geratificeerd, omdat men het met den inhoud niet eens was). De bij uitstek moeilijke technische onderwerpen als het samenstellen van een lijst van gevaarlijke ladingen en het uitvaardigen van voorschriften ter zake, heeft men dan ook zeer begrijpelijk niet aangedurfd.

Aan iedere regeering wordt het derhalve bij het verdrag overgelaten welke maatregelen men tegen het varen van gevaarlijke ladingen wil uitvaardigen. Nederland heeft deze in de herziene Schepenwet opgenomen, doch de daarbij behoorende Bijlage XVII draagt uitdrukkelijk nog slechts een „voorloopig" karakter; er bestaat een commissie in Nederland, waarin ook de reeders zitting hebben, om voor deze bijlage een definitieve tekst voor te bereiden en het is dus allerminst gezegd, dat de tegenwoordige Bijlage XVII zal worden gehandhaafd.

Wanneer in het ontwerp-havenreglement naar het Verdrag van Londen 1929 verwezen wordt, is dit dus in dubbelen zin onmogelijk, want dit Gebiedsdeel heeft dat verdrag niet ingevoerd en a fortiori geen op dat verdrag steunende voorschriften omtrent gevaarlijke lading uitgevaardigd.

Het eenige, dat het Bestuur, naar gemeend werd, zou kunnen doen, zou zijn — los van het verdrag — voorschriften omtrent verpakking, stuwage, enz. van gevaarlijke lading samenstellen, natuurlijk rekening houdende met de belangen van de olie-industrie en de scheepvaart, welke beide takken voor het economisch leven van ons Gebiedsdeel zoo buitengewoon belangrijk zijn.

Naar de meening der afdeelingen is ook dit volkomen overbodig. Zooals reeds gezegd, voldoen de olie-producten, zooals zij in deze haven verscheept worden, volkomen aan de te stellen eischen, wat de verpakking betreft, terwijl ook de stuwage aan boord der oceaan-schepen niets te wenschen overlaat.

Ten slotte werd nog de opmerking gemaakt, dat het Verdrag van Londen en de maatregelen, die daarop steunen, uitdrukkelijk alleen gelden voor passagiersschepen, zoodat vrachtschepen in den zin van dat verdrag met die bepalingen niets hebben uit te staan. Dat Nederland het noodig heeft geoordeeld zekere maatregelen te nemen, behoeft naar de meening der afdeelingen, voor dit Gebiedsdeel zeker geen aanleiding te zijn dezelfde maatregelen te nemen. Bovendien wijken de maatregelen, die andere landen, die bij de Conventie zijn aangesloten, nauwer af van die van Nederland. Nederland zelf heeft voorschriften ontworpen op het gebied van vervoer van de hierbedoelde lading, die in vele opzichten veel zwaarder zijn dan in welk ander land ook. De afdeelingen achtten het dan ook volstrekt niet noodig, dat dit Gebiedsdeel dezelfde belemmerende maatregelen treft als Nederland.

Gelijk reeds is gezegd, zijn de Vereenigde Staten, niet tot het Verdrag van London toegetreden, gelijk ook het geval is met zoo goed als alle landen aan dezen kant van de wereld, zelfs met de Engelsche en Fransche Kolonien. In New-York mogen de lichters met verpakte olie-producten (gelijk gasoline in drums en kisten) langszij de oceaanschepen komen, terwijl de laatste gemeerd zijn aan hun gewone pieren in Brooklyn en Manhatten.

Het is dan ook naar de meening van de afdeelingen niet

noodig, dat in dit ontwerp-havenreglement voorschriften gegeven worden omtrent de verpakking en stuwage van olieproducten of van ligplaatsen van schepen, die deze producten naar omliggende havens vervoeren.

In overweging werd dan ook gegeven art. 21 als volgt te wijzigen:

lid a. te doen luiden: „Het is verboden in de St. Annabaai bezuiden Rancamasten een vaartuig te meren, dat een geheele of gedeeltelijke lading gasoline of andere lichtontvlambare vloeistof (s. g. lager dan 0,78) *in bulk* aan boord heeft."

b. Onveranderd.

c. te doen vervallen.

Ad art. 22. lid b. Naar de meening der afdeelingen gaat dit artikel onnoodig ver. Er wordt b. v. geen onderscheid gemaakt tusschen lichtontvlambare en andere olie-producten, hetgeen bevreemdend is, waar toch tusschen beide soorten een groot verschil bestaat ten aanzien van brandgevaar.

Verder kwam het onnoodig voor anders dan voor schepen, die bezig zijn met laden en lossen in of uit bulk de bedoelde vergunning van den havenmeester verplichtend te stellen.

Voorgesteld werd daarom om in artikel 22 lid b. de woorden „dezer schepen", waar deze woorden het eerst genoemd worden, te vervangen door de woorden „schepen, die bezig zijn met laden en lossen van een lading gasoline of andere lichtontvlambare vloeistof (s. g. lager dan 0,78) in bulk". Voorts werd voorgesteld de laatste zinsnede vanaf „behalve" te doen vervallen.

lid c. Hier ware rekening te houden met het bovenstaande.

Ad art. 23. Men was van meening, dat het woord „transport" beter door een ander vervangen zou kunnen worden, n. l. door het woord „sleep". Het woord transport in den bedoelden zin, wordt nimmer in het dagelijksch leven gebruikt.

Gemeend werd, dat bij een „transport" lang niet altijd een leider is. Het voorbeeld in de memorie van antwoord gegeven werd ook niet geheel juist geacht: in den regel zal de walkapitein of diens assistent niet met een dergelijke sleep meegaan.

Ad art. 25. Men vroeg zich af, of dit artikel niet beter in de Loodsverordening thuisbehoort. Gemeend werd, dat het de gewoonte is, dat dergelijke bepalingen in loodsverordeningen opgenomen worden.

In de memorie van antwoord is aangegeven, wat voor een soort formulier een „loodsbriefje" is. Daaraan zou nog toegevoegd kunnen worden, dat het eenige jaren geleden door een der voorgangers van den tegenwoordigen havenmeester is ingevoerd, waarschijnlijk naar analogie van het Nederlandsche Loods-certificaat, na pasklaar gemaakt te zijn voor deze haven. Het Nederlandsche Loods-certificaat berust echter op het Algemeen Reglement op den Loodsdienst. Het kwam de afdeelingen minder juist voor, dat de Havenmeester in dit Gebiedsdeel dit formulier zelf vaststelt. Indien hij het zelf vaststelt, kan hij het ook wijzigen, aanvullen, uitbreiden, enz. Het leek juister dit formulier in de Loodsverordening vast te stellen. De benaming „Loodsbriefje" leek ook minder gelukkig toe.

Het tweede lid vestigt den indruk, dat het loodsbriefje alleen vragen van den loods bevat, hetgeen niet geheel juist is. Gemeend werd, dat het eerste zinsdeel zou moeten luiden: „Voorts heeft hij de verplichting het loodsbriefje volledig in te vullen."

Wat de tweede alinea van lid b. betreft, werd opgemerkt, dat het ter voorkoming van alle dispuut en moeilijkheden in voorkomend geval gewenscht is, dat de loods op het loodsbriefje, alvorens de gezagvoerder zijn handteekening hierop stelt, vermeldt, dat hij in het bijzijn van getuigen den gezagvoerder heeft aangezegd, dat naar zijn oordeel gevaar als in lid c bedoeld, ontstaat.

Voorgesteld werd de punt na het laatste woord van lid c te doen vervallen en aan dat lid het volgende toe te voegen: „en vermeldt dit, benevens de namen der getuigen, op het loodsbriefje, alvorens de onderteekening van den gezagvoerder hierop gesteld is."

Ad art. 26. lid a. Bij nadere overweging wilde het voorkomen, dat deze bepaling gemist zou kunnen worden.

lid b. Eveneens werden er nu bezwaren tegen gevoeld, dat de Havenmeester een proces-verbaal opmaakt vermeldende den staat, waarin het beschadigde zich vóór het ongeval bevond; de omstandigheden, waaronder het ongeval plaats vond, wie naar zijn inzicht verantwoordelijk is voor de schade en indien schade is toegebracht aan gouvernements eigendom tevens de som, waardoor de schade kan worden hersteld volgens een door hem met den Directeur van Openbare Werken opgemaakte raming. Naar gemeend werd, dient de Havenmeester slechts een proces-verbaal op te maken, indien de bepalingen van de loodsverordening en/of het havenreglement door den Gezagvoerder overtreden zijn en zijne beslissing ten aanzien van het al of niet maken van een proces-verbaal moet berusten op de mededeelingen van den betrokken loods, vermeld in het loodsbriefje en/of op zijn persoonlijke waarnemingen op het oogenblik van de overtreding. De schade zelf dient door beide partijen in onderling overleg geregeld te worden, of wel in laatste instantie door den rechter bepaald te worden. De Havenmeester zou geen oordeel dienen uit te spreken over den staat, van het beschadigde voor en na de toegebrachte schade, noch over de schuldvraag, noch over de hoe-grootheid der schade. Wanneer schade toegebracht wordt aan gouvernements-eigendommen, dan treedt de Havenmeester op namens het Gouvernement, doch zijnde dan partij, dient hij zich eveneens te onthouden van het doen van een uitspraak in zake de schuldvraag, etc. Ook in dit geval kan de schade in onderling overleg geregeld worden, of wel een uitspraak van den rechter uitgelokt worden.

Op verzoek van een of beide partijen zou de Havenmeester een afschrift dienen af te geven van de bevindingen van den loods.

Voorgesteld werd het geheele artikel te doen vervallen en in de Loodsverordening een bepaling op te nemen, dat de Havenmeester op verzoek van belanghebbenden een afschrift geeft van het loodsbriefje.

Ad art. 27. lid a. Verscheidene leden bleven van meening, dat een dergelijke strenge bepaling volkomen overbodig is en voerden aan, dat er nimmer behoefte aan een dergelijke bepaling geweest is.

lid c. Met dit lid zouden de afdeelingen zich kunnen vereenigen uitsluitend in geval, dat er schade is toegebracht aan eigendommen van den Lande.

Ad art. 35. De afdeelingen waren nog steeds van gevoelen, dat het bepaalde bij deze verordening niet van een zoodanig belang is, dat overtreding daarvan met hechtenis zou dienen te worden gestraft.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 1sten Maart 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—4.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931, ingevolge artikel 106 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao (Staatsblad 1902 No. 38 en P. B. 1902 No. 22), bij verordening behoort te worden vastgesteld, vermits de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1931 definitief is vastgesteld bij verordening.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

Het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten over het dienstjaar 1931 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaven hebben bedragen acht millioen vierhonderd zeventien duizend zeshonderd zes gulden, vier cent (f 8.417.606,04).

De ontvangsten hebben bedragen zeven millioen vierhonderd vijftig duizend zeshonderd zes en veertig gulden, veertien en een halven cent (f 7.450.646,14½).

Het nadeelig slot der rekening bedraagt alzoo negenhonderd zes en zestig duizend negenhonderd negen en vijftig gulden, negen en tachtig en een halven cent (f 966.959,89½).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—4.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp strekt ter voldoening aan het voorschrift, vervat in artikel 106 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao (Staatsblad 1902 No. 38 en P. B. 1902 No. 22).

Bij het ontwerp worden overgelegd:

a. de opgemaakte rekening, welke ingevolge artikel 35 der Curaçaosche Comptabiliteitswet (Staatsblad 1910 No. 316 en P. B. 1910 No. 63), zoowel wat de uitgaven als wat de ontvangsten betreft, door de Algemeene Rekenkamer is voorzien van een verklaring van bevinding; a)

b. een staat met opmerking van de Algemeene Rekenkamer betreffende uitgaven, verevend ten laste der begrooting van Curaçao over 1931, welke niet reeds door de Kamer is medegedeeld; a)

c. een staat als bedoeld in het laatste lid van artikel 34 der sub a vermelde wet. a)

De uitgaven werden bij de verordening van den 7den Juni 1930 (P. B. 1930 No. 57) geraamd op..... f 10.373.192,—,
welke raming bij de verordening van den 4den Juni 1931 (P. B. 1931 No. 43) werd verlaagd en gebracht op..... f 8.829.721,—
De verevende uitgaven bedroegen..... „ 8.417.606,04

of..... f 412.114,96
minder dan de raming.

De gewone middelen werden blijkens den bij de verordening van den 7den Juni 1930 (P. B. 1930 No. 57) gevoegden staat geraamd op f 8.404.060,—, welke raming bij de verordening van den 4den Juni 1931 (P. B. 1931 No. 43) werd verlaagd en gebracht op..... f 7.082.360,—
Er is ontvangen..... „ 7.450.646,14½

of..... „ 368.286,14½
meer dan de raming.

De uitgaven hebben dus de ontvangsten overschreden met f 966.959,89½, welk nadeelig verschil voorshands is bestreden door uit 's Rijks Schatkist opgenomen kasvoorschotten. Op de begrooting was voor op te nemen kasvoorschotten toegestaan een bedrag van f 1.915.000,— of f 948.040,10½ meer dan in werkelijkheid moest worden opgenomen.

Willemstad, den 26sten Mei 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

a) Deze stukken zijn nedergelegd ter griffie ter inzage van de leden.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—4.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931.

No. 3. *)

Overzicht der Uitgaven en Ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931.

*) De rekeningen van de uitgaven en ontvangsten, waaruit dit Overzicht is overgenomen, zijn ter griffie nedergelegd, ter inzage van de leden.

UITGAVEN.

	Geraamde bedragen per Afdeeling	Verevende bedragen per Afdeeling	Meer verevend dan geraamd	Minder verevend dan geraamd	Uitbetaald	Verschuldigd gebleven
Iste Afdeeling. Algemeen en gewestelijk bestuur	f 433.263.—	f 432.762.22	f	f 500.78	f 432.762.22	f
IIde Afdeeling. Rechts- en politiewezen	1.249.823.—	1.673.659.14	423.836.14		1.673 659.14	
IIIde Afdeeling. Geldelijk beheer.	1.298.125.—	1.248.714.38		49.410.62	1.248.714.38	
IVde Afdeeling. Eeredienst, onderwijs en armenzorg	874.602.—	876.881.19	2.279.19		876.881.19	
Vde Afdeeling. Landbouw	58.700.—	56.849.06		1.850.94	56.849.06	
VIde Afdeeling. Openbare Gezondheidsdienst	535.540.—	518.730.25		16.809.75	518.730.25	
VIIde Afdeeling. Openbare Werken	2.960.865.—	2.194.526.06		766.338.94	2.194.526.06	
VIIIste Afdeeling. Haven- en loodswezen	234.840.—	215.865.90		18.974.10	215.865.90	
IXde Afdeeling. Watervoorzieningsdienst	325.540.—	350.106.82	24.566.82		350.106.82	
Xde Afdeeling. Pensioenen, wachtgelden, enz.	708.423.—	657.030.73		51.392.27	657.030.73	
XIde Afdeeling. Onvoorziene uitgaven	150.000.—	192.480.29	42.480.29		192.480.29	
	f 8.829.721.—	f 8.417.606.04	f 493.162.44	f 905.277.40	f 8.417.606.04	f

ONTVANGSTEN.

	Raming	Ontvangsten	Meer ontvangen dan geraamd	Minder ontvangen dan geraamd
A. BELASTINGEN	f 4.357.400.—	f 4.968.205.58	f 610.805.58	f
B. INKOMSTEN VAN ONDERSCHEIDEN AARD	2.324.960.—	2.482.440.56½	157.480.56½	
C. OP TE NEMEN KASGELDEN	1.915.000.—	966.959.89½		948.040.10½
D. TIJDELIJKE BELASTINGVERHOOGINGEN	400.000.—			400.000.—
	f 8.997.360.—	f 8.417.606.04	f 768.286.14½	f 1.348.040.10½

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934-1935—4.

Verordening van den.....,
houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931.

Voorloopig Verslag.

No. 4.

De meeste leden, ofschoon meenende, dat de overschrijdingen in strijd zijn met de bestaande wettelijke bepalingen, waren bereid mede te werken tot de vaststelling van het slot der rekening.

Andere leden betwijfelden of zij hun stem aan het ontwerp konden geven.

De vraag werd gesteld of sinds 1932, toen de Raad zich bij de behandeling van het ontwerp tot vaststelling van het slot der rekening over 1929 uitgesproken heeft tegen overschrijdingen als waarover het nu weer gaat, deze niet meer hebben plaats gehad.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—4.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931.

Memorie van Antwoord.

No. 5.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de meeste leden bereid waren mede te werken tot de vaststelling van het slot der rekening.

Er wordt steeds ernstig naar gestreefd overschrijdingen zooveel mogelijk te voorkomen, waarin het Bestuur echter niet altijd slaagt.

De jaren 1932 en 1933 gaven beide een batig saldo, respectievelijk van ruim f 600.000,— en ruim f 400.000,—.

Willemstad, den 10den September 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—4.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1931.

Eindverslag.

No. 6.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp--verordening, van oordeel, dat door de gewisselde stukken de openbare beraadslaging over het ontwerp genoegzaam is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10den September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--5.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van
1o. de „Gedistilleerdverordening 1908" (P. B. No. 34); en
2o. de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is:
1o. de Gedistilleerdverordening 1908 (P. B. No. 34), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 29sten Juli 1933 (P. B. No. 69);
en
2o. de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 (P. B. No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 18den November 1933 (P. B. No. 108), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De Gedistilleerdverordening 1908 (P. B. No. 34), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 29sten Juli 1933 (P. B. No. 69), ondergaat de volgende wijziging:
Artikel 7*bis* wordt gelezen als volgt:
„Wijn, die per hectoliter meer alcohol bevat dan twee en twintig liter bij een warmte van vijftien graden van den honderddeeligen thermometer, wordt bij invoer aangemerkt en belast als gedistilleerd. Deze wijn moet bij invoer en doorvoer rechtstreeks of over entrepôt in de aangifte, als bedoeld bij artikel 54 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 (P. B. No. 33), worden vermeld als gedistilleerd, bij gebreke waarvan de vloeistof geacht wordt onder eene verkeerde benaming te zijn aangegeven.
Bij invoer van wijn, die per hectoliter meer alcohol dan twaalf en niet meer dan twee en twintig liter bij voormelde warmte bevat, is, onverminderd het invoerrecht, voor den alcohol boven twaalf liter gedistilleerd-accijns verschuldigd.".

Artikel 2.

De Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 (P. B. No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 18den November 1933 (P. B. No. 108), ondergaat de volgende wijzigingen:

A. In artikel 127:
1. vervallen in post 15 het woord en het leesteeken „waterleidingen,";
2. wordt post 21 gelezen als volgt:
„Materialen voor tramwegen en draagbaar spoor, voor telegrafische verbindingen, electrische verlichting, dokken, artesische putten en andere benoodigdheden voor den aanleg en de exploitatie vereischt, alsmede voor den aanleg, de opwekking en voortleiding van electriciteit;";
3. wordt de punt, voorkomende na de woorden „door den Gouverneur vast te stellen", van post 23 vervangen door een punt-komma en wordt, beginnende op een nieuwen regel, een nieuwe post opgenomen, luidende als volgt:
„24. Materialen, machinerieën en onderdeelen voor

vliegtuigen alsmede materialen uitsluitend bestemd voor den aanleg en de exploitatie van vliegvelden voor zoover vliegtuigen en vliegvelden in exploitatie zijn bij een maatschappij, welke een geregelde verbinding onderhoudt tusschen o. a. ten minste twee eilanden van het gebiedsdeel.";

B. De bijzondere bepaling (D) van artikel 128 wordt gelezen als volgt:

„„(D) Onder wijn worden begrepen alle gegiste dranken, die geheel of gedeeltelijk bereid zijn uit het sap of de aftreksels van druiven, rozijnen, krenten en alle andere versche of gedroogde boomvruchten.

Onder boomvruchten worden ook verstaan aalbessen, kruisbessen, boschbessen en frambozen.

Ook worden als wijn belast vloeibare moeren en droeven, alsmede ongegiste sappen of aftreksels van de hierboven genoemde vruchten, geschikt om wijn te vervaardigen, te versnijden of aan te lengen.

Behalve het invoerrecht is ook nog gedistilleerd-accijns verschuldigd in de gevallen en op de wijze, bepaald bij artikel *7bis* der „Gedistilleerdverordening 1908"."".

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Navorderingsbepalingen.

I.

De gedistilleerd-accijns zooals bedoeld in artikel 1 dezer verordening wordt, met inachtneming van de navolgende bepalingen, nagevorderd van den wijn, die op het tijdstip van inwerkingtreding dezer verordening in het vrije verkeer in een opslagplaats voorhanden is, alsmede van de hoeveelheden wijn, die met ingang van dien dag in vervoer zijn naar eene opslagplaats in het vrije verkeer. Hieronder zijn niet begrepen partijen wijn waarvan belanghebbende desgevorderd ten genoegen van den Administrateur van Financiën aantoont, dat hij ze reeds vóór den 28sten Mei 1934 voor persoonlijk gebruik in voorraad had.

II.

Van de onder I bedoelde navordering zijn uitgesloten de voorraden wijn, die per opslagplaats, met inbegrip van de hoeveelheden, die, met ingang van den dag van inwerkingtreden dezer verordening, naar die opslagplaats in vervoer zijn, niet grooter zijn dan honderd liter.

Onder opslagplaats is te verstaan ieder gebouw, erf of besloten terrein.

Indien iemand op hetzelfde eiland meer dan één opslagplaats in gebruik heeft, worden deze voor de toepassing van deze verordening als één opslagplaats beschouwd.

Voorraden, grooter dan honderd liter, zijn voor de volle hoeveelheid aan navordering onderworpen.

III.

De gebruiker of hoofdgebruiker van eene opslagplaats, waarin wijn, met inbegrip van de hoeveelheden wijn, welke met ingang van den dag van inwerkingtreding dezer verordening naar de opslagplaats in vervoer zijn, in zoodanige hoeveelheid aanwezig is, dat de voorraad voor navordering in aanmerking komt, moet hiervan op den dag van inwerkingtreding dezer verordening — en indien de voor navordering vereischte voorraad door lateren inslag van reeds vóór den dag van inwerkingtreding dezer verordening afgezonden hoeveelheden wordt bereikt of verhoogd — telkens den eerst volgenden werkdag na den dag van inslag tegen ontvangbewijs schriftelijk aangifte doen bij den ontvanger der invoerrechten en accijnzen op het eiland, waarop de opslagplaats gelegen is.

De aangifte moet onderteekend zijn en moet bevatten:

a. naam en woonplaats van den aangever;

b. aanduiding van de opslagplaats, waar de wijn zich bevindt;
c. de voor navordering in aanmerking komende hoeveelheid wijn, die in iedere opslagplaats aanwezig is, benevens de sterkte. Indien de aangever niet in staat is de sterkte aan te geven, wordt deze door de ambtenaren der belastingen vastgesteld.

De ambtenaren der belastingen zijn bevoegd, mits voorzien van een opdracht van den Ontvanger of hooger ambtenaar der belastingen de sterkte van een aangegeven partij wijn op te nemen.

Tegen iedere ambtelijke gehalte-bepaling, hetzij op verzoek hetzij niet op verzoek van den aangever staat het beroep open, bedoeld in artikel 91 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 (P. B. No. 33).

De Inspecteur der belastingen kan toestaan, dat aangiften op een lateren dag dan hierboven is bepaald, worden ingediend.

De Inspecteur der belastingen stelt voorts de voorschriften vast, welke noodig zijn voor de uitvoering van de navorderingsbepalingen.

IV.

De wegens navordering verschuldigde bedragen moeten uiterlijk binnen drie maanden na inwerkingtreding dezer verordening ten kantore van den ontvanger der invoerrechten en accijnzen worden voldaan, door dengene, die overeenkomstig het onder III gestelde tot aangifte verplicht is; zij zijn invorderbaar bij parate executie.

V.

De ambtenaren der belastingen zijn gedurende dertig dagen na inwerkingtreding dezer verordening bevoegd woningen en andere panden, ook tegen den wil van den bewoner of gebruiker te betreden, mits onder inachtneming van de vormen, voorgeschreven in de artikelen 107 en 109 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 (P. B. No. 33).

Wijn, die binnen den zooeven genoemden termijn van dertig dagen in eene opslagplaats wordt aangetroffen, alsmede wijn, welke blijkt gedurende dien tijd uit de opslagplaats te zijn afgeleverd of verbruikt, wordt, voor zoover niet het tegendeel aannemelijk wordt gemaakt, geacht reeds met ingang van den dag der inwerkingtreding dezer verordening in de opslagplaats aanwezig of daarheen onderweg te zijn geweest.

VI.

Overtreding van het onder III gestelde, hetzij door geen aangifte te doen, hetzij door de hoeveelheid te laag aan te geven, wordt gestraft met een geldboete van ten hoogste vijfmaal het ontdoken accijnsbedrag, doch van ten minste vijf en twintig gulden. Geen strafbaar feit bestaat, indien de te weinig aangegeven wijn niet meer dan vijf ten honderd bedraagt van de aangegeven hoeveelheid.

Overtreding van een door den Inspecteur der belastingen op grond van het laatste lid van het onder III uitgevaardigd voorschrift, wordt gestraft met een geldboete van ten minste vijf en twintig gulden en ten hoogste honderd gulden.

VII.

De bepalingen van de verordening betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen (P. B. 1908 No. 53) zijn te dezen van toepassing. Het dwangbevel wordt met bevel tot betaling aan den schuldenaar beteekend.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—5.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van
1o. de „Gedistilleerdverordening 1908"
(P. B. No. 34); en
2o. de „Algemeene Verordening I. U. en
D. 1908" (P. B. No. 33).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

In hoofdzaak behelst het ontwerp de noodige wijzigingen en aanvullingen der bovengenoemde verordeningen om aan een ongewenschten toestand een einde te maken.

Thans wordt namelijk volgens artikel 7*bis* der Gedistilleerdverordening 1908 wijn eerst als gedistilleerd belast, wanneer deze meer dan 21 pct. alcohol bevat, terwijl blijkens de verordening in P. B. 1920 No. 21 onder wijn worden begrepen alle gegiste dranken, die geheel *of gedeeltelijk* bereid zijn uit het sap van druiven, enz.

Hieruit volgt, dat het uit gisting verkregen natuurlijk alcoholpercentage van wijn door menging met alcohol tot 21 pct. kan worden opgevoerd, terwijl desniettemin een recht geheven wordt als gold dit het ongemengd product. De ondergeteekende meent hierin een aantasting zoowel van de strekking van het tarief invoerrechten als eene ondergraving van den gedistilleerd-accijns te moeten zien.

Door het voorgestelde zal echter het ontgaan van den gedistilleerdaccijns, langs den weg van invoer van groote partijen wijn, met een hoog opgevoerde percentage alcohol, worden uitgesloten.

Tevens wordt door dit ontwerp tegemoet gekomen aan de bezwaren tegen eene verhooging van het invoerrecht op wijn, welke in de vergadering van den Kolonialen Raad van 29 Juni 1931 tot uitdrukking kwamen. Immers zullen de een laag alcoholpercentage bevattende natuurwijnen van eene verhooging van rechten zijn uitgesloten, terwijl daarentegen van de een hoog alcoholpercentage bevattende, dikwerf sterk gevineerde wijnen eene redelijke belasting zal worden geheven.

Ad art. 1. Door de wijziging en aanvulling van het reeds bestaande artikel 7*bis* der Gedistilleerdverordening 1908 wordt het mogelijk ook den gedistilleerd-accijns te heffen van wijnen met een alcoholgehalte van minder dan 22 pct. doch meer dan 12 pct. De gewone tafelwijnen zullen dus niet door deze bepaling getroffen worden en blijven slechts met het gewone invoerrecht belast.

Ad art. 2. In post 15 van art. 127 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 kan het woord „waterleidingen" vervallen, daar geen particulieren meer concessiehouders van eene dergelijke onderneming zijn. Het Gouvernement, dat thans de waterleiding in eigen beheer heeft, kan de door haar benoodigde goederen, krachtens het bepaalde bij post 12 van het genoemde artikel, vrij van invoerrecht invoeren.

Post 21 van bovengenoemd art. 127 onderging in de maand November 1933 een ongewilde redactie-wijziging (zie gedrukte stukken 1933-1934-22). De wijziging wordt hierbij hersteld.

In verband met het vooruitzicht, dat binnen niet al te langen tijd de vestiging van een luchtvaartmaatschappij op Curaçao kan worden verwacht, is het gewenscht eene vrijstelling, zooals bij den nieuwen post „24" voorgesteld, op te nemen. De bevordering van een goed geregeld luchtvaartverkeer eischt naar de meening van het Bestuur deze bepaling.

De bijzondere bepaling „(D)" in artikel 128 der Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 is, in overeenstemming met het in artikel 1 voorgestelde, gewijzigd.

Navorderingsbepalingen. Ten einde het beoogde doel ten volle te kunnen bereiken, zijn navorderingsbepalingen opgenomen, die wat inhoud en strekking betreft voor zichzelf spreken.

Willemstad, den 28sten Mei 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—5.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van
1o. de „Gedistilleerdverordening 1908" (P. B. No. 34); en
2o. de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Meerdere leden grepen de gelegenheid, dat een wijziging van de Algemeene Verordening I. U. en D. 1908 wordt voorgesteld aan om te betoogen, dat de verordening slechts bij uitzondering beroep van de beslissingen van den Inspecteur der belastingen op een hoogere instantie toelaat. Zij meenden dit als een lacune in de verordening te moeten beschouwen, aangezien een beroepsinstantie algemeen gewenscht geacht wordt. Gaarne zien zij ter aanvulling dezer lacune voorstellen van het Bestuur tegemoet.

Voorts werd de aandacht gevestigd op de gevallen, dat artikelen belast worden met meer dan 3 % van de waarde, hoewel zij niet met name genoemd zijn in artikel 128. Begrepen werd, dat deze practijk berust op interne instructies, welke de Inspecteur der belastingen heeft op te volgen. Gevraagd werd op welke bepaling in de verordening deze instructies berusten en waaraan het recht ontleend wordt om andere dan met name in artikel 128 genoemde artikelen met meer dan 3 % te belasten.

De leden hier aan het woord wilden niet te kennen geven, dat de thans met meer dan 3 % belaste en niet met name in artikel 128 genoemde artikelen voortaan slechts met 3 % belast behooren te worden, doch spraken als hun meening uit, dat alle met meer dan 3 % te belasten goederen met name in de verordening genoemd behooren te worden, allereerst opdat een ieder wete, welk tarief geldt en tweedens omdat naar hunne meening de thans gevolgde practijk onwettig is.

Zij zien derhalve gaarne van het Bestuur zoodanige voorstellen tegemoet ter aanvulling van artikel 128, dat dit artikel in overeenstemming wordt gebracht met de practijk.

Artikelen.

Ad art. 1. Algemeen werd opgemerkt, dat het voorgestelde zou neerkomen op een belastingverhooging, welke zelfs wel 100 % zou kunnen bedragen; voor de bekende wijnen vermouth, port en cherry zou zij 25 % zijn. De afdeelingen waren van meening, dat het de tijd niet is om over te gaan tot verhooging van welken last ook, en voerden aan, dat niet zoo lang geleden wel zijdens den Kolonialen Raad medegewerkt is tot verhooging van accijns op gedistilleerd en invoerrechten op sigaretten en bier, doch dat toen de financieele omstandigheden dat geboden. De toestand is nu echter anders geworden en de hoop werd uitgesproken, dat het Bestuur in den loop van het volgend jaar voorstellen zal willen doen om de accijnzen weer op het oude peil terug te brengen.

Enkele leden waren van meening, dat dan in ieder geval eerst de kasvoorschotten afbetaald moeten zijn.

Naar aanleiding van het onderhavige bestuursvoorstel werd nog gevraagd, hoe het Bestuur gedacht heeft al de in verband met de voorgestelde bepaling noodige onderzoekingen te doen verrichten en of de werkzaamheden niet meer zullen kosten dan de opbrengst.

Enkele leden maakten van deze gelegenheid gebruik om de omstandigheid te bespreken, dat essences met alcohol vermengd tegenwoordig als gedistilleerd worden belast. Waar het uitgesloten is, dat deze essences ooit als sterke drank kunnen worden gebruikt, doch slechts voor het bereiden van limonade, taarten, enz., werd het algemeen ongewenscht geacht, dat zij als gedistilleerd belast worden.

Ad art. 2. A 1. Inderdaad zijn geen particulieren meer concessiehouders van eenige waterleiding. Doch gemeend werd, dat daarom nog niet uitgesloten is, dat een particulier machinerieën voor een waterleiding invoert.
Gevraagd werd of pijpen en dergelijke voor irrigatie op plantages vrij zijn krachtens punt 16.

Ad art. 2 A. 2. Gevraagd werd, waar de grens is van die „andere benoodigdheden voor den aanleg en de exploitatie vereischt". Zouden dan b. v. bureau-benoodigheden en dergelijke ook daaronder vallen? Dit werd niet gewenscht geacht.

Ad art. 2 A. 3. Men kon zich volkomen vereenigen met het streven van het Bestuur om een goed, geregeld luchtvaartverkeer te bevorderen. Meerdere leden meenden dan ook, dat de voorgestelde redactie van post 24 te beperkt is en zouden gaarne de vrijstelling willen uitbreiden tot de geheele exploitatie van het luchtverkeersbedrijf. Zij stelden voor achter het woord „vliegtuigen" waar dit voor de eerste maal genoemd wordt, toe te voegen de woorden „en andere benoodigdheden voor de exploitatie van een luchtverkeersbedrijf vereischt".
Hierdoor zal dan tevens voorzien zijn in de omstandigheid, dat het vliegtuig zelf niet in 's Bestuurs voorstel is genoemd.

Ad art. 2. B. Het voorgestelde 4de lid van de bijzondere bepaling D zou, waar men zich niet met art. 1 kan vereenigen, moeten vervallen. Voor wat betreft het overige deel werd de voorkeur gegeven aan de tegenwoordige redactie van die bijzondere bepaling. Gevraagd werd waarom de in het ontwerp voorkomende wijzigingen van de tegenwoordige redactie voorgesteld worden.

De navorderingsbepalingen zouden in verband met het opgemerkte ad art. 1 kunnen vervallen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. October 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--6.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De aanhef van de Overgangsbepaling van de verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende, wordt gelezen als volgt: „De eisch van kiesbevoegdheid en die van Nederlanderschap of van Nederlandsch onderdaanschap worden".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging en werkt terug tot den 26sten Mei 1934.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—6.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), tot wijziging van de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De verordening van den 25sten Mei 1934 (P. B. No. 39), waarbij gewijzigd is de verordening van den 22sten November 1869 (P. B. 1869 No. 24), regelende de vereischten om stemgeregtigd of om tot landraad benoembaar te zijn en al wat verder de verkiezing der landraden betreft op de eilanden tot deze kolonie behoorende, bevat een overgangsbepaling, welke blijkens de Memorie van Toelichting op die verordening ten doel heeft om ten aanzien van die buitenlanders, die tot dusver in een Raad van Politie zitting hadden, uit waardeering voor hunne verdiensten als zoodanig den weg open te laten voor bestendiging of voor hernieuwing van hun mandaat.

Daarbij is echter het geval niet voorzien, dat een landraad, die op het oogenblik van de inwerkingtreding der verordening in een Raad van Politie op een der eilanden zitting had, niet voldeed aan de eischen van kiesbevoegdheid.

Daar het niet gewenscht is dezulken van benoembaarheid uit te sluiten, wordt bij dit ontwerp aan de overgangsbepaling een ruimere strekking gegeven.

Willemstad, den 13den Juni 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—7.

Verordening van den..... tot wijziging en aanvulling van de „Zegelverordening 1908" (P. B. 1908 No. 52).

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 43 van het zittingsjaar 1933-1934).

Het was den ondergeteekende aangenaam in het Voorloopig Verslag te zien, dat de Afdeelingen zich algemeen met de hoofdstrekking van het ontwerp konden vereenigen.

Bij Nota van Wijzigingen wordt in de considerans van het ontwerp de voorgestelde wijziging aangebracht.

Ad art. 1. Dezelfde wijziging, welke in de considerans is aangebracht, wordt bij Nota van Wijzigingen in den aanhef van dit artikel aangebracht.

Sub II. Bij Nota van Wijzigingen wordt de redactie van sub 1o. van het voorgestelde artikel 11 gewijzigd. De ondergeteekende meent aan de thans voorgestelde redactie de voorkeur te moeten geven boven die in het Voorloopig Verslag vermeld.

Bij Nota van Wijzigingen wordt het nieuw voorgestelde artikel 12 gewijzigd en de redactie zoodanig verduidelijkt, dat aan de bezwaren tegen dit artikel, in het Voorloopig Verslag geuit, wordt tegemoet gekomen, terwijl het 1ste lid van artikel 17 vervalt en het nieuw voorgestelde artikel 22 wordt aangevuld.

In het derde lid van het nieuw voorgestelde artikel 12 wordt het woord „stempels" gebezigd. Dit omvat alle stempels, welke voor de zegeling worden gebruikt en niet alleen een of ander stempel.

Het woord „papier" heeft volgens artikel 1 een ruimere beteekenis dan „zegelpapier". De soorten en afmetingen van het zegelpapier zijn bij artikel 33 vastgesteld, zoodat de Gouverneur geen nieuw soort *zegel*papier en evenmin andere afmetingen mag voorschrijven. De in artikel 12 (nieuw) voorkomende uitdrukking „de afmetingen van het papier, voor zoover deze niet bij artikel 33 zijn vastgesteld", ziet derhalve op ander papier dan zegelpapier.

De ondergeteekende heeft zich het gebruik van den natten stempel als volgt gedacht.

Voor de zegeling van het buitengewoon te zegelen papier wordt gebruikt een stempel, welke in blauwen inkt wordt afgedrukt en aangeduid wordt als „natte stempel".

Deze stempels bevatten 's Rijks wapen en het bedrag van de belasting ter zijde van het wapen uitgedrukt en ter aanduiding van dit gebiedsdeel bovendien de letter „C" onder aan het wapen.

Aanvankelijk zal de natte stempel slechts gebruikt kunnen worden voor voldoening van de belasting van het wisselzegel, genoemd in de derde afdeeling en het quitantie- en depositozegel, genoemd in de vijfde afdeeling der Zegelverordening 1908 en zal op het papier gesteld worden op de daarvoor meest geschikte plaats.

Het buitengewoon te zegelen papier wordt met betaling der daarvoor verschuldigde rechten aangeboden aan de kantoren van de Ontvangers op de eilanden Curaçao, Aruba, Bonaire, St. Martin Nederl. Ged., St. Eustatius of Saba.

Aan het kantoor op Curaçao wordt het papier onmiddellijk van den vereischten zegelstempel voorzien.

De overige kantoren zenden het papier ter stempeling op naar het kantoor van den Ontvanger op Curaçao tegelijk met een bewijs van betaling der rechten.

Het ter stempeling opgezonden papier wordt zoo spoedig mogelijk van den vereischten zegelstempel voorzien en on-

middellijk daarop aan den betrokken Ontvanger teruggezonden.

Daar de verordening niet alleen dwingende, maar soms ook min of meer regelende voorschriften bevat, komt het raadzaam voor het woord „toegelaten" aan het slot van artikel 22, eerste lid, (nieuw) te handhaven.

Sub IV. Naar aanleiding van de terzake door de Afdeelingen gemaakte opmerkingen wordt in artikel 59 No. 12 sub 1o. voorgestelde heffing bij Nota van Wijzigingen ingetrokken. Om dezelfde reden wordt eveneens bij Nota van Wijzigingen het aanvankelijk onder 2o. van No. 12 voorgestelde bedrag van f 250,— veranderd in f 50,—.

Vergeleken met hetgeen door andere autoriteiten voor legalisatie van handteekeningen wordt berekend, is het voorgestelde bedrag van f 2,50 geenszins te hoog, te meer als hierbij wordt bedacht, dat — en dit is de beteekenis van de toevoeging — deze belasting slechts een keer, voor wat het betrokken stuk aangaat, wordt geheven, ook al wordt daarop de handteekening van den persoon, die eens anders handteekening gelegaliseerd heeft, door een derde gelegaliseerd.

Bij „ambtelijke verklaringen" in artikel 59 onder 17o. nieuw wordt gedacht aan stukken ten behoeve van een particulier door een landsdienaar binnen den kring van zijne bevoegdheden opgemaakt en afgegeven en waarin hij melding maakt van hetgeen in zijne tegenwoordigheid of te zijnen overstaan is geschied of van hetgeen hem uit onder zijne berusting zijnde bescheiden of registers is gebleken. Een letterlijk afschrift van of een uittreksel uit een onder hem berustende akte (b.v. uit de registers van den Burgerlijken Stand) valt dan niet hieronder.

De belasting zal worden geïnd door gebruikmaking van gezegeld papier en/of plakzegels, die overeenkomstig de bepalingen worden vernietigd.

De contrôle zal bestaan in het aanhouden van registers, waarin iedere afgegeven verklaring wordt geboekt en voorzien van een doorloopend nummer, terwijl bovendien het aantal zegels, onder berusting van een ambtenaar, zal dienen te worden verantwoord

Willemstad, den 13den Juni 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—7.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Zegelverordening 1908" (P. B. 1908 No. 52).

Nota van Wijzigingen.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 43 van het zittingsjaar 1933-1934).

A. In de overweging en in den aanhef van artikel 1 van het ontwerp wordt in plaats van „verordening van den 6n October 1930 (P. B. 1930 No. 103)" telkens gelezen „Wapenverordening 1931 (P. B. 1931 No. 77)";

B. Het onder 1o. van het nieuw voorgestelde artikel 11 (elf) van de Zegelverordening 1908 wordt gelezen als volgt: „door gebruik van vanwege het Gouvernement uitgegeven gezegeld papier (in deze verordening verder genoemd „zegelpapier") of van vanwege het Gouvernement uitgegeven plakzegels";

C. Het nieuw voorgestelde artikel 12 van de Zegelverordening 1908 ondergaat de volgende wijzigingen:
1o. Het eerste lid wordt gelezen als volgt:
„Het zegelpapier zal, behalve van een of meer bijzondere merkteekens, voorzien zijn van een afdruk van den zegelstempel aan de linkerbovenzijde, bij dubbele vellen het vel toegeslagen zijnde".
2o. In het derde lid wordt vóór de woorden „worden bij besluit" ingevoegd „alsmede de vorm van het visum".
3o. Het laatste lid vervalt;

D. III en IV worden onderscheidenlijk IV en V, terwijl tusschen II en IV nieuw een nieuw onderdeel III wordt ingevoegd, luidende:
„Het eerste lid van artikel 17 vervalt.";

E. In het eerste lid van het nieuw voorgestelde artikel 22 van de Zegelverordening 1908 wordt tusschen de woorden „overeenkomstig" en „door" ingevoegd „, zoomede in de gevallen en op de wijze als bedoeld in";

F. No. 12 van artikel 59 van de Zegelverordening 1908 wordt gelezen als volgt:
„De aan belanghebbenden uitgereikt wordende afschriften of uittreksels van Koninklijke besluiten, houdende vergunning tot verandering van geslachtsnaam — toevoeging van een of meer namen aan den geslachtsnaam daaronder begrepen — *vijftig gulden*".

Willemstad, den 13den Juni 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—7.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de Zegelverordening 1908 (P. B. 1908 No. 52).

Eindverslag.

No. 3.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Ad het voorgestelde art 12. Opgemerkt werd, dat 2 soorten stempels gebruikt zullen worden: de „zegelstempel" (lid 1) en de „buitengewone zegelstempel" (art. 22) en gemeend, dat de heele materie aan duidelijkheid zou winnen indien in het derde lid van het voorgestelde art. 12 in stede van „der stempels" gesteld werd: „van den zegelstempel en den buitengewonen zegelstempel".

Toegegeven werd, dat volgens art. 1 „papier" een ruimere beteekenis heeft dan „zegelpapier" zoodat niet gederogeerd wordt aan art. 33. Doch volgens art. 27 wordt de belasting o. a. geheven naar de oppervlakte van het papier (formaatzegel), terwijl in de artt. 30 en 31 bij nadere uitwerking van dezen grondslag aan gebruik van bepaalde afmetingen van het papier betaling van een zekere belasting verbonden wordt. Aan de afmetingen van het papier is dus reeds beteekenis gehecht door art. 27 en de artt. 30 en 31 en wel naar op grond van art. 27 gemeend werd, de eenige, welke in deze materie kan te pas komen. Men vroeg zich daarom dan ook af, welke afmetingen van „het papier" hier bedoeld kunnen zijn. Vermoed werd dat de hier bedoelde, in het ontwerp voorkomende woorden in verband staan met den in te voeren „buitengewonen zegelstempel". Zouden zij in verband met het bovenaangehaalde niet kunnen vervallen?

De opmerking in het voorloopig verslag, dat gemeend werd, dat de handel als „buitengewonen stempel" zeker den drogen zal prefereeren vindt in de memorie van antwoord geen beantwoording.

In verband met het in de memorie van antwoord medegedeelde omtrent het gebruik van den natten stempel werd gemeend, dat, als het te zegelen papier eerst naar Curaçao opgestuurd moet worden om voorzien te worden van een natten stempel, het op de eilanden buiten Curaçao makkelijker zal zijn het plakzegel te blijven gebruiken. Daarom werd er de wenschelijkheid van betoogd, dat ook op Aruba, waar immers ook banken, althans filialen van banken gevestigd zijn, de gelegenheid opengesteld wordt om het papier onmiddellijk van den vereischten zegelstempel te voorzien.

Ad het voorgestelde art. 22. Opgemerkt werd, dat door de invoeging der woorden „zoomede in de gevallen" dit artikel nu in zichzelf een tegenspraak inhoudt. Immers zou daarin nu komen te staan, dat de buitengewone zegelstempel in de gevallen bij besluit te bepalen, wordt gebruikt in alle gevallen enz. Hier zal een vergissing in het spel zijn.

In verband met de invoeging in art. 22 van bepalingen omtrent den buitengewonen zegelstempel werd nog de aandacht gevestigd op het opschrift boven art. 22 in de vigeerende verordening.

Ad het voorgestelde art. 59 No. 2. Gemeend werd dat hier een omissie is ingeslopen voor wat betreft de zegelbelasting van een zeebrief voor schepen van meer dan 100 ton. Immers, zooals het tarief thans wordt voorgesteld, zou voor het verkrijgen van een zeebrief voor een schip van b.v. 160 ton twee gulden betaald moeten worden, terwijl voor een zeebrief voor een schip van de halve grootte f 5.— verschuldigd zal zijn.

De afdeelingen meenden, dat dit niet in de bedoeling van het Bestuur kan liggen en dat beoogd zal zijn het tarief voor zeebrieven voor schepen boven de 100 ton te stellen op f 5.— voor de eerste 100 ton, benevens f 1.— voor elke 100 ton of gedeelte daarvan meer en stelden daarom voor de redaktie dienovereenkomstig te wijzigen.

Ad het voorgestelde ad art. 59 No 4. Enkele leden waren alsnog van meening, dat f 5.— zegelbelasting voor porte d'armes voldoende is.

Ten slotte werd nog de aandacht gevestigd op de artt. 62 en 80 der vigeerende verordening met de vraag of deze in verband met de invoering van het instituut van „buitengewoon gezegeld papier" niet aangevuld moeten worden.

Verzoekende dit verslag vóór de openbare behandeling schriftelijk te willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2den Juli 1934.

De Rapporteurs.

C. N. WINKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—8.

Verordening van den.....,
houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Eindverslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 25 van het zittingsjaar 1933–1934 en No. 27 van het zittingsjaar 1931–1932).

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Enkele leden bleven zich de vraag stellen of het, vooral nu er zoo weinig gebouwd wordt in Curaçao, wel wenschelijk is een verordening als de onderhavige in te voeren, waarvan zij belemmering van werkzaamheden in het bouwbedrijf vreesden. Deze leden zouden het op prijs stellen de feiten te vernemen, waaruit gebleken is, dat het hoog noodig is, dat het Bestuur de middelen verkrijgt om het bouwen weder in goede banen te leiden en verklaarden, dat zij slechts dan hunne medewerking tot het totstandkomen van een verordening als de onderhavige zullen verleenen als voorop staat, dat aan bouwers, vooral aan de minvermogenden of minder ontwikkelden onder hen, de grootst mogelijke hulp en bijstand zullen worden verleend. Daarbij zou de verordening slechts van kracht moeten zijn voor de stadsdistricten van Curaçao en Aruba, behalve ten aanzien van gebouwen van groote afmetingen, waarvoor zij zou kunnen gelden ook al liggen deze elders in het gebiedsdeel.

Een paar andere leden zouden de verordening behalve voor de stadsdistricten van Curaçao en Aruba ook willen laten gelden voor alle terreinen in het gebiedsdeel, waar verkaveld wordt of waar vele huizen bij elkaar komen te staan; waar dus verwacht kan worden, dat een samenwoning van eenige beteekenis zal ontstaan.

Meerdere leden konden zich vereenigen met het standpunt van het Bestuur, dat het wenschelijk is voorzieningen t. a. v. bouwwerken te treffen, waarbij het er huns inziens niet toe doet of deze voorzieningen getroffen worden in een tijd, dat veel of in een tijd, dat weinig gebouwd wordt. In dit gebiedsdeel, gelegen onder een tropischen hemel, bewoond door een eenvoudige bevolking, moeten de uitvoeringsvoorschriften ter zake zoo eenvoudig mogelijk gehouden worden en niet verder gaan dan strikt noodzakelijk is om een minimum aan hechtheid en hygiene te waarborgen, welk minimum dan gekozen moet worden in overeenstemming met den aard der bevolking. Deze leden achtten het in het algemeen beslist onwenschelijk, dat de bevolking ten gevolge der voorschriften duurdere woningen zou krijgen, aangezien zij meerdere lasten bezwaarlijk kan dragen. In het vertrouwen, dat het Bestuur deze zienswijze ten volle deelt, konden zij zich ten slotte wel vereenigen met de voorgestelde werkingssfeer der verordening over het geheele gebiedsdeel. Zij meenden echter, dat het wenschelijk is een algemeene bepaling aan de ontwerp-verordening toe te voegen, waarin bepaald wordt, dat de Gouverneur bij besluit t. a. v. door hem aan te wijzen terreinen geheel, gedeeltelijk of voorwaardelijk vrijstelling van het naleven van een of meer bepalingen der verordening kan verleenen. Gemeend werd, dat dan het in art. 26, sub. 1o. en 2o. bepaalde kan vervallen.

Met de meening der leden eerst aan het woord, dat in deze geheele materie van de zijde der betrokken autoriteiten de grootst mogelijke hulpvaardigheid moet worden betoond, konden zich algemeen vereenigen. Vertrouwd werd ook, dat de verzoeken om een bouwvergunning met bekwamen spoed zullen worden behandeld.

Artikelen.

Ad art. 1. Men miste in dit artikel nog een omschrijving van het begrip „openbare weg" als genoemd in de artikelen 5, 13, 16, 19, 26, 30, 31, 32, 33, 38 en 42 en in de opschriften van paragrafen 3 en 11. De leden hier aan het woord meenden, dat de gegeven definitie van „weg" betrekking heeft op het begrip „openbare weg" en zouden om de bij artikel 11 en paragraaf 10 genoemde redenen gaarne zien, dat de woorden „voor ieder toegankelijk" worden geschrapt en het begrip „openbare weg" onmiddellijk hierna toegevoegd wordt en omschreven als „een voor ieder toegankelijke weg als in de vorige alinea bedoeld". De leden hier aan het woord zouden dan het woord „openbaren" in „openbaren weg" willen schrappen in de artikelen 5, 13, 16 en in het opschrift van § 3.

Algemeen werd het noodig geacht het gegeven begrip van gebouw eenigszins te beperken door achter „getimmerte" te voegen: „met meer dan 20 M3", terwijl het wenschelijk werd geacht instede van „met meer dan 1 M3 inhoud" bij Nota van wijzigingen achter „vloeistoffen" ingevoegd te lezen: „met meer dan 4 M3 inhoud".

Gemeend werd, dat door invoegen der woorden „het aanbrengen van" vóór de woorden „tot het plafond reikende schotten ter afscheiding van nieuw in te richten vertrekken" niet tegemoet gekomen is aan het principieele van het bezwaar in het voorloopig verslag bedoeld. De bedoeling was toch, dat dergelijke papieren of doeken schotten buiten het terrein van een bouwvergunning zouden moeten vallen. Sommige leden waren dan ook van gevoelen, dat aan het hier bedoelde zou kunnen worden tegemoet gekomen door deze soort schotten uitdrukkelijk uit te zonderen.

Ad art. 3. De redactie van dit artikel scheen taalkundig onjuist en in verband met de artt. 11 e. v. onduidelijk.

Ad art. 5. Ten aanzien van het woord „openbaren" werd verwezen naar art. 1. Gemeend werd verder, dat het eleganter zou zijn om òf den inhoud van art. 5 als tweede lid in art. 11 op te nemen òf dien in een artikel na art. 11 te plaatsen.

Ad art. 6. Met verwijzing naar het in de algemeene beschouwingen opgemerkte omtrent de hulpvaardigheid der betrokken autoriteiten werd bij dit artikel het vertrouwen uitgesproken, dat het Bestuur in al zijn geledingen aan particulieren de noodige hulp zal verleenen tot het opstellen van de vereischte aanvragen. Voor velen toch zal het bezwaarlijk zijn een verzoek als waarom het hier gaat in geschrift te brengen.

Ad § 3. Ten aanzien van „openbaren" werd verwezen naar de opmerking gemaakt ad art. 1.

Ad art. 11. Bij handhaving van de in art. 1 gegeven definitie van het woord „weg" is de beteekenis van art. 11, dat geen woningen gebouwd kunnnen worden dan aan een voor iedereen toegankelijken weg, hetgeen mede zou brengen, dat alvorens tot den bouw van een woning te kunnen overgaan, de eigenaar van een particulier terrein den toegangsweg tot die woning voor iedereen toegankelijk zou moeten stellen, hetgeen groote bezwaren met zich zou brengen, aantasting van zijn rechten als eigenaar zou beteekenen zonder dat het algemeen belang gediend kan zijn en ook nimmer de bedoeling van den wetgever der onderhavige verordening kan zijn. De leden hier aan het woord zouden zich met dit artikel wel kunnen vereenigen, indien de strekking daarvan was, dat elke woning op een behoorlijke wijze toegankelijk moet zijn, zulks ter verkrijging van een geordend verkeer en in verband met den eisch van gemakkelijke toegankelijkheid bij brand, ziekte, enz. Om aan dit artikel deze strekking te geven werd door de leden hier aan het woord voorgesteld om in art. 1 de definitie van het begrip „weg" te wijzigen en een omschrijving van het begrip „openbaren weg" toe te voegen, in den geest als bij art. 1 aangegeven.

Ad art. 13. Ten aanzien van het woord „openbaren" werd verwezen naar de opmerking gemaakt ad art. 1.

Ad art. 14. Tegen de in de nota van wijzigingen voorgestelde toevoeging „en in art. 5" hadden enkele leden bezwaar. Immers door de bepalingen van de artikelen 11 en 12 wordt aan twee zijden van een gebouw voldoende ruimte voor licht- en luchtvoorziening opengelaten en men vroeg zich dan ook af waarom het in art. 5 bedoelde opengelaten oppervlak, indien dit meer dan 2½ M. gemeten rechthoekig op den wand bedraagt, niet bebouwd zou mogen worden voor wat betreft het gedeelte, dat meer dan 2½ M. van dien gevel afligt. Het kan toch niet de bedoeling zijn ook met behulp van art. 14 jo. art. 5 een gevelrooilijn vast te stellen, waar dit onderwerp in het bijzonder behandeld is in par. 9. Derhalve werd voorgesteld de toevoeging „en in art. 5" uit art. 14 te schrappen.

Ad art. 16. Ten aanzien van het woord „openbaren" werd verwezen naar de opmerking gemaakt ad art. 1.

In het bij nota van wijzigingen aan dit artikel toegevoegde nieuwe lid zou men in stede van 50 M2. willen stellen 100 M2. Ook wilde men de bedoelde vrijstelling meer positief daarin neergelegd zien en wel door dat lid aldus te lezen: „Voor eenvoudige gebouwen zonder verdieping met een grondvlak van hoogstens 100 M2. is de overlegging van een teekening niet vereischt."

Enkele leden stelden zich de vraag welke de gevolgen er van zullen zijn als geen teekening wordt overgelegd in het geval bedoeld in het aan dit artikel toegevoegde nieuwe lid. Zij stelden zich voor, dat dan alvorens een bouwvergunning afgegeven wordt, de aangewezen ambtenaren zelf de plannen ook door onderzoek ter plaatse zullen moeten bestudeeren, wat dan wellicht mee zal brengen, dat veel tijd verloren gaat. Zij vreesden, dat de bouwers dan door de vrijstelling van de verplichting tot overlegging van een teekening niet geholpen zullen zijn. Deze sprekers meenden, met verwijzing naar het omtrent de noodige hulp aan bouwers in de algemeene beschouwingen opgemerkte, dat hier geholpen zou kunnen worden door voorlichting en bijstand kosteloos door Openbare Werken te verschaffen b. v. aan een kantoor, waar men weet, dat men advies kan krijgen.

Ad art. 19. Gemeend werd, dat ter verkrijging van een meer juiste redactie van het artikel in stede van het aan het slot van den aanhef voorkomende woord „betreffende" gelezen zou moeten worden: „ten aanzien van de voorschriften, welke in een bouwvergunning kunnen worden gegeven en welke kunnen betreffen".

Men meende, dat ten aanzien van de punten 1o., 2o, 3o. en 4o. voor wat betreft de vertrekken en trappen eenzelfde restrictie gemaakt zou dienen te worden als bij art. 16, n. l. dat de bedoelde regelingen niet zullen gelden voor eenvoudige gebouwen zonder verdieping met een grondvlak van hoogstens 100 M2.

Ad art. 22. Aangezien in andere gevallen dan die, waarin aan een voorschrift van artikel 19 niet wordt voldaan, een bouwvergunning niet geweigerd zal kunnen worden zou — aldus werd gemeend — kunnen worden volstaan met het volgende: „Een beslissing tot het verleenen van voorwaardelijke bouwvergunning of tot geheele of gedeeltelijke weigering is steeds met redenen omkleed en kan slechts gegrond zijn op de omstandigheid, dat aan een voorschrift van het besluit bedoeld in artikel 19 niet is voldaan." Sub. 5o. zou dan alsnog in art. 19 opgenomen moeten worden.

Ad art. 23. Meerdere leden achtten het gewenscht, dat het publiek slechts met één autoriteit te maken zal hebben, waarom werd voorgesteld de woorden „Directeur van Openbare Werken" te vervangen door „Gouverneur" en de laatste bijzin van het artikel te doen vervallen.

Ad art. 26. De leden, die van meening waren, dat de verordening slechts voor de stadsdistricten zou moeten gelden, merkten op, dat, zoo de werkingssfeer der verordening als door hen bedoeld beperkt wordt, in sub. 1o. de woorden van af „bij" tot en met „wijzen" geschrapt zouden moeten worden. Andere leden merkten met verwijzing naar het door hen reeds bij de algemeene beschouwingen omtrent het vol-

gende opgemerkte op, dat de hier bedoelde vrijstelling ook ten aanzien van andere voorschriften der verordening door den Gouverneur verleend moet kunnen worden, weshalve zij bij de algemeene beschouwingen voorstelden een daartoe strekkende artikel aan de verordening toe te voegen.

De opmerking in het voorloopig verslag gemaakt omtrent het in sub. 5o. vervallen der woorden „hetzij" en „hetzij te zamen met bestaande in totaal" werd wederom gemaakt. Het werd n. l. onlogisch geacht om een bouwvergunning te vragen in het geval de bedoelde hokken te zamen met bestaande in totaal een bepaalde afmeting overschrijden, aangezien die vergunning toch niet zal kunnen slaan op het reeds bestaande.

Ad § 8. De afdeelingen hebben uit deze paragraaf begrepen, dat het Bestuur het wenschelijk acht een bouwverbod te kunnen leggen op gronden, welke naar zijn meening tot openbaren weg te bestemmen zijn en dat het Bestuur genegen is in de in art. 31 genoemde gevallen schadeloosstelling aan de eigenaren van den grond uit te keeren. De afdeelingen kunnen zich wel volkomen vereenigen met de bepaling, dat de eigenaren, indien zij schade lijden door het betreffende bouwverbod, schadeloos gesteld worden, doch betwijfelen, of particuliere grond tot openbaren weg kan worden gemaakt zonder voorafgaande onteigening, aangezien een zoodanige handelwijze den eigendom verder beperkt dan toelaatbaar wordt geacht. De afdeelingen meenden, gesteund door de ter zake bestaande literatuur, dat naar ons recht de grens tusschen eigendomsbeperking en onteigening op grond van de redelijkheid getrokken moet worden en men zich derhalve van geval tot geval moet afvragen wat naar billijkheid behoort te geschieden; gaat door de eigendomsbeperking het genot geheel of in sterke mate voor den eigenaar verloren dan legt de wetgever geen eigendomsbeperking op, doch hanteert de normale middelen van aankoop of onteigening.

Waar nu de last van openbaren weg volgens de afdeelingen als een bijkans volstrekte beperking van het genot van den eigenaar van den grond beschouwd moet worden, achtten zij het eisch der billijkheid, dat de grond onteigend wordt volgens de regelen der onteigeningsverordening, alvorens hij tot aanleg, verbreeding of verbetering van den openbaren weg wordt gebruikt. Hiermede zou tevens de moeilijkheid omzeild worden uit te maken wie, indien de openbare weg particulier eigendom blijft, voor het onderhoud behoort zorg te dragen.

De afdeelingen vroegen zich af of de onteigeningsverordening niet bij de onderhavige verordening diende aangevuld te worden met het oog op het tweede lid van art. 139 van het Regeeringsreglement. Dit zou kunnen geschieden door aan par. 8 een nieuw artikel toe te voegen, waarin de verordening van 13 Juli 1887, P. B. No. 23, zooals sedert gewijzigd, aangevuld wordt, in den geest als geschied is in art. 34 der Nederlandsche Woningwet.

Ad art. 31. De afdeelingen meenden, dat de woorden „tot den aanleg, de verbreeding of verbetering van den openbaren weg wordt overgegaan, waardoor" behooren te vervallen, aangezien voor dien aanleg verbreeding of verbetering aankoop of onteigening noodzakelijk schijnt te zijn.

Ad art 32. De afdeelingen meenden, dat het sub. 1o. en 2o. bepaalde behoort te vervallen, aangezien het haar voorkomt, dat het Bestuur deze bevoegdheden niet heeft dan na aankoop of onteigening der betreffende gronden.

Ad art. 33. Enkele leden zouden gaarne zien, dat evenals dit in artikel 31 t. a. v. een bouwverbod ter wille van een openbaren weg is voorgesteld, de eigenaren van de perceelen, waarvoor een gevelrooilijn wordt vastgesteld, vergoeding uit 's Lands kas kunnen ontvangen voor de tengevolge van deze vaststelling geleden schade.

Ad art. 36. Voorgesteld werd de bij Nota van wijzigingen in het eerste lid toegevoegde woorden „naar de straatzijde" te wijzigen in „naar de zijde van den openbaren weg", welke wijziging aan de terminologie van de ontwerp-verordening ten goede zoude komen.

Ad § 10. In de allereerste plaats werd opgemerkt, dat het woord „verkaveling" beteekent „het maken van partijen van te verkoopen waren", terwijl art. 39 ook verplichtingen oplegt aan grondeigenaren, die voornemens zijn daarop meer dan drie gebouwen op te richten of te laten oprichten, zonder dat zij van plan zijn deze gebouwen te verkoopen. Met voorbijgaan van deze anomalie werd opgemerkt, dat deze paragraaf zoo gelezen kan worden, dat bij het oprichten van een zeker aantal gebouwen op particulieren grond de eigenaar verplicht is aan te geven welke wegen voor het openbaar verkeer zullen worden opengelaten, althans toe te laten, dat door de Overheid aangegeven wordt, welke grond moet bestemd worden voor den aanleg van wegen voor het openbaar verkeer. Dit zou dus beteekenen, dat een plantagehouder, die zijn koraal wil uitbreiden met b. v. een garage, geitenstallen, bergschuren e. d. of op zijn eigen terrein huisjes wil laten bouwen ter bewoning door zijn arbeiders, werklieden of familieleden, of dat een rechtspersoon, die zijn fabriek met meerdere gebouwen wil uitbreiden, gedwongen zou worden, alvorens hiertoe te kunnen overgaan, niet alleen toe te laten, dat zijn terrein voor iedereen toegankelijk wordt gesteld, doch zelfs om deze wegen voor openbaar verkeer op eigen kosten aan te leggen. Zooals de leden hier aan het woord reeds t. a. v. art. 11 opmerkten, is hiertegen groot bezwaar en kan naar hun meening de hier gegeven strekking van paragraaf 10 ook nimmer de bedoeling van het Bestuur zijn. Het komt dezen leden dan ook voor, dat door het Bestuur uitsluitend bedoeld is voor te schrijven, dat elk gebouw voortaan behoorlijk bereikbaar moet zijn, vandaar dat zij voorstelden de in art. 1 gegeven definite van „weg" te wijzigen en voorstellen in deze paragraaf de woorden „die voor het openbaar verkeer" en „voor het openbaar verkeer bestemde" benevens in het derde lid van art. 39 de tweede tusschenzin te schrappen. Mocht het Bestuur zich evenwel met de hier verdedigde wijziging van par. 10 niet kunnen vereenigen, dan wijzen deze leden op de gemaakte opmerkingen bij par. 8, die ook hier mutatis mutandis van kracht zijn.

Sommige leden achtten zelfs de verplichting tot het openlaten en aanleggen van particuliere wegen bezwarlijk. Zoo vonden zij, het aanleggen van wegen van het eene gebouw naar het andere op een plantage onnoodig bezwarend, waarom zij de bepalingen van deze paragraaf, gewijzigd in den zin als door de leden eerder aan het woord, slechts toepasselijk gesteld wilden zien op gevallen van verkaveling voor verkoop of verhuren.

Andere leden wezen naar aanleiding van deze opmerking naar de in art. 1 opgenomen definitie van weg en betoogden, dat zij het redelijk vonden, dat ook van het eene gebouw naar het andere op een plantage ten minste een pad wordt opengelaten en aangelegd.

Ad art. 40. Men bleef van gevoelen, dat het Gouvernement moet zorgen voor den aanleg van openbare wegen. Wel was men van meening, dat de verplichting tot aanleg van „wegen" als in de opmerkingen ad § 10 bedoeld op de eigenaars zou moeten rusten.

Ad. art. 41. De leden, die voorstelden om in art. 32 1o. en 2o. te doen vervallen, stelden voor om in art. 41, 2de lid „2o. en" te laten vervallen.

Ad §§ 12 en 13. Door meerdere leden werd de vraag gesteld of de in deze paragrafen bedoelde handelingen mogelijk zijn zonder voorafgaande onteigening, nu in het Regeeringsreglement van Curaçao geen bepaling voorkomt als art. 153 der Nederlandsche Grondwet. De juistheid erkennend van een scheiding tusschen het instituut van onteigening en dat van politie-rechterlijke vernietiging, wezen deze leden toch op het arrest van den Hoogen Raad der Nederlanden van 2 December 1864 W 2646, waarin de evenbedoelde scheiding niet erkend wordt en welk arrest gewezen werd onder vigueur van art. 147 der Grondwet van 1848, welker redactie ten aanzien van het hier behandelde punt van gelijke strekking was als die van art. 139 van het huidige Regeeringsreglement van Curaçao. Bovendien achtten deze leden het gewenscht, dat wanneer de onbewoonbaarverklaring, ontruiming en sluiting

net gevolg zijn van een gewijzigd hygienisch standpunt of van het niet voldoen aan de bepalingen van het Besluit bedoeld in art. 19 der onderhavige verordening, aan den eigenaar minstens een billijke schadeloosstelling wordt gegeven, terwijl zij betwijfelen of ook hier de eigendom niet zoodanig beperkt wordt, dat alleen het middel van aankoop of onteigening mag worden toegepast.

Ad art. 46. Het werd gewenscht geacht, dat ook in het geval in dit artikel bedoeld een mededeling aan den bewoner als in het tweede lid van art. 47 voorgeschreven, plaats heeft.

Ad art. 48. Gevraagd werd of de ontruiming en sluiting in de gevallen bedoeld in de bij nota van wijziging aan art. 48 toegevoegde nieuwe alinea niet beter in § 12 behandeld zouden worden, aangezien deze alinea niet alleen woningen, maar in het algemeen gebouwen betreft en zij niet den hygienischen toestand, maar de bouwvalligheid raakt. Zou ook niet de bevoegdheid tot *onmiddellijke* ontruiming moeten uitkomen ?

Ad art 49. Tusschen „hypotheekhouder" en „aan" is een woordje „der" te veel, meende men.

Ad art. 53. De woorden van af „of" tot en met „vereenigd" zouden beter kunnen vervallen dacht men.

Ad § 14. Verscheidene leden maakten de opmerking, dat deze paragraaf alleen voor de stadsdistricten en dichte wooncomplexen elders zou moeten gelden, aangezien in het algemeen de behoefte aan voorziening in faecaalafvoer daar buiten niet dringend is.

Het voor verscheidene woningen gezamenlijk hebben van privaten werd algemeen bezwaarlijk geacht met het oog op het vraagstuk der reiniging daarvan.

De leden, die blijkens het voorloopig verslag de verplichting tot het hebben van een W. C. wilden verbinden aan een bepaalde minimum-huurwaarde, bleven aan dit criterium de voorkeur hechten, waarvoor zij dan stelden b. v. een huurwaarde van f. 25.— volgens den aanslag in de gebruiksbelasting. Ook tegen een maatstaf van een bepaalde vloeroppervlak, maar dan voor iedere woning een afzonderlijk privaat, zouden deze leden geen bezwaar hebben, ofschoon zij die van huurwaarde practischer vonden.

Ad art 56 (nieuw). Gemeend werd, dat de eischen, waaraan de wanden der privaten in het 2de lid bedoeld en de inhoud van de beer- of zinkput in het 5de lid bedoeld bij besluit van den Gouverneur zouden behooren vastgesteld te worden.

De opmerking in het voorloopig verslag ad art. 17 gemaakt, dat veelal ernstig gemis gevoeld wordt aan gelegenheden tot wegwerpen van vuil werd herhaald en opnieuw gepleit voor het op verschillende plaatsen voor dat doel openstellen van openbare putten, ook op Scharloo.

Ad art. 57 (nieuw). Gemeend werd in de eerste plaats, dat de verplichting zijdens de Overheid om als contra-prestatie voor de heffing, voor den faecaal-afvoer te zorgen, in dit artikel ware op te nemen en verder, dat de voorgestelde redactie tengevolge zal hebben, dat zeer weinigen aan de bepalingen van § 14 zullen voldoen, wat practisch daarop zal neerkomen, dat het Bestuur voor de stadsfaecaalafvoer zal moeten zorgen.

Ad art. 62 (nieuw). In dit artikel ware rekening te houden met de in de artt. 48—50 aangebrachte aanvullingen.

De afdeelingen verklaarden het te zullen waardeeren, indien het Bestuur schriftelijk zijn gevoelen omtrent het bovenstaande zal willen kenbaar maken, vergezeld van een gewijzigd ontwerp.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 11den Juni 1934.

De Rapporteurs,

C. N. WINKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—8.

Verordening van den.....,
houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 2.

De kennisneming van den inhoud van het Eindverslag geeft den ondergeteekende aanleiding tot de navolgende beantwoording ervan.

Algemeene beschouwingen.

De onderhavige verordening stelt zich hetzelfde doel als elk rechtgeaard bouwbedrijf, namelijk het verkrijgen van doelmatige, hechte en duurzame woningen en zij streeft dit doel na door het stellen van regelen, die bij de voorbereiding en de uitvoering van bouwwerken moeten worden in acht genomen. Belemmering van die werkzaamheden, welke in een goede bouworde worden vereischt, kan derhalve niet worden gevreesd; daarentegen moet het belemmeren van ondeugdelijke bouwwijzen mede tot het doel van deze verordening worden gerekend en dit komt ongetwijfeld ten goede aan de bona fide bouwers.

Van den kant van hen, die bouwwerken voor hunne rekening door anderen laten uitvoeren, is reeds aangedrongen op de spoedige totstandkoming van de onderhavige verordening. Deze bouwheeren verwachten van de toepassing der bouwvoorschriften een zekere garantie voor de hechtheid en duurzaamheid van de op hun kosten uit te voeren werken.

Op het Departement van Openbare Werken is een staat aangehouden van ongevallen en schade, die gedurende de laatste vijf jaren zijn ontstaan tengevolge van onachtzaam en onkundig bouwen. Meermalen hadden ongevallen en schadegevallen kunnen worden voorkomen, indien het Bestuur op grond van de Bouwverordening regelend had kunnen optreden.

Daar het bereiken van het doel der bouwverordening een openbaar belang is, is het Bestuur steeds bereid om aan minvermogende of minder ontwikkelde bouwers leiding te geven en den weg te wijzen om met de beschikbare middelen en krachten een behoorlijk bouwwerk tot stand te brengen.

Voor eenvoudige gebouwen, bij welker uitvoering geen teekening pleegt te worden gebruikt, zal volgens de in artikel 16 aangebrachte wijziging ook bij de aanvraag om een bouwvergunning geen constructie-teekening behoeven te worden overgelegd, doch zal kunnen worden volstaan met een omschrijving van de in de artikelen 16 en 17 opgesomde gegevens.

Het meerendeel der leden van den Kolonialen Raad heeft zich blijkens het Eindverslag kunnen vereenigen met de voorgestelde werkingssfeer der verordening en wenscht met weglating van het bepaalde in art. 26. eerste en tweede lid, een algemeene bepaling opgenomen, volgens welke de Gouverneur bij besluit t. a. v. door hem aan te wijzen terreinen vrijstelling van het naleven van een of meer bepalingen der verordening kan verleenen. Het Bestuur geeft met het oog op de noodige soepelheid in de toepassing der verordening gevolg aan den wensch dezer leden.

De aanvraag om een bouwvergunning vereischt uiteraard eenigen tijd voor onderzoek. In het belang van de bouwers zij erop gewezen, dat deze hunne aanvraag niet moeten uitstellen tot den dag, waarop zij zich hebben voorgenomen met het bouwwerk aan te vangen.

Artikelen.

Ad art. 1. De voorgestelde beperkingen van het begrip gebouw zijn ten deele door het Bestuur overgenomen.

Met het oog op de openbare veiligheid zijn onder het begrip gebouw mede ondergebracht bouwwerken, die bij onoordeelkundige samenstelling een gevaar voor de gebruikers of voor de omgeving kunnen opleveren en waarvan eenige met name zijn genoemd.

Het begrip van hetgeen moet worden verstaan onder het voor een gedeelte vernieuwen van een gebouw is overeenkomstig den wensch van sommige leden beperkt geworden.

Uit de bepaling van het begrip „weg" is weggelaten het voor een ieder toegankelijk zijn, waartegen volgens de opmerkingen in het Eindverslag ad art. 11 door eenige leden bezwaar is gemaakt.

Teneinde een der bedoelingen van de verordening, beoogende de behoorlijke toegankelijkheid van woningen, naar voren te brengen, is in de begripsbepaling van „weg" opgenomen het toegankelijk zijn voor de Gouvernementsdiensten.

Voorts is een bepaling van het begrip „openbare weg" opgenomen.

De gewenschte wijziging is aangebracht in de artikelen 5, 13 en 16 en in het opschrift van § 3.

Ad art. 3. De redactie van dit artikel is gewijzigd.

Onduidelijkheid van dit artikel in verband met art. 11 e. v. is dezerzijds niet opgemerkt.

Ad art. 5. De inhoud van artikel 5 is terecht onder de begripsverklaringen van § 1 ondergebracht.

Ad art. 6. Ook thans wordt aan aanvragers om bouwvergunning gereedelijk hulp verleend bij het opstellen van de schriftelijke aanvraag.

Ad art. 7. Wegens inlassching van artikel 10 in de verordening behoort artikel 10 ook hier te worden genoemd.

Ad art. 10. Het in dit artikel bepaalde is overeenkomstig den wensch van verschillende leden aan de verordening toegevoegd.

Ad art. 11. Het Bestuur verwacht, dat de bezwaren tegen den inhoud van dit artikel door de gewijzigde begripsbepaling zijn opgeheven.

Ad art. 14. De bedoeling van het opnemen van artikel 5 in dit verband is om te beletten, dat een woning, die aanvankelijk aan een weg was gelegen, naderhand door gebouwen van den weg wordt afgesloten.

Na de aangebrachte wijziging en aanvulling komt deze bedoeling duidelijker tot uiting.

Ad art. 16. Aangaande het overleggen van een teekening en de noodig geachte voorlichting aan bouwers is reeds gesproken in de algemeene beschouwingen.

Ad art. 19. Na de aangegeven wijziging wordt de redactie van den aanhef van het artikel juist geacht.

Dezerzijds wordt niet ingezien, waarom de onder 1o. tot en 4o. te geven regelingen niet zouden gelden voor eenvoudige gebouwen, vooral niet omdat het hier gaat over minimum eischen.

Ad art. 22. Het is niet de bedoeling van dit artikel om het weigeren van een bouwvergunning te beperken tot die gevallen, waarin aan de in art. 19 bedoelde voorschriften niet is voldaan.

In deze gevallen kan een bouwvergunning worden geweigerd op grond van art. 22 ad 1um.

De overige leden van art. 23 openen de mogelijkheid tot het weigeren van een bouwvergunning voor die gevallen, waarin eventueel geen regeling is getroffen; bijvoorbeeld zou het tweede lid moeten worden toegepast op een publieke tribune, die niet met voldoende veiligheid is ontworpen en het vierde lid op een woning, die boven een beerput of boven een stortplaats van vuil zal worden gebouwd.

Ad art. 23. De ondergeteekende vertrouwt, dat na de aangebrachte wijziging het bezwaar der verschillende leden opgeheven is.

Ad art. 26. De in dit artikel aangebrachte wijziging is reeds bij de algemeene beschouwingen besproken.

De redactie van de voorwaarde, onder welke zonder bouwvergunning hokken mogen worden aangebracht, is eenigszins gewijzigd.

Ad § 8. Een bouwverbod, als na wijziging door deze § uitgedrukt, legt den eigenaar van gronden eene beperking op in het gebruik van die gronden, zonder het gebruiksrecht of den eigendom aan het Bestuur over te dragen.

Ad art. 33. In het algemeen wordt door vaststelling van een gevelrooilijn geen schade geleden; integendeel is in vele gevallen bouwterrein aan een breeden weg meer waard dan dan aan een nauwe steeg. Mocht echter door het vaststellen van een gevelrooilijn een perceel bouwterrein voor bebouwing ongeschikt worden, dan kan schadevergoeding worden toegestaan.

Ad art. 36. In de definitie van gevelrooilijn is uitgedrukt, dat deze niet naar de wegzijde mag worden overschreden.

Ad § 10. Verschillende van de bezwaren, ingebracht tegen de bepalingen van deze paragraaf, vervallen na wijziging van het woord „gebouwen" in het eerste lid van artikel 39 in „woningen".

Door de aanwezigheid van drie of meer woningen of doordat een terrein bij gedeelten in eigendom, erfpacht of opstal wordt overgedragen, moet het terrein worden geacht te zijn betrokken in het openbare leven en wordt de wenschelijkheid geschapen om het terrein door openbare wegen toegankelijk te stellen. De verplichting tot den aanleg van die wegen is dan ook niet ten onrechte gelegd op den eigenaar, die zijn terrein openlegt.

Ad art. 41. Aangenomen, dat deze gronden zijn bestemd voor openbare wegen, dienen zij ook beschikbaar te zijn voor het leggen van leidingen en buizen en dergelijke werken.

Ad §§ 12 en 13. In het Regeerings Reglement komt inderdaad geen artikel voor van gelijke strekking als artikel 153 Grondwet betreffende politierechtelijke vernietiging van eigendom.

Daaruit mag evenwel niet de gevolgtrekking worden gemaakt, dat zoodanige vernietiging van eigendom hier te lande alleen kan geschieden langs den weg der onteigening.

De Hooge Raad heeft in 1864 en ook daarna nog eenige keeren uitgemaakt, dat elke ontzetting van eigendom onteigening is. Die opvatting is aanleiding geworden tot het in 1887 in de Grondwet inlasschen van een nieuw artikel, het evenbedoelde artikel 153. 's Hoogen Raad's opvatting toch werd algemeen onjuist geacht en veroordeeld.

Men mag niet uitgaan van de stelling, dat een arrest voor alle tijden geldt. De Hooge Raad komt herhaaldelijk op vroegere beslissingen terug. Dat houdt het recht levend.

Daarom is aannemelijk, dat ook zonder artikel 153 Grondwet het hoogste rechtscollege op zijn uitspraak van 1864 zou zijn teruggekomen, omdat toch bij vernietiging van eigendom van overgang van eigendom — quintessens van onteigening — geen sprake is.

Politiemaatregelen als in de onderwerpelijke paragrafen bedoeld beoogen vernietiging van eigendom in het algemeen belang, omdat er *gevaar* van te duchten is *voor de gemeenschap*. Dat is toch heel iets anders dan ontzetting uit den eigendom, opdat die eigendom voor de toekomst tot *nut* en *voordeel* zal strekken *van de gemeenschap*. Het genot van dien eigendom gaat in het laatste geval over op de gemeenschap, welke daarvoor dengene, wien dat genot ontnomen wordt, heeft schadeloos te stellen. Voor schadeloosstelling komt toch niet in aanmerking degene, die, bezig zijnde het publiek bedorven eetwaren te verkoopen, zijn waar in beslag genomen en vernietigd ziet. Met zoo iemand is te vergelijken de eigenaar van bouwvalllge en voor de gezondheid schadelijke woningen. In beide gevallen dreigt gevaar voor de gemeenschap, die voor afweer politierechtelijk moet kunnen optreden.

Van schadeloosstelling als bij art. 153 Grondwet bedoeld is nooit iets gekomen — zie art. V Addit. artikelen — en zal wel

nooit iets komen. Zij is immers behoudens in uitzonderingsgevallen ongemotiveerd.

Ondergeteekende meent dus, dat niet mag betoogd worden, dat zonder een bepaling als art. 153 Grondwet hier te lande de foutief gebleken opvatting van den Hoogen Raad van een halve eeuw geleden moet gelden, daar met art. 153 enkel bedoeld is voor alle tijden onjuiste uitspraken als bij het meerbedoeld arrest te voorkomen.

Ad art. 46. Tegen de toevoeging „en mede aan den bewoner of gebruiker, indien deze niet eigenaar is" bestaat geen bezwaar.

Ad art. 48. Het tweede lid van dit artikel is met de gewenschte aanvulling overgebracht naar artikel 44.

Ad artt. 49 en 53. Aan de gemaakte opmerkingen is gevolg gegeven.

Ad § 14. Deze paragraaf geldt alleen voor de stadsdistricten en voor de bij besluit van den Gouverneur aan te wijzen andere gedeelten van het gebiedsdeel; verondersteld mag worden, dat zulk een aanwijzing niet zal geschieden, dan nadat gebleken is, dat dichte bewoning moet worden verwacht of reeds aanwezig is.

De voorschriften uit deze paragraaf beoogen slechts minimum eischen te stellen; het oprichten van een privaat voor elke woning zal op prijs worden gesteld, al is dit niet voorgeschreven.

Het Bestuur acht de voorgestelde maatstaf practisch en billijk.

Ad art. 56. In het opgemerkte wordt geen aanleiding tot wijziging gevonden.

Betwijfeld wordt of de aanwezigheid van openbare putten een vooruitgang zal zijn.

Ad art. 57. Het is de bedoeling van het Bestuur om de genoemde bedragen te besteden tot het bouwen van openbare privaten, dan wel tot het op andere wijze voorzien in de faecaliënafvoer.

Ad art. 62. Met de gemaakte opmerking is rekening gehouden.

Willemstad, den 10den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—8.

Verordening van den.....,
houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Tweede Nota van Wijzigingen.

No. 3.

Het ontwerp, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, ondergaat alsnog de navolgende wijzigingen en aanvullingen:

I. in artikel 1 wordt:

a. in de definitie van „gebouw" instede van „elk geheel of gedeeltelijk gesloten getimmerte" gelezen: „elk geheel of gedeeltelijk gesloten, voor woning bestemd, getimmerte, elk niet voor woning bestemd getimmerte met een inhoud van meer dan 20 M3", in stede van „meer dan 1 M3 inhoud" gelezen: „meer dan 2 M3 inhoud", terwijl aan deze definitie toegevoegd wordt: „voorts worden onder gebouwen verstaan tribunes, uitzichttorens, lifttorens, geconstrueerde masten, windmolens, schoorsteenen, hooge schuttingen en muren en dergelijke bouwwerken, die bij onoordeelkundige samenstelling een gevaar voor de gebruikers of voor de omgeving kunnen opleveren;";

b. in de definitie van „woning" instede van „worden ingericht" gelezen: „dienen";

c. in de definitie van „voor een gedeelte vernieuwen van een gebouw" achter „schotten" ingelascht: „,anders samengesteld dan uit met papier of doek bespannen latwerken,";

d. de definitie van „weg" gelezen als volgt: „een strook gronds als straat, steeg, pad, gang, kade, plein, plantsoen, steiger, werf of pier, welke voor zooveel noodig toegankelijk is voor de gouvernementsdiensten;";

e. tusschen de de finitiesvan „weg" en „eigenaar" ingelascht: „„openbare weg", weg, die door de overheid tot algemeen gebruik is bestemd, of, door den eigenaar tot algemeen gebruik bestemd, door de overheid in openbaar beheer is aanvaard;

Tot den weg worden mede geacht te behooren de wegbermen en de voor de afwatering benoodige buizen, gooten en bermslooten langs den weg;" ";

f. vervalt de definitie van „eigenaar";

g. de punt aan het slot vervangen door een komma, waarna vervolgd wordt met: „„terwijl onder „eigenaar" mede verstaan wordt de beheerder en de gebruiker en voorts ieder, die krachtens eenig zakelijk recht, bezit daaronder begrepen, beschikking over eenig goed heeft."";

II. artikel 3 wordt gelezen als volgt:
„Het splitsen van een woning in verschillende woningen, zoomede het tot woning bestemmen van een voorheen niet tot woning bestemd gebouw of gebouwsgedeelte worden beschouwd als het oprichten van een woning of van woningen.";

III. in artikel 5 vervalt het woord „openbaren";

IV. in artikel 7 onder b. wordt achter „tenzij" ingelascht „artikel 10 of";

V. de inhoud van artikel 10 wordt als 2de lid toegevoegd aan artikel 9;

VI. ingelascht wordt een nieuw artikel 10, luidende: „Ten aanzien van gebouwen van eenvoudigen aard en in bijzondere gevallen kan de Gouverneur geheele, gedeeltelijke of voorwaardelijke vrijstelling van de naleving van een of meer bepalingen van deze verordening verleenen.

Een overeenkomstige vrijstelling ten aanzien van bepaaldelijk aan te wijzen terreinen geschiedt bij besluit.";

VII. uit het opschrift van § 3 vervalt het woord „openbaren";

VIII. in artikel 13 onder a. vervalt het woord „openbaren";

IX. in artikel 14 vervallen de woorden „en in artikel 5"; terwijl aan dit artikel een tweede lid wordt toegevoegd, luidende: „Het is verboden door het aanbrengen van andere dan in het vorige lid genoemde opstallen, getimmerten of voorwerpen het ingevolge artikel 11 benoodigde uitzicht van een wo ning op een weg te belemmeren, tenzij de ligging van die woning aan een weg op andere wijze is verzekerd.";

X. in artikel 16 onder 8o. vervalt het woord „openbaren"; terwijl het tweede lid van dit artikel als volgt gelezen wordt:
„Voor eenvoudige gebouwen zonder verdieping met een grondvlak van ten hoogste 100 M2 is het overleggen van een teekening niet vereischt, indien de gegevens genoemd onder 1o. tot en met 8o. voldoende duidelijk worden omschreven.";

XI. in artikel 17 wordt na „teekening" ingelascht „of omschrijving.";

XII. in artikel 18 wordt na „teekening" ingelascht „of „omschrijving";

XIII. in artikel 19 wordt in stede van „regelingen" gelezen „voorschriften";

XIV. in artikel 22 onder 1o. wordt tusschen „teekening," en „of" ingelascht „de omschrijving";

XV. de laatste zinsnede van artikel 23 wordt gelezen als volgt: „in welk geval de Directeur der Openbare Werken voor het verleenen van de vergunning de bijzondere toestemming van den Gouverneur noodig heeft.";

XVI. in artikel 26:

a. vervalt het bepaalde onder 1o. en 2o.;

b. wordt de laatste zinsnede van 5o. gelezen als volgt: „mits die hokken, buitenwerks gemeten, gezamenlijk met reeds bestaande nokken geen grooteren inhoud dan 30 M3 en geen grootere hoogte dan 3 M. hebben.";

c. wordt 3o., 4o. en 5o. veranderd in 1o., 2o. en 3o.;

XVII. in artikel 30 wordt achter de woorden „te laten vernieuwen" ingelascht: „of eenig voorwerp te plaatsen, aan te brengen of te hebben", terwijl de woorden „of blijkens daaraan gehechte kaart of grondteekening" vervallen;

XVIII. artikel 31 wordt gelezen als volgt:
„De eigenaar van den grond, waarop een bouwverbod, als bedoeld in het vorengaand artikel, is gelegd, heeft, wanneer tengevolge van het bouwverbod bewijsbare schade ontstaat, recht op vergoeding uit 's Lands kas van die schade, bij gebreke van overeenstemming te bepalen door den bevoegden rechter.";

XIX. artikel 32 wordt gelezen als volgt:
„Wanneer de Gouverneur besluit om den door een bouwverbod getroffen grond voor den aanleg, de

verbreeding of de verbetering van een openbaren weg te bezigen of in of onder de ter plaatse aan te leggen of aangelegde wegen greppels, buizen, leidingen, kabels of rioleeringen te doen aanbrengen en tot het aanleggen en hebben daarvan aan natuurlijke personen of rechtspersonen vergunning te verleenen, zal hij omtrent de vergoeding van mogelijke schade of omtrent den aankoop van bedoelden grond tot overeenstemming trachten te komen met den eigenaar.

Indien deze overeenstemming niet wordt verkregen, zal tot onteigening van den grond worden overgegaan.";

XX. in artikel 33 vervalt het woord „openbare", terwijl aan dit artikel een nieuw tweede lid wordt toegevoegd, luidende:
„Indien het vaststellen van een gevelrooilijn in een bijzonder geval neerkomt op het leggen van een bouwverbod, kan uit 's Lands kas vergoeding worden gegeven van bewijsbare schade, ontstaan tengevolge van die vaststelling, bij gebreke van overeenstemming te bepalen door den bevoegden rechter.";

XXI. in het eerste lid van artikel 36 vervallen de woorden: „naar de straatzijde";

XXII. in artikel 38 vervalt het woord „openbaren";

XXIII. artikel 39 wordt gelezen als volgt:
„De eigenaar van gronden, die voornemens is daarop meer dan 3 woningen op te richten of te laten oprichten, of het aantal woningen op die gronden tot meer dan drie uit te breiden, of zijne gronden bij gedeelten in eigendom, erfpacht of opstal over te dragen of te verhuren, is verplicht, alvorens daarmede een aanvang te maken, op het eiland Curaçao bij den Directeur der Openbare Werken en op de overige eilanden bij den betrokken Gezaghebber een plan van bebouwing in dubbel op een schaal van 1 : 1000 in te dienen, aangevende de gronden, die voor openbare wegen zullen worden opengelaten.

De Directeur der Openbare Werken of de Gezaghebber stelt op het plan het aantal, de richting, de lengte en de breedte van de aan te leggen openbare wegen vast en zendt een der dubbelen aan den eigenaar terug.

Voor gronden, bestemd voor openbare wegen, die in deze gevallen moeten worden opengelaten, wordt geen schadeloosstelling gegeven.";

XXIV. artikel 41 wordt gelezen: „Het is verboden op de gronden, bestemd voor de in het tweede lid van artikel 39 bedoelde wegen eenig gebouw op te richten, te laten oprichten of te hebben.

De Gouverneur is bevoegd in deze gronden greppels, buizen, leidingen, kabels of rioleeringen van gouvernementswege te doen aanbrengen of tot het aanleggen daarvan aan natuurlijke personen of rechtspersonen vergunning te verleenen zonder dat door een of ander recht op schadevergoeding ontstaat.

Het bepaalde bij artikel 42 vindt ten aanzien van deze gronden overeenkomstige toepassing.";

XXV. in art. 42 onder 3o. wordt in stede van „uitbouwing" gelezen: „uitbouw", in stede van „waarvan de loodlijn op een openbaren weg komt te vallen" gelezen: „voorzoover deze over een openbaren weg uitsteekt" en in stede van: „bij wijze van een" gelezen: „als";

XXVI. in artikel 44 wordt instede van „Eigenaars" gelezen: „De eigenaar", instede van „zijn" gelezen: „is" en instede van „hen" gelezen: „hem", terwijl aan dit artikel een nieuw 2de lid wordt toegevoegd, luidende:
„De Directeur der Openbare Werken of de betrok-

ken Gezaghebber kan voorts onmiddellijke ontruiming en sluiting gelasten van bouwvallige gebouwen, waarin het verblijf naar zijn oordeel dadelijk gevaar oplevert.";

XXVII. in artikel 45 wordt in stede van „in het vorig artikel" gelezen: „in het eerste lid van het vorige artikel";

XXVIII. in artikel 46 wordt instede van „aan de bij" gelezen: „aan diens bij" en vervalt de punt aan het slot, waarna vervolgd wordt met: „en mede aan den bewoner, indien deze niet de eigenaar der woning is.";

XXIX. het tweede lid van artikel 47 wordt gelezen als volgt: „Een afschrift van de kennisgeving wordt onverwijld den hypotheekbewaarder aan diens bij de inschrijving der hypotheek gekozen woonplaats en mede aan den bewoner, indien deze niet de eigenaar der woning is, toegezonden.";

XXX. het tweede lid van artikel 48 vervalt;

XXXI. in artikel 49 vervallen het leesteeken en de woorden „,den Directeur der Openbare Werken" en wordt in stede van „aan den hypotheekhouder der aan de bij "gelezen:„ den hypotheekhouder aan diens bij de";

XXXII. in artikel 50 vervallen het leesteeken en de woorden „,den Directeur der Openbare Werken";

XXXIII. in artikel 53 vervallen de woorden en het leesteeken „of indien de woning met een andere tot één woning is vereenigd,";

XXXIV. in artikel 54 wordt instede van „zijn de eigenaren" gelezen: „is de eigenaar";

XXXV. de aanhef van artikel 57 wordt gelezen:
„Van den eigenaar, die een jaar na het inwerkingtreden van deze verordening niet heeft voldaan of niet kan voldoen aan het bepaalde in de voorgaande artikelen, zal ter zake van door het gouvernement te treffen voorzieningen in den faecaliën-afvoer een jaarlijksche heffing ten behoeve van 's Lands kas worden geheven ten bedrage van f 0,50 per M2";

XXXVI. in artikel 60 wordt achter „44" ingelascht: „,eerste lid";

XXXVII. in het eerste lid sub 2o. van artikel 61 wordt achter de nummers 9, 36 en 40 telkens ingelascht: „eerste lid", terwijl „32 aanhef jo. 30" vervalt, en in het tweede lid instede van „de rechter" gelezen „de bevoegde rechter";

XXXVIII. artikel 62 wordt gelezen als volgt:
„Met het toezicht op de naleving der bepalingen, bij of krachtens deze verordening vastgesteld, zijn belast de Directeur, ingenieurs, technische ambtenaren en opzichters der Openbare Werken, de betrokken Gezaghebber en, voor wat aangaat de bepalingen, vervat in de artikelen 28, 47, 48, 49, 50, 51, 52, en 53 de Directeur en de ambtenaren van den Openbaren Gezondheidsdienst; voorts zijn met het opsporen van feiten bij deze verordening strafbaar gesteld behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering met de aldaar gemaakte onderscheidingen aangewezen ambtenaren, mede belast de hiervoren genoemde autoriteiten en ambtenaren, elk voor wat betreft de bepalingen op welker naleving hun het toezicht opgedragen is.";

XXXIX. in artikel 67 wordt na „Bouw- en woningverordening" ingevoegd: „onder bijvoeging van het jaartal van het Publicatieblad, waarin zij is opgenomen,".

Willemstad, den 10den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—9.

Verordening van den....., houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 2.

Met het in het Eindverslag opgemerkte nl., dat het niet wel mogelijk voorkwam om de werkingssfeer van een Curaçaosche wettelijke regeling uit te strekken ook tot een vaartuig van vreemde nationaliteit, kan de ondergeteekende zich vereenigen, aangezien de wetgeving in het algemeen berust op den grondslag der territorialiteit d. w. z. dat in het algemeen de wetgeving enkel geldt voor het territoir en niet voor daarbuiten.

Verplichtingen als vervat in het onderwerpelijk ontwerp kunnen dus enkel van toepassing zijn op werkgevers, die hier te lande wonen of gevestigd zijn.

De nationaliteit van werkgevers doet daarbij niet ter zake. Buitenlanders, die hier te lande wonen en als werkgevers optreden, vallen derhalve onder de voorgestelde bepalingen. Daarentegen hebben Curaçaonaars, die in het buitenland wonen en daar als werkgevers optreden, er geen bemoeienis mede.

Tegen de redactie in het Eindverslag aan de hand gedaan heeft de ondergeteekende dit bezwaar, dat zij te beperkt is, zijnde toch het scheepvaartbedrijf niet het eenige, dat door Curaçaosche werkgevers buitenslands wordt uitgeoefend.

Het gewijzigde artikel 8 komt aan dat bezwaar tegemoet.

Er is tevens rekening gehouden met het feit, dat aan buitenlandsche doktoren de invulling van bepaalde staten niet voorgeschreven kan worden. Wil de werkgever beide modelstaten (B en C) — eventueel vertaald — den medicus ter invulling voorleggen, dan zal deze vermoedelijk wel daaraan voldoen; tot een dergelijke handeling, iets anders dan de gebruikelijke afgifte van een gewone medische verklaring, kan hij niet gedwongen worden.

Een duidelijke bepaling van dengene, die, in het buitenland gevestigd, in dit gebiedsdeel als werkgever valt onder de bepalingen dezer verordening, wordt aangetroffen in een gewijzigde redactie van artikel 9, waardoor vastgelegd wordt, dat de vertegenwoordiger is de werkgever en dus ten volle aansprakelijk voor de nakoming van de verplichtingen, welke de verordening oplegt.

De toetreding van Nederland tot het Verdrag betreffende de gelijkheid van behandeling van vreemde arbeiders en eigen onderdanen voor de ongevallenverzekering (Stbl. 1927 No. 333) maakt het voorts wenschelijk, dat ten aanzien van alle werknemers zonder uitzondering opgaven worden verstrekt, al wordt vooralsnog daarmede niet beslist omtrent de vraag in hoeverre buitenlandsche werknemers, die niet hier woonachtig zijn, in de voorgenomen ongevallenverzekering zullen opgenomen worden.

In verband daarmede worden de woorden „bij een binnen het gebiedsdeel Curaçao wonenden of vertoevenden werknemer" in artikel 4 vervangen door „bij een werknemer" en zijn in de modellen A, B en C aanvullingen opgenomen ten aanzien van woonplaats en nationaliteit.

Willemstad, den 20sten September 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—9.

Verordening van den....., houdende verplichte aangifte van bepaalde ongevallen en beroepsziekten.

Tweede Nota van Wijzigingen.

No. 3.

Het ontwerp ondergaat de volgende wijzigingen en aanvullingen:

I. in artikel 4 wordt in stede van „bij een binnen het gebiedsdeel Curaçao wonenden of vertoevenden werknemer" gelezen: „bij een werknemer", terwijl aan dit artikel een nieuw lid toegevoegd wordt, luidende:
„De getroffen arbeider, diens familieleden en mede-arbeiders zijn bevoegd van een ongeval mededeeling te doen aan evenbedoelden ambtenaar.";

II. artikel 8 wordt gelezen als volgt:
„De werkgever, wiens onderneming in Curaçao is gevestigd, is ook ten aanzien van den werknemer, dien hij in het buitenland in zijn bedrijf heeft, tot het doen van de aangifte, in artikel 4 bedoeld, verplicht met dien verstande, dat de termijn van vijfmaal vierentwintig uren begint te loopen van het oogenblik af, waarop het feit te zijner kennis gekomen is.
Eveneens is bedoelde werkgever verplicht zorg te dragen voor de opmaking van de voorgeschreven modelstaten B. en C. en anders van een doktersverklaring, waarin zoo uitvoerig mogelijk de aard van het ongeval of de beroepsziekte moet zijn opgenomen, zoomede de invloed daarvan op de werkcapaciteit van den werknemer; deze verklaring moet binnen den tijd in het eerste lid bedoeld bij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst te Curaçao worden ingeleverd.";

III. artikel 9 wordt gelezen als volgt:
„Ten aanzien van den werkgever, die buiten Curaçao woont of gevestigd is, doch een vertegenwoordiger hier te lande heeft, wordt die vertegenwoordiger als werkgever in den zin dezer verordening beschouwd.";

IV. tusschen de artikelen 13 en 14 wordt een nieuw artikel 14 ingelascht, luidende:
„Eveneens is strafbaar elkeen, die een arbeider of diens nagelaten betrekkingen bewerkt om een ongeval of een beroepsziekte niet ter kennis van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst te brengen.";

V. de artikelen 14 tot en met 16 (oud) worden hernummerd in 15 tot en met 17;

VI. in I van de modellen A. B en C wordt telkens in stede van „Woonplaats van den getroffene" gelezen „Woonplaats of (tijdelijke) verblijfplaats van den getroffene", terwijl vóór „Leeftijd van den getroffene" wordt ingevoegd „Nationaliteit van den getroffene.".

Willemstad, den 20sten September 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—10.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13n. Juli 1887 (P.B. No. 23) regelende de onteigening ten algemeenen nutte.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 49 van het zittingsjaar 1933-1934).

Konden de meeste leden zich geheel met het ontwerp vereenigen, een lid vond, dat de sprong van 6 op 3% wel wat te groot is.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 22sten Juni 1934.

De Rapporteurs,

C. N. WINKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—10.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13n. Juli 1887 (P. B. No. 23), regelende de onteigening ten algemeenen nutte.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Het was den ondergeteekende aangenaam te mogen vernemen, dat de meeste leden zich geheel met het ontwerp konden vereenigen.

De meening van een lid, dat de sprong van 6 op 3% wel wat te groot is, kan de ondergeteekende niet deelen, op grond van het uiteengezette in de Memorie van Toelichting.

Willemstad, den 4den Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--10.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 13n. Juli 1887 (P. B. No. 23), regelende de onteigening ten algemeenen nutte.

Eindverslag.

No. 3.

De afdeelingen waren van oordeel, dat de openbare behandeling van dit ontwerp door de gewisselde schrifturen voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 15n. October 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—11.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk geacht wordt de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug, in te trekken en de bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten in een afzonderlijke verordening te regelen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug, zooals gewijzigd bij de verordening van den 21sten April 1934 (P. B. No. 33), wordt ingetrokken.

Artikel 2.

De toegang tot en de overgang met gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van 'de brug „Koningin Emma der Nederlanden" is slechts toegestaan aan voetgangers en wielrijders en wel na betaling aan den bootsman van een bedrag van respectievelijk 2 en 5 cent. Het bedrag van 2 cent, door voetgangers verschuldigd, wordt verminderd tot 1½ cent bij het bezigen van bons, ten kantore van den Koloniaal Ontvanger verkrijgbaar in boekjes van tien stuks.

Artikel 3.

Overtreding van het bepaalde bij artikel 2 wordt gestraft met geldboete van ten hoogste vijf en twintig gulden.

Onverminderd het bepaalde bij het voorgaande lid zijn de bootslieden van de gouvernementsveerbooten en het personeel van den Haven- en loodsdienst bevoegd, desnoods met behulp van den sterken arm, overtreders van het bepaalde bij artikel 2 met of zonder de rijwielen, waarmede de overtreding wordt begaan, den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten te weigeren, alsmede hen met of zonder deze rijwielen van de veerbooten te verwijderen.

Het bij deze verordening strafbaar gesteld feit wordt als overtreding beschouwd.

Artikel 4.

Met het toezicht op de naleving der bepalingen van deze verordening en het opsporen van het feit, daarbij strafbaar gesteld, zijn, behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering voor Curaçao, met de aldaar gemaakte onderscheidingen, aangewezen ambtenaren, belast de Havenmeester, het personeel van den Haven- en loodsdienst, alsmede de bootslieden van de gouvernementsveerbooten.

Artikel 5.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Augustus 1934.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—11.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De ondergeteekende meent kortheidshalve te mogen verwijzen naar de meermalen aan den Raad gedane toezegging om zoodra de financieele toestand van het Gebiedsdeel zulks zou toelaten de bruggelden voor den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad, geheel af te schaffen.

Voor den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten meent hij echter het bestaande tarief te moeten handhaven.

Willemstad, den 6den Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--11.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking in de afdeelingen van dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Wanneer men de overweging van het ontwerp vergelijkt met het opschrift, blijkt, dat in de eerste verscheidene woorden zijn uitgevallen.

Met de strekking van het ontwerp konden de afdeelingen zich algemeen vereenigen.

Door enkele leden zou gaarne worden gezien, dat ook de betaling voor den overgang met de gouvernementsveerbooten verviel. Deze leden betoogden, dat het essentieele van den hier bedoelden gouvernementsdienst gelegen is in het verleenen van den overgang zelve en niet in de wijze, waarop deze verleend wordt. Het werd door hen dan ook niet geheel logisch gevonden, dat het publiek voor de eene wijze van overgang wel, doch voor de andere niet zou behoeven te betalen. Waar door afschaffing ook van deze recognitie de bevolking ten zeerste gebaat zou zijn, zouden zij gaarne zien, dat het Bestuur dezen wensch in vervulling deed gaan.

Andere leden verklaarden zich niet met het voorstel der leden daareven aan het woord om ook de vergoeding voor den overgang met de veerbooten te doen vervallen, te kunnen vereenigen. Naar de meening van deze leden is de gelegenheid tot overvaren met de booten een buitengewone faciliteit, waarvan het publiek, dat, wanneer de brug open is, niet wenscht te wachten tot ze weer dicht gaat, gebruik kan maken.

In verband met bovenstaande gezichtspunten verklaarden de afdeelingen het op prijs te zullen stellen, indien het Bestuur zou willen mededeelen, hoeveel aan onderhouds- en exploitatiekosten de voorziening in den overgang over de haven per jaar zal kosten: 1o. indien hij geheel vrij wordt voor het publiek en 2o. indien alleen de overgang over de brug vrij wordt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 16n. Juli 1934.

De Rapporteurs,

A. v. LEEUWEN.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—11.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was den ondergeteekende aangenaam uit het Voorloopig Verslag te mogen vernemen, dat de Afdeelingen zich algemeen met de strekking van het ontwerp konden vereenigen.

Inderdaad zijn bij het ter perse gaan van het ontwerp eenige woorden uit de overweging van het ontwerp uitgevallen. Bij Nota van Wijziging wordt deze omissie hersteld.

Het Bestuur deelt de meening der leden, die zich tegenstanders verklaarden van het kosteloos gebruik maken door het publiek van de veerbooten. Met deze leden is het van meening, dat de mogelijkheid tot overvaren met de veerbooten een buitengewone faciliteit is. Aan het heffen van een veergeld is dan ook bij het Bestuur een streven om te voorkomen, dat misbruik van de veerbooten gemaakt zou worden, niet vreemd.

In antwoord op de aan het slot van het Voorloopig Verslag gestelde vraag kan worden medegedeeld, dat in de beide daar genoemde gevallen de onderhouds- en exploitatiekosten gelijk zullen blijven.

Willemstad, den 27sten Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—11.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad.

Nota van Wijziging.

No. 5.

In de overweging worden in den vierden regel tusschen de woorden „overgang" en „met" ingevoegd de woorden: „„van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang"".

Willemstad, den 27sten Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—11.

Verordening van den....., tot intrekking van de verordening van den 11den September 1931 (P. B. No. 55), houdende bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad en den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van genoemde brug en tot vaststelling van bepalingen betreffende den toegang tot en den overgang met de gouvernementsveerbooten over de St. Annabaai ter hoogte van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te Willemstad.

Eindverslag.

No. 6.

Enkele leden betreurden, dat het Bestuur niet voelt voor het vrijgeven ook van den overgang met de veerbooten. Zij betoogden, dat het misbruikmaken van de veerbooten in ieder geval kan worden tegengegaan.

Onder mededeeling van het bovenstaande, achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp door de gewisselde schrifturen voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. Augustus 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—12.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43, tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao, zooals deze is aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 56), nader te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao, zooals deze is aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 15den Maart 1918 (P. B. No. 56), ondergaat de volgende wijzigingen en aanvullingen:

I. In het opschricht vervallen de woorden „de kolonie".

II. In de overweging wordt ,in plaats van de woorden „deze kolonie" gelezen „Curaçao".

III. In het eerste lid van artikel 1 vervallen de woorden „de kolonie".

IV. Aan artikel 7 wordt een derde lid toegevoegd, luidende: „Geen terugbetaling mag plaats hebben op een spaarbankboekje, waarvan het tegoed ingevolge de bepalingen van de artikelen 386 en 391 van het Burgerlijk Wetboek verbonden is, dan na verkregen machtiging van het Hof van Justitie."

V. a. In het eerste lid van artikel 11 wordt in de plaats van de woorden „De kolonie" gelezen „Het gebiedsdeel Curaçao";

b. In het tweede lid van gemeld artikel wordt in de plaats van het woord „Postspaarbank" gelezen „spaarbank".

VI. a. In het eerste lid van artikel 13 wordt het bedrag van „f 1000.—" gewijzigd in „f 2500.—";

b. Het tweede lid van gemeld artikel vervalt.

VII. In het 4de en 5de lid van artikel 14 wordt in de plaats van het woord „Postspaarbank" gelezen „spaarbank".

VIII. Artikel 15 wordt gewijzigd en gelezen als volgt:

„De bij de spaarbank ingelegde gelden worden in de gouvernementskassen gestort en de terugbetalingen worden gedaan met gelden uit die kassen.

Een en ander geschiedt ten bate of ten laste van de Rekening met Derden, bedoeld in het Comptabiliteitsbesluit en wel onder een afzonderlijk hoofd van die rekening.

Zoodra het gebleken is, dat ten laste van bovenbedoelde rekening over meer is beschikt dan het tegoed van de spaarbank daarop bedraagt, zal het verschil zoo spoedig mogelijk moeten worden bijgestort door het te gelde maken van aan de spaarbank toekomende beleggingen of het opzeggen van beleeningen."

IX. a. In het eerste lid van artikel 16 wordt in de plaats van het woord „postspaarbank" gelezen „spaarbank";
b. In het tweede lid van gemeld artikel vervallen de woorden „de kolonie".

X. a. In het tweede lid van artikel 17 wordt in de plaats van het woord „koloniale" gelezen „gouvernements";
b. In het derde lid van gemeld artikel wordt in de plaats van de woorden „de kolonie" gelezen „het gebiedsdeel".

XI. In het tweede lid van artikel 18 vervalt het woord „Koloniaal".

XII. In artikel 19 wordt in plaats van de woorden „Koloniale Huishoudelijke Begrooting van Curaçao" gelezen „Curaçaosche Begrooting".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1935.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—12.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Nevensgaand ontwerp dient in hoofdzaak om het rentegevend tegoed van de inleggers te verhoogen tot f 2500.—, in overeenstemming met het voor de Rijkspostspaarbank bepaald maximum.

Naar aanleiding hiervan wordt het niet noodig geacht voor vereenigingen enz., als bedoeld in het 2de lid van artikel 13, het rentegevend tegoed op een hooger bedrag te bepalen, zoodat dit lid kan vervallen.

Krachtens de artt. 386 en 391 B. W. kan het tegoed van een inlegger bij de spaarbank verbonden worden. Aangezien eenigen tijd geleden dit geval zich heeft voorgedaan, wordt het wenschelijk geacht in artikel 7 van de verordening de bepaling op te nemen, dat in een dergelijk geval geen terugbetalingen mogen plaats vinden zonder machtiging van het Hof van Justitie.

De voorgestelde wijziging van artikel 15 had feitelijk reeds moeten hebben plaats gehad bij de invoering van de Comptabiliteitswet, tengevolge waarvan de afzonderlijke kassen voor de spaarbank werden afgeschaft en alle transactiën van die bank in het vervolg over de gouvernementskassen moesten geschieden, onder eene afzonderlijke rekening.

De overige wijzigingen behoeven naar de meening van den ondergeteekende geen toelichting.

Willemstad, den 6den Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—12.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Met de strekking van het ontwerp kon men zich algemeen vereenigen.

Artikel 1.

Ad I, II enz. Er zijn, naar gemeend werd, nog andere plaatsen in de verordening, waar het begrip „kolonie" verwijderd moet worden, b.v. in het 2de lid van art. 1.

Ad IV. Waar de voogdij-materie tot de bevoegdheid van den kantonrechter behoort, stelde men voor ook de hier bedoelde machtiging tot de competentie van dien rechter te brengen.

Ad Vb. Gevraagd werd, waarom voorgesteld wordt in het tweede lid van art. 11 in de plaats van „Postspaarbank" te lezen „spaarbank". Gemeend werd, dat het woord „Postspaarbank", zoo lang de betalingen enz. ten postkantore plaats hebben en ook de administratie daar wordt gevoerd, beter behouden zou kunnen blijven.

Ad VI. Een lid stelde voor het rentegevend bedrag voor vereenigingen evenredig hooger te stellen, indien n.l. het aantal vereenigingen niet te groot is, in verband waarmede dit lid gaarne zou willen vernemen hoeveel vereenigingen op de Postspaarbank beleggingen hebben.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 15n. October 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—12.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

De kennisneming van de beschouwingen en opmerkingen van het Voorloopig Verslag geeft den ondergeteekende aanleiding het volgende te antwoorden.

Ad I. In zooverre het woord „kolonie" het begrip „gebiedsdeel" omvatte, is dit overal in de verordening verwijderd.

Anders is dit gesteld met het woord „koloniale", voorkomende in het 2de lid van artikel 1.

Hier betreft het feitelijk een benaming, evenals b.v. „Koloniale Raad", „Koloniaal Ontvanger", „koloniale verordeningen" en dergelijke, welke benamingen o.m. in Regeeringsreglement en Comptabiliteitswet ook nog steeds niet gewijzigd zijn.

Ad IV. Ingevolge het bepaalde bij P. B. 1905, No. 11, is deze bevoegdheid inderdaad overgedragen aan den Kantonrechter en wordt dit onderdeel, evenals het bepaalde bij het derde lid van dit artikel, bij Nota van Wijzigingen verbeterd.

Ad Vb. Aangezien op slechts drie plaatsen in de verordening gesproken wordt van „postspaarbank" en overal anders van „spaarbank", o. a. wordt de Bank voor wat betreft de oprichting, het beheer en de boekhouding aangeduid met „spaarbank", zijn voor de uniformiteit de wijzigingen voorgesteld.

Ad VI. De ondergeteekende is de meening toegedaan, dat dezelfde reden, die in Nederland gegolden heeft voor de intrekking van de gunstige bepaling ten aanzien van vereenigingen, n.l. dat vereenigingsgelden geen spaargelden zijn doch gewone deposito-gelden, ook hier van toepassing is. De ondergeteekende is dan ook van meening, dat een algemeen geldend maximum van f 2500.—, ook voor vereenigingen, voor welke de spaarbank de aangewezen Bank is voor de belegging hunner kasgelden, hoog genoeg is.

Van de vereenigingen, die bij de Spaarbank hebben ingelegd, zijn er slechts twee, wier tegoed meer dan f 1000.— bedraagt.

Willemstad, den 26sten October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—12.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

1o. in sub IV van het ontwerp worden de woorden „het Hof van Justitie" vervangen door „den Kantonrechter";

2o. tusschen sub IV en sub V wordt een nieuw nummer ingevoegd, luidende:
„V. In het derde lid van artikel 9 worden de woorden „het Hof van Justitie" vervangen door den „Kantonrechter";

3o. de cijfers V (oud) tot en met XII (oud) worden gewijzigd in VI tot en met XIII.

Willemstad, den 26sten October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--~~32~~ 12.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 9den April 1904 (P. B. No. 43), tot het oprichten van eene Postspaarbank in de kolonie Curaçao.

Eindverslag.

No. 6.

De Afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk wordt geacht de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934, zooals gewijzigd bij de verordening van den 14den Februari 1934 (P. B. No. 9), nader te wijzigen;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934, zooals gewijzigd bij de verordening van den 14den Februari 1934 (P. B. No. 9), worden de volgende wijzigingen aangebracht:
   1o. onderartikel 1 wordt verhoogd met f 400.— en gebracht op f 57.253.—;
   2o. onderartikel 34 wordt verhoogd met f 3.000.— en gebracht op f 26.060.—;
   3o. onderartikel 42 wordt verhoogd met f 5.000.— en gebracht op f 648.379.—;
   4o. tusschen de onderartikelen 42 en 43 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
   „onderartikel 42bis. Vooropleiding van 10 jongelieden, die in Nederland eene opleiding tot militaire politieagent zullen ontvangen f 8.000.—";
   5o. onderartikel 46 wordt verhoogd met f 10.400. en gebracht op f 12.400.—;
   6o. onderartikel 55 wordt verhoogd met f 900.— en gebracht op f 106.825.—;
   7o. onderartikel 56 wordt verhoogd met f 30.000.— en gebracht op f 186.927.—;
   8o. onderartikel 71 wordt verhoogd met f 2.000.— en gebracht op f 61.360.—;
   9o. onderartikel 81 wordt verhoogd met f 12.000.— en gebracht op f 22.000.—;
   10o. onderartikel 82 wordt verhoogd met f 3.000.— en gebracht op f 8.000.—;
   11o. onderartikel 104 wordt verhoogd met f 1.000.000.— en gebracht op f 1.622.000.—;
   12o. onderartikel 113 wordt verhoogd met f 106.000.— en gebracht op f 324.000.—;
   13o. onderartikel 124 wordt verhoogd met f 26.000.— en gebracht op f 180.000.—:
   14o. onderartikel 132 wordt verhoogd met f 3.700.— en gebracht op f 11.500.—:
   15o. tusschen de onderartikelen 146 en 147 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
   „onderartikel 146bis. Aanschaffing van 2 ziekenauto's f 7.000.—";

16o. onderartikel 149 wordt verhoogd met f 2.000.— en gebracht f 28.237.—.

B. De totalen van de volgende Afdeelingen der voornoemde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde van de Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:

Afdeeling	I. Gouvernements-Secretarie	f 128.793.—
„	II. Binnenlandsch Bestuur	1.011.299.—
„	III. Justitie	1.017.422.—
„	IV. Financiën	3.899.852.—
„	V. Openbare Werken	1.017.004.—
„	VI. Openbare Gezondheidsdienst	462.377.—

C. Het eindcijfer der begrooting wordt gewijzigd en gebracht op f 7.636.747.— (Zeven millioen zeshonderd zes en dertig duizend zevenhonderd zeven en veertig gulden).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp, hetwelk hierbij den Kolonialen Raad wordt aangeboden, heeft in hoofdzaak ten doel de beschikking te verkrijgen over gelden voor werkverschaffing in verband met de toenemende werkloosheid binnen dit Gebiedsdeel.

Aangezien het batig saldo van een dienst eerst na vijf jaar, namelijk wanneer het slot der rekening door den Wetgever is vastgesteld, ten bate van een volgenden dienst pleegt te worden gebracht en voor aflossing van de kasvoorschotten kan worden aangewend, komt het wenschelijk voor, in verband met het gunstig vloeien der middelen het artikel voor aflossing der kasvoorschotten reeds thans te verhoogen. De aandacht van den Kolonialen Raad wordt hierbij gevestigd op het feit, dat, aangezien het teveel aan kasmiddelen reeds sedert eenigen tijd naar Nederland is overgemaakt, het aan het Moederland verschuldigde rentebedrag den invloed hiervan reeds thans ondergaat.

De gepubliceerde staat van de opbrengst der middelen over de eerste vijf maanden van het loopende dienstjaar toont aan, dat de middelen in het loopende jaar voldoende zullen opleveren voor dekking van de aangevraagde kredieten.

ad 1um. De hieraangevraagde verhooging betreft het salaris van een schrijver op het bureau van den Burgerlijken Stand op Aruba. De aanstelling van deze kracht is noodzakelijk gebleken door de toeneming van de werkzaamheden op dit bureau.

ad 2um. Het hier aangevraagde bedrag betreft de bijdrage in de kosten van een Arbeidsbeurs.

ad 3um. In verband met de gebleken noodzakelijkheid van uitbreiding van den post St. Nicolaas van het korps Politietroepen worden gelden aangevraagd voor de bezoldiging van drie manschappen, waarvan twee gedetacheerd zullen worden op Santa Cruz.

ad 4um. Reeds meermalen is in den Kolonialen Raad de wensch geuit om meer Curaçaosche jongelieden voor den dienst bij het korps Militaire Politietroepen in aanmerking te brengen. Om aan dezen wensch tegemoet te komen wordt het hier bedoelde bedrag aangevraagd, dat noodig is om een tweetal instructeurs te doen uitkomen en Curaçaosche jongelieden eene vóóropleiding op Curaçao te geven. Volgend jaar zal hunne opleiding in Nederland worden voltooid.

ad 5um. De onlangs plaats gehad hebbende groote brand is aanleiding geweest om na te gaan of de brandbluschmiddelen aan alle eischen voldeden. Aangezien in de afgeloopen jaren de zuinigheid gebood niet meer dan het hoog noodige aan te schaffen, is terzake van eenigen achterstand gebleken. Het is om deze reden, dat een bedrag van f. 3.400.— wordt aangevraagd voor het aanbrengen van brandkranen in de complexen Mundo Nobo (voormalige woningen Nederhorst) en Fleur de Marie; voorts ter hoogte van de Niewindtstraat, den Juana Matheoweg en den Nuyensweg, alsmede een bedrag van f. 7.000.— voor het op peil brengen van het brandweermateriaal en de brandbluschmiddelen op Aruba. Onder de aangevraagde bedragen is mede begrepen hetgeen benoodigd is voor de vereischte buisleidingen, slangen enz.

ad 6um. In verband met de toeneming van de werkzaamheden ten kantore van den sub-ontvanger is de noodzakelijkheid gebleken om den beheerder van dit kantoor rekenplichtig te maken en dit kantoor af te scheiden van het kantoor van den Koloniaal Ontvanger. De toeneming der werkzaamheden ten kantore van den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen vereischen de aanstelling van een kassier op dat kantoor.

ad 7um. Het ligt in het voornemen om een aantal kommiezen der belastingen in de gelegenheid te stellen, door het afleggen van een examen den assistentenrang te verwerven, aan welken rang een vast salaris van f. 2.640.— voor gehuwden en f. 1.980.— voor ongehuwden zal verbonden zijn. Het aantal zal worden gesteld op 20, t. w. 13 voor Curaçao en 7 voor Aruba. De daarvoor in aanmerking komende hulpkommiezen zullen in de gelegenheid worden gesteld de openvallende plaatsen in het korps kommiezen aan te vullen, waardoor verschillende als zoodanig tijdelijk aangestelden eene vaste aanstelling kunnen verkrijgen. Aanstelling van teveel tijdelijk personeel bij den douanedienst, zooals thans het geval is, verdient voor dezen dienst geen aanbeveling. Eene verhooging van het maximum der bezoldiging door de hulpkommiezen te bereiken, ligt mede in het voornemen, zulks aangezien gebleken is, dat deze categorie ambtenaren eene bezoldiging geniet, welke ligt beneden een voor die categorie als redelijk te beschouwen loonpeil.

ad 8um. De noodzakelijkheid is gebleken om het loodsbootpersoneel op Aruba met twee man uit te breiden. Het komt onverantwoordelijk voor om deze booten in het vervolg nog door slechts één man te doen bedienen.

ad 9um. Zoowel uit een oogpunt van werkverschaffing als om het aantal dammen uit te breiden en bestaande dammen te verbeteren wordt dit bedrag aangevraagd.

ad 10um. Het bedrag voor verbetering en aanleg van putten wordt aangevraagd voor een put op Lagoen.

ad 11um. Te dezen moge worden verwezen naar de algemeene toelichting.

ad 12um. Alsvoren. Een bedrag van f. 80.000.— is bestemd voor verbetering der wegen op Curaçao en een bedrag van f. 26.000.— voor die op Aruba.

ad 13um. Van het hier aangevraagde bedrag is f. 5.000.— bestemd voor aanschaffing van een wegschaaf voor Aruba, f. 15.000.— voor aankoop van een stuk grond op het Wilhelminaplein te Willemstad en f. 6.000.— voor verbetering van de woning van den Gouvernements-geneeskundige in het 2de district.

ad 14um. Van het bedrag ad f. 3.700.— is f. 2.500.— bestemd voor een hoofdverpleger van het krankzinnigengesticht en f. 1.200.— voor een oppasser aan dezelfde inrichting.

ad 15um. De noodzakelijkheid van aanschaffing van nieuwe ziekenauto's werd o. a. betoogd in het Voorloopig Verslag der begrooting voor het jaar 1935.

ad 16um. Het is noodzakelijk gebleken voor het laboratorium van den Gouvernements-veearts over een hulpbacterioloog de beschikking te hebben.

Willemstad, den 7den Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Hoewel ten volle waardeerend de pogingen van het Bestuur om werkloosheid te bestrijden en te voorkomen, misstanden uit den weg te ruimen en de positie van het personeel in overheidsdienst te verbeteren, vroegen enkele leden zich toch af, of de tijdsomstandigheden de voorgestelde uitgaven wel rechtvaardigen. Weliswaar is de stand der geldmiddelen zeer bevredigend en vloeien de middelen rijker dan verwacht werd, doch gevreesd werd, dat het Bestuur ter zake toch optimistischer is dan de feitelijke toestand in het Gebiedsdeel gedoogt.

Zoo werd gevraagd, of het Bestuur verwacht, dat in de eerstvolgende jaren de middelen in even rijke mate zullen vloeien. Men meende te weten, dat op dit punt nog geen zekerheid bestaat en zou gaarne hieromtrent worden ingelicht, temeer, waar in het onderhavige ontwerp bedragen worden aangevraagd tot een totaal van bijna f 45.000.— voor indienstneming van nieuw vast personeel, voor aanstelling van tijdelijk personeel in vasten dienst en voor positieverbetering en daarmede gepaard gaande salarisverhooging van reeds aangesteld personeel, welke bedragen, eenmaal gevoteerd, als vaste posten op de komende begrootingen blijven paraisseeren. In dit verband werd ook gevraagd, of het juist is, dat de hier bedoelde bedragen bestemd zijn om de uitgaven ter zake voor de resteerende 5 maanden van het jaar te dekken, zoodat voor de volgende jaren een bedrag van minstens f 108.000.— voor deze doeleinden benoodigd zal zijn.

Enkele leden vroegen, of het Bestuur bij nadere overweging hun meening niet kan deelen, dat een partieele verbetering der ambtenarenposities thans hoogst ongewenscht geacht moet worden. Andere leden merkten op, dat de salarissen van het lagere douanepersoneel zeer klein zijn, waarom zij het toejuichen, dat het Bestuur voorstellen doet om het lot van de hier bedoelde personen te verbeteren. Hiertegenover werd weer gesteld, dat toch laatst verscheidene personen in dienst der douane zijn getreden.

Meerdere leden zouden gaarne vernemen, of het Bestuur van meening veranderd is ten aanzien van de wenschelijkheid om de personeelsbezetting op de gouvernementskantoren sober te houden en niet dan in uiterste noodzaak uit te breiden en zoo neen, welke omstandigheden dan tot vergrooting van het ambtenarencorps nopen.

Mochten meerdere leden het al in principe eens zijn met het standpuntvan het Bestuur, dat getracht moet worden werkloosheid te voorkomen, zoo zouden zij toch gaarne vernemen, of er niet meerdere wegen ter bereiking van dit doel open staan dan alleen de weg van werkverschaffing in overheidsdienst. Zij meenden, dat het meer aantrekkelijk maken van onze haven voor het wereldverkeer door o.m. de lasten op de scheepvaart gelegd, te verminderen, zeker een algemeene opleving van het economisch leven in dit gebiedsdeel ten gevolge zou hebben. Nimmer mag vergeten worden, dat werkverschaffing in overheidsdienst slechts tijdelijke verlichting brengt en slechts bepaalde personen te hulp komt.

Enkele leden merkten nog op, dat zij betreuren, dat nog

geen voorstellen werden gedaan om de lasten, die op handel en nijverheid drukken, eenigermate te verlichten. Zij hebben hierbij niet alleen het oog op de tarieven en de vergoedingen voor diensten verleend door de douane-ambtenaren, de ambtenaren van het Stoomwezen en die van den Quarantainedienst, doch ook op de loodsgelden. Alom vinden verlagingen plaats in de tarieven, huren, loonen, salarissen, enz., kortom overal neemt men een tendens waar om goederen en diensten lager te waardeeren, dan voorheen gedaan werd; echter hebben de hierboven opgesomde tarieven en vergoedingen hiermede geen gelijken tred gehouden en zijn niet evenredig aan de gedaalde kosten der dienstverleening verlaagd geworden. Zwaar drukken deze kosten op het bedrijfsleven, nu het inkomen daalt en de lasten gelijk blijven en het is begrijpelijk, dat handel en nijverheid naar verlichting verlangen, vooral nu uit het vloeien der middelen schijnt te blijken, dat de lasten zeer zeker verlaagd zouden kunnen worden. Gewezen werd op het ernstig streven van de Moederlandsche en Indische Regeeringen om de bedrijfslasten te verminderen. Men zou gaarne de meening van het Bestuur in deze vernemen.

Wat de genoemde loodsgelden betreft werd bovendien opgemerkt, dat verlaging daarvan in belangrijke mate de aantrekkelijkheid van de haven zou verhoogen en daardoor handel en industrie zou bevorderen, de werkgelegenheid vermeerderen, de middelen in verhoogde mate doen vloeien, kortom de welvaart doen toenemen ten voordeele van heel het Gewest. De leden hier aan het woord drongen dan ook ten sterkste aan op verlaging der loodsgelden om het algemeen belang te bevorderen en werkloosheid tegen te gaan.

Enkele andere leden, ofschoon volkomen eens met de daareven medegedeelde gevoelens, waarbij zij de wenschelijkheid der verlaging der accijnzen op gedistilleerd en der afschaffing van de kosten verbonden aan de landingscertificaten van gedistilleerd, welke de concurrentie zeer bemoeilijken, betoogden, deelden echter mede met dergelijke maatregelen liever te willen wachten tot de schuld aan Nederland tot een gering bedrag zal zijn teruggebracht.

Naar aanleiding hiervan bepleitten de leden eerder aan het woord dan de wenschelijkheid van het allereerst aanwenden der gelden tot afbetaling der voorschotten.

Gevraagd werd of het juist is, dat het verschil in meerdere opbrengst, bereikt door de jongste accijnsverhoogingen, niet zoo groot is, eensdeels omdat daardoor minder wordt ingevoerd en andersdeels omdat nu ook meer bewaking nòodig is.

Het eenig artikel.

Ad A 1um. Gevraagd werd in verband waarmede de werkzaamheden op het Bureau van den Burgerlijken Stand op Aruba vermeerderd zijn, waar toch de bevolking niet in bijzondere mate is toegenomen.

Ad A 2um. Gevraagd werd, of bedoeld wordt deze bijdrage te geven aan een nieuw op te richten arbeidsbeurs of aan een bestaande beurs. Gaarne zou vernomen worden hoe deze arbeidsbeurs georganiseerd is of zal worden en indien er reeds een beurs is, welke resultaten reeds geboekt werden. Gevraagd werd, of een arbeidsbeurs voor dit kleine eiland wel noodzakdlijk is, gezien het feit, dat werkgevers en werknemers elkander zoo gemakkelijk kunnen vinden en een ontstane behoefte aan werkkrachten in den regel zeer snel ter kennis van de werkzoekenden komt.

Ad A 3um. Aangezien de redactie van de memorie van toelichting ten deze niet duidelijk is, zou men gaarne vernemen waar de derde man geplaatst zal worden.

Mededeelende, dat juist onlangs in een courant van Trinidad een oproeping, gericht tot de daar of in Tobago geborenen, gezien werd voor een niet onbeteekenende functie bij het politiekorps aldaar, werd gevraagd of voor deze plaatsen van de diensten van in dit Gewest geborenen gebruik gemaakt zal worden. Zou niet met de bezetting gewacht kunnen worden, totdat de Curaçaosche jongelieden, die voor den dienst bij het korps Militaire Politietroepen zullen worden opgeleid, als zoodanig kunnen worden aangesteld? Of wel door verplaatsing van Hollandsche manschappen van Curaçao naar Aruba een oplossing ln deze gevonden kunnen wordèn?

Ad A 4um. Met waardeering werd kennis genomen van het voornemen van het Bestuur om meer Curaçaosche jongelieden voor den dienst bij het korps Militaire Politietroepen in aanmerking te brengen en verklaarde men zich algemeen gaarne bereid om de daarmede in verband benoodigde gelden te voteeren. De afdeelingen merkten echter op, dat het voorstel van het Bestuur om een tweetal instructeurs te doen uitkomen haar vreemd voorkomt. Deze Hollanders toch zijn niet op de hoogte van den Curaçaoschen dienst, waartoe de op te leiden jongelieden later zullen behooren en kunnen derhalve op dit punt geen opleiding geven, hetgeen sterk betreurd zou worden. Overigens kwam het de afdeelingen niet verantwoord voor om de instructeurs gedurende een korte spanne tijds speciaal te doen uitkomen om 10 jongelieden op te leiden. Enkele leden vroegen of deze vooropleiding niet gegeven zou kunnen worden door mannen uit het korps op Curaçao zelf, zoodat uitzending van instructeurs uit Nederland onnoodig wordt. Andere leden verklaarden, nog liever te zien, dat de meerderen uit het korps op Curaçao met plaatselijke ondervinding de opleiding der jongelieden ter hand nemen en deze geheel op Curaçao voltooid wordt. Weer andere leden meenden, dat, indien dit niet mogelijk is, de voorkeur er aan gegeven moet worden de geheele opleiding op Curaçao te doen plaats hebben door één speciaal hiervoor uit te zenden instructeur, boven het zenden van de jongelieden naar Nederland ter voltooiing van hun opleiding.

Ad A 6um. Gevraagd werd door welke omstandigheden de werkzaamheden ten kantore van den Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen gestegen zijn en voorts welke financieele gevolgen de afscheiding van het kantoor van den sub-ontvanger van dat van den Ontvanger medebrengt. De leden hier aan het woord waren sterk gekant tegen decentralisatie van comptabele afdeelingen.

Andere leden verklaarden het voorstel toe te juichen, aangezien de voorgestelde maatregel naar hunne meening een betere controle in de hand werkt.

Ad A 7um. Verscheidene leden zouden gaarne vernemen welke overwegingen het Bestuur geleid hebben tot het voorstellen van een herziening van de posities van de kommiezen bij den belastingdienst, waaronder de invoering van een assistentenrang bij dezen dienst. Men gaf gaarne toe, dat aanstelling van te veel tijdelijk personeel bij den Douanedienst ongewenscht is; het is een eisch van goed beleid om met een minimum aan personeel te werken en niet onnoodig nieuw personeel, zij het slechts ook met een tijdelijke aanstelling, in dienst te nemen. Overigens kon men geen bezwaren zien tegen het in dienst hebben van tijdelijk personeel en zou derhalve gaarne het gevoelen van het Bestuur ten deze nader vernemen. Men zou bovendien gaarne ingelicht worden omtrent de wijze, waarop het bedoelde redelijke loonpeil is vastgesteld. Gevraagd werd wat de oorzaak is van de verandering van inzicht bij het Bestuur t. a. v. de maximum bezoldiging van de hulpkommiezen sinds de bezoldigingsregeling 1934 van kracht werd.

Enkele andere leden merkten op, dat in het salaris van het lagere douanepersoneel wel verbetering mag worden gebracht.

Ad A 8um. Gemeend werd, dat ook de loodsbooten op Aruba bemand zijn met 2 man

Ad A 9um. Gevraagd werd te mogen vernemen welke overwegingen nog meer gegolden hebben om het aantal dammen uit te breiden, behalve die van werkverschaffing en welke bedragen met den aanleg gemoeid zijn.

Ad A 11um. Door enkele leden werd gemeend, dat het aanbeveling verdient dit bedrag te verhoogen ten koste van andere posten met het oog op de wenschelijkheid de schuld zoo spoedig mogelijk te delgen.

Andere leden deelden mede daartegen, indien mogelijk, geen bezwaar te hebben. Als echter eenmaal op redelijke wijze op de kasvoorschotten wordt afbetaald, zouden zij er op gesteld zijn, dat de wegen, vooral als dit bij wijze van werkverschaffing geschiedt, gerepareerd worden.

Ad A 12um. Gevraagd werd voor welke wegen het bedrag van f 80.000.— bestemd is. Gaarne zou door een lid vernomen worden of het Bestuur zijn meening deelt, dat slechts de slechtste gedeelten der wegen vernieuwing of verharding behoeven, hetgeen ook geldt voor den weg naar de Caracasbaai. Steeds toch zal overwogen moeten worden of de onderhoudskosten de uitgavan voor vernieuwing wel rechtvaardigen. Hiertegenover gaven de andere leden al dadelijk als hun meening te kennen, dat het bij zulke uitgebreide verbeteringen als aan den weg naar Caracasbaai, beter is den geheelen weg ineens goed in orde te maken. Deze leden verklaarden er geen bezwaar tegen te hebben, als de daarvoor in aanmerking komende hoofdwegen geheel onder handen genomen, geasphalteerd worden. Het eerst aan het woord zijnd lid gaf te kennen voor dit laatste zeker niets te voelen.

Gevraagd werd, of het Bestuur een wegenplan voor de eerstvolgende jaren zou kunnen overleggen onder bijvoeging van een kaart, waarop de te vernieuwen weggedeelten staan aangegeven.

Gevraagd werd waarom het wegdek der Handelskade onlangs opgebroken is en opnieuw gemaakt. Naar de meening der leden was die opbreking onnoodig. Men zou ook gaarne willen vernemen waarom in dit geval een cementen wegdek verkozen is boven een asphalten en gemeend werd, dat, indien dit bij wijze van proef is geschied, die plaats daarvoor niet geschikt is.

Ad A 13um. Men vroeg welke bestemming het Bestuur geven wil aan het stuk grond op het Wilhelminaplein, waarvan aankoop wordt voorgesteld.

Men zou gaarne vernemen, welk huis bestemd zal worden als woning van den gouvernements-geneeskundige in het 2de district en merkte voor het geval het huis op Klein Kwartier bedoeld is, al vast op, dat men dit niet gunstig gelegen acht.

Ad A 14um. Gevraagd werd, of de voorgestelde uitbreiding van het personeel van het krankzinnigengesticht en de belangrijke verhooging van den post gemotiveerd worden door toename van het aantal verpleegden en zoo ja, hoe groot deze toename is, dan wel door andere factoren, waarover men dan gaarne ingelicht zou worden. Gevraagd werd, of de aangevraagde credieten niet betrekking hebben op jaarsalarissen en derhalve hooger zijn dan ten laste van het dienstjaar 1934 zullen komen.

Ad A 15um. Opgemerkt werd, dat in het bedoelde voorloopig verslag slechts sprake is van 1 ambulance. Gaarne werd vernomen of het Bestuur zelve overtuigd is van de noodzakelijkheid van aanschaffing van een tweetal ziekenauto's. De toe lichting op dezen post laat daaromtrent twijfel.

Ad A 16um. Gaarne werd vernomen of en zoo ja, waardoor de werkzaamheden in het laboratorium van den gouvernements-veearts zoodanig gestegen zijn, dat vermeerdering van personeel noodig is.

Meermalen werd in den Raad de wenschelijkheid betoogd van het te werk stellen van een bacterioloog bij het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst. Waar nu een hulpbacterioloog noodig is voor het laboratorium van den gouvernements-veearts, werd deze een gunstige gelegenheid geacht om den hulp-bacterioloog van het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst over te plaatsen naar het laboratorium van den veearts en bij het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst een bacterioloog aan te stellen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 16n. Juli 1934.

De Rapporteurs,

A. v. LEEUWEN.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was den ondergeteekende aangenaam uit het Voorloopig Verslag te mogen vernemen, dat de pogingen om de werkloosheid te bestrijden en te voorkomen, misstanden uit den weg te ruimen en de positie van personeel in Overheidsdienst te verbeteren in de Afdeelingen ten volle waardeering hebben gevonden. Naar het oordeel van het Bestuur rechtvaardigen de tijdsomstandigheden de voorgestelde uitgaven en het is de meening toegedaan, dat het niet optimistischer is dan de feitelijke toestand van het Gebiedsdeel gedoogt.

De vraag of de middelen in de eerstvolgende jaren in *even* rijke mate zullen vloeien, kan moeilijk beantwoord worden. Wèl is het Bestuur van meening, dat ook de komende jaren, behoudens onvoorziene omstandigheden, niet onbelangrijke overschotten zullen opleveren, welke het gebiedsdeel in staat zullen stellen op de schuld aan het Moederland af te lossen.

Van het bedrag, hetwelk het begrootingsjaar 1934 waarschijnlijk als batig saldo zou hebben opgeleverd, ware de onderwerpelijke suppletoire begrooting niet ingediend, wordt dan ook slechts voorzichtigheidshalve een zeer bescheiden deel aangevraagd voor de indienstneming van nieuw vast personeel, voor aanstelling van tijdelijk personeel in vasten dienst en voor positieverbetering en daarmede gepaard gaande salarisverhooging van reeds aangesteld personeel. Het aanvragen van gelden voor genoemde doeleinden zou voor een deel dan ook reeds lang geleden moeten hebben plaats gehad, ware het niet, dat het streven evenwicht tusschen de ontvangsten en uitgaven te bewaren, het Bestuur hiervan had weerhouden.

De meening, dat voor de komende jaren een bedrag van f 108.000,— voor genoemde oogmerken benoodigd zal zijn, is niet juist. Immers zal in de komende jaren art. 57 kunnen worden ontlast met een bedrag in verhouding staande tot het bedrag waarmede thans art. 56 wordt belast, zoodat slechts een bedrag van circa f 32.000,— als vaste last voor deze oogmerken op de komende begrootingen zal paraisseeren.

Het Bestuur deelt de meening der leden, die opmerkten, dat de salarissen van het lager douanepersoneel zeer klein zijn, en die het toejuichten, dat het Bestuur voorstellen doet om het lot van de hier bedoelde personen te verbeteren. Opgemerkt moet worden, dat weliswaar onlangs verscheidene personen in dienst van de douane zijn getreden, doch dat dit feit geen positieverbetering voor het reeds in dienst zijnde personeel ten gevolge had. Deze personeelsuitbreiding voorzag slechts in eene dringende behoefte in verband met de toenemende smokkelarij, o. a. in gedistilleerd.

Het Bestuur is niet van meening veranderd ten aanzien van de wenschelijkheid om de personeelsbezetting op de gouvernementskantoren sober te houden en niet dan in de uiterste noodzaak uit te breiden. Het feit, dat op verscheidene kantoren achterstand ontstond of noodzakelijke werkzaamheden werden achterwege gelaten, aangezien de personeelbezetting onvoldoende bleek, heeft aangetoond, dat de grens van het uiterste minimum in dezen was overschreden.

Op het meer aantrekkelijk maken van de haven voor het wereldverkeer is het streven van het Bestuur bij voortduring gericht en ook in het verleden steeds gericht geweest. Het is om deze reden dan ook, dat de lasten in de havens van dit Gebiedsdeel, op de scheepvaart drukkende, zoo laag gehouden zijn. Of deze voor verdere vermindering vatbaar zijn, dient ook afhankelijk gesteld te worden van het antwoord op de vraag of de stand

der financiën, naast de reeds ingevoerde vermindering der lasten en de nog voorgestelde verlagingen, de vermindering van de op de scheepvaart drukkende lasten in de toekomst zullen toelaten.

Toegegeven kan worden, dat werkverschaffing in Overheidsdienst slechts tijdelijke verlichting brengt en slechts bepaalde personen te hulp komt, waartegenover evenwel dient te worden opgemerkt, dat de stelling, dat verdere vermindering van de lasten op de scheepvaart drukkend, althans in dezen tijd, eene algemeene opleving van het economisch leven in dit Gebiedsdeel ten gevolge zou hebben, niet geheel door het Bestuur kan worden onderschreven.

Het Bestuur is van meening, dat de wijziging van de waardebepaling van onroerende goederen voor de Grondbelasting in niet onbelangrijke mate, zij het indirect, ook aan handel en nijverheid ten goede komt. Hetzelfde kan gezegd worden ten aanzien van de verlaging van het tarief voor overgang van de brug „Koningin Emma der Nederlanden". Het ontwerp, hetwelk bij den Raad is ingediend, om deze brug thans geheel voor het verkeer vrij te geven, komt ook in niet geringe mate aan handel en nijverheid ten goede. In voorbereiding is een besluit om de teerkosten van het Douanepersoneel meer in overeenstemming te brengen met den tegenwoordigen levensstandaard, waardoor althans deze vergoeding voor de diensten van dit personeel wordt verlaagd. Mede is in voorbereiding een ontwerp-wijziging van de politiekeur om het bedrag, verschuldigd wegens keurgeld voor auto's, te brengen op f 2,50 in plaats van f 10,—. Het transportwezen en zij, die van dit transportwezen gebruik maken, te weten handel en nijverheid, kunnen niet anders dan met enkele dezer maatregelen ten zeerste gebaat zijn.

Ook bij het Gouvernement zijn de loonen en salarissen verminderd en reeds worden vele afloopende huurcontracten voor landsgronden en eigendommen, welke aangegaan waren voor huurprijzen, geldend voor den boomtijd, tegen aanmerkelijk lagere huurprijzen vernieuwd.

Of het Bestuur op dezen weg verder kan gaan, door verdere verlaging van de kosten voor dienstverleening door de douaneambtenaren, de ambtenaren van het stoomwezen, van den quarantainedienst en door verlaging van de loodsgelden, is derhalve evenzeer een vraag, waarvan de beantwoording nauw verband houdt met de voorzichtigheid, waarmede het meent, dat het financieel beleid dient te worden gevoerd, zooals hiervoren reeds werd opgemerkt ten aanzien van de lasten in het algemeen op de scheepvaart drukkend.

Hoewel, zooals reeds werd opgemerkt, de genoemde lasten niet hoog zijn te noemen, staat het Bestuur in principe niet afwijzend tegenover een verdere verlaging, doch het is van meening, dat het een eisch is van voorzichtig financieel beleid om in geen geval direct of in de naaste toekomst tot verlaging van die lasten over te gaan. In ieder geval zullen eerst de kasvoorschotten aan het Moederland dienen te zijn afgelost en zal een grootere zekerheid moeten zijn verkregen ten aanzien van den loop der financiën.

Zooals reeds werd opgemerkt, kunnen de lasten binnen dit Gebiedsdeel op de scheepvaart drukkend, niet zwaar genoemd worden. Dit geldt in het bijzonder voor de loodsgelden. In dit verband toch mag niet vergeten worden, dat geen havengelden geheven worden, dat geen verplichting bestaat tot het laten slepen van het zeeschip en dat ook geen verplichting bestaat meerploegen te betalen. Indien een schip groot 7773 ton de haven van Rotterdam binnenloopt en wederom verlaat, is verschuldigd een bedrag van ± f 650,— aan loodsgeld en ± f 1500,— aan verschillende havengelden. In de havens van het Gebiedsdeel is slechts een bedrag van f 120,— (maximaal) verschuldigd.

Eene vergelijking tusschen de haven- en loodsgelden in de Nederlandsche havens en in Curaçao is dan ook niet mogelijk. Zoo Nederland eene verlaging in de *zeer zwaar drukkende* haven- en loodsgelden brengt, behoeft dit geen consequenties voor Curaçao te hebben.

Uit het vorenstaande volgt, dat het Bestuur zich aansluit bij de meening der leden, die liever willen wachten met verdere verlaging van lasten tot de schuld aan Nederland tot een gering bedrag zal zijn teruggebracht.

De wenschelijkheid van eene verlaging van den gedistilleerd-accijns en der afschaffing van de kosten, verbonden aan

landingscertificaten, door deze leden betoogd, kan echter door het Bestuur niet worden ingezien. Eene verlaging van den gedistilleerd-accijns zou ongetwijfeld eene toeneming van het verbruik ten gevolge hebben. Aan maatregelen, welke toeneming van het verbruik van gedistilleeerd ten gevolge zouden hebben, kan het Bestuur uit moreele overwegingen zijne medewerking niet verleenen. Inderdaad is thans meer bewaking noodig, aangezien de smokkelarij is toegenomen. Deze meerdere bewaking heeft de douane in staat gesteld in den laatsten tijd belangrijke aanhoudingen te verrichten. Van deze aanhoudingen zal op den duur de invloed op de opbrengst van den gedistilleerd-accijns duidelijk merkbaar zijn. Indien door de verhooging van den gedistilleerd-accijns inderdaad bereikt is, dat minder gedistilleerd werd ingevoerd, zou met deze verhooging reeds veel zijn bereikt.

De kosten voor landingscertificaten, waarvan in het Voorloopig Verslag wordt gesproken, vormen binnen het systeem der douaneafsluiting een onmisbare schakel.

Het eenig artikel.

Ad A 1um. De benoeming van een schrijver ter assistentie van den Hulpambtenaar van den Burgerlijken Stand ter plaatse houdt verband met de uitbreiding der werkzaamheden, die zoowel bij dit bureau als bij het bevolkingsregister, hetwelk daarbij is ondergebracht, in het laatste jaar noodig bleken te zijn. De werkzaamheden betreffen zoowel maatregelen ter bevordering van erkenning van natuurlijke kinderen als maatregelen van controle ten behoeve van de bevolkingsboekhouding.

Ad A 2um. Het plan bestaat deze gelden beschikbaar te stellen voor een gereorganiseerde Arbeidsbeurs. Aan het hoofd van deze Arbeidsbeurs zal een leider staan, wiens taak het is:

Informaties in te winnen bij de werkgevers, bij wie werkzoekenden het laatst gewerkt hebben, omtrent hun capaciteiten, waarom zij weggegaan zijn etc.

De ingeschrevenen worden ingedeeld in drie klassen, nl. klasse A. zeer goede werklui, klasse B tamelijk goede en klasse C. voldoende.

Verder moet de leider informeeren of de ingeschrevenen kostwinners zijn, gehuwd met veel kinderen, gehuwd met weinig of geen kinderen, ongehuwd maar kostwinner, alleenstaand etc. Betreffende hun moreel gedrag vertrouwelijke informatie inwinnen. Minstens ééns per maand moet de leider bij de werkgevers gaan informeeren naar eventueele vacatures en of de reeds geplaatste werklieden voldoen.

Om al deze verplichtingen te kunnen nakomen moet de Leider:

1o. Elken werkdag van 9 tot en met 12 op het kantoor zijn om werkzoekenden in te schrijven, informatie te verstrekken, werkgevers te hooren etc.

2o. Gedurende den verderen dag zijne boeken en nota's bijhouden, uitgaan voor informatie etc.

Aan het Verslag van de bestaande Arbeidsbeurs over 1933 wordt het volgende ontleend:

Gedurende genoemd jaar hebben zich 359 personen bij de Arbeidsbeurs ingeschreven, waarvan in Januari 42, Februari 51, Maart 36, April 11, Mei 19, Juni 74, Juli 63, Augustus 20, September 20, October 9, November 11 en December 2.

Werkkrachten werden geleverd aan:

de Curaçaosche Petroleum Industrie Maatschappij,
de Nederlandsch Indische Gas Maatschappij,
de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij.
de Hamburg Amerika Linie, en ook aan enkele particulieren.

Aan 317 personen werd werk verschaft, waarvan het grootste gedeelte ongeschoolde werkkrachten waren.

Ad A 3um. In verband met de zeer krappe bezetting der Militaire Politietroepen te Aruba, waarbij geen voldoende rekening is gehouden met reserve voor ziekte en verlof, is bij uitbreiding van het korps met nog 2 man voor een extra te bezetten post, vermeerdering der detachements-sterkte met ten minste 1 man onontbeerlijk.

Bezetting van dezen post door de veldwacht is overwogen, doch wordt niet afdoende geacht.

De opleiding der bedoelde Curaçaosche jongelieden voor den dienst bij het korps Militaire Politietroepen zal te lang duren, om daarop te wachten met de bezetting van Santa Cruz.

Ad A 4um. Het ligt niet in de bedoeling om de opleiding van de Curaçaosche jongelieden te doen geschieden speciaal door de nieuw uit te zenden politiemilitairen.

Volstaan zal worden met uitzending van twee brigadiers, terwijl de instructie zal plaats vinden door onderofficieren, welke met de plaatselijke toestanden en gewoonten op de hoogte zijn. Door het geregeld vertrek van andere gedetacheerden, ontslag e.d. zal na afloop van den cursus het te ontstane overcompleet van de twee uitgezonden politiemilitairen spoedig verdwijnen.

Het Bestuur acht het niet mogelijk eene opleiding tot politiemilitair alhier zoo spoedig te doen geschieden, dat daarmede niet op den duur het algemeen peil van ontwikkeling en capaciteiten zou komen beneden dat in Nederland, waar de mogelijkheden eener opleiding veel ruimer zijn, als bijvoorbeeld oefeningen in groot verband en opleiding onder toezicht van specialisten.

Ad A 6um. Met de leden, die het voorstel om den sub-ontvanger tot zelfstandig rekenplichtige te maken toejuichen, is de ondergeteekende van meening, dat de voorgestelde maatregel een betere contrôle in de hand werkt.

Opgemerkt wordt in dit verband, dat geen comptabele afdeelingen worden gedecentraliseerd, doch dat de feitelijke toestand deze is, dat reeds sedert jaren twee comptabele afdeelingen gedecentraliseerd werken.

Thans zou, formeel, de Koloniaal Ontvanger aansprakelijk gesteld moeten worden voor fouten ten kantore van den sub-ontvanger gemaakt, hetwelk een ongewenschte toestand wordt geacht.

Het aantal ten kantore van den sub-ontvanger behandelde documenten over het eerste halfjaar 1934 is, althans wat de specifieke aangiften betreft, aanmerkelijk meer dan over 1932 en 1933. In aanmerking dient hierbij te worden genomen, dat deze aangiften ten kantore de meeste aandacht vereischen en dat in de tweede helft van een kalenderjaar het aantal steeds grooter is dan in de eerste helft van een kalenderjaar. Het aantal specifieke aangiften bedroeg over 1932 24.901, in 1933 28.695 en in de eerste helft van 1934 15.675, zoodat over het geheele jaar 1934 het aantal van 32.500 zeker zal worden overschreden. Het aantal der overige, ten ontvangkantore minder werkzaamheden vereischende documenten, met uitzondering van dat der consenten tot grondige verificatie der Doorvoerlijsten en aangiften ten invoer voor vrije goederen, wier aantal eveneens eene toeneming vertoonden, bleef vrij stationnair.

Opdat de Ontvanger meer aandacht zal kunnen wijden aan zijn hoofdtaak, de toetsing van de ingediende aangiften aan het tarief van rechten en aandacht zal kunnen schenken aan den algemeenen gang van zaken op het kantoor, is het noodig, dat hij niet geheel in beslag genomen wordt door de zorg voor de onder zijn beheer staande kas. In het voornemen ligt het daarom den tegenwoordigen sub-ontvanger te benoemen tot Ontvanger der Invoerrechten en Accijnzen, met een vast salaris als zoodanig gelijk aan dat van het maximum voor commiezen uitgetrokken en welk salaris slechts f 216.— gelegen is boven het bedrag door den tegenwoordigen sub-ontvanger in kwaliteit van Verificateur, met inbegrip van de kassierstoelage genoten.

Het op de begrooting uitgetrokken bedrag ad f 5.100.— is derhalve te laag. Ten aanzien van het bedrag ad f 900.— dient in afwijking van hetgeen ten aanzien van de overige bedragen voor salarisverbetering uitgetrokken is medegedeeld, te worden opgemerkt, dat het is berekend over een vol jaar.

De afscheiding van het kantoor van den sub-ontvanger van het kantoor van den Koloniaal Ontvanger zal overigens geen financieele gevolgen hebben.

Ad A 7um. De invoering van den assistentenrang bij het korps belastingambtenaren beoogt de ambtenaren, die met belangrijker werk kunnen worden belast eene aan hun prestaties evenredige belooning te kunnen geven. De tegenwoordige belooning wordt voor die ambtenaren te laag geacht. Dat verscheidene leden eveneens de meening zijn toegedaan, dat aanstelling van teveel tijdelijk personeel bij den Douanedienst ongewenscht is, werd door den ondergeteekende gaarne uit het Voorloopig Verslag vernomen. Het Bestuur is van meening, dat aanstelling van tijdelijk personeel bij den Douanedienst boven-

dien onjuist is, indien de benoeming tot tijdelijk ambtenaar een permanent karakter krijgt, zooals thans veelvuldig voorkomt. Het is de overtuiging van den ondergeteekende, dat ook thans nog met een minimum aan personeel bij den douanedienst wordt gewerkt en geen onnoodig nieuw personeel in dienst wordt genomen. Een en ander moge blijken uit het feit, dat het gemiddeld aantal diensturen van een douaneambtenaar per dag ca. twaalf bedraagt. Diensten van achttien uren per dag komen veelvuldig voor.

Het in de Memorie van Toelichting bedoelde redelijke loonpeil zal als volgt worden vastgesteld:

	Ongehuwd	Gehuwd.
Aanvangsbezoldiging	f 1140.—	f 1140.—
Na 2 jaar dienst	1284.—	1284.—
„ 4 „ „	1428.—	1428.—
„ 6 „ „	1500.—	1572.—
„ 8 „ „	1608.—	1704.—
„ 10 „ „	1632.—	1824.—
„ 12 „ „	1752.—	1944.—

Na onderzoek, na de invoering van de salarisregeling 1934, is gebleken, dat de bezoldiging van de hulpkommiezen op een te laag niveau is gesteld. Een en ander heeft het Bestuur in dezen van inzicht doen veranderen.

Ad A 8um. De meening, dat de loodsbooten op Aruba steeds met 2 man bemand zijn, is niet juist. Als regel zijn, althans de loodsbooten op St. Nicolaas, door één man bezet.

Ad A 9um. De groote wenschelijkheid het water zooveel mogelijk vast te houden voor het land heeft mede ertoe geleid eene verhooging van het toegestane krediet aan te vragen. In de droge periode, welke achter ons ligt, is het nut van dammen voor het ophouden van het water gebleken. Teneinde de kleine landbouw te bevorderen zijn dammen onmisbaar. Voor den aanleg van nieuwe dammen is een bedrag van f 8000.— bestemd.

Ad A 11um. De wenschelijkheid het hier aangevraagde bedrag te verhoogen en wel ten koste van andere posten, kan door het Bestuur niet worden ingezien. Immers de bedragen der overige aangevraagde posten zijn zoo laag mogelijk gehouden. De ondergeteekende is van meening, dat de doeleinden, waarvoor deze bedragen worden aangevraagd, niet in het gedrang mogen komen ten gerieve van een nog snellere aflossing der kasvoorschotten.

Het Bestuur zal ook na de aflossing der kasvoorschotten aandacht blijven wijden aan de verdere reparatie der wegen, ook, indien noodig, uit een oogpunt van werkverschaffing.

Ad A 12um. Voor de eerstvolgende jaren is een wegenplan vastgesteld, omvattende de verbetering resp. aanleg van de volgende wegen:

1) een verharde weg naar het 3de district van Cas Chikitoe tot Juan Domingo;
2) een verharde weg van Gasparito in Noordwaartsche richting naar Santa Maria, eventueel naar Hato;
3) een verharde verbindingsweg van den weg om het Schottegat nabij Buena Vista met een punt van den onder 1) genoemden weg nabij den weg naar Julianadorp met een zijtak naar den onder 2) genoemden weg nabij Santa Rosa;
4) een verharde weg van den weg om het Schottegat naar Santa Rosa;
5) enkele secundaire wegen in Groot Kwartier;
6) enkele gedeelten van den weg naar Blauw en naar Bullenbaai.

Daar het onderzoek naar de meest geschikte wijze, waarop het voorgenomen wegenplan dient te worden uitgevoerd, nog niet is beeindigd, is afgezien van het overleggen van een kaart, waarop de te volgen tracé's zijn vastgelegd. Van het aangevraagde bedrag van f 80.000.— is f 65.000.— bestemd voor het maken van de aarden baan van een gedeelte van den weg genoemd onder 1), voor het maken van de aarden baan van de onder 3) en 4) genoemde wegen en voor de onder 5) en 6) genoemde verbeteringen. Het aangevraagde bedrag zal dus voor het grootste gedeelte aan grondwerken, derhalve als arbeidsloon worden verwerkt.

Na voltooiïng van de aarden baan zullen de onder 1), 3) en 4) genoemde wegen en wegvakken geschikt zijn om van eene verharding te worden voorzien.

Voorts is f 15.000.— bestemd voor wegverbetering in het 3de district.

Het Bestuur zal niet de meening kunnen deelen, dat aan verbetering van de slechtste weggedeelten de voorkeur moet worden gegeven boven het in orde maken van een geheelen weg, omdat bij deze werkwijze het wegtracé teveel wordt vastgelegd aan de te verbeteren gedeelten van het bestaande tracé en derhalve de keus van het best mogelijke tracé wordt bemoeilijkt. Bovendien moet worden opgemerkt, dat de tot dusver gevolgde wijze van onderhoud van het rijvlak met behulp van de wegschaaf op de drukste en meest blootgestelde weggedeelten niet bij voortduren kan worden aangehouden, omdat na elke behandeling met de wegschaaf het rijvlak steeds lager en ongunstiger ten opzichte van het terreinwater komt te liggen. Voor zoodanige wegvakken zal al spoedig naar meer kostbare methoden van onderhoud moeten worden uitgezien en zullen alsdan de gekapitaliseerde onderhoudskosten de voor vernieuwing benoodigde uitgaven overtreffen.

Het wegdek der Handelskade is moeten worden opgebroken, omdat daaronder gaten in den grond voorkwamen, als gevolg van het wegzakken van grond door de niet geheel dichte afheiing langs de haven. Bij de vernieuwing van het wegdek is een betonverharding gekozen, omdat eventueel weder optredende kleine grondverzakkingen door dit stijve wegdek kunnen worden overspannen en voorts omdat het aanbrengen van een betonverharding achtereenvolgens op de beide helften van de wegbreedte minder last voor het verkeer en voor de omgeving veroorzaakt dan wanneer in de verharding asphalt wordt verwerkt.

Ad A 13um. De aankoop van het stuk grond op het Wilhelminaplein zal in hoofdzaak geschieden om te voorkomen, dat dit stuk bebouwd wordt, waardoor het aanzien van het Wilhelminaplein zou kunnen worden geschaad. Overigens heeft het Bestuur voor dit terrein nog geen bepaalde bestemming.

Voor den Gouvernements-geneeskundige in het 2de district is inderdaad het huis op Klein Kwartier bestemd, hetwelk door indeeling, ligging en grootte voor dit doel geschikt bevonden is. De ligging moet mede gunstig geacht worden in verband met de nabijheid van de woningen van den Districtmeester en de vroedvrouw.

Ad A 14um. De uitbreiding van het personeel staat niet in verband met toeneming van het aantal verpleegden in deze inrichting, maar is een gevolg van de noodzakelijkheid om beter toezicht en daardoor betere verpleging te verkrijgen van de patienten, mede in verband met ingevoerde werktherapie, die voor de patienten van essentieel belang is.

Het bedrag van f 3700.— moet inderdaad met f 600.— worden verlaagd en gebracht op f 3100,—, omdat het salaris van den oppasser abusievelijk voor een geheel jaar in rekening is gebracht.

Ad A 15um. Voor een behoorlijke uitoefening van den dienst op Curaçao, mede in verband met het vervoer van patienten bij ongevallen, infectieziekten over de groote afstanden, die de ambulance moet afleggen, is het noodzakelijk gebleken om de beschikking te hebben over twee ambulances.

Ad A 16um. Nòch voor het kantoor, nòch voor het laboratorium van den Gouvernements-veearts is uit bezuinigingsoverwegingen personeel beschikbaar gesteld. De voorkomende werkzaamheden werden door den Gouvernements-veearts zelf verricht te zamen met den hulpbacterioloog van den Openbaren Gezondheidsdienst en den marktmeester gedurende twee morgens per week. Aangezien nu de eerste met verlof in Europa is en de scheikundige van den Openbaren Gezondheidsdienst diens werkzaamheden op het laboratorium naast zijn eigen werk verricht, was het niet mogelijk, den laatste ook nog twee ochtenden per week in het laboratorium te Parera dienst te laten doen, terwijl de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst tegen de oude regeling ook als de hulp-

bacterioloog terug is, ernstige bezwaren heeft. Het gevolg van een en ander zou zijn, dat alle laboratorium- en kantoorwerkzaamheden voor rekening van den Gouvernements-veearts zelf komen.

Deze werkzaamheden breiden zich meer en meer uit, omdat het noodzakelijk is gebleken, de contrôle op levensmiddelen van dierlijken oorsprong steeds intensiever te doen houden. De marktmeester is met ingang van 1 Juli tevens tot adjunct-ijker benoemd, waardoor diens geregelde winkelbezoek meer tijd zal vorderen. Indien ten behoeve van het laboratorium van den Veeartsenijkundigen dienst over een goed onderlegde hulpkracht zou kunnen worden beschikt, zou in dat laboratorium meer werk kunnen worden verricht, terwijl deze kracht bovendien als reserve voor het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst beschikbaar zou zijn.

De hulpbacterioloog van den Openbaren Gezondsheidsdienst kan moeilijk vervangen worden door een bacterioloog, aangezien voor dezen laatste geen voldoende arbeid in verhouding tot zijn capaciteiten te verrichten valt. De werkzaamheden toch, die op het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst aan den hulpbacterioloog naast diens werkzaamheden als zoodanig worden opgedragen, kunnen moeilijk aan een bacterioloog worden opgedragen. Indien een bacterioloog in dienst zou worden genomen, zou de Openbare Gezondheidsdienst daarnaast over den hulp-bacterioloog de beschikking moeten blijven houden. Aangezien deze laatste reeds gedurende vele jaren voldoet en door en door op de hoogte is van den dienst, wordt zijne vervanging door een bacterioloog niet wenschelijk geacht.

Willemstad, den 23sten Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--14.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Er werden bij de bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen geen bezwaren gemaakt tegen het daarbij voorgestelde.

Het is opgevallen, dat een bepaling als van het laatste lid van art. 29 „Inkomstenbelastingverordening 1906" ontbreekt in de „Grondbelastingverordening 1908" en in de „Gebruiksbelastingverordening 1908". Algemeen werd in overweging gegeven de noodige voorstellen te doen, opdat een dusdanige bepaling ook in de evengemelde verordeningen worde opgenomen.

Meerdere leden betoogden de wenschelijkheid een bepaling in het leven te roepen op grond waarvan de Gouverneur aan door hem aan te wijzen werkgevers de inning van belastinggelden van hun werknemers kan opdragen tegen vergoeding van de te maken administratiekosten in den vorm van een collecteloon. In dit verband werd verwezen naar een besluit van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch Oost-Indië in Nederlandsch-Indisch Staatsblad 1927 No. 112. Men meende hiermede zoowel het belang van den belastingschuldige als dat van den fiscus en den werkgever te dienen. Voorgesteld werd aan art. 6 der verordening betreffende de rechtspleging en invordering tusschen de 1e en 2e alineas een nieuwe alinea toe te voegen, luidende: „De Gouverneur kan de invordering der belastingen onder door hem te stellen voorwaarden opdragen aan inners, in welk geval den inners een collecteloon zal toekomen van ten hoogste acht ten honderd van de overgestorte belastinggelden."

Eenige leden wezen voorts op de wenschelijkheid art. 10 der verordening aan te vullen met een bepaling, waarin aan den Ontvanger de bevoegdheid verleend wordt op verzoek van den belastingplichtige afbetalingen der belastinggelden met slechts gedeelten van het loon toe te staan. Reeds thans wordt, zoo merkten deze leden op, in de practijk afbetaling met slechts gedeelten van het loon toegepast, hoewel art. 10 der verordening dit niet expressis verbis toelaat. De werkgever loopt dus het risico de schuld voor eigen rekening te moeten nemen, wanneer de werknemer zijn dienst verlaat; aangezien dit niet juist werd geoordeeld, werd aanvulling van art. 10 in bovengenoemden zin aanbevolen. Gemeend werd, dat volstaan zou kunnen worden met aanvulling van artikel 10 met de volgende alinea: „Op verzoek van den belastingschuldige kan de Ontvanger bepalen, dat houders en schuldenaren bedoeld in het eerste lid en werkgevers bedoeld in het vorige lid verplicht zijn slechts een gedeelte van de in het eerste lid bedoelde gelden of in het vorige lid bedoelde loonen te doen strekken tot betaling van de door den belastingschuldige verschuldigde sommen, zullende zij in dat geval van de beslissing van den Ontvanger bericht ontvangen en slechts gehouden zijn te betalen het door dien ambtenaar bepaalde gedeelte der gelden of loonen."

Andere leden, zich hiermede volkomen kunnende vereenigen, zouden nog een stap verder willen gaan en naar analogie van art. 1638 g Holl. B. W. een percentage vaststellen, waarop geen beslag mogelijk is.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 31n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—15.

Verordening van den....., tot aanvulling en wijziging van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7) in verband met bij de verordening van den 20sten December 1933 (P. B. 1934 No. 26) in de Onteigeningsverordening (P. B. 1887 No. 23) aangebrachte wijzigingen en aanvullingen, aan te vullen en te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7) ondergaat de navolgende aanvullingen en wijzigingen:

A. in artikel 219 wordt:
   1. onder III, lid 2, en onder IV telkens tusschen „182" en „bedoelde" ingevoegd: „der Mijnverordening";
   2. onder V in stede van „genoemde conclusie" gelezen: „bedoelde tegenspraak";
   3. onder VI in stede van „art. 26" gelezen: „art. 182 der Mijnverordening";

B. in artikel 222:
   1. vervalt II en het daarbij gestelde;
   2. wordt onder V na „art. 181" ingevoegd: „der Mijnverordening";
   3. worden de nummers III tot en met XVI gewijzigd in II tot en met XV.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—15.

Verordening van den....., tot aanvulling en wijziging van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het is noodzakelijk gebleken eenige aanvullingen en wijzigingen in de „Mijnverordening" aan te brengen in verband met het feit, dat de Onteigeningsverordening kort geleden (vide P. B. 1934 No. 26) ingrijpende wijzigingen heeft ondergaan.

Het directe verband tusschen beide verordeningen is gelegd in de artikelen 219 en 222 van eerstgenoemde verordening. Het hierbij Uwen Raad aangeboden ontwerp heeft ten doel dit verband, waar dit door wijzigingen in de Onteigeningsverordening verstoord is, weer te herstellen.

Naar de meening van den ondergeteekende behoeven de voorgestelde wijzigingen derhalve geen nadere toelichting, daar zij zich beperken tot zuiver technische herzieningen, behoudens het voorgestelde onder A sub 1 en 3 en B sub 2. Deze wijzigingen behoeven nog een nadere toelichting, alhoewel die onder A sub 1 en B sub 2 zich ook beperken tot technische wijzigingen.

Wat betreft deze laatste wijzigingen moge het volgende opgemerkt worden.

In de in de Onteigeningsverordening te interpoleeren veranderingen komen verwijzingen voor naar andere artikelen, zooals in I van artikel 219 der Mijnverordening naar art. 182, in III van hetzelfde artikel eveneens naar art. 182, in IV naar art. 182 en art. 23, in V naar art. 24, in VI naar art. 26 en in V van artikel 222 naar art. 181. Aangezien in 1911, het jaar waarin de Mijnverordening tot stand kwam, de Onteigeningsverordening slechts 70 artikelen omvatte, kon geen twijfel rijzen omtrent de verwijzing naar artikelen met een hooger nummer, wel omtrent die naar artikelen met een lager en zeker wanneer, zooals in IV van artikel 219 èn naar een artikel met een hooger rangnummer èn naar een artikel met een lager rangnummer verwezen wordt. Zou nu, consequent blijvende, de verwijzing naar art. 23 slaan op art 23 der Mijnverordening, dan zou zulks geen bezwaar opleveren doch kennelijk wordt bedoeld het art. 23, vermeld onder III, dus der Onteigeningsverordening.

Ten einde elken twijfel weg te nemen, mede ter verduidelijking, wordt voorgesteld ondubbelzinnig te laten uitkomen tot welk der beide verordeningen het aangehaalde artikel behoort.

De laatste wijziging, die onder A sub 3, is noodig, daar het onder VI van artikel 219 der Mijnverordening aangehaalde artikel 26 nòch het desbetreffende artikel der Mijnverordening nòch dat der Onteigeningsverordening kan zijn, zooals bij raadpleging der beide artikelen onmiddellijk blijkt. De hier bedoelde „verklaring" kan moeilijk een andere zijn dan die, bedoeld in artikel 182 der Mijnverordening, weshalve de ondergeteekende gemeend heeft ook deze wijziging te moeten aanbrengen.

Willemstad, den 30sten Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—15.

Verordening van den.....,
tot aanvulling en wijziging van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—17.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Met de leden, die zich verklaarden tegen de onderscheidingen als aanbevolen in den aanhef der algemeene beschouwingen, is de ondergeteekende van meening, dat het geen aanbeveling verdient het tarief der belasting naar deze onderscheidingen in te richten, reeds omdat het streven moet blijven gericht op het zoo eenvoudig mogelijk houden der wijze van heffing. Het maken van onderscheid naar het gewicht zou aanbeveling kunnen verdienen, aangezien motorrijtuigen van zwaar gewicht geacht kunnen worden het Gouvernement te dwingen tot hoogere kosten voor het onderhoud der wegen. Daartegenover staat, dat de perceptiekosten van de belasting ongetwijfeld zouden stijgen, daar het Bestuur gedwongen zou worden het aantal ambtenaren voor de uitvoering der verordening uit te breiden. Immers zal bij invoering van progressiviteit van het tarief naar het gewicht moeilijk kunnen worden ontkomen aan een systeem van aangifte van het eigen gewicht van den wagen met contrôle van dit gewicht. Deze contrôle zal moeilijk bij den aanvang van het belastingjaar voor alle auto's tegelijk kunnen plaats hebben, doch zal op onverwachte tijdstippen moeten worden gehouden ter voorkoming van de mogelijkheid, dat het eigen gewicht van het voertuig tevoren veranderingen ondergaat, welke op de hoegrootheid van het te betalen belastingbedrag van invloed zouden kunnen zijn. Het is duidelijk, dat ook voor het belastingbetalend publiek deze wijze van heffing zijne nadeelen heeft, aangezien de contrôle weleens op voor dit publiek ongelegen tijdstippen kan worden gehouden. Het Gebiedsdeel beschikt bovendien niet over weegbruggen voor het beoogde doel.

Tegen het invoeren van onderscheid in het tarief voor motorrijtuigen voor persoonlijke doeleinden eenerzijds en voor bedrijven anderzijds pleiten ongeveer dezelfde overwegingen. Het motorrijtuig zou tot grondslag voor de heffing van de Gebruiksbelasting kunnen worden aangewezen. Aan deze wijze van heffing kleeft echter het bezwaar, dat een voertuig, in den loop van een belastingjaar van motorrijtuig voor persoonlijke doeleinden gehouden, kan veranderen in motorrijtuig voor bedrijfsdoeleinden. Het komt den ondergeteekende niet billijk voor in dat geval de belasting te heffen uitsluitend naar den toestand bij den aanvang van het belastingjaar. Dat aan deze wijze van heffing veel administratief werk verbonden is, zal duidelijk zijn. Motorrijtuigen gehouden voor beroep zwaarder te belasten dan motorrijtuigen voor bedrijf komt het Bestuur evenmin billijk voor. Waarom zou een geneesheer meer belasting moeten betalen dan iemand die zijn auto in bedrijf bezigt? Geen van beiden kunnen toch geacht worden hun motorrijtuig voor persoonlijke doeleinden te houden. Het komt den ondergeteekende voor, dat, aldus beschouwd, slechts weinig auto's binnen het Gebiedsdeel voor belasting wegens het houden dier voertuigen voor louter persoonlijke doeleinden in aanmerking zullen komen.

De keuring van nieuwe auto's wordt daarom niet onnoodig geacht, omdat de mogelijkheid, dat deze auto's fabricage fouten vertoonen, niet uitgesloten wordt geacht. Hierbij komt, dat het begrip „nieuw" zeer betrekkelijk is.

De meening, dat verlaging der belasting vermeerdering van het aantal belastingplichtigen ten gevolge zou hebben, kan door het Bestuur niet worden gedeeld. Het tarief voor motorrijtuigen op meer dan 3 wielen is niet van dien aard, dat

iemand zich daardoor zal laten weerhouden een auto aan te schaffen. Het komt den ondergeteekende voorloopig niet raadzaam voor in dezen tijd aan een verdere verlaging der middelen mede te werken.

De wijziging van het tarief voor personenvervoer door huurauto's heeft de aandacht van den ondergeteekende.

Aangezien de kosten van de nummerplaten op belanghebbenden worden verhaald, brengt het aan het slot van het Voorloopig Verslag aanbevolen systeem geen besparing voor 's Lands kas mede.

Het Bestuur deelt de meening van de meerderheid der leden, dat het geen aanbeveling verdient om de nummerplaten niet meer jaarlijks te verwisselen.

Naar aanleiding van de opmerking in het Voorloopig Verslag, dat de keuze van het stelsel van etiquetten op de voorruiten der auto's minder gelukkig is, stelt het Bestuur in een Gewijzigd Ontwerp, hetwelk hierbij den Raad wordt aangeboden, een ander stelsel voor. De meening, dat een stelsel, waarbij metalen plaatjes op de nummerborden worden bevestigd, de voorkeur zou verdienen, kan door het Bestuur niet worden gedeeld, aangezien de bevestiging van deze plaatjes op de nummerborden van auto's binnen dit Gebiedsdeel op practische bezwaren stuit, terwijl dit stelsel ook niet voor spoedige invoering vatbaar is. Het denkbeeld om in den vervolge de bij de nummerplaat behoorende betalingsbewijzen in het motorrijtuig aanwezig te doen zijn, wordt gaarne aanvaard.

Bij den aanvang van ieder kwartaal zal door den Ontvanger opgave moeten worden gedaan aan de politie van de motorrijtuigen, waarvoor een nummerplaat is afgegeven en waarvoor de belasting voor het nieuwe kwartaal nog niet is voldaan. Het behoeft geen betoog, dat hierdoor de werkzaamheden van de politie aanmerkelijk kunnen worden verzwaard.

Artikelen.

Ad art. 1. Dit artikel opent de mogelijkheid om de verschuldigde belasting in vier kwartalen te voldoen.

Ad art. 2. Het is niet wel mogelijk den termijn van vijftien dagen te handhaven zulks teneinde de strafbepalingen niet te ingewikkeld te maken. Bovendien zal de politie, gelijk in Nederland geschiedt, zich bijvoorbeeld gedurende de eerste acht dagen van ieder kwartaal van contrôle op de naleving kunnen onthouden.

Ad art. 3. Dit artikel behoeft een kleine wijziging in verband met de noodzakelijkheid om in het daarbedoelde geval de quitantie in overeenstemming te brengen met het nieuwe motorrijtuig.

Ad art. 4. Dit artikel houdt in de strafbepalingen respectievelijk voor het rijden met een motorrijtuig waarvoor geen belasting is voldaan en, voor het geval deze wel is voldaan, voor het rijden zonder ontvangstbewijs.

Ad art. 5. De voorgestelde wijziging beoogt de mogelijkheid open te stellen om iedere overtreding van de bepalingen dezer verordening bij transactie af te doen.

Ad artt. 6 en 7. Bij de thans gekozen regeling bestaat de mogelijkheid om op den openbaren weg te rijden met een motorrijtuig voorzien van een nummerplaat, terwijl de belasting voor het voertuig niet is betaald.

Willemstad, den 1sten December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—17.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

GEWIJZIGD ONTWERP.

No. 5.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77), zooals gewijzigd en aangevuld bij de verordening van den 27sten November 1929 (P. B. 1929 No. 91), nader te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77), zooals gewijzigd en aangevuld bij de verordening van den 27sten November 1929 (P. B. No. 91) wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

A. De punt aan het slot van artikel 5 wordt gewijzigd in een komma, waarna vervolgd wordt met: „met dien verstande, dat de belasting van de onder letter a van artikel 2 bedoelde motorrijtuigen in vier gelijke termijnen kan worden voldaan en wel telkens op den eersten werkdag van de eerste maand van elk kalenderkwartaal.".

B. Artikel 10 wordt gelezen als volgt:
„Iedere nummerplaat is geldig voor het belastingjaar, dat daarop is uitgedrukt. De nummerplaten voor de voer- en vaartuigen, bedoeld onder de letters b, c en d van artikel 3, zijn mede geldig voor de eerste vijftien dagen van het volgend belastingjaar.".

C. In artikel 18 vervalt de komma achter „houden" en wordt hetgeen volgt vervangen door: „en het in genoemd artikel bedoelde ontvangstbewijs dienovereenkomstig te hebben doen wijzigen, zijn nummerplaat of -platen op het ander motorrijtuig, rijwiel of de andere motorboot over te brengen en dit voer- of vaartuig op den openbaren weg of op een openbaar water te gebruiken.".

D. In artikel 23 wordt:
a. aan 1o. toegevoegd:
„e. hij, die op den openbaren weg als bestuurder optreedt van een motorrijtuig als bedoeld in artikel 3 letter a, zonder dat daarvoor de verschuldigde belasting over het loopende kwartaal is voldaan.".
b. aan 4o. toegevoegd:
„c. hij, die op den openbaren weg als bestuurder optreedt van een motorrijtuig, als bedoeld in artikel 3 letter a, hetwelk niet ingevolge de artikelen 15 en 16 van de belasting is vrijgesteld, zonder dat hij bij zich heeft of in het motorrijtuig aanwezig zij een door den Ontvanger voor het betreffende motorrijtuig afgegeven ontvangstbewijs der motorrijtuigbelasting over het loopende kwartaal.".

E. Achter „lid," in artikel 24 wordt ingevoegd: „en artikel 76".

F. Artikel 25 wordt gelezen:

„Met het toezicht op de naleving en met het opsporen van overtredingen van de bepalingen dezer verordening zijn, behalve de bij artikel 8 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen, belast alle ambtenaren der belastingen.

Artikel 16, eerste lid, tweede zinsnede van dat Wetboek is op hen toepasselijk.

Zij zijn bevoegd ieder motorrijtuig en rijwiel, dat zij op den openbaren weg en iedere motorboot, die zij op een openbaar water aantreffen, te onderzoeken en den bestuurder of berijder desnoods met geweld tot stilhouden te dwingen.

Bij ontdekking eener overtreding dezer verordening zijn zij bevoegd het betreffende vaar- of voertuig in beslag te nemen en op te brengen naar het naastbij gelegen ontvangkantoor van den ontvanger, met de inning dezer belasting belast. De ontvanger heft het beslag op, nadat hetzij zekerheid is gesteld voor het maximum der geldboete hetzij hem blijkt, dat de opgelegde boete is voldaan of wel dat afdoening overeenkomstig het bepaalde bij artikel 76 van het Wetboek van Strafrecht plaats heeft gevonden.".

G. Artikel 26 vervalt.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1935.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--17.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Eindverslag.

No. 6.

De kennisneming van de memorie van antwoord en het gewijzigd ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen was men van gevoelen, dat het systeem in het gewijzigd ontwerp neergelegd, niet aanvaard kan worden, omdat daardoor de taak der politie onnoodig verzwaard wordt terwijl het ook lastig is voor het publiek.

Nu het jaar 1935 zoo dicht voor de deur staat werd daarom invoering van een overgangssysteem voorgesteld, als volgt: de platen voor 1935 zullen voor het heele jaar 1935 gelden, met dien verstande, dat de belasting voor minstens een half jaar betaald moet worden. Per 1 Juli, tijdstip, waarop gemeend werd, dat de in het voorloopig verslag bedoelde metalen plaatjes op Curaçao aanwezig kunnen zijn, moeten op de auto's zulke uiterlijke kenteekenen aangebracht worden, waardoor aangegeven wordt, voor welk gedeelte van het resteerende half jaar de belasting betaald is; m.a.w. is de belasting bij den aanvang van het jaar betaald voor het geheele jaar, dan ontvangt de betrokken auto-bezitter zonder betaling op vertoon van zijn kwitantie de plaatjes voor het 3de en 4de kwartaal; is de belasting slechts voor een half jaar betaald, dan zullen de herkenningsteekens voor het 3de of het 3de en 4de kwartaal gekocht moeten worden. Met 1 Juli 1935 zou dan de regeling kunnen worden ingevoerd als in het voorloopig verslag voorgesteld.

In dit systeem zal het niet noodig zijn het betalingsbewijs in de auto aanwezig te hebben.

Een lid bleef van meening, dat als het systeem, door de afdeelingen voorgesteld, aanvaard wordt, het jaarlijks verwisselen der platen, extra kosten voor de eigenaren medebrengende, niet meer noodig is. Andere leden, zich hiermede kunnende vereenigen, achtten het wel noodzakelijk, dat ter wille van de uniformiteit en degelijkheid van uitvoering, uitsluitend bij het Gouvernement aangekochte nummerplaten moeten worden gebezigd.

De afdeelingen vereenigden zich met het standpunt van het Bestuur, dat het inrichten van het tarief naar het gewicht der motorrijtuigen of met onderscheiding tusschen motorrijtuigen al dan niet voor uitoefening van bedrijf of beroep, bezwaarlijk is, doch handhaafden haar meening, dat verlaging van het tarief wenschelijk is. Zij konden het standpunt van het Bestuur ten deze niet begrijpen, waar het Bestuur zelf in de memorie van toelichting op de ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) (stukken Kol. Raad 1934-1935-31) een voorstel doet gegrond op de wenschelijkheid van verlichting van lasten. De afdeelingen zouden dan ook gaarne zien, dat het Bestuur in die richting stappen doet.

De meening in het voorloopig verslag kenbaar gemaakt ten aanzien van de keuring van nieuwe auto's werd gehandhaafd.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van het ontwerp zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen kenbaar maken, achtten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 15n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—17.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 7.

In de slot-alinea van het Eindverslag met betrekking tot de ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77) wordt de wensch uitgesproken, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van het ontwerp zijne meening omtrent het in het verslag medegedeelde wel zal willen kenbaar maken.

Daar verder uitstel der behandeling, in verband met de noodzakelijkheid om nog voor het verstrijken van het jaar de eindstemming te doen plaats vinden, niet mogelijk is, geeft het Bestuur, ter vermijding van misverstand, er de voorkeur aan om den Raad nog voor de behandeling zijn standpunt schriftelijk kenbaar te maken.

Naar aanleiding der opmerking, dat men algemeen van gevoelen was, dat het systeem in het Gewijzigd Ontwerp neergelegd niet aanvaard kan worden, omdat daardoor de taak der politie onnoodig verzwaard wordt, terwijl het ook lastig is voor het publiek, meent het Bestuur te mogen opmerken, dat dit systeem aanvaard is op verzoek van den Raad zelve.

Immers leest men in het Voorloopig Verslag ad artikel 1 B, dat de voorkeur werd gegeven aan een stelsel van metalen plaatjes, te bevestigen op de nummerplaat, met bijbehoorende betalings-bewijzen. Uit het stelsel der bijbehoorende betalings-bewijzen vloeien juist de door den Raad gesignaleerde bezwaren voort.

In het midden latend of die bezwaren in de praktijk wel zoo zwaar zullen wegen als de Raad thans vreest, mocht het Bestuur derhalve aannemen, dat de Raad ter bereiking van het beoogde doel — vergemakkelijking der betaling voor de minstkapitaalkrachtigen — daaroverheen was gestapt, althans daaroverheen zou stappen.

Dit derhalve aangenomen, rees bij het Bestuur de vraag of het wel noodzakelijk was om nog *bovendien*, gelijk de Raad voorstelde, het stelsel der metalen plaatjes met de daaraan verbonden bezwaren, te aanvaarden. Ook deze bezwaren zijn niet te onderschatten. Uitgaande van de meening, dat degeen, die gemakkelijker betalings-condities wenscht, de direct daaruit voortvloeiende kosten zelve behoort te betalen, terwijl anderzijds het Bestuur vreesde, dat het gewenschte stelsel van plaatjes in verband met de eischen van duidelijkheid en bestrijding van fraude, veel kostbaarder is dan de Raad zich voorstelt, terwijl ook eventueele technische bezwaren moeilijk waren te overzien, heeft het Bestuur in het Gewijzigd Ontwerp getracht, althans deze bezwaren te vermijden. Het Bestuur meent hierin geslaagd te zijn en derhalve van al de bezwaren, die de Koloniale Raad wenschte te aanvaarden de belangrijkste te hebben weggenomen en wel juist die, welke gelegen zouden zijn in eene verzwaring der financieele lasten, omdat die het zwaarst op de min-kapitaalkrachtigen zouden drukken.

Het verlangen om een overgangssysteem in den door den Raad aangegeven zin te ontwerpen, was — reeds hierom, dat de beschikbare tijd van voorbereiding en behandeling daartoe ten eenemale ontbrak — niet wel voor inwilliging vatbaar. Men houde hierbij in het oog, dat ieder systeem onverschillig of het voor langeren of korteren tijdsduur zal gelden, eene ingrijpende wijziging der verordening vordert. Zelfs indien de Raad bij amendement daartoe een volledig voorstel had gedaan, zou de beschikbare tijd nog uiterst kort zijn geweest,

thans ontbreekt die, als gezegd, ten eenemale. Op het voorstel zelf behoeft derhalve niet nader te worden ingegaan.

Het Bestuur neemt aan, dat niet „het systeem, door de afdeelingen voorgesteld", en waarbij het jaarlijksche verwisselen der nummerplaten zou kunnen vervallen, wordt bedoeld het in het Voorloopig Verslag voorgestelde systeem en niet het bij het Eindverslag voorgestelde overgangssysteem, hetwelk immers slechts tijdelijk zou gelden. Het in het Voorloopig Verslag voorgestelde systeem is echter, als boven reeds vermeld, dat van het stelsel der metalen plaatjes met bijbehoorende betalingsbewijzen. Inderdaad is, indien men de verplichting om betalingsbewijzen bij zich te hebben aanvaardt, niet per se noodzakelijk, dat jaarlijks van nummerplaat — al dan niet met bijbehoorende metalen plaatjes — wordt verwisseld. In het Gewijzigd Ontwerp zijn dan ook reeds de metalen plaatjes vervallen. Het jaarlijks verwisselen der nummerplaten is echter — behalve ter wille der uniformiteit en degelijkheid — behouden, om de mogelijkheid, dat het publiek zal worden lastig gevallen, zooveel mogelijk te beperken.

Indien slechts een nummerplaat met bijbehoorende metalen plaatjes zou zijn vereischt, zal naar het oordeel van het Bestuur terwille der duidelijkheid — de metalen plaatjes zouden anders immers het eenige kenteeken zijn — een jaarlijksche verwisseling van het geheele ensemble onontbeerlijk zijn.

Het Bestuur kan de meening der afdeelingen, dat thans eene verlaging van het tarief wenschelijk is, niet deelen. Bij de verwijzing naar de Memorie van Toelichting op de ontwerpverordening tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" zijn achter de zinsnede: „de wenschelijkheid van verlichting van lasten" weggevallen de woorden „voor de zeilvaart tusschen de eilanden onderling".

Ten aanzien van de keuring van nieuwe auto's schijnt het wederzijdsch standpunt voldoende toegelicht.

Conclusie.

Het Bestuur spreekt het vertrouwen uit, dat de Raad na kennisneming van het bovenstaande zich alsnog geheel met het Gewijzigd Ontwerp zal kunnen vereenigen.

Het Bestuur is echter, indien de meerderheid van den Raad zulks wenscht, bereid om zoo spoedig mogelijk inlichtingen in te winnen naar de prijzen van nummerplaten met bijbehoorende metalen plaatjes en naar eventueele technische bezwaren en de ingewonnen inlichtingen ter kennis van den Raad te brengen.

Indien de Raad na kennisneming der prijzen en eventueele bezwaren van oordeel zal zijn, dat alsnog een wijziging van systeem en wel aanvaarding van het systeem van jaarlijks te verwisselen nummerplaten met bijbehoorende metalen plaatjes wenschelijk is, zal het Bestuur een daartoe strekkend ontwerp zoo spoedig mogelijk indienen.

Willemstad, den 27sten December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—13.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1934.

Eindverslag.

No. 5.

De kennisneming van de memorie van antwoord heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De afdeelingen spraken er haar ingenomenheid over uit, dat de in het voorloopig verslag gestelde vragen in de memorie van antwoord zoo uitvoerig waren beantwoord en vertrouwden, dat het Bestuur voortaan zoo mogelijk reeds in de memorie van toelichting de ontwerp-verordeningen in het algemeen en de ontwerp-begrootingen in het bijzonder volledig en uitvoerig zal willen toelichten.

Het was der afdeelingen aangenaam te vernemen, dat het Bestuur niet optimistischer is dan de feitelijke toestand van het Gebiedsdeel gedoogt, dat ook in de komende jaren overschotten verwacht worden, dat de personeelsbezetting op de landskantoren sober gehouden zal worden en dat niet een bedrag van f 108 000.—, doch slechts van circa f 32 000.— als een vaste last op de komende begrootingen zal paraisseeren, wanneer dit ontwerp ongewijzigd wordt aangenomen.

Gevraagd werd, welke bedragen dit jaar reeds van personen werden geïnd uit hoofde van achterstallige inkomstenbelasting en wanneer deze inning beeindigd kan zijn.

Betreurend, dat op de vraag in het voorloopig verslag gesteld, of een partieele herziening der bezoldigingen niet hoogst ongewenscht geacht moet worden, in de memorie van antwoord geen positief antwoord gegeven werd, zouden enkele leden gaarne vernemen, dat het Bestuur de eventueele goedkeuring van de posten tot verhooging van het salaris van een groep ambtenaren niet zal beschouwen als een votum, dat verhooging van het salaris van andere groepen ambtenaren spoedig zal behooren te volgen.

Andere leden zagen in de voorgestelde gedeeltelijke salarisverbetering van een zekere groep ambtenaren niet anders dan het wegnemen van een fout in de vigeerende regeling, en zoodoende een verbetering van de geheele regeling. Indien immers in de practijk geleidelijk aan 't licht komt, dat de salarisregeling in eenig onderdeel of voor een bepaalde groep ambtenaren niet voldoet, dan is het h. i. alleszins redelijk door partieele wijziging de gebreken te verwijderen. De leden hier aan het woord, die reeds vroeger op fouten in de regeling hebben gewezen, konden het niet anders dan toejuichen, dat het Bestuur tracht die teniet te doen.

Opgemerkt werd, dat de wijziging van de waardebepaling van onroerende goederen wel een verlaging van de inkomsten voor het Bestuur, doch geen vermindering van den druk der lasten voor de ingezetenen beteekent. Weliswaar zijn de aan grondbelasting te betalen bedragen in absoluten zin verminderd, doch de druk dezer bedragen is voor de belastingplichtigen ongewijzigd gebleven, daar het heffingspercentage onveranderd gehandhaafd werd. Niet vergeten mag worden, dat de scherpe daling van de opbrengst der onroerende goederen het noodzakelijk maakte de waardebepaling der goederen te herzien, wilde men niet in grove onbillijkheden vervallen.

Gaarne werd vernomen met welke bedragen, gesplitst naar de diverse rubrieken, 's Lands inkomsten vermoedelijk verminderen zullen tengevolge van de gewijzigde waardebepaling van onroerende goederen voor de grondbelasting, het vrijgeven van de Emmabrug voor het verkeer, het Besluit

gepubliceerd in P. B. 1934 No. 51 en de in uitzicht gestelde wijziging van de Politiekeur t. a. v. het keurgeld voor auto's.

Enkele leden, niet geheel bevredigd door het ter zake in de memorie van antwoord opgemerkte, vestigden er nogmaals de aandacht op, dat het niet verlagen van de kosten voor dienstverleening door de douane-ambtenaren — behoudens t. a. v. de teerkosten —, de ambtenaren van het Stoomwezen, van den quarantainedienst en het niet verlagen van de loodsgelden extra inkomsten aan den Lande doet toevloeien. Immers, tengevolge van de daling der salarissen, loonen, materiaalprijzen en vrachten en het handhaven der bedoelde vergoedingen op hetzelfde peil, is de marge tusschen inkomsten uit en uitgaven ten behoeve van deze dienstverleeningen ten gunste van het Land vergroot. Men zou gaarne vernemen, of het de bedoeling van het Bestuur is hierin een compensatie te vinden voor de daling van de Landsinkomsten uit anderen hoofde dan wel, of het Bestuur alsnog kan toezeggen verlaging van de vergoedingen voor bedoelde dienstverleeningen in overweging te nemen. De leden hier aan het woord betoogden, dat het niet billijk is de bedoelde vergoedingen niet evenredig met de daling der kosten van de dienstverleeningen te verlagen en wezen bij herhaling op het bij verlaging tevens te verkrijgen voordeel, dat de lasten op handel en scheepvaart drukkend, verlicht worden. In plaats dus van vergrooting van het bedoelde excedent ten voordeele van het Land bij gelijk blijvende vergoedingen ten laste van handel en scheepvaart, hadden deze leden liever gezien een verlichting van de lasten van handel en scheepvaart bij gelijkblijvende marge voor het Land. Te meer waar bij handhaving van het peil der vergoedingen relatief een zwaardere druk wordt uitgeoefend.

De hier bepleite verlichting van lasten was naar hun meening thans zeer gewenscht, terwijl dan later, wanneer meer zekerheid zal verkregen zijn ten aanzien van den loop der financiën, overwogen zou kunnen worden, of verder gegaan en de „marge" verlaagd zou kunnen worden beneden het niveau geldend vóór de daling van de prijzen van goederen en diensten. In principe toch mag op dergelijke dienstverleeningen slechts een matige winst worden gemaakt.

Meerde leden achtten de vergelijking tusschen de haven van Rotterdam en die van Curaçao niet gelukkig gekozen. De inrichting van de havenwerken van Rotterdam is nog wel iets anders dan de microscopische aanleg van onze haven. De vergelijking tusschen de in beide havens door hetzelfde schip verschuldigde bedragen gaat ook hierom mank, omdat in het Curaçaosche loodsgeld begrepen zijn vergoedingen voor alle diensten, die de Overheid ter bevordering van het havanverkeer verricht. Niet duidelijk was voor deze leden dan ook, dat het Bestuur wijst op het feit, dat hier geen havengelden geheven worden, noch verplichtingen bestaan tot het betalen van meerploegen. Evenmin werd begrepen, waarom herinnerd wordt aan het niet bestaan van de verplichting tot het laten sleepen van zeeschepen. Kan aan het feit, dat Curaçao een fraaie natuurlijke haven bezit en sleepen niet noodig is, een argument ontleend worden om, via een vergelijking met Rotterdam, te betoogen, dat verlaging van de lasten, die op de scheepvaart drukken, niet noodzakelijk is en dat die lasten eigenlijk zeer licht zijn? Meerdere leden meenden, dat dit volkomen onjuist is, dat vermindering van lasten, vooral in deze tijden van dalende inkomsten voor de ingezetenen, immer het streven moet zijn en zij vertrouwden, dat het Bestuur hiertoe zoodra mogelijk zal overgaan ter verhooging van de attractie en de concurrentiemogelijkheid van onze haven. Zij vernamen dan ook tot hun genoegen, dat het streven van het Bestuur bij voortduring gericht blijft op het meer aantrekkelijk maken van de haven voor het wereldverkeer en spraken de hoop uit, dat spoedig de stand van 's Lands financiën zal toelaten tot een verdere vermindering van de op handel en scheepvaart drukkende lasten dan hierboven bepleit werd, over te gaan. Men bleef van meening, dat een dergelijke vermindering niet onbelangrijk bij zal dragen tot den opbloei van het economisch leven in dit Gebiedsdeel.

Andere leden herhaalden naar aanleiding van het bovenstaande, dat ook zij verlaging der lasten sterk voorstaan, doch daarmede wachten willen, tot de kasvoorschotten afbetaald zijn. Hierbij werd opgemerkt, dat steeds gedacht is

aan aflossing door overschotten, zoodat het in de rede ligt, dat gezorgd wordt, dat die er zijn. En ook overigens werd het door enkele leden met het oog op den onzekeren grondslag van onzen economischen toestand voorzichtig geacht, dat niet te hard van stapel wordt geloopen.

Naar aanleiding van hetgeen in de memorie van antwoord wordt medegedeeld in verband met de in het voorloopig verslag betoogde wenschelijkheid om t. z. t. de accijnzen op gedistilleerd te verlagen, werd naar voren gebracht, dat er op Curaçao geen drankmisbruik bestaat. Men moet dan ook, aldus werd betoogd, het cijfer van den invoer niet nemen als maatstaf van hetgeen op Curaçao gebruikt wordt, want meer dan de helft wordt weggevoerd of door buitenlanders hier gebruikt. Verlaging van het gedistilleerd-accijns zal dan ook als resultaat hebben, dat het Curaçaosche gedistilleerd meer aantrekkelijk wordt voor de vreemdelingen, waarvan nog steeds een groot deel der Curaçaosche bevolking het hebben moet. Ten slotte werd opgemerkt, dat indertijd het accijns op gedistilleerd niet verhoogd is om drankmisbruik tegen te gaan, maar om de beschikking te krijgen over meer middelen. Tengevolge van deze verhooging wordt misschien wel minder gedistilleerd ingevoerd, maar de vraag is nog of er ook plaatselijk minder geconsumeerd wordt.

Los van eenige finantieele beschouwing werd door enkele leden gewezen op de wenschelijkheid om het verschil in kosten van dienstverleening door de douaneambtenaren buiten de gewone plaatsen van in-, uit- en doorvoer en lossing en in de kosten daarvan in de St. Annabaai te verminderen.

Gaarne zou vernomen worden of verwacht kan worden, dat binnenkort het tarief voor de straatverlichting verlaagd zal worden.

Gevraagd werd of de bedragen, die door vreemdelingen als deposito betaald moeten worden, niet voor vermindering in aanmerking komen, nu de passagetarieven niet onbelangrijk verlaagd zijn.

Naar aanleiding van het bij de behandeling der begrooting voor 1935 door den bestuursgemachtigde, den heer Procureur-generaal medegedeelde omtrent H borden op de openbare werven of kaden, deden de afdeelingen uitkomen, dat zij het gewenscht achten, dat dergelijke borden geplaatst worden op die werven of kaden.

Het eenig artikel.

Ad A 2um. Meerdere leden bleven bij hun meening, dat een arbeidsbeurs voor Curaçao niet noodig is, hetgeen h. i. bevestigd werd door de in de memorie van antwoord verstrekte gegevens, o. a. omtrent het aantal ingeschrevenen.

Andere leden verklaarden, dat zij verwachten, dat een arbeidsbeurs opvoedend zal werken. Zij meenden, dat een arbeidsbeurs onder bekwame leiding en in samenwerking met de districtmeesters controle over de werknemers zou kunnen bevorderen in dien zin, dat bereikt zou kunnen worden, dat voor hen, die herhaaldelijk ontslagen worden, beteren in de plaats treden. Hiertegenover werd opgemerkt, eensdeels, dat de kosten aan de beurs verbonden dan wellicht tot meer dan f 3000.— zullen oploopen, andersdeels, dat de groote werkgevers ter plaatse reeds tevreden zijn met de instanties, welke ter plaatse ter zake bestaan en die alle noodige inlichtingen kunnen verschaffen, en verder dat de leemte, welke in het arbeidersvraagstuk op Curaçao gevoeld wordt, n. l. gebrek aan „skilled labourers" langzamerhand aangevuld staat te worden door de ambachtschool.

Ad A 3um. In hooge mate werd door meerdere leden betreurd, dat de bezetting van Santa Cruz niet kan wachten tot de opleiding der Curaçaosche jongelieden beëindigd is. De ééne man bestemd ter vermeerdering der detachementssterkte schijnt wel uit de bedoelde Curaçaosche jongelui te kunnen worden gerecruteerd, hetgeen aangenaam was te vernemen.

Ad A 4um. Men sprak er zijn verwondering over uit, dat de memorie van antwoord voor de uitzending van 2 politieambtenaren een andere motiveering geeft dan de memorie van toelichting. Meerdere leden gaven als hun meening te kennen, dat het gewenscht is het hoofddeel der opleiding in Nederland te geven, doch dat in dat geval uitzending van nieuwe krachten onnoodig is.

Andere leden verklaarden zich bereid om den post, gehalveerd, dus berekend op de uitzending van één brigadier, te voteeren .Zij waren n. l. van meening, dat uit een aantal jongens — stel 20 — de geschiktsten gekozen dienen te worden, waarom dan ook veel aandacht aan de vooropleiding zal moeten worden besteed.

Gevraagd werd, of de jongens gedurende hun vooropleiding geen vergoeding zullen genieten, en zoo ja, uit welken post die zal worden bestreden.

De afdeelingen merkten op, dat in de eerste plaats de opgeleide Curaçaosche jongelieden de door vertrek, ontslag, e.d. opengevallen plaatsen moeten aanvullen.

Ad A 6um. Gevraagd werd, of het aangevraagde bedrag groot f 900.—, niet terruggebracht moet worden tot 5/12 daarvan. Meerdere leden zouden den bestaanden toestand, dat gedecentraliseerd gewerkt wordt, niet willen bestendigen, doch aan een centralisatie onder den Koloniaal Ontvanger de voorkeur geven, ook met het oog op vermoedelijk daardoor geleidelijk te bereiken bezuinigingen.

Een lid deed uitkomen, dat hij het wel eens is met het Bestuur, dat de toestand niet kan blijven zooals hij nu is: de sub. ontvanger heeft een kassier noodig. Echter kon hij er zich niet mee vereenigen, dat het sub. ontvangerskantoor wordt losgemaakt van het ontvangerskantoor.

De andere leden konden zich met het Bestuurs voorstel vereenigen.

Ad A 12um. Gevraagd werd hoe groot het aantal werkloozen op dit eiland bedraagt en hoe dit aantal werd vastgesteld. Gaarne zou vernomen worden welke de kosten zullen zijn voor verharding van de in de memorie van antwoord sub A ad 12um onder 1), 3) en 4) genoemde wegen en wegvakken, benevens welke bedragen vermoedelijk besteed zullen zijn aan den weg naar de Caracasbaai, wanneer die gereedgekomen is. Meerdere leden konden nog niet de noodzakelijkheid inzien om geheele wegen te vernieuwen. Naar hun meening vereischen alleen de slechtste weggedeelten, op de in de memorie van antwoord genoemde gronden, een verharding en asfalteering, terwijl zij kunnen meevoelen, dat het wenschelijk kan zijn enkele bochten in de wegen af te snijden. Het kwam dezen leden voor, dat de andere weggedeelten op een minder kostbare wijze voor het bestaand verkeer geschikt gemaakt en gehouden kunnen worden dan door verharding en asfalteering. Gevraagd werd of de schaaf wel het meest geëigende onderhoudsinstrument is voor onze wegen. Bovendien zou gaarne vernomen worden, of het Bestuur niet van meening is, dat uitvoering van dergelijke groote werken in aanneming economischer is dan in eigen beheer. Men merkte op, dat door de keuze van een betonverharding voor de Handelskade eventueel weder optredende grondverzakkingen niet waargenomen zullen worden, waardoor in den loop der jaren groote holten onder het wegdek kunnen ontstaan en het groote gevaar van een onverwachte instorting van dit dek niet denkbeeldig is.

Ad A 16um. Men bleef bij de meening, dat deze nu een gunstige gelegenheid is om op het laboratoruim van den Openbaren Gezondheidsdienst een bacterioloog te plaatsen. Deze bacterioloog zal dan een geneeskundige moeten zijn. Als de geneeskundige-bacterioloog op het laboratorium van den Openbaren Gezondheidsdienst is te werk gesteld, zal de hulp-bacterioloog gedurende enkele uren van bepaalde dagen op Parera werkzaam kunnen zijn. De afdeelingen zouden gaarne van het Bestuur willen vernemen op hoeveel het salaris van een geneeskundige-bacterioloog zooals de Koloniale Raad reeds eerder in overweging gaf bij den Openbaren Gezondheidsdienst aan te stellen, begroot. Dit bedrag zullen zij gaarne beschikbaar stellen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp de gestelde vragen en de gehouden beschouwingen zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 13n. Augustus 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—14.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 24sten December 1928 (P. B. No. 74), nader te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 17 van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 24sten December 1928 (P. B. No. 74), wordt hetgeen volgt na het woord „kohierbelastingen" in het tegenwoordige vierde lid vervangen door de woorden „nimmer gericht zijn tegen de wettigheid of de hoegrootheid van den aanslag noch gegrond zijn op de bewering, dat aanspraak zou bestaan op ontheffing of vermindering".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—14.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Artikel 17, 2de en 3de lid, van de verordening van den 16den Juli 1908 (P. B. No. 53), betreffende de rechtspleging en invordering in zake van belastingen, zooals deze verordening is gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 24sten December 1928 (P. B. No. 74), in verband met artikel 2 van de Inkomstenbelastingverordening 1906 (P. B. 1932 No. 28), opent de mogelijkheid, dat, na eene beslissing van den Raad van Beroep, verzet of terugvordering plaats heeft voor het Kantongerecht, met beroep op het Hof van Justitie. Dit nu komt ongewenscht voor. De administratieve en de burgerlijke rechters hebben ieder hun eigen terrein. Het behoort uitgesloten te zijn, dat de een het terrein van den ander betreedt.

Zoo is het beantwoorden van de vraag, waar iemand woont of waar een lichaam gevestigd is, de taak van dengene, die de juistheid van den aanslag beoordeelt en behoort derhalve enkel en alleen aan den Raad van Beroep te worden opgedragen. Het is onjuist, dat de burgerlijke rechter later nog eens te beoordeelen kan krijgen een vraag door den administratieven rechter uitdrukkelijk of implicite reeds beantwoord.

Daarentegen behoort een verzet ex art. 17, voorzoover dit steunt op de bewering dat de belasting reeds betaald is of dat de vordering van het Gouvernement verjaard is, niet tot de taak van den Raad van Beroep, als vormende geen element voor de beoordeeling van de juistheid van den aanslag, doch tot die van den burgerlijken rechter, die over de rechtmatigheid van de vordering oordeelt.

Aan de tegenwoordige regeling kleven wat de Inkomstenbelasting betreft, naast het hiervoor genoemde juridische bezwaar van de niet juist afgebakende competentie van den burgerlijken en den administratieven rechter nog bezwaren van practischen aard. Immers, sinds het inwerking treden van P. B. 1932, No. 8, bestaat de Raad van Beroep voor de Inkomstenbelasting uit den Voorzitter en de gegradueerde Leden van het Hof (Zie artikel 31, 1ste lid P. B. 1932 No. 28). Indien nu over eene beslissing van den Raad van Beroep voornoemd door het Kantongerecht moet worden geoordeeld, zal allicht de op Aruba of op de Bovenwindsche eilanden gevestigde rechter over moeten komen ter behandeling van deze zaak, terwijl er bij hooger beroep wel geen lid van het Hof meer beschikbaar zal zijn, zoodat dan naar alle waarschijnlijkheid uitsluitend plaatsvervangers zitting zullen moeten nemen dan wel rechters ad hoc, door den Gouverneur volgens artikel 41 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (P. B. 1931 No. 45) benoemd. Het zal wel geen betoog behoeven, dat eene dergelijke gang van zaken weinig bevredigend is, temeer omdat de Inkomstenbelastingverordening er van uitgaat, dat het niet gewenscht is, dat plaatsvervangende rechters kennis nemen van zaken de Inkomstenbelasting betreffende.

Aangezien het hier er om gaat uit te maken, waar iemands woonplaats of de zetel van het betrokken lichaam gevestigd is, en zulks krachtens het aangehaalde artikel 2 (P. B. 1932 No. 28) „naar omstandigheden" moet worden beoordeeld, heeft het weinig zin zoovele instanties op elkander te stapelen; vooral als dit met eigenaardige moeilijkheden gepaard gaat.

De leden van het Hof doen reeds, onder de benaming Raad van Beroep, uitspraak omtrent de vraag, rakende de woon-

plaats of plaats der vestiging. Wat de wetgever in 1908 beoogde, n.l. eene beslissing van het Hof van Justitie, is reeds bereikt.

Het ontwerp, dat hierbij Uwen Raad wordt aangeboden, beoogt het wegnemen van den hierboven uiteengezetten minder juisten toestand.

Willemstad, den 14den Juli 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—16.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 18den November 1933 (P. B. No. 108), nader aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908" (P. B. No. 33), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 18den November 1933 (P. B. No. 108), ondergaat de navolgende aanvulling:
in het tweede lid van art. 195 wordt tusschen de woorden „accijnsgoederen" en „worden" ingevoegd het volgende: „,sigaren, sigaretten, tabak, wijn en bier".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—16.

Verordening van den..... tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Er bestaat een sterk vermoeden, dat zekere goederen, uit entrepôt uitgeslagen met bestemming ten uitvoer, na de haven verlaten te hebben, clandestien weder op de kust worden gelost en zoodoende, buiten de douane om, in het vrije verkeer worden gebracht.

Dit is vooral het geval met de zwaar belaste goederen zooals sigaretten en tabak.

De ondergeteekende is van meening, dat de bepalingen voor zekerheidstelling, opgenomen in Hoofdstuk VII van de Algemeene Verordening, als preventieve maatregel, ook van toepassing dienen te worden verklaard op sigaretten, sigaren, tabak, wijn en bier.

Willemstad, den 21sten Augustus 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—16.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen.

Door de meeste leden werd opgemerkt, dat het systeem van het eischen van landingscertificaten reeds den uitvoerhandel — eigenlijk doorvoerhandel — van alcoholhoudende dranken vrijwel lam slaat en dat hetzelfde resultaat ten aanzien van andere artikelen te verwachten is bij toepasselijkverklaring van dat systeem daarop. Deze leden merkten op, dat dat stelsel alleen het smokkelen van uit de havens of reeden der eilanden op de respectieve kusten kan tegengaan. De feiten bewijzen echter, dat meermalen alcohol van uit het buitenland op onze kust wordt geland, wat niet kan worden vermeden door het instituut der landingscertificaten. De sprekers hier aan het woord betoogden, dat een intensieve bewaking van de kust het eenige doeltreffende middel is. En waar van het systeem van landingscertificaten veel schade wordt ondervonden en de voordeelen gering zijn, zijn zij van meening, dat dat systeem geheel afgeschaft dient te worden om den uitvoerhandel zoo vrij mogelijk te maken. Verlaging van invoerrechten op de artikelen, waaromtrent het betrekkelijke voorstel gedaan wordt, alsook van de accijnzen zou het beste middel zijn om den prikkel tot smokkelen te verminderen, waardoor tevens de verkoop van die artikelen aan doortrekkende passagiers in de hand gewerkt zou worden door de aantrekkelijkheid van lagere prijzen in vergelijking met die in hun eigen land.

Een lid was echter van meening, dat door afschaffing van het systeem der landingscertificaten de drankmisbruik in andere landen bevorderd zou worden, waarom hij zich daarmede niet zou kunnen vereenigen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 15n. October 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—16.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908".

Memorie van Antwoord.

No. 4.

De meening in het Voorloopig Verslag geuit, dat het systeem van het eischen van landingscertificaten den uitvoerhandel — eigenlijk doorvoerhandel — vrijwel lam slaat, kan door het Bestuur niet worden gedeeld. De wijze waarop het voorschrift, vervat in het Besluit opgenomen in P. B. 1923 No 43, zooals dit is gewijzigd en aangevuld bij het Besluit opgenomen in P. B. 1923 No 52, wordt toegepast, is dermate soepel dat de handel hiervan niet de minste lasten ondervindt. Zoo worden geen landingscertificaten geeischt bij inlading in schepen voor scheepsgebruik, indien de doorvoerlijst wordt afgeteekend door een der scheepsofficieren, voorts indien de inslag geschiedt ten behoeve van passagiers van groote schepen of toeristen schepen en evemin bij vervoer tusschen de eilanden mits zulks geschiedt door bekende firma's. De gevallen waarin wel landingscertificaten worden geeischt blijven vrijwel beperkt tot die waarin uitvoer of vervoer tusschen eilanden plaats heeft door onbekende personen, geen passagiers van groote — of toeristenschepen zijnde, alsmede bij aanvraag voor scheepsgebruik aan boord van zeilschepen in grootere hoeveelheid dan vijf colli.

Het ligt in het voornemen, bij uitbreiding van de momogelijkheid tot het vragen van zekerheid bij uitvoer van de in het ontwerp genoemde artikelen, van deze bevoegdheid eveneens slechts in noodzakelijke gevallen gebruik te maken.

Voor eene intensieve bewaking van de kust, waardoor de absolute onmogelijkheid zou ontstaan om goederen frauduleus in te voeren, zou het Gebiedsdeel zich zeer hooge kosten moeten getroosten. Teneinde deze kosten te vermijden is hier, evenals trouwens in Nederland, gezocht naar een systeem waardoor althans wordt voorkomen dat goederen, welke het Gebiedsdeel worden uitgevoerd, weder zouden kunnen worden geland zonder dat de verschuldigde rechten daarvoor worden voldaan.

Voor eene intensieve kustbewaking, als door de Afdeelingen gevraagd, zou de instelling van een ambulanten recherchedienst te water, die gepaard zou gaan met groote kosten van aanschaffing van een of meer zeewaardige recherchevaartuigen en de bezoldiging, benevens verblijfkosten van bedienend personeel, naar de meening van ondergeteekende, eene gebiedende noodzakelijkheid zijn.

Bij Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld om aan artikel 127 een nieuw onderdeel toe te voegen, beoogende de verschillende soorten veevoeder vrij te stellen van invoerrecht. De veeteelt maakt thans een zeer moeilijken tijd door en het komt ondergeteekende gewenscht voor dezen tak van bedrijf allen mogelijken steun te verleenen. Het veehoudersbedrijf, hetwelk thans zoo weinig loonend is, zal door de voorgestelde maatregel het benoodigde veevoeder voordeeliger kunnen inslaan.

De inlandsche geiten- en schapenteelt lijdt eveneens onder de tegenwoordige tijdsomstandigheden. Hoewel voornamelijk ten gevolge van den steun, die reeds wordt gegeven, een groot deel van de markt van z. g. klein vee door het binnenlandsche klein vee is veroverd zonder dat zulks op den prijs van het vleesch van invloed is geweest, moet met onverwachten aanvoer op groote schaal uit het buitenland rekening worden gehouden. Teneinde het in zulk een geval aan de houders van het binnenlandsche klein vee mogelijk te maken te concurreeren, wordt voorgesteld het invoerrecht van geiten en schapen te bepalen op f 1,50 per stuk.

Willemstad, den 2den Mei 1935.

De GOUVERNEUR van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—16.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Algemeene Verordening I. U. en D. 1908"

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

In artikel 127 wordt tusschen de posten 16 en 17 een nieuwe post ingevoegd, te lezen alg volgt:

„16a. Hooi, katoenzaad, katoenzaadpitten, katoenzaadmeel, lijnzaad, lijnzaadkoeken, lijnzaadmeel, zemelen van tarwe en van mais, alsmede van mengsels daarvan, kennelijk bestemd voor veevoeder;"

In de lijst van met invoerrecht belaste goederen in artikel 128 worden de volgende wijzigingen aangebracht:
bij de posten „Geiten" en Schapen" wordt steeds instede van „f 0,50" gelezen „f 1,50".

Willemstad, den 2den Mei 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—19.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen, te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In sub b van 1 van artikel 1 der verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen, wordt de komma achter het woord „vervangt" vervangen door een punt en vervalt het daarna gestelde.

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—19.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Blijkens een ontvangen mededeeling heeft de Minister van Buitenlandsche Zaken den Consul-Generaal der Nederlanden te Londen of dengeen, die hem vervangt, aangewezen als de bevoegde Nederlandsche consulair ambtenaar door wiens tusschenkomst aanvrage om mededeeling van gerechtelijke stukken en rogatoire commissies moet worden overgemaakt, in welk Britsch gebied ook, waarvan de werking van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten Verdrag houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen in burgerlijke en handelszaken (Staatsblad 1933 No. 364) door de Britsche Regeering is uitgebreid of nog zal worden uitgebreid, de mededeeling van het gerechtelijk stuk of de uitvoering der rogatoire Commissie moet geschieden, zulks voor zoover niet anders zal worden bepaald.

In verband met het vorenstaande komt het den ondergeteekende gewenscht voor de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90) te wijzigen in den zin van het hierbij Uwen Raad aangeboden ontwerp.

Willemstad, den 8sten September 1934.

De Gouverneur van Curaçao,
Bij afwezigheid:
De waarnemend Gouverneur,

F. A. JAS.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—19.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 30sten Augustus 1933 (P. B. No. 90), houdende voorzieningen tot uitvoering van het op 31 Mei 1932 te Londen tusschen Nederland en Groot-Britannië gesloten verdrag, houdende bepalingen tot het vergemakkelijken van het voeren van rechtsgedingen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 17den September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—20.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk voorkomt het bepaalde onder f van artikel 3 der Opiumverordening (P. B. 1929 No. 65) te wijzigen teneinde afzonderlijke toepasselijkverklaring van de bepalingen der Opiumconventie van Genève van 19 Februari 1925 (P. B. 1928 No. 66) op verdoovende middelen, andere dan die genoemd bij dat artikel onder de letters a tot en met e, overbodig te maken.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 6den Januari 1934 (P. B. No. 2), wordt gewijzigd als volgt:

het bepaalde onder f van artikel 3 wordt gelezen:

„Andere stoffen, waarop de Opiumconventie van Genève van 19 Februari 1925 (P. B. 1928 No. 66) overeenkomstig artikel 10 dier Conventie voor Curaçao van toepassing is verklaard.".

Artikel 2.

De verordeningen van den 22sten April 1930 (P. B. 1930 No. 28), zooals gewijzigd bij die van den 13den Juli 1932 (P. B. 1932 No. 79), van den 14den Augustus 1931 (P. B. 1931 No. 50), zooals aangevuld bij die van den 23sten Maart 1932 (P. B. 1932 No. 34) en van den 30sten December 1932 (P. B. 1933 No. 30), tot toepasselijkverklaring van de Opiumconventie op de daarin genoemde stoffen vervallen.

Artikel 3.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—20.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 30sten Juli 1929 (P. B. No. 65), houdende vaststelling van bepalingen betreffende het opium en andere verdoovende middelen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De zgn. Opiumverordening (P. B. 1929 No. 65) strekt ter uitvoering van de verplichting, aanvaard bij art. 5 van het Verdrag van 19 Februari 1925, betreffende de vervaardiging en de bereiding van, alsmede den handel in verdoovende middelen, bekend gemaakt in P. B. 1928, No. 66.

Dat art. 5 luidt:

„De Verdragsluitende Partijen zullen doeltreffende wetten of regelingen uitvaardigen, teneinde de vervaardiging, den invoer, den verkoop, het in omloop brengen, den uitvoer en het gebruik van stoffen, waarop dit Hoofdstuk van toepassing is, te beperken uitsluitend tot geneeskundige en wetenschappelijke doeleinden. Zij zullen met elkander samenwerken, teneinde het gebruik van deze stoffen voor ieder ander doeleinde te verhinderen.".

Bij art. 4 van het Verdrag zijn de stoffen opgesomd, waarop de wettelijke voorschriften van toepassing behooren te zijn. Onder letter g ervan komt als slot voor „ieder ander verdoovend middel waarop dit Verdrag overeenkomstig art. 10 van toepassing kan zijn".

In art. 3 van de hier te lande geldende Opiumverordening is een en ander voor Curaçao uitgewerkt en is na opsomming van de verschillende stoffen, waarvan invoer, uitvoer enz. zijn beperkt tot geneeskundige en wetenschappelijke doeleinden, tot slot sub f bepaald: „ieder ander narcotisch werkend geneesmiddel, waarop de Conventie van Genève van 19 Februari 1925 overeenkomstig artikel 10 der Conventie bij koloniale verordening toepasselijk is verklaard".

Het bepaalde sub f heeft herhaaldelijk een koloniale verordening noodig gemaakt (P. B. 1930 No. 28, 1931 No. 50, 1932 Nos. 34 en 79, 1933 No. 30) en zal telkens weder een verordening noodig maken, zoo dikwijls de Nederlandsche Regeering een aanbeveling aanvaardt als bedoeld in art. 10 van het Verdrag.

Dit art. 10 luidt:

„Wanneer het Gezondheidscomité van den Volkenbond, na de vraag te hebben voorgelegd aan het Permanente Comité van het Internationale Bureau voor openbare gezondheid te Parijs ter fine van advies en rapport, zal hebben vastgesteld, dat eenig verdoovend middel, waarop dit Verdrag niet van toepassing is, aanleiding zou kunnen geven tot overeenkomstig misbruik en even schadelijke gevolgen zou kunnen hebben als de in dit Hoofdstuk van dit Verdrag bedoelde stoffen, zal het Gezondheidscomité den Raad van den Volkenbond hiermede in kennis stellen en hem aanbevelen, dat de bepalingen van dit Verdrag op deze stof van toepassing zullen worden verklaard.

De Raad van den Volkenbond zal deze aanbeveling aan de Verdragsluitende Partijen mededeelen. Iedere Verdragsluitende Partij, die de aanbeveling aanvaardt, zal haar aanvaarding ter kennis brengen van den Secretaris-Generaal van den Volkenbond, die hiervan aan de andere Verdragsluitende Partijen mededeeling zal doen.

De bepalingen van dit Verdrag zullen op de desbetreffende stof onmiddellijk van toepassing worden in de betrekkingen tusschen de Verdragsluitende Partijen, die de bovenbedoelde aanbeveling zullen hebben aanvaard.".

Teneinde aan het maken van telkens nieuwe verordeningen op dat punt te ontkomen en tevens om de wettelijke bepaling te doen aansluiten aan de bij artikel 10 der Conventie bedoelde toepasselijkverklaring door de enkele aanvaarding

der aanbeveling, ware het sub f bepaalde te redigeeren als bij het ontwerp van verordening is geschied.

Zoodra de verordening is tot stand gekomen, zullen telkens als de Nederlandsche Regeering een aanbeveling van den Raad van den Volkenbond om eenig verdoovend middel onder de werking der Conventie te brengen voor Curaçao heeft aanvaard de bepalingen der Opiumverordening automatisch op dat middel van toepassing zijn. Een nieuwe verordening is daartoe niet vereischt, enkel een bekendmaking van de stof of stoffen in het Publicatieblad, opdat het publiek en ieder, die het aangaat, daarvan niet onkundig zij.

In de eerste bekendmaking zullen alsdan alle stoffen worden vermeld ten aanzien waarvan toepassing van art. 10 van het Verdrag heeft plaats gehad en in volgende bekendmakingen de aanvullingen en/of wijzigingen.

De tot nu toe ingevolge de oude redactie van sub f van art. 3 der Opiumverordening tot stand gekomen verordeningen dienen te vervallen.

Willemstad, den 19den September 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—21.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Winkelsluitingsverordening 1932" (P. B. 1932 No. 88).

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 52 van het zittingsjaar 1933-1934).

Verscheidene leden konden zich met de strekking van dit ontwerp zeer wel vereenigen en juichten het toe, dat het Bestuur ook voor de in dit ontwerp genoemde categorie ten opzichte der sluitingsuren regelend zal gaan optreden.

Enkele leden waren van oordeel, dat voor het treffen van de hier voorgestelde maatregelen geen reden bestaat. In het algemeen verklaarden deze leden bestuursinmenging op dit gebied ongewenscht te achten en bepleitten algeheele afschaffing van de Winkelsluiting, waartoe zij bereid waren hunne medewerking te verleenen.

Eenige leden waren integendeel van oordeel, dat het streven van het Bestuur om ten aanzien van de sluitingsuren regelend op te treden uit een sociaal oogpunt volle steun verdient. Naar hun meening is het gewenscht om op Zondag het sluitingsuur op 12 uur in stede van op 2 uur te stellen en dienovereenkomstig ook dit ontwerp te wijzigen.

Hiertegen werd door andere leden aangevoerd, dat naar hunne meening de verkorting door de hiervoren aan het woord zijnde leden bepleit, voor den handel ongewenscht is, terwijl zij bovendien nog wilden opmerken, dat een ieder geheel vrij is om, zoo hij zulks wenscht, toch des Zondags om 12 uur te sluiten.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 17den September 1934.

De Rapporteurs.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—17.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77), zooals gewijzigd en aangevuld bij de verordening van den 27sten November 1929 (P. B. No. 91), nader te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77), zooals gewijzigd en aangevuld bij de verordening van den 27sten November 1929 (P. B. No. 91), wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

A. In artikel 5 worden achter het woord „nummerplaten" de woorden „en etiketten" gevoegd.
Aan dit artikel wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende als volgt:
„De belasting is verschuldigd voor de onder letter a van artikel 3 bedoelde motorrijtuigen in vier gelijke termijnen en wel telkens op den eersten werkdag van de eerste maand van elk kalenderkwartaal."

B. In artikel 8 worden telkens achter het woord „platen" gevoegd de woorden „en etiketten".
Aan dit artikel wordt het volgende toegevoegd:
„In het tweede, derde en vierde kwartaal van ieder belastingjaar moeten de motorrijtuigen op meer dan drie wielen bovendien voorzien zijn van een etiket, hetwelk op het motorrijtuig moet worden aangebracht op een plaats, welke door den Procureur-Generaal wordt bepaald en bekendgemaakt op de wijze als in het vorig lid ten aanzien van de nummerplaten is bepaald."

C. Aan artikel 9 wordt het volgende toegevoegd:
„Gelijktijdig worden door den Procureur-Generaal vastgesteld den vorm, de afmeting, de kleur en het opschrift van de etiketten in het vorig artikel bedoeld."

D. De punt achter het woord „belastingjaar" aan het slot van artikel 10 wordt gewijzigd in een komma en daarachter het volgende toegevoegd:
„met uitzondering van de nummerplaten voor motorrijtuigen op meer dan drie wielen, welke gedurende het tweede, derde en vierde kwartaal slechts geldig zijn, indien het motorrijtuig tevens op de voorgeschreven wijze voorzien is van het etiket, bedoeld in artikel 8, 2de lid, geldig voor dat kwartaal. Gedurende de eerste vijftien dagen van het onmiddellijk volgend belastingjaar is de nummerplaat van het voorafgaand belastingjaar voor motorrijtuigen op meer dan drie wielen slechts geldig, indien dat motorrijtuig voorzien is van het etiket, vastgesteld voor het vierde kwartaal van het voorafgaand belastingjaar."

E. De punt achter het woord „eiland" aan het slot van artikel 12 wordt gewijzigd in een komma en daarachter het volgende toegevoegd:
„en de etiketten gedurende een maand vóór den aanvang van het kwartaal waarvoor zij geldig zijn."

F. In artikel 13 worden tusschen de woorden „nummerplaten" en „worden" ingevoegd de woorden „en etiketten".

G. In artikel 14a, 1ste lid, worden tusschen de woorden „platen" en „afgegeven" ingevoegd de woorden „en etiketten".

H. In artikel 15, eerste lid, worden tusschen de woorden „platen" en „afstaat" ingevoegd de woorden „benevens het benoodigde etiket of de benoodigde etiketten".
In het derde lid worden tusschen de woorden „-platen" en „wordt" ingevoegd de woorden „en etiketten".

I. Aan artikel 17 worden twee nieuwe leden toegevoegd, luidende als volgt:
„De motorrijtuigen op meer dan drie wielen, waarvoor nummerplaten worden verstrekt ingevolge dit artikel, behoeven gedurende het tweede, derde en vierde kwartaal van een belastingjaar en de eerste vijftien dagen van het volgend belastingjaar niet voorzien te zijn van een etiket als bedoeld in het tweede lid van artikel 8.
Nummerplaten als bedoeld in het vorig lid zijn door een uiterlijk kenteeken te onderscheiden van andere nummerplaten."

J. Aan artikel 18 wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende als volgt:
„Indien de in het eerste lid bedoelde persoon gedurende het tweede, derde of vierde kwartaal van eenig belastingjaar overgaat tot de afschaffing of het niet meer op den openbaren weg bezigen van een motorrijtuig op meer dan drie wielen, wordt hem kosteloos een etiket, geldig voor dat kwartaal, door den Ontvanger uitgereikt, nadat het voor hetzelfde kwartaal geldig aangebracht etiket van het motorrijtuig, hetwelk afgeschaft of niet meer op den openbaren weg gebezigd wordt onder toezicht vanwege dien Ontvanger is vernietigd."

K. In artikel 19 worden tusschen de woorden „-platen" en „te" ingevoegd de woorden „en etiketten".

L. In a. van sub 1o. van artikel 23 vervalt de puntkomma en worden achter het woord „-platen" toegevoegd de woorden „en etiketten;"

M. In artikel 27 worden tusschen de woorden „nummerplaten" en „worden" ingevoegd de woorden „en etiketten".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1935.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—17.

Verordening van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Zooals toegezegd bij de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag betreffende de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935, wordt hierbij aan den Raad aangeboden een ontwerp tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928", waardoor de mogelijkheid wordt geschapen, dat voor motorrijtuigen op meer dan drie wielen de belasting per kwartaal zal kunnen worden voldaan.

Slechts voor de in letter a van artikel 3 genoemde belastingobjecten wordt voornoemde mogelijkheid geopend, aangezien de bedragen, verschuldigd voor die onder letters b, c en d van dat artikel genoemd, zoo gering zijn, dat betaling ineens bij den aanvang van het belastingjaar geen moeilijkheden kan opleveren.

Gezocht is naar eene wijze van contrôle op de betaling der belasting, die aan belanghebbenden zoo min mogelijk moeilijkheden verschaft. De keuze is daarbij gevallen op een systeem, waarbij de houders van motorrijtuigen op meer dan drie wielen verplicht worden gedurende het tweede, derde en vierde kwartaal op een goed zichtbare plaats van het motorrijtuig (gedacht wordt aan den rechterbenedenhoek van de voorruit) een ten Ontvangkantore verkrijgbaar etiket te plakken. Deze etiketten zullen voor ieder kwartaal van een ander model en kleur zijn en aan de achterzijde tevens de quitantie van den Ontvanger bevatten. Door dit systeem zal getracht worden te bereiken, dat houders van bedoelde motorrijtuigen niet herhaaldelijk door met de contrôle belaste ambtenaren zullen behoeven te worden aangehouden. Slechts in gevallen van twijfel zullen de ambtenaren zich ervan dienen te vergewissen of het opgeplakte etiket de kenmerken van echtheid draagt.

Artikelen.

Ad artikel 1 sub B. Het komt wenschelijk voor vorm, afmeting, kleur en opschrift van het etiket evenals die van de nummerplaat zelve door den Procureur-Generaal te doen vaststellen.

Ad artikel 1 sub I. In de verordening wordt thans een bepaling opgenomen, waarbij strafbaar wordt gesteld het rijden op den openbaren weg met een motorrijtuig, indien dit niet voorzien is van de daarvoor voorgeschreven geldige nummerplaat *en etiket.* Het komt daarom wenschelijk voor te bepalen, dat de motorrijtuigen, in artikel 16 bedoeld, niet van zulk een etiket behoeven te zijn voorzien. In verband met het vorenstaande zal daarom thans in de verordening bepaald dienen te worden, dat de nummerplaten van genoemde motorrijtuigen door een uiterlijk kenteeken van andere nummerplaten moeten kunnen worden onderscheiden. Zooals bekend, was het onder de thans geldende regeling reeds gebruik om een groot deel van deze motorrijtuigen van een kenteeken te voorzien, immers voerden zij steeds de letter D.

De overige voorgestelde wijzigingen behoeven naar de meening van den ondergeteekende geen nadere toelichting, daar zij geheel voor zichzelf spreken.

Willemstad, den 30sten Augustus 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—17.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Door enkele leden werd betoogd, dat het brengen van progressiviteit in het tarief der belasting van motorrijtuigen op meer dan drie wielen wenschelijk is. Gedacht werd door deze leden aan een progressiviteit naar het gewicht. Andere leden waren van meening, dat er ten aanzien dier belasting onderscheid gemaakt zou moeten worden tusschen personenwagens en vrachtwagens, waaronder vrachtwagens voor bedrijven, inbegrepen het verhuurbedrijf. Gaarne zouden deze leden de meening van het Bestuur ten deze vernemen.

Weer andere leden waren tegen deze onderscheidingen.

Betoogd werd, dat de keuring voor nieuwe auto's onnoodig lijkt. Hoewel dit punt buiten het behandelde onderwerp valt, zou men toch gaarne het gevoelen van het Bestuur ter zake vernemen.

Het belastingtarief voor motorrijtuigen op meer dan 3 wielen werd zeer hoog gevonden en betoogd, dat dit vooral in deze tijden van dalende inkomsten zwaar drukt. Gemeend werd, dat verlaging gewenscht is en niet ten nadeele van 's Lands kas behoeft te zijn aangezien bij verlaging der belasting op vermeerdering van het aantal belastingplichtigen gerekend mag worden.

Men vestigde er de aandacht op, dat het tarief voor personenvervoer door de huurauto's gewijzigd zou dienen te worden in verband met de opheffing van het tolgeld van de Koningin Emmabrug.

Artikelen.

Ad art. 1A. Gevraagd werd de mogelijkheid open te laten om de belasting ook in eens voor een geheel jaar te voldoen.

Ad art. 1B. Gemeend werd, dat de keuze van een stelsel van etiketten minder gelukkig is. Er zijn auto's zonder voorruit; bij regen, wasschen, enz. wordt het etiket licht beschadigd of vernietigd. De voorkeur werd gegeven aan een stelsel van metalen plaatjes, te bevestigen op de nummerplaat, met bijbehoorende betalingsbewijzen. Het plaatje samen met het bewijs leveren dan het bewijs, dat de belasting betaald is.

Gemeend werd door enkele leden — met wie de meerderheid het echter niet eens was — dat voortaan de nummerplaten niet meer jaarlijks verwisseld behoeven te worden, indien ook voor het eerste kwartaal een „plaatje" wordt verstrekt. Gevraagd werd welke besparing dit voor 's Lands kas zou kunnen opleveren.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—18.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106), zooals gewijzigd en aangevuld bij de verordening van den 29sten Juli 1933 (P. B. No. 68), te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Letter D van artikel 6 van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106), zooals gewijzigd en aangevuld bij de verordening van den 29sten Juli 1933 (P. B. No. 68), wordt gelezen als volgt:

„D. *Oorlogsschepen en pleiziervaartuigen.*

Van de betaling van het loodsgeld zijn vrijgesteld oorlogsschepen en in Curaçao thuisbehoorende yachten en pleiziervaartuigen, alsmede zoodanige vreemde vaartuigen, die tot erkende yachtclubs behooren, behalve wanneer passagiers of koopmansgoederen worden vervoerd.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—18.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het komt den ondergeteekende wenschelijk voor yachten en pleiziervaartuigen vrij te stellen van het betalen van loodsgeld.

Ingevolge het gestelde in artikel 18 van de Algemeene Verordening I. U. & D. 1908 worden deze vaartuigen vrijgesteld van de formaliteit van inklaring. Ook op dit punt wordt dus reeds onderscheid gemaakt tusschen deze vaartuigen en gewone handelsschepen. Bovendien is eene vrijstelling als voorgesteld in overeenstemming met het internationaal gebruik.

Ter voorkoming, dat van de voorgestelde vrijstelling misbruik wordt gemaakt, is, zulks in navolging van het bepaalde in de Algemeene Verordening I. U. & D. 1908, de restrictie gemaakt, dat op de vrijstelling geen aanspraak zal kunnen worden gemaakt, indien passagiers of koopmansgoederen worden vervoerd. Onder passagiers zullen uitsluitend worden verstaan personen, die tegen betaling van vracht worden vervoerd.

Willemstad, den 30sten Augustus 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—18.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Met de strekking van het ontwerp kon men zich algemeen vereenigen.

Artikelen.

Ad art. 1. De voorgestelde redactie van letter D werd niet zeer gelukkig geacht. Allereerst achtte men het gewenscht in de bepaling duidelijk tot uitdrukking te brengen, wat in den laatsten zin van de memorie van toelichting staat vermeld en wel door toevoeging van de woorden „tegen betaling" tusschen de woorden „wanneer" en „passagiers".

Begrepen werd, dat wanneer de jachten of pleiziervaartuigen ook zelfs kosteloos koopmansgoederen vervoeren, zij loodsgelden zullen moeten betalen.

De „y" van „yachten" zal een „j" moeten zijn.

Aangezien oorlogsschepen naar internationaal gebruik geacht worden nimmer koopmansgoederen of tegen betaling passagiers te vervoeren en ten einde de restrictie duidelijk op alle andere in het artikel genoemde vaartuigen te doen slaan, werd voorgesteld letter D als volgt te lezen:

„D. Oorlogsschepen en pleiziervaartuigen.

Van de betaling van het loodsgeld zijn vrijgesteld oorlogsschepen, benevens, behalve wanneer koopmansgoederen of tegen betaling passagiers worden vervoerd, in Curaçao thuisbehoorende jachten en pleiziervaartuigen en zoodanige vreemde vaartuigen, die tot erkende jachtclubs behooren.".

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—18.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de Afdeelingen zich algemeen met de strekking van het ontwerp konden vereenigen.

Bij Nota van Wijziging wordt de redactie van de voorgestelde letter D gewijzigd in den zin als door de Afdeelingen voorgesteld.

Opgemerkt wordt, dat volgens Van Dale's Groot Woordenboek der Nederlandsche Taal het woord jacht zoowel met een „j" als met een „y" kan worden geschreven.

Willemstad, den 10den September 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—18.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Nota van Wijziging.

No. 5.

De in het ontwerp voorgestelde letter D wordt gelezen als volgt:

„D. *Oorlogsschepen en pleiziervaartuigen.*

Van de betaling van het loodsgeld zijn vrijgesteld:

a. oorlogsschepen;

b. in Curaçao thuisbehoorende jachten en pleiziervaartuigen en zoodanige vreemde vaartuigen, die tot erkende jachtclubs behooren, behalve wanneer koopmansgoederen of tegen betaling passagiers worden vervoerd.".

Willemstad, den 10den September 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—18.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Eindverslag.

No. 6.

De Commissie van Rapporteurs, in overleg met de Voorzitters der Afdeelingen, is, na kennis genomen te hebben van de Memorie van Antwoord op het Voorloopig Verslag over deze ontwerp-verordening en van de Nota van Wijziging op het ontwerp, van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare beraadslaging voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10den September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--21.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Winkelsluitingsverordening 1932" (P. B. 1932 No. 88).

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Het was het Bestuur aangenaam uit het Voorloopig Verslag den indruk te krijgen, dat de meeste leden zich met de strekking van het ontwerp wel kunnen vereenigen.

Het Bestuur deelt geheel de meening der leden, die betoogden, dat ten aanzien van de sluitingsuren regelend moet worden opgetreden. Deze meening is mede gegrond op de overtuiging, dat hoezeer ook de kappers en barbiers thans wettelijk geheel vrij zijn hun bedrijf te sluiten, wanneer het hun goeddunkt, zij zulks economisch niet zijn en zij in dit opzicht derhalve bescherming behoeven. Dat de voorgestelde bescherming in strijd zou komen met de belangen van den handel, kan het Bestuur niet inzien.

Het Bestuur geeft er de voorkeur aan, om het sluitingsuur op Zondagen voor kappers- en barbierswinkels niet vroeger te stellen dan voor de overige onder de verordening vallende winkels, en meent derhalve het voorstel om het sluitingsuur op Zondagen voor kappers- en barbierswinkels op 2 uur te bepalen, te moeten handhaven.

Daartegenover is het Bestuur van meening, dat het in verband met de tegenwoordige economische omstandigheden te zeer in het bedrijfsleven zou ingrijpen om thans voor alle onder de verordening vallende winkels het sluitingsuur voor Zondagen op 12 uur te stellen.

Willemstad, den 22sten October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--21.

Verordening van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Winkelsluitingsverordening 1932" (P. B. 1932 No. 88).

Eindverslag.

No. 3.

De afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. November 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—22.

Verordening van den.....,
regelende het onderwijs in Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 5 van het zittingsjaar 1933-1934).

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Vele leden betuigden hunne waardeering voor de gedachte om eene regeling in algemeenen zin van de onderscheidene vormen van onderwijs in dit gewest in één verordening neer te leggen en voor de overzichtelijke wijze, waarop deze gedachte werd uitgewerkt.

Meerdere leden wenschten het Bestuur geluk met de zeer gelukkige oplossing voor Curaçao van het in Nederland nog steeds bestaande probleem tot hoeverre de subsidieering van het bijzonder onderwijs behoort te gaan. Deze leden juichten het toe, dat als criterium gekozen werd de erkenning door den Gouverneur, dat er behoefte bestaat aan de school, waarvoor subsidie wordt aangevraagd. Enkele leden beschouwden echter het stellen van de voorwaarde, dat de geldmiddelen de subsidieering moeten toelaten, naast het genoemde behoefte-criterium een anomalie, gezien art. 180 van het Regeeringsreglement. Indien de behoefte vaststaat dan verlangt h. i. het Regeeringsreglement dat onderwijs gegeven wordt en moeten de middelen er voor gevonden worden.

De strekking van de eerste alinea op pag. 3 der memorie van toelichting werd niet wel begrepen, daar men meende, dat voor geen enkel doel gelden uit 's Lands kas worden uitgegeven tenzij hiermede op de begrooting rekening is gehouden, zoodat het oordeel van den Raad automatisch wordt ingewonnen, ook indien het betreft uitkeeringen aan het bijzonder onderwijs.

Gevraagd werd, hoe het met de opleiding van onderwijskrachten gesteld is en of in deze opleiding een waarborg gelegen is, dat het onderwijs en leerplan ook inderdaad naar de bedoeling op hooger peil komt.

Gaarne werd vernomen, of het Bestuur de invoering van de in Nederland per 1 September doorgevoerde vereenvoudigde spelling in overweging heeft genomen. Men meende, dat ten deze eenzelfde lijn als in Nederland behoort gevolgd te worden, te meer waar zeker in dit gebiedsdeel een vereenvoudigde spelling toegejuicht zal worden door de bevolking. Tevens zal vermindering van den tijd te besteden aan het onderwijs in de vereenvoudigde spelling vergeleken met die in de vigeerende spelling ten goede kunnen komen aan het onderwijs in de kennis van de Nederlandsche taal in het algemeen, hetgeen zeer wenschelijk werd geacht.

Het werd door vele leden wenschelijk geacht, dat in verband met de omstandigheid, dat reeds vele leerlingen wegens het bereikt hebben van den leeftijdsgrens de scholen hebben moeten verlaten, reeds dadelijk begonnen wordt met vervolgonderwijs. Meerdere leden ontveinsden zich niet, dat wellicht weinig animo voor het bezoek van deze cursussen zal bestaan, doch zij meenen, dat hier een taak voor het Bestuur is weggelegd.

Gevraagd werd, welke middelen het Bestuur ten dienste staan om het bezoek van de cursussen voor vervolg- en beroepsonderwijs en de normaallessen ter opleiding van onderwijzers te stimuleeren.

Gevraagd werd, welk systeem bij het samenstellen van dit

ontwerp gevolgd is ten aanzien van de gevallen, waarin de Gouverneur den Raad van Bestuur dient te hooren.

Artikelen.

Ad art. 7, 2de lid. Het woord „ondersteuning" werd door enkele leden niet in overeenstemming geacht met art. 180 Regeeringsreglement.

Ad art. 9. Dit artikel werd geacht in strijd te zijn met het bepaalde in het 2e lid van art. 8. Voorgesteld werd daarom in het 1ste lid van art. 9 in stede der woorden na „dat" te lezen: „niet voldoet aan de regels door den Gouverneur gesteld als bedoeld in art. 8, 2de lid".
In het 2de lid van art. 9 ware in stede van „afkeuring" te stellen: „niet voldoening".

Ad art. 11. Bij dit artikel ware rekening te houden met de voorgestelde wijzigingen ad art. 9.
Het verdient aanbeveling de in dit artikel genoemde artikelen 8, 9 en 10 in de natuurlijke volgorde op elkaar te laten volgen.

Ad art. 13. 1o. Gevraagd werd of na „huisgezin" niet het woordje „tegelijk" ingevoegd zou moeten worden.

Ad art. 14. Gevraagd werd, welke deze autoriteiten zullen zijn en of er bezwaren bestaan ze met name in dit artikel te noemen.

Ad art. 15. Het cijfertje 1 zal abusievelijk vóór het eenige lid, waaruit dit artikel bestaat, geplaatst zijn.
b. de toeveeging „of meer" werd niet begrepen en gevraagd of één bewijs niet voldoende is. Moet de verklaring loopen over een bepaalden tijd, dan verdient het aanbeveling dien tijd hier te vermelden.

Ad art. 18. Voorgesteld werd in het 1ste lid na het woordje „is" in te voegen: „de Commissie van onderwijs gehoord" en in het tweede lid in stede der woorden „Gelijke" tot en met „van" te lezen: „Deze bepaling is ook toepasselijk op".
Aan het slot van het 4de lid moet de komma vervangen worden door een punt.

Ad art. 19. Begrepen werd, dat dus de onderwijzers met het onderwijs sub. d. bedoeld belast, wel moeten voldoen aan de bepalingen van deze verordening.

Ad Hoofdstuk II. Met vreugde werd door de afdeelingen er kennis van genomen, dat het in de bedoeling ligt het voorbereidend onderwijs te subsidieeren, doch gevraagd op welken voet dit zal geschieden, aangezien hetgeen ten deze bepaald is bij het lager onderwijs geen toepassing vindt op het voorbereidend onderwijs.

Ad art. 20. Enkele leden waren van meening, dat het woord „bijdragen" in verband met art. 180 Regeeringsreglement niet juist gekozen is.
Andere leden hadden geen bezwaar tegen dit woord, omdat het aangehaald artikel van het Regeeringsreglement toch niet spreekt van geheele bekostiging, doch van bekostiging op voet van gelijkheid, waarom zij het woord „bijdrage" het eenige juiste achtten.

Ad art. 21. Gevraagd werd of er bezwaren tegen bestaan, dat de hier bedoelde leeftijdsgrenzen in de verordening worden bepaald.

Ad art. 22. Gevraagd werd of hier een minimum of maximum is bedoeld — het laatste in verband met de vrijheid van het bijzonder onderwijs en de vraag of het werkplan — indien niet een maximum bedoeld is — niet te zwaar zou kunnen worden voor de kinderen.

Ad art. 23. Gevraagd werd of het tweede lid van dit artikel niet aldus gelezen zou moeten worden: „Zij kan worden bijgestaan ten minste door eene of meer vrouwelijke kweeke-

lingen, als bedoeld in artikel 16, in voege als daar omschreven, of door eene of meer onderwijzeressen, benoembaar tot onderwijzeres 4de klasse."

Ad art. 24. In aansluiting aan de vraag gesteld ad art. 23 vroeg men of dit artikel niet gelezen zou moeten worden: „Het onderwijs in voorbereidende klassen, verbonden aan scholen voor lager onderwijs, wordt gegeven door onderwijzeressen benoembaar tot onderwijzeres 4de klasse of ten minste door vrouwelijke kweekelingen, als bedoeld in artikel 16, in voege als daar omschreven."

Ad art. 29. In het derde lid wordt geen rekening gehouden met de mogelijkheid, dat ook aan scholen, waar *jongens en meisjes* schoolgaan aan de meisjes 21 uren per week les gegeven wordt.

Algemeen was men er voor om in het derde lid de mogelijkheid te openen om op de lagere school B twee talen te doen leeren, wat ten goede komt aan de minvermogende ouders, die hun kinderen willen laten doorstudeeren, in het belang is van een betere aansluiting aan de M. U. L. O. scholen en een betere voorbereiding geeft voor het leven.

Enkele leden spraken in dit verband over het geven van door het Bestuur betaalde cursussen op deze scholen na schooltijd, waartegen verscheidene leden zich verklaarden, omdat dikwijls ouders, die veelbelovende kinderen hebben, om vele redenen die kinderen niet willen laten nablijven en ook het belang van die cursussen niet begrijpen.

Ad art. 30. In het eerste lid is bij de opsomming van de vakken, in twee waarvan ten minste onderwijs gegeven moet worden behalve die vermeld onder a — j van art. 26 het vak onder n bedoeld abusievelijk weggelaten.

Ad art. 31. In het derde lid ware evenals in het tweede lid van art. 30 in voege als daar vermeld het vak m in te voegen.

Ad art. 35. Gevraagd werd of het niet wenschelijk zou zijn in de verordening een maximum aantal uren vast te leggen, gedurende welke godsdienstonderwijs zal kunnen worden gegeven. Sommige leden waren in verband met den voor de andere vakken benoodigden tijd van meening, dat ten hoogste 1 uur per week aan godsdienstonderwijs besteed zou kunnen worden.

Ad art. 47. Gevraagd werd welken maatstaf de Inspecteur van het onderwijs zal aanleggen bij zijne beoordeeling of de betrokkene voldoende kennis van de Engelsche taal bezit om in die taal het onderwijs te kunnen geven.

Ad art. 49. 2de lid. Gevraagd werd of de bepalingen in dit lid vervat nieuw zijn en zoo ja, welke overwegingen er toe geleid hebben om haar voor te stellen. Is het de bedoeling, dat de bedoelde onderwijzer in voorkomend geval ook de benoembaarheid bij het bijzonder onderwijs verliest? En bestaat er een soortgelijke bepaling voor de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs in dit ontwerp?

Ad artt. 50 en 51. Gevraagd werd wat de bedoeling is van het in het tweede lid van deze artikelen bedoelde verbod tot het geven van onderwijs voor *onbepaalden* tijd. Is het de bedoeling, zoo vroeg men, dat de betrokken onderwijzer dan telkens zal moeten vragen om weer onderwijs te mogen geven? Zou niet liever in stede van „onbepaalden" „langeren" gesteld dienen te worden?

Ad art. 53. De bepaling, dat het den onderwijzer verboden is te gedoogen, dat te zijnen huize een ander beroep dan dat van onderwijzer uitgeoefend wordt door de leden van zijn gezin werd wel wat sterk gevonden. Men vroeg zich af waarom een dergelijke bepaling voor de onderwijzers zou moeten gelden en niet voor de andere ambtenaren. Men verzocht dan ook te worden ingelicht omtrent de vraag in hoeverre het gewenscht is om deze bepaling in het ontwerp te handhaven.

Ad art. 54. Het werd wel wat zwaar geacht, dat overtreding van de artt. 52 en 53 direct met ontslag dient te worden gestraft. In overweging werd daarom gegeven om te bepalen, dat bij geval van overtreding de Gouverneur de straf van ontslag „kan" opleggen.

Ad art. 58. Algemeen werd gevraagd om een duidelijke redactie van dit artikel.

Ad art. 63. Gevraagd werd of voor de Bovenwindsche eilanden geen gunstigere bepalingen zouden kunnen gelden.

Ad art. 64. Men verzocht om door voorbeelden het systeem van dit artikel duidelijk te maken en speciaal de bedoeling van het tweede lid.
Men vroeg of het niet mogelijk is de voorschriften in het 1ste lid bedoeld en waarvan voorgesteld wordt, dat zij door den Gouverneur gegeven zullen worden, in de verordening vast te stellen.

Ad art. 68. Verscheidene leden gaven te kennen, dat zij de hier bedoelde regeling liever in de verordening opgenomen zouden zien. Andere leden volstonden met te verklaren, dat zij gaarne zouden zien, dat met het oog op verloven en doubleeren, de toelatingsleeftijd bestendigd blijft op 5½ jaar.

Ad art. 69. Algemeen werd te kennen gegeven, dat de volgende redactie geprefereerd zou worden: „Het hoofd van eene school mag leerlingen, die nog geen lager onderwijs genoten hebben, slechts bij het begin van het schooljaar tot de school toelaten."

Ad art. 70. Gevraagd werd of het met het oog op nevenvakken niet gewenscht zou zijn om tusschen de woorden „aldaar" en „onderwezen" te voegen het woord „verplicht".

Ad art. 72. Opgemerkt werd, dat het in de practijk meermalen niet mogelijk zal zijn te wachten tot de instemming van de commissie van onderwijs of den Raad van Politie verkregen is. Men gaf daarom in overweging om het hoofd van de school de bevoegdheid te geven om een leerling voor ten hoogste 2 of 3 schooldagen te verwijderen zonder vooraf instemming van een der beide evengenoemde colleges te vragen, terwijl voor verwijdering voor langeren duur het voorgestelde onveranderd blijft gelden.

Ad art. 73. Gevraagd werd of het de bedoeling van het Bestuur is om bij invoering van deze verordening op alle lagere scholen alle leerlingen, wier ouders niet onvermogend zijn, te laten betalen.

Ad art. 77. Op welke bevoegdheid wordt gedoeld ten aanzien van de onderwijzers, die aan de in het 1ste lid bedoelde school les geven?
De in deze verordening gevorderde of buitenlandsche?
Gemeend werd, dat het tweede lid niet nauw aansluit aan de redactie van het 1ste, waarom voorgesteld werd de redactie van net 1ste lid te wijzigen.

Ad art. 81. Men vroeg of art. 81 niet vereenigd zou kunnen worden met art. 78, waardoor, naar gemeend werd, de redactie van beide aanmerkelijk bekort zou kunnen worden.
Het werd niet begrepen, waarom in het tweede lid de opgave bedoeld onder g uitgeschakeld wordt en gemeend, dat de Gezaghebber de bedoelde verdeeling ook wel mag weten.

Ad art. 82. b. Met verwijzing naar de opmerking gemaakt in den laatsten zin ad art. 81, werd in overweging gegeven achter 78 een puntkomma te plaatsen en hetgeen daarop volgt, te doen vervallen.
Gemeend werd, dat tusschen het 1ste en het tweede lid een alinea is weggevallen.

Ad art. 83. Gevraagd werd, of het woordje „kunnen" in het 1ste lid wel op zijn plaats is. Enkele leden waren van meening, dat daarvoor „worden" in de plaats gesteld zou moeten worden, andere leden waren van gevoelen, dat het woord „kunnen" het juiste is.

Ad art. 84. De vraag werd gesteld, of een school bij haar opening dadelijk alle leerjaren volgens haar tijpe moet hebben.

Enkele leden begrepen de juiste bedoeling van sub 10 niet en zouden gaarne daaromtrent nader worden ingelicht. Deze leden meenden, dat zij, wier ouders of verzorgers gemoedsbezwaren hebben tegen het godsdienstonderwijs daarvan vrijgesteld dienen te worden, ook al is er een school binnen de 3 K. M.

Ad art. 85, lid 2. In art. 84, lid 3, staat ook reeds dat het leerplan aan den Inspecteur van het Onderwijs moet worden medegedeeld en door dezen voor gezien worden geteekend. Zou de betrekkelijke bepaling dus niet in een der beide artikelen kunnen vervallen?

Ad artt. 87 en 89. Gemeend werd, dat in stede van „de wijziging" gelezen zou moeten worden „deze wijziging".

Ad art 91. Met verwijzing naar de artt. 78 e. v. werd in overweging gegeven in het 2de lid in stede van „het Bestuur der gesubsidieerde school" te lezen: „het hoofd der school".

3de lid. Vóór het woordje „worden" is het woordje „kan" weggevallen.

Gevraagd werd, of het de bedoeling is, dat telkens als iemand van het onderwijzend personeel een dag ziek is, zelfs van de eilanden of de buitendistricten onverwijld bericht gestuurd moet worden aan den Inspecteur van het onderwijs. Meerdere leden waren van meening, dat dat wel wat te ver zou gaan en dat met een mededeeling zoo spoedig mogelijk op Curaçao aan den Inspecteur van het Onderwijs en op de eilanden aan den Gezaghebber volstaan zou kunnen worden.

4de lid. Men zou gaarne willen vernemen waarom, als gezorgd wordt, dat het maximum-aantal vacantiedagen per schooljaar niet wordt overschreden, toch nog een goedkeuring verkregen zou moeten worden op wijziging van vacantietijden of — dagen.

In overweging werd gegeven de artt. 89 en 91 samen te koppelen, aangezien het bepaalde in het eerste en het tweede lid van art. 91 reeds in artikel 89 voorkomt.

Ad art. 92. 1ste lid. In stede van de komma tusschen de woorden „onderwijzers" en „indien" ware voor de duidelijkheid liever het woordje „en" te stellen.

2de en 3de lid. Verscheidene leden zagen liever, dat het aantal verplichte onderwijzers vóór den aanvang van een dienstjaar bepaald werd, liefst eenige maanden en wel omdat het gewenscht voorkwam, dat men vóór den aanvang van het dienstjaar weet, waar men financieel aan toe is. Gevraagd werd of de vaststelling zal plaats hebben op denzelfden grondslag als bedoeld in art. 64, lid 2.

Ad art. 93. Men zou gaarne ingelicht worden omtrent de vragen hoe het bestuur van de bijzondere school kan weten hoeveel uren het hoofd van een gelijksoortige openbare school op hetzelfde eiland les geeft en hoe gehandeld moet worden als op het betrekkelijke eiland geen gelijksoortige openbare school is.

Ad art. 94. 1ste lid. De volgende redactie werd duidelijker gevonden: „In eene vacture onder het verplichte onderwijzend personeel, welke ontstaat tengevolge van ontslag, vertrek of overlijden, moet uiterlijk zes maanden, nadat de vacature is ontstaan, zijn voorzien, tenzij door den Gouverneur op grond van het gemiddeld aantal leerlingen voor het loopende schooljaar van deze verplichting ontheffing verleend wordt."

2de lid. Voorgesteld werd, dit lid aan te vullen met de woorden: „tenzij ten genoege van den Gouverneur wordt aangetoond, dat de niet-tijdige aanvulling van de vacature te wijten is aan omstandigheden, die boven de macht van het schoolbestuur uitgingen".

Men begreep de bepaling zoo, dat de bedoelde uitkeering alleen voor die maanden, gedurende welke de vacature heeft bestaan en voor dien eenen onderwijzer verloren gaat.

3de lid. Ten aanzien van de redactie van het laatste deel van deze alinea werd verwezen naar de voorgestelde redactie van het 1ste lid.
Gevraagd werd, welke houding het Bestuur zal aannemen in geval na het aanbreken van de tweede helft van het jaar de leerkracht er is, doch het aantal leerlingen zoodanig is teruggeloopen, dat hij niet meer noodig is.

5de lid. Tusschen „verbonden" en „geweest" is het woordje „is" in te voegen.

Ad art. 95. 2de lid. Gevraagd werd of in dit lid met het oog op den gewonen duur van het verlof wegens langdurigen dienst — 8 maanden — niet in stede van „zes" maanden „acht" maanden gelezen zou moeten worden.

Ad art. 105. Gevraagd werd of het niet beter ware den bedoelden afstand in stede van op drie kilometer der school te stellen op drie kilometer der woning van den leerling.

Ad artt. 109 en 110. Uit de algemeene beschouwingen der toelichting, waarnaar bij de toelichting van deze beide artikelen verwezen wordt, werd door enkele leden begrepen, dat het Bestuur eischt de vervulling van twee voorwaarden, te weten: het bestaan van een behoefte aan de school en de aanwezigheid van voldoende geldmiddelen, alvorens tot uitkeering over te gaan. Gemeend werd, dat in deze artikelen het behoefte-criterium vergeten is. Voorts werd door hen gevraagd of het stellen van de voorwaarde, dat de geldmiddelen de uitkeering gedoogen wel juist is, en of het Bestuur eenmaal de behoefte erkennend, niet verplicht is voor de noodige middelen te zorgen.

*Ad art. 112*a. Men vroeg hoeveel leerlingen de bijzondere school te Simpsonsbaai op St. Martin en de openbare en bijzondere scholen op Saba hebben en of deze scholen en andere op de Bovenwindsche eilanden niet in het gedrang komen door deze bepaling. Een dergelijke bepaling werd voor het openbaar onderwijs gemist.

Ad art. 115. Tusschen de woorden „van" en „aanspraak" zullen de woorden „verlies van" ingevoegd moeten worden.

Ad art. 116. Enkele leden stelden voor aan dit artikel toe te voegen de woorden: „indien de school voorziet in een door den Gouverneur erkende behoefte". Andere leden meenden, dat dit bij dit soort onderwijs niet noodig is, aangezien de behoefte hier afhankelijk is van het aantal leerlingen, dat de school bezoekt.

Ad art. 118. Gemeend werd, dat dit artikel beter aldus zou kunnen luiden: „De omvang van elken cursus voor openbaar vervolgonderwijs wordt, rekening houdende met plaatselijke omstandigheden, door den Gouverneur vastgesteld."

Ad artt. 119, 126 en 136. De woorden „onder meer" zou men willen laten vervallen en vastleggen, wat de Gouverneur vaststelt.
Enkele leden waren van meening, dat naar analogie van de bepalingen, welke voor het bijzonder onderwijs gelden, deze bepalingen alleen voor het openbaar vervolg- en beroepsonderwijs en openbare normaallessen ter opleiding van onderwijzers zouden moeten gelden en voor het bijzonder vervolg- en beroepsonderwijs en de bijzondere normaallessen ter opleiding van onderwijzers andere bepalingen.

Ad art. 120. Het kwam voor, dat deze zin eenvoudig kan worden beëindigd door na het woord „bezit" te lezen: „van deze akten".

Ad art. 121. Gevraagd werd of dus op de Bovenwindsche eilanden geen vervolgonderwijs in het Engelsch zoude mogen worden gegeven.

Ad art. 122. Verwezen werd naar de opmerkingen ad art. 116.

Ad art. 124. In verband met de leergangen gegeven aan schrijvers en seiners bij de D. T. werd in overweging gegeven dit artikel te beëindigen met „en andere leergangen door den Gouverneur erkend".

Ad art. 132. Gevraagd werd of de onderwijzers 2de klasse, die tot dien rang zijn benoemd omdat zij de kweekschool-akte hebben, dien rang mogen behouden na de inwerking treding dezer verordening. De wenschelijkheid werd betoogd van een overgangsbepaling in dien zin.

Ad art. 133. Verwezen werd naar de opmerkingen gemaakt ad art. 116.

Ad art. 134. Gevraagd werd of dit artikel wel past in het systeem der wet. In art. 133 staat het in art. 134 bepaalde eigenlijk reeds.

Ad art. 142. De straf van hechtenis werd paedagogisch onjuist geacht.

Ad art. 143. Het werd algemeen wenschelijk geacht, dat de Commissie van Onderwijs den Gouverneur zelfstandig kan adviseeren en verder vrij in staat moet zijn ook het beleid van den Inspecteur van het Onderwijs in beschouwing te nemen. Daarom werd in overweging gegeven dit artikel te doen vervallen.

Ad art. 146. 1ste lid. In verband met het bovenstaande werd voorgesteld de woorden „en den Inspecteur van het Onderwijs" te doen vervallen.

Ad artt. 149 e. v. en art. 140. Gevraagd werd door enkele leden, waarom naast de Commissie van Onderwijs voor het vervolg- en beroepsonderwijs en voor de normaallessen ter opleiding van onderwijzers commissies van toezicht moeten worden ingesteld.
Het werd in ieder geval ter bevordering van coördinatie in het onderwijs wenschelijk geacht met een minimum-aantal commissies of met één te volstaan.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 27n. September 1934.

De Rapporteurs.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—22.

Verordening van den.....,
regelende het onderwijs in Curaçao.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

De opmerkingen in het Voorloopig Verslag naar voren gebracht geven ondergeteekende aanleiding tot de navolgende beantwoording.

Algemeene beschouwingen.

Ondergeteekende vernam met voldoening, dat het onderhavige ontwerp door vele leden van Uwen Raad met waardeering werd ontvangen.

Het stellen van de voorwaarde, dat de geldmiddelen subsidieering moeten toelaten, nadat de behoefte aan de oprichting eener bijzondere school van bestuurszijde is erkend, vindt naar ondergeteekende's oordeel juist steun in de eerste alinea van artikel 180 van het Regeeringsreglement. Ook tot de oprichting en instandhouding van openbare scholen wordt niet overgegaan, dan nadat de daarvoor benoodigde gelden op eene begrooting zijn toegestaan.

Bij de vigeerende regeling moet gesubsidieerd worden, zoodra eene bijzondere school wordt opgericht en deze aan de in de thans bestaande Onderwijsverordening voorkomende bepalingen, wat leerkrachten, leerlingen en onderwijs betreft, voldoet. Een schoolbestuur kan derhalve het gebiedsdeel voor uitgaven stellen, waarmede op de begrooting geen rekening kon worden gehouden en de Koloniale Raad kan niet anders doen dan deze uitgaven, als voortvloeiende uit bestaande wettelijke regelingen, goedkeuren. Iets dergelijks wordt door de bepalingen van het aanhangige ontwerp voorkomen.

De opleiding van leerkrachten is van bestuurszijde dit jaar door de instelling van normaallessen op Curaçao weder ter hand genomen, wijl zich een voldoend aantal jongelieden, die geschikt waren het onderwijs te volgen, had aangemeld. Het onderwijs wordt gegeven in de richting van het Nederlandsch onderwijzersexamen, of het examen voor onderwijzer(es), bedoeld in artikel 131 van het ontwerp, hetwelk eene breedere opleiding vraagt dan het thans bestaande examen voor onderwijzer(es) 2e klasse. In deze opleiding, die gegeven wordt door daartoe alleszins bekwame onderwijskrachten en waarbij leerkrachten zoowel voor het openbaar als het bijzonder onderwijs worden gevormd, ligt naar de meening van ondergeteekende een waarborg, dat het onderwijs, waar noodig, op een hooger peil zal komen.

De invoering van de vereenvoudigde spelling bij het lager onderwijs in Curaçao werd reeds in overweging genomen. Binnen afzienbaren tijd zullen voorschriften gegeven worden met betrekking tot de invoering, zoowel op de scholen als bij de onderwijsexamens. Dat bij deze voorschriften de te dien aanzien geldende bepalingen in Nederland, voor zoover voor Curaçao mogelijk, gevolgd zullen worden, is vanzelfsprekend.

Het vervolg onderwijs moet zijn onderwijs „ten vervolge" op het gewone lager onderwijs. Het zal vooral zijn nut kunnen hebben voor leerlingen, die, de gewone lagere school doorloopen hebbende, deze om hun leeftijd moeten verlaten. Ondergeteekende stelt zich in het algemeen niet veel voor van het vervolgonderwijs, te geven aan leerlingen, die vóór het doorloopen van het hoogste leerjaar eener gewone lagere school deze om hun leeftijd hebben moeten verlaten. Dit zijn in den regel elementen, die door achterlijkheid en voortdurend schoolverzuim het niet tot de hoogste klasse hebben kunnen brengen. Zij zullen op een cursus voor vervolgonderwijs, evenzeer als zij dat op de lagere school doen, het onderwijs aan de goede leerlingen op nadeelige wijze beïnvloeden.

Het zal een punt van overweging bij het Bestuur uitmaken, zoodra dit ontwerp kracht van verordening verkregen zal hebben, hoe het onderwijs aan de schoolvrije jeugd in verband met de thans zich in dit gebiedsdeel ontwikkelende jeugdorganisatie ter hand zal worden genomen. Daarover thans reeds in beschouwingen te treden acht ondergeteekende praematuur.

Het aanmoedigen van het bezoek aan cursussen voor vervolg- en beroepsonderwijs en de normaallessen voor onderwijzers zal van bestuurszijde kunnen geschieden door het verleenen van faciliteiten, zooals b.v. het vrijstellen van de betaling van schoolgeld, het gratis verstrekken van benoodigde leermiddelen en het geven van voorkeur bij het in gouvernementsdienst nemen aan hen, die een diploma van het met goed gevolg doorloopen hebben van een cursus voor vervolg- of beroepsonderwijs kunnen overleggen.

Het komt ondergeteekende echter voor, dat vóór alles bij de ouders of verzorgers van degenen, die voor het voormelde onderwijs in aanmerking komen, het besef aanwezig moet zijn, dat om in eenigen stand in het leven te slagen eene passende ontwikkeling niet gemist kan worden, een besef, dat gelukkig in den laatsten tijd in Curaçao ook in de lagere rangen der bevolking groeiende is.

De Gouverneur hoort den Raad van Bestuur, behalve, zooals door het Regeeringsreglement voorgeschreven, bij de besluiten tot uitvoering der verordening, bij beschikkingen, welke eene belangrijke toegestane afwijking der verordening inhouden.

Artikelen.

Ad art. 7, 2de lid. Het woord „ondersteuning", opgevat in de beteekenis van geheele of gedeeltelijke tegemoetkoming in de gedane uitgaven, zooals dit ook in de in Suriname met betrekking tot de gelijkbekostiging van het openbaar en het bijzonder onderwijs bestaande onderwijsregeling voorkomt, is naar ondergeteekende's meening niet in strijd met de bewoordingen van artikel 180 van het Regeeringsreglement.

Ad art. 9. Bij nadere overweging komt het ondergeteekende beter voor, dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst alleen optreedt als gebouwen, lokalen of terreinen als schadelijk voor de gezondheid moeten worden beschouwd. In het 1ste en het 9de lid zijn dan wijzigingen noodig, welke in de Nota van Wijzigingen worden voorgesteld. Ondergeteekende vertrouwt hierdoor aan den wensch van Uwen Raad te zijn tegemoet gekomen.

Ad art. 11. Er bestaat geen bezwaar artikel 11 zoodanig te wijzigen, dat de in dit artikel genoemde artikelen 8, 9 en 10 in de natuurlijke volgorde op elkander volgen. De bijgevoegde Nota van Wijzigingen voorziet hierin.

Ad art. 13. 1o. heeft betrekking op de zoogenaamde „gouverneurs" of „gouvernantes". Of deze de kinderen uit *één* huisgezin tegelijk dan wel afzonderlijk les geven, maakt geen verschil.

Ad art. 14. De bedoelde autoriteiten zijn de Procureur-Generaal op Curaçao en de Gezaghebbers op de andere eilanden. Er bestaat geen bezwaar deze autoriteiten in het artikel te noemen met de toevoeging, welke in de Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld.

Ad art. 15. Bij Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld het cijfer 1 te doen vervallen.

Het is de bedoeling, in navolging van de in Nederland daaromtrent bestaande bepalingen, een bewijs van goed zedelijk gedrag, afgegeven ten behoeve van het onderwijs, te doen loopen over de laatste twee jaren aan de aanstelling voorafgaand. Het is derhalve mogelijk, dat niet met één bewijs van goed zedelijk gedrag kan worden volstaan. In dit verband wordt verwezen naar artikel 39.

Ad art. 18. Het komt niet noodig voor, den Gouverneur in de Verordening voor te schrijven in een geval als het onderhavige de Commissie van Onderwijs of den Raad van Politie

te hooren. Hij zal dit in gevallen, die aanleiding daartoe geven, vanzelf doen.

De tekst van het tweede lid komt ondergeteekende alsnog beter voor dan de voorgestelde lezing. Het handelt, zoowel in het eerste als in het tweede lid, over eene bevoegdheid van den Gouverneur.

Bij Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld de komma aan het einde van het 4e lid te vervangen door een punt.

Ad art. 19. De opvatting, dat de onderwijzers, belast met het onderwijs aan gevangenen, moeten voldoen aan de bepalingen van deze verordening, is niet juist. Het is immers mogelijk, dat gevangenen onderwijs ontvangen van een medegevangene, die wel bewijzen van bekwaamheid kan overleggen, doch niet in staat is dit te doen ten aanzien van een bewijs van goed zedelijk gedrag.

Ad Hoofdstuk II. Ondergeteekende meent voorshands niet verder te mogen gaan dan met in de Onderwijsverordening voor de subsidieering van het voorbereidend onderwijs een wettelijken grondslag te leggen. Hij meent het Bestuur niet te mogen binden door nu reeds in beschouwingen te treden omtrent den voet, waarop de subsidieering van het bijzonder voorbereidend onderwijs eventueel zal geschieden.

Ad art. 20. Artikel 180 van het Regeeringsreglement heeft betrekking op de bekostiging op voet van gelijkheid van het bijzonder en het openbaar *lager* onderwijs. Het voorbereidend onderwijs valt daar geheel buiten.

Ad art. 21. Het bepalen van leeftijdsgrenzen is naar het oordeel van ondergeteekende, zooals dat ook in de andere gebiedsdeelen van het Rijk geschiedt, aan de uitvoerende macht over te laten.

Ad art. 22. Ondergeteekende is van oordeel, dat het werkplan voor het voorbereidend onderwijs, dat slechts datgene bevat, hetwelk op elke behoorlijk ingerichte voorbereidende school wordt onderwezen, niet te zwaar is.

Indien met de vrijheid van het bijzonder onderwijs bedoeld wordt de vrijheid om onderwijs te geven naar inzichten en methoden afwijkend van die, geldende en in gebruik bij het openbaar onderwijs, dan wil de ondergeteekende zich aanstonds met die meening vereenigen. Zou echter die vrijheid worden opgevat in den zin, dat, wat den omvang van het onderwijs betreft, niet behoeft te worden voldaan aan de eischen voor het openbaar onderwijs gesteld, dan is dit in strijd met de idee van gelijkwaardigheid van de beide takken van onderwijs, die de gelijkbekostiging vraagt.

Ad artt. 23 en 24. Ondergeteekende vereenigt zich met de voorgestelde redactie. Zij wordt in de Nota van Wijzigingen voorgesteld.

Ad art. 29. Bij Nota van Wijzigingen wordt eene redactie voorgesteld, die tegemoet komt aan de gemaakte aanmerking.

Ondergeteekende is bevreesd, dat door het toevoegen van nòg eene vreemde taal aan het leerplan der gewone lagere scholen B den leerlingen te veel van het goede geboden zal worden. Hij kan zich echter voorstellen, dat het algemeen gevoelen van de leden, die het groote belang van eenige kennis van vreemde talen voor de inwoners van Curaçao op het oog hebben, uitgaat naar den wensch tot het opnemen van eene bepaling, waarbij de mogelijkheid geopend wordt meerdere kennis van vreemde talen ook aan de volkskinderen bij te brengen. Hij is daarom bereid, door de redactiewijziging bij Nota van Wijzigingen voorgesteld, aan den wensch der leden tegemoet te komen, daar hij weet, dat de schoolbesturen van de toegestane vergunning een verstandig gebruik zullen maken.

Ad art. 30. De aangegeven omissie wordt, als is opgenomen in de Nota van Wijzigingen, hersteld.

Ad art. 31. Op de Bovenwindsche Eilanden zijn geene scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs, zoodat het opnemen van het vak vermeld onder *m* geen zin had.

Ad art. 35. In het schoolreglement voor de openbare scholen zal, in navolging van de in Nederland te dien opzichte bestaande regeling, bepaald worden, dat ten hoogste twee uren per week, voor wie dit verlangd wordt, godsdienstonderwijs gegeven kan worden. Deze regeling is ook thans van kracht.

Ad art. 47. De Inspecteur zal nagaan, of de betrokkene Engelsch verstaat, voldoende kennis der Engelsche grammatica heeft om het taalonderwijs in het Engelsch, voor zooverre dat op de scholen der Bovenwindsche Eilanden noodig is, te kunnen geven en voldoende vaardigheid in het spreken der Engelsche taal bezit om eenvoudige verklaringen en uitleggingen in die taal te kunnen geven.

Ad art. 49, 2de lid. De artikelen 39 tot en met 47 regelen de benoeming, artikel 48 regelt de schorsing en artikel 49 regelt het ontslag van de onderwijzers bij het openbaar onderwijs. De huidige Onderwijsverordening vertoont met betrekking tot het vorenstaande eene leemte, die nu in dit ontwerp is aangevuld.

Een onderwijzer, die naar het oordeel van den Gouverneur zich op dusdanige wijze heeft misdragen, dat hem ontslag zonder toevoeging van het praedicaat eervol moet worden verleend en wien tegelijk de benoembaarheid tot onderwijzer wordt ontnomen, moet ook niet door het bestuur eener bijzondere school benoemd kunnen worden.

Het Landsbestuur mengt zich niet in de benoeming, de schorsing en het ontslag der onderwijzers bij het bijzonder onderwijs, welke aan het betrokken schoolbestuur worden overgelaten. Er was derhalve geen aanleiding om eene soortgelijke bepaling voor het bijzonder onderwijs op te nemen.

Ad artt. 50 en 51. Het opleggen van het verbod tot het geven van onderwijs aan eene openbare school voor „onbepaalden" tijd beteekent, dat in de betreffende beschikking geen tijd genoemd wordt. Zou de betrokken onderwijzer later weder bij het openbaar onderwijs benoemd willen worden, dan moet hij dit verzoeken. Aan den Gouverneur is dan de beoordeeling, of de herbenoeming van den onderwijzer te verdedigen is. Aan de vervanging van het woord „onbepaalden" door „langeren" kleeft dit bezwaar, dat in de beschikking dan een tijdvak genoemd moet worden en daardoor verwachtingen gewekt worden, die misschien niet te vervullen zijn.

Ad art. 53. De bepalingen vervat in de artt. 52 en 53 komen voor in de onderwijsregelingen van elk gebiedsdeel van het Rijk. Zij zijn opgenomen om den onderwijzers eene volkomen onafhankelijke positie ten opzichte van de ouders der schoolgaande kinderen te verzekeren. Voor de andere ambtenaren, die niet in de bijzondere omstandigheden als de onderwijzers verkeeren, geldt de bepaling niet.

Ad art. 54. De Gouverneur kan, krachtens het bepaalde in het tweede lid van artikel 53, ontheffing verleenen. Indien een onderwijzer, wien het niet gelukt is de ontheffing vorenbedoeld te verkrijgen, het eerste lid van artikel 53 overtreedt, of die zich aan het uitdrukkelijk verbod van artikel 52 niet stoort, blijft er wel geene andere straf dan ontslag over.

Ad art. 58. De redactie van dit artikel is na ampele overweging bij de jongste wijziging der huidige Onderwijsverordening in den thans voorgestelden vorm vastgesteld. Ondergeteekende kan niet toegeven, dat in deze redactie iets onduidelijks zou zijn.

Ad art. 63. Het ontmoet bij ondergeteekende bezwaar de leerlingenschaal van de scholen voor gewoon lager onderwijs A voor eenig deel van het gebiedsdeel te wijzigen. Indien het noodig blijkt, past de Gouverneur voor het openbaar onderwijs het tweede lid van artikel 65, voor het bijzonder onderwijs het vierde lid van artikel 92 toe. Dit is voor de dienstjaren 1933 en 1934 ten aanzien van enkele openbare en bijzondere scholen reeds geschied.

Ad art. 64. Het gemiddeld aantal leerlingen gedurende een dienstjaar wordt berekend als volgt. De aantallen leer-

lingen aan het einde van iedere maand worden samengeteld en door 12 gedeeld. Ontstaat bij die deeling een getal met een breuk, dan wordt ½ of meer naar boven afgerond. Minder dan ½ wordt verwaarloosd.

Wordt eene school in den loop van een dienstjaar opgericht, b.v. in April, dan gelden de aantallen leerlingen aan het einde van Mei, Juni, enz. De verkregen som wordt dan door 8 gedeeld. De afronding geschiedt weer als boven.

Voorschriften, als in het eerste lid bedoeld, zijn zuivere uitvoeringsvoorschriften en behooren naar de meening van ondergeteekende niet in het ontwerp te worden opgenomen.

Ad art. 68. Eene regeling van de leeftijden, waarop de leerlingen tot de scholen worden toegelaten en die moeten verlaten, is ook in de andere gebiedsdeelen van het Rijk aan de uitvoerende macht overgelaten. De bestaande regeling, waarbij de toelatingsleeftijd voor de muloscholen met het oog op verloven op 5½ jaar is gesteld, wordt in de toekomst gehandhaafd. De tegenwoordige regeling, waarbij aan een leerling over een zes jarigen leertijd gelegenheid geboden wordt tweemaal eene klasse te doubleeren, komt ondergeteekende alleszins vrijgevig voor.

Ad art. 69. Ondergeteekende kan niet inzien, waarom de voorgestelde redactie beter zou zijn dan die in het ontwerp opgenomen, waarin in het eerste lid de algemeene regel is uitgedrukt en in het tweede lid de uitzondering is opgenomen.

Ad art. 70. Ondergeteekende acht het met het oog op eene behoorlijke contrôle niet gewenscht, dat getornd wordt aan het voorschrift van het eerste lid. Vrijstellingen kunnen gegeven worden door den Inspecteur van het Onderwijs of door een Gezaghebber, indien bijzondere omstandigheden daartoe aanleiding geven. De beslissing omtrent de te volgen vakken te leggen in handen van het hoofd der school, of in handen van de ouders der schoolgaande leerlingen, acht ondergeteekende in verband met eene goede schoolorganisatie verkeerd.

Ad art. 72. Ondergeteekende voelt voor het bezwaar door Uwen Raad naar voren gebracht. In de Nota van Wijzigingen wordt eene gewijzigde redactie van het artikel voorgesteld, waarbij aan het bezwaar wordt tegemoet gekomen.

Ad art. 73. Het is inderdaad de bedoeling van het Bestuur om het matige schoolgeld thans uitgedrukt in het Besluit van den 24sten December 1929 (P. B. No. 106) van de niet-onvermogende ouders of verzorgers der leerlingen schoolgeld te gaan heffen. In de eerste plaats zal het onderwijs aan de Uloscholen, en ondergeteekende heeft hier speciaal de scholen op Aruba op het oog, niet langer kosteloos zijn. Teneinde eene geleidelijke uitbreiding van de schoolgeldheffing mogelijk te maken, wordt bij Nota van Wijzigingen eene aanvulling der redactie van het tweede lid voorgesteld.

Ad art. 77. Hier is bedoeld de buitenlandsche onderwijsakte. Waarom het tweede lid niet zou aansluiten aan de redactie van het eerste lid, is niet nader verklaard. Ondergeteekende weet daarom niet, welke redactiewijziging van het eerste lid verlangd wordt.

Ad art. 81. De artikelen 78 tot en met 80 hebben betrekking op de vergunning door den Gouverneur te verleenen om eene bijzondere school te stichten. Eerst daarna worden, met het oog op het toezicht op de school, gegevens aan den Inspecteur van het Onderwijs en in daartoe aanleiding gevende gevallen ook aan den Gezaghebber als Voorzitter van den Raad van Politie verstrekt, wat in artikel 81 wordt tot uiting gebracht. Samenvoeging van de artikelen 78 en 81 acht ondergeteekende niet logisch.

De gegevens, bedoeld onder *g*, omvatten het leerplan der school. Noch voor het openbaar onderwijs, noch ook voor het gesubsidieerd bijzonder onderwijs worden deze gegevens, die, als zijnde van zuiver onderwijskundigen aard en uitsluitend aan de beoordeeling van den Inspecteur van het Onderwijs onderworpen aan de Commissie van Onderwijs of den Gezaghebber verstrekt. Het lag derhalve voor de hand de uitzon-

dering hier op te nemen. Zou de Commissie van Onderwijs of de Gezaghebber het op prijs stellen de bedoelde gegevens te ontvangen, wat ondergeteekende vooralsnog betwijfelt, dan zou dit enkel neerkomen op een verzwaring van de administratie van de hoofden der scholen.

Ad art. 82. In de Nota van Wijzigingen wordt eene noodzakelijke aanvulling van het eerste lid voorgesteld, welke was weggevallen.

Ad art. 83. Het woord „kunnen" is inderdaad het juiste woord, daar de toekenning van subsidie afhankelijk is van het aanwezig zijn van de benoodigde geldmiddelen.

Ad art. 84. Eene op te richten school behoeft niet aanstonds het voor haar type benoodigde aantal leerjaren te hebben. Wel moet de zekerheid aanwezig zijn, dat zij tot eene school van het bedoelde type binnen bepaalden tijd zal uitgroeien.

Het bepaalde sub 10 dient om tegemoet te komen aan gemoedsbezwaren van die ouders, welke noodgedwongen hunne kinderen moeten sturen naar eene bijzondere school, welker onderwijs niet met hunne godsdienstige denkwijze overeenkomt. Is binnen den afstand van 3 K. M. van de bijzondere school eene openbare school aanwezig, dan is naar het oordeel van het Bestuur van een noodgedwongen zending der kinderen naar de bijzondere school geen sprake meer en komt den ouders niet meer het recht toe inbreuk te maken op de schoolorde door te eischen, dat hunne kinderen van het godsdienstonderwijs worden vrijgesteld. Wil het schoolbestuur in het evenbedoelde geval toch vrijstelling verleenen, dan is het daarin natuurlijk geheel vrij.

Ad art. 85, lid 2. In artikel 84 is opgenomen de algemeene bepaling, dat in elke gesubsidieerde school een leerplan en rooster van lesuren aanwezig moet zijn, van gouvernementswege goedgekeurd, doordat de Inspecteur van het Onderwijs er zijn visum op geplaatst heeft. In de artikelen 85 en 88 wordt bepaald, dat voor ieder schooljaar, zoowel het leerplan als de rooster van lesuren opnieuw wordt geviseerd. Ondergeteekende acht de vorenstaande onderscheiding juist en zou er daarom niet aan willen medewerken de betreffende bepaling in een der artikelen te doen vervallen.

Ad artt. 87 en 89. Er bestaat geen bezwaar „de" te vervangen door „deze". Het wordt in de Nota van Wijzigingen voorgesteld.

Ad art. 91. Bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs komt het Landsbestuur slechts uit aanraking met de besturen der bijzondere scholen, zooals uit de artikelen op dit onderwijs betrekking hebbend blijkt. Ten einde tegemoet te komen aan practische bezwaren kan het schoolbestuur het hoofd der school machtigen in zijn naam eene tijdelijke afwijking van den rooster van lesuren aan den Inspecteur van het Onderwijs voor te stellen. Deze aanvulling wordt in de Nota van Wijzigingen voorgesteld, zooals ook de toevoeging van het woord „kan" in het derde lid.

Ondergeteekende vereenigt zich met de meening van meerdere leden, dat volstaan kan worden met eene mededeeling aan den Inspecteur van het Onderwijs op Curaçao en aan den Gezaghebber als het een ander eiland dan Curaçao betreft, wanneer eene regeling noodig is door tijdelijke onvoltalligheid van het personeel. Eene desbetreffende wijziging wordt in de Nota van Wijzigingen voorgesteld.

De bepaling, dat goedkeuring op wijziging in de eenmaal vastgestelde vacantietijden of -dagen noodig is, werd opgenomen om de schoolbesturen er toe te brengen bij den aanvang van het schooljaar een weloverwogen indeeling van de vacanties te maken, zoodat ook het schooltoezicht daarmede rekening kan houden.

Artikel 89 heeft betrekking op eene blijvende wijziging van den rooster van lesuren, zooals soms in den loop van een schooljaar door verandering van de bezetting der school noodig is. Artikel 91 behandelt de afwijking van den rooster van lesuren, die zelf onveranderd blijft. Ondergeteekende acht de samenkoppeling der beide artikelen niet wel mogelijk.

Ad art. 92. Tegen de tusschenvoeging van het woord „en" bestaat geen bezwaar. Het wordt bij Nota van Wijzigingen voorgesteld.

Het schoolbestuur van eene school voor gewoon lager onderwijs A of B, of voor uitgebreid lager onderwijs kan zelf tegen het einde van een dienstjaar op grond van de eenvoudige berekening, aangegeven in deze Memorie bij artikel 64, uitmaken voor hoeveel leerkrachten in het volgend dienstjaar subsidie wordt genoten. Bepaling van dit aantal eenige maanden vóórdat het dienstjaar aanvangt, is niet mogelijk, daar dan het gemiddeld aantal leerlingen over het afgeloopen dienstjaar nog niet bekend is.

Bij het mulo-onderwijs wordt de bepaling van het aantal leerkrachten ook door andere factoren dan het aantal leerlingen beheerscht. Hier is deze bepaling alleen mogelijk, wanneer voor een dienstjaar een overzicht is verkregen van den toestand der school, o. m. voor wat betreft de verdeeling van het aantal leerlingen over de klassen. Het bepalen van het aantal leerkrachten vóór den aanvang van het schooljaar is derhalve evenmin hier mogelijk.

De vaststelling geschiedt overeenkomstig het bepaalde voor het openbaar onderwijs, neergelegd in artikel 64, zoowel in het eerste als in het tweede lid.

Ad art. 93. Alleen aan de hoofden der bijzondere scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs kan naar de bewoordingen van het tweede lid van dit artikel een geringer aantal lesuren worden opgedragen dan het vereischte minimum aantal lesuren. De informatie omtrent het aantal lesuren aan het hoofd eener openbare school voor meer uitgebreid lager onderwijs opgedragen, geeft de Inspectie van het Onderwijs.

Ad art. 94. De aanbevolen redactie van het 1ste lid, benevens de toevoeging van het 2de lid wordt overgenomen en bij Nota van Wijzigingen voorgesteld, evenals eene wijziging in de redactie van het 3de lid.

Bij het onvervuld laten van eene vacature gedurende langer dan zes maanden gaat de subsidie voor de geheele school verloren op grond van eene onvoldoende bezetting der school met leerkrachten, dus het niet-voldoen aan de subsidie-voorwaarde uitgedrukt in het 5de lid van artikel 84. Teneinde misvatting te voorkomen, is in de Nota van Wijzigingen nog eene aanvulling van de 2de alinea voorgesteld.

Het aantal leerkrachten wordt voor een geheel dienstjaar vastgesteld, op grond van het gemiddeld aantal leerlingen over het afgeloopen dienstjaar. Zou derhalve in den loop van het dienstjaar het aantal leerlingen terugloopen, dan heeft dit geen invloed op het aantal te subsidieeren leerkrachten, evenmin als eene toename van het aantal leerlingen dit heeft. Vermeerdering of vermindering van het aantal leerlingen gedurende een dienstjaar is alleen op het bepalen van het aantal leerkrachten voor een volgend dienstjaar van invloed.

De invoeging van het woord „is" wordt in de Nota van Wijzigingen voorgesteld.

Ad art. 95. In het ontwerp wordt, in navolging van de daaromtrent bestaande bepalingen der onderwijswetgeving in de andere gebiedsdeelen van het Rijk, als criterium gesteld voor het aanwezig zijn van eene onvoldoende bezetting der school, het niet vervullen van eene vacature gedurende *zes* maanden. In verband hiermede is het niet mogelijk toe te staan, dat eene onderwijzersplaats aan eene school, ook al is aan den onderwijzer, die deze plaats inneemt, een verlof verleend, langer dan zes maanden onvervuld blijft. Het schoolbestuur krijgt bovendien voor den plaatsvervanger volledige subsidie gedurende den tijd, dat deze optreedt.

Ad art. 105. In overeenstemming met het bepaalde in artikel 67, tweede lid, is de school als centraal punt gekozen. Ondergeteekende verwacht bij eene bepaling, als in overweging gegeven is, moeilijkheden.

Ad artt. 109 en 110. Zooals reeds werd toegelicht, is het stellen van de voorwaarde, dat de geldmiddelen moeten gedoogen, dat tot subsidieering eener school wordt overgegaan het Bestuur opgelegd door de reserve uitgedrukt in den aanhef van het eerste lid van artikel 180 van het Regeerings-

reglement. Eenzelfde standpunt wordt ingenomen bij de oprichting van eene openbare school.

Ad art. 112. Ondergeteekende is met Uwen Raad van meening, dat het aanbeveling verdient wijziging te brengen in het voorschrift onder a. De kleinere scholen op de Bovenwindsche Eilanden, o. a. de openbare school te Windwardside op Saba, de openbare en de bijzondere school te Bottom op Saba, de openbare school te Koolbaai op St. Martin en de bijzondere school te Simpsonsbaai aldaar, welke momenteel een aantal leerlingen tusschen 30 en 40 tellen, moeten met het oog op de plaatselijke toestanden behouden blijven. Bij Nota van Wijzigingen wordt daarom eene nieuwe redactie van het bepaalde onder *a* voorgesteld, waarin bepaald wordt, dat niet tot subsidieering van eene bijzondere school wordt overgegaan, indien het aantal leerlingen dier school in eenig dienstjaar zoo is teruggeloopen, dat de Gouverneur, den Raad van Bestuur gehoord, van oordeel is, dat van vruchtdragend onderwijs aan die school geen sprake meer kan zijn en derhalve de besteding der Landsgelden niet verantwoord is. De opheffing van eene openbare school om voorgaande redenen heeft het Bestuur steeds in de hand, wijl naar het eerste lid van artikel 37, het aantal openbare scholen door den Gouverneur bepaald wordt.

Ad art. 115. Bij Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld tusschen de woorden „van" en „aanspraak" de woorden „verval van" in te voegen, welke in het ontwerp uitgevallen waren.

Ad art. 116. Evenals bij het voorbereidend onderwijs en verder bij het beroepsonderwijs en de opleiding van onderwijzers is geschied, wordt ook hier de mogelijkheid van subsidieering wettelijk vastgesteld. Ondergeteekende moet elke toevoeging, waaruit eene verplichting tot subsidieering zou kunnen voortvloeien, ernstig ontraden. In tegenstelling met het lager onderwijs is subsidieering voor deze takken van onderwijs niet imperatief in het Regeeringsreglement voorgeschreven. Het Bestuur moet vrijblijven om na het tot stand komen van het ontwerp elke ingezonden subsidieaanvrage voor dit onderwijs afzonderlijk te beoordeelen.

Ad art. 118. De voorgestelde redactie wordt door ondergeteekende overgenomen en in de Nota van Wijzigingen voorgesteld.

Ad artt. 119, 126 en 136. Omdat bij cursussen voor vervolgonderwijs, beroepsonderwijs en opleiding van onderwijzers rekening zal moeten worden gehouden met plaatselijke omstandigheden, acht ondergeteekende het ondoenlijk in de verordening nauwkeurig op te nemen, wat de Gouverneur voor elken cursus zal vaststellen. De woorden „onder meer" laten ruimte aan de thans opgenomen voorschriften, die voor elken cursus kunnen gelden, nog andere toe te voegen, welke, door de omstandigheden geëischt, tot een betere inrichting van den cursus en derhalve tot betere resultaten van dezen zullen leiden. Ondergeteekende ziet niet in, waarom hetgeen thans wordt voorgesteld niet voor elken cursus, zoowel openbaren als bijzonderen, zou kunnen gelden.

Ad art. 120. Ondergeteekende heeft tegen de aanbevolen redactiewijziging geen bezwaar en neemt ze over. Bij Nota van Wijzigingen wordt ze voorgesteld.

Ad art. 121. De bedoeling is, dat de voertaal bij het vervolgonderwijs op de Bovenwindsche Eilanden het Nederlandsch is, wat niet uitsluit, dat het vervolgonderwijs ook omvat voortgezet onderwijs in de kennis der Engelsche taal, welke lessen bij voorkeur geheel in het Engelsch gegeven zouden moeten worden.

Ad art. 122. Verwezen wordt naar het ad art. 116 medegedeelde.

Ad art. 124. Ondergeteekende zou de bedoelde lessen, als behoorende tot een bepaalden tak van gouvernementsdienst buiten deze verordening willen houden. De leergangen in artikel 124 bedoeld staan voor iedereen open.

Ad art. 132. Ondergeteekende zou bij de invoering van deze verordening definitief een einde willen gemaakt zien aan de onregelmatigheid, die in de huidige Onderwijsverordening

bestaat, doordat de onderwijzersakte, in Nederland na 1923 behaald, in Curaçao recht geeft op benoeming tot onderwijzer 2de klasse, terwijl in Nederland de Curaçaosche akte 3de klasse met die onderwijzersakte is gelijkgesteld. Ondergeteekende weet, dat in 1925 de bevoorrechting der Nederlandsche akte met de beste bedoelingen in de Curaçaosche onderwijswetgeving is opgenomen, doch zij houdt eene onbillijkheid in tegenover alle onderwijzers 3de klasse in Curaçao, welke onbillijkheid nog vergroot wordt, als straks de onderhavige Onderwijsverordening in werking getreden zal zijn en de onderwijzers, die in Curaçao de onderwijzersakte volgens artikel 131 behaald hebben en dus een examen hebben afgelegd gelijk aan het Nederlandsche, slechts tot onderwijzer 3e klasse benoembaar zullen zijn. Ondergeteekende is van meening, dat de leerkrachten, die aldus in eene bevoorrechte positie geplaatst zijn, terwille van de billijkheid hiervan afstand zullen moeten doen. Hij is evenwel bereid in de bezoldigingsregeling eene bepaling op te nemen, waardoor de bedoelde leerkrachten als onderwijzer 2de klasse gesalarieerd zullen blijven, totdat zij het maximum-salaris van onderwijzer 3de klasse zullen hebben bereikt, wat, daar de betrokkenen allen jonge leerkrachten zijn, voor hen het eerste tiental jaren of misschien langer, geene nadeelige financieele gevolgen medebrengt. Met den meesten aandrang moge ondergeteekende Uwen Raad verzoeken tot deze oplossing Uwe medewerking te willen verleenen.

Ad art. 133. Verwezen worde naar de mededeeling gedaan ad art. 116.

Ad art. 134. Dit artikel is eenigszins anders geredigeerd, doch heeft dezelfde strekking als de artikelen 117 en 123, betrekking hebbende onderscheidenlijk op het vervolg- en op het beroepsonderwijs.

Ad art. 142. Deze bepaling komt in nagenoeg denzelfden vorm reeds in de huidige Onderwijsverordening voor.

Ad art. 143. Dit artikel is geredigeerd in overeenstemming met artikel 183 der Nederlandsche Onderwijswet 1920. Eene gelijke bepaling komt reeds voor in de Nederlandsche Onderwijswet van 1857 en in de Surinaamsche Onderwijsverordening van 1876. De bedoeling is de goede samenwerking tusschen den Inspecteur van het Onderwijs en de Commissie van Onderwijs, die naast elkaar toezicht op het lager onderwijs uitoefenen, te verzekeren. Ondergeteekende is evenwel bereid om, indien de voorgestelde bepaling door Uwen Raad te rigoureus bevonden wordt, ze te vervangen door de te dien opzichte in N. O. Indië bestaande bepaling, waarmede hetzelfde resultaat bereikt wordt. In de Nota van Wijzigingen wordt een nieuw artikel 143 voorgesteld.

Ad art. 146. Ondergeteekende heeft geen bezwaar om in verband met het vorenstaande de voorgestelde woorden te doen vervallen. Het is in de Nota van Wijzigingen opgenomen.

Ad art. 149 e. v. en art. 140. De Commissie van Onderwijs op Curaçao heeft toezicht op het geheel of gedeeltelijk van Landswege bekostigd lager onderwijs op Curaçao. Met het oog op de technische voorlichting, zoowel van het Bestuur als van de leerkrachten, wordt het beter geacht voor het vervolg-, het beroeps- en het opleidingsonderwijs afzonderlijke Commissiën van Toezicht in te stellen, die ieder voor wat hare taak betreft in staat zullen zijn hare ervaring in bepaalde richting in dienst van het speciaal onderwijs, waarop zij toezicht hebben, tot nut van dit onderwijs aan te wenden. Van de Commissie van Onderwijs op Curaçao mag in het algemeen wel niet verwacht worden, dat hare leden tot het geven van de noodige technische voorlichting als vorenbedoeld kunnen dienen.

Wijl de Inspecteur van het Onderwijs deel uitmaakt van elke Commissie van Toezicht, wordt een waarborg verkregen, dat de noodige coördinatie in het onderwijs niet te loor gaat.

Willemstad, den 15den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—22.

Verordening van den.....,
regelende het onderwijs in Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

Het ontwerp ondergaat de volgende wijzigingen en aanvullingen:

I. In het eerste lid van artikel 9 wordt de komma achter het woord „gezondheid" vervangen door een punt en vervallen de daarop volgende woorden.

II. In het negende lid van artikel 9 vervallen de woorden en het leesteeken „of dat het aantal leerlingen genoegzaam beperkt is,".

III. In het eerste lid van artikel 11 vervallen de woorden „Hij, die.....bevatten" en wordt daarvoor in de plaats gesteld: „Hij, die in een lokaal of terrein meer leerlingen toelaat, dan het naar de in het tweede lid van artikel 8 bedoelde regelen mag bevatten, of die, in strijd met het voorschrift van artikel 9, onderwijs laat geven in een afgekeurd lokaal, of die als hoofd van eene school meer leerlingen tot de school toelaat dan volgens artikel 10 geoorloofd is,".

IV. Artikel 14 wordt gelezen als volgt:
„Bewijzen van goed zedelijk gedrag ten behoeve van het onderwijs worden afgegeven op Curaçao door den Procureur-Generaal, op de andere eilanden door den Gezaghebber, met inachtneming der bepalingen daaromtrent door den Gouverneur vast te stellen.".

V. In artikel 15 vervalt het cijfer „1".

VI. De komma aan het einde van het vierde lid van artikel 18 wordt vervangen door een punt.

VII. Het tweede lid van artikel 23 wordt gelezen als volgt:
„2. Zij kan worden bijgestaan door ten minste eene of meer vrouwelijke kweekelingen, als bedoeld in artikel 16, in voege als daar omschreven, of door eene of meer onderwijzeressen, benoembaar tot onderwijzeres 4de klasse.".

VIII. Artikel 24 wordt gelezen als volgt:
„Het onderwijs in voorbereidende klassen, verbonden aan scholen voor lager onderwijs, wordt gegeven door onderwijzeressen, benoembaar tot onderwijzeres 4de klasse, of ten minste door vrouwelijke kweekelingen, als bedoeld in artikel 16, in voege als daar omschreven.".

IX. In het derde lid van artikel 29 vervalt het woord „uitsluitend" en wordt vóór het woord „gedurende" ingevoegd „voor wat de meisjes betreft"

X. In het derde lid van artikel 29 wordt achter het cursief gedrukte woord „een" ingevoegd „of *twee*."

XI. In het eerste lid van artikel 30 wordt de opsomming der vakken gelezen als volgt: „*l*, *m*, *n*, *p*, *q*, *s* en *t*,"

XII. De voorgestelde tekst van artikel 72 wordt genum-

merd „1" en aan het artikel wordt een tweede lid toegevoegd, luidende als volgt:
„2. De in het eerste lid bedoelde instemming is „niet noodig, wanneer de verwijdering van een leer„ling voor ten hoogste *drie* dagen geschiedt.".

XIII. In het tweede lid van artikel 73 wordt het woord „wordt" vervangen door het woord „kan" en aan het einde wordt voor de punt het woord „worden" ingevoegd.

XIV. In het eerste lid van artikel 82 sub *b* wordt de punt aan het einde vervangen door een kommapunt en het lid wordt uitgebreid met de woorden „en zulks op straffe als in het derde lid van artikel 81 is bepaald.".

XV. In de artikelen 87 en 89 wordt in stede van „de wijziging" gelezen „deze wijziging".

XVI. Het tweede lid van artikel 91 wordt gelezen als volgt:
„2. Tijdelijke afwijking van den rooster van les„uren kan op verzoek van het hoofd der school, „daartoe door het bestuur der gesubsidieerde school „gemachtigd, door den Inspecteur van het Onder„wijs worden toegestaan.".

XVII. In het derde lid van artikel 91 wordt tusschen de woorden „omvang" en „worden" het woord „kan" gevoegd.

XVIII. In het derde lid van artikel 91 vervallen de woorden „aan den Inspecteur van het Onderwijs" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „voor eene school op Curaçao aan den Inspecteur van het Onderwijs, voor eene school op een ander eiland dan Curaçao aan den Gezaghebber".

XIX. In het eerste lid van artikel 92 vervalt de komma vóór het woord „indien" en wordt daarvoor in de plaats gesteld het woord „en".

XX. In het eerste lid van artikel 94 vervalt het gedeelte na het woord „tenzij" en komt daarvoor in de plaats „door den Gouverneur, op grond van het gemiddeld aantal leerlingen van het loopende dienstjaar, van deze verplichting ontheffing verleend wordt.".

XXI. In het tweede lid van artikel 94 wordt tusschen de woorden „uitkeering" en „verloren" ingevoegd „voor de school" en wordt vóór de punt aan het einde het volgende ingevoegd: „,tenzij ten genoege van den Gouverneur wordt aangetoond, dat de niet tijdige aanvulling te wijten is aan omstandigheden, die boven de macht van het Bestuur der gesubsidieerde school uitgingen.".

XXII. In het derde lid van artikel 94 vervalt het gedeelte nà het woord „tenzij" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „vóór of op dien datum door den Gouverneur, op grond van het gemiddeld aantal leerlingen van het loopende dienstjaar, van deze verplichting ontheffing verleend wordt.".

XXIII. In het vijfde lid van artikel 94 wordt tusschen de woorden „verbonden" en „geweest" het woord „is" ingevoegd.

XXIV. In artikel 112 wordt het gedeelte sub *a* gelezen als volgt:
„waarvan het aantal leerlingen gedurende dat „dienstjaar zoo gering is, dat de Gouverneur den „Raad van Bestuur gehoord, van oordeel is, dat uit„keeringen uit 's Lands kas ten behoeve der school „niet verantwoord zijn;".

XXV. In artikel 115 wordt tusschen de woorden „van" en „aanspraak" gevoegd „verval van".

XXVI. Artikel 118 wordt gelezen als volgt:
„De omvang van elken cursus voor openbaar ver-
„volgonderwijs wordt, rekening houdende met plaat-
„selijke omstandigheden, door den Gouverneur vast-
„gesteld.".

XXVII. In artikel 120 vervalt het gedeelte na het woord „bezit" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „van deze akten.".

XXVIII. Artikel 143 wordt gelezen als volgt:
„1. Zoo dikwijls de Inspecteur van het Onderwijs
„bespreking van onderwijsbelangen met de Com-
„missie van Onderwijs noodig acht, wordt hij op
„zijn aan den voorzitter daartoe gedaan verzoek in
„de gelegenheid gesteld eene vergadering der leden
„bij te wonen.
„2. In deze vergadering heeft hij eene raadgevende
„stem.".

XXIX. In het eerste lid van artikel 146 vervallen de woorden „en den Inspecteur van het Onderwijs.".

Willemstad, den 15den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—22.

Verordening van den....., regelende het onderwijs in Curaçao.

Eindverslag.

No. 4.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De leden, die blijkens het voorloopig verslag het stellen van de voorwaarde, dat de geldmiddelen de subsidieering moeten toelaten naast de erkening door den Gouverneur, dat er behoefte bestaat aan de school, waarvoor subsidie wordt aangevraagd, als een anomalie beschouwden, verklaarden het toe te juichen, dat de aanhangige ontwerp-verordening voorkomen zal, dat subsidieering gegeven *moet* worden, waarmede zij zich, evenals de andere leden volkomen vereenigen konden. Zij bleven echter van meening, dat het staatszorg is, dat het onderwijs, waaraan behoefte bestaat, gegeven wordt.

Zij stelden dan ook de vraag, wat vóór gaat, als deze twee criteria met elkaar in botsing komen.

Met belangstelling werd kennis genomen van de mededeelingen betreffende de opleiding van leerkrachten. Gemeend werd echter, dat uit deze mededeelingen niet veel enthousiasme sprak en dat, waar gestreefd wordt naar het brengen van het onderwijs op hooger peil, de opleiding meer gepropageerd zou moeten worden. Enkele leden waren van meening, dat dat het meer effect zou sorteeren de gelegenheid om met studiebeurs in Holland een onderwijzers-opleiding te volgen te verruimen.

Algemeen werd de meening geuit, dat het zooveel mogelijk bevorderen van het spreken van Hollandsch in plaats van Papiamentsch ten goede zal komen aan de cultureele ontwikkeling van de bevolking.

Men verklaarde met veel belangstelling de mededeelingen van het Bestuur tegemoet te zien omtrent de wijze, waarop het het onderwijs aan de schoolvrije jeugd ter hand zal denken te nemen, aangezien men van meening bleef, dat zoo spoedig mogelijk begonnen moet worden met vervolgonderwijs voor de leerlingen, die de gewone lagere school afgeloopen hebben.

Men was ook erkentelijk voor de mededeeling omtrent de wijze, waarop het Bestuur zich voorstelt, dat het aanmoedigen van het bezoek aan cursussen voor vervolg- en beroepsonderwijs en de normaallessen voor onderwijzers zal kunnen geschieden. Gemeend werd, dat tot het streven ook zal meewerken als het Gouvernement de verdere ontwikkeling zijner ambtenaren in de hand werkt door belangstelling te toonen voor de ontwikkeling van hen, die in zijn dienst zijn, door hen aan te sporen en aan te moedigen tot het volgen van cursussen en door — ook in de hoogere betrekkingen — premiën te geven voor behaalde diploma's zooals b.v. bij de politie.

Artikelen.

Ad art. 9. Opgemerkt werd, dat de afdeelingen de bedoeling hadden te wijzen op het feit, dat art. 8 lid 2 bepaalt, dat de Gouverneur regels vaststelt, die in het belang der gezondheid zijn, terwijl blijkbaar, volgens art. 9, de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst er een eigen idee over kan hebben. Dit werd geacht niet te kloppen. Men bleef dan ook aandringen op het voorgestelde, in verband waarmede ook aandacht gevraagd werd voor het opgemerkte ad het 2de lid van dit artikel.

Ad art. 15b. Het werd wenschelijk geacht deze letter in het artikel te beeindigen met dezelfde woorden, waarmede art. 39 eindigt en wel van af „afgegeven".

Ad artt. 23 en 24. De voorgestelde redactie van het 2de lid van artikel 23 is niet letterlijk overgenomen. Dit zou even verbeterd kunnen worden.

Ad art. 53. De afdeelingen meenden, dat men te ver gaat door te bepalen, dat de leden van het gezin van den onderwijzer niet eenig beroep te zijnen huize mogen uitoefenen, behalve het geven van onderwijs. Zij geloofden niet, dat de positie van den onderwijzer tegenover de ouders in het gedrang zou komen als leden van zijn gezin te zijnen huize een ander beroep dan het geven van onderwijs uitoefenden. De afdeelingen konden er zich wel mee vereenigen, dat verboden wordt, dat leden van het gezin van een onderwijzer te zijnen huize een handel of nering drijven, doch gaven in overweging de woorden „of eenig beroep, behalve het geven van onderwijs, uitgeoefend" uit het artikel te doen vervallen.

Ad art. 54. Waar de afdeelingen den Gouverneur niet wilden binden aan de zwaarste straf, handhaafden zij haar voorstel om dit artikel zoodanig te stellen, dat de Gouverneur in de bedoelde gevallen de straf van ontslag *kan* opleggen.

Ad art. 70. Gemeend werd, dat het in het voorloopig verslag opgemerkte ad art. 70 niet goed begrepen is geworden. De kinderen moeten natuurlijk de vakken volgen, die volgens de wet verplicht zijn, doch moeten vrij blijven de niet verplichte vakken te laten loopen. Immers zijn toch gevallen denkbaar, dat er leerlingen zijn, in wier belang het is enkele niet door de wet verplichte vakken niet te volgen. Het woord „verplicht" zou wellicht beter achter „onderwezen" kunnen staan.

Ad art. 73. De afdeelingen konden zich vereenigen met het ad art. 73 medegedeelde, doch meenden te mogen aandringen op een voorzichtig beleid in deze.

Ad art. 77. Het werd wenschelijk geacht in de verordening te doen uitkomen, dat de buitenlandsche onderwijsakte bedoeld wordt.
De redactie van het tweede lid sluit niet aan aan die van het eerste lid, omdat in het eerste lid niet blijkt van een ge- of verbod.

Ad art. 91, 3de lid. „Onder aantooning van de noodzakelijkheid" werd zóó opgevat, dat opgegeven moet worden, b.v. dat een lid van het personeel ziek is, zoodat het niet noodig is de reden te vermelden, waarom in het gegeven geval de gemaakte regeling getroffen is.

Ad art. 124. Gevraagd werd of de kosten van bedoelde lessen verhaald worden op de betrokken diensten.

Ad art. 132. Het in de memorie van antwoord medegedeelde plan werd in de afdeelingen niet zonder bezwaar gevonden. Men betoogde, dat er verwachtingen zijn gewekt, die teleurgesteld zullen worden en wellicht zouden uitgezondenen niet niet zijn uitgekomen, indien zij geweten hadden, dat gebeuren zou, hetgeen in de memorie van antwoord wordt voorgestaan. Anders is het ten aanzien der personen, die in de toekomst zullen worden aangenomen: zij weten, waar zij aan toe zijn; voor hen zal het geen teleurstelling zijn. De afdeelingen verklaarden het zeer op prijs te zullen stellen, indien het Bestuur alsnog een andere oplossing zou kunnen vinden om aan dit sterk gevoelde bezwaar tegemoet te komen.

Ad art. 142. De afdeelingen, van oordeel, dat de straf van hechtenis den onderwijzer opgelegd in hooge mate fnuikend zou zijn voor zijn prestige als opvoeder, drongen bij het Bestuur ten sterkste aan deze straf te laten vervallen en desgewenscht de boete te verhoogen. Het in de memorie van antwoord aangevoerde argument kon moeilijk aanvaard worden, waar de wetgeving zich toch steeds moet aanpassen aan veranderende maatschappelijke omstandigheden.
Gemeend werd, dat in het laatste deel van lid 3 van dit artikel een fout is ingeslopen.
In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór de openbare behandeling van dit ontwerp de gemaakte opmerkingen en gestelde vragen zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 6n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—22.

Verordening van den....., regelende het onderwijs in Curaçao.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 5.

De kennisneming van het Eindverslag geeft ondergeteekende aanleiding tot de navolgende nota.

Algemeene beschouwingen.

Ondergeteekende is van oordeel, dat bij het subsidieeren eener op te richten bijzondere school in de eerste plaats vast moet staan, dat de noodige geldmiddelen daarvoor aanwezig zijn. De erkenning van de behoefte aan de school sluit wel in zich, dat het Bestuur zich beijveren zal om zich mogelijk ontbrekende geldmiddelen ter subsidieering te verschaffen. Echter kan ondergeteekende ten aanzien van het onderwijs geen ander standpunt innemen dan hij doet bij de overige takken van staatszorg, waarbij het behoefte-criterium steeds ondergeschikt is gebleven aan het aanwezig zijn der noodige middelen.

Artikelen.

Ad art. 9. De regelen bedoeld in het tweede lid van artikel 8 zullen betrekking hebben op nieuw te bouwen lokalen, zoodat ze ten aanzien van de bestaande gebouwen niet behoeven te worden toegepast. Het is hierom derhalve noodig, dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst de bevoegdheid krijgt ook gebouwen of lokalen af te keuren. Bij Tweede Nota van Wijzigingen worden de artikelen 8 en 9 zoodanig gewijzigd, dat aan de bezwaren van de afdeelingen, naar ondergeteekende vertrouwt, is tegemoet gekomen.

Ad art. 15b. Ondergeteekende heeft tegen de toevoeging geen bezwaar en stelt ze bij Tweede Nota van Wijzigingen voor.

Ad artt. 23 en 24. Bij Tweede Nota van Wijzigingen wordt de vergissing hersteld.

Ad art. 53. Ondergeteekende kan er niet toe medewerken de woorden „of eenig beroep, behalve het geven van onderwijs uitgeoefend" uit het artikel te doen vervallen. Hij acht het uitoefenen van een beroep ten huize van een onderwijzer gelijkstaande aan het drijven van handel of nering aldaar.

Ad art. 54. Ondergeteekende, ofschoon van meening blijvende, dat een onderwijzer, die, geen ontheffing bekomen hebbende, derhalve tegen den wil van den Gouverneur in doorgaande met de bepalingen der verordening te overtreden, niet anders dan ontslagen kan worden, heeft tegen de door Uwen Raad gevraagde toevoeging geen bezwaar en stelt ze bij Tweede Nota van Wijzigingen voor.

Ad art. 70. De leerlingen moeten in elke klasse de vakken volgen, welke daar volgens het leerplan worden onderwezen. Zooals ondergeteekende reeds in de Memorie van Antwoord opmerkte, zal eene afwijking hiervan, anders dan met toestemming van den Inspecteur van het Onderwijs of den Gezaghebber en dan nog, indien bijzondere omstandigheden dit vragen, leiden tot eene ontwrichting der schoolorganisatie.

Ad art. 77. In de Tweede Nota van Wijzigingen wordt eene gewijzigde redactie van het eerste lid voorgesteld.

Ad art. 91, 3de lid. Onder „aantooning van noodzakelijkheid" wordt verstaan, dat opgegeven wordt, waarom juist op de aan

gegeven wijze en niet anders in het onderwijs gedurende de afwezigheid van een onderwijzer wordt voorzien. Het onderwijs kan niet „in zijn vollen omvang" worden gegeven. Hieruit volgt, dat lessen moeten vervallen, misschien klassen naar huis gestuurd enz. Hiervan moet het hoofd der school de noodzakelijkheid aantoonen, hij moet dan bv. aantoonen, dat klassen niet kunnen worden gecombineerd.

Ad art. 124. De kosten van de bedoelde lessen worden bestreden uit den jaarlijks op de begrooting voorkomenden post „Kosten van leergangen (alle eilanden)".

Ad art. 132. Ondergeteekende meent eene goede oplossing te hebben voorgesteld om te geraken uit de moeilijkheid, in de Memorie van Antwoord ad dit artikel aangegeven. Ondergeteekende ontkent niet, dat misschien eenige teleurstelling het gevolg kan zijn van de voorgestelde regeling, echter merkt hij op, dat dit altijd bij eene reorganisatie kan worden aangevoerd en dat naar zijne meening het hebben van eenig persoonlijk voordeel in eene verre toekomst moet wijken voor het belang van eene afdoende regeling, die aan onbillijkheden een einde maakt.

Ad art. 142. Ofschoon artikel 190 van het Wetboek van Strafrecht voor de Kolonie Curaçao (P. B. 1913 No. 67) in voorkomende gevallen van overtreding zal worden toegepast, is het voor die gevallen, waarin dit artikel naar het oordeel van den rechter geen toepassing mocht kunnen vinden, noodig eenige sanctie te hebben. Dat in navolging van het hoogergenoemd artikel 190 naast geldboete ook hechtenis werd voorgesteld, acht ondergeteekende juist.
Het derde lid van dit artikel wordt bij Tweede Nota van Wijzigingen veranderd.

Willemstad, den 15den December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—22.

Verordening van den.....,
regelende het onderwijs in Curaçao.

Tweede Nota van Wijzigingen.

No. 6.

Het ontwerp, zooals gewijzigd bij Nota van Wijzigingen, ondergaat de navolgende wijzigingen en aanvullingen.

I. Aan het tweede lid van artikel 8 wordt, met verandering van de punt aan het einde in eene komma, toegevoegd „met dien verstande, dat deze regelen zullen gelden voor lokalen, gebouwd of verbouwd en terreinen ingericht na het in werking treden van deze verordening.".

II. In het eerste lid van artikel 9 vervallen de woorden „dat door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst is afgekeurd" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „dat de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst acht niet te voldoen aan de regelen, bedoeld in het tweede lid van artikel 8, of dat hij afkeurt".

III. In het tweede lid van artikel 9 wordt tusschen de woorden „de" en „afkeuring" gevoegd „niet voldoening of de".

IV. In het achtste en in het negende lid van artikel 9 wordt het woord „afgekeurd" vervangen door het woord „betrokken".

V. In artikel 15 onder b wordt de kommapunt aan het einde veranderd in een komma en wordt toegevoegd „afgegeven door de bevoegde overheid (overheden) der plaats(en), waar de betrokkene in de laatste *twee* jaren gewoond heeft;"

VI. In het tweede lid van artikel 23 worden de woorden „door ten minste" vervangen door de woorden „ten minste door".

VII. Artikel 54 wordt gelezen als volgt:
„De Gouverneur kan den onderwijzer, die de voorschrif-
„ten, in de artikelen 52 en 53 gesteld, overtreedt, de
„straf van ontslag opleggen.".

VIII. Het eerste lid van artikel 77 wordt gelezen als volgt:
„1. Een vreemdeling, die niet in het bezit is van eene
„der bij deze verordening gevorderde bewijzen van be-
„kwaamheid doch wel van eene buitenlandsche onder-
„wijsakte, mag slechts met toestemming van den Gou-
„verneur eene school openen en in stand houden, waar
„uitsluitend aan kinderen van eene vreemde nationali-
„teit onderwijs wordt gegeven door personen, die tot
„het geven van onderwijs, blijkens hunne buitenlandsche
„onderwijsakte, de vereischte bekwaamheid bezitten.".

IX. Uit het derde lid van artikel 142 vervallen de woorden „overtreding van de strafbepaling van het eerste lid" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „niet voldoen aan verplichtingen in de voorgaande leden opgelegd".

Willemstad, den 15den December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934--1935--23.

Verordening van den.....,
tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 6 van het zittingsjaar 1933-1934).

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Naar aanleiding van de opmerking gemaakt in de memorie van toelichting, dat het Bestuur bij het voorstellen van uitkeeringen aan de besturen der bijzondere scholen rekening moet blijven houden met den stand der geldmiddelen, merkten enkele leden op, dat het Bestuur zich in de allereerste plaats moet afvragen, of er behoefte is, onderscheidenlijk nog steeds is, aan de school, waarvoor subsidie wordt gevraagd. Zoo ja, dan behoort het tot de taak der gemeenschap aan deze behoefte te voldoen, indien zij betreft onderwijs in de allereerste kundigheden. Aldus volgens het gevoelen van deze leden moet art. 180 lid 1 Regeeringsreglement geinterpreteerd worden.

Vele leden vereenigden zich gaarne met de opvatting, dat voor bepaalde uitkeeringen maxima behooren te worden vastgesteld.

Zij konden zich echter moeilijk vereenigen met een stelsel, waarin jaarlijks op de begrooting gebracht worden posten, waaruit voorkomende bouwsubsidies voor het bijzonder onderwijs en vergoeding van kosten verbonden aan het doen overkomen van onderwijzend personeel, enz. bestreden kunnen worden, en geven er de voorkeur aan, dat de aangevraagde credieten *bepaalde* bouwsubsidies en bepaalde uitkeeringen betreffen en niet worden gevraagd, tenzij het Bestuur de noodzakelijkheid van het doen der uitgaven door het Bestuur der bijzondere school erkent.

Erkennend, dat de ontwikkeling van het lichaam der kinderen gelijken tred behoort te houden met de ontwikkeling hunner verstandelijke vermogens, meenen zij, dat er geen behoefte bestaat tot aankoopen en inrichten van terreinen voor lichamelijke opvoeding, daar zeer wel bestaande sportterreinen of het vrije veld daarvoor te gebruiken zijn. Gemeend werd, dat andere onderwijsbelangen eerder voor behartiging in aanmerking komen dan deze door het Bestuur naar voren gebrachte, die naar het oordeel van meerdere leden de toekenning van een subsidie niet rechtvaardigen.

Gemeend werd, dat voor onderhoud van lokalen, die niet in gebruik zijn, uitkeering van 1/4 van het bedrag voor een in gebruik zijnd lokaal voldoende moet worden geacht.

Sommige leden meenden, dat speciale lokalen voor onderwijs in teekenen vooralsnog niet noodig zijn, op grond waarvan men de mogelijkheid tot uitkeering voor deze lokalen uit de verordening gelicht zou willen zien.

Gevraagd werd, of het Bestuur niet vreest, dat uitbreiding van de betaling van schoolgeld tot de leerlingen der U. L. O. scholen en L. O. B. scholen het schoolbezoek nadeelig zal beïnvloeden, hetgeen in hooge mate betreurd zou worden, daar men van oordeel was, dat het volgen van de hoogere vormen van onderwijs juist zooveel mogelijk in het belang van het gewest bevorderd moet worden.

Artikelen.

Ad art. 2. In aansluiting aan het ter zake in de algemeene beschouwingen opgemerkte zag men sub. 1o. gaarne zoodanig gewijzigd, dat daarin in stede der woorden van af „het aankoopen" gelezen wordt: „aangrenzende speelterreinen".

Ad § 2. Het opschrift van deze paragraaf zou men willen doen luiden: Van de kosten van den bouw en het inrichten van de schoolgebouwen en aangrenzende speelterreinen.

Ad art. 5. Verwijzende naar de in de algemeene beschouwingen ter zake gemaakte opmerking waren sommige leden van oordeel, dat de woorden „indien en voor zooverre de middelen het gedoogen en" uit het eerste lid behooren te worden gelicht. Stellende, dat de Koloniale Raad het budget beoordeelende, de vraag onder de oogen moet zien, of de middelen het toekennen van de benoodigde gelden gedoogen, vroegen zij, wie als in het ontwerp bedoeld, zal moeten beoordeelen of de middelen de toekenning der bedoelde gelden gedoogen.

Andere leden, zich niet met het bovenstaande vereenigende, waren van oordeel, dat de redactie van het eerste lid niet kwaad is.

Gevraagd werd of de bedoeling van het tweede lid is om, wanneer er in een jaar geen voldoende gelden zijn de uitbetaling op te schorten tot een volgende?

Ad art. 9. Gevraagd werd of het niet beter zou zijn den meer gebruikelijken weg te volgen, waarbij ieder der partijen een deskundige benoemt en de beide deskundigen samen een derde.

Ad art. 10. Ten aanzien van het minimum van veertig leerlingen werd verwezen naar de ten aanzien van dit minimum in het voorloopig verslag betreffende het ontwerp van de verordening regelende het onderwijs in Curaçao (1933–1934–5) met betrekking tot de scholen op de Bovenwindsche eilanden gemaakte opmerking.

Het systeem van dit artikel werd niet juist geacht. De voorkeur werd er aan gegeven de feiten, die volgens de voorgestelde redactie door den Gouverneur zullen worden vastgesteld, als uitgangspunt te nemen, aldus: „Indien het geval zich voordoet, dat eene instelling of vereeniging blijvend heeft opgehouden haar schoolgebouw overeenkomstig zijne bestemming te gebruiken enz....., is de Gouverneur bevoegd om, den Raad van Bestuur gehoord, dit vast te stellen." Verder diende naar de meening der afdeelingen in de eerste plaats de mogelijkheid genoemd te worden, dat het schoolbestuur de subsidie terugbetaalt en de school behoudt en in de tweede plaats de mogelijkheid, dat de school in eigendom van het Gouvernement overgaat, maar dan onder de verplichting om wat de school meer gekost heeft dan aan subsidie genoten is, aan het schoolbestuur te vergoeden.

Gaarne werd gezien, dat in deze een beroepsinstantie werd ingesteld.

Ad art. 12. Men zou de woorden „terreinen voor het onderwijs in lichamelijke oefening en" uit dit artikel willen lichten.

Ad art. 15. Ten aanzien der woorden „indien en voor zooverre de middelen het gedoogen en" werd verwezen naar de opmerking ad art. 5.

Het werd wenschelijk geacht, dat de mogelijkheid geopend wordt, dat de schoolbesturen vooraf, nadat door het Bestuur de behoefte er naar is erkend, de schoolmeubelen aanschaffen en later de vergoeding krijgen.

Ad art. 18. Ten aanzien van dit artikel werden mutatis mutandis dezelfde opmerkingen gemaakt als ad art. 10.

4de lid. Verwezen werd naar de opmerking ad art. 9.

Ad § 4. In het opschrift van deze paragraaf zou men de woorden „de terreinen voor lichamelijke oefening en" willen laten vervallen.

Ad art. 19. Ook in dit artikel zou men de woorden „de terreinen voor lichamelijke oefening en" willen laten vervallen.

Ad artt. 19 en 20. Opgemerkt werd, dat de kosten van onderhoud in opeenvolgende jaren zeer uiteen loopen. Het gestelde maximum zal in een bepaald jaar meer bedragen dan de werkelijk gedane uitgaven en in een volgend jaar niet voldoende zijn. Daarom werd voorgesteld om de hier bedoelde kosten b.v. om de 3 jaar te verrekenen, waarbij de kosten in een jaar boven het gestelde maximum uitgaande, verrekend kunnen worden in een volgend jaar.
Gevraagd werd of het bouwen in de buitendistricten niet vaak duurder is dan in de stad.

Ad art. 24. Tusschen de woorden „met" en „gemiddeld" zal het woord „het" gevoegd dienen te worden.

Ad art. 27. Gevraagd werd of er een regeling bestaat krachtens welke vakonderwijzers kunnen worden aangesteld bij het openbaar onderwijs en of er bij het bijzonder gesubsidieerd onderwijs ook vakonderwijzers kunnen worden benoemd, waarvoor vergoeding wordt genoten.

Ad art. 30, 4o. Gevraagd werd of voorzien is in het geval, dat een onderwijzer, met verlof zijnde in Nederland, huwt.

Ad art. 34. Gevraagd werd of indien een onderwijzer binnen de 5 jaar met verlof gaat buiten bezwaar van 's Lands schatkist, dit artikel in werking treedt en of er bezwaren tegen bestaan dezen termijn van vijf jaar terug te brengen op 4 jaar in verband met de bestaande practijk om na 4 jaar met verlof te gaan aan de bijzondere school te Emmastad.

Ad art. 35. Vragende hoe de regeling is ten aanzien van de ambtenaren, werd opgemerkt, dat het redelijk werd geacht de echtgenoote van den uitgezonden onderwijzer in ieder geval ook als uitgezonden te beschouwen. In verband daarmede werd voorgesteld in sub b. de woorden: „in Europa geboren" te schrappen.

Ad art. 36, sub b. Gevraagd werd of de termijn van vijf jaren niet teruggebracht zou kunnen worden tot 4 jaar in verband met de bestaande practijk aan de bijzondere school te Emmastad om na 4 jaar dienst met verlof te gaan.

Ad art. 38. Gevraagd werd op welke bases de in de memorie van toelichting vermelde schattingen gemaakt zijn.

Ad art. 40. Het werd algemeen hoog tijd geacht om de uitzend-premiën ingesteld bij het West-Indisch Detacheeringsbesluit 1930 af te schaffen.
De raming van f 3000.— werd wel te hoog gevonden.

Ad artt. 43 tot en met 58. De raming van f 20.000.— in de memorie van toelichting vermeld, werd wel te hoog geacht.

Ad art. 49. Gevraagd werd of het schoolbestuur ook vergoeding krijgt voor verlof van een uit Suriname uitgezonden verplichten onderwijzer naar Holland of alleen voor verlof van dien onderwijzer naar Suriname. Gevraagd werd hoe de regeling in een dergelijk geval is ten aanzien van de andere ambtenaren.

Ad art. 63. Vóór het tweede lid van dit artikel is abusievelijk een 8 geplaatst.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 28n. September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—23.

Verordening van den....., tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de kolonie Curaçao.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

De kennisneming van de beschouwingen en opmerkingen van het Voorloopig Verslag geeft ondergeteekende aanleiding tot het navolgende antwoord.

Algemeene Beschouwingen.

Het Bestuur meent, dat het ten aanzien van de uitkeeringen ten behoeve van het bijzonder onderwijs geen ander standpunt mag innemen dan het doet met betrekking tot de uitgaven voor het openbaar onderwijs. Ondergeteekende vestigde er reeds meermalen de aandacht op, dat de voorzichtigheid, welke het Bestuur bij het aanvragen van elk krediet in acht heeft te nemen, door den aanhef van artikel 180 van het Regeeringsreglement, voor wat betreft de uitgaven voor het lager onderwijs te doen, nog eens uitdrukkelijk naar voren wordt gebracht.

De opvatting, dat *jaarlijks* op de begrooting posten zullen geplaatst worden, waaruit voorkomende bouwsubsidies voor het bijzonder onderwijs en vergoedingen van kosten verbonden aan het doen overkomen van onderwijzend personeel, enz. bestreden kunnen worden, is in hare algemeenheid niet die van het Bestuur. Ondergeteekende vereenigt zich gaarne met de meening van vele leden, dat aangevraagde kredieten bepaalde bouwsubsidies moeten betreffen en dat er niet ieder jaar aanleiding zal zijn deze aan te vragen. Ten aanzien van de vergoeding van kosten, verbonden aan het doen overkomen van onderwijzend personeel, zal op elke begrooting wel een post moeten gecreëerd worden, daar een schoolbestuur plotseling voor het geval kan komen te staan, dat eene leerkracht uit Nederland moet worden betrokken en het Bestuur, de noodzaak van de uitzending dezer leerkracht erkennende, tot de uitkeering van de daarvoor wettelijk vastgelegde subsidie ten laste van een daarvoor uitgetrokken krediet zal moeten overgaan.

Ondergeteekende had de bedoeling, toen hij in het ontwerp voorstelde aan het bijzonder onderwijs ook subsidie te geven voor het aankoopen en inrichten van terreinen voor lichamelijke oefening en speelterreinen, nà aanneming van het ontwerp te doen nagaan voor welke bijzondere scholen een gedeelte van een aangrenzend speelterrein voor het onderwijs in lichamelijke oefening ware in te richten. Voor de scholen, die geen aangrenzend speelterrein hebben, alsook voor nieuw op te richten scholen zou naar de meening van ondergeteekende het schoolbestuur in de gelegenheid gesteld moeten worden met gouvernementssubsidie een terrein in de onmiddellijke nabijheid der school aan te koopen, dat gedeeltelijk als speelterrein, gedeeltelijk als terrein voor het onderwijs in lichamelijke oefening ingericht zou moeten worden. Een en ander houdt verband, zooals ondergeteekende in de Memorie van Toelichting reeds vermeldde, met het verplichtend stellen van het onderwijs in lichamelijke oefening aan verschillende scholen. Ondergeteekende acht het een groot onderwijsbelang, dat elke school een behoorlijk speelterrein heeft, alsook, dat de scholen, die daarvoor in aanmerking komen, eene geschikte plaats hebben om het onderwijs in de lichamelijke oefening naar behooren te geven. Ondergeteekende verwacht niet, dat in den vermelden zin het voorgestelde ten aanzien van de speelterreinen en den aankoop van terreinen voor lichamelijke oefening groote kosten zal medebrengen.

Ondergeteekende wenscht te voorkomen, dat lokalen, die tijdelijk niet in gebruik zijn, door onvoldoende onderhoud in staat van verval gaan verkeeren, zoodat zij later, wanneer zij weer noodig zijn, slechts met beduidende kosten in orde gemaakt zouden kunnen worden. Hij kan dan ook aan eene vermindering der voorgestelde onderhoudsbijdrage niet medewerken.

Ondergeteekende geeft toe, dat op het oogenblik nog geene speciale lokalen voor het onderwijs in het teekenen in gebruik zijn. Tegen het laten vervallen van de uitkeering voor deze lokalen heeft hij geen bezwaar.

Het is moeilijk te zeggen, of uitbreiding van de betaling van schoolgeld een gunstigen of een ongunstigen invloed op het schoolverzuim zal uitoefenen. Tegenover het gevoelen van de leden, die de vrees koesteren, dat het schoolverzuim zal toenemen, kan de meening van anderen gesteld worden, die juist van de heffing van een schoolgeld, dat niet boven de draagkracht van de aangeslagenen uitgaat, zoowel bij de ouders als bij de leerlingen eene meerdere belangstelling in het onderwijs verwachten, die het schoolbezoek ten goede komt.

Artikelen.

Ad art. 2. Het zal niet altijd mogelijk zijn, dat een speelterrein aan de school grenst. Ondergeteekende zou, op de gronden in de Algemeene Beschouwingen aangegeven, geene verandering in den voorgestelden tekst willen zien aangebracht.

Ad § 2. Verwezen worde naar het medegedeelde ad art. 2.

Ad art. 5. Ondergeteekende meent de redactie van het eerste lid van artikel 5 onveranderd te moeten laten. De beoordeeling, of de middelen het verleenen van subsidie gedoogen, geschiedt in eerste instantie door den Gouverneur, den ontwerper van de begrooting naar artikel 101 van het Regeeringsreglement.

De bedoeling van het tweede lid is om de mogelijkheid te scheppen het schoolbestuur reeds gedurende den bouw financieel tegemoet te komen, zooals geschiedde o.a. bij den bouw van de school op Jan Doret en de meisjesschool op Bonaire. Het uitbetalen der bouwsubsidie heeft dan in vier termijnen plaats. De eerste termijn vervalt, zoodra voldoende materialen op het terrein zijn aangevoerd, zoodat met den bouw begonnen kan worden, de tweede als de muren zijn opgetrokken, de derde als het gebouw onder de kap is en de vierde als het geheele gebouw gereed is.

Ad art. 9. Ondergeteekende heeft geen bezwaar tegen den door Uwen Raad aangegeven weg en stelt in de bijgevoegde Nota van Wijzigingen eene gewijzigde redactie van het artikel voor.

Ad art. 10. Ondergeteekende is bereid de woorden „of door minder dan veertig leerlingen" uit het artikel te lichten en te vervangen door eene zinsnede, die aansluit aan het bepaalde in de Onderwijsverordening omtrent het verlies van subsidie wegens het terugloopen van het aantal leerlingen. Het wordt bij Nota van Wijzigingen voorgesteld.

De voorgestelde procedure is dezelfde als die, welke in Nederland in een overeenkomstig geval gevolgd wordt. Zij dient om elke speculatieve handeling van een schoolbestuur uit te sluiten en het gouvernement niet voor noodelooze uitgaven te stellen bv. indien ter plaatse eene school niet kan worden gemist.

Ondergeteekende ziet niet in, waarom eene beroepsinstantie noodig is, wanneer de procedure gevolgd wordt, zooals deze in het artikel is aangegeven, bovendien weet hij niet, welke beroepsinstantie de Raad zou wenschen.

Ad art. 12. Verwezen worde naar het medegedeelde ad art. 2.

Ad art. 15. Naar de meening van ondergeteekende sluiten de bewoordingen van het artikel niet uit, dat een schoolbestuur, nadat het de wetenschap heeft, dat van bestuurszijde de behoefte aan de aanschaffing van schoolmeubelen is erkend en de raming der kosten door den Gouverneur is onderzocht en goedgekeurd, op eigen risico reeds de betreffende

schoolmeubelen aanschaft, in afwachting van de uitkeering daarover.

Ad art. 18. Verwezen worde naar het medegedeelde ad art. 10 en ad art. 9.

Ad § 4. Ondergeteekende verwijst naar het medegedeelde ad art. 2.

Ad art. 19. Ook ten aanzien van het hier in overweging gegevene worde verwezen naar het medegedeelde ad art. 2.

Ad art. 19 en 20. Ondergeteekende moet bezwaar maken tegen eene regeling als de voorgestelde. Zij is volkomen in strijd met het hoofdbeginsel der geheele verordening, hetwelk de mogelijkheid, dat de schoolbesturen eenige begrooting met uitgaven belasten, zonder dat het Bestuur bij machte is daartegen iets te doen, uitschakelt. Bij de voorgestelde regeling is het mogelijk, dat gedurende twee jaren niets, of nagenoeg niets, voor onderhoud der schoolgebouwen wordt uitgegeven, waardoor de betreffende begrootingsposten ongebruikt of nagenoeg ongebruikt blijven, terwijl in het derde jaar de betreffende begrootingspost met tweemaal zijn bedrag kan worden overschreden. Ondergeteekende acht dit eene aantasting van het gezonde beginsel, dat het Bestuur en Uwen Raad weten moeten, waaraan men met elke begrooting toe is.
Er is verschil gemaakt in de kosten van onderhoud tusschen de stadsscholen en de scholen in de buitendistricten, omdat de eerste hoogere eischen aan onderhoud stellen dan de laatste.

Ad art. 24. Bij Nota van Wijzigingen wordt het woord „het" ingevoegd.

Ad art 27. De artikelen 60 en 65 van het ontwerp der Verordening, regelende het onderwijs in Curaçao (Gedrukte stukken Kol. Raad 1933–1934–5) regelen de aanstelling van vakonderwijzers bij het openbaar onderwijs, Art. 92, vierde lid' doet hetzelfde ten aanzien van het gesubsidieerd bijzonder onderwijs. Uit deze regeling moge blijken, dat het in het voornemen van het Bestuur ligt, vergoeding uit te keeren voor de vakonderwijzers, welke aan eene gesubsidieerde bijzondere school ingevolge eene beschikking van den Gouverneur werkzaam zijn.

Ad art. 30. Wanneer een onderwijzer, met verlof zijnde, in Nederland huwt, moet ter vergoeding der overtochtskosten artikel 58 der ontwerp-verordening worden toegepast. In dit geval worden ook de overtochtskosten zijner echtgenoote betaald, zooals ook voor de gouvernementsambtenaren geschiedt.

Ad art. 34. Dit artikel treedt niet in werking, wanneer op een onderwijzer van toepassing is het bepaalde bij artikel 53 van dit ontwerp, aangezien verlof buiten bezwaar van den Lande voor een ambtenaar niet als onderbreking van den diensttijd geldt. Zie art. 20 onder c, van het „West-Indisch Verlofbesluit 1924" (P. B. 1925 No. 3).
Er bestaat bezwaar den termijn van vijf jaar op 4 jaar terug te brengen, wijl voor de onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder onderwijs geen voordeeliger bepalingen kunnen gelden als voor hunne collega's bij het openbaar onderwijs, die onder de voor alle gouvernementsambtenaren geldende regeling vallen.

Ad art. 35. De voorgestelde tekst is in overeenstemming met die voor de ambtenaren, en derhalve ook voor de openbare onderwijzers, geldende regeling. Zie art. 2 onder *d* van het West-Indisch Overtochtsreglement 1924 (P. B. 1924 No. 31). Ondergeteekende kan derhalve niet aan den wensch van den Raad voldoen.

Ad art. 36. Verwezen wordt naar het opgemerkte ad art. 34.

Ad art. 38. Het is te verwachten, dat, wanneer in Curaçao het recht op pensionneering der bijzondere onderwijzers zal zijn tot stand gekomen ook niet-religieuse leerkrachten uit Nederland zullen worden uitgezonden, welke met hunne huis-

gezinnen naar Curaçao zullen komen. Voorloopig is gerekend op een 5 à 6 tal families met kinderen per jaar. Ondergeteekende heeft de raming eenigszins ruim genomen, om voor tegenvallers bewaard te blijven. Eerst enkele jaren na het in werking treden der verordening zullen deze en andere ramingen juister benaderd kunnen worden.

Ad art. 40. Wanneer de toestand zich niet aanmerkelijk wijzigt, gelooft ondergeteekende niet, dat uitzendpremies betaald zullen behoeven te worden. Voorzichtigheidshalve is een bedrag van twee uitzendpremies ad f 1500 geraamd.

Ad artt. 43 tot en met 58. De bedragen, uit te keeren wegens verlofbezoldigingen en overtochtskosten voor de onderwijzers, nemen met het jaar toe. Ondergeteekende hoopt, dat het bedrag ad f 20.000 te hoog zal zijn. Indien echter bij het bijzonder onderwijs meer dan nu het geval is gebruik gemaakt wordt van het recht om de leerkrachten met verlof te zenden, wat ondergeteekende niet onwaarschijnlijk acht, zal een bedrag van f 20.000 per jaar eerder te laag dan te hoog zijn om de daarvoor benoodigde uitkeeringen mogelijk te maken.

Ad art. 49. Ten aanzien van de ambtenaren uit Suriname uitgezonden wordt de regeling voor de niet door den Minister uitgezonden ambtenaren gevolgd. Zij krijgen derhalve verlof na 10 jaar naar Nederland. Voor de bijzondere onderwijzers uit Suriname uitgezonden zal eene dergelijke regeling gevolgd worden.

Ad art. 63. Bij Nota van Wijzigingen wordt de vergissing hersteld.

Willemstad, den 16den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—23.

Verordening van den.....,
tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de kolonie Curaçao.

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

In het ontwerp worden de volgende wijzigingen en aanvullingen aangebracht:

I. In artikel 9 vervallen in den eersten volzin de woorden „twee....aangewezen" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „één deskundige door den Gouverneur en één deskundige door het bestuur van de gesubsidieerde school aangewezen, welke deskundigen tezamen een derden deskundige aanwijzen".

II. In het eerste lid van artikel 10 vervallen de woorden „of door minder dan *veertig* leerlingen" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „of dat aanwezig is het geval, dat door het terugloopen van het aantal leerlingen de school niet langer voor uitkeeringen uit 's Lands kas in aanmerking komt".

III. In het tweede lid van artikel 21 vervallen de woorden „of in teekenen".

IV. In artikel 24 wordt tusschen de woorden „met" en „gemiddeld" het woord „het" ingevoegd.

V. In artikel 63 wordt de „8" voor het tweede lid vervangen door „2".

Willemstad, den 16den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—23.

Verordening van den.....,
tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao.

Eindverslag.

No. 4.

De kennisneming van de memorie van antwoord heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen.

Ad. art. 10. Meerdere leden bleven op het standpunt staan, dat in de eerste plaats het schoolbestuur de beslissing moet hebben of ze zelf de school behoudt.

In de tweede plaats werd een bepaling gemist ten aanzien van de oude scholen, die gebouwd zijn zonder subsidie.

Ad art. 19 en *20.* De in de memorie van antwoord bestredene, was niet de bedoeling der afdeelingen. De bedoeling was, dat de in het eene jaar ongebruikt gebleven gelden bij suppletoire begrooting overgeheveld worden op de begrooting van een volgend jaar en zoo twee maal, met dien verstande, dat de schoolbesturen voor het hier bedoelde doel in 3 jaar niet meer mogen gebruiken dan 3 x het bedrag voor één jaar uitgetrokken.

Ad art. 35. Aangedrongen werd het daarheen te leiden, dat het Koninkijk besluit zoodanig gewijzigd wordt, dat aan het voorgestelde kan worden voldaan.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór de openbare behandeling van dit ontwerp de bovengemaakte opmerkingen zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 6n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—23.

Verordening van den....., tot uitvoering van het bepaalde in het tweede lid van artikel 180 van het Reglement op het beleid der Regering in de Kolonie Curaçao.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 5.

De kennisneming van het Eindverslag geeft ondergeteekende aanleiding tot de navolgende nota.

Ad art. 10. Ondergeteekende kan niet toegeven, dat de beslissing, of een schoolgebouw, dat bekostigd is door het Gouvernement en niet meer als zoodanig in gebruik gehouden, in eigendom van het Schoolbestuur moet komen, bij dit Schoolbestuur moet liggen. Hij handhaaft daarom zijne meening, dat de voorgestelde tekst de regelmatige procedure aangeeft, welke procedure ook in Nederland gevolgd wordt.
Ten aanzien van de oude schoolgebouwen moet worden opgemerkt, dat voor deze alleen rente vergoed wordt naar de geschatte waarde. Wanneer deze gebouwen geheel of gedeeltelijk aan het gebruik worden onttrokken, wordt eenvoudig minder rente betaald. Artikel 66, eerste lid, der verordening voorziet hierin.

Ad artt. 19 en 20. Ondergeteekende kan niet meegaan met de bedoeling om ongebruikt gebleven gelden bij suppletoire begrooting op eene begrooting van een volgend jaar over te hevelen. Hij acht deze handelwijze, die dan ook tot andere artikelen uitgestrekt zou kunnen worden, bedenkelijk.

Willemstad, den 15den December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934–1935–23.

Overdening van den.....

tot uitoefening van het bepaalde in het tweede lid van artikel 130 van het Reglement op het beleid der Regering in de Antoni Curaçao.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 6.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—24.

Verordening van den....., tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 7 van het zittingsjaar 1933-1934).

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Tegen de strekking van dit ontwerp werden in de afdeelingen geen bezwaren gemaakt.

Artikelen.

Ad art. 6. Eenige leden waren in verband met het feit, dat de uitkeeringen steeds op een later tijdstip geschieden dan de aanstelling plaats vindt, de meening toegedaan, dat het beter ware om in stede van „met den dag, waarop de uitkeeringen, te zijnen behoeve uit 's Lands kas gedaan, zijn aangevangen" te lezen: „ met den dag, waarop het recht op uitkeering, ten zijnen behoeve uit 's Lands kas te doen, is ontstaan".

Ad art. 7. De afdeelingen verklaarden met belangstelling het ontwerp, waarin de gedachte wijziging van de pensioenverordening voor burgerlijke ambtenaren verwerkt is, tegemoet te zien.

Gevraagd werd of het niet noodzakelijk is om in het tweede lid van dit artikel achter „in Suriname" toe te voegen „of hier te lande".

Ad. art. 9, lid 1. Eenige leden waren van oordeel, dat het bepaalde in dit lid in strijd is met het gestelde in artikel 8, lid 2, aangezien aldaar duidelijk staat, wat onder „pensioengrondslag" verstaan moet worden. Eenmaal de pensioengrondslag bepaald, zoo betoogden deze leden, behoeft de som, die zal strekken tot pensioengrondslag, niet meer door den Gouverneur vastgesteld te worden.

Hiertegen werd door andere leden aangevoerd, dat een en ander op vrijwel overeenkomstige wijze voor de burgerlijke ambtenaren geregeld is en zóó opgevat moet worden, dat uit een beschikking van den Gouverneur den ambtenaar moet blijken, welke zijn pensioengrondslag is.

Ad art. 9, lid 3. Gemeend werd, dat, desgewenscht, bij vermindering van inkomen de mogelijkheid tot evenredige vermindering moet bestaan.

Ad art. 12, lid 3. Van oordeel, dat geen enkel landsbelang er mede gediend wordt of nu het bestuur der school de pensioenbijdrage op de betrokkene verhaalt of niet, stelden eenige leden voor om dit lid na het woord „uitkeeringen" te doen eindigen.

De hier aan het woord zijnde leden wilden de besturen er geheel vrij in laten of zij de pensioenbijdragen wilden verhalen of deze geheel of gedeeltelijk voor eigen rekening wilden nemen.

Ad art. 17. Een overeenkomstige opmerking als ad artikel 12, lid 3, werd hier gemaakt.

Ad art. 20. Gevraagd werd of het bepaald noodzakelijk geacht moet worden, dat de aanvrage om in het genot van pensioen gesteld te worden geschieden moet „zoo mogelijk door tusschenkomst van het bestuur".

Ad art. 23, lid 2. De afdeelingen begrepen, dat deze bepalingen zijn opgenomen, omdat soortgelijke bepalingen gelden voor de burgerlijke ambtenaren. Toch konden eenige leden zich niet vereenigen met deze bepalingen, voor zoover zij inhouden, dat het pensioen vervalt voor de ouderlooze wettige kinderen, voor wat betreft de zoons vóór hun 18de jaar en de dochters vóór haar 21ste jaar, indien zij eenige bezoldigde betrekking bekleeden. Deze leden merkten op, dat het bedrag van het pensioen als regel niet voldoende is om deze kinderen een levensonderhoud te verschaffen zooals zij tijdens het leven van den vader genoten. Wat de kinderen onder de 18 jaar verdienen, is ook gewoonlijk zeer gering, geringer nog dan het genoten pensioen. Deze leden trokken de conclusie, dat door deze uitzonderingsbepalingen eenerzijds de pensioenregeling niet voldoet aan het rechtmatig verlangen der ambtenaren om hun eventueel na te laten minderjarige kinderen levensonderhoud te verzekeren en anderzijds, dat door de belanghebbenden zoodanige maatregelen getroffen zullen worden, dat deze bepalingen geen effect zullen sorteeren, zeer tot schade van het prestige van de voorschriften der Overheid. Ook het sociale rechtvaardigheidsgevoel der ambtenaren komt door deze bepalingen in het gedrang. Van den eenen kant zal men toch pensioentrekkenden krijgen, die, doordien de ouders van hun flink salaris hebben overgehouden, geen drang gevoelen een betrekking te zoeken en pensioentrekkenden blijven tot hun 18de of 21ste jaar, terwijl anderen minderjarige pensioentrekkenden, die van een gering pensioen moeten bestaan, de pas wordt afgesneden naar verbetering van levensvoorwaarden te streven. De leden hier aan het woord richtten tot het Bestuur het verzoek om ook bij de in uitzicht gestelde wijziging van de pensioenregeling voor de burgerlijke ambtenaren met deze opmerkingen rekening te houden.

Ad art. 26, lid 3. Kennelijk is tusschen „eerste" en „bedoelde" het woordje „lid" weggevallen.

Ad art. 29. Eenige leden wenschten de vraag te stellen of het de bedoeling is de betreffende bepalingen voor de burgerlijke ambtenaren mutatis mutandis op de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs toe te passen.

Ad art. 29, lid 3. Een lid stelde voor om „hetgeen" te vervangen door „hetwelk", achter „onderscheidenlijk" in te voegen „den diensttijd als bedoeld in het 1ste lid of" en tusschen de woorden „waren" en „of" in te voegen „en".

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 29n. September 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—24.

Verordening van den....., tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Memorie van Antwoord.

No. 2.

De kennisneming van het in het Voorloopig Verslag naar voren gebrachte geeft ondergeteekende tot de navolgende beantwoording aanleiding.

Algemeene Beschouwingen.

Ondergeteekende vernam met genoegen, dat tegen de strekking van het ontwerp in de afdeelingen geen bezwaren werden gemaakt.

Artikelen.

Ad art. 6. Ondergeteekende heeft tegen de voorgestelde redactiewijziging geen bezwaar en neemt ze gaarne over. In de bijgevoegde Nota van Wijzigingen wordt ze voorgesteld.

Ad art. 7. In de Nota van Wijzigingen wordt eene aanvulling voorgesteld, welke, zooals Uw Raad terecht opmerkt, noodig is.

Ad art. 9, lid 1. Evenals bij de burgerlijke ambtenaren bepaalt de Gouverneur bij beschikking den pensioengrondslag, alsmede latere verhoogingen van dezen. Dit heeft het voordeel, dat later bij de toekenning van pensioen misverstanden uitgesloten worden.

Ad art. 9, lid 3. De regeling is gelijk aan die voor de burgerlijke ambtenaren.

Ad art. 12. Ondergeteekende heeft er geen bezwaar tegen om de schoolbesturen vrij te laten de pensioenbijdragen voor hunne rekening te nemen en stelt bij Nota van Wijzigingen de daarvoor aan te brengen wijziging in het ontwerp voor, waarbij de mogelijkheid tot verhaal op de betrokkenen intusschen open blijft.

Ad art. 17. Op overeenkomstige wijze als is geschied bij artikel 12 wordt in het artikel eene wijziging gebracht, welke in de Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld.

Ad art. 20. Het gouvernement komt niet in contact met de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs, wel met de schoolbesturen. Ondergeteekende wil daarom het schoolbestuur niet uitschakelen, indien dit niet noodig is.

Ad art. 23, lid 2. Het hier opgemerkte mag ondergeteekende er niet toe brengen eene wijziging der bepalingen van het artikel voor te stellen, wijl de inhoud overeenkomt met hetgeen voor de burgerlijke ambtenaren geldt.

Ad art. 26, lid 3. De omissie wordt in de Nota van Wijzigingen hersteld.

Ad art. 29. Het spreekt wel vanzelf, dat de betreffende bepalingen voor de burgerlijke ambtenaren mutatis mutandis op de bijzondere onderwijzers zullen worden toegepast. Het geheele ontwerp is er een voorbeeld van.

Ad art. 29, lid 3. Ondergeteekende maakt van deze gelegenheid gebruik om eene wijziging van artikel 29 voor te stellen, waardoor het mogelijk wordt gemaakt, dat diensttijd vervuld nà 1 Januari 1933 tot aan het tijdstip van inwerkingtreding der verordening kan worden ingekocht.

Bij het ontwerpen der verordening was te beginnen met 1 Januari 1933 aan eene heffing van 5% der inkomens der bijzondere onderwijzers als bijdrage gedacht, welke nadien niet is toegepast.

Tevens is eene wijziging van het derde lid voorgesteld, waardoor dit aan duidelijkheid wint.

Voor de verdere noodige wijzigingen in dit artikel worde verwezen naar de Nota van Wijzigingen.

Willemstad, den 17den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—24.

Verordening van den....., tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Nota van Wijzigingen.

No. 3.

Het ontwerp ondergaat de volgende wijzigingen en aanvullingen:

I. In artikel 6 vervallen de woorden „waarop de uitkeeringen, te zijnen behoeve uit 's Lands kas gedaan, zijn aangevangen" en wordt daarvoor in de plaats gesteld „waarop het recht op uitkeeringen, te zijnen behoeve uit 's Lands kas te doen, is ontstaan".

II. In het tweede lid van artikel 7 worden tusschen de woorden „tijdelijke" en „in" ingevoegd de woorden „in Curaçao", gevolgd door een komma.

III. In het derde lid van artikel 12 wordt tusschen de woorden „en" en „door" het woord „kan" ingevoegd en tusschen de woorden „betrokkenen" en „verhaald" het woord „worden".

IV. In artikel 17 wordt tusschen de woorden „en" en „door" het woord „kan" ingevoegd en tusschen de woorden „betrokkene" en „verhaald" het woord „worden".

V. In het derde lid van artikel 26 wordt tusschen de woorden „eerste" en „bedoelde" het woord „lid" ingevoegd.

VI. Het derde lid van artikel 29 wordt gelezen als volgt: „3. Behoudens het bepaalde bij het zevende lid, is over „den tijd, voorafgegaan aan 1 Januari 1921, door de in „het eerste lid bedoelden eene bijdrage verschuldigd „van 8% van het inkomen, hetwelk de betrokkenen ge„acht worden te hebben genoten gedurende den geldig „gemaakten diensttijd, zoomede ten behoeve van we„duwe- en weezenpensioen, indien zij gehuwd zijn of „pensioengerechtigde kinderen hebben, eene aanvullings„bijdrage van 2% van het vorenbedoeld inkomen over „den diensttijd, gedurende welken zij gehuwd waren of „pensioengerechtigde kinderen hadden."

VII. Het vierde lid van artikel 29 vervalt.

VIII. Het vijfde lid van artikel 29 wordt genummerd „4" en in dit lid worden tusschen de woorden „Curaçao" en „doorgebrachten" de woorden „vóór 1 Januari 1921" ingevoegd.

IX. Het zesde lid van artikel 29 wordt genummerd „5".

IX. Aan artikel 29 wordt een nieuw zesde lid toegevoegd, luidende als volgt:
„6. Voor zooveel aangaat den nà 1 Januari 1933 bij het „bijzonder lager onderwijs in Curaçao doorgebrachten „tijd is door de in het eerste lid bedoelden over den „geldig gemaakten diensttijd verschuldigd eene bijdrage „tot een gelijk bedrag als voor de burgerlijke ambte„naren bepaald.".

X. Aan artikel 29 wordt een nieuw zevende lid toegevoegd luidende als volgt:
„7. Met betrekking tot de storting van de in het tweede „lid bedoelde bijdrage kan een renteloos voorschot uit „'s Lands kas verleend worden en is verder het bepaalde „in artikel 17 van toepassing.".

Willemstad, den 17den October 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934 - 1935—24.

Verordening van den....., tot regeling van de uit 's Lands kas te kwijten pensioenen van onderwijzers bij het gesubsidieerd bijzonder lager onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Eindverslag.

No. 4.

Er op aandringende, het daarheen te leiden, dat ook de regeling voor de burgerlijke ambtenaren ad art. 23, lid 2, in de memorie van antwoord bedoeld in den in het voorloopig verslag ad art. 25 lid 2 aangegeven zin worde gewijzigd, achten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 6den December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—25.

Verordening van den.....,
houdende eenige bepalingen betreffende kooplieden.

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 19 van het zittingsjaar 1932-1933).

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Vrij algemeen was men het met het Bestuur eens, dat de handel in deze tijden bescherming als in de memorie van toelichting bedoeld, van noode heeft.

Door meerdere leden werd gemeend, dat het gewenscht is alleen de vreemdelingen aan een vergunningstelsel als in het ontwerp bedoeld, te onderwerpen, aangezien de Curaçaosche handel groote nadeelen ondervindt van de concurrentie van vreemdelingen, die wegens hun levensomstandigheden tot scherpe concurrentie in staat zijn, terwijl het bovendien onredelijk gevonden werd alhier reeds gevestigde zaken of zaken op te richten door landskinderen aan een vergunningsstelsel te onderwerpen. In dit verband werd gewezen op het onlangs in Holland tot stand gekomen Koninklijk besluit, waarbij de bedrijven aangegeven zijn, waarin vreemdelingen zonder schriftelijke vergunning niet toegelaten worden.

Andere leden meenden, dat het onderwerpen van uitsluitend vreemdelingen aan een vergunningstelsel dergelijke maatregelen tegenover Curaçaonaars in het buitenland zou kunnen uitlokken, terwijl meerdere van deze leden bovendien meenden, dat het bij uitstek een volksbelang moet worden geacht, dat de concurrentie onbeperkt zij en het prijspeil niet door beschermingsmaatregelen als hoedanig het vergunningstelsel werd aangemerkt, kunstmatig op hooge peil worde gehouden.

De leden eerst aan het woord merkten hiertegenover weder op, dat, waar het aan het Bestuur is de vergunningen te geven, het Bestuur ook, wanneer de prijzen opgedreven worden, regelend kan optreden.

Weer andere leden verklaarden zich geen voorstanders van het voorgestelde vergunningstelsel, doch konden zich wel vereenigen met de instelling van een register van handelszaken.

Met zeer veel belangstelling werd in de afdeelingen kennis genomen van het schrijven dd. 9 Januari 1933 van de Kamer van Koophandel ter zake van het ouderhavige ontwerp. In dit verband werd het lichten uit dit ontwerp van de bepalingen rakende het register van handelszaken, zoodat de voorgestelde verordening zuiver een vergunningverordening blijft, bepleit. De instelling van het register van handelszaken kan dan gepaard gaan met de door de Kamer van Koophandel bepleite wijzigingen van de regelingen betreffende de verkiezing van leden voor en de oprichting van Kamers van Koophandel. Voorstellen ter zake werden gaarne spoedig tegemoet gezien.

Artikelen.

Ad art. 1. 1. Verscheidene leden konden zich niet vereenigen met de opmerking van de Kamer van Koophandel, dat ook de nijverheid onder de voorgestelde regeling zou moeten vallen. Andere leden waren wel de meening van de Kamer toegedaan, aangezien het naar hunne meening wel gewenscht is, dat ook voor het uitoefenen van bedrijven vergunning moet worden aangevraagd.

Gevraagd werd of het verkoopen van goederen in consignatie ontvangen, als daad van koophandel in den zin van de verordening moet worden beschouwd — gemeend werd van wel.

Een lid stelde de vraag of niet ook het bankiersbedrijf (wissel- en effectenhandel) onder de verordening zou moeten vallen.

Door enkele leden werd niet begrepen, waarom ambachtslieden, land- en tuinbouwers enz., niet onder de verordening zouden moeten vallen, terwijl zij bovendien betwijfelden of de bedoeling van het Bestuur ten deze, voldoende tot uiting komt in de gekozen redactie van art. 1.

sub. 2o. van 3. Gevraagd werd, wie of welke groepen hieronder vallen en welke diploma's aktes van bekwaamheid enz. hier bedoeld zijn.

sub. 4o. van 3. Gemeend werd, dat het beter zou zijn in de verordening zelve te bepalen, wie er niet onder zullen vallen.

Ad art 2. Enkele leden stelden een overgangsbepaling voor, dat de bestaande zaken recht hebben op een vergunning. Andere leden waren het hiermede niet eens en meenden, dat de bestaande zaken dienen te vallen onder dezelfde bepalingen als de op te richten.

Ad art. 3. Een opzeggingstermijn van 6 maanden werd bepleit.

Ad art. 4. Waren enkele leden van meening, dat dit artikel beter uit het ontwerp gelicht zou kunnen worden, andere leden waren van gevoelen, dat de garantie, welke naar de opinie van enkele dezer leden alleen uit een geld-garantie zou moeten bestaan, tot f 25 000,— opgevoerd kan worden.

Ad art. 7. Verwezen werd naar de opmerkingen van de Kamer van Koophandel, waarmede men accoord ging.

Ad art. 8, lid 3. Gemeend werd, dat verzekerings- of waarborgmaatschappijen geen handel als in dit ontwerp bedoeld, drijven.

Ad art. 9. In dit en volgende artikelen blijkt niet aan wien de opgaven gedaan moeten worden.

Gemeend werd, dat de eerste zin van dit artikel niet logisch is gesteld. Men gaf in overweging de woorden „eene week daarvoor of" daaruit te laten vervallen.

Het kwam voor, dat in dit artikel ook met reeds gevestigde zaken zal dienen rekening te worden gehouden. Deze zouden de noodige opgaven binnen een maand na de inwerking treding der verordening kunnen doen.

Ad art. 10. Men was het met de Kamer van Koophandel eens, dat de datum van vestiging der handelszaak ook opgegeven zou moeten worden.

Ad art. 12. Waar de onderhavige opgaven alle aan de Kamer van Koophandel zullen moeten geschieden, werd gemeend, dat de bepaling sub 3 niet in dit artikel thuis hoort.

Men vroeg wat de bedoeling is van deze bepaling sub 3.

Men meende, dat het zou kunnen voorkomen, dat de namen en nationaliteiten der aandeelhouders niet bekend zijn.

„Deze namen .....enz" hooren bij 3 en zou deze zin dus inspringend gedrukt dienen te worden.

Ad art. 13. Men begreep niet, waarom wederkeerige verzekerings- of waarborgmaatschappijen in de verordening zouden moeten worden opgenomen, omdat men niet inzag, dat deze maatschappijen handel zouden kunnen drijven als in art. 1 bedoeld.

Ook in dit artikel ware op te nemen de verplichting tot opgave van den datum van vestiging der handelszaak.

Ad art. 17. Gemeend werd, dat bij wijziging in het bedrijf, een aanvullende vergunning verkregen zal moeten worden.

Ad art. 18. Gevraagd werd hoe gehandeld zal moeten worden bij verkoop van een handelszaak. Daarin zal nog dienen te worden voorzien.

3. Gemeend werd, dat het juister is het aan de Kamer van Koophandel over te laten aan wien zij den bedoelden last zal geven.

Ad art. 19. Men was van meening, dat de heele financieele regeling dient plaats te hebben bij de regelingen aan het slot van de algemeene beschouwingen bedoeld.

Ad art. 20. Met verwijzing naar de opmerking ad art. 7 werd voorgesteld de woorden „Secretaris der" uit het artikel te lichten.

Het afgeven van afschriften of uittreksels uit het register zou — naar gemeend werd — volgens een tarief tegen een geringe vergoeding dienen te geschieden.

Ad art. 21. Vertrouwd werd, dat op Curaçao en Aruba het toezicht over het register zal worden opgedragen aan de Kamers van Koophandel en op de overige eilanden aan de Gezaghebbers.

Ad art. 22. Met referte aan het opgemerkte in de zesde alinea van de memorie van toelichting werd opgemerkt, dat ook in de gevallen in de artt. 3 en 4 bedoeld, de bedoelde Kamers van Koophandel of Landraden gehoord dienen te worden.

Opgemerkt werd, dat in art. 6, tweede lid, niet van een *vergunning* sprake is.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 9den October 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—26.

Verordening van den.....,
houdende wijziging van de voorschriften betrekkelijk den burgerlijken stand.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is verschillende wijzigingen te brengen in de voorschriften betrekkelijk den burgerlijken stand;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel I.

De volgende artikelen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao worden gewijzigd of vervallen, gelijk bij elk artikel is aangegeven:

Art. 5. In het eerste lid vervalt: „van huwelijksafkondigingen,".

Art. 6. In dit artikel vervalt: „, der huwelijksafkondigingen".

Art. 14. Het slot van „mitsgaders" af wordt gelezen:
„mitsgaders de registers der huwelijksaangiften en der toestemmingen tot het huwelijk, alsmede de geschriften der huwelijksafkondigingen, ter griffie van het hof van justitie.".

Art. 34 vervalt.

Art. 35 wordt gelezen:
„De akte van stuiting des huwelijks moet worden beteekend aan den ambtenaar van den burgerlijken stand, waar de huwelijksaangifte is gedaan. Deze geeft van de stuiting kennis aan de ambtenaren van den burgerlijken stand, waar het huwelijk is afgekondigd. Van de stuiting wordt eene aanteekening gesteld op den kant der akte van aangifte. Hetzelfde zal plaats hebben ten opzigte van vonnissen of akten, waarbij de stuiting wordt opgeheven."

Art. 101. De aanhef van het tweede lid wordt gelezen:
„Dit geschrift zal bevatten:".
In dit tweede lid vervalt het gezegde onder 2o., waarna 3o. wordt 2o.
Toegevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:
„Het geschrift wordt door den ambtenaar van den burgerlijken stand onderteekend.".

Art. 117 vervalt.

Artikel II.

De volgende artikelen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao worden gewijzigd, gelijk bij elk artikel is aangegeven:

Art. 16. Toegevoegd worden een nieuw derde en vierde lid, luidende:
„Van de akten van geboorten worden door de bewaarders slechts uittreksels overeenkomstig het volgende lid afgegeven, tenzij de aanvrager uitdrukkelijk een uittreksel uit het register verzoekt, gelijk bedoeld in het laatste lid van artikel 17.
Het uittreksel, bedoeld in het vorige lid, vermeldt: jaar en dag der geboorte, alsmede het eiland waar zij is geschied,

kunne, naam en voornamen, alsmede naam en voornamen van vader en moeder; een en ander zooals het blijkt uit de akte of uit latere kantmeldingen. Het uittreksel moet vermelden, dat het overeenstemt met den toestand op het oogenblik van de afgifte.".

Art. 17. In het eerste lid wordt tusschen „gedaan" en „door" ingevoegd: „bij te onderteekenen en te dagteekenen kantmelding".
In het derde lid wordt de punt aan het slot vervangen door: „; alles behoudens het bepaalde in het vierde lid van het vorige artikel.".

Artikel III.

De volgende artikelen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao worden gewijzigd, gelijk bij elk artikel is aangegeven:

Art. 21. In het eerste lid vervalt: „en in tegenwoordigheid van twee getuigen".
Toegevoegd wordt een nieuw zesde lid, luidende:
„Na de in het eerste en in het voorgaande lid genoemde termijnen kan de aangifte slechts geschieden met magtiging van het openbaar ministerie bij het kantongeregt.".

Art. 23. Onder 4o. vervalt: „en der getuigen".

Art. 25. Het tweede lid wordt vervangen door de volgende twee leden:
„De daarvan op te maken akte moet daarenboven vermelden den vermoedelijken ouderdom des kinds, zijne kunne, de bijzondere kenteekenen welke hetzelve mogt hebben, de namen welke men behoudens de bij artikel 55 bedoelde toestemming des Gouverneurs aan hetzelve zal geven, mitsgaders het gesticht waarin, of den persoon bij wien hetzelve is verbleven; deze akte moet in de registers van geboorten worden ingeschreven.
De ambtenaar van den burgerlijken stand zal het bij artikel 56, eerste lid, bedoelde verzoek aan den Gouverneur indienen.".

Art. 29. Toegevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:
„Bij gebreke van bekende woonplaats van den vader of, indien deze onbekend is, van de moeder geschiedt de inschrijving in het eerste of stadsdistrict op het eiland Curaçao.".

Artikel IV.

De volgende artikelen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao worden gewijzigd, gelijk bij elk artikel is aangegeven:

Art. 42. In het eerste lid wordt „twee getuigen" vervangen door „den aangever".
Aan dit lid wordt toegevoegd een nieuwe zin, luidende:
„Tot de aangifte is bevoegd wie van het overlijden uit eigen wetenschap kennis draagt.".

Art. 43. Onder 2o. wordt „of wel weduwenaar of weduwe was" vervangen door: „of getrouwd geweest was, en indien de overledene meermalen was getrouwd, namen en voornamen van de andere echtgenooten".
Onder 3o. wordt „der aangevers, en, wanneer zij bloedverwanten zijn, den graad van bloedverwantschap" vervangen door: „van den aangever".

Art. 44. In het derde lid wordt „der getuigen" vervangen door: „van den aangever".

Art. 52. Toegevoegd wordt een nieuw derde lid, luidende:
„Bij gebreke van bekende woonplaats geschiedt de inschrijving in het eerste of stadsdistrict op het eiland Curaçao.".

Artikel V.

De volgende artikelen van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao worden gewijzigd, gelijk bij elk artikel is aangegeven:

Art. 10. Vervangen wordt „de voornamen, de namen" door: „de namen, de voornamen".

Toegevoegd wordt een nieuw tweede lid, luidende:

„In de akten van den burgerlijken stand worden steeds de namen geplaatst voor de voornamen. De namen worden door eene komma van de voornamen afgescheiden.".

Art. 16. Toegevoegd wordt een nieuw laatste lid, luidende:

„In elk uittreksel, in welken vorm ook af te geven, geschiedt de vermelding van naam en voornamen op dezelfde wijze als zij in het register zelf heeft plaats gehad.".

Art. 23. Onder 3o. wordt „De voornamen, namen" vervangen door: „De namen, voornamen".

Onder 4o. wordt „De voornamen en namen" vervangen door: „De namen en voornamen".

Artt. 32, eerste lid, 35a, tweede lid en 44, derde lid.

Telkens wordt „de voornamen, namen" vervangen door: „de namen, voornamen".

Art. 37. Telkens wordt „De voornamen, namen" vervangen door: „De namen, voornamen".

Bovendien wordt onder 1o. „de voornamen en namen" vervangen door: „de namen en voornamen".

Artt. 40 en 101, tweede lid. Telkens wordt „De voornamen, namen" vervangen door: „De namen, voornamen".

Art. 43. Onder 1o. wordt „De voornamen, den naam" vervangen door: „Den naam, de voornamen".

Onder 2o. wordt „De voornamen en den naam" vervangen door: „Den naam en de voornamen".

Onder 3o. wordt „De voornamen, den naam" vervangen door: „Den naam, de voornamen".

In den slotzin wordt „de voornamen, namen" vervangen door: „de namen, voornamen".

Artikel VI.

Het opschrift van de zesde afdeeling van den tweeden titel van het eerste boek van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt gelezen:

„*Van namen en naams- en voornaams-veranderingen.*"

Deze afdeeling wordt gewijzigd als volgt:

Aan artikel 55 gaat vooraf een nieuw artikel, luidende:

„Artikel 54a.

Wettige en door den vader erkende onwettige kinderen dragen den geslachtsnaam van den vader; onwettige, niet door den vader erkende kinderen, dien van de moeder.".

Art. 55. Toegevoegd wordt een nieuw tweede lid, luidende:

„Degeen, wiens geslachtsnaam of voornamen niet bekend zijn, kan eenen geslachtsnaam of voornamen aannemen met toestemming des Gouverneurs.".

Art. 56. De aanhef „Het verzoek daartoe kan" wordt vervangen door: „De verzoeken daartoe kunnen".

Art. 58. De aanhef „Indien het verzoek" wordt vervangen door: „Indien in het bij het eerste lid van artikel 55 bedoelde geval het verzoek".

Toegevoegd worden twee nieuwe leden, luidende:

„Het besluit, waarbij het ingevolge het tweede lid van artikel 55 gedane verzoek wordt toegestaan, wordt ingeschreven in de loopende registers van geboorten van de woonplaats van den betrokkene en, in het geval bedoeld bij artikel 25, mede aangeteekend op den kant der geboorteakte.

Bij niet-inwilliging van een verzoek, als bedoeld bij het vorige lid, kan de Gouverneur den belanghebbende eenen geslachtsnaam of voornamen verleenen. Met dit besluit wordt gehandeld overeenkomstig het vorige lid.".

Art. 59 wordt gelezen:

„De verkrijging van eenen naam overeenkomstig de bepa-

lingen der vier voorgaande artikelen zal nimmer kunnen worden aangevoerd tot bewijs van vermaagschapping.".

Artikel VII.

Na artikel 148 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

„Artikel 148a.

De nietigverklaring van een huwelijk wordt op vordering van het openbaar ministerie bij den regter, die de nietigverklaring heeft uitgesproken, door den ambtenaar van den burgerlijken stand ingeschreven in de loopende huwelijksregisters van het eiland of het district, waar het huwelijk is voltrokken, met overeenkomstige toepassing van het eerste lid van artikel 40. Van die inschrijving wordt melding gemaakt op den kant der huwelijksakte. Is dat district opgeheven, dan geschiedt de inschrijving in de loopende huwelijksregisters van het district waarin de burgerlijke stand van het opgeheven district wordt aangehouden.

Is het huwelijk buiten Curaçao voltrokken, dan geschiedt de inschrijving in het eerste of stadsdistrict op het eiland Curaçao.".

Artikel VIII.

Na artikel 320 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

„Artikel 320a.

Degeen, wien eene vordering tot inroeping van den staat of tot het ontkennen van de wettigheid van een kind is toegewezen, doet het vonnis, nadat het in kracht van gewijsde is gegaan, inschrijven in de loopende registers van geboorten van het eiland of district, waar de geboorte is ingeschreven. Is dat district opgeheven, dan geschiedt de inschrijving in de loopende registers van geboorten van het district waarin de burgerlijke stand van het opgeheven district wordt gehouden. Hiervan wordt melding gemaakt op den kant van de geboorteakte.".

Artikel IX.

Na artikel 328 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt ingevoegd een nieuw artikel, luidende:

„Artikel 328a.

Hij, die, overeenkomstig het in de artikelen 323 en 324 bepaalde wettiging heeft verkregen, doet het feit der wettiging inschrijven in de loopende registers van geboorten van het eiland of district, waar de geboorte is ingeschreven. Is dat district opgeheven, dan geschiedt de inschrijving in de loopende registers van geboorten van het district waarin de burgerlijke stand van het opgeheven district wordt gehouden. Van de wettiging wordt mede melding gemaakt op den kant van de geboorteakte.".

Artikel X.

De tweede zin van het tweede lid van artikel 270 van het Burgerlijk Wetboek voor de kolonie Curaçao wordt gelezen: „Is dat district opgeheven, dan geschiedt de inschrijving in de registers van den burgerlijken stand van het district waarin de burgerlijke stand van het opgeheven district wordt aangehouden.".

Artikel XI.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1935.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—26.

Verordening van den.....,
houdende wijziging van de voorschriften betrekkelijk den burgerlijken stand.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

In opvolging van het zgn. concordantie-artikel heeft de ondergeteekende de eer den Raad ter goedkeuring aan te bieden een ontwerp-verordening, houdende wijziging van een aantal voorschriften betreffende den burgerlijken stand, welke wijziging in Nederland tot stand is gekomen bij de Wet van 31 Mei 1934, Stbl. no. 276.

In Nederland was men sinds lang algemeen van meening, dat de bepalingen op het stuk van den burgerlijken stand herziening behoefden. Een aantal voorschriften konden vereenvoudigd of verbeterd, andere voorzooveel overbodig afgeschaft worden. De Regeering was het daarmede eens en droeg aan de Staatscommissie-Limburg op voorstellen ter zake te doen. Deze voorstellen hebben geleid tot evenaangehaalde wet, welker inwerkingtreding is bepaald op 1 Januari 1935.

Wezenlijk verschil tusschen de voorschriften betreffende den burgerlijken stand hier te lande en die in Nederland bestaat niet. De wijzigingen bij meerbedoelde wet in Nederland ingevoerd, kunnen bijna zonder verandering worden overgenomen.

De wijzigingen zullen onmiddellijk als verbeteringen van de geldende bepalingen erkend worden. Het ontwerp vereischt daarom weinig toelichting.

De memorie van toelichting van den Minister van Justitie tot het wetsontwerp moge hieronder op eenige punten geciteerd worden.

Allereerst wat betreft den aard der wijzigingen:

„De voornaamste wijzigingen, in hoofdzaak vereenvoudigingen, welke het ontwerp brengt, zijn de volgende:

1. afschaffing van het register van huwelijks-afkondigingen;
2. het scheppen van de mogelijkheid van afgifte van bijzondere uittreksels uit geboorte-akten;
3. afschaffing van het vereischte van twee getuigen bij de aangifte van geboorten;
4. het volstaan met één aangever bij overlijden;
5. de plaatsing van den geslachtsnaam vóór de voornamen in de akten van den burgerlijken stand;
6. het stellen van enkele andere regelen de namen betreffende;
7. aanvulling van de registers met gegevens nopens nietigverklaring van huwelijk, verkrijging van brieven van wettiging en dergelijke;

De hier gegeven opsomming geeft tevens aan de volgorde der artikelen van het wetsontwerp.".

Voorts wat aangaat de verschillende artikelen, waarbij de cijfers der aangehaalde artikelen in overeenstemming zijn gebracht met die van het Curaçaosche Burgerlijke Wetboek:

„Artikel I.

Het bestaan van een register van huwelijks-afkondigingen brengt vooral waar vele huwelijken worden voltrokken, noodeloozen omslag en nutteloos werk mede. Reeds in het ontwerp-1886 van de Staatscommissie tot herziening van het Burgerlijk Wetboek werd dit register afgeschaft. De voorschriften omtrent de afkondiging blijven onveranderd. Waarborg, dat de afkondiging is geschied, ligt in art. 37, 6o., B. W.

Art. 35 B. W. Uitdrukkelijk wordt hier gezegd, dat de stuiting aan den ambtenaar van den burgerlijken stand moet worden beteekend, iets wat trouwens ook volgt uit art. 875 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, waarnaar art. 117 B. W. — dat kan vervallen — verwijst. Nu

het register van huwelijks-afkondigingen wordt afgeschaft, is het gewenscht, dat de stuiting wordt aangeteekend op den kant van de akte van huwelijks-aangifte. De ambtenaar ter plaatse, waar de huwelijksaangifte is gedaan, zal voortaan van de stuiting kennis moeten geven aan zijne ambtgenooten ter plaatse van de huwelijks-afkondiging.

Artikel II.

De bepaling van het geldende art. 17 B. W., volgens welke de aanteekeningen, die zich op den kant der akte bevinden, vermeld moeten worden in de uittreksels uit de registers, die worden afgegeven, kan, wat de geboorte-akten betreft, leiden tot ongewenschte gevolgen. Extracten uit de geboorte-akten moeten vaak worden overgelegd bij examens, aanvragen voor verzekering, plaatsing in scholen, enz. Het is dan van belang te weten, wanneer en waar de persoon geboren is, wie zijne ouders zijn. Doch het heeft geen nut mededeeling te doen of het kind door geboorte wettig is of eerst later is gewettigd. Anderzijds kan zoodanige mededeeling voor den betrokkene onaangenaam wezen. Daarom wordt thans de gelegenheid geopend ten aanzien van geboorte-akten te volstaan met een uittreksel, waarin eventueele kantmeldingen voor zooveel noodig zijn verwerkt. In vele gevallen zal met zoodanig uittreksel kunnen worden volstaan. Intusschen blijve de bevoegdheid om uitdrukkelijk een volledig afschrift te vragen. Vraagt men een afschrift zonder meer, dan krijgt men dus een uittreksel met den inhoud, omschreven in het nieuwe laatste lid van art. 16 B. W.

Artikel III.

De getuigen bij de aangifte van geboorten zijn maar al te vaak personen, die de comparanten niet kennen, van het feit der geboorte niets weten, doch den aangever slechts bijstaan uit welwillendheid of tegen belooning. Eenige waarde is hieraan niet te hechten. Het wettelijk vereischte der twee getuigen kan zonder overwegend bezwaar vervallen.

Art. 25 B. W. In het geldende tweede lid wordt minder juist gesproken van een „proces-verbaal". Dit moet zijn eene „akte".

Verder wordt voorgesteld, dat de ambtenaar van den burgerlijken stand zelf het initiatief kan nemen om aan het kind namen te geven. Hij is het, die in dit geval het in art. 56 bedoelde verzoek aan den Gouverneur doet.

Artikel IV.

Vooral in de groote steden wordt meermalen de akte van overlijden opgemaakt op aangifte van twee personen, die geen van beiden den overledene hebben gezien of gekend en van het overlijden slechts kennis hebben gekregen door de verklaring van den geneesheer. Vereenvoudiging en verbetering kan worden verkregen, wanneer voortaan genoegen wordt genomen met de verklaring van één aangever, wien dan de eisch wordt gesteld, dat hij van het overlijden kennis draagt uit eigen wetenschap, dus niet alleen van hooren zeggen.

Art. 43 B. W. Het bestaande artikel heeft onder 2o. eene leemte. De overledene kan gescheiden zijn geweest of meer dan eens gehuwd. Het is beter ook in deze gevallen te voorzien.

Artikel V.

Het vooropstellen van den geslachtsnaam kan tegengaan, dat voornamen bij den geslachtsnaam worden getrokken — b.v. bij de aangifte van de geboorte van een kind — zonder dat de weg van art. 55 B. W. wordt bewandeld.

Artikel VI.

Art. 54a B. W. Het is een leemte, dat niets uitdrukkelijks is bepaald omtrent den geslachtsnaam van kinderen.

Het thans voorgestelde sluit zich aan bij het reeds vermelde ontwerp-1886.

Art. 55 B. W. Ook hier wordt in eene leemte voorzien.

Art. 58 B. W. Wat betreft „het geval bedoeld bij art. 25" moge worden herinnerd aan de wijziging, welke dat artikel ondergaat ingevolge Art. III van dit ontwerp.
De voorgestelde laatste alinea van art. 58 dient ter voorkoming, dat belanghebbende, bij gebreke van Koninklijke toestemming, van geslachtsnaam en voornamen verstoken zou blijven.

Art. 59 B. W. De „verkrijging" van een naam omvat zoowel naamsverandering en naamsbijvoeging als de aanneming van een naam (art. 55, lid 2, nieuw) en de verleening van een naam (art. 58, laatste lid, nieuw).

Artikelen VII, VIII en IX.

Art. 148a B. W. Van de nietigverklaring van een huwelijk moet uit de huwelijksregisters kunnen blijken.

Art. 320a B. W. De geboorte-registers winnen aan beteekenis, wanneer daarin ook worden ingeschreven vonnissen, waarbij eene vordering tot inroeping van staat of tot ontkenning van wettigheid is toegewezen.

Art. 328a B. W. Hier geldt soortgelijke overweging als heeft geleid tot het nieuwe art. 320a.".

Tenslotte moge er op gewezen worden, dat de laatste zinsnede van de tweede alinea van artikel 270 gewijzigd is, waardoor een juiste redactie wordt verkregen, welke zich aansluit aan de omstandigheid, dat in de districten alhier loopende registers worden aangehouden en geen archief.
In verband hiermede wordt het wenschelijk geacht ook in de artikelen 148a, 320a en 328a een zinsnede van gelijke strekking op te nemen.

Willemstad, den 3den November 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—26.

Verordening van den.....,
houdende wijziging van de voorschriften betrekkelijk den burgerlijken stand.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.
Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 17n. November 1934.

De Rapporteurs.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—27.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44), zooals gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 8sten Augustus 1919 (P. B. No. 83), aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 5 van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44), zooals gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 8sten Augustus 1919 (P. B. No. 83) worden in de eerste alinea tusschen „Gezondheidsdienst" en „zijn" ingevoegd de woorden „en van Openbare Werken", tusschen „dit" en „ten behoeve" het woord „onderscheidenlijk" en tusschen „dienst" en „noodig" de woorden „of ter verwijdering van vuil".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—27.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het is het Bestuur gebleken, dat de Koloniale Raad bezwaar heeft om in het ontwerp van de Bouw- en Woningverordening (Kol. Raad zittingsjaar 1931–1932–27) in de bij artikel 1 voorgestelde definitie van het begrip „weg" te handhaven de woorden „welke voor zooveel noodig toegankelijk is voor de Gouvernementsdiensten".

Anderzijds heeft het Bestuur bezwaar om deze woorden te doen vervallen, zoolang niet op andere wijze is voorzien in de noodzakelijkheid om de ambtenaren en beambten van de betreffende Gouvernementsdiensten ter verwijdering van vuil recht van toegang te verschaffen tot zich op particuliere gronden bevindende bebouwde complexen.

Het bijgaand ontwerp beoogt hierin te voorzien. De totstandkoming van de in het ontwerp voorgestelde wijzigingen zouden het bezwaar van het Bestuur tegen het doen vervallen der hiervoren gerelateerde woorden in het ontwerp der Bouw- en Woningverordening wegnemen.

Opgemerkt moge worden, dat toevoeging van de woorden „en van Openbare Werken" noodig is, omdat de zorg voor den reinigingsdienst bij het departement van Openbare Werken berust.

Willemstad, den 10den November 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—27.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 17n. November 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—28.

Keur van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54), zooals aangevuld en gewijzigd laatstelijk bij de keur van den 22sten Juni 1933 (P. B. No. 55), aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur.

Artikel 1.

Aan de eerste alinea van artikel 165 van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de keur van den 22sten Juni 1933 (P. B. No. 55), wordt een zinsnede toegevoegd, luidende: „„Voorts hebben zij, ter uitvoering van de hun opgedragen taak, toegang tot alle wegen in den zin der „Bouw- en Woningverordening 193..." (P. B. 193... No.....), voor zoover aan deze wegen drie of meer woningen gelegen zijn, welke als een bouwcomplex te beschouwen zijn."".

Artikel 2.

Deze keur treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—28.

Keur van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De ondergeteekende zou willen verwijzen naar de Memorie van Toelichting op het ontwerp-verordening tot aanvulling van de „Gezondheidsverordening" (P. B. 1917 No. 44) (Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–27), welke mutatis mutandis op dit ontwerp toepasselijk is met dien verstande, dat het bij dit ontwerp niet de verwijdering van vuil betreft doch de surveilleering door de daartoe bevoegde ambtenaren.

Willemstad, den 10den November 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—28.

Keur van den.....,
tot aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 17n. November 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—29.

Verordening van den.....,
regelende de uitoefening van de geneeskunst.

Memorie van Antwoord.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 34 van het zittingsjaar 1933-1934).

De kennisneming van het Voorloopig Verslag, waaruit den ondergeteekende met genoegen bleek, dat de afdeelingen er zich mede konden vereenigen, dat de uitoefening van de geneeskunst in Curaçao opnieuw geregeld zal worden, geeft hem aanleiding tot de navolgende beantwoording.

De ondergeteekende kan onmogelijk meegaan met die leden, die er zich niet mee konden vereenigen, dat het examen, bedoeld in de vigeerende verordening onder artikel 1 letter c voor hen, die op een vreemde hoogeschool een diploma verkregen hebben, wordt afgeschaft, meer in het bijzonder kan hij zich niet vereenigen met het betoog, dat het examen toch in de eerste plaats zou moeten loopen over inheemsche ziekten. Het onderwerpen van candidaten aan een examen over een bepaalde groep van ziekten i. c. inheemsche of over een bepaalde groep van vakken zou diploma's van ongelijkwaardige waarde in het leven roepen en het behoeft naar de meening van den ondergeteekende wel geen betoog, dat het gouvernement zijn medewerking daaraan niet kan verleenen.

Bovendien mag niet uit het oog verloren worden, dat een dokter hier toch niet alleen voor inheemsche ziekten komt te staan, maar voor alle mogelijke ziekten, aangezien ziekten van buiten af ingevoerd zich evengoed kunnen voordoen als ziekten ter plaatse verkregen.

Aangezien de uitoefening van de geneeskunst aan onbevoegden ontzegd wordt, mag geëischt worden, dat zij, die tot die uitoefening wel toegelaten zijn dan ook inderdaad volledig bevoegd zijn.

Bij de beoordeeling van een medicus treden twee factoren op den voorgrond: zijn vorming en zijn kennis.

Gelijk in de Memorie van Toelichting reeds opgemerkt werd, kan op Curaçao de kennis van den geëxamineerde door gebrek aan materiaal en deskundige examinatoren moeilijk of niet worden beoordeeld. Het door de afdeelingen aan de hand gedane middel van uitbreiding der examencommissie, o. a. ook met geneeskundigen met andere bevoegdheden dan „arts", zal uiteraard aan dat bezwaar niet tegemoet kunnen komen.

Ook de vorming van den medicus, voor een dergelijk beroep van het grootste belang, kan hier evenmin worden beoordeeld, daar deze in elk land verschillend is. Slechts de Nederlandsche opleiding waarborgt, dat de arts volgens Nederlandsche opvatting en moraal is gevormd en opgeleid en dat dit voor Curaçao van veel belang is, heeft de praktijk meer dan eens bewezen.

De ondergeteekende is er van overtuigd, dat de verdeeling der buitenlandsche hoogescholen in twee klassen, zooals door verscheidene leden bepleit, in de praktijk tot groote moeilijkheden aanleiding geven zal. Is de beoordeeling van een arts op zich zelf al reeds zeer moeilijk, de qualificeering van een hoogeschool gaat boven de competentie van een commissie, nog daargelaten de te verwachten moeilijkheden, die het gevolg zullen zijn van beslissingen der commissie.

In beginsel kan de ondergeteekende zich vereenigen met de opvatting van die leden, die van meening zijn, dat de buitenlandsche diploma's niet over één kam geschoren kunnen worden en dat, indien hier het examen moet afgenomen worden, dit ook zeer behoorlijk moet zijn. Aangezien echter, zooals hiervoren reeds opgemerkt, in de uitvoering zich onoverkomelijke moeilijkheden voordoen, moet de ondergeteekende zijn eenmaal ingenomen standpunt handhaven.

De instelling van een medischen tuchtraad, die voor alle

eilanden moet gelden, stuit af op het geringe aantal geneeskundigen in Curaçao. Disciplinaire rechtspraak is alleen mogelijk in een groot korps.

Artikelen.

Ad art. 1. Bij Nota van Wijzigingen wordt een wijziging van den aanhef van het onderhavige artikel voorgesteld, welke naar de meening van den ondergeteekende een verbetering beteekent, aangezien daarin duidelijk omschreven wordt, wat onder geneeskunst verstaan wordt.

Ad art. 2. Gelijk uit de Nota van Wijzigingen blijkt, is de ondergeteekende tot op zekere hoogte aan de wenschen der afdeelingen tegemoet gekomen. Het was hem niet mogelijk het voorstel der afdeelingen tot instelling van een commissie over te nemen, aangezien het onjuist is de uitvoerende macht te deelen met een commissie van particulieren, die geen enkele verantwoordelijkheid draagt voor genomen maatregelen en beslissingen.

De ondergeteekende vertrouwt, dat de nieuw voorgestelde redactie geen verdere bezwaren zal ontmoeten.

Het voorschrift, dat bedoelde beschikkingen met redenen omkleed moeten zijn, is voldoende waarborg tegen mogelijke willekeur.

Ad artt. 3 en 5. De bedoeling van de artikelen 3 en 5 is niet geneeskundigen uit het buitenland anders te behandelen dan Surinaamsche geneesheeren, doch meer zekerheid te hebben, dat de districten op Curaçao en de andere eilanden medisch zoo goed mogelijk bediend worden. Het spreekt van zelf, dat, indien voor die districten of eilanden Nederlandsche of Nederlandsch-Oostindische artsen verkregen kunnen worden, deze met de diensten belast zullen worden. Stellen dergelijke krachten zich evenwel niet beschikbaar dan zal, daar de districten of eilanden niet zonder medische hulp gelaten kunnen worden, naar andere krachten omgekeken moeten worden, in welk geval allereerst het oog gericht zal worden op Surinaamsche krachten en daarna op buitenlandsche. Wordt een Surinaamsche of buitenlandsche geneeskundige benoemd dan houdt dit geenszins een erkenning van gelijkwaardigheid in ten opzichte van den Nederlandschen of Nederlandsch-Oostindischen arts noch een achteruitstelling van de bewoners van de districten en andere eilanden; een dergelijke benoeming geschiedt alleen, opdat in een noodzakelijke behoefte zoo goed mogelijk voorzien wordt. Met het feit, dat artsen zich eerder beschikbaar stellen voor het stadsdistrict op Curaçao dan voor de andere districten en voor sommige eilanden buiten Curaçao, moet rekening gehouden worden.

Samenvoeging van de onderhavige artikelen en onderscheiding van den noodtoestand in twee gevallen op de wijze als in het Voorloopig Verslag voorgesteld wordt, heeft, hoewel het theoretisch van waarde kan zijn, practisch geen beteekenis, omdat van een normalen noodtoestand door een tekort aan geneeskundigen op Curaçao niet gesproken kan worden.

Aangezien artikel 1 niet handelt over toelating doch over bevoegdheid, zijn de woorden „met afwijking in zooverre van het bepaalde bij artikel 1" onjuist, zoodat bij Nota van Wijzigingen deze woorden uit het ontwerp zijn vervallen.

Ad art. 4. De ondergeteekende wenscht zich te scharen aan de zijde van die leden, die, wijzende op artikel 6, tegen het onderhavige artikel geen bezwaar hebben. Het artikel laat de mogelijkheid open van de benoeming van geneeskundigen zonder Nederlandsch diploma in dienst van speciale maatschappijen of op schepen. Dit is noodzakelijk, omdat zich omstandigheden kunnen voordoen in verband met taal, nationaliteit, verplichtingen van de maatschappij, gebrek aan Nederlandsche geneeskundigen, waardoor slechts in den medischen dienst van de maatschappij of het schip voorzien kan worden door de benoeming van een geneeskundige van de nationaliteit, waartoe de maatschappij of het schip behoort. Dit is een standpunt, dat ook door andere landen ten opzichte van Nederlandsche maatschappijen ingenomen wordt.

Om dezelfde reden als ad art. 3 vermeld, wordt ook hier voorgesteld de woorden „met afwijking in zooverre van het bepaalde bij artikel 1" te doen vervallen.

zen ambtenaar en op een der andere eilanden in handen van den betrokken gezaghebber den volgenden eed (belofte) heeft afgelegd:";

VIII. in artikel 8 wordt:

a. in stede van „Alleen de" gelezen: „De";
b. na „toegelaten" ingevoegd: „en daartoe gerechtigd"; en
c. in stede van „gedragen" gelezen: „gevoerd";

IX. de aanhef van artikel 9 wordt gelezen als volgt: „Onverminderd de strafrechtelijke aansprakelijkheid naar andere algemeene verordeningen, wordt overtreding";

X. in de Slot- en overgangsbepalingen wordt:

a. tusschen het 2de en 3de lid een nieuw lid ingevoegd, luidende:

„De bij de inwerkingtreding dezer verordening in dit gebiedsdeel gevestigde en praktizeerende artsen en geneesheeren, die een eed overeenkomstig artikel 7 nog niet hebben afgelegd, moeten binnen een maand na inwerkingtreding dezer verordening den voorgeschreven eed afleggen.";

b. in het 4de (oud 3de) lid in stede van „op zoodanige plaatsen of in zoodanigen omvang, als overeenkomstig hunne benoeming of toelating onder de werking van de bij deze verordening ingetrokken wettelijke regelingen" gelezen: „blijven bevoegd tot de uitoefening der geneeskunst overeenkomstig het bepaalde bij aanstelling en toelating wat standplaats en omvang van bevoegdheid betreft";
c. in het laatste lid in stede van „die bij het eervol verlaten van den dienst, niet voldoen aan het in artikel 1 bepaalde" gelezen: „die niet bevoegd zijn als de bij artikel 1 bedoelde geneeskundigen en eervol den dienst verlaten";

XI. de „Slot- en overgangsbepalingen" worden gesplitst in „Slotbepalingen" en „Overgangsbepalingen".

De redactie der „Slotbepalingen" wordt gevormd door de 1ste en 2de alinea der oude „Slot- en overgangsbepalingen", die der „Overgangsbepalingen" door de drie andere alinea's.

Willemstad, den 16den November 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Ad art. 7. Ten einde te voorkomen, dat de arts er zich op beroepen zou, dat hij door zijn in Nederland afgelegden eed slechts gebonden zou zijn aan de Nederlandsche wet, komt het noodzakelijk voor, dat hij hier, voordat hij tot de uitoefening van de praktijk overgaat, een eed aflegt. Aangezien deze eed niet in strijd is met den in Nederland afgelegden eed en bijna gelijkluidend is, kan naar de meening van den ondergeteekende tegen de aflegging van dezen eed geen bezwaar bestaan.

In verband met het vorenstaande zijn de overgangsbepalingen aangevuld.

Ad art. 8. De geneeskundige evenals de arts kan behalve de hier voorgeschreven titels ook den titel van „Dr." voeren, mits hij hiertoe gerechtigd is nl. wanneer hij den doctorsgraad behaald heeft.

Ad Slot- en overgangsbepalingen. Onder verwijzing naar hetgeen ten aanzien van de commissie als door de afdeelingen bedoeld, onder ad art. 2 vermeld is, moge worden opgemerkt, dat een verklaring als bedoeld uiteraard slechts kan worden afgegeven door de autoriteit, die de verantwoording draagt voor het toezicht over den betrokken geneeskundige gedurende den tijd, door dezen in gouvernementsdienst doorgebracht.

Duidelijkheidshalve zijn de Slot- en overgangsbepalingen gesplitst in Slotbepalingen en Overgangsbepalingen.

De overige bij Nota van Wijzigingen voorgestelde wijzigingen en aanvullingen behoeven naar de meening van den ondergeteekende geen nadere toelichting.

Willemstad, den 16den November 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—29.

Verordening van den.....,
regelende de uitoefening van de geneeskunst.

Nota van Wijzigingen.

No. 2.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No 34 van het zittingsjaar 1933-1934).

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen en aanvullingen:

I. de aanhef van artikel 1 wordt gelezen als volgt: „Tot de uitoefening van de geneeskunst, waaronder wordt verstaan het verleenen van geneeskundigen, heelkundigen, tandheelkundigen en verloskundigen bijstand als beroep, in Curaçao zijn bevoegd:";

II. artikel 2 wordt gelezen als volgt:
„Het is aan een geneeskundige als in artikel 1 bedoeld, die krachtens de bepalingen op de toelating van vreemdelingen in dit gebiedsdeel toegelaten is, verboden in Curaçao de geneeskundige praktijk uit te oefenen, alvorens door den Gouverneur tot de uitoefening ervan te zijn toegelaten, welke toelating alleen kan worden geweigerd op grond van motieven, rakende de medische ethiek en den medischen stand.
De beschikking, waarbij die toelating wordt geweigerd, is met redenen omkleed.
Een eenmaal verleende toelating kan bij een met redenen omkleede beschikking worden ingetrokken.";

III. in artikel 3:
a. wordt in stede van „Indien de belangen van den dienst zulks eischen" gelezen: „Indien de omstandigheden zulks wenschelijk maken";
b. vervallen de woorden en het leesteeken: „met afwijking in zooverre van het bepaalde bij artikel 1,"; en
c. wordt telkens tusschen de woorden „wat" en „andere" ingevoegd: „de";

IV. in artikel 4:
a. vervallen de woorden en het leesteeken: „met afwijking in zooverre van het bepaalde bij artikel 1,";
b. wordt in stede van „slechts" gelezen: „ ,niet voldoende aan de eischen omschreven in artikel 1 sub a en b,";

V. artikel 5 wordt gelezen als volgt:
„Indien door plotselinge onvoorziene omstandigheden een groot tekort aan geneeskundige hulp in Curaçao is ontstaan, kan de Gouverneur, den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst gehoord, aan een geneeskundige als bij artikel 4 bedoeld, toelating verleenen voor de uitoefening van de geneeskundige praktijk op eenig eiland of in eenig district.";

VI. artikel 6 wordt gelezen als volgt:
„De toelating als bedoeld bij de artikelen 3, 4 en 5, geschiedt voor den tijd van een jaar en kan telkens voor een jaar verlengd worden.";

VII. de aanhef van artikel 7 wordt gelezen:
„Na toelating is het den geneeskundige verboden tot de uitoefening van de geneeskundige praktijk over te gaan alvorens:
1o. zijn diploma door den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst voor gezien is geteekend;
2o. de betrokkene op het eiland Curaçao in handen van den Gouverneur of van een door dezen aangewe-

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—29.

Verordening van den..... ..,
regelende de uitoefening van de geneeskunst.

Eindverslag.

No. 3.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Ad artt. 3 en 5. De meeste leden meenden uit de memorie van antwoord op te maken, dat het de bedoeling van het Bestuur is de voorkeur te geven aan: Nederlandsche of Nederlandsch Indische bevoegden boven Surinaamsche of buitenlandsche. Zij konden zich hiermede vereenigen, omdat, indien beschikbaar, aan aan Nederlandsche of Nederlandsch Indische hooge scholen gediplomeerden de voorkeur gegeven moet worden. In dezen gedachtengang blijvend, meenden zij echter, dat art. 5 niet aanvaardbaar is, daar volgens deze bepaling buitenlandsche dokters alleen benoemd kunnen worden, indien zich plotseling een onvoorziene omstandigheid voordoet en een groot tekort aan geneeskundige hulp ontstaan is. Deze leden stelden dan ook voor art. 5 te doen vervallen en aan art. 3 een zinsnede toe te voegen, luidende: „of aan een geneeskundige, die, niet voldoende aan de eischen omschreven in art. 1 sub a en b, in het bezit is van een aan een buiten Nederland of Nederlandsch-Indië gevestigde universiteit of hoogeschool verkregen geldig diploma". En verder: „Indien door plotselinge onvoorziene omstandigheden een toelating plaats heeft, kan deze door den Gouverneur aan een termijn worden gebonden."

In denzelfden gedachtengang, n.l., dat buitenlandsche geneeskundigen niet anders behandeld moeten worden dan Surinaamsche, kwam het hun wenschelijk voor in art. 3 de woorden van af „voor", waar dit voor de eerste maal gebruikt wordt, tot en met „aangaat", waar dit voor de laatste maal gebruikt wordt, te schrappen. Gemeend werd dat alleen dan ook bij gebrek aan Nederlandsche of Nederlandsch Indische gediplomeerden de medische verzorging ook van het stadsdistrict verzekerd is.

Ad art. 6. In verband met het bovenstaande, zullen in dit artikel het woordje „of" en het cijfer „5" moeten worden geschrapt, aldus de leden daareven aan het woord.

Ad Nota van Wijzigingen VIIIb. Gevraagd werd of het geval wel denkbaar is, dat een geneeskundige is toegelaten, doch niet gerechtigd.

Ad Slot- en overgangsbepalingen In de nota van wijzigingen is minder voorgesteld te schrappen, dan geschrapt moet worden.

In het vertrouwen, dat het Bestuur vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp wel zijn meening omtrent het bovenstaande zal willen kenbaar maken, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—30.

Verordening van den....., houdende verdeeling van het eiland Aruba in districten en ter bepaling van de grenzen van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de verdeeling van het eiland Aruba in districten opnieuw vast te stellen en de grenzen van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas te bepalen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Het eiland Aruba wordt verdeeld in vier districten.

Artikel 2.

Het eerste district of „District van de Playa" wordt begrensd:

ten Zuiden en ten Westen door de Caraïbische Zee;

ten Noorden door een rechte lijn, getrokken uit driehoekspunt No. 8 (Hooiberg) van de topografische kaart naar de Noordzijde van Tanki Leendert, door een rechte lijn van laatstgenoemd punt over driehoekspunt No. 5 (Ponton) der topografische kaart, tot waar deze bij Manchebo in zee loopt;

ten Oosten door een rechte lijn, getrokken uit driehoekspunt No. 8 (Hooiberg) der topografische kaart naar hoogtepunt 84.8 (Seroe Bientoe) der topografische kaart, door een rechte lijn, loopende van juistgenoemd punt naar driehoekspunt No. 10 der topografische kaart, tot waar deze bij het Perkietenbosch in zee loopt.

Tot dit district behooren de Paardenbaai en de ankerplaats, genaamd het Zandpunt.

Artikel 3.

In het eerste district is de hoofdplaats Oranjestad gelegen. Zij wordt begrensd:

ten Westen, van het zeestrand af, door de Oostgrens en een gedeelte der Noordgrens van de zoutpannen ten Noorden van de Paardenbaai tot aan het erfpachtterrein van de Arend Petroleum Maatschappij, door een gedeelte van de Oostgrens van het erfpachtterrein van genoemde maatschappij en verder door de lijn, loopende in het verlengde van voornoemde Oostgrens tot de Noordzijde van den weg naar Madiki;

ten Noorden door den weg naar Madiki, de Socotoralaan, een gedeelte van de Oostgrens van Socotora tot waar deze het verlengde van de Noordzijde van den Ruitweg snijdt, de Ruitweg, de Indianenweg, een deel van den Kloosterweg;

ten Oosten door een deel van de Hospitaalstraat, een deel van de Verlengde Windstraat, een deel van de Verlengde Nassaustraat, door den Verbindingsweg, een deel van de Verlengde Wilhelminastraat;

ten Zuiden door een deel van den Noordrand van Rooi Lagoen, door huurterrein No. 1, een gedeelte van de Westgrens van de concessieterreinen No. 3, 4 en 5, het huurterrein Nola en verder door een lijn, loopende in het verlengde van de Westgrens van het huurterrein No. 1a tot aan het zeestrand, verder door het zeestrand van de Paardenbaai tot aan het verlengde van de Oostgrens van de zoutpannen ten Noorden van de Paardenbaai.

Artikel 4.

Het tweede district of „District van het Noorden" wordt begrensd:

ten Noorden en ten Westen door de Caraïbische Zee;

ten Zuiden door de Noordelijke grenslijn van het eerste district;

ten Oosten door een rechte lijn, getrokken uit driehoekspunt No. 8 (Hooiberg) der topografische kaart naar hoogtepunt 75.1 (Ajo) der topografische kaart, door een rechte lijn, loopende van juistgenoemd punt naar den top van den berg Matividiri, in Noordoostelijke richting doorgetrokken, tot waar deze in zee loopt.

Tot dit district behooren de west-reeden van het eiland, genaamd Boca Cathalina en Poos Chiquito.

Artikel 5.

Het derde district of „District van Santa Cruz" wordt begrensd:

ten Noorden en ten Zuiden door de Caraïbische zee;

ten Westen door de Oostelijke grenslijnen van het eerste en van het tweede district;

ten Oosten door de lijn, loopende langs de Oostkust van Spaansch Lagoen noordwaarts naar hoogtepunt 45.3 van de topografische kaart, door een rechte lijn van laatstgenoemd punt naar hoogtepunt 127.6 (Kleine Jamanota) van de topografische kaart, in oostelijke richting doorgetrokken langs de noordelijke trankeer van de plantage Fontein naar zee.

Tot dit district behoort het Spaansch Lagoen.

Artikel 6.

Het vierde district of „District van de Commandeursbaai" wordt begrensd:

ten Noorden, ten Oosten en ten Zuiden door de Caraïbische zee;

ten Westen door de Oostelijke grenslijn van het 3de district.

Tot dit district behoort de Commandeursbaai en de baai van Salina, zoomede het aan eerstgenoemde baai gelegen dorp Savaneta.

Artikel 7.

In het vierde district is het dorp St. Nicolaas gelegen. Het wordt begrensd:

ten Noorden door de lijn, beginnende in het snijpunt van de Oostgrens van concessie No. 917 en de Zuidgrens van concessie No. 924, langs de Zuidgrens van concessie No. 934, de Zuidgrens van concessie No. 933, de West- en Zuidgrens van huurterrein No. 998, de Zuidgrens en een gedeelte van de Oostgrens van huurterrein No. 1002a, een gedeelte der Zuidgrens van de concessies No. 932 en 926, de West- en de Zuidgrens van concessie No. 927, een deel van den weg naar Boca-grandi ter lengte van ongeveer 100 meter;

ten Oosten door een rechte lijn, loopende van de Zuid-Oosthoek van concessie No. 927 over Gouvernementsgrond naar de Oostzijde van de zoogenaamde 6de gate, toegang gevende tot de Amerikaansche kolonie;

ten Zuiden door een deel van de Noordgrens van de erfpachtterreinen van de Lago Oil & Transport Cy. Ltd., het zeestrand van de St. Nicolaasbaai tot het snijpunt met het verlengde van de Oostgrens van huurterrein No. 991;

ten Westen door een lijn van voornoemd snijpunt tot de Zuid-Oosthoek van huurterrein No. 991, de Oostgrens van dit huurterrein, de Oostgrens van concessie No. 919 en een deel van de Oostgrens van concessie No. 917.

Artikel 8.

Bij twijfel omtrent de ligging eener plaats wijst de Raad van Politie aan in welk district deze gelegen is.

Artikel 9.

Deze verordening treedt in werking met ingang van een nader door den Gouverneur te bepalen dag.

Alsdan vervalt de verordening van den 6den Augustus 1866 (P. B. No. 24), houdende verdeeling van het Eiland Aruba in vier districten, zoomede aanwijzing der stadswijk van de Hoofdplaats van het Eiland.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—30.

Verordening van den....., houdende verdeeling van het eiland Aruba in districten en ter bepaling van de grenzen van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De uitbreiding van den woningbouw te Oranjestad op Aruba, aansluitende aan de buitenzijden van de thans bestaande stadsgrenzen, maakt het wenschelijk de huidige grenzen te verwijden teneinde een grootere uitgestrektheid binnen de grenzen van het stadsdistrict te betrekken.

Te St. Nicolaas heeft zich in den loop der jaren rondom de aldaar gevestigde oliemaatschappij een dusdanig uitgebreide gemeenschap nedergezet, dat het noodig geacht wordt het aldus ontstane dorp met eigen grenzen van het 4de district af te scheiden.

Het hierbij Uwen Raad aangeboden ontwerp treft de noodige voorzieningen tot het bereiken van het gewenschte doel en spreekt overigens naar de meening van den ondergeteekende geheel voor zich zelf.

Willemstad, den 20sten November 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—30.

Verordening van den..... .., houdende verdeeling van het eiland Aruba in districten en ter bepaling van de grenzen van de stadsdistricten van Oranjestad en St. Nicolaas.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 31n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--31.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106) aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Aan letter B van artikel 6 van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 14den September 1934 (P. B. No. 64), wordt een nieuw lid toegevoegd, luidende:

„3o. voor het loodsen van een zeilschip, hetwelk komt van of vertrekt naar een andere Curaçaosche haven is de helft van het onder 1o. bepaalde loodsgeld verschuldigd, naar de daar gemaakte onderscheidingen.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--31.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Teneinde de op de zeilvaart tusschen de eilanden van het Gebiedsdeel onderling drukkende lasten eenigszins te verlichten, wordt hierbij het voorstel gedaan de loodsgelden voor die categorie zeilschepen terug te brengen tot op de helft.

Hierdoor zal een bedrag van ongeveer f 3000.— per jaar minder aan loodsgelden worden ontvangen, doch hiertegenover staat, dat voorkomen zal worden, dat de zeilschepen, die zand aanbrengen voor de alhier gevestigde oliemaatschappij en het Gouvernement, worden opgelegd, waardoor verscheidene landskinderen zonder een middel van bestaan zullen komen te staan.

Willemstad, den 20sten November 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—31.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Meerdere leden merkten op, dat zij zich niet geheel kunnen vereenigen met de toelichting op het ontwerp. Naar hunne meening bestaat er n.l. geen enkel gevaar, dat de schepen, die voor de oliemaatschappij en het Gouvernement zand al hier aanvoeren, opgelegd zullen worden. Ook deze leden konden echter meegaan met het voorstel van het Bestuur op grond van de overweging, dat vermindering van de lasten voor de zeilvaart tusschen de eilanden onderling, toe te juichen is, zoodat tegen de strekking van het ontwerp geen bezwaar werd gemaakt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--31.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de Afdeelingen hunne instemming betuigden met het voorstel van het Bestuur tot verlaging van het loodsgeld voor zeilschepen, die tusschen de eilanden van het Gebiedsdeel onderling varen

Door deze verlaging wordt tegemoetgekomen aan den wensch van betrokkenen bij de zeilvaart tusschen deze eilanden om de op hen drukkende lasten eenigszins te verlichten.

Willemstad, den 4den Maart 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—31.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106.)

Eindverslag.

No. 5.

Vernomen is, dat schippers van schepen, die zand aanbrengen van Aruba, klagen, dat zij langen tijd moeten wachten voor de brug, voordat ze verder binnen kunnen, hetgeen tijdverlies veroorzaakt.

De afdeelingen zouden gaarne vernemen of dit juist is en zoo ja, of daartegen niets te doen zou zijn.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel voor of bij de openbare behandeling van dit ontwerp het bovenstaande zal willen beantwoorden, achten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. April 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—31.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Loodsdienstverordening 1922" (P. B. 1932 No. 106.)

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 6.

Aan het Bestuur is slechts één geval bekend van een zandschoener, welke tijdens het verwisselen van de brug-kabel gedurende twee uren voor de brug moest wachten. Dit was een geval van force majeure. De Gezagvoerder werd in kennis gesteld van de reden waarom gewacht moest worden.

Wel bestaat er eene regeling, houdende de bepaling, dat, indien bekend is, dat de brug binnen een half uur moet geopend worden voor een zeeschip, alle kleine zeilvaartuigen, die intusschen zouden wenschen binnen te komen, ten gerieve van het landverkeer moeten wachten tot de brug voor het zeeschip geopend is.

Willemstad, den 9den April 1935.

De Gouverneur van Curaçao.

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—32.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk is de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting, te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Artikel 54 van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting, wordt gelezen als volgt:

„In de stadsdistricten en in de bij besluit van den Gou„verneur aan te wijzen andere gedeelten van het gebiedsdeel „is de eigenaar van den grond, waarop een woning wordt „opgericht, en de eigenaar van den grond, waarop bij de „inwerkingtreding dezer verordening een woning van ten „minste 100 M2 woningoppervlakte aanwezig was, verplicht „zorg te dragen, dat een privaat tot kosteloos gebruik voor „de bewoners beschikbaar is in of in de nabijheid van die „woning.

„Indien woningen van minder dan 100 M2 woningopper„vlakte en gebouwd vóór de inwerkingtreding dezer veror„dening bijeengelegen zijn, is de eigenaar — of, indien er meer „zijn, de eigenaren, ieder naar evenredigheid van het hem „toekomend deel, doch hoofdelijk — verplicht zorg te dragen, „dat per 100 M2 woningoppervlakte in of in de nabijheid „van die woningen een privaat beschikbaar is tot kosteloos „gebruik van de bewoners dier woningen.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—32.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De verordening van den 1sten December 1934 bevat een bepaling (art. 54), die den eigenaar van woningen, waarvan het woningoppervlak meer dan 100 M2 bedraagt, de verplichting oplegt daarin een privaat te bouwen.

Aanvankelijk stelde het ontwerp een dergelijken eisch voor iedere woning. Inderdaad kan worden erkend, dat die eisch voor de eigenaren van kleine woningen, die ten tijde waarop die verordening in werking zal treden, reeds bestaan, financieele offers kan vergen, welke voor hen wellicht te zwaar zijn.

Dat bezwaar geldt echter niet voor nieuw te stellen woningen.

De wijziging in artikel 54, welke dit ontwerp behelst, eischt geen offers, welke onevenredig zijn met de hygiënische voordeelen, die uit den bouw van privaten voortvloeien.

Willemstad, den 3den December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—32.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

Algemeene beschouwingen.

Een paar leden stelden zich de vraag of een verordening, die nog niet is afgekondigd, reeds gewijzigd kan worden.

Artikel 1.

De afdeelingen meenden, dat bij de redactie van art. 1 van deze ontwerp-verordening, evenmin trouwens als bij de redactie van art. 54 der Bouwverordening, voldoende rekening gehouden is met de definitie van „eigenaar", opgenomen in art. 1 der Bouwverordening. Immers, niet duidelijk is dan wien de verplichting is opgelegd om het bedoelde privaat te bouwen: aan den eigenaar volgens het Burgerlijk Wetboek, aan den beheerder, aan den gebruiker of aan den zakelijk gerechtigde? Gemeend werd, dat in de verordening duidelijk moet uitkomen, wie aansprakelijk voor den bouw van het privaat is.

De woorden „ieder naar evenredigheid van het hem toekomend deel" behooren naar het gevoelen der afdeelingen uit de 2de alinea van het nieuw voorgestelde art. 54 gelicht te worden.

Meerdere leden hadden bezwaar de verplichting tot den bouw van bedoeld privaat aan meerdere eigenaren van verschillende huiseigendommen op te leggen. Deze leden wenschten alleen te zien opgenomen de bepaling, dat de eigenaar of mede-eigenaren van eenzelfde huizeneigendom, dat meer dan 100 M2 beslaat, verplicht is of zijn het privaat te bouwen.

Enkele leden betreurden, dat de aanvankelijk gestelde eisch, dat de eigenaar van iedere woning een privaat moet bouwen, voor zooverre niet aanwezig, niet gehandhaafd wordt. Zij kunnen zich in zooverre vereenigen met de opmerking van het Bestuur, dat die eisch van eigenaren van kleine woningen financieele offers zal vergen, doch zij kunnen niet inzien, dat deze offers te zwaar kunnen zijn, aangezien in art. 57 een uit financieel oogpunt gemakkelijk na te leven bepaling als alternatief is opgenomen en bovendien de Gouverneur ex art. 10 de bevoegdheid heeft, waar noodig, vrijstelling van de naleving van een of meer bepalingen te verleenen. Deze leden kunnen evenmin meevoelen dat het genoemde bezwaar wel voor bestaande, doch niet voor nieuwe woningen geldt: in beide gevallen toch moet aan de woningen meer geld worden besteed door den eigenaar.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—32.

Verordening van den.....,
tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het Voorloopig Verslag van den Kolonialen Raad betreffende de ontwerp-verordening tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting, geeft den ondergeteekende aanleiding tot de volgende beantwoording.

Algemeene beschouwingen.

Naar het oordeel van den ondergeteekende kan een verordening, vastgesteld door den Gouverneur met goedkeuring van den Kolonialen Raad, worden gewijzigd, voordat zij is afgekondigd.

Ad art. 1. In de bouwverordening wordt overal, waar sprake is van „de eigenaar" in verband met de daarvan in artikel 1 gegeven definitie, aan de prudentie van het Bestuur en uiteindelijk aan den Rechter ter beslissing overgelaten, wie in ieder geval kan worden aangesproken. Hiervoor moge worden verwezen naar de artikelen 7, 9, 12, 24, 27, 30, 31, 32, 36, 39, 40, 41, 44, 45, 47, 49, 54, 57 en 60.

Het komt ondergeteekende minder logisch voor om uitsluitend ten aanzien van de privaten een ander systeem te volgen.

Aan de bezwaren, genoemd in het tweede en derde lid van dit artikel, wordt door de Nota van Wijziging tegemoet gekomen. Naar aanleiding van de laatste zinsnede van het derde lid moge worden opgemerkt, dat de verplichtingen van paragraaf 14 niet rusten op den eigenaar van de woningen maar op dien van den grond, waarop twee of meer bijeengelegen woningen aanwezig zijn.

Willemstad, den 15den December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—32.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Nota van Wijziging.

No. 5.

In het ontwerp wordt de volgende wijziging aangebracht:

de woorden „of, indien er meer zijn, de eigenaren, iedere naar evenredigheid van het hem toekomend deel, doch hoofdelijk" en de deze woorden insluitende scheidingsstrepen vervallen.

Willemstad, den 15den December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—32.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Eindverslag.

No. 6.

Een lid, nog niet geheel overtuigd van de mogelijkheid van wijziging van een nog niet afgekondigde verordening, verklaarde het ten zeerste op prijs te zullen stellen, indien het Bestuur de gronden zou willen mededeelen, waarop het zijne, in de memorie van antwoord medegedeelde, meening hieromtrent baseert.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp het bevenstaande zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 20n. December 1934.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—32.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten December 1934, houdende voorschriften betreffende het bouwen en de volkshuisvesting.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 7.

Uit de redactie van het Reglement op het beleid der Regeering van Curaçao, artikel 3, lid 2 onder *c* en artikel 46, moet naar het oordeel van het Bestuur worden opgemaakt, dat het tot stand komen van een koloniale verordening formeel geschiedt door de vaststelling door den Gouverneur, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad.

Een reeds vastgestelde verordening kan door een nieuwe verordening worden gewijzigd. De omstandigheid, dat een verordening niet is afgekondigd, kan derhalve niet op grond van het Regeeringsreglement worden aangehaald als een beletsel voor de wijziging van die verordening.

Willemstad, den 28sten December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--33.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Maten- en gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923 No. 27).

Voorloopig Verslag.

No. 1.

(De vroegere stukken zijn gedrukt onder No. 11 van het zittingsjaar 1932–1933.)

De bespreking van het ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen:

Het kwam gewenscht voor de redactie wat ruimer te stellen zonder den geest der bepaling geweld aan te doen. Voorts werd opgemerkt, dat een Amerikaansche gallon 3,78 L. is. Men zou dan ook gaarne zien, dat de woorden „benzine, lampolie, smeerolie, gasolie en dieselolie" vervangen werden door de woorden: „producten der aardolie-industrie" en dat in plaats van 3,6 Liter gelezen wordt 3.78 Liter.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. December 1934.

De Rapporteurs.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—33.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Maten- en gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923 No. 27).

Memorie van Antwoord.

No. 2.

Met de door de Afdeelingen in het Voorloopig Verslag gemaakte opmerkingen kan de ondergeteekende zich vereenigen. Bij Nota van Wijziging wordt dan ook de door de Afdeelingen voorgestelde redactie overgenomen.

Willemstad, den 3den Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—33.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Maten- en gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923 No. 27).

Nota van Wijziging.

No. 3.

In sub a van artikel I van het Ontwerp wordt instede van „benzine, lampolie, smeerolie, gasolie en dieselolie" en "3,6" gelezen respectievelijk „aardolieproducten" en „3,78".

Willemstad, den 3den Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—33.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Maten- en gewichtenverordening 1923" (P. B. 1923 No. 27).

Eindverslag.

No. 4.

De afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 11n. Februari 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—34.

Keur van den....., tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54), zooals aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij de keur van den 2den Augustus 1933 (P. B. No. 74), te wijzigen en aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande keur:

Artikel 1.

De „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de keur van den 2den Augustus 1933 (P. B. No. 74), wordt gewijzigd en aangevuld als volgt:

I. In artikel 9 wordt in stede van „het Rifwater" gelezen: „Zaquito";

II. Aan artikel 23 wordt een tweede lid toegevoegd, luidende: „Het is verboden binnen een afstand van 200 Meter ter weerszijden van de brug „Koningin Emma der Nederlanden" te zwemmen of te baden zonder vergunning van het Hoofd der Politie.";

III. Artikel 30 onder 1o. wordt gelezen als volgt: „op den openbaren weg voorwerpen, langer dan drie Meter, anders dan in horizontalen stand en daarbij zoodanig te dragen, dat elk uiteinde op den schouder of in de hand van een drager rust;";

IV. In het eerste lid van artikel 37 wordt in stede van „kennisgeving aan" gelezen: „vergunning van" en vervalt: „uiterlijk twee uren voor den aanvang", evenals het laatste lid van dit artikel;

V. Na artikel 37 wordt een nieuw artikel 37bis ingelascht, luidende: „Het is verboden een danspartij te houden of daaraan deel te nemen, waar er tamboerdans wordt uitgevoerd.";

VI. In artikel 39 wordt in stede van „waarvan" gelezen: „waarvoor" en vervallen de woorden „of kennisgeving";

VII. In artikel 40 vervallen de woorden „of kennisgeving";

VIII. Artikel 42 vervalt;

IX. In artikel 50 wordt tusschen de woorden „verboden" en „dividivi" ingevoegd: „steenen, gruis, zand," en achter het woord „vervoerbillet" ingevoegd: „volgens een door den Gouverneur vast te stellen model";

X. In artikel 60:
1. wordt onder a de punt-komma achter rijwiel vervangen door een komma, waarna vervolgd wordt met: „of voor of op een tot inrit naar eens anders gebouw of erf bestemde onderbreking van een trottoir;";
2. vervalt onder f het woord „de", terwijl achter het woord „rijden" wordt toegevoegd: „of stil te staan";
3. wordt de punt aan het slot vervangen door een punt-komma, waarna twee nieuwe leden toegevoegd worden, luidende:
„i. langer dan voor het in- of uitlaten van passagiers of het laden en lossen van goederen noodig is stil te staan of te parkeeren op wegen of gedeelten daarvan, door het Hoofd der Politie door een daartoe strekkend bordje aangewezen;
j. in het eerste of stadsdistrict signalen te geven met trompet of claxon.";

XI. De punt aan het slot van artikel 62 wordt gewijzigd in een punt-komma, waarna een nieuw lid toegevoegd wordt, luidende:
„i. gedurende den tijd, gelegen tusschen zonsondergang en zonsopgang, het voornemen om stil te staan, vaart te verminderen, een hoek om te slaan of van richting te veranderen, als onder g en h bedoeld, tijdig kenbaar te maken door middel van een goed zichtbaar lichtgevend toestel.";

XII. De punt aan het slot van artikel 70 wordt vervangen door een komma, waarna vervolgd wordt met: „of daar onderdoor te gaan.";

XIII. Na artikel 70 wordt een nieuw artikel 70bis ingevoegd, luidende:
„Het is aan bestuurders verboden het door hen bestuurde vervoermiddel te verlaten, wanneer zij dit, bij gelegenheid, dat de brug „Koningin Emma der Nederlanden" voor het verkeer te land gesloten is, in de rij der wachtenden hebben opgesteld op een der openbare wegen, die tot genoemde brug toegang geven.";

XIV. In artikel 72 wordt telkens in stede van „macadamwegen" gelezen: „kunstwegen" en wordt onder 1o instede van „zes" gelezen: „4½";

XV. Artikel 73 wordt gelezen als volgt:
„Het is aan bestuurders van rijtuigen verboden, tusschen zonsondergang en zonsopgang, op den openbaren weg met deze rijtuigen te rijden, of, tenzij op een door het Hoofd der Politie blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, aangewezen parkeerplaats daarmede stil te staan, zonder dat deze aan de linkerzijde voorzien zijn van een lantaarn, die naar alle zijden een helder wit licht uitstraalt.";

XVI. Artikel 91 wordt gelezen als volgt:
„Het is den bestuurder verboden, tusschen zonsondergang en zonsopgang op een openbaren weg een rijwiel te berijden zonder dat het rijwiel voorzien is van minstens één lantaarn, die voorwaarts een helder wit licht uitstraalt.";

XVII. In artikel 93 wordt:
1. *c.* gelezen: „daarop te rijden zonder de voeten op de trappers te hebben;";
2. tusschen *c.* en *d.* een nieuw lid ingevoegd, luidende:
„*d.* daarop te rijden zonder tenminste één hand aan de stuurkruk te houden;";
3. wordt *d* (oud) gewijzigd in *e.*

XVIII. In artikel 94 wordt de komma achter „belemmerd" vervangen door een punt en vervalt het daarna gestelde.

XIX. De laatste alinea van artikel 95 vervalt, terwijl *b.* wordt gelezen als volgt:

„*b.* de bestuurder bij zich heeft of in het motorrijtuig aanwezig zij een door een, door den Gouverneur benoemden deskundige, afgegeven op naam van den eigenaar gesteld bewijs van goedkeuring, vermeldende het belastingnummer van het motorrijtuig.";

XX. Na artikel 95 wordt een nieuw artikel 95bis ingevoegd, luidende:

„Onverminderd het bepaalde bij artikel 95 is het verboden met een autobus, stationneerend of voor het verhuren bij de reis of per keer bestemd motorrijtuig of motorvrachtrijtuig over den openbaren weg te rijden, tenzij de bestuurder den leeftijd van een en twintig jaar wel en die van zestig jaren nog niet bereikt heeft.

Bovendien is de bestuurder van een autobus verplicht bij zich te hebben een te zijnen name gestelde schriftelijke door het Hoofd der Politie afgegeven vergunning, dat hij als bestuurder van een autobus mag optreden.

Het Hoofd der Politie is bevoegd, om bij met redenen omkleede beschikking in het belang van de openbare orde bedoelde schriftelijke vergunning te weigeren of voor door hem te bepalen tijdsduur in te trekken.";

XXI. Het 2e lid van artikel 96 wordt gelezen als volgt: „Bij gegrond vermoeden dat een motorrijtuig waarvoor een geldig keuringsbewijs is afgegeven, niet aan de gestelde vereischten voldoet, is de eigenaar verplicht op vordering van het Hoofd der Politie binnen een door dezen te bepalen tijd het motorrijtuig te laten herkeuren.", terwijl aan dit artikel een nieuwe derde lid wordt toegevoegd, luidende: „Eene keuring als in de artikelen 95 en 96 lid 1 en 2 bedoeld heeft niet plaats dan op vertoon van het bewijs, dat voor dit doel het bedrag van f 2,50 in 's Lands kas is gestort.";

XXII. De punt aan het slot van het eerste lid van artikel 100 vervalt, waarna vervolgd wordt met: „en het keuringsbewijs dienovereenkomstig te doen wijzigen.";

XXIII. Aan artikel 103 wordt een nieuwe alinea toegevoegd, luidende: „Eene verklaring als onder 2o. van dit artikel bedoeld, behoeft niet te worden overgelegd door hem, die overlegt een te zijnen name gesteld geldig rijbewijs voor het besturen van een motorrijtuig van den aard als waarvoor hij een rijbewijs verlangt, uitgegeven op een der andere eilanden van het Gebiedsdeel, in Nederland, Nederlandsch Oost-Indië of Suriname. Op den dag van aanvrage van een rijbewijs voor het eiland Curaçao, mag het over te leggen rijbewijs niet ouder zijn dan twee jaren, gerekend van den dag van uitgifte af.";

XXIV. Na artikel 103 wordt een nieuw artikel 103bis ingevoegd, luidende:

„Aan een niet in het gebiedsdeel Curaçao wonend doch aldaar tijdelijk verblijfhoudend persoon, die in het bezit is van een rijbewijs buiten het Gebiedsdeel Curaçao afgegeven of van eene verklaring als bedoeld onder 2o van artikel 103 (welke verklaring kan worden afgegeven zonder bewijs, dat voor dit doel een bedrag van vijftien gulden in 's Lands kas is gestort) kan, zonder toepassing van sub 2o van artikel 103, voor een door het Hoofd der Politie te bepalen tijd, een rijbewijs worden afgegeven, tenzij de betrokkene naar het oordeel van het Hoofd der Politie kennelijk ongeschikt is tot het besturen van een motorrijtuig.";

XXV. In artikel 105 vervalt sub 2o. en worden 3o., 4o. en 5o. respectievelijk 2o., 3o. en 4o.;

XXVI. De punt aan het slot van artikel 107 vervalt, waarna vervolgd wordt met: „en bij het bereiken van den vijf en zestigjarigen leeftijd.";

XXVII. In artikel 112 wordt tusschen de woorden „rijbewijs" en „is" ingevoegd: „of vergunning tot het besturen van autobussen";

XXVIII. In artikel 114 wordt tusschen de woorden „rijbewijs" en „is" ingevoegd: „of vergunning tot het besturen van autobussen";

XXIX. In artikel 116 vervallen de woorden: „zoo spoedig mogelijk";

XXX. In artikel 119:
1. wordt in 1o. het woord „of" tusschen „belemmerd" en „in" vervangen door een komma en na „gebracht" ingevoegd: „of in gevaar kan worden gebracht";
2. vervalt in 2o. en in het derde lid telkens „(18 mijlen)" en „(36 mijlen)";

XXXI. In artikel 120:
1. vervalt in 2o. „onafhankelijk van elkander";
2. wordt 3o. gelezen als volgt: „tenminste één balhoorn en trompet of claxon, waarvan het geluid op een afstand van tenminste 100 Meter duidelijk hoorbaar is.

De balhoorn onder 3o. bedoeld moet ééntoonig zijn en voor motorrijtuigen op meer dan drie wielen een zwaren, en voor motorrijtuigen op drie of op twee wielen een schellen toon hebben.";

XXXII. In artikel 122 onder 2o. wordt tusschen de woorden „een" en „signaaltoestel" ingevoegd: „goed werkend";

XXXIII. Artikel 127 wordt gelezen als volgt:
„De bestuurder van een motorrijtuig, waarmede in het eerste of stadsdistrict over een openbaren weg wordt gereden, is verplicht met den balhoorn een signaal te geven, wanneer de veiligheid van het verkeer zulks vordert.

Gelijke verplichting rust op den bestuurder van een motorrijtuig, waarmede over een openbaren weg wordt gereden in een der andere districten, met dien verstande, dat het signaal alsdan gegeven kan worden met een trompet of claxon.

Het is den in het eerste lid bedoelden bestuurder verboden andere dan korte geluidsignalen te geven.

Het is bestuurders van motorrijtuigen verboden geluidsignalen te geven, wanneer de veiligheid van het verkeer zulks niet vordert.";

XXXIV. In het laatste lid van artikel 128 vervalt: „van het oogenblik af, dat de tegenligger zulks door het dooven van zijn lichten verzoekt,";

XXXV. In artikel 129 wordt in stede van „moeten de nummerplaten zoodanig zijn verlicht, dat zij duidelijk zichtbaar zijn" gelezen: „moet de aan de achterzijde van het motorrijtuig aangebrachte nummerplaat zoodanig zijn verlicht, dat deze duidelijk zichtbaar is";

XXXVI. In het tweede lid van artikel 132 wordt na „motorrijtuigen," ingevoegd: „geen autobus zijnde," en vervalt de punt aan het slot, waarna vervolgd wordt met: „en voor wat betreft motorrijtuigen op meer dan drie wielen de handrem in werking is gesteld.";

XXXVII. In artikel 135 wordt na „bedoeld" ingevoegd: „en wat betreft bestuurders van autobussen, bovendien de schriftelijke vergunning tot het besturen van een autobus";

XXXVIII. In artikel 137:
1. wordt in het eerste lid in stede van „68 en 69" gelezen: „68, 69 en 70a";
2. vervalt in het tweede lid „89,";

XXXIX. In artikel 138 wordt tusschen „plaatsen" en „dan" ingevoegd: „en andere tijden";

XL. In het laatste lid van artikel 139 wordt achter het woord „vervoermiddel" een punt geplaatst en vervalt het daarna gestelde.

XLI. Artikel 142, onder 1o., wordt gelezen als volgt: „aan de voor- en achterbuitenzijde daarvan is aangebracht de letter H., onafscheidenlijk verbonden aan een belastingnummer, tegen den kostprijs van Gouvernementswege verkrijgbaar gesteld bij den Koloniaal Ontvanger;";

XLII. In artikel 144 vervalt de dubbele punt achter „verplicht", het cijfer 1o. en het daarbij gestelde en het cijfer 2o. alsmede in het tweede lid „onder 2o";

XLIII. In artikel 146 wordt tusschen „volgens" en „tarief" ingevoegd: „algemeen gebruikelijk";

XLIV. In artikel 147 vervalt de dubbele punt achter „autobus", het cijfer 1o., alsmede het cijfer 2o. en het daarbij gestelde, terwijl de punt-komma achter „vervoerd" in het eerste lid wordt vervangen door een punt;

XLV. In artikel 150:
1. vervalt letter *b*. en het daarbij gestelde;
2. worden letters *c*, *d*, *e* en *f* onderscheidenlijk *b*, *c*, *d* en *e*;
3. wordt in het laatste lid de letter „e" tusschen „onder" en „bedoeld" gewijzigd in „d" en tusschen „het" en „tarief" ingevoegd: „algemeen gebruikelijk";

XLVI. Artikel 152 wordt gelezen als volgt:
„Het is den bestuurder van een autobus op den openbaren weg in het eerste of stadsdistrict verboden:
a. daarmede in de door het Hoofd der Politie aan te wijzen straten stil te staan, teneinde passagiers in- of uit te laten, op andere plaatsen, dan door het Hoofd der Politie blijkens een van zijnentwege aangebracht bordje voor dat doel aangewezen en op de aangewezen plaatsen langer dan tot bedoeld einde noodig is;
b. daarmede post te vatten op andere plaatsen dan door het Hoofd der Politie, blijkens een van zijnentwege aldaar aangebracht bordje, voor dit doel aangewezen.

Het is den bestuurder, in het 1ste lid van dit artikel bedoeld, verboden stil te staan anders dan bij de ten opzichte van hem rechts van den weg staande borden.";

XLVII. In het eerste lid van artikel 159 wordt tusschen „hun" en „erf" ingevoegd „gebouw of getimmerte of op hun";

XLVIII. Artikel 160 onder 5o. wordt gelezen als volgt:
„„onder „Motorrijtuigen" alle vervoermiddelen, bestemd om uitsluitend of mede door mechanische kracht op of aan het rij- of voertuig zelf aanwezig, anders dan langs spoorstaven te worden voortbewogen;"".

Artikel 2.

Deze keur treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—34.

Keur van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 54).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp beoogt in het algemeen om de Algemeene Politiekeur 1917 te doen aanpassen aan inmiddels gewijzigde omstandigheden. Hierbij wordt in het bijzonder gedacht aan de toeneming van het verkeer en de wijziging der techniek, terwijl voorts hiaten en gebreken, die de toepassing van de keur in de laatste jaren aan het licht heeft gebracht, voor zooveel mogelijk worden aangevuld en verbeterd. Voor de toelichting, voor zoover noodig in het bijzonder, moge worden verwezen naar die, welke hieronder volgt.

Ad I. Door verplaatsing der schietbaan ligt deze thans tusschen het strand en Zaquito.

Ad II. Herhaaldelijk komt het zwemmen vanaf en bij deze brug voor, hetgeen dikwijls aanleiding tot klachten geeft, terwijl door het blijven staan van kijkers het voetgangersverkeer meermalen wordt belemmerd. Ook uit een oogpunt van openbare orde en zedelijkheid is het gewenscht hieraan een einde te maken.

Ad III. Bij de tegenwoordige redactie van dit punt van artikel 30 is het mogelijk bedoelde voorwerpen verticaal te dragen, hetgeen evenmin toelaatbaar is.

Ad IV. In de praktijk blijkt het, dat aan bepaalde personen, ter voorkoming van ongeregeldheden, het recht moet worden ontzegd van het houden van de in dat artikel bedoelde danspartijen. Zooals het artikel thans luidt, is geen vergunning noodig, doch kan slechts met eene kennisgeving worden volstaan, hetgeen niet in het belang der openbare orde is.

Ad V. Aangezien het streven van het Bestuur gericht is op het tegengaan van tamboerdansen, wordt het noodig geacht in dezen eene bepaling op te nemen. Deze dansen geven dikwijls aanleiding tot ongeregeldheden en handelingen, die in strijd zijn met de goede zeden.

Ad IX. Aangezien het Gouvernement vergunning geeft, tegen betaling van eene vergoeding, tot het weghalen van steenen en zand van domeingrond en van de aan domeingrond liggende baaien, is het ter voorkoming van diefstal wenschelijk om bij het „vervoer" van genoemde artikelen deze in de door eigenaars van plantages af te geven vervoerbiljetten te doen opnemen. Dit zal de contrôle zeker vergemakkelijken.

Ad XIII. Het komt veelvuldig voor, dat een file vervoermiddelen wordt opgehouden, doordat een wachtende bestuurder het door hem bestuurde vervoermiddel heeft verlaten en geruimen tijd afwezig blijft. In het bizonder op de wegen, welke toegang geven tot de „Koningin-Emmabrug", veroorzaakt dit meermalen ernstige verkeersstoringen.

Ad XIV. Dit in verband met de bij den Openbare Reinigingsdienst in gebruik zijnde vuilniskarren op twee wielen, welke bijna alle een velgbreedte van 4½ cM. hebben.

Ad XV. Volgens het thans bestaande artikel 73 kunnen andere dan tot vervoer van personen bestemde rijtuigen bij duisternis zonder eenige verlichting op den openbaren weg

rijden of staan, hetgeen zeer gevaarlijk en bij het drukke snelverkeer ontoelaatbaar moet worden geacht.

Ad XVI. Volgens de redactie van het bestaande artikel 91 is het in beweging zijn van een rijwiel zonder verlichting — derhalve het loopen met een rijwiel aan de hand — tusschen zonsondergang en zonsopgang reeds strafbaar.

Ad XIX. Gelet op de groote toeneming van het aantal autobussen, terwijl aan meer autobussen geen behoefte bestaat, is het wenschelijk in het belang van de veiligheid van het verkeer, daarbij regelend op te treden. Dit zal mogelijk zijn door aanvulling van het artikel, zooals voorgesteld.

De huidige redactie is noodeloos omslachtig, daar zij verschil van meening laat van welke inrichtingen het motorrijtuig volgens deze keur voorzien moet zijn. Daartegenover behoort het in verband met het artikel 100 verplicht voor te schrijven, dat het keuringsbewijs moet inhouden de naam van den eigenaar en het belastingnummer.

Ad XXI. Inlassching van het hierbij voorgestelde is gewenscht, omdat in de practijk is gebleken, dat voor sommige motorrijtuigen, in het bijzonder autobussen, de geldigheidsduur van het keuringsbewijs van één jaar te lang is; eene verkorting van die duur voor alle autobussen zou naar de meening van het Bestuur te ver gaan. Bovendien doet zich na verkeersongelukken dikwijls het geval voor, dat een herkeuring der betrokken motorrijtuigen gewenscht is.

Ad XXIII en XXIV. De voorgestelde wijzigingen beoogen tegemoet te komen aan den meermalen geuiten wensch om het verkrijgen van rijbewijzen voor personen, die in het bezit zijn van elders afgegeven geldige rijbewijzen, te vergemakkelijken.

Ad XXV. Het is onlogisch om aan dengene, die in een krankzinnigengesticht opgenomen is geweest, geen nieuw rijbewijs te verleenen, indien de geneeskundige, die overeenkomstig artikel 109 opnieuw eene keuring zal moeten verrichten, van oordeel is, dat de betreffende persoon opnieuw aan de bij artikel 103 gestelde vereischten voldoet.

Ad XXX. De wijziging wordt voorgesteld in verband met het 1ste lid van artikel 7 van de Maten- en Gewichtenverordening 1923.

Ad XXXI. Sub 2o. In de gekozen redactie wordt onder rem verstaan, hetgeen daarmede in het spraakgebruik bedoeld wordt nl. de verschillende „handles", die men voetrem of handrem noemt. Een motorrijtuig, dat slechts één reminrichting bezit, welke door een voetrem en een handrem in werking kan worden gesteld, voldoet derhalve aan de sub 2o. gestelde vereischten.

Ad XXXIII. Ter bevordering van de orde en rust in het eerste of stadsdistrict, is het wenschelijk, dat aan het op zeer luidruchtigen en schellen toon geven van geluidsignalen door bestuurders van motorrijtuigen, paal en perk wordt gesteld.

De thans op vele motorrijtuigen in gebruik zijnde geluidsinstrumenten toch zijn van zoodanige constructie, dat het daarmede geven van signalen zeer hinderlijk is voor geregelden arbeid op kantoren enz., terwijl bovendien dikwijls de nachtrust van menig inwoner hierdoor wordt verstoord.

Ad XXXVIII. De sturen van motorrijwielen zijn dikwijls breeder dan 70 cM., o.a. de motorcombinaties, bij de politie in gebruik, die 96 cM. zijn.

Ad XXXIX. Deze wijziging wordt noodig geacht ten einde het euvel tegen te gaan, dat chauffeurs zich gedurende den geheelen nacht met hunne voertuigen ophouden op de ter stationneering aangewezen plaatsen tot ongerief van de omgeving.

Ad XLI. Hiervoor moge worden verwezen naar de toelichting op het ontwerp tot wijziging der Algemeene Politiekeur, ingediend onder No. 42 van het Zittingsjaar 1933–1934.

Ad XLVI. Deze redactie is soepeler dan die van het thans bestaande artikel 152. De buschauffeurs zullen op de niet door het Hoofd der Politie aangewezen wegen op alle plaatsen passagiers mogen opnemen.

Willemstad, den 11den December 1934.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—34.

Keur van den.....,
tot wijziging en aanvulling van de „Algemeene Politiekeur" 1917 (P. B. 1932 No. 34).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Met de strekking van het ontwerp de Algemeenne Politiekeur 1917 te doen aanpassen aan inmiddels gewijzigde omstandigheden, konden de afdeelingen zich algemeen vereenigen.

Enkele leden gaven in overweging om een handleiding voor de verkeersregels te doen samenstellen en bij de chauffeursexamens streng te doen onderzoeken of de candidaten de regels kennen.

Werd eenerzijds aangedrongen op strenger toezien door de politie op het inachtnemen der verkeersregels, anderzijds werd een gunstige preventieve werking van zwaardere straffen op overtredingen daarvan verwacht, waarom voorgesteld werd de maxima der straffen in art. 167 der keur bedoeld, te verhoogen en te brengen op: hechtenis van ten hoogste 3 maanden of geldboete van ten hoogste f. 100.— bij overtreding en hechtenis van ten hoogste zes maanden of geldboete van ten hoogste f 200.— bij herhaling binnen een jaar.

Meerdere leden waren van meening, dat de parkeerplaatsen te weinig zijn en na aanneming van dit ontwerp zeker te weinig zullen worden. Zoekende naar geschikte parkeerplaatsen, dachten zij aan het Fort Amsterdam, het gouvernements-plein — desnoods met een toeterverbod voor den tijd gedurende welken dit noodig wordt geacht — en het van de firma Winkel & Zonen aangekochte pleintje bij het Wilhelminapark.

Het ware aan te bevelen op parkeerplaatsen nauwkeurig te doen toezien, dat motorrijtuigen nauw aan elkaar sluiten of daar door lijnen aan te geven, hoe zij moeten staan.

Algemeen werd gevraagd of thans niet in de keur zou kunnen worden opgenomen een bepaling, dat de bougies der motorrijtuigen voorzien dienen te zijn van dempers opdat radiostoring worde voorkomen.

Enkele leden maakten de opmerking, dat nog niet geheel voldaan wordt aan de bepaling van art. 30 sub 7o.

Het Eenig artikel.

Ad II. Gaarne wilde men zijne medewerking verleenen aan het hier voorgestelde, doch drong tevens aan op strenge handhaving van het bepaalde in het eerste lid van het artikel ook elders dan bij de brug Koningin Emma der Nederlanden. In dit verband werd gewezen op het Rifstrand, Motet, Werf de Wilde en het Schottegat onder Fort Nassau als plaatsen waar dit verbod overtreden wordt.

Ad IV. Verschillende leden konden zich met het voorstel vereenigen.

Andere leden zouden het artikel liever handhaven zooals het nu luidt, aangezien zij de geldende repressieve bepalingen voldoende achten en zij geen aanleiding vonden voor preventieve.

Weer andere leden zouden voor 1o. een vergunning willen eischen, doch voor 2o. de kennisgeving behouden.

Ad V. De meeste leden vonden geen aanleiding om ten

deze met een wettelijke bepaling als voorgesteld in te grijpen, welke wellicht een werking tegenovergesteld aan de bedoelde zal hebben en onnoodige moeilijkheden met zich kan brengen. Immers waren deze leden, ofschoon gereedelijk toegevende, dat het tamboerdansen niet veredelend werkt, toch van meening, dat ten deze niet zulk een wantoestand bestaat, die de voorgestelde bepaling noodig maakt. Het tamboerdansen is buitendien zeer sterk aan het verminderen en deze leden gaven er de voorkeur aan het zonder eenige speciale wetsbepaling van zelf te laten uitsterven. Ten slotte gaven deze leden te kennen, dat als het tegengaan van vechtpartijen de bedoeling van het voorstel is, daartegen kan worden opgemerkt, dat dergelijke ongeregeldheden zich ook bij andere danspartijen kunnen voordoen, terwijl zij meenen, dat bij verbod van tamboerdansen, orgel of gramofoon daarvoor in de plaats zal treden.

Eenige leden, daarentegen waren van meening, dat, nu door de binnendringende beschaving, deze onbeschaafde dans veel minder in trek is, het gunstig oogenblik aangebroken is, om hem voor goed te doen verdwijnen. Een feit is het, dat bij dezen dans meer dan bij andere dansgelegenheden wanordelijkheden plaats hebben. En daar hij bovendien op velen hier en op elken vreemdeling den indruk vestigt van onbeschaafdheid, is het in alle opzichten aan te bevelen, om de alom waar te nemen ommekeer in het dansvermaak bij het volk te bestendigen door een algeheel verbod van den tamboerdans. De leden hier aan het woord zijn van meening, dat deze dans niet gemakkelijk van zelf zal verdwijnen. Het is naar hunne meening volstrekt niet denkbeeldig, dat hij na korteren of langeren tijd weer in zwang komt, daar hij als eeuwenoude traditie in den volksaard als het ware diep ingeworteld is. Ook ter wille van den goeden naam van ons volk dus steunen deze leden het voorstel van het Bestuur.

Ad IX. Algemeen kon men zich vereenigen met het eerste deel van het voorstel en vroeg welk nut er in gezien wordt om het model vervoerbiljet door den Gouverneur te doen vaststellen.

Enkele leden meenden te weten, dat alles, wat den Kleinen Berg gepasseerd is, verder en wat uit het 2de district komt, ongecontroleerd is en zij betoogden, dat het wel noodig is deze meerdere controle uit te oefenen, aangezien de betrekkelijke bepalingen anders een doode letter worden.

Ad X i. In overweging werd gegeven zoo spoedig mogelijk zulk een bordje te doen plaatsen in de smalle gedeelten van de Breedestraat, Otrabanda en in het begin van den Rooden weg en den Pietermaai weg. Men zou gaarne een bepaling opgenomen zien, waarbij verboden wordt stil te staan in bochten van wegen.

i. De meeste leden waren tegen het dwingend voorschrijven van het gebruik van den balhoorn in het stadsdistrict, omdat deze kostbaar is, omdat hij voortdurend defect is in dit klimaat, het bezigen daarvan hinderlijk is bij het sturen, wat gevaarlijk kan worden, ook daarmede schelle tonen kunnen worden voortgebracht en het euvel niet zit in het geluid, maar in de te groote frequentie, waarmede het wordt voortgebracht. Men verzocht dan ook streng de hand te houden aan de verbodsbepaling van artikel 127 ten aanzien van het geven van andere dan korte geluidsignalen en anders dan wanneer de veiligheid van het verkeer zulks vordert. De standaardtoeter waarmede het motorrijtuig van de fabriek komt, kwam de meerderheid der leden voor het beste voor het doel geschikt te zijn. Algemeen werd daarom voorgesteld te bepalen, dat signalen met den balhoorn of met den electrischen standaardtoeter, waarmede het motorrijtuig van de fabriek komt, moeten worden gegeven, terwijl voor elken anderen toeter een speciale vergunning van het Hoofd der politie noodig is.

Enkele leden vroegen of het niet gewenscht zou zijn proeven te nemen met een algeheel verbod van geluidsignalen in de stad. Practisch krijgt — aldus deze leden — de bestuurder door het geven van een geluidsignaal alleen maar voor zich een gevoel van veiligheid — wat juist niet noodig is. Het publiek luistert nauwelijks naar die elkaar kruisende signalen.

De meeste leden verklaarden zich niet te kunnen vereenigen met een algeheel toeterverbod.

Ad XI. Opgemerkt werd, dat niet gezegd is, hoe het bedoelde voornemen door middel van het lichtgevend toestel moet worden kenbaar gemaakt. Gevraagd werd voor wien de bedoelde aanduiding zichtbaar moet zijn, voor den tegenligger of voor dengeen, die achter het vervoermiddel aankomt. Men vroeg zich af of ten opzichte van motorrijtuigen hier wellicht het stoplicht bedoeld is en meende, dat in dit geval, het wel goed zou zijn dat uitdrukkelijk te vermelden. Doch, waar verscheidene motorrijtuigen niet daarvan voorzien zijn en de aanschaf daarvan kostbaar is, zou men algemeen gaarne zien, dat ten deze volstaan zou kunnen worden met het gebruik van een seinstok met reflector.

Ad XV. Gemeend werd, dat de duidelijkheid van den zin er bij winnen zou, indien de komma achter „bordje" verviel en achter parkeerplaats een komma geplaatst werd.

Ad XVI. In overweging werd gegeven aan de voorgestelde redactie toe te voegen de woorden: „en aan de achterzijde van een rooden reflector".

Ad XIX. Sommige leden waren van meening, dat het geen verschil maakt of de bestuurder het keuringsbewijs bij zich heeft of niet, waarom zij de bepaling, dat de bestuurder dat bewijs bij zich moet hebben, zouden willen laten vervallen.

De meeste leden zouden ter bevordering van meerdere keuringszekerheid in overweging willen geven mede het motornummer en het frame-nummer te vermelden.

Ad XX. Met de „aanvulling" van art. 95 in de eerste alinea der toelichting ad XIX zal wel het ad XX voorgestelde artikel 95bis bedoeld zijn.

De kwestie der behoefte aan autobussen werd door enkele leden besproken, die meenden, dat uit de omstandigheid, dat de bussen nog steeds blijven rijden, afgeleid dient te worden, dat zij wel in een behoefte voorzien. Daarbij merkten deze sprekers op, dat een eventueele overtolligheid van tijdelijken aard kan zijn en dat zoo op een bepaald oogenblik geen behoefte aan een aantal bussen bestaat, toch niet vooruit te zeggen is of die wellicht kort daarop wel zal bestaan. Naar de meening van deze leden moet het aantal autobussen zich van zelf regelen in verband met de behoefte.

De afdeelingen zouden gaarne vernemen hoeveel autobussen er nu rijden.

Was een deel der leden voor speciale bepalingen ten aanzien van autobussen, stationneerende of voor het verhuren bij de reis of per keer bestemde motorrijtuigen of motorvrachtrijtuigen ter bevordering der veiligheid op den openbaren weg en om de slechte elementen onder de autobuschauffeurs er uit te krijgen, andere leden konden zich niet vereenigen met een verschillende behandeling van chauffeurs van evenbedoelde vervoermiddelen en andere, omdat naar hunne meening geen verschil bestaat in beiderlei werk. Deze leden waren dan ook tegen het regelend optreden ten aanzien van het aantal autobussen langs den weg van het verschillend behandelen van de beide evengemelde categorieën chauffeurs en gaven als hunne meening te kennen, dat, wil men de veiligheid op den openbaren weg meer bevorderen, dit slechts bereikt kan worden door het opleggen van zwaardere straffen bij overtreding. Buitendien, aldus merkten zij op, zou, wil men langs den weg van een speciale vergunning, als in het tweede lid van het voorgestelde art. 95bis bedoeld, het aantal bussen regelen, die vergunning de bus moeten betreffen en niet den bestuurder, terwijl ook het ontbreken van voorschriften omtrent de eischen, welke voor het verkrijgen der bedoelde vergunningen gesteld zullen worden voor deze leden een bezwaar was, aangezien daardoor in voorkomend geval van verschil van meening het voor belanghebbenden onmogelijk zal zijn recht te verkrijgen.

Verschillende leden behoorende tot hen, die er zich mede konden vereenigen, dat er speciale bepalingen in het bijzonder voor bestuurders van autobussen worden gegeven, verklaarden zich ook niet te kunnen vereenigen met het eischen van een speciale vergunning om als bestuurder van een autobus op te treden. Zij zouden den toestand ten aan-

zien der bestuurders van autobussen, stationneerende of voor verhuren bij de reis of per keer bestemde motorrijtuigen of motorvrachtrijtuigen willen handhaven zooals hij nu is.

Gevraagd werd of het eerste lid van het voorgestelde artikel 95bis niet eenigszins anders geredigeerd zou dienen te worden, aangezien volgens de tegenwoordige redactie iedere passagier strafbaar is als hij met een daar bedoeld vervoermiddel over den openbaren weg rijdt, als de bestuurder den vereischten leeftijd niet heeft.

Enkele leden stelden voor aan het eerste lid van het voorgestelde art. 95bis een clausule toe te voegen als bij P. B. 1933 No. 44 toegevoegd aan 1o. van art. 105.

Ad XXI. De meeste leden konden zich vereenigen met 's Bestuurs voorstellen vervat in dit onderdeel, met dien verstande, dat de incidenteele herkeuringen kosteloos zouden moeten zijn.

Wederom werd in overweging gegeven de motorrijtuigen, die pas van de fabriek komen, niet aan een keuring te onderwerpen, daar dit absoluut overbodig werd geacht.

Enkele leden vroegen waarom niet een voortdurende controle op motorrijtuigen ingevoerd zou kunnen worden. Toegegeven wordt toch, dat de eerste keuring onvoldoende is; latere keuringen zijn evenmin afdoende. Waarom zou — aldus deze leden — voortdurende controle op persoonlijke gebreken (103, 3o, jo 108) wel mogelijk zijn en waarom zou voor autogebreken zoo veel omslag gemaakt moeten worden door steeds keuring op keuring te stapelen? Eenvoudiger scheen het daarom dezen leden om een keuringscommissie doorloopend of op ongeregelde tijden, auto's aan te laten houden en te laten onderzoeken. Bij vaststelling van gebreken, waaronder dan ook een verkeerde stand der lantaarns begrepen zou moeten zijn, zou het rijbewijs ingetrokken moeten worden als in art. 108 bepaald voor de daarin vermelde gevallen, totdat de fouten hersteld zijn ten genoege van de keuringscommissie en een bewijs daarvan door den bestuurder of eigenaar vertoond is aan het Hoofd der Politie. Een dergelijke regeling zou ook in verband met de strafbepalingen ook preventief werken. Artt. 96 en 99 zouden dan moeten vervallen.

In art. 100 zou tusschen „het" en „motorrijtuigen" het woord: „afgekeurde" ingevoegd moeten worden, zouden de woorden „binnen dertig dagen" kunnen worden veranderd in „binnen een dag" en zou het laatste lid kunnen vervallen.

Gevraagd werd of de mogelijkheid niet opengesteld zou kunnen worden voor het publiek om tegen een vast te stellen tarief de remmen te doen stellen met gebruikmaking van het gouvernements remcontroletoestel, dat naar verluidt, kort geleden hier aangekomen is.

Ad XXII. In het systeem van voortdurende controle daareven beschreven, zou onderdeel XXII moeten vervallen.

Andere leden merkten op, dat op het voorgestelde een sanctie gesteld zou moeten worden.

Ad XXIV. Het voorgestelde art. 103bis was der afdeelingen niet duidelijk. Begrepen werd n. l. niet hoe men in het bezit zijnde van een verklaring als bedoeld sub. 2o. van art. 103 een bewijs kan krijgen zonder toepassing van sub. 2o. van art. 103.

Ad XXVI. Naar de meening van enkele leden, zou, waar reeds bij art. 113, jo 103, 3o. een geneeskundige verklaring is voorgeschreven, de leeftijdsgrens van 65 jaar kunnen vervallen. Derhalve ook art. 105, 1o (zie ook art. 108 — a).

Ad XXVII. Ten deze werd verwezen naar de opmerkingen gemaakt ad XX.

Ad XXVIII. Als boven.

Ad XXXI. Ten deze werd verwezen naar het opgemerkte ad X, j.

Enkele leden waren van meening, dat den bestuurders vrijheid zou moeten worden gelaten omtrent het gebruiken van den toeter in de buitendistricten.

Ad XXXII. Ten deze werd verwezen naar het opgemerkte ad XI, waarom onder 2o. van art. 122 ook een seinstok met reflector opgenomen zou moeten worden.

Ad XXXIII. Met verwijzing naar het opgemerkte ad X, j. waren verscheidene leden van meening, dat gelijke bepalingen ten aanzien van den te gebruiken toeter en het te maken toetergeluid zouden moeten gelden voor de stads- en buitendistricten. De leden, die van meening waren, dat den bestuurder vrijheid gelaten moest worden omtrent het in de buitendistricten voort te brengen geluid, konden zich hiermede niet vereenigen.

Ad XXXV. Opgemerkt werd, dat art. 129 niet klopt met het tweede lid van art. 128 voor zoover dit lid handelt over motorrijtuigen, die gelaten worden in de onmiddellijke nabijheid van een brandende straatlantaarn.
De bepaling van art. 129 werd eenigszins overbodig geacht, waar immers toch de nummerplaten verlicht zijn als het motorrijtuig op een verlichte plaats staat.

Ad XXXVI. Voorgesteld werd de mogelijkheid open te laten om een motorrijtuig in de versnelling te laten staan met afsluiting van de versnellingsinrichting.

Ad XXXVII. Ten deze werd verwezen naar de opmerkingen ad XX.

Ad XXXIX. De afdeelingen konden zich met het bij dit onderdeel voorgestelde niet vereenigen. In de eerste plaats werd opgemerkt, dat het voorgestelde, dat blijkens de toelichting alleen bedoeld is ten opzichte van chauffeurs, echter ook zou gelden voor particulieren. Doch dit daargelaten, werd betoogd, dat het voorgestelde voor het publiek, dat ook 's nachts vaak van taxies gebruik maakt, zeer lastig kan zijn. Ten slotte werd naar voren gebracht, dat als het gerucht, dat stationneerende chauffeurs 's nachts wellicht maken, reden van het voorstel is geweest, burengerucht toch strafbaar is.

Ad XLVI. In overweging werd gegeven onder a achter „zijnentwege" te voegen de woorden: „in die straten".
b. Men wees met nadruk op de wenschelijkheid die bordjes op behoorlijke afstanden van bochten te plaatsen.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 11n. Februari 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—35.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935, te wijzigen.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

A. In artikel 1 van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1o. onderartikel 1 wordt verhoogd met f 2.676,— en gebracht op f 61.423,—;

2o. onderartikel 3 wordt verhoogd met f 500,— en gebracht op f 7.250,—;

3o. onderartikel 9 wordt verhoogd met f 400,— en gebracht op f 19.700,—;

4o. onderartikel 22 wordt verhoogd met f 18 000,— en gebracht op f 588.020,—;

5o. onderartikel 27 wordt verhoogd met f 1.570,— en gebracht op f 2.570,—;

6o. onderartikel 34 wordt verhoogd met f 3.500,— en gebracht op f 19.060,—;

7o. onderartikel 37 wordt verhoogd met f 750,— en gebracht op f 3.250,—;

8o. onderartikel 42 wordt verhoogd met f 32.080,— en gebracht op f 689.567,—;

9o. tusschen de onderartikelen 42 en 43 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 42bis. Opleiding van 10 Curaçaosche jongelieden tot militaire politieagenten f 13.850,—";

10o. onderartikel 53 wordt verhoogd met f 18.450,— en gebracht op f 68.096,—;

11o. in de omschrijving van onderartikel 57 wordt instede van „sub-ontvanger" gelezen „ontvanger"; dit onderartikel wordt verlaagd met f 5.600,— en gebracht op f 117.651,—;

12o. onderartikel 58 wordt verhoogd met f 33.218,— en gebracht op f 196.242,—;

13o. onderartikel 59 wordt verhoogd met f 10.000,— en gebracht op f 121.900,—;

14o. onderartikel 63 wordt verhoogd met f 4.272,— en gebracht op f 136.109,—;

15o. tusschen de onderartikelen 64 en 65 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 64bis. Aanschaffing van 2 teletypemachines f 2.500,—";

16o. tusschen de onderartikelen 67 en 68 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 67bis. Leggen van een voedingskabel in de Breedestraat, Overzijde, naar Plantersrust f 9.825,—";

17o. onderartikel 69 wordt verlaagd met f 17.385,— en gebracht op f 7.757,—;
18o. tusschen de onderartikelen 69 en 70 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 69bis. Electrificatie van de brugklokken en aanbrengen van Neon-stopsignalen f 5.000,—";
19o. onderartikel 71 wordt verhoogd met f 6.108,— en gebracht op f 130.183,—;
20o. onderartikel 72 wordt verhoogd met f 7.500,— en gebracht op f 69.000,—;
21o. onderartikel 76 wordt verlaagd met f 1.000,— en gebracht op f 10.500,—;
22o. onderartikel 82 wordt verhoogd met f 3.230,— en gebracht op f 96.012.—;
23o. onderartikel 83 wordt verhoogd met f 3.500,— en gebracht op f 77.000,—;
24o. onderartikel 128 wordt verhoogd met f 108.750,— en gebracht op f 279.750.—;
25o. onderartikel 129 wordt verhoogd met f 4.800,— en gebracht op f 140.322,—;
26o. onderartikel 132 wordt verhoogd met f 9.600,— en gebracht op f 24.312,—;
27o. onderartikel 134 wordt verhoogd met f 840,— en gebracht op f 4.800,—;
28o. onderartikel 137 wordt verhoogd met f 4.656,— en gebracht op f 12.456,—;
29o. tusschen de onderartikelen 137 en 138 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:
„onderartikel 137bis. Inrichting van het krankzinnigengesticht te Groot Kwartier f 12.000,—;
30o. onderartikel 140 wordt verhoogd met f 2.000,— en gebracht op f 19.000,—;
31o. onderartikel 142 wordt verhoogd met f 1.200,— en gebracht op f 4.140,—;
32o. onderartikel 151 wordt verhoogd met f 1.550,— en gebracht op f 95.150,—;
33o. onderartikel 158 wordt verhoogd met f 1.916,— en gebracht op f 23.797,—.

B. De totalen van de volgende Afdeelingen der voornoemde begrooting worden op twee plaatsen, op het einde van de Afdeelingen en in het Algemeen Overzicht, gewijzigd en gelezen als volgt:

Afdeeling	I.	Gouvernements-Secretarie	f 133.613,—
„	II.	Binnenlandsch Bestuur	1.073.825,—
„	III.	Justitie	1.041.527,—
„	IV.	Financiën	2.853.571,—
„	V.	Openbare Werken	1.054.986,—
„	VI.	Openbare Gezondheidsdienst	521.187,—

C. Het eindcijfer der begrooting wordt gewijzigd en gebracht op f 6.778.709,— (zes millioen zevenhonderd acht en zeventig duizend zevenhonderd en negen gulden).

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—35.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het hierbij aan den Kolonialen Raad aangeboden ontwerp is gedeeltelijk een gevolg van de 2de suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1934.

Tevens wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om voor enkele zeer noodzakelijke voorzieningen kredieten aan te vragen.

De opbrengst der middelen tot en met November 1934 bedroeg f 7.560.018,—, zoodat het totaal der ontvangsten over 1934 op ruim f 8.000.000,— kan worden gesteld. In verband hiermede kan aangenomen worden, dat de middelen over 1935 voldoende zullen opbrengen voor dekking van de aangevraagde kredieten.

ad 1um. Het is noodzakelijk gebleken het personeel van den Burgerlijken Stand op Aruba met een klerk uit te breiden. Het hierbij aangevraagd krediet moet strekken ter betaling van diens bezoldiging ad f 1.956,— 's jaars en standplaatstoelage ad f 720.— 's jaars.

ad 2um. Het is gebleken, dat het voor Aruba toegestaan krediet niet toereikend zal zijn; het aangevraagd krediet beoogt overschrijding zooveel mogelijk te voorkomen.

ad 3um. In verband met de toename van behoeftigen op het eiland Bonaire in verband met de aldaar heerschende malaise zal het voor dit eiland toegestaan krediet niet toereikend zijn. Om deze reden wordt voorgesteld dezen post met f 400,— te verhoogen.

ad 4um. Het hierbij aangevraagd krediet is bestemd als bijdrage in de kosten van het bouwen van de Willem-de-Zwijgerschool.

ad 5um. Voorgesteld wordt dit krediet met f 1.570,— te verhoogen, aangezien het gebleken is, dat voor de verstrekking van schoolvoeding aan de leerlingen der verschillende scholen op de Bovenwindsche eilanden een hooger bedrag benoodigd zal zijn dan waarop bij het doen der raming was gerekend.

ad 6um. Teneinde de ambachtsschool in de gelegenheid te stellen de aangevangen cursussen voort te zetten wordt voorgesteld het bedrag der aan haar toe te kennen bijdrage te verhoogen.

ad 7um. Daar thans op de Bovenwindsche eilanden een dd. Ambtenaar van het Openbaar Ministerie gestationneerd is, die met den Rechter moet reizen, wordt hierbij een krediet voor diens reis- en teerkosten aangevraagd.

ad 8um. Ter betaling van te Sta. Cruz op Aruba gestationneerde politie zal voor 1935 een bedrag van f 10.500,— benoodigd zijn. Verder wordt een verhooging van f 21.580,— aangevraagd, aangezien meer gehuwden bij het korps Militaire Po-

litietroepen in dienst zijn dan waarop bij het doen der raming was gerekend.

ad 9um. Deze post houdt verband met de bij de 2de suppletoire begrooting toegestane gelden voor een gelijk doel.

ad 10um. De samenstelling van dezen post wordt als volgt:

1 administrateur	f	10.800,—
1 hoofdcommies		6.900,—
1 gouvernements-accountant		8.928,—
1 assistent		6.900,—
1 teekenaar		4.500,—
1 commies		5.400,—
4 adjunct-commiezen		16.400,—
1 klerk		1.428,—
5 schrijvers		5.484,—
1 bode		1.356,—
	f	68.096,—.

De bezoldigingen van den gouvernements-accountant, den assistent en verder personeel van het accountantskantoor waren geraamd onder artikel 57. Aangezien het kantoor van den accountant bij de administratie van financiën is ondergebracht, komt het juister voor deze bezoldigingen onder dit artikel te brengen. Verder is het noodzakelijk gebleken een verificatie-afdeeling in te stellen ter controleering der schrifturen van de verschillende ontvangers, waardoor het personeel eenigszins moest worden uitgebreid. De overige wijzigingen houden verband met wisseling van personeel.

ad 11um. De samenstelling van dezen post wordt als volgt:

1o. Inspectie der belastingen:

1 inspecteur	f	8.928,—	
1 hoofdcommies		6.900,—	
1 commies		4.500,—	
4 schrijvers		3.984,—	
		f	24.312,—

2o. Kantoor van den koloniaal-ontvanger:

1 koloniaal-ontvanger	f	7.260,—	
1 commies		5.525,—	
1 adjunct-commies		3.900,—	
1 klerk		1.956,—	
5 schrijvers		5.208,—	
4 deurwaarders		5.760,—	
1 bode		1.356,—	
			30.965,—

3o. Kantoor van den ontvanger der invoerrechten en accijnzen:

1 ontvanger	f	6.000,—	
1 schrijver		1.140,—	
			7.140,—

4o. Kantoren van de ontvangers, chefs van postkantoren:

Aruba:

1 hoofdcommies-ontvanger	f	6.960,—	
2 adjunct-commiezen		7.800,—	
3 klerken		5.076,—	
1 schrijver		1.140,—	
1 bode		1.200,—	
			22.116,—

Bonaire:

1 adjunct-commies	f 3.900,—		
1 klerk	2.110,—		
		f	6.010,—

St. Martin:

2 klerken			3.648,—

St. Eustatius:

1 commies	f 5.050,—		
1 klerk	1.956,—		
1 schrijver	996,—		
			8.002,—

Saba:

1 commies	f 5.400,—		
2 schrijvers	2.148,—		
			7.548,—
totaal onderdeel a		f	109.741,—

In onderdeel b wordt instede van „sub-ontvanger" gelezen „kassier bij den ontvanger der invoerrechten en accijnzen". Dit onderdeel wordt verhoogd met f 480,— voor „1 adjunct-commies ten kantore van den ontvanger op Aruba" 4.950,—
Onderdeel c blijft onveranderd 2.160,—
Onderdeel d blijft onveranderd 800,—
f 117.651,—

Door overbrenging van de bezoldigingen van het personeel van het accountantskantoor naar artikel 53 kan dit artikel worden verlaagd, niettegenstaande het personeel van het kantoor van den koloniaal-ontvanger en dat van den ontvanger op Aruba, in verband met een richtige uitvoering van den dienst, moet worden uitgebreid.

ad 12um. De samenstelling van dezen post wordt als volgt:

Curaçao:

1 verificateur	f 4.048,—		
2 kommiezen-verificateur	7.068,—		
2 kommiezen-entreposeur	7.356,—		
6 hoofdkommiezen	17.484,—		
13 assistenten	30.290,—		
17 kommiezen 1ste klasse	25.428,—		
28 kommiezen 2de klasse	33.412,—		
		f	125.086,—

Aruba:

1 kommies-verificateur	f 3.660,—		
2 hoofdkommiezen	5.928,—		
7 assistenten	15.560,—		
6 kommiezen 1ste klasse	8.568,—		
17 kommiezen 2de klasse	23.244,—		
			56.960,—

Bonaire:

1 kommies 1ste klasse	f 2.280,—		
4 kommiezen 2de klasse	7.104,—		
			9.384,—

St. Martin:

1 kommies 1ste klasse	f 2.100,—		
1 kommies 2de klasse	1.572,—		
			3.672,—

Saba:

1 kommies 2de klasse			1.140,—
		f	196.242,—.

De verhooging houdt hoofdzakelijk verband met de bij de 2de suppletoire begrooting voor 1934 toegestane uitbreiding van personeel en verhooging der bezoldigingen van de kommiezen 2de klasse. Aangezien om tot assistent te worden benoemd de candidaten zich aan een examen moeten onderwerpen, is een cursus geopend tot opleiding tot assistent; om deze reden zijn de bezoldigingen voor assistenten geraamd, rekening houdende met het feit, dat de aanstelling niet vóór 1 Juli 1935 zal kunnen plaats hebben. Verder wordt krediet aangevraagd tot betaling van een kommies op Saba. Het is in de praktijk gebleken, dat de vereeniging van de betrekkingen van opziener der veldwacht en kommies op dat eiland niet mogelijk is.

ad 13um. Het voor 1934 toegestaan krediet zal, in verband met de toeneming van de scheepvaart, met ongeveer f 50.000,— moeten worden overschreden. Door eene benoeming van de meeste buitengewone hulpkommiezen, die ten laste van dit artikel werden betaald, tot kommies 2de klasse, zal het voor Curaçao voor 1935 toegestaan krediet naar alle waarschijnlijkheid niet worden overschreden. Het voor Aruba toegestaan krediet is echter niet voldoende. Door de toeneming van de scheepvaart in de St. Nicolaasbaai moet meer aan overuren worden betaald dan waarop bij het doen der raming was gerekend. Door verhooging van het krediet met f 10.000,— zal waarschijnlijk overschrijding worden voorkomen.

ad 14um. Bij voldoende inschrijving zal op St. Nicolaas op Aruba een telefooncentrale worden geopend, waarvoor drie telefonisten moeten worden aangesteld. Verder zal in verband met het openen van een kantoor voor het aannemen van telegrammen te St. Nicolaas een derde telegrambesteller moeten worden aangesteld.
De bediening van de teletype-machines door den dienstdoenden telegrafist eischt te veel tijd en maakt, dat het station vaak lang buiten bedrijf blijft; door de aanstelling van een schrijver zal hierin verbetering worden gebracht.
De aangevraagde verhooging is ter betaling van 1 schrijver f 852,—, 3 telefonisten f 2.700,— en 1 telegrambesteller f 720,—.

ad 15um. Bij opening van een kantoor voor het aannemen van telegrammen te St. Nicolaas zal overgegaan moeten worden tot aanschaffing van 2 teletype-machines voor de rechtstreeksche verbinding van dat kantoor met het station te Oranjestad.

ad 16um. Het is noodzakelijk gebleken een voedingskabel voor de telefoon in de Breedestraat, Overzijde, naar Plantersrust aan te leggen. In 1935 zal de Breedestraat, Overzijde, een algeheele herstelling ondergaan. Van deze gelegenheid dient gebruik te worden gemaakt om de voedingskabel te leggen ter voorkoming van het later weder opbreken van deze straat.

ad 17um. In verband met de afschaffing van de bruggelden is het personeel verminderd met 4 tolgaarders en 8 hulptolgaarders, waarom voorgesteld wordt dit krediet met hun loon te verminderen.

ad 18um. Het komt wenschelijk voor de brugklokken te electrificeeren en Neon-stopsignalen bij de brug aan te brengen. Het hierbij aangevraagd krediet strekt tot dekking van de daaraan verbonden kosten.

ad 19um. Tengevolge van de toeneming van de scheepvaart wordt voorgesteld het aantal loodsen met 1 te

vermeerderen, terwijl meer aan vergoeding voor het in- en uitloodsen van schepen tusschen zonsondergang en zonsopgang en op Zon- en feestdagen zal moeten worden betaald dan waarop bij het doen der raming was gerekend. In verband met wisseling van personeel zal onderdeel a voor de uitbreiding met 1 loods met slechts f 3.108,— moeten worden verhoogd; voor onderdeel b wordt een verhooging van f 3.000,— aangevraagd en wel f 1.000,— voor Curaçao en f 2.000,— voor Aruba.

ad 20um. Bij de 2de suppletoire begrooting 1934 is een krediet toegestaan voor uitbreiding van het loodsbootpersoneel te St. Nicolaas met 2 man; voor 1935 zal hiervoor een bedrag van f 3.500,— noodig zijn. Door het ontslag van de tolgaarders, die mede op de loods- en veerbooten voeren, moest het loodsbootpersoneel worden uitgebreid. Om deze reden wordt een verhooging van het voor Curaçao toegestaan krediet met f 4.000,— noodzakelijk geacht.

ad 21um. Door het in dienst nemen van goedkoopere krachten voor de seinpost op het Waterfort kan dit krediet worden verlaagd.

ad 22um. Als een gevolg van de uitbreiding van het waterleidingbedrijf op Aruba, waardoor thans ook aan het dorp St. Nicolaas water wordt geleverd, moet het personeel aldaar worden vermeerderd. Het aangevraagd krediet dient ter betaling van 1 hulpfitter f 1.000,—, 1 grondwerker f 750,— en 1 meteropnemer f 400,—. Door den Directeur van den Landswatervoorzieningsdienst, die tot dusver de beschikking had over een D-wagen, is een eigen vervoermiddel aangeschaft, waarvoor hem een vergoeding van f 1.080,— 's jaars is toegekend. De verhooging is derhalve als volgt te verdeelen, onderdeel a f 2.150,— en onderdeel b f 1.080,—.

ad 23um. Om bovenvermelde reden zal het krediet voor onderhoud en bedrijf voor Aruba dienen te worden verhoogd.

ad 24um. Het hierbij aangevraagd krediet moet strekken om enkele zeer noodzakelijke werken uit te voeren, te weten:
bouw van een kantoor op St. Eustatius f 12.000,—, bouw van kantoren op Aruba f 30.000,— (Het voor 1934 toegestaan bedrag is niet gebruikt), bouw van een cel voor krankzinnigen op Aruba f 750,—, bouw van een politiepost te Sta. Cruz op Aruba f 4.500,—, voltooiing van het krankzinnigengesticht f 50.000,—, verbetering van het leprozengesticht f 7.500,—, voltooiing van de verbetering van het vliegveld op Hato f 4.000,—.

ad 25um. Aangezien de gouvernements-geneeskundigen in het stadsdistrict een deel van hun tijd voor hun particuliere praktijk moeten besteden, kon de invoering van consultatie-bureaux voor zuigelingen en tuberculose en een meer intensieve behandeling van de gouvernements-patiënten in het algemeen niet worden overwogen.
Het Bestuur acht het echter zeer gewenscht, daar in het stadsdistrict particulieren steeds over een particulieren geneesheer kunnen beschikken, om de gouvernements-geneeskundigen in het stadsdistrict op Curaçao uitsluitend in dienst te stellen van het Gouvernement, waardoor de bestrijding van tuberculose, zuigelingenziekten en de behandeling van gouvernements-patiënten buiten en in de verschillende inrichtingen meer tot haar recht kunnen komen. Het ligt in de bedoeling aan ieder der bedoelde gouvernements-

geneeskundigen een bezoldiging van f 9.600,— 's jaars toe te kennen, met gelijktijdige intrekking van de aan ieder toegekende vergoeding voor klinische behandeling van gouvernementspatiënten. Om deze reden wordt hierbij voorgesteld het onderdeel a te verhoogen met f 8.040,— en onderdeel b te verlagen met f 3.240,—.

ad 26um. Op de 2de suppletoire begrooting 1934 is bezoldiging toegestaan voor 1 bacterioloog, patholoog-anatoom. Het hierbij aangevaagd krediet is bestemd voor de uitbetaling van diens bezoldiging over 1935.

ad 27um. Voorgesteld wordt het loon van den opzichter bij de barakken, die tevens optreedt als begeleider van de ambulance, te verhoogen en te brengen f 3.000.— 's jaars.

ad 28um. De verhooging houdt verband met de te betalen bezoldiging van een hoofdverpleger.

ad 29um. Aangezien het krankzinnigengesticht in 1935 zal zijn afgebouwd, wordt hierbij een krediet voor de inrichting daarvan aangevraagd.

ad 30um. De Directie van het leprozengesticht heeft zich tot het Bestuur gewend met verzoek het verpleeggeld, dat thans betaald wordt, te verhoogen, aangezien hetgeen door het Bestuur betaald wordt, niet toereikend is om alle kosten te dekken. Uit een ingesteld onderzoek is gebleken, dat inderdaad door de Directie elk jaar een gedeelte moet worden bijgepast. Teneinde in staat gesteld te worden aan het billijke verzoek te voldoen, wordt hierbij een verhooging van het toegestane krediet voorgesteld.

ad 31um. Het ligt in de bedoeling de bestaande polikliniek op Scharloo om te zetten in een spreekkamer voor gouvernements-patiënten, waar alle patiënten behandeld kunnen worden en tevens altijd een hulpverpleegster voor mogelijke eerste hulp en roepen van den dokter aanwezig moet zijn. Ook aan de Overzijde zal een dergelijke kamer moeten worden ingericht. De voorgestelde verhooging is noodzakelijk voor het aanstellen van het noodige personeel.

ad 32um. Het voor Bonaire toegestaan krediet voor verpleging van onvermogenden zal waarschijnlijk niet toereikend zijn, waarom verhooging met f 500,— wordt aangevraagd. De overige verhooging ad f 1.050,— is bestemd voor huur van spreekkamers voor de gouvernements-geneeskundigen en -vroedvrouwen, zoowel op Curaçao als op Aruba.

ad 33um. De verhooging wordt aangevraagd voor loon van 1 stoker ad f 2,50 per dag, 1 marktcontroleur ad f 2,25 per dag en verhooging van het loon van twee marktcontroleurs met f 0,25 per dag per man.

Willemstad, den 2den Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—35.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Aangezien de middelen, waarop gerekend is bij de vaststelling der begrooting voor 1935 door de nu aangevraagde credieten zullen worden overschreden, zou men gaarne willen vernemen uit welke middelen het Bestuur de meerdere uitgaven denkt te kunnen bestrijden.

Gaarne zouden de afdeelingen vernemen hoe groot de schuld van dit Gebiedsdeel aan Nederland bedroeg op 31 December 1934.

Gevraagd werd ook welk percentage van de Inkomstenbelasting 1934/35 reeds ontvangen was per ultimo December 1934 en hoe groot het overeenkomstige percentage was per ultimo December 1933 t.a.v. de Inkomstenbelasting 1933/34.

Aangezien de sommen benoodigd voor den aankoop van particuliere terreinen bestemd voor den aanleg van den weg naar Caracasbaai en andere wegen niet begrepen zijn in de door den Raad voor verbetering van deze wegen reeds verleende credieten, werd gevraagd, welke bedragen voor dit doel benoodigd zullen zijn. Vernomen werd, dat bedoelde wegen over particulier terrein werden aangelegd, alvorens met de eigenaren omtrent den prijs van den grond overeenstemming was bereikt. Mocht dit inderdaad juist zijn, dan vertrouwen de leden, dat dit in de toekomst als zijnde hoogst onwenschelijk en nadeelig voor den Lande, nimmer meer zal voorkomen.

Gevraagd werd aan het eenig artikel een post toe te voegen, strekkende om onderartikel 40 der begrooting 1935 zoodanig te verhoogen, dat het mogelijk wordt het beambtenkorps der gevangenissen met zooveel te vermeerderen, dat bereikt wordt, dat de beambten minstens eenmaal per twee weken, doch liefst eenmaal per week een vrijen dag ontvangen. Thans genieten deze beambten als regel geen vrije dagen, hetgeen in het algemeen een onjuiste toestand werd geoordeeld. Gaarne zag men de voorstellen van het Bestuur ter zake tegemoet.

Het eenig artikel.

Ad 1um. Gevraagd werd of een ambtenaar op Aruba woonachtig, ook een standplaatstoelage krijgt, als hij van Aruba naar Curaçao overgeplaatst wordt.

Ad 6um. Enkele leden, hun waardeering uitsprekende over de omstandigheid, dat bij dit ontwerp voorgesteld wordt de subsidie voor de ambachtschool met f 3.500.— te verhoogen, deden uitkomen, dat, naar zij vernomen hebben, de school uitgebreid zal moeten worden met een 2de afdeeling voor de metaalbewerking, waarom men niet denkt er te komen met deze verhooging. Zij deden daarom het voorstel, behalve de voorgestelde f 3.500.— de ambachtschool nog een subsidie van f 6.000.— toe te kennen.

Ad 8um. Gevraagd werd hoe het staat met de aanneming van candidaten voor opleiding in Nederland voor de politie en het loodswezen.

Ad 16um. Men betoogde er de wenschelijkheid van, dat bij de algeheele herstelling, welke de Breedestraat, Overzijde, dit jaar zal ondergaan, daarin een trottoir wordt aangelegd en dat dan tevens voor behoorlijke afvoer van het water zal worden zorg gedragen. De hoop werd uitgesproken, dat ook de Roodeweg spoedig een trottoir zal krijgen.

Ad 18um. Verstaande, dat met de brugklokken bedoeld zijn de wijzerplaten, waarop het oogenblik der brugsluiting wordt aangegeven, vroegen de afdeelingen of het wel noodig is, dat deze geelectrificeerd worden. Gaarne zouden de afdeelingen ook vernemen wat bedoeld wordt met „Neon-stopsignalen" en of deze ook bepaald noodig zijn.

Ad 24um. Gaarnè zou men willen vernemen wat voor een kantoor op St. Eustatius hier bedoeld wordt en of de bouw daarvan bepaald noodzakelijk is en zoo ja, of deze in ieder geval niet voor minder zou kunnen geschieden. Naar de meening van enkele leden zou het bestaande kantoor op St. Eustatius met eenige verbeteringen wel kunnen voldoen.

De hoop werd uitgesproken, dat nu het laatste crediet is aangevraagd voor den bouw van het krankzinnigengesticht. Gemeend werd, dat een even doelmatige behuizing met aanzienlijk minder uitgaven bereikbaar was geweest.

Mededeeling van welke verbetering van het leprozengesticht bedoeld is, zal zeer op prijs worden gesteld, met name of daaronder verbetering van de dokterskamer begrepen is.

Gevraagd werd welk crediet aangesproken werd voor de eerste uitgaven voor de verbetering van het vliegveld op Hato en welk bedrag daarvoor in totaal besteed werd, zoomede hoeveel het vliegveld op Hato nu van den beginne af in totaal gekost heeft.

Ad 25um. Op onderdeel b blijft dus een bedrag over van f 360.—. Gaarne zou men vernemen, waarvoor dit bestemd is.

Ad 30um. Enkele leden maakten de opmerking, dat het hun is opgevallen, dat nu juist in den goedkoopen tijd het verpleeggeld niet toereikend is geworden.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 14n. Januari 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—35.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het Bestuur is van meening de meerdere uitgaven, welke de onderwerpelijke suppletoire begrooting vordert, te kunnen bestrijden uit de de meerdere opbrengst van de volgende middelen:

De invoerrechten, oorspronkelijk geraamd op f. 1.504.000,—. Van dit middel kan de raming gesteld worden op f. 1.654.000,—.

De raming van de opbrengst van de accijns op gedistilleerd kan verhoogd worden met f. 100.000,—. De raming van de opbrengst van de Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting kan gesteld worden op f. 157.000,—, terwijl het bedrag, geraamd als opbrengst van de Dienstverleening bij de I. U. & D. van goederen, met f. 50.000,— kan worden verhoogd. De nadere ramingen hebben plaats gehad aan de hand van de opbrengsten der genoemde middelen over het jaar 1934.

Per 31 December 1934 bedroeg de schuld van dit gebiedsdeel aan Nederland nog f. 2.200.000,—.

Per ultimo December 1934 was circa 20% van de kohieren Inkomstenbelasting 1934/35 ingevorderd. Het overeenkomstig percentage voor het belastingjaar 1933/34 bedroeg ultimo December 1933 circa 47%.

In de bedragen, geraamd voor de verbetering van wegen, zijn stelposten opgenomen voor schadeloosstelling van eigenaren, wier gronden voor de wegverbetering benoodigd waren. De daartoe benoodigde bedragen zijn derhalve in de toegestane credieten begrepen.

Met toestemming van de betrokken eigenaren is een weg over particuliere terreinen aangelegd, alvorens overeenstemming was bereikt omtrent den prijs van de gronden. De met deze werkwijze opgedane ervaring is voldoende reden om in den vervolge anders te handelen.

Of met de geschatte bedragen in bijzondere gevallen zal worden uitgekomen, kan thans nog niet worden overzien, daar de schadeloosstellingen vermoedelijk door deskundigen zullen worden bepaald.

Sedert eenigen tijd is een der gevangenbewaarders als werkmeester werkzaam op eene bezoldiging van f. 1800,— per jaar. Er zijn derhalve slechts tien gevangenbewaarders. Een vermeerdering hiervan met één man zal het mogelijk maken aan ieder een vrijen dag te bezorgen om de elf dagen. Een vermeerdering met twee man zal een vrijen dag om de vijf à zes dagen mogelijk maken.

Het komt het Bestuur voorloopig voldoende voor aan ieder om de elf dagen een vrijen dag te geven, waartoe een bedrag van f. 1.500,— benoodigd zal zijn. Voor het personeel der opzichters wordt geen uitbreiding noodig geacht.

Bij de samenstelling van de onderwerpelijke suppletoire begrooting is nog over het hoofd gezien, dat een hoofdbewaarder op Aruba thans is vervangen door een gevangenisopzichter, hetgeen eene meerdere bezoldiging van f. 1056,— vraagt. Hetzelfde geldt t. a. v. het verschil tusschen de bezoldiging van een werkmeester en een gevangenbewaarder ad f. 300,—. alsmede t. a. v. een bedrag van f. 120,— als toelage voor den cipier op Saba, waarom bij Nota van Wijzigingen alsnog eene verhooging van artikel 40 wordt aangevraagd van f. 2976,— in totaal.

Het Eenig artikel.

Ad 1um. De mogelijkheid, dat aan een ambtenaar van lagen rang bij overplaatsing van Aruba naar Curaçao een standplaatstoelage wordt toegekend, is, indien die ambtenaar op Aruba bij familie inwoonde, niet uitgesloten. Opgemerkt wordt hierbij, dat standplaatstoelagen nimmer worden toege-

kend aan ambtenaren van hoogeren rang dan die van klerk.

Door de ambachtschool is slechts verzocht de subsidie met f. 3500,— te verhoogen. Dat de school met een tweede afdeeling voor metaalbewerking zal worden uitgebreid, was het Bestuur niet bekend, evenmin derhalve, dat de aangevraagde subsidie-verhooging van f. 3500,— niet voldoende zou zijn.

Ad 8um. Voor opleiding in Nederland voor de politie zijn zes candidaten aangenomen, welke opleiding 1 Februari 1935 alhier zal aanvangen.

Voor loods wordt thans een Curaçaoenaar in Nederland opgeleid, terwijl binnenkort de opleiding van een ander Curaçaoenaar alhier een aanvang zal nemen.

Ad 16um. In het plan van de in dit jaar voorgenomen verbetering van de Breedestraat Otrabanda zijn de in het Voorloopig Verslag naar voren gebrachte wenschen reeds opgenomen. De verbetering zal geleidelijk tot over den Roodeweg worden doorgetrokken.

Ad 18um. Thans worden de wijzerplaten, waarop het oogenblik van de brugsluiting wordt aangegeven door iemand bediend, die f 3.— per dag aan loon geniet. Deze dienst is van 6 uur voormiddag tot 6 uur namiddag. Na 6 uur namiddag worden de wijzerplaten niet meer verzet. Teneinde nu te bereiken, dat met zoo min mogelijke kosten voor het Gouvernement de uren van brugsluiting steeds kunnen worden aangegeven, komt het noodzakelijk voor deze wijzerplaten te electrificeeren; alsdan wordt de beambte, die thans deze wijzerplaten bedient, overbodig. De electrische klok alsmede het „Neon"-stopsignaal zullen van het havenkantoor uit worden bediend. Met „Neon"-stopsignalen zijn bedoeld signalen, welke verlicht worden en gelijktijdig het woord stop te lezen geven.

Ad 24um. Het kantoorgebouw van St. Eustatius, waar alle Gouvernementsdiensten zijn ondergebracht, is een bouwvallig houten gebouw op steenen fundeering, welk gebouw niet meer gebruikt kan worden. Met gebruikmaking van de bestaande fundeering zal een nieuw gebouw van iets grootere afmetingen worden gebouwd. Het aangevraagde bedrag zal daartoe benoodigd zijn.

Met het tot dusverre toegestane krediet voor den bouw van het krankzinnigengesticht zal kunnen worden volstaan. De behuizing van 180 patiënten en 26 verpleegsters kon niet met aanzienlijk mindere uitgaven worden bereikt.

In het Leprozengesticht zullen in het belang van de hygiëne de wanden dienen te worden betegeld. Verbetering van de dokterskamer ligt in het plan.

Voor de eerste uitgaven voor de verbetering van het vliegveld Hato werd een bedrag van f. 14.600,— in 1934 uitgegeven ten laste van den post voor Onvoorziene Uitgaven, terwijl voor onderhoud in datzelfde jaar f. 500,— werd besteed ten laste van artikel 113. In de jaren 1929 en 1930 werden respectievelijk f. 7.650,— en f. 76.380,— besteed aan het vliegveld Hato, zoodat dit vliegveld van den beginne af in totaal bijna f. 100.000,— heeft gekost.

Ad 25um. Het bedrag ad f. 360,— op artikel 129 b, waarvan de bestemming door de afdeelingen wordt gevraagd, is de van f. 1200,— tot f. 360,— per jaar gereduceerde toelage van den arts, belast met het visiteeren van schepen in de Caracasbaai.

Ad 30um. De maatregel om thans het verpleeggeld met een gering bedrag te verhoogen strekt zoowel ter voorkoming van een deficit in de toekomst als wel om het Leprozengesticht in staat te stellen in het verleden aangegane schulden af te lossen.

Bij Nota van Wijzigingen wordt alsnog een bedrag van f. 6000,— aangevraagd voor toepassing van werktherapie in het krankzinnigengesticht, terwijl bij dezelfde nota alsnog een crediet van f. 5000,— wordt aangevraagd voor verbetering van het vliegveld op Aruba.

Willemstad, den 25sten Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—35.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Nota van Wijzigingen.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de navolgende wijzigingen:

I. de in onderdeel 24o. van sub A van het Eenig artikel vermelde bedragen worden gewijzigd en gebracht op respectievelijk f. 113.750,— en f. 284.750,—;

II. aan het slot van sub A van het Eenig artikel wordt de punt vervangen door een punt-komma, terwijl daarna twee nieuwe onderdeelen worden toegevoegd, luidende:

„„34o. onderartikel 40 wordt verhoogd met f. 2976,— en gebracht op f. 52.308,—;

35o. tusschen de onderartikelen 137 en 138 wordt een nieuw onderartikel ingevoegd, luidende:

„onderartikel 137bis. Uitgaven voor de werktherapie f. 6.000,—" ";

III. in sub B van het Eenig artikel worden de achter de IIIde, Vde en VIde Afdeeling vermelde bedragen gewijzigd en gebracht op respectievelijk f. 1.044.503,—, f. 1.059.986,— en f. 527.187,—;

IV. in sub C van het Eenig artikel wordt het eindcijfer der begrooting gebracht op f. 6.792.685, — (zes millioen zevenhonderd twee en negentig duizend zeshonderd vijf en tachtig gulden).

Willemstad, den 25sten Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935—35.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 9den Mei 1934 (P. B. No. 37), waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1935.

Eindverslag.

No. 6.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De afdeelingen waren erkentelijk voor de mededeeling van de middelen, waaruit het Bestuur van meening is de meerdere uitgaven door deze suppletoire begrooting gevorderd, te kunnen bestrijden, waarmede de meerderheid der leden zich wel kon vereenigen. De afdeelingen waren van meening, dat, ofschoon wij hier geen middelenwet kennen, waaraan intusschen toch wel behoefte gevoeld wordt, het toch noodig is tegelijkertijd met de indiening van een suppletoire begrooting de raming der middelen te verhoogen — aangenomen ten minste, dat inderdaad daarvan sprake kan zijn. De Koloniale Raad zou immers anders niet in staat zijn om de zich in verband met die suppletoire begrooting weder voordoende vraag omtrent het al dan niet sluiten der begrooting mede te beoordeelen.

Een paar leden betwijfelden of de invoerrechten in 1935 meer zullen opbrengen dan geraamd was, omdat in 1934 veel is ingevoerd en daarvan nog veel in voorraad is.

Meerdere leden betreurden de daling van het percentage ingevorderde inkomstenbelasting en het feit, dat aan art. 42 der Inkomstenbelasting-verordening 1906 blijkbaar niet de hand wordt gehouden. Zij zouden dan gaarne zien, dat het Bestuur zoo spoedig mogelijk, althans vóór den aanvang van het belastingjaar 1935/36 een wijziging der Inkomstenbelasting-verordening indient, strekkende om aan art. 42 dezer verordening een sanctie te verbinden, door toevoeging van een 4de lid, luidende: „Indien de belastingschuldige in gebreke blijft het verschuldigde aan te zuiveren vóór of op den verschijndag, beloopt hij een boete van vijf ten honderd over het onbetaald gebleven gedeelte daarvan.". In verband hiermede zou het tweede lid dan gewijzigd moeten worden. De leden hier aan het woord meenden, dat een bepaling als voorgesteld sterk zal medewerken tot het bereiken van het doel, dat de belastinggelden regelmatig betaald worden, waarmede zoowel de belastingschuldigen als 's Lands kas gebaat zullen zijn.

De afdeelingen spraken er hare voldoening over uit, dat in de bedragen, geraamd voor de verbetering van wegen, stelposten zijn opgenomen voor schadeloosstelling van eigenaren, wier gronden voor de wegverbetering benoodigd waren. Deze vraag was ingegeven door een mededeeling ter zake door den Directeur van Openbare Werken gedaan gedurende de openbare behandeling op 21 Augustus 1934 van de suppletoire begrooting 1934.

De leden, die in het voorloopig verslag gevraagd hadden het beambtenkorps van de gevangenissen zoodanig uit te breiden, dat de beambten minstens eenmaal per twee weken doch liefst eenmaal per week een vrijen dag kunnen krijgen, waren verheugd te vernemen, dat het Bestuur in zooverre aan hun wensch tegemoet gekomen is, dat deze beambten voortaan om de elf dagen een vrijen dag zullen kunnen ontvangen.

Het eenig artikel.

Ad 1um. Naar aanleiding van de mededeeling, dat standplaatstoelagen nimmer worden toegekend aan ambtenaren van hoogeren rang dan klerk, viel het op, dat in de begrooting voor 1935 standplaatstoelagen voorkomen voor district-

meesters, welke toch adjunct-commiezen of commiezen zijn en voor de ontvangers op de eilanden en de hoofden der posten voor D. T.

Vele leden waren van meening, dat, waar er vele aanvragen zijn om de ambachtschool te bezoeken, die niet ingewilligd zouden moeten worden wegens gebrek aan leermiddelen en leerkrachten, waaronder deskundige leiding speciaal voor de timmerafdeeling, en waar het gewenscht voorkwam, dat zooveel mogelijk leerlingen die school bezoeken, het aan te bevelen is de subsidie voor de ambachtschool behalve met de aangevraagde f 3500.—, met nog f 6000. - te verhoogen, ter voorziening in evengemelde behoeften.

Ad 8um. Met voldoening werd gezien, dat ten deze een goed begin is gemaakt.

Ad 16um. Aangezien blijkbaar het telefoonnet in het 2de district beoosten de haven, vol belast is, werd in overweging gegeven om te gelegener tijd dat telefoonnet uit te breiden.

Ad 24um. Aangezien de komst van de Snip en de noodzakelijkheid van verbetering van het vliegveld op Hato geruimen tijd te voren bekend waren en derhalve gemeend werd, dat een suppletoire begrooting 1934 ingediend had kunnen worden, welke weg verkozen werd boven het doen van uitgaven op onvoorzien, werd betreurd, dat de eerste uitgaven voor verbetering van het vliegveld Hato op dien post verantwoord zijn.

Ad 30um. Opgemerkt werd, dat dus de verhooging niet slechts moet plaats hebben omdat het verpleeggeld niet toereikend is, doch ook om vroegere schulden af te betalen.

Ten slotte maakten enkele leden van deze gelegenheid gebruik om de vraag te stellen hoeveel nummerbewijzen voor motorrijtuigen op meer dan drie wielen in het geheel voor 1935 verkocht zijn en ten aanzien van hoeveel daarvan gebruik is gemaakt van de bevoegdheid om kwartaalsgewijze te betalen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp de gestelde vragen en gehouden beschouwingen zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 31n. Januari 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—36.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17).

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17), zooals gewijzigd en aangevuld bij de verordening van den 18den November 1933 (P. B. No. 109), aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Aan artikel 5 van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17), zooals deze verordening gewijzigd is bij de verordening van den 18den November 1933 (P. B. No. 109), wordt een derde lid toegevoegd, luidende:

„3. Ten aanzien van gewond, gekneusd of anderzins niet in goeden toestand verkeerend vee kunnen door het Hoofd der Politie maatregelen getroffen worden, volgens regelen door den Gouverneur bij besluit vast te stellen.".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934--1935—36.

Verordening van den..... ..,
tot aanvulling van de „Slacht- en keurings-verordening 1933" (P. B. 1933 No. 17).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp, dat hierbij Uwen Raad aangeboden wordt, beoogt het Bestuur in de gelegenheid te stellen om maatregelen te kunnen treffen ten aanzien van gewond, gekneusd of anderszins niet in goeden toestand verkeerend vee; aan welke maatregelen dringend behoefte bestaat.

Het is namelijk reeds eenige malen voorgekomen, dat uit het buitenland aangevoerd vee dermate van de reis — en wel voornamelijk door de wijze van vervoer en de verzorging — geleden had, dat eenige dieren gekwetst aankwamen, andere de reis niet overleefd hadden.

Uiteraard is het niet mogelijk voorschriften in het leven te roepen betreffende het vervoer van vee, dat uit het buitenland aangevoerd wordt, doch wel vertrouwt de ondergeteekende, dat de thans voorgestelde mogelijkheid tot het nemen van maatregelen tegen hier eenmaal in minder goede conditie aangevoerd vee preventief zal werken en de verschepers zal brengen tot het treffen van voorzieningen, die aan de hierboven gesignaleerde toestanden een einde maken.

Willemstad, den 17den Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—36.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Slacht- en keurings-verordening 1933" (P. B. 1933 No. 17).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende opmerkingen.

Enkele leden stelden de vraag, waarom niet, als in het tweede lid van art. 5, ook deze maatregelen tot de bevoegdheid van den gouvernements-veearts zouden worden gebracht.

Andere leden waren er niet tegen om de bedoelde maatregelen tot de bevoegdheid van het Hoofd der Politie te brengen, als de veearts daaromtrent maar vooraf gehoord wordt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. Februari 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934–1935–36.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Slacht- en keurings-verordening 1933" (P. B. 1933 No. 17).

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Naar aanleiding van de vraag van enkele leden waarom niet als in het tweede lid van artikel 5 ook deze maatregelen tot de bevoegdheid van den Gouvernements–Veearts zouden worden gebracht moge worden opgemerkt dat de strekking van het ontwerp een tweeledig karakter heeft, n.l. eenerzijds het tegengaan van dierenmishandeling en derhalve de naleving van het daaromtrent bij het Wetboek van Strafrecht bepaalde en anderzijds bevordering, dat het slachtvee aan zoo hoog mogelijke eischen voldoet. Het Bestuur deelt derhalve de meening der leden, die deden uitkomen, dat zoowel het Hoofd der Politie als de Gouvernements–Veearts bij deze materie betrokken zijn en beoogde op de voorgestelde wijze beide genoemde autoriteiten hierin te betrekken, omdat mag worden aangenomen dat in de practijk toch het initiatief van den Gouvernements–Veearts zal uitgaan.

Het Bestuur heeft derhalve geen bezwaar tegen het voorstel, dat de Gouvernements–Veearts moet worden gehoord.

Sinds de indiening van het ontwerp is in voorbereiding genomen een Besluit houdende de regelen betreffende de door den Gouvernements–Veearts te nemen quarantaine-maatregelen waarbij een commissie van beroep op de door den Gouvernements–Veearts te nemen maatregelen zal worden ingesteld en welke commissie wordt samengesteld uit den Procureur-Generaal en den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst. In verband daarmede heeft het Bestuur er geen bezwaar tegen — en acht het uit een oogpunt van systematiek zelfs beter — om in dit ontwerp het Hoofd der Politie te vervangen door den Gouvernements–Veearts en in het zelfde Besluit, waarvan de publicatie zal worden aangehouden tot 's Raads beslissing, tevens de maatregelen vast te leggen, die genomen kunnen worden ten aanzien van gewond, gekneusd of anderszins niet in goeden toestand verkeerend vee.

Langs dezen weg zou immers eveneens het Hoofd der Politie hierin betrokken worden en wel tevens de deskundige voorlichting van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

Bij Nota van Wijziging worden beide mogelijkheden aan 's Raads oordeel onderworpen.

Willemstad, den 21sten Maart 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—36.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17).

Nota van Wijziging.

No. 5.

Het ontwerp ondergaat de volgende wijziging:

De woorden „het Hoofd der Politie" voorkomende in artikel 1 onder 3 worden vervangen door „den Gouvernementsveearts".

Subsidiair.

Tusschen „Politie" en „maatregelen" voorkomende in artikel 1 onder 3 worden ingelascht de woorden „den Gouvernements-veearts of dengeen die hem vervangt, gehoord,".

Willemstad, den 21sten Maart 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—36.

Verordening van den....., tot aanvulling van de „Slacht- en keuringsverordening 1933" (P. B. 1933 No. 17.)

Eindverslag.

No. 6.

De afdeelingen gaven algemeen de voorkeur aan de in de nota van wijziging eerst gemelde wijziging.

Onder mededeeling van het bovenstaande, achtten de afdeelingen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 5n. April 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--37.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Mijnverordening"
(P. B. 1911 Nos. 6 en 7).

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN:

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7), zooals aangevuld en gewijzigd, laatstelijk bij de verordening van den 14den September 1934 (P. B. No. 80), aan te vullen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

In artikel 219 onder I der „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 14den September 1934 (P. B. No. 80), wordt tusschen „182" en „bedoelde" ingevoegd: „der Mijnverordening".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—37.

Verordening van den.....,
tot aanvulling van de „Mijnverordening"
(P. B. 1911 Nos. 6 en 7).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Den 30sten Juli 1934 bood de ondergeteekende Uwen Raad een ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de „Mijnverordening" (P. B. 1911 Nos. 6 en 7) aan (Gedrukte stukken Kol. Raad zittingsjaar 1934–1935–15).

Door een onwillig verzuim is bij die gelegenheid over het hoofd gezien om ook in artikel 219 onder 1 duidelijk te doen uitkomen, dat met het daarin aangehaalde artikel 182 bedoeld is artikel 182 der Mijnverordening.

Het ontwerp, dat Uwen Raad hierbij aangeboden wordt, heeft ten doel deze omissie te herstellen.

Willemstad, den 18den Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—38.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN:

DE GOUVERNEUR van Curaçao.

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is regelen te stellen ten aanzien van de verplichting des werkgevers tot uitkeering van schadeloosstelling aan den arbeider, die in de bedrijven, welke meer dan normaal gevaarlijk geacht worden, door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen is en van diens aanspraken op uitkeering daarvan.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Inleidende bepalingen.

Artikel 1.

In deze verordening wordt verstaan:

— onder *uitkeeringsplichtige onderneming*, eene onderneming waarin een uitkeeringsplichtig bedrijf wordt uitgeoefend;

— onder *uitkeeringsplichtig bedrijf*, een bedrijf bedoeld of genoemd in art. 5;

— onder *werkgever*, ieder natuurlijk of rechtspersoon, die anderen in zijn dienst heeft voor de uitoefening van eenig uitkeeringsplichtig bedrijf. Voor de toepassing dezer verordening wordt voorzooveel betreft den werkgever, die zijn bedrijf in Curaçao uitoefent doch wiens onderneming buiten Curaçao gevestigd is, diens vertegenwoordiger of agent in Curaçao als zoodanig aangemerkt en wordt het Gouvernement van Curaçao, indien het werkzaamheden in eigen beheer doet verrichten, welke overeenkomen met die in een uitkeeringsplichtig bedrijf, ten aanzien dier werkzaamheden als werkgever beschouwd;

— onder *arbeider*, ieder, die in dienst van den werkgever in diens onderneming in een uitkeeringsplichtig bedrijf tegen loon werkzaam is. Voor de toepassing dezer verordening worden, hoewel zij geen loon ontvangen, als arbeiders beschouwd: volontairs, leerlingen en dergelijke personen, die in verband met hun opleiding nog geen loon ontvangen;

Voor de toepassing dezer verordening worden niet als arbeiders beschouwd:

— thuiswerkers, behalve zij, die arbeiden met bij besluit van den Gouverneur als gevaarlijk te beschouwen stoffen;

— ouders, echtgenooten en inwonende kinderen van den werkgever, die uitsluitend voor zijn rekening arbeid verrichten;

— onder *loon*, elke uitkeering, welke de arbeider als vergoeding voor zijn arbeid van zijn werkgever ontvangt; indien het loon gedeeltelijk of geheel bestaat in huisvesting, verstrekkingen in natura of wel in beide, wordt de geldswaarde geschat; voor de berekening van loon volgens deze verordening worden medegerekend ontvangsten van derden, welke van invloed zijn op de voorwaarden der arbeidsovereenkomst;

— onder *maandloon*, het loon, dat een arbeider, toen het ongeval hem trof, per maand verdiende in de onderneming, waarin het ongeval plaats greep.

Voor de berekening van het maandloon gelden de volgende bepalingen:

1. indien de arbeider bij de maand wordt betaald, wordt het

maandloon geacht te zijn het laatst door hem verdiende loon;

2. indien hij bij de week wordt betaald, is het maandloon gelijk aan vier maal het laatst genoten weekloon;
3. indien hij bij tusschenpoozen slechts werkzaam is en bij den dag of per uur wordt betaald, wordt het maandloon geacht te zijn, hetgeen soortgelijke arbeiders gedurende een jaar gemiddeld plegen te verdienen, te deelen door 12.

Ten aanzien van volontairs, leerlingen en dergelijke personen wordt als loon aangenomen het minimumloon, dat een bezoldigde arbeider in hetzelfde bedrijf voor dezelfde of nagenoeg dezelfde werkzaamheden geniet.

Artikel 2.

1. De bepalingen dezer verordening zijn ook van toepassing:
   a. op den werkgever, wiens onderneming in het gebied van Curaçao gevestigd is, voorzooveel hij zijn bedrijf in het buitenland uitoefent, ten aanzien van den arbeider, dien hij daarvoor gebruikt, zoo deze Nederlander of Nederlandsch onderdaan is en zijn woonplaats in Curaçao heeft;
   b. op den onder *a* bedoelden arbeider, die in het buitenland door een ongeval wordt getroffen.
2. De bepalingen dezer verordening zijn niet van toepassing:
   a. op den werkgever, die zijn bedrijf in Curaçao uitoefent, doch wiens onderneming buiten Curaçao is gevestigd, ten aanzien van den arbeider, dien hij daarvoor in Curaçao gebruikt en die onder een buitenlandsche wettelijke ongevallenregeling valt;
   b. op den arbeider, die, in dienst van den onder a. bedoelden werkgever, diens bedrijf in Curaçao uitoefent en onder een buitenlandsche wettelijke ongevallenregeling valt.

Uitkeeringsplicht.

Artikel 3.

De werkgever is als nader bij artikel 6 omschreven jegens den arbeider en diens nagelaten betrekkingen tot schadeloosstelling verplicht ingeval den arbeider tengevolge van of in verband met de uitoefening van het bedrijf een ongeval overkomt, tenzij de arbeider het ongeval opzettelijk heeft veroorzaakt.

De werkgever is tot de helft dier schadeloosstelling verplicht, indien het ongeval te wijten is aan dronkenschap van of het gebruik van bedwelmende middelen door den arbeider. Ten aanzien van dengene der nagelaten betrekkingen, die het aan den arbeider overkomen ongeval opzettelijk of onder den invloed van sterken drank of bedwelmende middelen heeft veroorzaakt, is de werkgever tot geenerlei schadeloosstelling gehouden.

Artikel 4.

De werkgever is ook tot schadeloosstelling als voren verplicht, indien degene, wien als voren een ongeval overkomt, in aangenomen werk in des werkgevers onderneming persoonlijk arbeid verricht, gelijksoortig aan dat, hetwelk door de arbeiders in het in de onderneming uitgeoefend bedrijf wordt verricht, indien hij niet aangemerkt kan worden zelf een uitkeeringsplichtig bedrijf uit te oefenen. Hetgeen voor de verrichting van dien arbeid wordt genoten, wordt als loon in den zin dezer verordening beschouwd. Indien de in aangenomen werk arbeidende persoon in dit artikel bedoeld voor het verrichten van den arbeid andere personen in dienst heeft, worden ook deze voor de toepassing dezer verordening beschouwd hun arbeid te verrichten in dienst van den werkgever. Hetgeen voor den gezamenlijk verrichten arbeid wordt genoten, wordt geacht door ieder dergenen, die den arbeid hebben verricht, voor een gelijk deel te zijn genoten.

Uitkeeringsplichtige bedrijven.

Artikel 5.

De uitkeeringsplichtige bedrijven zijn:

a. de bedrijven, waarin een of meer krachtwerktuigen ge-

bezigd worden en die, welke werken met ontplofbare stoffen, licht ontvlambare, kokende of bijtende vloeistoffen of met gassen, welke in vloeibaren toestand of onder een grooteren druk dan dien van den dampkring verkeeren;

b. het scheepvaartbedrijf;

c. de transportbedrijven;

d. de mijnbedrijven;

e. de bedrijven tot het laden en lossen van goederen;

f. de electriciteitsbedrijven voor zoover niet reeds vallende onder *a.* (alzoo aanleg, bediening en onderhoud van leidingen met toebehooren buiten de centrales);

g. de bouwbedrijven;

h. de bedrijven, niet vallende onder *a.* t/m *g.* doch waarin mede werkzaamheden worden verricht, overeenkomende met die in een uitkeeringsplichtig bedrijf, welke bedrijven alsdan doch enkel ten aanzien dier werkzaamheden geacht worden in een afzonderlijke onderneming een uitkeeringsplichtig bedrijf uit te oefenen en die waarin werkzaamheden worden verricht, waardoor beroepsziekten als bij artikel 25 opgenoemd kunnen ontstaan, doch alleen ten aanzien dier als onderdeel van het bedrijf aan te merken werkzaamheden.

Schadeloosstelling.

Artikel 6.

De schadeloosstelling bestaat uit:

a. vrije geneeskundige behandeling en verpleging, vervoer in verband met het ongeval, genees- en verbandmiddelen, dan wel een vergoeding voor een en ander;

b. begrafeniskosten tot een bedrag van één maal het maandloon met een minimum van f 20,— en een maximum van f 200,—;

c. een uitkeering in geld, berekend naar het maandloon van den arbeider, met dien verstande, dat, wanneer het loon meer dan f 300,— 's maands bedraagt, dat meerdere voor de vaststelling der uitkeering niet in aanmerking komt.

De uitkeeringen in geld, in het eerste lid bedoeld, zijn als volgt:

— bij tijdelijke of blijvende geheele ongeschiktheid tot werken 60% van het maandloon van den getroffene;

— bij tijdelijke of blijvende gedeeltelijke ongeschiktheid tot werken een in verhouding tot de verloren geschiktheid tot werken staand deel van 60% van zijn maandloon, waarbij als maatstaf de volgende invaliditeitspercentages gelden:

bij verlies van:

den rechterarm vanaf het schoudergewricht	75%
„ linkerarm „ „ „ „	70%
„ rechterarm vanaf of boven het ellebooggewricht	65%
„ linkerarm „ „ „ „ „ „	60%
de rechterhand vanaf of boven het polsgewricht	60%
„ linkerhand „ „ „ „ „ „	55%
een been	55%
een voet	50%
een oog	30%
het gehoorvermogen van beide ooren	40%
„ „ „ „ één oor	10%
een duim der rechterhand	20%
„ „ „ linkerhand	18%
de wijsvinger der rechterhand	15%
„ „ „ „ linkerhand	12%
een der andere vingers van de rechterhand	8%
„ „ „ „ „ „ linkerhand	6%
„ „ groote teenen	5%
„ „ andere „	3%

Bij „linksche" personen worden bij verlies van een arm, hand of vinger de percentages berekend, hierboven voor „rechtsche" personen vermeld.

Bij gelijktijdig verlies van verschillende lichaamsdeelen hierboven vermeld, worden de desbetreffende percentages bij elkaar opgeteld, uiteraard tot een maximum van 100%.

Bij verlamming van een der ledematen wordt door een door den Gouverneur te benoemen commissie van geneeskundigen uitgemaakt in hoever zij met verlies moet worden gelijkgesteld.

— bij overlijden van den arbeider hebben diens nagelaten betrekkingen gezamenlijk (weduwe, wettige of wettiglijk erkende kinderen beneden 15 jaar) recht op een uitkeering van maximum vijftig procent van des overledenen maandloon met dien verstande:

— dat een weduwe op 30% van het maandloon recht heeft;

— dat een kind recht heeft op 10% van het maandloon tot aan het bereiken van den 15-jarigen leeftijd.

Blijft de invalide arbeider in dienst van den werkgever tegen het vroegere loon, dan wordt de uitkeering gedurende dien tijd opgeschort. Blijft hij in dienst tegen een lager loon of wordt hem pensioen verleend, dan wordt de uitkeering gedurende dien tijd verminderd, indien loon (pensioen) en uitkeering samen het vroegere loon zouden te boven gaan.

De beslissing omtrent de vraag of een arbeider blijvend geheel of gedeeltelijk ongeschikt is tot werken, is uiterlijk drie maanden na het ongeval bij den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst.

De geneeskundigen, die den getroffene behandeld hebben, zijn verplicht dien hoofdambtenaar de gevraagde inlichtingen te verstrekken. Deze verplichting bestaat ook in de gevallen, waarin krachtens het slot van art. 20 de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst beslist.

De periodieke uitkeeringen hierboven bedoeld kunnen in buitengewone gevallen ter beoordeeling van de in art. 18, lid 2, bedoelde commissie, omgezet worden in uitkeeringen in eens, welke bedragen:

a. bij geheele ongeschiktheid tot werken 36 x het maandloon;

b. bij gedeeltelijke ongeschiktheid tot werken een in verhouding tot de verloren geschiktheid tot werken staand deel van 36 x het maandloon.

De uitkeeringen in eens worden, indien periodieke uitkeeringen hebben plaats gehad, met deze bedragen verminderd.

Artikel 7.

Zoowel de werkgever als de arbeider kunnen bij aangenomen blijvende ongeschiktheid tot werken van den laatste binnen 3 jaar na het ongeval vorderen een eenmaal vastgestelde uitkeering te herzien op grond, dat de ongeschiktheidsgraad onjuist is gewaardeerd. Indien een uitkeering in eens is geschied, kan de vordering tot herziening alleen op een hoogere ongeschiktheidsgraad dan aangenomen werd, worden gegrond.

Artikel 8.

Bij insolvabiliteit van den werkgever worden de schadeloosstellingen opgenomen onder de bevoorrechte schulden op de goederen van den werkgever en wel — voor zoover betreft het Burgerlijk Wetboek — tusschen 3o en 4o van artikel 1175.

Artikel 9.

De uitkeeringen zijn onvervreemdbaar, niet vatbaar voor verpanding of beleening, evenmin voor executoriaal of conservatoir beslag, noch voor faillissementsbeslag.

Artikel 10.

De werkgever is vrij zijn risico al dan niet te verzekeren. Verzekert de werkgever zijn risico, dan is het recht op de assurantie-penningen onttrokken aan het verhaal van den fiscus en andere crediteuren van den werkgever.

Aangifte en onderzoek der ongevallen.

Artikel 11.

De werkgever, in wiens uitkeeringsplichtige onderneming aan een arbeider een ongeval als bij art. 2 bedoeld, overkomt of hij, die den werkgever ter plaatse van het ongeval vertegenwoordigt, is verplicht te zorgen, dat, zoodra de gevolgen van dat ongeval geneeskundige hulp redelijkerwijs noodig maken, deskundige geneeskundige hulp wordt ingeroepen.

Hij is voorts verplicht binnen twee maal vier en twintig uren, nadat de gevolgen van het ongeval geneeskundige hulp

hebben noodig gemaakt, van het ongeval aangifte te doen door indiening van een in duplo ingevuld formulier, door den Gouverneur vastgesteld en kosteloos verkrijgbaar gesteld, op het eiland Curaçao aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de andere eilanden aan den plaatselijken Gouvernements-geneeskundige. Het eene exemplaar wordt door dien Directeur c.q. Gouvernements-geneeskundige per omgaande toegezonden aan den in het volgend artikel bedoelden ambtenaar of den Gezaghebber. De aangifte vermeldt den naam en de woonplaats van den geneeskundige, die de eerste hulp verleende — en indien mogelijk van den behandelenden geneesheer — en wordt door den werkgever onderteekend.

De geneeskundige, die de eerste hulp verleende, is verplicht op een door den Gouverneur vastgesteld en kosteloos verkrijgbaar gesteld formulier opgave te doen van het tijdstip, waarop hij de eerste hulp verleende, van den aard van het letsel en tevens daarop zijn oordeel bekend te stellen over den tijd, gedurende welken de getroffene vermoedelijk gedeeltelijk of geheel ongeschikt tot werken zal zijn. Deze opgave wordt door hem onderteekend en binnen 2 maal 24 uur aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst toegezonden.

Omtrent de aangiften van ongevallen buitenslands kunnen bij besluit van den Gouverneur afwijkende voorschriften gegeven worden.

Van de indiening der hiervoorbedoelde stukken wordt door of van wege de betrokken autoriteit een ontvangstbewijs afgegeven of toegezonden.

Artikel 12.

In de gevallen, waarin een onderzoek noodig geacht wordt, wijst voor zoover betreft het eiland Curaçao de door den Gouverneur daartoe bevoegd verklaarde ambtenaar en voor zoover betreft de andere eilanden de Gezaghebber een of meer personen aan, die ter plaatse dat onderzoek zullen verrichten. Het proces-verbaal van dat onderzoek wordt ten spoedigste aan dengene, die de opdracht gaf, ingediend.

Artikel 13.

Ieder is verplicht, wanneer een ongeval heeft plaats gehad of wanneer moet worden onderzocht of een ongeval heeft plaats gehad, dengene of degenen, aan wie(n) het onderzoek is opgedragen, alle omtrent een en ander verlangde inlichtingen te verstrekken.

Artikel 14.

Ook zonder een aangifte te hebben ontvangen is de in art. 12 bedoelde ambtenaar of de Gezaghebber bevoegd tot het instellen van het bij dat artikel bedoelde onderzoek.

Artikel 15.

De getroffen arbeider, diens familieleden en mede-arbeiders zijn bevoegd van een ongeval mededeeling te doen op Curaçao aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de andere eilanden aan den Gezaghebber dan wel aan de politie, die onmiddellijk dien Directeur of den Gezaghebber daarvan in kennis stelt.

Artikel 16.

De werkgever is verplicht een ongevallenregister aan te houden, waarin worden aangeteekend plaats, tijd en oorzaak van het ongeval, naam van den getroffen arbeider, naam van den geneeskundige, die de eerste hulp verleende en van den geneeskundige, onder wiens behandeling de arbeider daarna is geweest, eventueele getuigen en andere gegevens, welke bij deze verordening zijn voorgeschreven en welke verder van belang kunnen zijn.

Vaststelling der schadeloosstelling.

Artikel 17.

Zoo spoedig mogelijk na het ongeval stelt de werkgever in

overeenstemming met het bij art. 6 bepaalde de uitkeering vast en houdt daarvan, alsmede van de betaling, aanteekening in het ongevallenregister.

Artikel 18

De in art. 12 bedoelde ambtenaar c.q. de Gezaghebber heeft het recht de grootte der uitkeering te controleeren en daarop aanmerking te maken.

Indien geen overeenstemming ter zake wordt bereikt, wordt op verzoek van de meest gereede partij of de in het vorig lid bedoelde autoriteiten door den Gouverneur een commissie van drie personen benoemd, welke als bemiddelaarster optreedt.

Zoodra een minnelijke schikking niet mogelijk is gebleken, bericht de commissie zulks aan de partijen.

Artikel 19.

De arbeider of de nagelaten betrekkingen, die de uitkeering, waartoe de werkgever bereid is, ontvangt (ontvangen), wordt (worden) daardoor niet geacht zijn (hun) rechten op het meerdere hem (hun) toekomende te hebben prijs gegeven of daarvan afstand te hebben gedaan.

Artikel 20.

Op straffe van verlies van het recht op uitkeering is de arbeider verplicht te allen tijde onderzoek en/of behandeling door een door den werkgever daartoe aangewezen geneeskundige toe te staan. Zoodra deze verklaart, dat de arbeider niet arbeidsongeschikt is of den arbeider weder geschikt verklaart om te werken, geeft hij daarvan èn aan den arbeider èn aan den werkgever schriftelijk bericht. Indien de arbeider binnen drie dagen daartegen geen bezwaar heeft ingebracht, wordt hij geacht in het oordeel van den geneeskundige te hebben berust. Bij het voorbrengen van bezwaren zal hij die moeten staven met een verklaring van een geneeskundige. De Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst heeft de uiteindelijke beslissing.

Vorderingsrecht.

Artikel 21.

Ieder vorderingsrecht krachtens de bepalingen dezer verordening vervalt na verloop van een jaar na het ongeval of den dood van den arbeider, c.q. na zes maanden, nadat door de hoogerbedoelde commissie is verklaard, dat een minnelijke schikking tusschen werkgever en arbeider niet mogelijk is gebleken.

Mededeelingen door den werkgever te doen.

Artikel 22.

De werkgever is verplicht binnen een maand na de inwerking treding dezer verordening aangifte te doen op het eiland Curaçao aan den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst en op de andere eilanden aan den Gezaghebber van de plaats waar en de wijze waarop hij zijn bedrijf uitoefent. Deze leggen daarvan een lijst aan.

Hij is verplicht telkens binnen den tijd van een maand aan die autoriteit aangifte te doen van elke verandering in een en ander zoomede van staking van het bedrijf.

Bij gebreke van aangifte is de Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst bevoegd den werkgever ambtshalve op de lijst te plaatsen. In dat geval doet hij daarvan den werkgever mededeeling.

Artikel 23.

Van elken overgang der uitkeeringsplichtige onderneming in andere handen doen de oude en de nieuwe werkgever binnen den tijd van een maand mededeeling aan genoemde autoriteiten.

Beroepsziekten.

Artikel 24.

Voor de toepassing dezer verordening worden met ongevallen, overkomen tengevolge van of in verband met de uitoefening van het bedrijf, gelijkgesteld de in artikel 25 aangewezen ziekten.

De ziekten worden, tenzij het tegendeel blijkt, geacht een gevolg te zijn van of in verband te staan met de uitoefening van het bedrijf, indien zij zich binnen de bij besluit van den Gouverneur vast te stellen termijnen na het verrichten van den betrekkelijken bedrijfsarbeid openbaren.

Artikel 25.

Als ziekten bedoeld bij art. 24 gelden:

Miltvuur.
Wanneer zij het gevolg is van het laden, lossen of vervoeren van door miltvuur besmette dieren of goederen.

Loodvergiftiging.
Door lood, loodverbindingen of loodlegeeringen met de onmiddellijke gevolgen van die vergiftiging, wanneer de vergiftiging het gevolg is van het verrichten van werkzaamheden in drukkerij-bedrijven, het vervaardigen of herstellen van accumulatoren, het vervaardigen van loodlegeeringen, het verrichten van schilderswerkzaamheden, daaronder begrepen de bereiding of de bewerking van loodhoudende plamuren, stopverf of kleurstoffen, het bewerken van loodhoudende ertsen, daaronder begrepen loodhoudende asch van zinkfabrieken, het omsmelten van oud zink en lood tot blokken, het vervaardigen van voorwerpen van gegoten lood of van loodmengsels, het werken in fabrieken waar lood, loodverbinding of loodlegeering wordt gebruikt.

Kwikvergiftiging.
Door kwik, kwikamalgaam of kwikverbindingen, met de onmiddellijke gevolgen van zulk een vergiftiging, wanneer de vergiftiging het gevolg is van het vervaardigen van weeg- of laboratoriumtoestellen; in goudmijnbedrijf.

Arseen.
Vergiftiging door arseen of verbindingen ervan. Accumulatorenbedrijf, opslag of vervoer van ferrosilicium, autogeenlasschen met acethyleen, zwavelzuurketelwagen.

Phosphorvergiftiging
Phosphor of phosphorverbindingen. Opslag of vervoer van ferrosilicium, werken met acethyleenapparaten.

Chloor.
Vergiftiging door chloor. Wasscherijen, papierfabrieken, chloorkalkfabrieken, desinfectie met caporit.

Cyaanwaterstofzuur Cyclon B.
Vergiftigingen bij uitgassingen, vergulding–, verzilveringinrichting.

Benzolvergiftiging.
Lakfabrieken, asphalt en rubber.

Xylolvergiftiging.
Lak– en vernisfabrieken.

Nitrobenzolvergiftiging.
Chemische fabrieken.

Anilinevergiftiging.
Bereiding van kleurstoffen.

Zwavelkoolstofvergiftiging.
Vulcaniseerinrichting.

Tin- en Zinkvergiftiging.
Autogeenlasschen.

Koolmonioxydevergiftiging.
Garages, kalkovens, steenbakkerijen, gasfabrieken, kolenmijnen, hoogovens.

Kooldyoxydevergiftiging.
Gistfabrieken, spiritusfabrieken, bierbrouwerij.

Zwavelwaterstofvergiftiging.
Chemische laboratoria.

Oogaandoeningen in kunstzijde-, beetwortel- en suikerfabrieken.

Zwaveldyoxydevergiftiging.

Zuivering van petroleumproducten, bereiding van zwavelzuur; beetwortel- en suikerfabriek; desinfectie met SO2.

Stikstof-, zuurstof-verbindingen-vergiftiging.

Bij bereiding van zwavelzuur (loodenkamerproces) landbouwbedrijf, ertsen en oppervlakkig reinigen van metalen, diazoteeren, bereiding van nitrobenzol, picrinezuur.

Caissonziekte.

Ziekte tengevolge van het werken met luchtcompressoren.

Glasstaar.

Oogaandoeningen tengevolge van het werken met verblindend licht of te hooge temperatuur.

Artikel 26.

Bij de toepassing van de artikelen dezer verordening met betrekking tot de bij artikel 24 bedoelde ziekten wordt voor „ongeval" gelezen „ziekte".

Artikel 27.

Bij besluit van den Gouverneur worden omtrent de aangifte van een ziekte als bij art. 24 bedoeld, omtrent de verplichting van den werkgever tot het inroepen van geneeskundige hulp en omtrent het onderzoek naar aanleiding van een aangifte speciale regelen gesteld.

Algemeene bepalingen.

Artikel 28.

Ieder beding, dat de aansprakelijkheid van den werkgever ingevolge deze regeling uitsluit of vermindert, is nietig.

Artikel 29.

De burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van den werkgever voor de schade, welke de arbeider c.q. diens nagelaten betrekkingen als gevolg van een ongeval lijdt, wordt in de gevallen waarin volgens deze regeling eene schadeloosstelling wordt verleend, opgeheven, behalve ten aanzien van den getroffene, wiens maandloon meer dan f 300 — bedraagt, voor het meerdere en tenzij het ongeval bewezen wordt veroorzaakt te zijn door misdrijf van den werkgever of van dengene, die hem vertegenwoordigt, als wanneer de burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van den werkgever blijft bestaan.

Artikel 30.

Hetgeen verder ter uitvoering dezer verordening noodig is, wordt bij besluit van den Gouverneur geregeld.

Strafbepalingen.

Artikel 31.

Met hechtenis van ten hoogste een maand of geldboete van ten hoogste een honderd gulden wordt gestraft het niet of niet tijdig nakomen van een der voorschriften in de artikelen 11, 16, 22 en 23 en van de voorschriften, door den Gouverneur uit te vaardigen krachtens het voorlaatste lid van art. 11 en art. 27.

Artikel 32.

Indien de werkgever een naamlooze vennootschap, eene coöperatieve of andere rechtspersoonlijkheid bezittende vereeniging of een stichting is, worden voor de toepassing van genoemde artikelen als werkgever aangemerkt alle leden van het bestuur.

Artikel 33.

Met gevangenisstraf van ten hoogste drie maanden of geldboete van ten hoogste drie honderd gulden wordt gestraft de

werkgever, die opzettelijk geen aangifte indient van een ongeval in zijn bedrijf dan wel het verplichte ongevallenregister niet of onjuist invult.

Artikel 34.

Met gevangenisstraf van ten hoogste een jaar wordt gestraft:

a. hij, die mondeling of schriftelijk, persoonlijk of door een bijzonder daartoe gemachtigde opzettelijk omtrent een ongeval, dat overkomen is of beweerd wordt te zijn overkomen aan een arbeider, of omtrent de gevolgen van een dergelijk ongeval een valsche verklaring aflegt aan den leider van een onderzoek, daartoe krachtens art. 12 aangewezen;

b. hij, die door een der in art. 49, sub 2° van het Wetboek van Strafrecht vermelde middelen den arbeider of diens nagelaten betrekkingen opzettelijk beweegt geen gebruik te maken van een hun volgens deze ongevallenregeling toekomend recht.

Artikel 35.

De bij deze verordening strafbaar gestelde feiten worden beschouwd: die bij art. 31 als overtredingen; die bij art. 33 en art. 34 als misdrijven.

Artikel 36.

Met het opsporen van de feiten, strafbaar gesteld in de artikelen 31, 33 en 34 zijn, behalve de bij art. 8 van het Wetboek van Strafvordering aangewezen personen belast de daartoe ingevolge art. 12 aangewezen autoriteiten.

Artikel 37.

De krachtens art. 36 met de opsporing der daar bedoelde strafbare feiten belaste personen hebben toegang tot alle plaatsen, waar eenig bedrijf wordt uitgeoefend.

Artikel 38.

Wordt aan de hiervoor bedoelde ambtenaren de toegang geweigerd, dan verschaffen zij zich dien desnoods met inroeping van den sterken arm.

Artikel 39.

In plaatsen in art. 37 bedoeld, welke tevens woningen zijn of alleen door een woning toegankelijk, treden zij tegen den wil van den bewoner niet binnen dan op vertoon van een schriftelijken bijzonderen last wat het eiland Curaçao betreft van of van wege den Procureur-Generaal en wat de andere eilanden betreft van den Gezaghebber.

Van dit binnentreden wordt door hen een proces-verbaal opgemaakt en binnen twee maal vier en twintig uur aan dengene, in wiens woning is binnengetreden, in afschrift medegedeeld.

Slotbepalingen.

Artikel 40.

Alle tengevolge van deze verordening opgemaakte of overgelegde stukken, verzoekschriften en beschikkingen zijn vrij van het recht van zegel en van de formaliteit van registratie.

Artikel 41.

Deze verordening kan worden aangehaald als „Ongevallenregeling 1935".

Artikel 42.

Deze verordening treedt in werking op een nader door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—38.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting des werkgevers tot en van de aanspraken van den in bepaalde bedrijven door eenig beroepsongeval of -ziekte getroffen arbeider op schadeloosstelling.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp beoogt de vaststelling van de verplichtingen des werkgevers en van de aanspraken van den door eenig beroepsongeval (-ziekte) getroffen werknemer in de bedrijven, welke meer dan normaal gevaarlijk geacht worden. Het daaraan ten grondslag liggend principe behoeft geen nadere toelichting. Algemeen is de stelling aanvaard, dat het risico der gevaren in bedrijven als in art. 5 opgenoemd door die bedrijven, niet door de werknemers — zooals tot nu toe, wettelijk althans — gedragen moet worden. Voor Curaçao is met een ongevallenregeling niet langer te wachten.

Het is niet mogelijk hier, zooals o. m. in Nederland geschiedt, den werknemer tevens de voldoening dier aanspraken te waarborgen. Daartoe zou een ongevallenverzekering met alle daaraan verbonden ambtenarij en administratie noodig worden. Voor Curaçao is zulks niet doenlijk, omdat een orgaan, dat daarvoor zou moeten worden ingeschakeld, ambtelijk of niet-ambtelijk van aard, niet wel te creëeren is. Trouwens, er is naar de ondergeteekende vermeent geen basis voor. De groote in Curaçao werkende, tot uitkeering te verplichten bedrijven zouden immers zelf het risico willen dragen — waartoe eenige verordening, welke een ongevallenverzekering zou instellen, de mogelijkheid zou moeten vrijlaten, zulks in overeenstemming met de praktijk der sociale verzekeringen in Nederland — en door de resteerende kleinere zouden de kosten niet op te brengen zijn.

De ondergeteekende heeft gemeend in het algemeen belang het bereikbare te moeten entameeren en een regeling te moeten voorstellen, waarbij den werknemer wel niet de voldoening zijner aanspraken wordt gegarandeerd, maar wel een recht op en dus een vordering ter verkrijging van uitkeering van schadeloosstelling voor de gevolgen van een bedrijfsongeval (-ziekte) wordt toegekend.

Het is den bedrijven overgelaten te beslissen of zij hun risico zelf willen dragen dan wel of zij dat, tegen betaling van een premie, zoo mogelijk, willen doen dragen door eenige verzekeringsmaatschappij.

Dit is, wellicht ten overvloede, uitdrukkelijk gezegd in art. 10 van het ontwerp.

Het ontwerp is een navolging van hetgeen eenige jaren geleden in Ned.-Indië is ontworpen. Het is feitelijk de toepassing van het Engelsche stelsel van ongevallenregeling.

De ondergeteekende heeft overwogen of het noodig was de uitkeeringsplichtige bedrijven zekerheid te doen stellen voor de nakoming hunner verplichtingen. Tenslotte heeft hij vermeend daartoe niet het voorstel te moeten doen, omdat voor hoogerbedoelde groote bedrijven een garantie een onaangename, overbodige formaliteit zou beteekenen en voor de kleinere bedrijven een onevenredig zware last zou beteekenen. Zou de praktijk een garantie als noodzakelijk uitwijzen, dan is zij bij wijziging er altijd nog in te brengen.

De rechten den werknemer en diens nagelaten betrekkingen bij dit ontwerp toegekend, treden in de plaats van de civielrechtelijke aanspraken, welke zij aan het B. W. kunnen ontleenen, behalve voor zoover betreft den getroffene, wiens maandloon meer dan f 300.— bedraagt voor het meerdere en behalve indien het ongeval is veroorzaakt door misdrijf van de zijde des werkgevers.

De ondergeteekende heeft aanvankelijk gemeend, dat het

aanbeveling verdiende de berechting van geschillen uit de toepassing der regeling op te dragen aan arbitragecommissies. Doch bij nader inzien, ook al omdat het aantal geschillen, welke zich zullen voordoen, gering wil toeschijnen en omdat de procedure hier te lande eenvoudig is, weinig kostbaar en snel, heeft hij gemeend aan de rechterlijke bevoegdheid te dezen niets te moeten veranderen.

„Ongeval" is niet gedefinieerd, omdat gevreesd werd, dat daardoor het begrip zou beperkt worden. Het is met gerustheid aan den rechter over te laten in een gegeven geval uit te maken of iets al dan niet een ongeval is.

Ad artt. 1 en 2. Uit den aard der zaak is de onderwerpelijke regeling er een, welke geldt voor het Curaçaosch gebied. Teneinde den buitenlandschen ondernemer, die zijn bedrijf hier uitoefent, onder de regeling te brengen, is zijn vertegenwoordiger of agent als werkgever aangewezen. Voor zooveel hij werkt met arbeiders, die onder een buitenlandsche ongevallenregeling vallen, behooren de bepalingen der verordening niet op hem en op die arbeiders van toepassing te zijn. Ook de bemanning der schepen van een niet in Curaçao gevestigde scheepvaartonderneming, hier vertegenwoordigd, behoort niet onder de regeling te vallen.

In één opzicht moest de werking der verordening uitgebreid worden tot het buitenland. De hier gevestigde ondernemer, die zijn bedrijf in het buitenland uitoefent en daar Curaçaosche krachten gebruikt, moest met die werkkrachten onder de regeling worden begrepen.

De ratio van een en ander behoeft geen nadere toelichting.

Ad art. 3. Dit artikel vormt den grondslag der geheele regeling. Het drukt uit, dat de door een ongeval getroffen arbeider op kosten van het bedrijf moet schadeloos gesteld worden. Wat nu een gunst van enkele werkgevers is, wordt door deze bepaling een verplichting van allen.

De schadeloosstelling is bij art. 6 in details bepaald, terwijl de burgerrechtelijke aansprakelijkheid van den werkgever voor meer schade dan als norm voor deze regeling is genomen en voor schade uit misdrijf uitdrukkelijk is gehandhaafd bij art. 29.

Ad art. 4. Het mag niet voorkomen, dat de werkgever zich verweert met te zeggen, dat de arbeider zelfstandig als onderaannemer werkte als deze anders dan naar tijdruimte, dus in aangenomen werk, zijn diensten als arbeider presteerde.

Ad art. 5. Behalve de meer dan gewoon gevaar opleverende bedrijven, waarvoor deze regeling wordt in het leven geroepen, zijn hier (onder *h*) opgenomen de bedrijven, welke 1o. als afzonderlijk onderdeel van het bedrijf werkzaamheden doen verrichten, buiten het hoofdbedrijf vallende, welke overeenkomen met werkzaamheden in uitkeeringsplichtige bedrijven en 2o. werkzaamheden doen verrichten, zonder dat van uitoefening van een uitkeeringsplichtig bedrijf gesproken kan worden, noch van een zelfstandig onderdeel van dat bedrijf, welke werkzaamheden beroepsziekten met zich kunnen brengen; doch alleen ten aanzien dier werkzaamheden.

Ad art. 6. Met de hier voorgestelde uitkeeringen is gepoogd de billijkheid zooveel mogelijk te betrachten. De ingevoegde staat van invaliditeits-percentages is overgenomen uit het voor-ontwerp, in Ned.-Indië opgemaakt.

Ad art. 7. Vergissingen moeten kunnen worden geredresseerd. Heeft men echter eenmaal de zaak afgedaan met een uitkeering ineens, dan is, daar er toch van den arbeider niets te halen is, herziening alleen mogelijk gemaakt als beweerd wordt, dat te weinig betaald is.

Ad artt. 8 en 9. Deze bepalingen beoogen den arbeider een bijzondere bescherming te verleenen tegen verschillende gevaren van verloren gaan van de uitkeering, c.q. van het genot ervan.

Ad artt. 11 t/m 16. Het hoofdstuk „aangifte en onderzoek der ongevallen" behoeft geen bijzondere toelichting. Het be-

vat naar het den ondergeteekende voorkomt, een oplossing van wat de praktijk onder de omstandigheden eischt.

Ad artt. 17 t/m 20. Ook dit hoofdstuk spreekt voor zich zelf. Het belangrijkste artikel is art. 20, dat den werkgever beoogt te beschermen tegen simulatie en zelf-mutilatie zijdens den arbeider.

Ad art. 21. Een korte, doch onder de omstandigheden voldoende, verjaringstermijn behoort in het belang van de rechtszekerheid te dezen vastgesteld.

Ad artt. 22 en 23. Het is noodig, dat men niet in het duister tast ten aanzien van de aansprakelijke persoon.

Ad artt. 24 t/m 27. De hoofdzaak is in dezen het medisch-technische artikel 25.
Emphyzeem en mijnwormziekte zijn weggelaten, omdat zij bij de beoordeeling of er van een beroepsziekte sprake is of niet, moeilijkheden veroorzaken. N.l. komt hier wormziekte buiten het mijnbedrijf voor.
Daarentegen werd gemeend, dat het werken met luchtcompressoren, wat hier nogal veel gebeurt, aan de lijst moest toegevoegd worden.

Ad artt. 28 t/m 42. Deze, drie hoofdstukken omvattende, artikelen spreken voor zich zelf en vereischen naar het voorkomt geen nadere toelichting.

Willemstad, den 28sten Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—39.

Verordening van den....., tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai noodig is en de Onteigeningsverordening behoort te worden toegepast;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Hierbij wordt verklaard, dat het algemeen nut de onteigening vordert ten name van Curaçao van eigendommen, erfdienstbaarheden of andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai, van de Westgrens van de plantage Zuurzak af tot Caracasbaai.

Artikel 2.

Deze verordening vervalt, voor zooveel de onteigening van hetgeen niet in der minne is verkregen bij den rechter niet is aangevraagd, binnen een jaar na de dagteekening van het Publicatieblad waarin de Gouvernementsbeschikking, bedoeld in artikel 14 der Onteigeningsverordening, is openbaar gemaakt en treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—39.

Verordening van den....., tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Voor de verbetering van den weg, loopende van Willemstad naar Caracasbaai, is het noodig, dat het Gouvernement van Curaçao de beschikking krijgt over verschillende perceelen gronds. Onderhandelingen om in der minne de beschikking te verkrijgen zijn met de rechthebbenden aangeknoopt. Daar het echter niet zeker is, dat overeenstemming kan worden bereikt en het anderzijds wenschelijk voorkomt, dat de definitieve regeling met de rechthebbenden niet te lang op zich laat wachten, meent het Bestuur, ter vermijding van tijdverlies ingeval bedoelde onderhandelingen niet tot het gewenschte resultaat zouden leiden, de noodige stappen voor eene onteigening te moeten doen, weshalve Uwen Raad bijgaand ontwerp ter goedkeuring wordt aangeboden.

De plannen hebben ter Gouvernements-Secretarie gedurende 30 dagen ter inzage van een ieder gelegen.

Geen bezwaren zijn door de belanghebbenden opgegeven.

De plannen zijn met de verdere stukken ter Griffie van den Kolonialen Raad ter inzage van de leden gedeponeerd.

Voor wat deze materie betreft moge voorts nog worden verwezen naar de gewisselde stukken met betrekking tot het ontwerp der suppletoire begrooting 1935 (Kol. Raad zittingsjaar 1934-1935-35).

Willemstad, den 29sten Januari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—39.

Verordening van den....., tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Enkele leden merkten op, dat, behalve de plannen, ter Griffie van den Raad geen andere stukken door hen ter inzage der leden zijn aangetroffen en bepaaldelijk geen correspondentie betreffende onderhandelingen ter zake van den aankoop der benoodigde onroerende goederen tusschen het Bestuur en de respectieve eigenaren. En juist hiervan hadden de leden hier aan het woord gaarne inzage gehad, omdat zij gaarne nadere inlichtingen zouden hebben omtrent het stadium, waarin deze onderhandelingen verkeeren en wel met het oog op de kansen eener gewenschte overeenstemming.

Andere leden gaven als hunne meening te kennen, dat in deze een overeenstemming te bereiken moet zijn door arbitrage, in verband waarmede zij dachten aan den Raad van Beroep voor de grondbelasting, eventueel aangevuld met een vertegenwoordiger van ieder der partijen. Zich op de gronden in de memorie van toelichting vermeld, met het ontwerp vereenigende, vertrouwden de leden hier aan het woord dan ook, dat intusschen in de richting in de memorie van toelichting aangegeven, alsnog tot een minnelijke schikking zal worden geraakt.

Weer andere leden verklaarden zich met het ontwerp te kunnen vereenigen, omdat het Bestuur voor een fait accompli staat en het hun in verband daarmede gewenscht voorkomt, dat deze verordening tot stand komt.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 18n. Februari 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--39.

Verordening van den....., tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was het Bestuur aangenaam er van kennis te nemen, dat door den Kolonialen Raad geen bezwaren wat betreft den aard en de strekking van het werk, zijn gemaakt.

Ten aanzien der gevoerde onderhandelingen om hetgeen onteigend wordt in der minne te verkrijgen, moge worden volstaan met de mededeeling, dat deze gelijk bereids in de Memorie van Toelichting is medegedeeld nog hangende zijn, in verband waarmede het reeds hierom thans minder gewenscht voorkomt daaromtrent in dit stadium inlichtingen te verstrekken.

Ook de mogelijkheid om door arbitrage tot overeenstemming te geraken is niet uitgesloten. De suggestie om den Raad van Beroep voor de grondbelasting hierin te betrekken is evenwel niet voor verwezenlijking vatbaar, omdat de Voorzitter van den Raad van Beroep is de President van het Hof van Justitie, die echter ingevolge artikel 30 alinea 3 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering geen scheidsman mag zijn.

Willemstad, den 23sten Februari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—39.

Verordening van den....., tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai.

Eindverslag.

No. 5.

De kennisneming van de memorie van antwoord gaf aanleiding tot de volgende opmerkingen en beschouwingen.

De afdeelingen deden algemeen uitkomen, dat zij het Bestuur's standpunt, dat het in het tegenwoordig stadium der onderhandelingen betreffende den aankoop van onroerende goederen benoodigd voor de verbetering van den weg naar Caracasbaai minder gewenscht voorkomt daaromtrent inlichtingen te verschaffen, eerbiedigen. De leden verklaarden echter, dat zij, alvorens zich een oordeel te kunnen vormen omtrent de noodzakelijkheid — het algemeene nut — der onteigening, het noodzakelijk achten van die onderhandelingen kennis te nemen. In verband hiermede zou men gaarne, alvorens een beslissing te nemen, willen wachten, tot de onderhandelingen in het stadium zijn gekomen, waarin eene mededeeling daarvan niet meer bezwaarlijk is.

Enkele leden deden uitkomen, dat het bovenstaande voor hen van des te meer belang is, waar naar hunne meening, ten aanzien van den aanleg van den weg, in verband met de omstandigheid, dat er reeds een weg bestond, anders gehandeld had kunnen worden.

In het vertrouwen, dat het Bestuur het bovenstaande wel schriftelijk vóór de openbare behandeling zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 10n. Maart 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—39.

Eindverslag.

No. 5.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—39.

Verordening van den....., tot verklaring van het algemeen nut der onteigening van eigendommen, erfdienstbaarheden en andere zakelijke rechten, noodig voor de verbetering van den weg van Willemstad naar Caracasbaai.

Nota naar aanleiding van het Eindverslag.

No. 6.

Naar aanleiding der bij het eindverslag naar voren gebrachte vragen moge het Bestuur het navolgende opmerken betreffende het systeem der Onteigenings-Verordening.

Indien het Bestuur ten behoeve van een werk eigendommen wenscht te onteigenen vangt het aan met gedurende 30 dagen het uitgewerkt plan met uitvoerige kaarten en grondteekeningen van het werk ter Secretarie ter visie te leggen.

Gedurende dezen termijn kunnen belanghebbenden hunne bezwaren tegen de algemeene strekking van het werk — niet hunne eigen bijzondere bezwaren bijvoorbeeld als grondeigenaar — inbrengen.

Vervolgens is het aan den Kolonialen Raad om al dan niet te verklaren. dat aard en strekking van het werk van algemeen nut zijn. Niet derhalve, gelijk ten onrechte in het eindverslag wordt opgemerkt „de noodzakelijkheid der onteigening".

Eene verplichting van het Bestuur om het te onteigenen goed bij minnelijke overeenkomst te verkrijgen bestaat nog niet. Deze ontstaat ingevolge artikel 17 der Verordening, zoodra. nadat derhalve het algemeen nut van het werk is verklaard, op de voorgeschreven wijze het te onteigenen goed is aangewezen.

Komt eene minnelijke schikking niet tot stand dan wordt op straffe van nietigheid de som welke als schadeloosstelling aangeboden wordt in het verzoekschrift hetwelk het onteigeningsgeding inleidt, vermeld.

Het Bestuur ziet in, dat het, door het verstrekken van de onverplichte mededeeling in de Memorie van Toelichting betreffende pogingen om sommige der te onteigenen goederen in der minne te verkrijgen, aanleiding heeft gegeven tot het misverstand dat zulks voor de beoordeeling van het onderhavige ontwerp noodig was.

Vertrouwend, dat door deze uiteenzetting het misverstand echter zal zijn opgelost, moge het Bestuur hieronder het verder verloop van het onteigeningsgeding doen volgen:

Ten dage, dat het verzoekschrift tot onteigening voor den Kantonrechter behandeld wordt, doet de onteigenende partij tevens het verzoek tot benoeming van een of meer deskundigen.

Na verweer der tegenpartij en eventueel pleidooi doet de rechter op korten termijn uitspraak.

Buiten de gevallen, waarin de oproeping nietig is verklaard of de eisch om eenige andere reden ontzegd is, benoemt de Kantonrechter een of meer deskundigen in oneffen getale.

Deze deskundigen worden beëedigd en doen een onderzoek in tegenwoordigheid van den Kantonrechter als rechter-commissaris. Beide partijen kunnen bij het onderzoek tegenwoordig zijn en de stukken mededeelen en de gronden opgeven, die volgens haar oordeel tot een juiste bepaling der schade leiden.

Het advies der deskundigen wordt gedurende 14 dagen op de griffie gelegd ter inzage van partijen en belanghebbenden, die hunne bezwaren aan den rechter-commissaris kunnen indienen. Na afloop daarvan wordt de zaak weder ter terechtzitting behandeld alwaar de rechter-commissaris rapport uit-

brengt en partijen opnieuw kunnen pleiten. Tenslotte doet de rechter uitspraak, waartegen nog hooger beroep open staat.

Het wil het Bestuur voorkomen, dat bij deze regeling zeer voldoende met de belangen van beide partijen rekening is gehouden.

Willemstad den 4den April 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1936.

DE CUR. COURANT
CURAÇAO N. W. I.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934--1935--40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende: dat, volgens art. 100 van het reglement op het beleid der regeering, de uitgaven ten behoeve van den openbaren dienst, welke niet ten laste van de Nederlandsche schatkist komen en de middelen tot dekking van die uitgaven worden aangewezen op de Curaçaosche begrooting en dat, volgens art. 102 van hetzelfde reglement, die begrooting, zoodanig als zij door den Kolonialen Raad is goedgekeurd, door den Gouverneur voorloopig wordt vastgesteld en afgekondigd;

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, voorloopig vastgesteld onderstaande verordening.

CURAÇAOSCHE BEGROOTING VOOR HET DIENSTJAAR 1936.

Artikel 1.

Voor de onderdeelen, in de hieronder voorkomende begrootingsartikelen aangewezen, worden voor het dienstjaar 1936 toegestaan de daarnevens uitgetrokken sommen:

Iste AFDEELING.

Gouvernements-Secretarie.

Artikel 1. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den gouvernements-secretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand, ambtenaren en beambten van de gouvernements-secretarie, van den burgerlijken stand en het bevolkingsbureau.....	f	73 609,—
Artikel 2. Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand.....		500,—
Artikel 3. Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven.....		6 950,—
Koloniale Raad.		
Artikel 4. Loon van een algemeen verslaggever.....		840,—
Transporteere...	f	81 899,—

Per transport...	f	81 899,—
Artikel 5. Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven.....		600,—
Algemeene kosten.		
Artikel 6. Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van H. M. de Koningin.....		4 000,—
Artikel 7. Telegramkosten.....		12 000,—
Artikel 8. Drukkosten.....		16 000,—
Armenzorg.		
Artikel 9. Onderstand aan behoeftigen.....		22 700,—
Artikel 10. Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen.....		8 700,—
Artikel 11. Bijdrage aan het Instituut voor doofstommen te St. Michiels-Gestel voor onderhoud van Curaçaosche doofstommen.....		600,—
Totaal der Iste Afdeeling...	f	146 499,—

IIde AFDEELING.

Binnenlandsch Bestuur.

Artikel 12. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten.....	f	63 169.—
Artikel 13. Onderhoud en bediening van 2 dienstauto's ten dienste van de districtmeesters		3 000,—
Artikel 14. Reis- en teerkosten van den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten zijn standplaats.....		1 000,—
Eeredienst.		
Artikel 15. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkomingen in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten.....		123 928,—
Artikel 16. Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang.....		350.—
Artikel 17. Tegemoetkoming aan de Hervormde gemeente op Aruba in de kosten van herbouw van de kerk te Oranjestad.....		4 000,—
Onderwijs.		
1o. Schooltoezicht.		
Artikel 18. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon van den inspecteur van het onderwijs en van de ambtenaren van zijn kantoor		16 548,—
Transporteere...	f	211 995,— f 146 499,—

Per transport...	f 211 995,—	f 146 499,—
Artikel 19. Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten van het schooltoezicht en andere uitgaven	1 970,—	
2o. Openbaar onderwijs.		
Artikel 20. Bezoldigingen of verlof bezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel	153 732,—	
Artikel 21. Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen en andere uitgaven	15 000,—	
3o. Bijzonder onderwijs.		
Artikel 22. Uitkeeringen ten behoeve van het bijzonder onderwijs	610 120,—	
4o. Verdere kosten van het onderwijs.		
Artikel 23. Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland eene opleiding ontvangen	15 000,—	
Artikel 24. Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hoogere bevoegdheden	2 000,—	
Artikel 25. Opleiding van onderwijzers	6 800,—	
Artikel 26. Examenkosten	1 100,—	
Artikel 27. Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek	3 000,—	
Artikel 28. Kosten van het voorbereidend onderwijs	2 460,—	
Artikel 29. Kosten van leergangen	13 000,—	
Openbare boekerijen en leeszalen.		
Artikel 30. Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad	1 200,—	
Artikel 31. Kosten van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen	1 350,—	
Landbouw.		
Artikel 32. Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelage van een landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden	4 800,—	
Artikel 33. Reis- en teerkosten van den landbouwkundige	1 000,—	
Artikel 34. Voorschotten ter bevordering van landbouw, tuinbouw, veeteelt en visscherij en andere uitgaven	36 000,—	
Artikel 35. Onderhoud van de gouvernementsproeftuinen op St. Martin, St. Eustatius en Saba	3 000,—	
Transporteere...	f 1 083 527,—	f 1 46 499,—

Per transport...	f 1 083 527,—	f 146 499,—

Algemeene kosten.

Artikel 36. Bijdragen aan verschillende lichamen.....	20 060,—	
Artikel 37. Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak en klok.....	800,—	
Totaal der IIde Afdeeling...		1 104 387,—

IIIde AFDEELING.

Justitie.

Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.

Artikel 38. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden, van de ambtenaren en beambten.....	f 140 132,—	
Artikel 39. Reis- en teerkosten...	3 250,—	
Artikel 40. Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie.....	1 000,—	
Artikel 41. Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal, benoodigdheden voor het bureau van den industrieelen eigendom en andere uitgaven.....	2 000,—	

Gevangenissen.

Artikel 42. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur-administrateur van de gevangenis en het huis van bewaring en de beambten.....	52 488,—	
Artikel 43. Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven.....	27 550,—	

Politie en brandweer.

Artikel 44. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het politiepersoneel.....	697 794,—	
Artikel 45. Bijdrage aan het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale Troepen	24 000,—	
Artikel 46. Opleiding van Curaçaosche jongelieden tot militaire politieagenten.....	6 750,—	
Artikel 47. Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven	52 200,—	
Transporteere...	f 1 007 164,—	f 1 250 886,—

Per transport...	f 1 007 164,—	f 1 250 886,—
Artikel 48. Verplaatsingskosten...	30 000,—	
Artikel 49. Vernieuwing van het brandweermaterieel en andere uitgaven.....	6 000,—	
Voogdijraden.		
Artikel 50. Loon van den secretaris	300,—	
Artikel 51. Andere uitgaven	400,—	
Algemeene kosten.		
Artikel 52. Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen	19 000,—	
Artikel 53. Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen.....	1 500,—	
Artikel 54. Vergoeding aan de ambtenaren belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd	500,—	
Artikel 55. Aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken.....	100,—	
Totaal der IIIde Afdeeling...		1 064 964, -

IVde AFDEELING.

Financiën.

Artikel 56. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche Bank en van de ambtenaren en beambten...	f 69 358,—	
Artikel 57. Andere uitgaven voor de administratie van financiën.....	400,—	
Artikel 58. Loon van de boschwachters en opzichters en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen.....	9 745,-	
Artikel 59. Andere uitgaven voor het domeinwezen.....	1 500,	
Belastingen.		
Artikel 60. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal-ontvanger, den ontvanger der invoerrechten en accijnzen, de ontvangers en de ambtenaren en beambten van hunne kantoren	118 396,—	
Artikel 61. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van de ambtenaren van den buitendienst der belastingen.....	213 664,—	
Transporteere...	f 413 063,—	f 2 315 850,—

Per transport... f	413 063,—	f 2 315 850,—
Artikel 62. Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd.....	101 900,—	
Artikel 63. Gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonmaken van lokalen, kleeding voor de kommiezen, reis- en teerkosten van den inspecteur der belastingen en van den gouvernements-accountant en andere uitgaven.....	20 000,—	
Posterij, Landsradio- en -telefoondienst.		
1o Posterij		
Artikel 64. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur en de ambtenaren en beambten van de posterij.....	96 330,—	
Artikel 65. Transitrechten, vervoer van brievenmalen, betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst	56 650,—	
Artikel 66. Benoodigdheden voor de postspaarbank.....	1 000,—	
2o. Landsradio- en -telefoondienst.		
Artikel 67. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den landsradio- en -telefoondienst, de ambtenaren en het overige personeel.....	142 598,—	
Artikel 68. Bedrijfs en onderhoudskosten van de Landsradioposten....	60 000.—	
Artikel 69. Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradio- en -telefoondienst.....	1 500,—	
Artikel 70. Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radiomaatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen	15 000,—	
Artikel 71. Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon...	37 500,—	
Artikel 72. Telefoonabonnementen	18 500,—	
Koningin Emmabrug.		
Artikel 73. Loon van het personeel	7 757,—	
Artikel 74. Bedrijfs- en onderhoudskosten	23 000,—	
Haven- en Loodswezen.		
Artikel 75. Bezoldigingen of verlof-		
Transporteere... f	994 798,—	f 2315 850,—

Per transport...	f 994 798,—	f 2 315 850,—
bezoldigingen, toelagen en loon van den havenmeester, de ambtenaren en de beambten, alsmede andere uitgaven	137 298,—	
Artikel 76. Loon van de bemanning van de gouvernements-booten onder beheer van het haven- en loodswezen, huur van een woning, onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven	69 500,—	
Artikel 77. Onderhoud, herstelling en bedrijf van de booten onder beheer van het haven- en loodswezen	51 500,—	
Artikel 78. Aanschaffing van booten en reservedeelen	21 000,—	
Artikel 79. Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai	2 000,—	
Seinwezen.		
Artikel 80. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het personeel	10 500,—	
Artikel 81. Andere uitgaven	1 650,—	
Kustverlichting.		
Artikel 82. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en reis- en teerkosten van het personeel	20 415,—	
Artikel 83. Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven	11 400,—	
Weerkundige dienst.		
Artikel 84. Loon van 3 waarnemers	480,—	
Artikel 85. Andere uitgaven	750,—	
Watervoorzieningsdienst.		
Artikel 86. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den Landswatervoorzieningsdienst, de ambtenaren en het overige personeel	96 432,—	
Artikel 87. Bedrijfs- en onderhoudskosten	75 000,—	
Artikel 88. Onderhoud van dammen op Curaçao	10 000,—	
Artikel 89. Onderhoud en verbetering van putten in de buitendistricten van Curaçao	5 000,—	
Artikel 90. Onderhoud en verbetering van putten en aanleg en onderhoud van dammen op de eilanden buiten Curaçao	11 000,—	
Transporteere...	f 1 518 723,—	f 2 315 850,—

Per transport...	f 1 518 723,-	f 2 315 850,—
Hypotheekkantoor op Curaçao.		
Artikel 91. Bezoldigingen of verlof bezoldigingen van het personeel....	5 916,—	
Curaçaosche Bank.		
Artikel 92. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van het personeel	10 034,—	
Artikel 93. Benoodigdheden en andere uitgaven..... ..	5 000,—	
Kamers van Koophandel en Nijverheid.		
Artikel 94. Loon van twee secretarissen.....	600,—	
Artikel 95. Andere uitgaven.....	2 200,—	
Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, gunstgaven, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, toelagen en kindertoeslag.		
Artikel 96. Pensioenen van burgerlijke landsdienaren.....	286 451,—	
Artikel 97. Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren	105 294,—	
Artikel 98. Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en weezen	*Memorie*	
Artikel 99. Wachtgelden.....	*Memorie*	
Artikel 100. Onderstanden.....	21 430,—	
Artikel 101. Gunstgaven en onverplichte betalingen.....	1 000,—	
Artikel 102. Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven.....	5 000,—	
Artikel 103. Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een landsbetrekking.....	325,—	
Artikel 104. Toelagen aan weduwen van broeders in de orde van den Nederlandschen Leeuw.....	200,—	
Artikel 105. Toelagen wegens gemis aan inkomsten en kindertoeslag	66 800,—	
Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.		
Artikel 106. Uit- en terugzending van ambtenaren en werklieden, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren en hunne gezin		
Transporteere...	f 2 028 973,—	f 2 315 850,—

Per transport...	f 2 028 973,—	f 2 315 850,—
nen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten, uitzendingspremiën van uit Nederland gedetacheerde ambtenaren, tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing en andere uitgaven.....	52 000,—	
Artikel 107. Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden naar Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding, enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten.....	8 500,—	
Artikel 108. Vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling	72 000,—	
Algemeene kosten.		
Artikel 109. Reserveering voor afbetaling van hoofdsom en rente aan de erfgenamen van A. L. de Lannoy en A. A. Ribbius ter zake van de onteigening van de plantages Rio Canario en Suffisant.....	25 000,—	
Artikel 110. Grondbelasting op landseigendommen, welke niet bestemd zijn voor den openbaren dienst	15 000,—	
Artikel 111. Rente en aflossing van opgenomen kasgelden.....	1 154 406,—	
Artikel 112. Renteloos voorschot aan het St. Rose Hospitaal op St. Martin	20 000,—	
Artikel 113. Voorschot aan de Afdeeling Volkshuisvesting van den Curaçaoschen Roomsch-Katholieken Volksbond	20 000,—	
Artikel 114. Verzending van baar geld	1 000,—	
Artikel 115. Gelden te reserveeren voor een pensioenfonds.....	100 000,—	
Artikel 116. Kantoorbehoeften.....	12 000,—	
Artikel 117. Bindloon.....	1 500,—	
Totaal der IVde Afdeeling...		3 510 379,—

Vde AFDEELING.

Openbare Werken.

Ambtenaren en beambten.

Artikel 118. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van openbare werken en van de ambtenaren en het overige personeel.....	f 79 606,—	
Artikel 119. Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen.....	7 504,—	
Transporteere...	f 87 110,—	f 5 826 229,—

Per transport... f	87 110,—	f 5 826 229,—
Artikel 120. Aankoop van materialen en teekenbenoodigdheden.....	500,—	
Landsgebouwen.		
Artikel 121. Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen en eigendommen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen, aankoop van water en andere uitgaven.....	133 050,—	
Straten en wegen.		
Artikel 122. Onderhoud en herstelling van straten en wegen.....	207 000,—	
Artikel 123. Straten- en wegenverbetering te bestrijden uit de opbrengst van de motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.....	95 000,—	
Kaden en bruggen.		
Artikel 124. Onderhoud en herstelling van kaden en landingsplaatsen, de Koningin Wilhelminabrug, de Rifbrug, de van Eyck van Voorthuyzenbrug en de hangbruggen over het Rifwater.....	10 400,—	
Baggerwerken en peilingen.		
Artikel 125. Het op diepte houden of brengen van havens en baaien	7 000,—	
Vaartuigen.		
Artikel 126. Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen.....	10 000,—	
Meerboeien.		
Artikel 127. Onderhoud en herstelling van meerboeien.....	3 000.—	
Straatverlichting.		
Artikel 128. Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers.....	970,—	
Artikel 129. Benoodigdheden en andere uitgaven.....	63 800,—	
Reinigingsdienst.		
Artikel 130. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de opzichters en onderopzichters.....	15 348,—	
Artikel 131. Aanschaffing van benoodigdheden, arbeidsloonen en andere uitgaven.....	98 000,—	
Gouvernements werkplaatsen.		
Artikel 132. Uitgaven voor de exploitatie van de gouvernements-werkplaatsen, welke worden verrekend met de werken en diensten, waarvoor werkzaamheden worden verricht....	*Memorie*	
Transporteere... f	731 178,—	f 5 826 229,—

Per transport... f 731 178,— f 5 826 229,—

Magazijn.

Artikel 133. Aankoop van materialen, die niet dadelijk, doch eerst later ten laste van bepaalde werken worden gebracht..... *Memorie*

Nieuwe werken.

Artikel 134. Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen... 215 300,—

Totaal der Vde Afdeeling... 946 478,—

VIde AFDEELING.

Openbare Gezondheidsdienst.

Ambtenaren, beambten en gezondheidscommissie.

Artikel 135 Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de ambtenaren en beambten, de gouvernements-geneeskundigen, de gouvernements-vroedvrouwen en den secretaris bij de gezondheidscommissie..... f 145 964,—

Artikel 136. Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst..... 500,—

Artikel 137. Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord..... 500,—

Laboratorium.

Artikel 138. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den patholoog-anatoom-bacterioloog, den scheikundige, den hulpbacterioloog en den bediende..... 24 312,—

Artikel 139. Benoodigdheden en andere uitgaven..... 3 000,—

Quarantainedienst.

Artikel 140. Bezoldiging of loon van de opzichters en den bediende van de quarantaineplaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo..... 4 800,—

Artikel 141. Benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven..... 4 000,—

Artikel 142. Kosten van uitvoering van den dienst..... 750,—

Krankzinnigengesticht.

Artikel 143. Bezoldigingen of loon van den rector-administrateur, den

Transporteere... f 183 826.— f 6 772 707,—

Per transport... f 183 826,-- f6 772 707,-

hoofdverpleger, de oppassers en den chauffeur-hulpoppasser..... 14 886,—

Artikel 144. Aanschaffing van een truck..... 1 800,—

Artikel 145. Onderhoud van de verpleegden, werktherapie, dagelijksche kleeding en andere uitgaven..... 61 000,—

Melaatschengesticht.

Artikel 146. Loon van 1 oppasser 1 560,—

Artikel 147. Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven..... 22 300,—

Artikel 148. Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht..... 1 200,—

Inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.

Artikel 149. Loon van het verplegend personeel..... 2 340,—

Artikel 150. Verpleegkosten, voeding van het inwonend verplegend personeel en wettig gezin, alsmede andere uitgaven..... ..... 7 000,—

Hygiënische dienst.

Artikel 151. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den controleur..... 3 960,—

Artikel 152. Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hulpkeurmeester op Aruba..... 3 000,—

Artikel 153. Onderhoud en bediening van een dienstauto..... 2 500,—

Artikel 154. Arbeidsloonen en andere uitgaven..... 4 500,—

Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.

Artikel 155. Aankoop van monsters, enz..... ..... 300,—

Ziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.

Artikel 156. Verpleegkosten en andere uitgaven..... 2 300,—

Tuberculose bestrijding.

Artikel 157. Verpleging, huisvesting en andere uitgaven voor tuberculose patiënten..... 40 000,—

Algemeene kosten.

Artikel 158. Verpleging van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel, begrafeniskosten van onvermogenden, huur van spreekkamers voor gouver-

Transporteere... f 352 472,— f6 772 707,—

Per transport...	f 352 472,—	f 6 772 707,—
nements-geneeskundigen en -vroedvrouwen, verloskundige hulp van onvermogenden en benoodigdheden daarvoor, reiskosten en onderwijs in de verloskunde en vervoer van gouvernements-patiënten	90 810,—	
Artikel 159. Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, zoomede andere uitgaven.....	25 000,—	
Artikel 160. Onderhoud van en andere uitgaven voor apotheken.....	1 500,—	
Artikel 161. Onderhoud en bediening van ziekenauto's.....	3 500,—	
Artikel 162. Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof.....	500,—	
Artikel 163. Terugbetaling aan het Rijk van de helft van de uitgaven voor den geneeskundigen dienst der landmacht (personeelsuitgaven en materieele behoeften en overige uitgaven)	13 000,—	
Veterinaire dienst.		
Artikel 164. Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen en reis- en teerkosten van het personeel.....	23 339,—	
Artikel 165. Aankoop van materialen, onderhoud, verlichting, waterverbruik en andere uitgaven..... ...	12 670,—	
Totaal der VIde Afdeeling...		522 791,—

VIIde AFDEELING.

Onvoorziene Uitgaven.

Artikel 166. Onvoorziene uitgaven.....		100 000,—
Totaal...		f 7 395 498,—

ALGEMEEN OVERZICHT.

Iste	Afdeeling	Gouvernements-Secretarie.....	f 146 499,—
IIde	„	Binnenlandsch Bestuur.....	1 104 387,—
IIIde	„	Justitie.....	1 064 964,—
IVde	„	Financiën.....	3 510 379,—
Vde	„	Openbare Werken.....	946 478,—
VIde	„	Openbare Gezondheidsdienst....	522 791,—
VIIde	„	Onvoorziene Uitgaven.....	100 000,—
			f 7 395 498,—

Zeven millioen driehonderd vijf en negentig duizend vierhonderd acht en negentig gulden.

Artikel 2.

Wanneer het bedrag, uitgetrokken bij een der *artikelen* 2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26,

27, 29, 31, 33, 34, 35, 37, 39, 40, 41, 43, 46, 47, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 59, 62, 63, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 76, 77, 78, 79, 81, 83, 85, 87, 88, 89, 90, 93, 95, 96, 97, 100, 101, 102, 103, 105, 106, 107, 108, 110, 111, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 127, 129, 131, 134, 136, 137, 139, 141, 142, 144, 145, 147, 148, 150, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163 en 165 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting ontoereikend wordt bevonden, kan het, evenals de posten bij de *artikelen* 98 en 99 voor *memorie* uitgetrokken, door overschrijving uit *artikel* 166 dier begrooting worden aangevuld.

Artikel 3.

Op *artikel* 166 van de bij deze verordening voorloopig vastgestelde begrooting worden aangewezen de tot het dienstjaar 1936 behoorende uitgaven, die hare omschrijving niet vinden in een der *artikelen* van die begrooting en moeten dienen ter voorziening in behoeften, die in den loop van dat dienstjaar onverwacht opkomen.

De uitgaven worden voor elk soort afzonderlijk in de rekening gebracht en omschreven.

Artikel 4.

Tot goedmaking van de uitgaven begrepen in de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 worden voor dat jaar gebezigd de na te noemen middelen en inkomsten, te weten:

A. *Belastingen.*

a. Invoerrecht;
b. Accijns op gedistilleerd;
c. Accijns op geslacht;
d. Zegelbelasting;
e. Overdrachtsbelasting;
f. Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed;
g. Grondbelasting;
h. Gebruiksbelasting;
i. Inkomstenbelasting;
j. Successiebelasting;
k. Vergunningsrecht;
l. Hondenbelasting;
m. Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting.

B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*

a. Schoolgelden;
b. Aflossing en rente van land- en tuinbouw, veeteelt en visscherij voorschotten;
c. Inschrijving enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom;
d. Boeten;
e. Vergoeding door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van voor haar verrichte politiediensten;
f. Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen;
g. Keurgelden van motorbooten enz. en examengelden van aspirant-schippers van motorbooten;
h. Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk;
i. Huur van Landsgronden en eigendommen;
j. Registratierecht;
k. Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen;
l. Huur van opslagplaatsen;
m. Uitvoerrecht van mijnproducten;
n. Inkomsten van de posterij;
o. Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank;
p. Opbrengst van Landsradioposten;
q. Opbrengst van Landstelefoon;
r. Inkomsten van den havendienst;
s. Loodsgelden;
t. Opbrengst van den watervoorzieningsdienst;
u. Inkomsten van den hypotheekbewaarder op Curaçao;
v. Inkomsten van de Curaçaosche Bank;
w. Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen;

x. Onderzoek en beproeving van stoomketels en vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels;
ij. Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst;
z. Verpleeggelden;
aa. Inkomsten van abattoir, markthallen en veekoralen;
bb. Vergunningsrecht op loterijen;
cc. Batig saldo over 1932;
dd. Alle andere ontvangsten.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

De ontvangsten over het jaar 1934 op „belastingen" hebben, behalve met betrekking tot het middel „overdrachtsbelasting", de raming overschreden. Ook van het grootste gedeelte der overige middelen was de opbrengst hooger dan de raming. Onder die middelen welke minder opbrachten dan het bedrag waarop hunne opbrengst geraamd was nemen de „loodsgelden" een belangrijke plaats in als gevolg van het feit, dat in den loop van 1933, na vaststelling van de begrooting, enkele nieuwe vrijdommen in de Loodsdienstverordening zijn opgenomen. Ook het feit dat de „opbrengst van den brug- en havendienst" beneden het bedrag van de raming is gebleven is een gevolg van eene wijziging van de betrekkelijke verordening waardoor de overgang over de brug „Koningin Emma der Nederlanden" thans geheel vrij is.

Eene vergelijking van de opbrengsten der middelen over de jaren 1933 en 1934 leert eveneens dat over het algemeen de opbrengsten over 1934 hooger zijn dan die over het voorafgaande jaar. Wederom dient hier eene uitzondering gemaakt te worden voor die middelen waarvan de opbrengst lager was tengevolge van eene wijziging in de betrekkelijke verordeningen.

Behoeft derhalve de opbrengst der middelen over het jaar 1934 al niet tot bezorgdheid over den toestand van 's Lands financiën aanleiding te geven, toch heeft ondergeteekende, bij het samenstellen van de onderwerpelijke begrooting gestreefd naar eene zoo groot mogelijke beperking der uitgaven.

Dat niettemin het eindcijfer der begrooting een hooger bedrag aangeeft dan in het voorafgaande jaar het geval was, is in hoofdzaak gevolg van het feit, dat het batig saldo van het jaar 1932 geheel is bestemd voor extra-aflossing van kasvoorschotten aan Nederland. Voor het overige is aansluiting gezocht aan de bedragen bij de suppletoire begrooting 1935 voor hoogst noodzakelijke uitbreiding van diensten aangevraagd.

Tenzij bijzondere omstandigheden zich mochten voordoen is er geen aanleiding om te veronderstellen dat de middelen over het jaar 1936 minder zullen opbrengen dan het gemiddelde over de jaren 1932, 1933 en 1934. Niettemin is het bedrag, geraamd als opbrengst der middelen voor 1936, gehouden beneden dit gemiddelde, en is het bedrag van de raming der uitgaven hiermede in overeenstemming gebracht.

De hierna volgende vergelijking over de jaren 1929–1936 geeft een beeld van den loop der geldmiddelen.

	UITKOMSTEN.						RAMINGEN.	
	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
ONTVANGSTEN :								
Belastingen.....	f 5 140 275	f 5 406 035	f 4 968 206	f 4 657 934	f 4 331 486	f 5 826 246	f 4 205 800	f 4 540 300
Inkomsten van onderscheiden aard.....	2 427 899	2 680 931	2 482 440	2 224 621	2 474 173	2 627 599	2 276 900	2 866 106
Te zamen.....	f 7 568 174	f 8 086 966	f 7 450 646	f 6 882 555	f 6 805 659	f 8 453 845	f 6 482 700	f 7 406 406
UITGAVEN :.....	9 266 990	12 073 539	8 417 606	6 278 149	6 274 592 [1]	7 566 677 [2]	6 478 453 [3]	7 395 498 [4]
VERSCHIL { minder..	f 1 698 816	f 3 986 573	f 966 960					
VERSCHIL { meer.....				f 604 406	f 531 067	f 887 168	f 4 247	f 10 908

1) w.o. aflossing f 800 000,—.
2) „ „ 1 500 000,—.
3) „ „ 500 000,—.
4) „ „ 1 104 406,—.

De oorspronkelijke ramingen voor 1934, zooals vastgesteld bij de verordening van den 11den Mei 1933 (P. B. No. 40), waren als volgt:

Ontvangsten.....	f 6 352 400,—
Uitgaven.....	6 337 347,—
Voordeelig verschil	f 15 053,—

Aan de hand van de ontvangsten over de eerste maanden van het jaar 1934 is de raming der uitgaven bij de verordening van den 14den Februari 1934 (P. B. No. 9) en die van den 23sten Augustus 1934 (P. B. No. 57) verhoogd en gebracht op respectievelijk f 6 417 347,— en f 7 636 947,—.

De voorloopige uitkomsten van den dienst zijn als volgt:

Ontvangsten	f 8 453 845,—
Uitgaven	7 566 677,—
Voordeelig verschil	f 887 168,—

De werkelijke uitgaven zijn derhalve f 70 270,— gebleven onder het bedrag der geraamde uitgaven. De middelen brachten f 2 101 445,— meer op dan de oorspronkelijke raming bedroeg.

Ook gedurende het jaar 1934 opende eene gunstige kaspositie van dit Gebiedsdeel wederom de mogelijkheid het saldo van de aan Nederland verschuldigde gelden met f 2 673 000,— terug te brengen. Het saldo toch op 31 December 1933 f 4 873 000,— bedragend, was op 31 December 1934 tot f 2 200 000,— gedaald.

Artikelen.

Afdeeling I.

Artikel 1. Bij de suppletoire begrooting voor het dienstjaar 1935 (Gedrukte stukken Zittingsjaar 1934-1935-35) is krediet aangevraagd voor uitbreiding van het personeel op Aruba met 1 klerk.

In verband met de toename van de werkzaamheden op de Gouvernements-secretarie en op het bevolkings bureau op Curaçao is de hoofdcommies ter Inspectie der belastingen naar de Gouvernements-Secretarie overgeplaatst en zal op de Inspectie der belastingen volstaan worden met een commies in plaats van den hoofdcommies. Verder is het noodzakelijk over te gaan tot uitbreiding van het personeel met 1 klerk en 1 schrijver; thans wordt geregeld overwerk verricht en het laat zich niet aanzien dat de omvang der werkzaamheden zal afnemen. Voorts wordt voorgesteld een tweeden controleur bij den Burgerlijken Stand en het Bevolkings Bureau aan te stellen, aangezien gebleken is, dat de controle met één controleur niet behoorlijk kan geschieden.

Op Aruba is de aanstelling van een controleur dringend noodig, aangezien thans wegens tekort aan personeel geen buitendienst kan worden verricht.

Afdeeling II.

Artikel 17. De Kerkeraad van de Protestantsche gemeente op Aruba heeft zich tot het Bestuur gewend met het verzoek door een bijdrage van f 4 000,— in staat te worden gesteld het tegenwoordige kerkgebouw te Oranjestad, hetwelk door den bouwvalligen staat waarin het verkeert niet meer afdoend te herstellen is en hetwelk ook te klein is voor de behoeften van de gemeente, af te breken en door een nieuw gebouw te vervangen.

Van de kosten van dit werk, welke op f 15 000,— worden geraamd, zal f 11 000,— door de gemeente worden gedragen.

Artikel 20a. Door de benoeming van een vakonderwijzeres in de Hoogduitsche taal is aan de leerlingen van de vervolgklassen der Hendrik- en der Wilhelminaschool op Curaçao de gelegenheid gegeven deze taal aan te leeren. Het krediet wordt voor deze vakonderwijzeres aangevraagd, wijl verwacht wordt, dat ook voor 1936 aan de beide openbare scholen vervolgklassen verbonden zullen zijn.

De vakonderwijzeres voor stenografie en machineschrijven geeft onderwijs in deze vakken aan de hoogste klassen van de openbare muloscholen. Het aangevraagde krediet zal strekken tot betaling harer bezoldiging, zoolang aan een der scholen geene volledige leerkracht verbonden kan worden met voldoende kennis dier vakken.

Artikel 22c. Het bij dit artikel aangevraagd krediet zal strekken tot het verleenen van bouwsubsidies voor den bouw van bijzondere lagere scholen. De specificatie der te verstrekken subsidies is als volgt:

f 12 000,— voor de bijzondere lagere school voor gewoon lager onderwijs B te Wishi op Curaçao. Het Bestuur erkent de behoefte aan vier klaslokalen dezer school en heeft dienovereenkomstig het aangevraagde krediet bepaald naar den maatstaf van f 3000,— per klaslokaal; f 20 000,— als eerste termijn voor den bouw van eene nieuwe bijzondere lagere school voor gewoon lager onderwijs B op Pietermaai te Wiilemstad, welke school in de plaats zal komen van de St. Jozefschool aldaar.

De St. Jozefschool is thans ondergebracht in gebouwen welke bij hare oprichting niet voor scholen bestemd waren, zelfs niet aan bescheiden eischen voor een schoolgebouw voldoen en alleen met onevenredig hooge kosten bruikbaar te maken zouden zijn. Het Bestuur meent het schoolbestuur in den bouw van eene nieuwe school te moeten helpen en vraagt naar den maatstaf van f 3000,— per lokaal het krediet voor een te verleenen bouwsubsidie aan. Het krediet zal strekken voor den bouw van 6 klaslokalen met een bedrag van f 2000,— voor den ingang der school.

De 6 lokalen met den ingang zullen in den loop van 1935 gereed komen.

Artikel 36. Door het Bestuur van het Vrijwilligerskorps „Curaçao" is het verzoek gedaan de bijdrage wederom te brengen op f 5000,— per jaar, aangezien de aan het in stand houden van het korps verbonden uitgaven het toegestaan bedrag verre overschrijden.

Bij suppletoire begrooting 1935 (Gedrukte stukken, Zittingsjaar 1934-1935-35) is voorgesteld de aan de Ambachtsschool voor 1935 toe te kennen bijdrage met f 3500,— te verhoogen ten einde deze inrichting in staat te stellen de aangevangen cursussen voort te zetten. Voor 1936 wordt om dezelfde reden een gelijk bedrag aangevraagd.

Afdeeling III.

Artikel 38. In 1934 is overgegaan tot de benoeming tot klerk van den persoon, belast met het vertolken voor het gerecht, met de bepaling dat hij de werkzaamheden van tolk zonder extra-vergoeding moet blijven verrichten. Op deze wijze heeft de Griffie de beschikking gekregen over een klerk, die wanneer hij geen werkzaamheden als tolk heeft te verrichten, met administratief werk kan worden belast.

Het aantal schrijvers op het parket van den Procureur-Generaal moest, in verband met de toename van de werkzaamheden, met één worden vermeerderd.

Voorts wordt thans krediet voor betaling van één commies meer aangevraagd, aangezien het gebleken is, dat voor een behoorlijke administratie van de gelden van den Vreemdelingendienst het noodzakelijk is een afzonderlijken beheerder aan te stellen.

Afdeeling IV.

Artikelen 62 en 63. Teneinde een beter overzicht te verkrijgen van de uitbetaalde vergoedingen aan het personeel en de overige uitgaven van den belastingdienst, zijn deze uitgaven thans over twee artikelen verdeeld. Het artikel voor overige uitgaven wordt niet per eiland geraamd, aangezien het niet mogelijk is enkele uitgaven als aanmaak van zegels enz., per eiland te splitsen.

Het totaal van deze beide artikelen is in overeenstemming gebracht met de bij suppletoire begrooting voor 1935 (gedrukte stukken Zittingsjaar 1934–1935–35) voorgestelde verhooging.

Artikel 75. Bij suppletoire begrooting voor 1935 (gedrukte stukken Zittingsjaar 1934–1935–35) is, tengevolge van de toeneming van de scheepvaart in de haven van Curaçao, krediet aangevraagd voor uitbreiding van het aantal loodsen met één. Het thans voor Curaçao geraamd krediet is dienovereenkomstig verhoogd.

De scheepvaart in de St. Nicolaasbaai is steeds toenemende, zoodat naar alle waarschijnlijkheid het aantal aldaar gestationneerde loodsen met één zal moeten worden vermeerderd. Bij de raming voor 1936 is met deze mogelijkheid rekening gehouden.

Om bovenvermelde reden wordt ook voor onderdeel b een hooger bedrag geraamd.

Artikel 111. De post rente van opgenomen kasgelden is lager geraamd dan het vorig jaar. Dat deze rentepost geen gelijken tred houdt met de afneming van het bedrag der kasvoorschotten is een gevolg van het feit, dat het percentage der te betalen rente is verhoogd.

Ook dit jaar is wederom voor aflossing van kasvoorschotten een bedrag van f 500 000,— op de begrooting gebracht. Als extra aflossing wordt een bedrag van f 604 406,— geraamd, zijnde het vermoedelijke batig slot van de rekening over 1932, waarvan de definitieve vaststelling in het loopende begrootingsjaar kan worden tegemoet gezien. Een overeenkomstig cijfer is onder de middelen geraamd. (Verg. No. 4 der stukken onder Lett. dd.)

Artikel 112. Met den bouw van het St. Rose Hospitaal op St. Martin werd een werk verricht hetwelk niet slechts voor de bewoners van dat eiland, doch voor de geheele bevolking der Bovenwindsche eilanden van zeer veel belang was. Om den bouw van dit hospitaal te bewerkstelligen moesten door het Vicariaat gelden worden opgenomen. Het bedrag van f 20 000,— kon niet vóór het jaar 1936 op de begrooting worden gebracht, anders zou een bouwvoorschot zijn aangevraagd. Het thans aangevraagde bedrag is strekkende om het Vicariaat in staat te stellen ten spoedigste de opgenomen gelden af te lossen.

Artikel 113. Het bedrag van f 20 000.— voor de afdeeling Volkshuisvesting van den R. K. Volksbond is bedoeld als rentegevend voorschot voor den bouw door die afdeeling van woningen welke later eigendom zullen worden van de betrokkenen, een en ander op soortgelijken voet als waarop in Nederland voorschotten voor woningbouw worden gegeven ingevolge art. 56 der Woningwet.

Afdeeling V.

Artikel 134.

a) De toestand en de indeeling van sommige Gouvernementsgebouwen maakt het gewenscht om binnen afzienbaren tijd geleidelijk tot vernieuwing en ombouw over te gaan.

Als begin van deze vernieuwing is in voorbereiding een plan voor den bouw van een politiebureau tusschen het Raadhuis en de Wilhelminaschool met aansluiting aan het Waterfort. De ruimten daardoor vrijkomend zijn hoogst noodzakelijk voor andere diensten die te klein behuisd zijn, zooals de archieven.

b) Het krediet voor de uitbreiding der Emmaschool op Curaçao wordt aangevraagd in verband met de behoefte aan meer schoolruimte, welke behoefte in de laatste jaren aan die school gevoeld wordt. Het ligt in de bedoeling twee ruime klaslokalen aan de school toe te voegen met eene nieuwe sanitaire inrichting en een verbeterde overdekte speelplaats.

c) In verband met het verplaatsen van den scheepszender van het Riffort naar Groot Kwartier is het aangevraagde bedrag dringend noodig voor een bijgebouw voor het plaatsen van machines en eventueel voor machines van het grondstation voor den vliegdienst alsmede voor werkplaats en magazijn.

d) De bouw van drie politiewoningen op St. Nicolaas, Aruba, wordt zeer noodzakelijk geacht. De kosten bedragen f 6000,— per woning en f 2000,— voor een garage met rijwielbergplaats voor dienstauto's en dienstrijwielen.

e) In verband met de toeneming van het aantal gevangenen is uitbreiding van de gevangenis noodzakelijk.

f) Deze weg vormt de verbinding tusschen Sta. Cruz en den weg welke St. Nicolaas en Oranjestad verbindt. Op dezen weg is een vrij druk autoverkeer aangezien een groot aantal bewoners van Sta. Cruz op de terreinen van de Lago Oil & Transport Cy. arbeiden. De weg, welke 3,5 K.M. lang is, zal worden geasphalteerd, terwijl een gedeelte zal worden omgelegd.

g) De ijzeren liggers van den steiger zijn doorgeroest en vereischen dringend vernieuwing. Een tijdelijke voorziening moest reeds worden genomen.

h) Het bedrag ad f 10 000,— wordt aangevraagd in verband met de voorgenomen voorbereiding voor het maken van een Westelijken havenmond aan de Paardenbaai op Aruba. Voorstellen hiertoe zullen eerst worden gedaan nadat de noodzaak van een en ander is aangetoond. Alsdan zullen, indien de inkomsten zulks toelaten, de benoodigde gelden bij suppletoire begrooting worden aangevraagd.

i) Reeds in 1934 was beschikbaar f 4000,—, welk bedrag bijna geheel is verbruikt. Het is besteed voor de eerste werkzaamheden. Voor het maken van een behoorlijke schutdam is alsnog dit bedrag benoodigd.

Artikel 152. De behoefte aan een hulpkeurmeester voor de controle op levensmiddelen doet zich op Aruba dringend gevoelen. Deze ambtenaar zal dan tevens belast worden met de inspectie van woningerven en het toezicht op den reinigingsdienst.

Willemstad, 2 Februari 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

No. 3.

ONTWERP

VAN DE

CURAÇAOSCHE BEGROOTING

VOOR HET DIENSTJAAR

1936.

UITGEWERKTE EN TOELICHTENDE STAAT.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		1ste AFDEELING.								*Waar niet anders is vermeld hebben de ramingen betrekking op het eiland Curaçao.*
		Gouvernements-Secretarie.								*Met St. Martin is het Nederlandsche gedeelte van het eiland bedoeld.*
1		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den gouvernements-secretaris, tevens ambtenaar van den burgerlijken stand, ambtenaren en beambten van de gouvernements-secretarie, van den burgerlijken stand en het bevolkingsbureau: (1)								*Waar niet anders is vermeld, zijn de verschillen tusschen de uitgaven en ramingen van de artikelen, waarbij kredieten voor bezoldigingen zijn toegestaan, te wijten aan het feit, dat bij het doen der ramingen de bezoldigingen genomen zijn voor gehuwde ambtenaren, terwijl onder de ambtenaren verschillende ongehuwd zijn en verder aan wisseling van personeel.*
	a.	bezoldigingen en toelagen:								*Waar niet anders is vermeld, zijn de verschillen tusschen de ramingen voor 1935 en 1936, voor wat betreft de bezoldigingen en toelagen van de ambtenaren en beambten, hieraan toe te schrijven, dat hun inkomens geraamd zijn in overeenstemming met hun diensttijd en verder met bevordering of wisseling van personeel.*
		1o. Gouvernements-secretarie:								
		1 gouvernements-secretaris	f	10 800,—			f 10 800,—			
		2 hoofdcommiezen		13 800,—			6 900,—			
		2 commiezen		10 500,—			10 200,—			
		3 klerken		5 868,—			2 352,—			
		2 schrijvers		2 508,—			3 468,—			
		2 boden, waarvan 1 tevens bode van den Kolonialen Raad en van de Kamer van Koophandel en Nijverheid, 1 à f. 1 704,— per jaar en 1 à f. 2,50 per dag		2 619,—			2 617,—			
					f 46 095,—					
		2o. Burgerlijke stand en Bevolkingsbureau:								
		Curaçao:								
		1 commies	f	6 000,—			6 000,—			
		2 klerken		3 252,—			5 538,—			
		6 schrijvers		6 320,—			4 632,—			
		2 controleurs		2 856,—			1 428,—			
					18 428,—					
		Aruba:								
		2 klerken	f	4 154,—			1 956,—			
		2 schrijvers		2 064,—			2 136,—			
		1 controleur		1 428,—						
					7 646,—					
					f 72 169,—					
	b.	standplaatstoelagen van 2 klerken op Aruba			1 440,—					
						f 73 609,—	58 747,—	f 56 533,—	f (2) 58 703,—	
										(1) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 1.
2		Vergoedingen aan de ambtenaren en hulpambtenaren van den burgerlijken stand (alle eilanden)				500,—	500,—	500,—	300,—	(2) Door wisseling en uitbreiding van personeel meer uitgegeven dan geraamd.
3		Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven:								
		Curaçao	f	4 600,—			4 600,—			
		Aruba		1 450,—			1 250,—			
		Bonaire		150,—			150,—			
		St. Martin		350,—			350,—			
		St. Eustatius		200,—			200,—			
		Saba		200,—			200,—			
						6 950,—	6 750,—	5 400,—	(3) 9 185,—	(3) In verband met drukke werkzaamheden op het bevolkingsbureau moest overgegaan worden tot het in dienst nemen van los personeel. Door het verantwoorden van het loon van dit personeel ten laste van dezen post, was overschrijding onvermijdelijk.
		Koloniale Raad.								
4		Loon van een algemeen verslaggever				840,—	840,—	840,—	840,—	
5		Verlichting van de vergaderzaal en andere uitgaven				600,—	600,—	600,—	760,—	
		Algemeene kosten.								
6		Volksfeesten en verstrekkingen op den verjaardag van H. M. de Koningin:								
		Curaçao	f	2 000,—			2 000,—			
		Aruba		1 000,—			1 000,—			
		Bonaire		250,—			250,—			
		St. Martin		300,—			300,—			
		St. Eustatius		200,—			250,—			
		Saba		250,—			200,—			
						4 000,—	4 000,—	4 000,—	(4) 5 150,—	(4) Bij de 1ste suppletoire begrooting 1934 is de omschrijving van dit artikel zoodanig gewijzigd, dat het krediet zou kunnen worden besteed voor de feesten ter herdenking van het feit, dat Curaçao gedurende 300 jaren met Nederland vereenigd was. Dit krediet werd bestemd voor Aruba, Bonaire en de Bovenwindsche eilanden en is gebleken niet toereikend te zijn, zoodat het moest worden overschreden.
7		Telegramkosten (alle eilanden)				12 000,—	12 000,—	12 000,—	12 175,—	
8		Drukkosten (alle eilanden)				16 000,—	16 000,—	19 000,—	(5) 14 110,—	(5) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Armenzorg.								
9		Onderstand aan behoeftigen: (6)								
		Curaçao	f	9 000,—			9 000,—			
		Aruba		6 000,—			3 000,—			
		Bonaire		1 800,—			1 400,—			
		St. Martin		2 400,—			2 400,—			
		St. Eustatius		1 500,—			1 500,—			
		Saba		2 000,—			2 000,—			
						22 700,—	19 300,—	17 900,—	(6) 22 235.—	(6) Het aantal ouden van dagen, die voor een ondersteuning uit 's Lands kas in aanmerking komen, neemt op de eilanden Aruba en Bonaire steeds toe. Teneinde in staat gesteld te worden aan de aanvragen van degenen, die inderdaad hulpbehoevend zijn, te kunnen voldoen, worden voor deze eilanden hoogere kredieten aangevraagd dan die voor 1935 toegestaan. In verband met het vorenstaande was overschrijding onvermijdelijk.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
10		Bijdrage aan kerkgenootschappen voor onderhoud van weezen:								
		aan de Vereenigde Protestantsche gemeente	f	1 500,—			f 1 500,—			
		aan de Roomsch-Katholieke gemeente		6 700,—			6 700,—			
		aan de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische gemeente		500,—			500,—			
						f **8 700,—**	**8 700,—**	f 8 700,—	f 8 700,—	
11		Bijdrage aan het instituut voor doofstommen te St. Michiel-Gestel voor onderhoud van Curaçaosche doofstommen (alle eilanden)				**600,—**	**600,—**	600,—	150,—	
							(7) **2 000,—**	(7) 2 000,—	(7) 1 723,—	(7) Toegestaan voor „Onderhoud en beheer van het pand Werfstraat No. 6 te Willemstad en uitkeering aan de armen van drie godsdienstige gezindten van de zuivere opbrengst van dat pand." Deze post wordt niet meer geraamd, aangezien het pand in den loop van 1935 in het openbaar zal worden verkocht.
										De ontvangsten over 1934 bedroegen f 1 723,—
										De uitgaven over 1934 f 310,92
										Nadeelig saldo over 1933 735,96
										1 046,88
										saldo f 676,12
										welk bedrag aan de verschillende godsdienstige gezindten zal worden uitgekeerd.
						f 146 499,—	f 130 037,—	f 128 793,—	f 134 991,—	
		IIde AFDEELING.								
		Binnenlandsch Bestuur.								
12		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de ambtenaren en beambten:								
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								
		1o. Curaçao:								
		2 commiezen	f	11 575,—			f 12 000,—			
		2 schrijvers		2 268,—			2 040,—			
		1 beambte (8)		960,—						
					f	14 803,—				
		2o. Aruba:								
		1 gezaghebber	f	10 800,—			10 800,—			
		1 commies		4 800,—			4 500,—			
		2 klerken		3 648,—			3 504,—			
						19 248,—				
		3o. Bonaire:								
		1 gezaghebber	f	7 260,—			7 260,—			
		1 klerk		1 956,—			1 912,—			
		1 schrijver		1 428,—			1 404,—			
		1 bode		600,—			600,—			
						11 244,—				
		4o. Bovenwindsche eilanden:								
		1 gezaghebber	f	7 260,—			7 260,—			
		2 schrijvers		2 652,—			2 700,—			
						9 912,—				
					f	55 207,—		f 64 980,—	f (9) 55 331,—	(9) De ambtenaar ter beschikking werd met ingang van 16 Maart 1934 belast met de betrekking van Ontvanger op Aruba waardoor het voor hem uitgetrokken krediet van dien datum af ongebruikt bleef. Tevens was voor de bezetting van het Gezaghebberskantoor op Aruba 2 adjunct-commiezen geraamd terwijl slechts een aldaar werkzaam is geweest. Het overige verschil is aan wisseling van personeel te wijten.
	b.	representatiekosten van:								
		den gezaghebber van Aruba	f	1 992,—			1 992,—			
		den gezaghebber van Bonaire		396,—			396,—			
		den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden		996,—			996,—			
		den plaatsvervangend gezaghebber van St. Eustatius		396,—			396,—			
		den plaatsvervangend gezaghebber van Saba		396,—			396,—			
						4 176,—		4 176,—	4 176,—	
	c.	toelagen van 2 districtmeesters				960,—	960,—	960,—	960,—	
	d.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van:								
		3 gezaghebbers:								
		Aruba	f	864,—			864,—			
		Bonaire		552,—			552,—			
		Bovenwindsche eilanden		500,—			500,—			
						1 916,—		2 264,—	1 912,—	
	e.	teerkosten van 2 schrijvers en 1 beambte (8)				910,—	612,—	612,—	734,—	
						f **63 169,—**	**61 644,—**			
13		Onderhoud en bediening van 2 dienstauto's ten dienste van de districtmeesters				**3 000,—**	**3 000,—**	2 400.—	2 337,—	
14		Reis- en teerkosten van den gezaghebber der Bovenwindsche eilanden bij verblijf buiten zijn standplaats				**1 000,—**	**1 000,—**	1 500,—	860,—	
		Eeredienst.								
15		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en tegemoetkomingen in de kosten van vervoermiddelen van de voorgangers van verschillende godsdienstige gemeenten:								
	a.	bezoldigingen of verlofbezoldigingen:								
		3 predikanten bij de Protestantsche gemeenten op Curaçao	f	21 780,—			21 780,—			
		1 predikant bij de Hervormde gemeente op Aruba		7 260,—			7 260,—			
		1 leeraar bij de Hervormde gemeente op Bonaire		5 004,—			5 004,—			
		1 Roomsch-Katholieke geestelijke van den eersten rang		8 376,—			8 376,—			
		25 Roomsch-Katholieke geestelijken van den tweeden rang:								
		16 op Curaçao	f	36 864,—			36 864,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		4 op Aruba		9 216,—			f 9 216,—			(10) Aan den leeraar op Bonaire is, in verband met den bouw van een kerk te Rincon, een vergoeding van f 300,— 's jaars toegekend, welke vergoeding tot dusver geweten wordt uit den post voor onvoorziene uitgaven. Het komt regelmatiger voor deze vergoeding onder dit artikel te ramen.
		2 op Bonaire		4 608,—			4 608,—			
		1 op St. Martin		2 304,—			2 304,—			
		1 op St. Eustatius		2 304,—			2 304,—			
		1 op Saba		2 304,—			2 304,—			
					f 57 600,—					
		1 predikant bij de Nederlandsch-Portugeesch-Israëlitische gemeente			7 260,—		7 260,—			(11) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 17.
		1 predikant bij de Nederlandsch-Hervormd-Israëlitische gemeente			7 260,—		7 260,—			(12) De aantallen onderwijzers der verschillende klassen zijn in overeenstemming gebracht met hetgeen in de Onderwijsverordening ten aanzien van de bezetting der scholen vereischt of toegelaten is.
		2 leeraren bij de Methodisten gemeenten:								
		1 op St. Martin	f	2 856,—			2 856,—			
		1 op St. Eustatius		2 856,—			2 856,—			
					5 712,—					
		1 Anglikaansche geestelijke op Saba			2 856,—		2 856,—			
					f 123 108,—		f 123 468,—	f 123 468,—		
	b.	tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan:								
		den predikant op Aruba	f	360,—			360,—			
		den leeraar op Bonaire (10)		300,—			160,—	160,—	196,—	
		4 Roomsch-Katholieke geestelijken op Aruba		160,—						
					820,—					
						f 123 928,—	**123 628,—**			
16		Dienstreizen van den Roomsch-Katholieken geestelijke van den eersten rang				**350,—**	**350,—**	350,—	362,—	
17		Tegemoetkoming aan de Hervormde gemeente op Aruba in de kosten van herbouw van de kerk te Oranjestad (11)				**4 000,—**				
		Onderwijs.								
		1o. Schooltoezicht.								
18		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen of loon van den inspecteur van het onderwijs en van de ambtenaren van zijn kantoor:								
		1 inspecteur			f 9 720,—		9 720,—			
		1 adjunct-commies			4 500,—		4 500,—			
		1 klerk			1 428,—		1 152,—			
		1 bode			900,—		900,—			
						16 548,—	**16 272.—**	13 452,—	14 028,—	
19		Boekwerken voor de boekerij van den inspecteur, reis- en teerkosten van het schooltoezicht en andere uitgaven:								
	a.	boekwerken			f 50,—		50,—	50,—	45,—	
	b.	reis- en teerkosten:								
		van den inspecteur			f 1 200,—		1 200,—			
		van de schoolcommissiën:								
		Curaçao	f	200,—			200,—			
		Aruba		50,—			50,—			
		Bonaire		20,—			20,—			
		St. Martin		40,—			40,—			
		Saba		10,—			10,—			
					320,—					
						1 520,—		1 520,—	1 377,—	
	c.	andere uitgaven			400,—		300,—	300,—	440,—	
						1 970,—	**1 870,—**			
		2o. Openbaar onderwijs.								
20		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het onderwijzend personeel: (12)								
	a.	bezoldigingen:								
		4 onderwijzers eerste klasse:								
		3 op Curaçao	f	18 000,—						
		1 op Aruba		5 000,—						
					f 23 000,—		40 000,—			
		4 onderwijzeressen eerste klasse:								
		3 op Curaçao	f	14 000,—						
		1 op St. Martin		3 600,—						
					17 600,—		32 028,—			
		6 onderwijzers tweede klasse op Curaçao			22 000,—		2 800,—			
		7 onderwijzeressen tweede klasse op Curaçao			21 500,—		14 400,—			
		6 onderwijzers derde klasse:								
		1 op Curaçao	f	3 000,—						
		1 op Aruba		3 000,—						
		3 op St. Martin		10 000,—						
		1 op St. Eustatius		3 000,—						
					19 000,—		16 288,—			
		6 onderwijzeressen derde klasse:								
		1 op Curaçao	f	2 200,—						

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		1 op Aruba	f	2 700,—						
		2 op St. Martin		5 200,—						
		2 op Saba		4 400,—						
					f	14 500,—	f 19 400,—			
		2 onderwijzers vierde klasse op St. Martin				2 600,—	3 200,—			(13) De vakonderwijzer(essen) en de handwerkonderwijzeressen genieten een bezoldiging en zijn daarom in afwijking van hetgeen in vorige begrootingen geschiedde, hier opgenomen.
		5 onderwijzeressen vierde klasse:								
		2 op Curaçao	f	3 680,—						(14) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 20a.
		1 op Aruba		1 620,—						
		1 op St. Martin		1 200,—						(15) Bij de raming was gerekend op eenige leerkrachten van hoogere klasse dan werkzaam gesteld werden.
		1 op St. Eustatius		1 200,—						
						7 700,—	7 068,—			(16) Voor de scholen te Koolbaai en te Beneden Prinsenkwartier, die in 1936 niet langer filiaalscholen van de Oranjeschool zullen zijn, moet een hoofd worden aangewezen.
		5 kweekelingen:								
		2 op St. Martin	f	1 680,—						(17) Dit bedrag is verhoogd, aangezien op 1 Januari 1935 reeds een gezamenlijk bedrag van f 6 000,— aan toelagen wordt genoten.
		1 op St. Eustatius		840,—						
		2 op Saba		1 680,—						(18) Toegestaan voor „vergoeding aan een persoon, belast met het geven van onderwijs te Marypoint op Saba."
						4 200,—	6 400,—			
		3 vakonderwijzeressen: (13)								(19) Bestemd voor:
		1 voor Spaansch aan de Wilhelminaschool	f	3 200,—						*Curaçao:*
		1 voor Hoogduitsch aan de Hendrik- en de Wilhelminaschool (14)		1 080,—						2 scholen voor meer uitgebreid lager onderwijs te Willemstad (2 hfd. 30 onderwijzers) f 110 000,—
		1 voor stenografie en machineschrijven aan de Hendrik- en de Wilhelminaschool (14)		1 200,—						1 filiaalschool voor meer uitgebreid lager onderwijs te Willemstad (1 hfd. 5 onderwijzers) 18 000,—
						5 480,—				1 school voor meer uitgebreid lager onderwijs te Emmastad 1 hfd. 8 onderwijzers) 36 000,—
		7 onderwijzeressen voor handwerken: (13)								1 school voor uitgebreid lager onderwijs te Willemstad (1 hfd. 5 onderwijzers) 17 000,—
		1 voor nuttige en fraaie handwerken aan de Wilhelminaschool	f	2 160,—			2 160,—			7 scholen voor gewoon lager onderwijs B te Willemstad (7 hfd. 47 onderwijzers) 108 000,—
		6 voor nuttige handwerken:								1 school voor gewoon lager onderwijs B te Scherpenheuvel 7 200,—
		1 op Curaçao	f	720,—			720,—			9 scholen voor gewoon lager onderwijs A in de buitendistricten (9 hfd. 50 onderwijzers) 86 400,—
		1 op Aruba		720,—			720,—			f 382 600,—
		1 op St. Martin		720,—			720,—			
		1 op St. Eustatius		540,—			540,—			*Aruba:*
		2 op Saba		972,—			1 212,—			2 scholen voor uitgebreid lager onderwijs te Oranjestad (2 hfd. 13 onderwijzers) f 47 000,—
				3 672,—						1 school voor gewoon lager onderwijs B te St. Nicolaas (1 hfd. 5 onderwijzers) 12 000,—
						5 852,—				3 scholen voor gewoon lager onderwijs A in de buitendistricten (3 hfd. 16 onderwijzers) 28 000,—
						f 143 412,—	f 144 300,—	f (15) 119 617,—		f 87 000,—
	b.	toelagen:								
		10 hoofden van scholen:								*Bonaire:*
		2 op Curaçao	f	960,—			960,—			2 scholen voor gewoon lager onderwijs B te Kralendijk (2 hfd. 11 onderwijzers) f 34 000,—
		1 op Curaçao		240,—			240,—			1 school voor gewoon lager onderwijs A te Rincon (1 hfd. 4 onderwijzers) 6 400,—
			f	1 200,—			360,—			f 40 400,—
		1 op Aruba		360,—			360,—			
		1 op St. Martin	f	360,—						*St. Martin:*
		2 op St. Martin (16)		360,—			240,—			1 school voor uitgebreid lager onderwijs te Philipsburg (1 hfd. 6 onderwijzers) f 14 500,—
				720,—			360,—			1 school voor gewoon lager onderwijs A te Simpsonsbaai (1 hfd. 1 onderwijzer) 4 500,—
		1 op St. Eustatius		180,—			360,—			f 19 000,—
		2 op Saba		360,—			240,—			
					f	2 820,—	360,—			*St. Eustatius:*
		aan onderwijzers wegens het bezit van bijakten (alle eilanden) (17)				7 500,—	6 000,—			1 school voor gewoon lager onderwijs A te Oranjestad (1 hfd. 1 onderwijzer) f 2 500,—
						10 320,—		18 312,—	18 324,—	
						f 153 732,—	(18) 360,—	(18) 360,—	180,—	*Saba:*
21		Schoolmeubelen, schoolbehoeften, leermiddelen en andere uitgaven (alle eilanden)				15 000,—	**156 536,—**			1 school voor gewoon lager onderwijs A te Bottom (1 hfd. 1 onderwijzer) f 5 200,—
							15 000,—	15 000,—	14 892,—	1 school voor gewoon lager onderwijs A te Windwardside (1 hfd. 1 onderwijzer) 5 400,—
		30. Bijzonder onderwijs.								f 10 600,—
22		Uitkeeringen ten behoeve van het bijzonder onderwijs:								
	a.	voor het personeel: (19)								(20) De uitkeeringen hebben plaats gehad overeenkomstig de bestaande wettelijke bepalingen ten opzichte van de bezetting der scholen door bevoegde onderwijzers.
		Curaçao			f	382 600,—	360 000,—			
		Aruba				87 000,—	78 000,—			
		Bonaire				40 400,—	36 000,—			
		St. Martin				19 000,—	17 000,—			
		St. Eustatius				2 500,—	2 400,—			
		Saba				10 600,—	9 000,—			
					f	542 100,—		463 000,—	(20) 492 230,—	
	b.	tegemoetkoming in de kosten van stichten of aanbrengen van schoollokalen en het aanschaffen van meubelen:								
		Curaçao			f	5 300,—	5 000,—			
		Aruba				2 000,—	2 000,—			
		Bonaire				650,—	650,—			
		St. Martin				220,—	220,—			
		St. Eustatius				70,—	70,—			
		Saba				180,—	180,—			
						8 420,—		7 620,—	7 590,—	
	c.	buitengewone bijdrage in de kosten van stichten of aanbrengen van schoollokalen (21)				32 000,—	32 500,—	23 300,—	23 300,—	(21) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 22c.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
	d.	tegemoetkoming in het aanschaffen van leermiddelen en schoolbehoeften (alle eilanden)	f	15 600,—		f 15 000,—	f 14 800,—	f 14 826,—	(22) Ook gedurende het jaar 1934 is door het bijzonder onderwijs niet in die mate van verlofverleening gebruik gemaakt als bij het doen der raming is verondersteld.
	e.	vergoedingen aan de besturen van bijzondere scholen voor lager onderwijs ter bestrijding der kosten verbonden aan het verleenen van binnen- en buitenlandsche verloven aan leerkrachten dier scholen (alle eilanden)		12 000,—		12 000,—	15 000,—	(22) 3 278,—	(23) Teneinde de gelegenheid uit te breiden om te voldoen aan aanvragen om in Nederland verder te studeeren, wordt een hooger krediet aangevraagd.
					f 610 120,—	**570 020,—**			
		4o. Verdere kosten van het onderwijs.							
23		Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland eene opleiding ontvangen (alle eilanden) (23)			**15 000,—**	**10 000,—**	7 000,—	7 344,—	(24) Gedurende 1934 heeft geen onderwijzer of onderwijzeres een tegemoetkoming als hier bedoeld genoten.
24		Tegemoetkoming aan onderwijzers of onderwijzeressen gedurende eene opleiding tot hoogere bevoegdheden			**2 000,—**	**2 000,—**	2 000,—	(24)	(25) Minder uitgegeven dan geraamd aangezien de leergang op Saba eind 1933 en die op St. Martin met 1 Juli 1934 zijn opgeheven, terwijl de normaallessen op Curaçao eerst met ingang van 1 April 1934 een aanvang namen.
25		Opleiding van onderwijzers:							
	a.	toelagen aan personen, belast met de opleiding:							(26) Overschreden doordat een tamelijk uitgebreide leerboekenvoorraad voor de normaallessen moest worden aangeschaft. Deze leerboeken worden ter inspectie van het onderwijs aan de leerlingen der normaallessen verkocht, zoodat de uitgegeven gelden langzamerhand weder binnenkomen.
		aan de normaallessen	f	4 000,—		3 000,—			
		aan den leergang op de Bovenwindsche eilanden		1 200,—		2 700,—			
			f	5 200,—			5 700,—	(25) 2 927,—	
	b.	aanschaffing en onderhoud van leermiddelen en andere uitgaven		400,—		200,—	200,—	(26) 1 665,—	(27) Er zijn in 1934 geen gevallen geweest waarbij uit dezen post geput moest worden.
	c.	tegemoetkoming aan de leerlingen van de eilanden buiten Curaçao		1 200,—		1 200,—	1 200,—	(27)	
					6 800,—	**7 100,—**			(28) De raming is in overeenstemming gebracht met de bij de suppletoire begrooting voor 1935 (Gedrukte stukken zittingsjaar 1934–1935-35) aangevraagde verhooging.
26		Examenkosten (alle eilanden):							
	a.	vergoeding aan de leden van de examencommissiën en andere uitgaven	f	800,—		800,—	600,—	335,—	
	b.	reis- en teerkosten van onderwijzers en jongelieden, die zich voor het afleggen van een examen of het toelatingsexamen der normaallessen naar Curaçao moeten begeven		300,—		300,—	300,—		(29) Naar de behoefte minder uitgegeven. De raming voor 1936 wordt op hetzelfde bedrag als voor 1935 gehandhaafd om, wanneer de gelegenheid zich voordoet, tot oprichting van leergangen naast de bestaande te kunnen overgaan.
					1 100,—	**1 100,—**			
27		Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek (alle eilanden) (28)			**3 000,—**	**1 000,—**	1 000,—	1 636,—	(30) Aan den landbouwkundige is een toelage van f 4 800,— toegekend, zoodat het voor 1935 toegestaan krediet tot dit bedrag kan worden teruggebracht.
28		Kosten van het voorbereidend onderwijs:							
		1 onderwijzeres	f	1 800,—		1 800,—			(31) Aangezien de landbouwkundige dienstreizen naar St. Eustatius en Saba moet maken, wordt hierbij een krediet aangevraagd ter bestrijding van de daaraan verbonden uitgaven.
		1 kweekelinge		660,—		600,—			
					2 460,—	**2 400,—**	2 280,—	2 184,—	
29		Kosten van leergangen (alle eilanden)			**13 000,—**	**13 000,—**	13 000,—	(29) 7 536,—	(32) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 36.
		Openbare boekerijen en leeszalen:							
30		Loon van den beheerder van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad			**1 200,—**	**1 200,—**	1 200,—	1 200,—	
31		Kosten van de openbare boekerij en leeszaal te Willemstad en bijdragen aan andere openbare boekerijen en leeszalen:							
	a.	aanvulling en onderhoud van de openbare boekerij en leeszaal	f	800,—		800,—	800,—	786,—	
	b.	bijdragen aan de:							
		Philipsburgsche Jubileum bibliotheek	f	250,—		125,—			
		Vereeniging boekerij en openbare leeszaal „Gertrude Judson" op St. Eustatius		150,—		75,—			
		Vereeniging boekerij en openbare leeszaal „Koningin Wilhelmina" op Saba		150,—		75,—			
				550,—			275,—	275,—	
					1 350,—	**1 075,—**			
		Landbouw.							
32		Bezoldiging, verlofbezoldiging of toelage van een landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden (30)			**4 800,—**	**7 200,—**			
33		Reis- en teerkosten van den landbouwkundige (31)			**1 000,—**				
34		Voorschotten ter bevordering van landbouw, tuinbouw, veeteelt en visscherij en andere uitgaven (alle eilanden)			**36 000,—**	**36 000,—**	30 000,—	30 065,—	
35		Onderhoud van de gouvernementsproeftuinen op St. Martin, St. Eustatius en Saba			**3 000,—**	**3 000,—**	1 000,—	415,—	
		Algemeene kosten.							
36		Bijdragen aan verschillende lichamen (32):							
		Groep Nederlandsche Antillen van het Algemeen Nederlandsch Verbond	f	800,—		800,—			
		Muziekkorps „St. Cecilia"		480,—		480,—			
		Vrijwilligerskorps „Curaçao"		5 000,—		4 000,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		Ambachtsschool		f 8 500,—			f 5 000,—			
		Leger des Heils		3 000,—			3 000,—			
		Apostolaat ter zee		800,—			800,—			
		Curaçaosche Bond voor Lichamelijke Opvoeding		1 000,—			1 000,—			
		Burgerwacht op Aruba		480,—			480,—			
						f 20 060,—	**15 560,—**	f 25 060,—	f 25 685,—	
37		Vergoeding aan de Vereenigde Protestantsche gemeente op Curaçao voor het gebruik van haar regenbak en klok				**800,—**	**800,—**	800,—	800,—	(35) De deurwaarder, die in het genot was van een persoonlijke toelage van f 600,— 's jaars, heeft ontslag uit 's Lands dienst genomen; aan den nieuwbenoemde is een toelage van f 60,— toegekend.
						f 1 104 387,—	f 1 050 755,—	f 1 010 299,—	f 983 316,—	
		IIIde AFDEELING.								
		Justitie.								
		Rechterlijke macht en parket van den procureur-generaal.								
38		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den voorzitter en de leden van, den procureur-generaal en den advocaat-generaal bij, den griffier en den substituut-griffier van het Hof van Justitie, van de griffiers van het kantongerecht op Aruba en op de Bovenwindsche eilanden, van de ambtenaren en beambten: (33)								(33) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 38.
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								(34) Het overschot is te danken aan het feit, dat gedurende 1934 vier instede van vijf leden van het Hof van Justitie in dienst waren en verder aan wisseling van personeel.
		1o. Hof van Justitie:								
		1 voorzitter	f	10 800, —			f 10 800,—			
		4 leden		36 000,—			36 000,—			
		1 griffier		7 260,—			7 260,—			
		1 substituut-griffier		5 700,—			5 550,—			
		1 commies		6 000,—			6 000,—			
		3 klerken		6 178,—			3 494,—			
		1 schrijver ter griffie op Aruba		996,—			984,—			
		1 adjunct-commies, dd. griffier op Aruba		3 600,—			3 475,—			
		1 klerk, dd. griffier op de Bovenwindsche eilanden		1 846,—			1 692,—			
		1 deurwaarder voor burgerlijke zaken		2 280,—			2 280,—			
		1 bode bij het Hof van Justitie, het kantongerecht en den voogdijraad		900,—			900,—			
		1 bode-schrijver van den rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden		420,—			420,—			
					f 81 980,—					
		2o. Parket van den procureur-generaal:								
		1 procureur-generaal	f	10 800,—			10 800,—			
		1 advocaat-generaal		7 260,—			7 260,—			
		3 commiezen		16 200,—			10 250,—			
		1 adjunct-commies		4 200,—			4 0,75—			
		3 schrijvers		3 252,—			2 256,—			
		2 ambtenaren door den Gouverneur bevoegd verklaard het openbaar ministerie bij het kantongerecht waar te nemen:								
		1 op Aruba		4 500,—			4 325,—			
		1 op de Bovenwindsche eilanden		3 600,—			3 435,—			
		1 deurwaarder voor strafzaken		2 280,—			2 280,—			
		1 deurwaarder op Aruba		2 280,—			1 932,—			
		1 deurwaarder-cipier op Bonaire		600,—			600,—			
					54 972,—					
					f 136 952,—			f 135 091,—	f (34) 120 798,—	
	b.	persoonlijke toelage aan den deurwaarder voor strafzaken (35)			60,—		600,—	600,—	265,—	
	c.	toelagen van:								
		1 griffier op Aruba	f	480,—			480,—			
		1 griffier op de Bovenwindsche eilanden		480,—			480,—			
		1 ambtenaar bij het openbaar ministerie op Aruba		960,—			960,—			
					1 920,—			1 920,—	1 939,—	
	d.	huur van een gerechtsgebouw op Aruba			1 200,—		1 200,—	1 200,—	1 200,—	
						f 140 132,—	**129 778.—**			
39		Reis- en teerkosten van:								
		1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden	f	500,—			500,—			
		den griffier van het kantongerecht op de Benedenwindsche eilanden		500,—			500,—			
		1 lid van het Hof van Justitie, rechter in het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden		750,—			750,—			
		den ambtenaar van het openbaar ministerie op de Bovenwindsche eilanden (36)		750,—			750,—			
		den griffier van het kantongerecht op de Bovenwindsche eilanden		750,—			750,—			
						3 250,—	**2 500,—**	2 500,—	2 445,—	

(36) Aangezien de ambtenaar van het openbaar ministerie op de Bovenwindsche eilanden den rechter ook op diens reizen naar St. Eustatius en Saba moet vergezellen, wordt hierbij een krediet geraamd ter betaling van de aan hem uit te keeren reis- en teerkosten.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
40		Vacatiegelden van de plaatsvervangende leden van het Hof van Justitie	f 1 000,—	f 1 000,—	f 1 000,—	f 750,—	(37) Lager geraamd aangezien de tolk op Curaçao aangesteld is tot klerk en als zoodanig de werkzaamheden van tolk moet verrichten zonder extra vergoeding.
41		Vertolkings- en vertalingskosten, boekwerken voor de gerechten en het parket van den procureur-generaal, benoodigdheden voor het bureau van den industrieelen eigendom en andere uitgaven (alle eilanden) (37)	2 000,—	4 000,—	4 000,—	3 279,—	(38) De raming is in overeenstemming gebracht met het bij suppletoire begrooting 1935 aangevraagde krediet.
		Gevangenissen.					(39) Door de aanstelling reeds einde 1934 van het voor Aruba op de begrooting 1935 aangevraagd personeel, is dit krediet overschreden.
42		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur-administrateur van de gevangenis en het huis van bewaring en de beambten: (38)					(40) Aan de hand van de over 1934 gedane uitgaven hooger geraamd.
		Curaçao:					(41) De overschrijding is een gevolg van de toename van het aantal gevangenen op Aruba.
		1 directeur-administrateur f 6 000,—		6 000,—			(42) Het hierbij aangevraagd krediet is samengesteld als volgt:
		1 hoofdopzichter 4 836,—		4 656,—			*Curaçao:*
		6 opzichters 17 136,—		17 136,—			1 eerste Luitenant Commandant f 8 400,—
		1 werkmeester 1 800,—					1 adjudant onderofficier administrateur 5 400,—
		11 bewaarders 16 500,—		16 500,—			4 sergeanten-majoor instructeur 20 688,—
		f 46 272,—					7 sergeanten 29 496,—
		Aruba:					84 brigadiers en soldaten 253 940,—
		1 opzichter f 2 856,—		1 800,—			1 hoofd-inspecteur 7 560,—
		2 bewaarders 3 000,—		3 000,—			1 onder-inspecteur 5 208,—
		5 856,—					2 hoofdagenten 8 730,—
		St. Martin:		120,—			12 agenten 1e klasse 46 800,—
		1 cipier 120,—					3 agenten 9 468,—
		St. Eustatius:		120,—			1 fourier 3 568,—
		1 cipier 120,—					1 chauffeur 1 545,—
		Saba:					1 auto- en rijwielhersteller 1 332,—
		1 cipier 120,—					1 kleermaker 1 324,—
			52 488,—	49 332,—	45 052,—	(39) 46 071,—	1 schoenmaker 2 316,—
43		Kostgeld, kleeding, ligging voor de gevangenen, verlichting en andere uitgaven:					5 corveeërs 11 259,—
		Curaçao f 17 000,—		17 000,—			1 typiste 1 200,—
		Aruba (40) 9 500,—		5 500,—			5 opzieners der veldwacht 11 720,—
		Bonaire 300,—		300,—			29 veldwachters 59 508,—
		St. Martin 250,—		250,—			1 wachter buskruitmagazijn 1 830,—
		St. Eustatius 250,—		250,—			f 491 292,—
		Saba 250,—		250,—			*Aruba:*
			27 550,—	23 550,—	23 550,—	(41) 24 806,—	1 sergeant-majoor-instructeur f 5 160,—
		Politie en brandweer.					2 sergeanten 8 160,—
44		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het politiepersoneel (alle eilanden) (42)	697 794,—	657 487,—	648 379,—	(43) 651 645,—	33 brigadiers en soldaten 98 350,—
							1 onder-inspecteur 4 886,—
							1 hoofdagent 4 290,—
45		Bijdrage aan het Weduwen- en Weezenfonds van Europeesche militairen beneden den rang van officier bij de Koloniale Troepen (alle eilanden)	24 000,—	24 000,—	24 000,—	24 000,—	5 agenten 1e klasse 19 500,—
							1 opziener der veldwacht 2 340,—
							1 veldwachter 2 052,—
46		Opleiding van Curaçaosche jongelieden tot militaire politieagenten (alle eilanden) (44)	6 750,—		8 000,—	(44)	1 agent 3 156,—
							147 894,—
							Bonaire:
							1 opziener der veldwacht f 2 340,—
							9 veldwachters 18 468,—
							20 808,—
							St. Martin N. G.:
							1 opziener der veldwacht f 2 340,—
							6 veldwachters 12 312,—
							14 652,—
							St. Eustatius:
							1 opziener der veldwacht f 2 340,—
							4 veldwachters 8 208,—
							10 548,—
							Saba:
							1 opziener der veldwacht f 2 340,—
							5 veldwachters 10 260,—
							12 600,—
							f 697 794,—

(43) In verband met de uitzending van meer gehuwde militairen dan waarop bij het doen der raming was gerekend, moest dit krediet worden overschreden.

(44) Het voor 1934 toegestaan krediet is ongebruikt gebleven, aangezien met de opleiding geen aanvang kon worden gemaakt in verband met de vele moeilijkheden, die zich bij de aanwerving hebben voorgedaan.
Voor 1936 wordt een krediet aangevraagd voor de voortzetting van de in 1935 aan te vangen opleiding.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
47		Huur, verbetering en verlichting van wachthuizen, aankoop en onderhoud van vervoermiddelen en wapens en andere uitgaven (alle eilanden) (45)	f **52 200,—**	f **50 200—**	f 52 230,—	f (46) 53 379,—	
48		Verplaatsingskosten (alle eilanden)	**30 000,—**	**30 000,—**	40 000,—	39 935,—	
49		Vernieuwing van het brandweermaterieel en andere uitgaven (alle eilanden) (47)	**6 000,—**	**2 000,—**	12 400,—	(48) 15 846.—	
		Voogdijraden.					
50		Loon van den secretaris	**300,—**	**300,—**	300.—	125,—	
51		Andere uitgaven	**400,—**	**100,—**	100,—	210,—	
		Algemeene kosten.					
52		Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen (alle eilanden)	**19 000,—**	**18 500,—**	15 000,—	(49) 18 706,—	
53		Uitgaven voor vervolgingen en rechtsgedingen, waarvan de kosten geheel of gedeeltelijk ten laste van 's Lands kas komen (alle eilanden)	**1 500,—**	**1 500,—**	1 500,—	2 233,—	
54		Vergoeding aan de ambtenaren belast met het aan- en afmonsteren van scheepsvolk voor dienstverrichtingen buiten den voor hen vastgestelden gewonen diensttijd (alle eilanden)	**500,—**	**500,—**	500,—	353,—	
55		Aandeel van Curaçao in de bijdrage van Nederland in de kosten van het kantoor van het internationaal verbond tot bescherming van letterkundige- en kunstwerken (alle eilanden)	**100,—**	**100,—**	100,—	100,—	
			f 1 064 964,—	f 994 847,—	f 1 017 422,—	f 1 008 085,—	
		IVde AFDEELING.					
		Financiën.					
56		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van den administrateur van financiën, voorzitter van de Curaçaosche Bank en van de ambtenaren en beambten: (50)					
		1 administrateur f 10 800,—		f 10 800,—			
		1 hoofdcommies 6 900,—		6 900,—			
		1 gouvernements-accountant 8 928,—		8 928,—			
		1 assistent 6 900,—		6 900,—			
		1 teekenaar 4 500,—		4 500,—			
		1 commies 5 500,—		10 800,—			
		4 adjunct-commiezen 16 800,—		12 650,—			
		2 klerken 2 988,—					
		4 schrijvers 4 632,—		2 640,—			
		1 bode 1 410,—		1 356,—			
			f **69 358,—**	**65 474,—**	f 44 422,—	f 44 422,—	
57		Andere uitgaven voor de administratie van financiën	**400,—**	**400,—**	400,—	296,—	
58		Loon van de boschwachters en opzichters en tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen:					
	a.	loon van boschwachters en opzichters:					
		Curaçao:					
		2 boschwachters f 2 100,—		2 100,—			
		2 opzichters 1 465,—		1 460,—			
		f 3 565,—					
		Aruba:					
		3 boschwachters 3 060,—		3 060,—			
		Bonaire:					
		3 boschwachters 3 060,—		3 060,—			
		f 9 685,—			9 680,—	9 480,—	
	b.	tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan de boschwachters op Aruba 60,—		60,—	60,—	60,—	
			9 745,—	**9 740,—**			
59		Andere uitgaven voor het domeinwezen	**1 500,—**	**1 500,—**	1 500,—	618,—	
		Belastingen.					
60		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den inspecteur der belastingen, den koloniaal-ontvanger, den ontvanger der invoerrechten en accijnzen, de ontvangers en de ambtenaren en beambten van hunne kantoren: (51)					
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:					
		1o. Inspectie der belastingen:					
		1 inspecteur f 8 928,—		8 928,—			

(45) Het hierbij aangevraagd krediet is samengesteld als volgt:

Huur, onderhoud en verlichting van wachthuizen	f 5 000,—
Aanschaffing en onderhoud meubilair	500,—
Aanschaffing en onderhoud van vervoermiddelen	16 000,—
Aanschaffing en onderhoud ledergoed	300,—
Schietoefeningen	300,—
Kleeding en wapening der veldwacht	7 500,—
Voeding aan arrestanten	3 000,—
Benoodigdheden en practische oefeningen	1 000,—
Opsporingsmiddelen	2 000,—
Advertentiën en abonnementen	500,—
Bibliotheek en onderwijs	500,—
Teruggave storting pensioenen burgerpolitie	2 000,—
Kazerneering	200,—
Bijdrage Koloniale Reserve	700,—
Premiën bij verbintenissen	1 200,—
Gratificatiën bij bevorderingen	300,—
Scheepskleeding aan naar Nederland terugkeerende militairen	600,—
Uitkeeringen op verjaardagen van het Vorstelijk Huis	500,—
Rijwiel- en kleedingtoelage aan de burgerpolitie	3 260,—
Aanmaak en vernieuwing van verkeersborden	300,—
Aansluiting W.C. en cellen Rio-Canario op rioleering C.P.I.M.	120,—
Verlichting Plantersrust Mundo Nobo en Rio Canario	2 000 —
Verlichting kazerne Aruba	1 200,—
Bijdrage verlichting Waterfort	720,—
Toelage van behaalde diploma's aan de burgerpolitie	2 000,—
Aanschaffing van wapens en munitie	500,—
	f 52 200,—

(46) De overschrijding is veroorzaakt doordat overgegaan moest worden tot vernieuwing van meer vervoermiddelen dan waarop bij het doen der raming was gerekend.

(47) Teneinde de brandweer op peil te houden zal voor 1936 een hooger krediet noodig zijn.

(48) Het bij de 2de suppletoire begrooting 1934 toegestaan krediet is gebleken te laag te zijn gesteld.

(49) Gedurende 1934 moesten meer kinderen in het St. Vincentius Gesticht worden verzorgd dan waarop bij het doen der raming was gerekend.

(50) De raming voor 1936 is in overeenstemming gebracht met de suppletoire begrooting 1935.

(51) De raming voor 1936 is overeenkomstig de suppletoire begrooting 1935.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		2 commiezen	f	10 700,—			f (52) 6 900,—			(52) Toegestaan voor „1 hoofdcommies". Zie Memorie van Toelichting bij artikel 1.
		1 klerk		1 428,—			(53) 9 000,—			
		3 schrijvers		2 712,—			1 956.—			(53) Toegestaan voor „2 adjunct-commiezen".
					f	23 768,—	2 376,—			(54) Toegestaan voor „1 klerk".
		2o. Kantoor van den koloniaal-ontvanger:								
		1 koloniaal-ontvanger	f	7 260,—			7 260,—			(55) De overschrijding is hoofdzakelijk toe te schrijven aan het belasten van een hoofdcommies met de betrekking van ontvanger op Aruba.
		1 commies		5 700,—			5 525,—			
		1 adjunct-commies		4 075,—						(56) Door bevordering van een klerk tot adjunct-commies wordt een lager krediet geraamd.
		3 klerken		5 076,—			5 784,—			
		3 schrijvers		3 108,—			4 320,—			(57) Toegestaan voor „den ontvanger op Aruba". Deze post wordt niet meer geraamd, aangezien de ontvanger op Aruba de beschikking heeft over de douaneauto's.
		4 deurwaarders		5 760,—			1 356,—			
		1 bode		1 383,—						
						32 362,—	5 304,—			
		3o. Kantoor van den ontvanger der invoerrechten en accijnzen:					(54) 1 956,—			(58) De raming voor 1936 is in overeenstemming gebracht met het bij suppletoire begrooting voor 1935 aangevraagde personeel.
		1 ontvanger	f	6 000,—						
		1 schrijver		1 284,—						
						7 284,—				
		4o. Kantoren van de ontvangers, chefs van postkantoren:								
		Aruba:								
		1 hoofdcommies, ontvanger	f	6 900,—			5 640,—			
		2 adjunct-commiezen		8 025,—						
		3 klerken		5 340,—			5 626,—			
		1 schrijver		1 224,—			1 704,—			
		1 bode		1 200,—			1 200,—			
						22 689,—				
		Bonaire:								
		1 adjunct-commies	f	3 900,—			3 900,—			
		1 klerk		2 220,—			2 110,—			
						6 120,—				
		St. Martin:								
		1 klerk	f	1 758,—			3 648,—			
		1 schrijver		1 056,—						
						2 814,—				
		St. Eustatius:								
		1 commies	f	5 100,—			5 050,—			
		1 klerk		2 330.—			1 956,—			
		1 schrijver		1 140,—			996,—			
						8 570,—				
		Saba:								
		1 commies	f	5 575,—			5 350,—			
		2 schrijvers		2 424,—			2 148,—			
						7 999,—				
					f	111 606,—		f 101 055,—	f (55) 103 721,—	
	b.	kassierstoelagen aan:								
		1 commies ten kantore van den koloniaal-ontvanger	f	480,—			480.—			
		1 kassier ten kantore van den ontvanger der invoerrechten en accijnzen		480,—			480,—			
		1 ambtenaar ten kantore van den koloniaal-ontvanger		150,—			150,—			
		den ontvanger op Aruba		1 440,—			1 440,—			
		1 kassier ten kantore van den ontvanger op Aruba (51)		480,—						
		4 ontvangers op Bonaire, St. Martin, St. Eustatius en Saba 4 × f 480,—		1 920,—			1 920.—			
						4 950,—		4 470,—	4 170,—	
	c.	standplaatstoelagen van 2 klerken op Aruba (56)				1 440,—	2 160,—			
							(57) 400,—			
	d.	vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen aan den ontvanger op Bonaire				400,—	400.—	800,—	107,—	
						f 118 396,—	**107 423**,—			
61		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van de ambtenaren van den buitendienst der belastingen: (58)								
		Curaçao:								
		1 verificateur	f	4 320,—			5 304,—			
		2 kommiezen-verificateur		7 116 —			7 920,—			
		2 kommiezen-entrepôseur		7 428,—			7 356,—			
		6 hoofdkommiezen		17 811,—			17 475,—			
		13 assistenten		34 320,—						
		17 kommiezen 1ste klasse		26 544,—			33 316,—			
		28 kommiezen 2de klasse		36 820,—			35 874,—			
						f 134 359,—				

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		Aruba:								
		1 kommies-verificateur	f	3 684,—			f 3 660,—			(59) Aangezien bepaald werd, dat de kommiezen zich aan een examen moeten onderwerpen alvorens te worden benoemd tot assistenten, kon in 1934 niet tot een benoeming worden overgegaan. Het overschot is gedeeltelijk hieraan te danken.
		1 kommies-entrepôseur		2 820,—			2 820,—			
		2 hoofdkommiezen		6 019,—			6 249,—			
		7 assistenten		18 480,—			11 214,—			(60) Zie de Memorie van Toelichting bij de artikelen 62 en 63.
		6 kommiezen 1ste klasse		11 172,—			19 968,—			
		17 kommiezen 2de klasse		22 858,—						(61) Door toeneming van de scheepvaart moest meer aan overuren worden uitbetaald dan waarop bij het doen der raming was gerekend.
					f 65 033,—					
		Bonaire:								
		1 kommies 1ste klasse	f	2 280,—			2 280,—			(62) In verband met de oprichting van een postkantoor te St. Nicolaas zal het personeel moeten worden uitgebreid met 1 adjunct-commies, 2 schrijvers en 1 brievenbesteller.
		4 kommiezen 2de klasse		6 984,—			5 916,—			
					9 264,—					
		St. Martin:								(63) Op het postkantoor te Curaçao zijn thans 9 ambtenaren en beambten in het genot van de vastgestelde toelage.
		1 kommies 1ste klasse	f	2 175,—			2 100,—			
		1 kommies 2de klasse		1 693,—			1 572,—			
					3 868,—					
		Saba:								
		1 kommies 2de klasse			1 140,—					
						f 213 664,—	**163 024,—**	f 186 927,—	f (59) 155 647,—	
62		Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht en het accijnsrecht voor dienstverrichtingen buiten den gewonen diensttijd: (60)								
		Curaçao	f	60 000,—			75 000,—			
		Aruba		40 000,—			35 000,—			
		Bonaire		1 000,—			1 000,—			
		St. Martin		700,—			700,—			
		St. Eustatius		100,—			100,—			
		Saba		100,—			100,—			
						101 900,—	**111 900,—**	110 900,—	(61) 154 910,—	
63		Gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, verlichting, schoonmaken van lokalen kleeding voor de kommiezen, reis- en teerkosten van den inspecteur der belastingen en van den gouvernements-accountant en andere uitgaven (alle eilanden) (60)				20 000,—				
		Posterij, Landsradio- en -telefoondienst.								
		1o Posterij.								
64		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den postdirecteur en de ambtenaren en beambten van de posterij:								
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								
		Curaçao:								
		1 postdirecteur	f	7 812,—			7 812,—			
		1 commies		5 225,—			5 100,—			
		3 adjunct-commiezen		11 700,—			20 500,—			
		2 klerken		3 648,—						
		7 schrijvers		7 824,—			7 056,—			
		15 brievenbestellers		29 096,—			28 884,—			
		1 hulpbrievenbesteller		852,—			852,—			
					f 66 157,—					
		Aruba: (62)								
		1 commies	f	4 800,—			4 750,—			
		1 adjunct-commies		4 025,—						
		5 schrijvers		5 268,—			3 372,—			
		2 brievenbestellers		2 880,—			1 440,—			
					16 973,—					
		Saba:								
		2 postbeambten			600,—		600,—			
						f 83 730,—		77 969,—	72 931,—	
	b.	toelagen van de ambtenaren, beambten en brievenbestellers te Curaçao en Aruba:								
		Curaçao:								
		9 ambtenaren en beambten (63)	f	4 320,—			3 840,—			
		16 brievenbestellers		5 760,—			5 760,—			
					f 10 080,—					
		Aruba:								
		7 ambtenaren en beambten (62)			2 520,—		1 440,—			
					12 600,—			11 520,—	11 408,—	
						96 330,—	**91 406,—**			
65		Transitrechten, vervoer van brievenmalen, betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern en andere uitgaven van den postdienst:								
	a.	transitrechten en vervoer van brievenmalen (alle eilanden)	f	30 000,—			30 000,—	30 000,—	32 889,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
	b.	betalingen aan het internationaal kantoor der algemeene postvereeniging en aan dat der telegraafvereeniging te Bern (alle eilanden)			f 1 200,—		f 1 200,—	f 800,—	f 800,—	(64) In 1936 zal overgegaan moeten worden tot vernieuwing van een der posttrucks, die reeds telkens in reparatie is en hooge onderhoudskosten eischt.
	c.	benoodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, tijdelijk hulpbestellersloon, kleeding voor brievenbestellers, afhalen en bezorgen van brievenmalen en andere uitgaven:								(65) De raming is verhoogd met het oog op de oprichting van een postkantoor te St. Nicolaas.
		Curaçao (64)	f	19 000,—			17 000,—			(66) In verband met het verplaatsen van het Riffort-radiostation, alwaar dag en nacht telegrammen worden aangenomen, naar Groot Kwartier en Plantersrust, zal het aannamekantoor in het loodskantoor aan de Handelskade dag en nacht bezet dienen te zijn, waarvoor 2 hulpseiners meer worden aangevraagd.
		Aruba (65)		5 000,—			3 000,—			
		Bonaire		150,—			150,—			
		St. Martin		300,—			300,—			
		St. Eustatius		400,—			400,—			
		Saba		600,—			600,—			
					25 450,—			21 450,—	20 310,—	
						f 56 650,—	**52 650,—**			(67) Geraamd overeenkomstig de bij suppletoire begrooting voor 1935 aangevraagde verhooging.
66		Benoodigdheden voor de postspaarbank (alle eilanden)				**1 000,—**	**1 000,—**	1 000.—	700,—	
		2o. Landsradio- en -telefoondienst.								
67		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den landsradio- en -telefoondienst, de ambtenaren en het overige personeel:								
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								
		Curaçao:								
		1 directeur	f	8 616,—			8 616,—			
		1 hoofd van den post		5 580,—			5 580,—			
		1 chef-monteur		5 580,—			5 580,—			
		1 monteur		4 020,—			4 020,—			
		12 seiners		44 840,—			44 044,—			
		3 hulpseiners (66)		5 112,—			1 704,—			
		1 schrijver		1 140,—			1 056,—			
		3 hulpmonteurs		7 728.-			6 480,—			
		5 telegrambestellers		4 500,—			4 500,—			
		9 telefonisten		8 100,—			8 100,—			
					f 95 216,—					
		Aruba:								
		1 hoofd van den post	f	4 308,—			4 308,—			
		1 hulpmonteur		2 700,—			2 700,—			
		3 seiners		12 156,—			11 564,—			
		1 schrijver (67)		852,—			1 440,—			
		3 telegrambestellers (67)		2 160,—			2 700,—			
		6 telefonisten (67)		5 400,—						
					27 576,—					
		Bonaire:								
		1 hoofd van den post	f	3 660 —			3 540,—			
		1 telegrambesteller		600,—			600,—			
					4 260,—					
		St. Martin:								
		1 hoofd van den post	f	4 308,—			4 308,—			
		1 monteur		4 260,—			4 020,—			
		1 motordrijver		1 440,—			1 440,—			
		1 telegrambesteller		366,—			365,—			
					10 374,—					
		St. Eustatius:								
		1 hulpseiner			300,—		300,—			
		Saba:								
		1 hulpseiner			300,—		300,—			
						f 138 026,—		124 673,—	122 454,—	
	b.	toelagen van 3 hoofden van posten en den seiner werkzaam op Groot Kwartier:								
		Groot Kwartier, Curaçao	f	480,—			480,—			
		Aruba		480,—			480,—			
		Bonaire		480,—			480,—			
		St. Martin		480,—			480,—			
					1 920,—			1 920,—	1 920,—	
	c.	toelage aan het hoofd van den post op Aruba voor toezicht op den telefoondienst			480,—		480,—	600,—	480,—	
	d.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen aan:								
		den directeur	f	720,—			720,—			
		den chef-monteur		1 092,—			1 092,—			
		het hoofd van den post te Aruba		360,—			360,—			
					2 172,—			2 616,—	2 364,—	
						142 598,—	**131 837,—**			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
68		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landsradioposten:							
		Curaçao		f 50 000,—		f 50 000,—			(68) De aan de verschillende maatschappijen voor doorzending van telegrammen uit te keeren vergoedingen zijn nog niet bekend, doch zullen naar schatting f 15.000,— beloopen.
		Aruba		5 000,—		5 000,—			
		Bonaire		1 000,—		1 000,—			
		St. Martin		2 500,—		2 500,—			(69) Toegestaan voor „Aanschaffing van een scheepslampenzender en twee lampenzenders en reservedeelen daarvoor".
		St. Eustatius		750,—		750,—			
		Saba		750,—		750,—			
					f 60 000,—	**60 000,—**	f 60 000,—	f 59 940,—	(70) Toegestaan voor „Verplaatsing van de radiomasten van het Riffort naar Groot Kwartier".
69		Reis- en teerkosten van het personeel bij den Landsradio- en telefoondienst			1 500,—	**1 500,—**	1 500,—	1 035,—	
70		Betalingen aan de telegraafkabelmaatschappij en aan radiomaatschappijen voor doorzending van radiotelegrammen (alle eilanden)			15 000,—	**15 000,—**	15 000,— (68)	15 000,—	(71) Het is gebleken dat het toegestaan krediet niet toereikend was.
							(69) 49 500,—	49 500,—	(72) In verband met de afschaffing van de bruggelden, met als gevolg ontslag van de tolgaarders en hulptolgaarders, waardoor over 1934 minder is uitgegeven dan geraamd, wordt thans een lager krediet voor loon aangevraagd.
							(70) 1 500,—	1 490,—	
71		Bedrijfs- en onderhoudskosten van de Landstelefoon:				30 000,—			
		Curaçao		f 30 000,—		7 500,—			(73) Toegestaan voor respectievelijk „4 tolgaarders", „8 hulptolgaarders" en „premie".
		Aruba		7 500,—		**37 500,—**	37 500,—	37 802,—	
72		Telefoonabonnementen:							(74) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Curaçao		f 13 000,—		13 000,—			
		Aruba		5 500,—		5 500,—			(75) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 75.
						18 500,—	16 000,—	(71) 17 947,—	
		Koningin Emmabrug.							(76) Ook aan den tweeden aan te stellen loods zal een vergoeding voor het gemis van een ambtwoning moeten worden toegekend, aangezien geen gouvernementswoning beschikbaar is.
73		Loon van het personeel: (72)							
		1 opzichter		f 3 650,—		3 650,—			
		3 machinisten		4 107,—		4 107,—			
						(73) 5 475,—			
						(73) 10 950,—			
						(73) 960,—			
					7 757,—	**25 142,—**	25 142,—	(72) 17 831,—	
74		Bedrijfs- en onderhoudskosten			**23 000,—**	**23 000,—**	20 000,—	(74) 17 515,—	
		Haven- en Loodswezen.							
75		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den havenmeester, de ambtenaren en de beambten, alsmede andere uitgaven: (75)							
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:							
		Curaçao:							
		1 havenmeester	f	9 720,—		9 720,—			
		1 onderhavenmeester en loods		7 560,—		7 560,—			
		11 loodsen voor St. Anna-, Caracas- en Bullenbaai		63 725,—		59 100,—			
		1 loods voor Fuikbaai		420,—		420,—			
		1 chef havenbeambte		2 575,—		2 555,—			
		4 havenbeambten		6 938,—		7 200,—			
				f 90 938,—					
		Aruba:							
		2 havenmeesters en loodsen:							
		1 te Paardenbaai	f	6 000,—		6 000,—			
		1 te St. Nicolaasbaai		6 000,—		6 000,—			
		2 loodsen te St. Nicolaasbaai		10 500,—		6 000,—			
		1 loods te Druif		1 200,—		1 200,—			
				23 700,—					
		Bonaire:							
		1 havenbeambte te Kralendijk	f	180,—		180,—			
		1 havenbeambte ter Lage Westkust		300,—		300,—			
				480,—					
		St. Martin:							
		1 havenbeambte		300,—		300,—			
				f 115 418,—			106 535,—	103 558,—	
	b.	vergoeding aan de loodsen voor het in- en uitloodsen van schepen tusschen zonsondergang en -opgang en op Zon- en feestdagen: (75)							
		Curaçao		f 15 000,—		13 000,—			
		Aruba		4 000,—		2 000,—			
					19 000,—		15 000,—	16 565,—	
	c.	toelagen aan 2 loodsen te St. Nicolaasbaai wegens gemis aan een ambtswoning (76)			1 800,—	1 460,—	1 460,—	1 129,—	
	d.	andere uitgaven:							
		Bonaire (Lage Westkust)		180,—		180,—			
		St. Martin		400,—		400,—			
		St. Eustatius		300,—		300,—			
		Saba		200,—		200,—			
				1 080,—		1 080,—		980,—	
					137 298,—	**124 075,—**			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.					Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
76		Loon van de bemanning van de gouvernements-booten onder beheer van het haven- en loodswezen, huur van een woning, onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven :									(77) De overschrijding is een gevolg van de toeneming van de scheepvaart; in verband hiermede wordt voor 1936 een hooger krediet aangevraagd.
	a.	loon : (77)									(78) De overschrijding is toe te schrijven aan het feit, dat aan den persoon, die het nieuwe havenkantoor gebouwd heeft, een extra vergoeding voor werkzaamheden, die niet in het contract waren opgenomen, moest worden toegekend.
		Curaçao	f	48 000,—				f 44 000,—			
		Aruba		16 500,—				13 000,—			
		Bonaire, ter uitvoering van de loods- en quarantainediensten te Kralendijk		900,—				900,—			(79) Naar de behoefte minder uitgegeven dan geraamd en aan de hand van de uitgaven over 1933 en 1934 lager geraamd.
					f	65 400,—		f 56 400,—	f 56 569,—		
	b.	huur van een woning voor den loods te Caracasbaai				600,—		600,—	960,—	600,—	
	c.	onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven :									(80) Door het verantwoorden van de bouwkosten van den seinpost op Fort Nassau ten laste van dit krediet, was overschrijding niet te voorkomen.
		Curaçao	f	3 000,—				2 500,—			
		Aruba		500,—				500,—			
						3 500,—			4 000,—	(78) 7 750,—	
							f 69 500,—	**61 500,—**			
77		Onderhoud, herstelling en bedrijf van de booten onder beheer van het haven- en loodswezen :									
		Curaçao (79)			f	38 000,—		41 000,—			
		Aruba				13 000,—		13 000,—			
		Bonaire				500,—		500,—			
							51 500,—	**54 500,—**	54 500,—	(79) 49 734,—	
78		Aanschaffing van booten en reservedeelen					**21 000,—**	**21 000,—**	18 000,—	17 212,—	
79		Aandeel uit te keeren aan de Mijnmaatschappij Curaçao gelijk aan de helft van het ontvangen loodsgeld voor het in- en uitloodsen van schepen aan de Fuikbaai					**2 000,—**	**2 000,—**	2 000,—	1 978,—	
		Seinwezen.									
80		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen en toelagen van het personeel					**10 500,—**	**11 500,—**	13 500,—	9 687,—	
81		Andere uitgaven :									
		Curaçao			f	1 500,—		1 200,—			
		Saba				150,—		150,—			
							1 650,—	**1 350,—**	1 950,—	(80) 5 037,—	
		Kustverlichting.									
82		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en reis- en teerkosten van het personeel :									
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon :									
		1 technisch-ambtenaar			f	5 575,—		5 400,—			
		6 vuurtorenwachters :									
		1 op Klein Curaçao	f	1 920,—				1 800,—			
		2 op Aruba :									
		1 te Noordwestpunt	f	1 500,—				1 500,—			
		1 te Cerro Colorado en St. Nicolaasbaai		1 500,—				1 500,—			
						3 000,—					
		3 op Bonaire :									
		1 te Boca Spelonk	f	1 200,—				1 200,—			
		1 te Noordwestpunt		1 200,—				1 200,—			
		1 ter Lage Westpunt		300,—				300,—			
						2 700,—					
							7 620,—				
		5 hulpvuurtorenwachters :									
		1 op Klein Curaçao	f	1 200,—				1 200,—			
		1 op Aruba (Noordwestpunt)		1 200,—				1 200,—			
		3 op Bonaire :									
		1 te Boca Spelonk	f	1 080,—				1 080,—			
		1 te Noordwestpunt		1 080,—				1 080,—			
		1 ter Lage Westkust		1 080,—				1 080,—			
						3 240,—					
							5 640,—				
		1 bediende op Klein Curaçao					840,—	840,—			
		1 lichtwachter op Fort Amsterdam op St. Martin					240,—	480,—			
									19 267,—	18 365,—	
	b.	reis- en teerkosten van den technisch ambtenaar					500,—	500,—	500,—	468,—	
							20 415,—	**20 360,—**			
83		Benoodigdheden voor haven- en kustverlichting en andere uitgaven :									
		Curaçao			f	4 500,—		4 500,—			
		Klein Curaçao				1 200,—		1 200,—			
		Aruba					3 000,—	3 000,—			
		Bonaire					2 500,—	2 500,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.					GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		St. Martin			f	200,—		f 200,—			
							f 11 400,—	11 400,—	f 11 400,—	f 10 701,—	(81) In verband met de uitbreiding van de waterdistributie op Aruba is het noodzakelijk 1 hulpfitter aan te stellen.
		Weerkundige dienst.									
84		Loon van 3 waarnemers:									(82) De noodzakelijkheid van de aanstelling van een werkman bij de distillatie-inrichting op Aruba doet zich gevoelen. Om deze reden wordt hierbij een krediet voor zijn loon aangevraagd.
		St. Martin			f	240,—		240,—			
		St. Eustatius				120,—		120,—			
		Saba				120,—		120,—			
							480,—	480,—	480,—	473,—	(83) Het overschot is te danken aan het feit, dat ook gedurende 1934 de distillatie-inrichtingen op Curaçao zoo goed als buiten bedrijf zijn gebleven. Aangezien voor 1934 een ruim krediet was toegestaan, werd van de gelegenheid gebruik gemaakt om de waterdistributie op Aruba tot St. Nicolaas uit te breiden, waardoor in de behoefte aan water aldaar werd voorzien, terwijl hierdoor tevens de inkomsten van 's landswatervoorzieningsdienst toenamen.
85		Andere uitgaven					750,—	750,—	200,—	95,—	
		Watervoorzieningsdienst.									
86		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den Landswatervoorzieningsdienst, de ambtenaren en het overige personeel:									(84) De directeur van den Landswatervoorzieningsdienst, die tot dusverre de beschikking had over een dienstauto, heeft thans een eigen vervoermiddel, waarvoor hem een vergoeding is toegekend. In verband met het veelvuldig gebruik, dat hij van dit vervoermiddel voor den dienst moet maken, is de vergoeding op het aangevraagd bedrag vastgesteld.
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:									(85) Het hierbij aangevraagd krediet is als volgt samengesteld:
		Curaçao:									
		1 directeur			f	8 616,—		8 616,—			
		1 technisch ambtenaar				6 396,—		6 396,—			
		1 commies				6 000,—		6 000,—			
		4 beambten, tevens meteropnemers				5 400,—		5 400,—			
		1 meterhersteller				1 250,—		1 250,—			
		2 pijpfitters				7 800,—		7 800,—			
		2 hulpfitters				2 400,—		2 400,—			
		2 chauffeurs				2 000,—		2 000,—			
		1 werkman				750,—		750,—			
		2 grondwerkers				1 500,—		1 500,—			
					f	42 112,—					
		Distillatie-inrichtingen:									
		1 machinist			f	4 680,—		4 500,—			
		3 stokers				3 600,—		3 600,—			
		3 verdampersbedienden				3 600,—		3 600,—			
		1 olieman				1 000,—		1 000,—			
		1 oliepompman				1 000,—		1 000,—			
		2 wachters				1 800,—		1 800,—			
						15 680,—					
		Pompstations:									
		5 wachters			f	7 000,—		7 000,—			
		1 wachter-molenhersteller				1 800,—		1 800,—			
		3 helpers				2 000,—		2 000,—			
						10 800,—					
					f	68 592,—					
		Aruba:									
		1 administrateur			f	4 200,—		4 200,—			
		1 kantoorjongen-meteropnemer				900,—		600,—			
		1 chauffeur				1 000,—		900,—			
		1 fitter				4 000,—		4 000,—			
		1 hulpfitter (81)				1 000,—					
					f	11 100,—					
		Distillatie-inrichting:									
		1 machinist			f	4 440,—		4 200,—			
		3 stokers				4 500,—		4 500,—			
		3 verdampersbedienden				4 500,—		4 500,—			
		1 olieman				750,—		750,—			
		1 werkman (82)				750,—					
						14 940,—					
						26 040,—					
					f	94 632,—			92 716,—	(83) 89 825,—	
	b.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen aan:									
		den directeur (84)			f	1 080,—		720,—			
		den technisch-ambtenaar				720,—					
						1 800,—			900,—	884,—	
							96 432,—	92 782,—			
87		Bedrijfs- en onderhoudskosten: (85)									
		Curaçao			f	51 000,—		51 000,—			
		Aruba				24 000,—		22 500,—			
							75 000,—	73 500,—	122 700,—	(83) 114 184,—	
88		Onderhoud van dammen op Curaçao					10 000,—	10 000,—	22 000,—	(86) 10 656,—	(86) De bij suppletoire begrooting toegestane kredieten zijn gebleken te ruim te zijn gesteld.

Aruba:

Distillatie-inrichting:

Stook- en smeerolie	f 18 000,—	
Onderhoudskosten en aanschaffing onderdeelen	2 000,—	
Schoonmaken verdampers	1 000,—	
	f 21 000,—	
Distributiekosten:		
Onderhoud van reservoirs, buisleidingen, openbreken en herstelling van straten enz.	f 1 500,—	
Algemeene kosten en aanschaffing materialen voor buisleidingen enz.	1 500,—	
	f 3 000,—	
	f 24 000,—	
	f 75 000,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
89		Onderhoud en verbetering van putten in de buitendistricten van Curaçao			f 5 000,—	f 5 000,—	f 8 000,—	f (86) 6 970,—	(87) Het is dringend noodig in verschillende bevolkingscentra putten te graven ter voorziening aan de behoefte aan drinkwater, waarom hierbij een hooger krediet wordt aangevraagd.
90		Onderhoud en verbetering van putten en aanleg en onderhoud van dammen op de eilanden buiten Curaçao:							
		Aruba (87)	f	5 000,—		3 000,—			(88) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Bonaire		3 000,—		3 000,—			
		St. Martin		2 000,—		2 000,—			(89) Raming 1935 f 282 815,—
		St. Eustatius		1 000,—		1 000,—			Gaat af:
					11 000,—	**9 000,—**	8 000,—	(88) 5 952,—	C. van Thys Coronel f 462,—
		Hypotheekkantoor op Curaçao.							P. H. Euwens 980,—
91		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van het personeel:							Dr. C. S. Gorsira 4 500,—
		1 hypotheekbewaarder	f	3 960,—					J. B. Gravenhorst 4 387,—
		1 klerk		1 956,—					J. P. Lamp 920,—
					5 916,—	3 960,—			J. H. Lampe 2 800,—
		Curaçaosche Bank.				1 824,—			H. Statius Muller 4 000,—
						5 784,—	5 028,—	5 580,—	Q. L. Rigaud 2 912,—
92		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van het personeel:							E. E. de Weever 420,—
		1 secretaris	f	4 800,—					21 381,—
		1 klerk		2 198,—					f 261 434,—
		2 schrijvers		2 136,—					Komt bij:
		1 bode		900,—					J. A. van Bruggen f 1 600,—
					10 034,—	4 800,—			F. H. van Dinter 1 766,—
93		Benoodigdheden en andere uitgaven			5 000,—	1 956,—			Dr. W. C. de la Try Ellis 4 500,—
		Kamers van Koophandel en Nijverheid.				2 040,—			M. J. P. de Groen 1 200,—
94		Loon van twee secretarissen:				900,—			J. S. G. Haayen-Spit 3 000,—
		Curaçao	f	300,—		**9 696,—**	9 770,—	9 295,—	F. A. Hollander 1 674,—
		Aruba		300,—					G. R. Hopkins 3 400,—
					600,—	**5 000,—**	5 000,—	(88) 1 422,—	E. S. Lansberg 250,—
95		Andere uitgaven:							H. J. Mellema 2 310,—
		Curaçao	f	1 900,—					A. Romijn 720,—
		Aruba		300,—					C. J. Samson 3 600,—
					2 200,—	300,—			G. P. L. de Windt 997,—
		Pensioenen, wachtgelden, onderstanden, gunstgaven, uitgaven voor de waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, toelagen en kindertoeslag.				300,—			25 017,—
						600,—	600,—	600,—	f 286 451,—
96		Pensioenen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden) (89)			286 451,—	1 900,—			(90) Raming 1935 f 97 004,—
						300,—			Gaat af:
97		Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren (alle eilanden) (90)			105 294,—	**2 200,—**	2 200,—	2 325,—	Wed. J. Medema f 147,—
									„ J. B. van Berkel 420,—
98		Pensioenen van onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en van hunne weduwen en weezen (alle eilanden)			*Memorie*				567,—
									f 96 437,—
99		Wachtgelden (alle eilanden) (91)			*Memorie*	**282 815,—**	268 122,—	281 921,—	Komt bij:
									Wed. H. Statius Muller f 2 000,—
									„ E. E. de Weever 210,—
						97 004,—	99 162,—	99 554,—	„ Dr. C. S. Gorsira 2 250,—
									„ C. van Thys Coronel 231,—
									„ Q. L. Rigaud 1 456,—
						Memorie	*Memorie*		„ J. B. Gravenhorst 2 250,—
									„ J. P. Lamp 460,—
						1 872,—	4 586,—	3 077,—	8 857,—
									f 105 294,—
									(91) Deze post wordt pro memorie geraamd aangezien er thans geen wachtgeld genietende ambtenaren zijn

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.		GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.
100		Onderstanden (alle eilanden) (92)		f 21 430,—	f 19 264,—	f 16 024,—	f 20 096,—
101		Gunstgaven en onverplichte betalingen (alle eilanden)		1 000,—	1 000,—	1 000,—	1 485,—
102		Waarneming van tijdelijk opengevallen betrekkingen, voor zoover het niet mogelijk is die aan te wijzen op de artikelen, waarin de bezoldigingen voor die betrekkingen zijn omschreven (alle eilanden)		5 000,—	5 000,—	5 000,—	3 642,—
103		Toelagen aan gewezen Nederlandsche ambtenaren en onderwijzers wegens vervulling in Curaçao van een landsbetrekking (alle eilanden)		325,—	325,—	208,—	325,—
104		Toelagen aan weduwen van broeders in de orde van den Nederlandschen Leeuw (alle eilanden)		200,—	200,—	200,—	200,—
105		Toelagen wegens gemis aan inkomsten en kindertoeslag (alle eilanden):					
	a.	toelagen wegens gemis aan inkomsten (93)	f 1 800,—		5 000,—		
	b.	kindertoeslag (94)	65 000,—		50 000,—		
				66 800,—	55 000,—	55 000,—	(94) 64 465,—
		Overtochts-, vervoer- en verplaatsingskosten.					
106		Uit- en terugzending van ambtenaren en werklieden, overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren en hunne gezinnen, terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten, uitzendingspremiën van uit Nederland gedetacheerde ambtenaren, tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing en andere uitgaven (alle eilanden): (95)					
	a.	uit- en terugzending van ambtenaren en werklieden	f 15 000,—		15 000,—	15 000,—	20 116,—
	b.	overtocht van met verlof gaande of van verlof terugkeerende en gepensionneerde ambtenaren	18 000,—		18 000,—	18 000,—	15 468,—
	c.	terugbetaling van uit eigen middelen betaalde overtochtskosten	4 000,—		4 000,—	4 000.—	2 269,—
	d.	uitzendingspremiën van uit Nederland gedetacheerde ambtenaren	10 000,—		10 000,—	10 000,—	1 622,—
	e.	tegemoetkoming in de kosten van verplaatsing	4 000,—		4 000,—	4 000,—	3 780,—
	f.	andere uitgaven	1 000,—		1 000,—	1 000,—	423,—
				52 000,—	52 000,—		
107		Uitlevering en uitzetting, overbrenging van veroordeelden naar Nederland, terugzending van in andere landen zonder middel van bestaan aangetroffen personen, afkomstig van Curaçao en onderhoud, kleeding, enz. van die personen, zoolang zij op eene gelegenheid tot terugkeer naar Curaçao wachten (alle eilanden)		8 500,—	8 500,—	8 500,—	(96) 2 827,—
108		Vervoer van personen en goederen tusschen de eilanden onderling (alle eilanden)		72 000,—	72 000,—	85 000,—	85 977,—
		Algemeene kosten.					
109		Reserveering voor afbetaling van hoofdsom en rente aan de erfgenamen van A. L. de Lannoy en A. A. Ribbius ter zake van de onteigening van de plantages Rio Canario en Suffisant		25 000,—	25 000,—	25 000,—	25 000,—
110		Grondbelasting op landseigendommen, welke niet bestemd zijn voor den openbaren dienst (alle eilanden) (97)		15 000,—	10 000,—	10 000,—	13 926,—
111		Rente en aflossing van opgenomen kasgelden (alle eilanden): (98)					
	a.	rente van opgenomen kasgelden	f 50 000,—		100 000,—	122 000,—	(99) 90 486,—
	b.	afbetaling van opgenomen kasgelden	1 104 406,—		500 000,—	1 500 000,—	1 500 000,—
				1154 406,—	600 000,—	(100) 50 000,—	50 000,—
						(101) 20 000,—	
112		Renteloos voorschot aan het St. Rose Hospitaal op St. Martin (102)		20 000,—			
113		Voorschot aan de Afdeeling Volkshuisvesting van den Curaçaaschen Roomsch-Katholieken Volksbond (103)		20 000,—			
114		Verzending van baar geld (alle eilanden)		1 000,—	1 000,—	1 000,—	
115		Gelden te reserveeren voor een pensioenfonds (alle eilanden) (104)		100 000,—	90 000,—	20 000,—	(105) 106 511,—
116		Kantoorbehoeften (alle eilanden)		12 000,—	12 000,—	12 000,—	12 967,—
117		Bindloon (alle eilanden)		1 500,—	1 500,—	1 500,—	1 852,—
				f 3 510 379,—	f 2 773 953,—	f 3 899 852,—	f 3 917 330,—

TOELICHTINGEN.

(92) Raming 1935 ..... f 19 264,—
Gaat af:
C. van Thys Coronel ..... f 300,—
J. Cohen ..... 450,—
O. Castillo ..... 180,—
Wed. J. J. van Lamoen ..... 300,—
E. L. Winfield ..... 180,—
J. Wolfschoon ..... 240,—
1 650,—
f 17 614,—

Komt bij:
T. I. Arens ..... f 180,—
Wed. J. Cohen ..... 210,—
„ C. van Thys Coronel ..... 150.—
E. Coffy ..... 240,—
N. Coster ..... 180,—
J. W. Damoiseaux ..... 540,—
J. A. Francisca, z. n. e. t. Pietersz ..... 120,—
M. da Costa Gomez ..... 180,—
M. S. Johnson ..... 180,—
J. Johnson ..... 180,—
J. C. Maduro ..... 210,—
M. Maduro ..... 180,—
B. Mariana ..... 120,—
A. Martis ..... 180,—
G. Pataca ..... 180,—
J. E. Richardson ..... 216,—
Wed. P. L. Sambo ..... 330,—
Ph. Schoop ..... 120,—
Wed. E. L. Winfield ..... 120,—
3 816,—
f 21 430,—

(93) Lager geraamd, aangezien enkele ambtenaren, die in het genot waren van toelagen wegens gemis aan inkomsten 's Lands dienst hebben verlaten.

(94) Overschrijding van dit krediet was tengevolge van personeelsuitbreiding onvermijdelijk. In verband hiermede is het voor 1936 hooger geraamd.

(95) Op dit artikel is in totaal f 43.678,— uitgegeven, zoodat het artikel een overschot van f 8.322,— aanwijst; op de verschillende onderdeelen is naar de behoefte meer of minder uitgegeven.

(96) Naar de behoefte minder uitgegeven.

(97) Aan de hand van de over 1934 gedane uitgaven hooger geraamd.

(98) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 111.

(99) Volgens uit Nederland ontvangen bericht is het hier vermeld bedrag wegens rente over 1934 verschuldigd.

(100) Toegestaan voor „Renteloos voorschot aan het St. Elizabeth's gasthuis".

(101) Toegestaan voor „Renteloos voorschot aan het San Pedro de Verona Hospitaal op Aruba".

(102) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 112.

(103) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 113.

(104) Aan de hand van de opbrengst van de pensioenskortingen over 1934 hooger geraamd.

(105) De kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerden wegens pensioen hebben over het jaar 1934 f 106.511,— bedragen, welk bedrag bestemd is tot vorming van een pensioenfonds.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.					Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		Vde AFDEELING.									
		Openbare Werken.									
		Ambtenaren en beambten.									
118		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en loon van den directeur van openbare werken en van de ambtenaren en het overige personeel:									(106) In totaal is ten laste van dit artikel f 2 408,— meer verantwoord dan toegestaan. Deze overschrijding is hoofdzakelijk toe te schrijven aan de omstandigheid, dat reeds in 1934 overgegaan moest worden tot aanstelling van den voor 1935 aangevraagden technisch ambtenaar voor gebouwen.
	a.	personeel in vasten dienst:									(107) Het loon van dezen leerling-teekenaar wordt tot dusver verantwoord ten laste van de verschillende werken. Het komt regelmatiger voor hiervoor een afzonderlijk krediet te ramen.
		Curaçao:									
		1 directeur		f	10 800,—			f 10 800,—			(108) Een van de beide dienstauto's is afgeschreven en de andere staat op het punt te worden afgeschreven.
		1 commies			4 800,—			12 325,—			
		1 adjunct-commies			4 200,—			2 328,—			(109) De directeur, die de beschikking had over een dienstauto, heeft een eigen vervoermiddel aangeschaft. Voor het gebruik van dit vervoermiddel ten behoeve van den dienst is hem een vergoeding van f 900,— 's jaars toegekend.
		3 schrijvers			3 276,—			6 396,—			
		1 technisch ambtenaar voor wegen en bouwwerken			6 396,—			5 400,—			(110) Deze bedragen zijn geraamd overeenkomstig de thans geldende regeling.
		1 technisch ambtenaar voor gebouwen			5 850,—			6 396,—			
		1 technisch ambtenaar voor bouw- en woningtoezicht, rooiwezen en reinigingsdienst			6 396,—			6 396,—			(111) Overschreden aangezien aan een der technische ambtenaren, die in verband met een grondige reparatie van enkele buitenwegen een zeer druk gebruik van zijn vervoermiddel moest maken een hooger bedrag dan toegestaan werd uitgekeerd en verder ook aan den technisch ambtenaar voor gebouwen een vergoeding voor het gebruik van zijn vervoermiddel moest worden toegekend.
		1 technisch ambtenaar bij het stoomwezen			6 396,—			6 396,—			
		1 technisch ambtenaar, hoofd der werkplaatsen			6 396,—			2 100,—			
		1 magazijnmeester			2 265,—			6 396,—			
						f 56 775,—		1 140,—			
		Aruba:									
		1 technisch ambtenaar		f	6 396,—						
		1 schrijver			1 140,—						
						7 536,—					
						f 64 311,—			f 53 967,—	f (106) 62 225,—	(112) Deze kredieten zijn wederom verlaagd tot de voor 1934 toegestane bedragen, aangezien die voor gewoon onderhoud toereikend zijn en het te voorzien is, dat in 1936 geen buitengewoon onderhoud noodig zal zijn.
	b.	personeel in tijdelijken dienst:									
		Curaçao:									
		2 leerling-teekenaars		f	3 200,—			3 000,—			(113) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		2 magazijnknechten			2 000,—			2 000,—			
		3 wachters op Parera			3 825,—			3 825,—			
		1 wachter bij de Koningin Wilhelminabrug en het gasoline-pomphuisje op de de Ruyterkade			1 320,—			1 320,—			
		1 bode			950,—			950,—			
						11 295,—					
		Aruba:									
		1 werkbaas		f	2 400,—			2 400,—			
		1 leerling-teekenaar (107)			1 600,—						
						4 000,—					
						15 295,—					
							f 79 606,—	**79 568,—**	18 679,—	(106) 12 829,—	
119		Reis- en teerkosten, onderhoud van dienstauto's en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen:									
	a.	reis- en teerkosten van den directeur en het overige personeel				f	1 000,—	1 000,—	1 000,—	932,—	
	b.	onderhoud van een dienstautobus (108)					900,—	3 200,—	4 200,—	(108) 2 257,—	
	c.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen:									
		Curaçao:									
		aan den directeur (109)		f	900,—						
		aan 4 technische ambtenaren (110)			3 732,—			3 456,—			
						f	4 632,—				
		Aruba:									
		aan een technisch ambtenaar (110)			972,—			864,—			
							5 604,—		3 060,—	(111) 4 888,—	
							7 504,—	**8 520,—**			
120		Aankoop van materialen en teekenbenoodigdheden					**500,—**	**500,—**	500,—	588.—	
		Landsgebouwen.									
121		Onderhoud en herstelling van de Landsgebouwen en eigendommen, aankoop en onderhoud van meubelen, schoonhouden van kantoorlokalen, aankoop van water en andere uitgaven:									
	a.	onderhoud en herstelling van de gebouwen en eigendommen:									
		Curaçao				f	75 000,—	75 000,—			
		Aruba					19 000,—	19 000,—			
		Bonaire (112)					3000,—	5 000,—			
		St. Martin					5 000,—	5 000,—			
		St. Eustatius (112)					2 500,—	4 000,—			
		Saba (112)					2 500,—	4 000,—			
						f	107 000,—		98 000,—	(113) 101 960,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
	b.	aankoop en onderhoud van meubelen voor de kantoren en loogeergebouwen:							(114) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Curaçao	f	3 000,—		f 3 000,—			
		Aruba		1 000,—		1 000,—			(115) Lager geraamd aangezien na het aanbrengen van asfalt verhardingen op de voornaamste buitenwegen de wegverbetering in langzamer tempo zal worden voortgezet.
		Bonaire		250,—		250,—			
		St. Martin		300,—		300,—			
		St. Eustatius		200,—		200,—			(116) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Saba		300,—		200,—			
			f	5 050,—			f 4 950,—	f 5 293,—	(117) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	c.	schoonhouden van kantoorlokalen en aanbrengen van water (alle eilanden)		4 000,—		4 000,—	4 000,—	3 379,—	
	d.	aankoop van water uit de Landswaterleiding		15 000,—		15 000,—	15 000,—	(114) 12 383,—	(118) Een verhooging van f 1 000,— is noodig in verband met eenige uitbreiding van de straatverlichting.
	e.	andere uitgaven (alle eilanden)		2 000,—		2 000,—	2 000,—	2 433,—	(119) Van dit bedrag is f 15 500,— bestemd voor de verlichting van Oranjestad en f 7 500,— voor die van St. Nicolaas.
					f 133 050,—	**137 950,—**			
		Straten en wegen.							
122		Onderhoud en herstelling van straten en wegen:							
		Curaçao (115)	f	145 000,—		190 000,—			
		Aruba		40 000,—		40 000,—			
		Bonaire		9 000,—		9 000,—			
		St. Martin		6 000,—		6 000,—			
		St. Eustatius		3 000,—		3 000,—			
		Saba		4 000,—		4 000,—			
					207 000,—	**252 000,—**	324 000,—	324 907,—	
123		Straten- en wegenverbetering te bestrijden uit de opbrengst van de motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting:							
		Curaçao	f	70 000,—		70 000,—			
		Aruba		25 000,—		25 000,—			
					95 000,—	**95 000,—**	110 000,—	(116) 107 567,—	
		Kaden en bruggen.							
124		Onderhoud en herstelling van kaden en landingsplaatsen, de Koningin Wilhelminabrug, de Rifbrug, de van Eyck van Voorthuyzenbrug en de hangbruggen over het Rifwater:							
		Curaçao	f	6 000,—		6 000,—			
		Aruba		2 000,—		2 000,—			
		Bonaire		1 500,—		1 500,—			
		St. Martin		500,—		500,—			
		St. Eustatius		200,—		200,—			
		Saba		200,—		200,—			
					10 400,—	**10 400,—**	9 400,—	(117) 6 829,—	
		Baggerwerken en peilingen.							
125		Het op diepte houden of brengen van havens en baaien (alle eilanden)			**7 000,—**	**7 000,—**	7 000,—	(117) 5 851,—	
		Vaartuigen.							
126		Onderhoud, herstelling en bedrijf van vaartuigen:							
	a.	onderhoud, herstelling en bedrijf van de motor- en sleepbooten van het departement van openbare werken	f	7 000,—		7 000,—	9 000,—	(117) 7 123,—	
	b.	onderhoud en herstelling van de lichters en vlotten van het departement van openbare werken		3 000,—		3 000,—	3 000,—	3 427,—	
					10 000,—	**10 000,—**			
		Meerboeien.							
127		Onderhoud en herstelling van meerboeien:							
		Curaçao	f	2 300,—		2 300,—			
		Bonaire		700,—		700,—			
					3 000,—	**3 000,—**	3 000,—	(117) 1 224,—	
		Straatverlichting.							
128		Toelagen of loon van 4 lantaarnopstekers:							
		1 op Bonaire, tevens opsteker van het havenlicht en belast met het schoonhouden der landskantoren en het aanbrengen van drinkwater	f	300,—		300,—			
		1 op St. Eustatius		260,—		260,—			
		2 op Saba:							
		1 te Bottom	f	260,—		260,—			
		1 te Windwardside		150,—		150,—			
				410,—					
					970,—	**970,—**	918,—	921,—	
129		Benoodigdheden en andere uitgaven:							
		Curaçao (118)	f	37 000,—		36 000,—			
		Aruba (119)		23 000,—		20 000,—			

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		Bonaire		f 1 300,—		f 1 000,—			(120) Op St. Martin zijn bijna geen uitgaven voor de straatverlichting gedaan, aangezien het electriciteitsbedrijf aldaar begin 1934 buiten werking werd gesteld.
		St. Martin		1 300,—		1 300,—			
		St. Eustatius		600,—		600,—			
		Saba		600,—		600,—			
					f 63 800,—	**59 500,—**	f 54 400,—	f (120) 53 036,—	(121) Dit bedrag is geraamd overeenkomstig de thans geldende regeling.
		Reinigingsdienst.							(122) De raming is met f 1 000,— verhoogd met het oog op den aankoop van een vuilnistruck met gesloten bak.
130		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van de opzichters en onderopzichters:							(123) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 134.
	a.	bezoldigingen of toelagen:							(124) Toegestaan voor:
		Curaçao:							
		2 opzichters	f 8 424,—			4 020,—			Curaçao:
		2 onderopzichters	2 700,—			6 300,—			a. bouw van een krankzinnigengesticht f 90 000,—
				f 11 124,—					Aruba:
		Aruba:							
		1 onderopzichter		2 280,—		2 280,—			b. uitbreiding landskantoren 20 000,—
				f 13 404,—			12 770,—	10 964,—	c. bouw van een postkantoor te St. Nicolaas 12 000,—
	b.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen (121)		1 944,—		1 728,—	2 160,—	1 337,—	d. bouw van 4 volksprivaten te St. Nicolaas 3 000,—
					15 348,—	**14 328,—**			e. aanschaffing van een wegploeg 5 000,—
131		Aanschaffing van benoodigdheden, arbeidsloonen en andere uitgaven:							Bonaire:
	a.	aanschaffing van benoodigdheden:							f. bouw van een markthal te Kralendijk 1 000,—
		Curaçao	f 3 500,—			3 500,—			g. aanleg telefoonnet 11 000,—
		Aruba (122)	2 500,—			1 500,—			St. Martin:
				f 6 000,—			5 000,—	4 709,—	h. verbetering openbare school te Prinsen Kwartier 7 500,—
	b.	arbeidsloonen en andere uitgaven:							St. Eustatius:
		Curaçao	f 70 000,—			70 000,—			
		Aruba	15 000,—			15 000,—			i. vernieuwing van den steiger 4 000,—
		Bonaire	1 500,—			1 000,—			Saba:
		St. Martin	1 500,—			1 500,—			
		St. Eustatius	2 000,—			2 000,—			j. bouw van een landskantoor 15 000,—
		Saba	2 000,—			2 000,—			k. uitbreiding telefoonnet 2 500,—
				92 000,—			91 000,—	91 964,—	f 171 000,—
					98 000,—	**96 500,—**			
		Gouvernements werkplaatsen							
132		Uitgaven voor de exploitatie van de gouvernements-werkplaatsen, welke worden verrekend met de werken en diensten, waarvoor werkzaamheden worden verricht			*Memorie*	*Memorie*	*Memorie*		(125) Toegestaan voor:
									a. asfalteering weg naar havenemplacement f 6 000,—
		Magazijn.							b. bouw van een politiewachthuis 14 000,—
133		Aankoop van materialen, die niet dadelijk, doch eerst later ten laste van bepaalde werken worden gebracht			*Memorie*	*Memorie*	*Memorie*		c. bouw van een pier 4 000,—
									d. bouw van een krankzinnigengesticht 60 000,—
		Nieuwe werken.							e. bouw van gouvernementskantoren 20 000,—
134		Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen: (123)							f. uitdieping van de Paardenbaai 35 000,—
		Curaçao:							g. uitbreiding markthallen 15 000,—
	a.	bouw van een politiebureau	f 48 000,—						h. aanschaffing van een wegschaaf 5 000,—
	b.	uitbreiding van de Emmaschool	10 800,—						i. aankoop van een stuk grond op het Wilhelminaplein 15 000,—
	c.	bouw van een bijgebouw voor den Landsradiodienst te Groot Kwartier	6 500,—						j. verbetering van de woning van den gouvernements geneeskundige in het 2e district 6 000,—
				f 65 300,—					f 180 000,—
		Aruba:							
	d.	bouw van politiewoningen en garages te St. Nicolaas	f 20 000,—						(126) Uitgegeven voor:
	e.	uitbreiding van de gevangenis te Oranjestad	4 000,—						a. verbetering weg naar havenemplacement f 8 584,—
	f.	verbetering van den weg naar Sta. Cruz	80 000,—						b. bouw van een politiewachthuis 18 849,—
	g.	vernieuwing van den schoenersteiger in de Paardenbaai	30 000,—						c. bouw van een pier 3 854,—
	h.	kosten van voorbereiding voor het maken van een Westelijken havenmond aan de Paardenbaai	10 000,—						d. bouw van een krankzinnigengesticht 60 000,—
				144 000,—					f. uitdieping van de Paardenbaai 47 411,—
		Saba:							g. uitbreiding markthallen 13 551,—
	i.	verbetering van de landingsplaats		6 000,—					h. aanschaffing van een wegschaaf 4 364,—
					215 300,—	(124) **171 000,—**	(125) 180 000,—	(126) 175 397,—	i. aankoop van een stuk grond op het Wilhelminaplein 15 250,—
					f 946 478,—	f 946 236,—	f 1 017 004,—	f 1 004 423,—	j. verbetering van de woning van den gouvernements geneeskundige in het 2e district 3 534,—
									f 175 397,—

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
		VIde AFDEELING.					
		Openbare Gezondheidsdienst.					
		Ambtenaren, beambten en gezondheidscommissie.					
135		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon en vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de ambtenaren en beambten, de gouvernements-geneeskundigen, de gouvernements-vroedvrouwen en den secretaris bij de gezondheidscommissie:					
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:					
		Curaçao:					
		1 directeur	f 10 800,—	f 10 800,—			
		2 adjunct-commiezen	6 900,—	6 034,—			
		1 bode	720,—	720,—			
		6 gouvernements-geneeskundigen:					
		1 belast met den haven- en quarantainedienst	f 5 580,—	5 580,—			
		1 in het oostelijk stadsdistrict (127)	9 600,—	5 580,—			
		1 in het westelijk stadsdistrict (127)	9 600,—	5 580,—			
		1 belast met de behandeling der verpleegden in het krankzinnigengesticht	9 600,—	9 600,—			
		2 in de buitendistricten	11 160,—	11 160,—			
			45 540,—				
		3 gouvernements-vroedvrouwen	13 080,—	13 080,—			
		1 buitengewoon gouvernements-geneeskundige belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrouwenziekten aan onvermogenden en ambtenaren die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling	3 600,—	3 600,—			
		2 hulpverpleegsters (128)	1 800,—	900,—			
		1 secretaris bij de gezondheidscommissie	300,—	300,—			
			f 82 740,—				
		Aruba:					
		3 gouvernements-geneeskundigen	f 16 740,—	16 740,—			
		1 gouvernements-vroedvrouw	5 400,—	5 400,—			
		1 buitengewoon gouvernements geneeskundige belast met de bijzondere heelkundige hulp en hulp bij vrouwenziekten aan onvermogenden en ambtenaren die recht hebben op vrije geneeskundige behandeling (129)	1 800,—				
		1 buitengewoon gouvernements-geneeskundige belast met den havendienst bij Druif	1 200,—	1 200,—			
			25 140,—				
		Bonaire:					
		1 gouvernements-geneeskundige	5 580,—	5 580,—			
		St. Martin:					
		1 gouvernements-geneeskundige	5 580,—	5 580.—			
		St. Eustatius:					
		1 gouvernements geneeskundige	5 580,—	5 580,—			
		Saba:					
		1 gouvernements geneeskundige	5 580,—	5 580,—			
			f 130 200,—	f 114 682,—	f 114 682,—		
	b.	vergoeding aan 1 gouvernements geneeskundige belast met het visiteeren van schepen in de Caracasbaai (127)	360,—	1 200,—	3 600,—	3 420,—	
	c.	toelagen van de gouvernements-geneeskundigen:		(130) 1 200,—			
		in het 3de district van Curaçao	f 720,—	(130) 1 200,—			
		Bonaire	720,—	720,—			
		St. Martin	720,—	720,—			
		St. Eustatius	1 200,—	720,—			
		Saba	720,—	1 200,—			
			4 080,—	720,—			
					4 080,—	4 080,—	
	d.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen aan: (131)					
		den directeur	f 648,—	576,—			
		11 gouvernements-geneeskundigen:					
		5 op Curaçao	3 684,—	3 336,—			
		2 op Aruba	1 440,—	1 272,—			
		1 op Bonaire	624,—	552,—			
		1 op St. Martin	624,—	552,—			
		1 op St. Eustatius	400,—	400,—			
		1 op Saba	400,—	400,—			
		4 Gouvernements-vroedvrouwen:					
		3 op Curaçao	2 448,—	2 160,—			

(127) Zie de Memorie van Toelichting op de suppletoire begrooting 1935 ad 25um (Gedrukte stukken zittingsjaar 1934-1935-35-2).

(128) Een van deze hulpverpleegsters is tot dusver geraamd als buitenwonende verpleegster van de inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten, terwijl zij in werkelijkheid dienst doet in de kliniek op Scharloo. Het komt juister voor haar loon onder dit artikel te brengen. Verder wordt een tweede hulpverpleegster aangevraagd, aangezien het noodzakelijk is ook aan de Overzijde een dergelijke kliniek in te richten. (Zie ook de Memorie van Toelichting op de suppletoire begrooting 1935 ad 31um.

(129) Aangezien een chirurg zich begin 1935 op Aruba heeft gevestigd, komt het gewenscht voor dezen met de heelkundige behandeling van de gouvernements patiënten aldaar te belasten. Door deze regeling zullen de patiënten vlugger kunnen worden behandeld en zullen de daaraan verbonden uitgaven minder bedragen dan bij een vervoer naar Curaçao.

(130) Toegestaan voor „1 gouvernements geneeskundige belast met de klinische behandeling van geslachtsziekten" en „1 belast met de oogheelkundige behandeling."

(131) Deze bedragen zijn geraamd volgens de thans geldende regeling.

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			Geraamd voor 1936.	Toegestaan voor 1935.	Toegestaan voor 1934.	Uitgaven gedaan of nog te doen voor 1934.		TOELICHTINGEN.
		1 op Aruba	f	816,—		f 720,—				
			f	11 084,—			f 12 212,—	f 11 779,—		(132) Bij de 2de suppletoire begrooting voor 1934 is krediet toegestaan voor bezoldiging van 1 patholoog-anatoom-bacterioloog. Om deze reden wordt een gelijk krediet voor 1936 geraamd.
	e.	vergoeding aan 4 gouvernements-geneeskundigen voor het gebruik van hun telefoon voor dienst		240,—		180,—				
					f 145 964,—	**136 422,—**				(133) De patholoog-anatoom-bacterioloog is nog niet aangesteld.
136		Aanschaffing en onderhoud van instrumenten en hulpmiddelen voor onderzoek ten behoeve van den dienst (alle eilanden)			**500,—**	**500,—**	500,—	354,—		(134) Naar de behoefte minder uitgegeven.
137		Reis- en teerkosten van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, de leden en den secretaris van de gezondheidscommissie en de deskundigen, die door die commissie worden gehoord			**500,—**	**500,—**	500,—	161,—		(135) In verband met de hem opgedragen meerdere werkzaamheden wordt voorgesteld de bezoldiging van dezen opzichter te verhoogen. (Vgl. suppletoire begrooting 1935 ad 27um).
		Laboratorium.								(136) Naar de behoefte minder uitgegeven.
138		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen van den patholoog-anatoom-bacterioloog, den scheikundige, den hulpbacterioloog en den bediende:								(137) Bij de 2e suppletoire begrooting 1934 is krediet toegestaan voor bezoldiging van een hoofdverpleger. Verder is het noodzakelijk gebleken het aantal oppassers voor een behoorlijk toezicht op de verpleegden met één te vermeerderen. Door het verplaatsen van het krankzinnigengesticht naar Groot Kwartier zal een truck moeten worden aangeschaft voor vervoer van levensmiddelen, enz. Voor dit vervoermiddel zal een chauffeur moeten worden aangesteld, die tevens als hulpoppasser dienst zal doen.
		1 patholoog-anatoom-bacterioloog (132)	f	9 600,—		6 708,—				
		1 scheikundige		6 708,—		6 000,—				
		1 hulpbacterioloog		6 000,—		2 004,—				
		1 bediende		2 004,—		**14 712,—**	19 086,—	(133) 13 392,—		
					24 312,—					
139		Benoodigdheden en andere uitgaven			**3 000,—**	**3 000,—**	3 000,—	(134) 1 515,—		(138) Minder uitgegeven aangezien de hoofdverpleger eerst in October 1934 is aangesteld.
		Quarantainedienst.								
140		Bezoldiging of loon van de opzichters en den bediende van de quarantaineplaatsen aan de Caracasbaai en op Mundo Nobo:								(139) Bij suppletoire begrooting 1935 is een gelijk bedrag voor de werktherapie aangevraagd.
		1 opzichter aan de Caracasbaai	f	1 200,—		1 200,—				(140) In verband met de uitgaven voor werktherapie overschreden.
		1 opzichter bij de barakken op Mundo Nobo en openbare begraafplaatsen, tevens begeleider van de ambulance en hoofdverpleger in de kliniek voor geslachtsziekten op Mundo Nobo (135)		3 000,—		2 160,—				(141) Teneinde de directie van het leprozengesticht in de gelegenheid te stellen de tekorten over vorige jaren terug te betalen en in de toekomst tekort te voorkomen, is het gewenscht de vergoeding voor verpleging te bepalen op f 2.— per dag per persoon. Een vergoeding van f 2.— per dag komt het Bestuur niet hoog voor, gezien de speciale verpleging die een lepralijder vereischt en het gevaar aan de verpleging verbonden. De hierbij voorgestelde verhoging van het krediet houdt met het vorenstaande verband.
		1 bediende		600,—		600,—				
					4 800,—	**3 960,—**	3 960,—	2 623,—		
141		Benoodigdheden, huisvesting van geobserveerden en andere uitgaven			**4 000,—**	**4 000,—**	2 000,—	(136) 745,—		
142		Kosten van uitvoering van den dienst:								(142) Naar de behoefte meer uitgegeven.
		Aruba	f	150,—		150,—				
		Bonaire		150,—		150,—				
		St. Martin		150,—		150,—				
		St. Eustatius		150,—		150,—				
		Saba		150,—		150,—				
					750,—	**750,—**	750,—	125,—		
		Krankzinnigengesticht.								
143		Bezoldigingen of loon van den rector-administrateur, den hoofdverpleger, de oppassers en den chauffeur-hulpoppasser: (137)								
		1 rector-administrateur, tevens directeur van het melaatschengesticht	f	1 800,—		1 800,—				
		1 hoofdverpleger		4 686,—						
		6 oppassers		7 200,—		6 000,—				
		1 chauffeur-hulpoppasser		1 200,—						
					14 886,—	**7 800,—**	11 500,—	(138) 9 156,—		
144		Aanschaffing van een truck (137)			**1 800,—**					
145		Onderhoud van de verpleegden, werktherapie, dagelijksche kleeding en andere uitgaven:								
	a.	onderhoud van de verpleegden	f	55 000,—		55 000,—				
	b.	werktherapie, dagelijksche kleeding en andere uitgaven (139)		6 000,—						
					61 000,—	**55 000,—**	55 000,—	(140) 58 460,—		
		Melaatschengesticht.								
146		Loon van 1 oppasser			**1 560,—**	**1 560,—**				
147		Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven (141)			**22 300,—**	**17 000,—**	17 000,—	(142) 18 536,—		
148		Uitkeering voor vervoermiddelen aan de dienstdoenden in het gesticht			**1 200,—**	**1 200,—**	1 200,—	1 200,—		
		Inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten.								
149		Loon van het verplegend personeel:								
		1 inwonende hulpverpleger	f	1 440,—		1 440,—				
		1 inwonende hulpverpleegster		900,—		600,—				
					2 340,—	**2 040,—**	2 940,—	2 805,—		

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.			GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
150		Verpleegkosten, voeding van het inwonend verplegend personeel en wettig gezin, alsmede andere uitgaven:							(143) Zie de Memorie van Toelichting bij artikel 152.
									(144) Toegestaan voor „Aanschaffing van een dienstauto".
	a.	verpleegkosten en voeding van het inwonend verplegend personeel en wettig gezin	f	4 000,—		f 4 000,—	f 4 000,—	f 3 355,—	(145) Naar de behoefte minder uitgegeven.
	b.	verlichting, onderhoud, herstelling en aanvulling van meubilair, werktuigen, enz., keuken- en waschpersoneel en andere uitgaven		3 000,—		3 000,—	3 000,—	2 112,—	(146) In 1934 kon de tuberculose-bestrijding niet krachtig ter hand worden genomen aangezien de door de hospitaals op Curacao en Aruba daarvoor te bouwen paviljoens nog niet gereed zijn gekomen.
					f 7 000,—	**7 000,—**			
		Hygiënische dienst.							(147) Gedurende 1934 moesten meer onvermogenden worden verpleegd dan waarop bij het doen der raming was gerekend.
151		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den controleur			**3 960,—**	**5 580,—**	5 580,—	5 580,—	
152		Bezoldiging of verlofbezoldiging van den hulpkeurmeester op Aruba (143)			**3 000,—**				(148) Geraamd in overeenstemming met de bij suppletoire begrooting 1935 ad 32um aangevraagde verhooging.
153		Onderhoud en bediening van een dienstauto			**2 500,—**	(144) 1 200.— **2 500,—**	2 500,—	1 613,-	
154		Arbeidsloonen en andere uitgaven:							(149) Naar de behoefte minder uitgegeven.
		Curaçao	f	2 700,—		2 700,—			
		Aruba		1 800,—		1 800,—			(150) Over 1936 zullen slechts de studiekosten van deze candidaten betaald moeten worden. Om deze reden worden geen reis- en uitrustingskosten geraamd.
					4 500,—	**4 500,—**	4 500,—	(145) 1 623,—	
		Keuringsdienst van eet- en drinkwaren.							(151) Deze uitgaven worden tot dusver gebracht gedeeltelijk ten laste van de politie en gedeeltelijk ten laste van het artikel voor vervoer van personen tusschen de eilanden onderling. Om een beter overzicht over deze uitgaven te hebben, komt het gewenscht voor een afzonderlijk krediet hiervoor te ramen.
155		Aankoop van monsters, enz.:							
		Curaçao	f	150,—		150,—			
		Aruba		150,—		150,—			
					300,—	**300,—**	300,—	107,—	
		Ziekenhuizen op St. Eustatius en Saba.							(152) Aan de hand van de over 1934 gedane uitgaven hooger geraamd.
156		Verpleegkosten en andere uitgaven:							
		St. Eustatius	f	1 500,—		1 500,—			
		Saba		800,—		800,—			
					2 300,—	**2 300,—**	2 300,—	2 216,—	
		Tuberculose bestrijding.							
157		Verpleging, huisvesting en andere uitgaven voor tuberculose patiënten:							
		Curaçao	f	26 000,—		26 000,—			
		Aruba		14 000,—		14 000,—			
					40 000,—	**40 000,—**	30 000,—	(146) 6 847,—	
		Algemeene kosten.							
158		Verpleging van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel, begrafeniskosten van onvermogenden, huur van spreekkamers voor gouvernements-geneeskundigen en -vroedvrouwen, verloskudige hulp van onvermogenden en benoodigdheden daarvoor, reiskosten en onderwijs in de verloskunde en vervoer van gouvernements-patiënten:							
	a.	verpleging van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en begrafeniskosten van onvermogenden:							
		Curaçao	f	70 000,—		70 000,—			
		Aruba		6 000,—		6 000,—			
		Bonaire		4 500,—		4 500,—			
		St. Martin		2 500,—		2 500,—			
		St. Eustatius		100,—		100,—			
		Saba		100,—		100,—			
					f 83 200,—		81 200,—	(147) 99 240,—	
	b.	huur van spreekkamers (148)							
		Curaçao	f	1 650,—		420,—			
		Aruba		210,—		30,—			
					1 860,—		450,—	553,	
	c.	verloskundige hulp van onvermogenden:							
		Curaçao	f	1 400,—		1 400,—			
		Aruba		600,—		600,—			
		Bonaire		560,—		500,—			
		St. Martin		100,—		100,—			
		St. Eustatius		100,—		100,—			
		Saba		50,—		50,—			
					2 750,—		2 750,—	(149) 872,—	
	d.	intern onderwijs in Nederland van 4 candidaten-vroedvrouw (150)			2 000,—	7 200,—	1 000,—		
	e.	vervoer van gouvernements patiënten, waaronder krankzinnigen en melaatschen en van hunne begeleiders (151)			1 000,—				
					90 810,—	**93 600,—**			
159		Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, kosten van operatiën van onvermogenden, gevangenen, gevangenis- en politiepersoneel, het wettig gezin van leden van dat personeel en verpleegden in de gestichten voor krankzinnigen en melaatschen, zoomede andere uitgaven (alle eilanden) (152)			**25 000,—**	**20 000,—**	20 000,—	24 082,—	

Nummers der artikelen.	Onderdeelen.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.				GERAAMD voor 1936.	TOEGESTAAN voor 1935.	TOEGESTAAN voor 1934.	UITGAVEN gedaan of nog te doen voor 1934.	TOELICHTINGEN.
160		Onderhoud van en andere uitgaven voor apotheken (alle eilanden)				f **1 500.—**	f **1 500,—**	f 750,—	f 1 357,—	(153) Toegestaan voor „Aanschaffing van twee ziekenauto's."
161		Onderhoud en bediening van ziekenauto's:								(154) Toegestaan voor „Onderhoud en bediening van den lijkwagen."
		Curaçao	f	2 000,—			2 000,—			
		Aruba		1 500,—			1 500,—			(155) Het juiste bedrag, dat aan het Rijk zal worden terugbetaald is nog niet bekend, doch zal vermoedelijk niet meer bedragen dan f 13 000,—. Voor 1936 wordt een gelijk bedrag aangevraagd.
						3 500,—	**3 500,—**	3 500,—	2 161,—	
							(153) 7 000,—		7 613,—	
							(154) 200,—			
162		Kosten van een algemeene koepokinenting en bewaring van koepokstof (alle eilanden)				**500,—**	**500,—**	500,—		(156) De raming is overschreden aangezien het voor 1934 toegestaan personeel voor een behoorlijke uitvoering van den dienst in overeenstemming moest worden gebracht met dat voor 1935 toegestaan.
163		Terugbetaling aan het Rijk van de helft van de uitgaven voor den geneeskundigen dienst der landmacht (personeelsuitgaven en materieele behoeften en overige uitgaven) (alle eilanden) (155)				**13 000,—**	**17 000,—**	17 000,—	(155) 13 000,—	(157) Zooals reeds in noot 95 van den uitgewerkten en toelichtenden staat van de begrooting voor 1935 is medegedeeld waren deze uitgaven voor 1934 te laag geraamd.
		Veterinaire dienst.								(158) Zie gedrukt stuk No. 7.
164		Bezoldigingen of verlofbezoldigingen, toelagen, loon, vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen en reis- en teerkosten van het personeel:								(*) Dit bedrag is bij suppletoire begrooting verhoogd en gebracht op f 6 798 685,—.
	a.	bezoldigingen, toelagen of loon:								
		1 gouvernements-veearts	f	8 928,—			8 928,—			
		1 marktmeester, tevens opzichter van het abattoir		4 044,—			4 044,—			
		1 vakwerkman aan het abattoir, à f 6,— per dag		2 196,—			2 190,—			
		1 werkman aan het abattoir, à f 2,50 per dag		915,—			1 825,—			
		3 controleurs aan de markthallen, à f 2,25 per man per dag		2 471,—			1 643,—			
		3 controleurs aan het abattoir en aan de markthallen, à f 2,50 per man per dag		2 745,—			1 551,—			
					f	21 299,—		16 857,—	(156) 19 414,—	
	b.	vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen aan:								
		den gouvernements-veearts	f	720,—			720,-			
		den marktmeester		720,—			480,—			
						1 440,—		1 500,—	1 386,—	
	c.	reis- en teerkosten				600,—	500,—	500,—	811,—	
						23 339,—	**21 881,—**			
165		Aankoop van materialen, onderhoud, verlichting, waterverbruik en andere uitgaven:								
	a.	aankoop van materialen	f	4 050,—			3 800,—	900,—	613,—	
	b.	onderhoud en stroom- en waterverbruik		7 420,—			7 620,—	5 580,—	(157) 8 982,—	
	c.	andere uitgaven		1 200,—			1 200,—	900,—	(157) 2 057,—	
						12 670,—	**12 620,—**			
						f 522 791,—	f 482 625,—	f 463 577,—	f 448 627,—	
		VIIde AFDEELING.								
		Onvoorziene Uitgaven.								
166		Onvoorziene uitgaven				f **100 000,—**	f **100 000,—**	f 100 000,—	f (158) 69 905,—	
		Algemeen Overzicht.								
		Iste Afdeeling Gouvernements-Secretarie				f 146 499,—	f 130 037,—	f 128 793,—	f 134 991,—	
		IIde „ Binnenlandsch Bestuur				1 104 387,—	1 050 755,—	1 010 299,—	983 316,—	
		IIIde „ Justitie				1 064 964,—	994 847,—	1 017 422,—	1 008 085,—	
		IVde „ Financiën				3 510 379,—	2 773 953,—	3 899 852,—	3 917 330,—	
		Vde „ Openbare Werken				946 478,—	946 236,—	1 017 004,—	1 004 423,—	
		VIde „ Openbare Gezondheidsdienst				522 791,—	482 625,—	463 577,-	448 627,—	
		VIIde „ Onvoorziene Uitgaven				100 000,—	100 000,—	100 000,—	69 905,—	
						f 7 395 498,—	f *) 6 478 453,—	f 7 636 947,—	f 7 566 677,—	

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

RAMING DER MIDDELEN.

No. 4.

RAMING

DER

MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1936.

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN van Curaçao voor het dienstjaar 1936.

Letters.	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	CURAÇAO.	ARUBA.	BONAIRE.	ST. MARTIN (Nederlandsch gedeelte).	ST. EUSTATIUS.	SABA.	ALLE EILANDEN.	TOTAAL.	Letters.
	A. *Belastingen.*									
a.	Invoerrecht	f 1 065 000,—	f 475 000,—	6 000,—	f 8 000,—	f 2 500,—	f 4 000,—	f	f 1 560 500,—	*a.*
b.	Accijns op gedistilleerd	575 000,—	200 000,—	10 000,—		500,—	2 000,—		787 500,—	*b.*
c.	Accijns op geslacht	9 000,—	2 000,—						11 000,—	*c.*
d.	Zegelbelasting	42 000,—	20 000,—	1 000,—	700,—	200,—	300,—		64 200,—	*d.*
e.	Overdrachtsbelasting	10 000,—	2 500,—						12 500,—	*e.*
f.	Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 000,—							1 000,—	*f.*
g.	Grondbelasting	325 000,—	100 000,—	4 000,—					429 000,—	*g.*
h.	Gebruiksbelasting	70 000,—	25 000,—						95 000,—	*h.*
i.	Inkomstenbelasting	737 000,—	600 000,—	1 500,—					1 338 500,—	*i.*
j.	Successiebelasting	20 000,—							20 000,—	*j.*
k.	Vergunningsrecht	40 000,—	20 000,—	1 000,—	100,—	100,—	400,—		61 600,—	*k.*
l.	Hondenbelasting	6 000,—	500,—	500,—	200,—	200,—	100,—		7 500,—	*l.*
m.	Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting	90 000,—	60 000,—	2 000,—					152 000,—	*m.*
		f 2 990 000,—	f 1 505 000,—	26 000,—	f 9 000,—	f 3 500,—	f 6 800,—		f 4 540 300,—	
	B. *Inkomsten van onderscheiden aard*									
a.	Schoolgelden	f 19 000,—	f		f	f	f	f	f 19 000,—	*a.*
b.	Aflossing en rente van land en tuinbouw-, veeteelt- en visscherijvoorschotten.	3 500,—	500,—	5 000,—	500,—	500,—	500,—		10 500,—	*b*
c.	Inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom							1 000,—	1 000,—	*c*
d.	Boeten	15 000,—	5 000,—						20 000,—	*d.*
e.	Vergoeding door de Lago Oil & Transport Cº Ltd. van voor haar verrichte politiediensten							62 500,—	62 500,—	*e.*
f.	Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant-bestuurders van motorrijtuigen	4 000,—	3 000,—						7 000,—	*f.*
g.	Keurgelden van motorbooten, enz. en examengelden van aspirant-schippers van motorbooten, enz.	500,—							500,—	*g.*
h.	Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk	500,—							500,—	*h.*
i.	Huur van Landsgronden en eigendommen	100 000,—	50 000,—	3 000,—		1 000,—			154 000,—	*i.*
j.	Registratierecht	1 000,—	500,—						1 500,—	*j.*
k.	Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	100 000,—	150 000,—						250 000,—	*k.*
l.	Huur van opslagplaatsen	16 000,—	8 000,—						24 000,—	*l.*
m.	Uitvoerrecht van mijnproducten	50 000,—							50 000,—	*m.*
n.	Inkomsten van de posterij	90 000,—	35 000,—	2 000,—	4 000,—	1 000,—	3 000,—		135 000,—	*n.*
o.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank							5 000,—	5 000,—	*o.*
p.	Opbrengst van Landsradioposten	108 000,—	40 000,—	2 000,—	3 000,—	500,—	1 000,—		154 500,—	*p.*
q.	Opbrengst van Landstelefoon	75 000,—	15 000,—						90 000,—	*q.*
r.	Inkomsten van den havendienst	4 000,—							4 000,—	*r.*
s.	Loodsgelden	480 000,—	300 000,—						780 000,—	*s.*
t.	Opbrengst van den watervoorzieningsdienst	120 000,—	40 000,—						160 000,—	*t.*
u.	Inkomsten van den hypotheekbewaarder op Curaçao	1 500,—							1 500,—	*u.*
v.	Inkomsten van de Curaçaosche bank: aandeel in de zuivere winst —— teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten 15 000,—	15 000,—							15 000,—	*v.*
w.	Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen							100 000,—	100 000,—	*w.*
x.	Onderzoek en beproeving van stoomketels en vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels	3 000,—	200,—						3 200,—	*x.*
y.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst: geleverde geneesmiddelen aan apotheken, enz. f 2 000,— gedane onderzoekingen en vergoeding voor ontsmettingen enz. 6 000,— verhuur van ziekenauto's 1 000,— verkochte kaarten rechtgevende op geneeskundige hulp 2 500,—	11 500,—	1 000,—						12 500,—	*y.*
z.	Verpleeggelden: van in het gesticht voor krankzinnigen opgenomen lijders 1ste, 2de en 3de klasse f 1 500,— van in de inrichting voor lijders aan besmettelijke geslachtsziekten opgenomen patiënten 1 500,—	3 000,—							3 000,—	*z.*
aa.	Inkomsten van abattoir, markthallen en veekoralen	30 000,—							30 000,—	*aa.*
bb.	Vergunningsrecht op loterijen	60 000,—							60 000,—	*bb.*
cc.	Batig saldo over 1932							604 406,—	604 406,	*cc.*
dd.	Alle andere ontvangsten	80 000,—	25 000,—	1 500,—	1 000,—				107 500,—	*dd.*
		f 1 390 500,—	f 673 200,—	13 500,	f 8 500,—	f 3 000,—	f 4 500,—	f 772 906,—	f 2 866 106,—	
	OVERZICHT.									
A.	Belastingen								f 4 540 300,—	A.
B.	Inkomsten van onderscheiden aard								2 866 106,—	B.
									f 7 406 406,—	

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

TOELICHTING VAN DE RAMING DER MIDDELEN.

No. 5.

TOELICHTING

VAN DE

RAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN

VAN

CURAÇAO

VOOR HET DIENSTJAAR

1936.

Letters	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	Raming voor 1936.	Raming voor 1935.	Raming voor 1934.	Opbrengst in 1934.	Gemiddelde opbrengst over 1932–1934.	TOELICHTINGEN.
	A. *Belastingen.*						
a.	Invoerrecht	f 1 560 500,—	f 1 504 000,—	f 1 330 000,—	f 1 672 709,—	f 1 484 757,—	Aan de hand van de ontvangsten over 1934 hooger geraamd.
b.	Accijns op gedistilleerd	787 500,—	682 000,—	607 000,—	812 099,—	716 032,—	idem.
c.	Accijns op geslacht	11 000,—	7 000,—	7 000,—	11 363,—	14 093,—	
d.	Zegelbelasting	64 200,—	59 000,—	54 000,—	68 015,—	64 387,—	idem.
e.	Overdrachtsbelasting	12 500,—	15 000,—	20 000,—	16 503,—	21 799,—	
f.	Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 000,—	1 000,—	1 000,—	1 487,—	1 503,—	
g.	Grondbelasting	429 000,—	383 000,—	353 000,—	472 441,—	500 471,—	idem.
h.	Gebruiksbelasting	95 000,—	100 000,—	100 000,—	103 998,—	114 435,—	In verband met de verlaging der huurprijzen lager geraamd.
i.	Inkomstenbelasting	1 338 500,—	1 238 000,—	1 301 000,—	2 384 626,—	1 769 881,—	Aan de hand van de gemiddelde opbrengst over de laatste drie jaren hooger geraamd.
j.	Successiebelasting	20 000,—	21 000,—	21 000,—	39 113,—	34 604,—	
k.	Vergunningsrecht	61 600,—	52 000,—	36 100,—	74 056,—	58 459,—	Aan de hand van de opbrengst over 1934 hooger geraamd.
l.	Hondenbelasting	7 500,—	6 800,—	4 800,—	8 741,—	7 551,—	
m.	Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelasting	152 000,—	137 000,—	122 000,—	161 095,—	150 249,—	idem.
		f 4 540 300,—	f 4 205 800,—	f 3 956 900,—	f 5 826 246,—		
	B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*		f 2 000,—	f 2 000,—	f 1 723,—	f 2 107,—	Geraamd voor: „Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat 6."
a.	Schoolgelden	f 19 000,—	20 000,—	20 000,—	19 150,—	20 013,—	
b.	Aflossing en rente van land- en tuinbouw-, veeteelt en visscherij-voorschotten	10 500,—	6 000,—	4 000,—	11 366,—	7 767,—	
c.	Inschrijving enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom	1 000,—	1 000,—	1 000,—	1 905,—	1 331,—	
d.	Boeten	20 000,—	23 000,—	23 000,—	23 577,—	25 032,—	
e.	Vergoeding door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van voor haar verrichte politiediensten	62 500,—	62 500,—	62 500,—	62 500,—	77 774,—	
f.	Keurgelden van motorrijtuigen en examengelden van aspirant bestuurders van motorrijtuigen	7 000,—	5 000,—	5 000,—	8 450,—	7 742,—	
g.	Keurgelden van motorbooten enz. en examengelden van aspirant-schippers van motorbooten	500,—	700,—	800,—	840,—	820,—	
h.	Aan- of afmonsteringsgelden van scheepsvolk	500,—	1 000,—	1 500,—	531,—	1 169,—	
i.	Huur van Landsgronden en eigendommen	154 000,—	138 000,—	133 000,—	171 363,—	160 039,—	Aan de hand van de opbrengst over 1934 hooger geraamd.
j.	Registratierecht	1 500,—	1 700,—	1 700,—	1 890,—	1 944,—	
k.	Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	250 000,—	200 000,—	190 000,—	273 724,—	244 326,—	idem.
l.	Huur van opslagplaatsen	24 000,—	20 000,—	18 000,—	29 668,—	25 314,—	
m.	Uitvoerrecht van mijnproducten	50 000,—	50 000,—	50 000,—	55 599,—	54 365,—	
n.	Inkomsten van de posterij	135 000,—	130 000,—	130 000,—	173 824,—	162 812,—	
o.	Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank	5 000,—	5 000,—	5 000,—	5 373,—	5 434,—	
p.	Opbrengst van Landsradioposten	154 500,—	137 000,—	124 000,—	156 613,—	142 492,—	Hooger geraamd aangezien gebleken is, dat de raming voor 1935 te laag is gesteld
q.	Opbrengst van Landstelefoon	90 000,—	90 000,—	90 000,—	93 085,—	92 016,—	
r.	Inkomsten van den havendienst	4 000,—	65 000,—	120 000,—	63 356,—	106 548,—	Lager geraamd in verband met de afschaffing van de bruggelden.
s.	Loodsgelden	780 000,—	780 000,—	840 000,—	801 471,—	736 570,—	

Letters	BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	Raming voor 1936.	Raming voor 1935.	Raming voor 1934.	Opbrengst in 1934.	Gemiddelde opbrengst over 1932–1934.	TOELICHTINGEN.
t.	Opbrengst van den watervoorzieningsdienst	f 160 000,—	f 155 000,—	f 225 000,—	f 164 662,—	f 165 041,—	Hooger geraamd aangezien gebleken is dat de raming voor 1935 te laag is gesteld.
u.	Inkomsten van den hypotheekbewaarder op Curaçao	1 500,—	1 500,—	2 000,—	1 683,—	1 972,—	
v.	Inkomsten van de Curaçaosche Bank	15 000,—	15 000,—	15 000,—	11 693,—	15 612,—	
w.	Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen	100 000,—	90 000,—	180 000,—	108 188,—	77 346,—	Aan de hand van de opbrengst over 1934 hooger geraamd.
x.	Onderzoek en beproeving van stoomketels en vernieuwde vergunningen tot gebruik van die ketels	3 200,—	4 500,—	6 000,—	4 469,—	5 050,—	
y.	Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	12 500,—	12 000,—	10 000,—	14 593,—	12 830,—	
z.	Verpleeggelden	3 000,—	3 000,—	3 000,—	3 209,—	3 345,—	
aa.	Inkomsten van abattoir, markthallen en veekoralen	30 000,—	30 000,—	20 000,—	33 098,—	25 089,—	
bb.	Vergunningsrecht op loterijen	60 000,—	50 000,—	50 000,—	63 300,—	63 300,—	idem.
cc.	Batig saldo over 1932	604 406,—	——	——	——	——	
dd.	Alle andere ontvangsten	107 500,—	178 000,—	113 000,—	266 696,—	238 738,—	Deze ontvangsten zijn van zeer wisselvalligen aard; de raming is aanmerkelijk lager gesteld dan de opbrengst over 1934 aangezien in deze opbrengst een bedrag van ongeveer f 150 000,— is begrepen wegens batig saldo over het jaar 1927.
		f 2 866 106,—	f 2 276 900,—	f 2 395 000,—	f 2 627 599,—		
	OVERZICHT.						
A.	Belastingen	f 4 540 300,—	f 4 205 800,—	f 3 956 900,—	f 5 826 246,—		
B.	Inkomsten van onderscheiden aard	2 866 106,—	2 276 900,—	2 395 500,—	2 627 599,—		
		f 7 406 406,—	f 6 482 700,—	f 6 352 400,—	f 8 453 845,—		
	Curaçao	f 4 380 500,—	f 4 262 400,—	f 4 207 500,—	f 4 397 741,—		
	Aruba	2 178 200,—	1 999 200,—	1 883 200,—	3 775 240,—		
	Bonaire	39 500,—	29 200,—	29 200,—	57 563,—		
	St. Martin	17 500,—	17 900,—	17 500,—	21 089,—		
	St. Eustatius	6 500,—	5 400,—	6 500,—	9 401,—		
	Saba	11 300,—	10 100,—	10 000,—	14 845,—		
	Alle eilanden	772 906,—	158 500,—	198 500,—	177 966,—		
		7 406 406,—	f 6 482 700,—	f 6352 400,—	f 8 453 845,—		

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934 -1935--40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

STAAT DER INKOMSTEN VAN CURAÇAO GEDURENDE DE JAREN 1930—1934.

No. 6.

STAAT

vermeldende de opbrengst der middelen en inkomsten van Curaçao over de jaren 1930--1934. (1)

(1) De cijfers over de jaren 1933 en 1934 zijn nog niet vastgesteld.

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1930.	1931.	1932.	1933.	1934.
Curaçao.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	f 1 740 169	f 1 154 482	f 931 890	f 1 033 122	f 1 092 696
Accijns op gedistilleerd	1 046 293	749 264	427 050	484 979	578 802
Accijns op geslacht	19 851	14 516	14 582	10 816	9 250
Zegelbelasting	72 308	52 450	45 534	43 366	43 313
Overdrachtsbelasting	29 363	34 129	28 414	14 311	12 862
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	1 225	1 169	1 094	1 604	959
Grondbelasting	330 421	419 398	422 755	440 976	350 380
Gebruiksbelasting	77 762	79 235	95 125	81 964	71 661
Inkomstenbelasting	852 445	800 555	846 326	633 068	375 086
Successiebelasting	80 893	32 612	32 764	27 355	37 762
Vergunningsrecht	43 745	41 914	40 243	40 724	43 812
Hondenbelasting	3 371	2 526	3 197	6 542	6 590
Motorrijtuig–, rijwiel– en motorbootbelasting	107 588	104 883	91 110	91 863	96 452
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Dienstverleening van ambtenaren en hulp–ambtenaren van den burgerlijken stand	1 100	550	406	200	
Onzuivere opbrengst van het pand Werfstraat 6	3 054	3 884	2 437	2 161	1 723
Schoolgelden	26 494	22 952	20 711	20 177	19 150
Aflossing en rente van landbouwvoorschotten	4 604	4 498	4 357	3 826	3 756
Boeten	27 960	22 455	18 138	19 084	15 730
Examengelden van aspirant–bestuurders van motorrijtuigen	13 395	4 935	3 900	4 095	4 620
Keurgelden van motorbooten enz. en examengelden van aspirant–schippers van motorbooten enz.			885	735	840
Aan– of afmonsteringsgelden van scheepsvolk	1 129	499	1 674	1 303	531
Huur van Landsgronden en eigendommen	98 212	96 220	92 823	96 068	106 326
Registratierecht	1 998	1 803	1 316	996	1 007
Dienstverleening bij den in–, uit– en doorvoer van goederen	140 205	96 146	116 905	90 992	106 897
Huur van opslagplaatsen	47 367	21 210	17 339	18 600	19 932
Uitvoerrecht van mijnproducten	85 621	73 303	51 795	55 700	55 599
Inkomsten van de posterij	181 039	168 219	133 337	91 827	118 513
Opbrengst van Landsradioposten	160 213	103 496	79 399	91 643	108 392
Opbrengst van Landstelefoon	90 687	82 280	78 241	75 485	78 224
Inkomsten van den brug– en havendienst		123 185	120 362	135 927	63 356
Concessierecht	971				
Loodsgelden	590 030	458 124	439 222	495 517	481 749
Opbrengst van den watervoorzieningsdienst	295 450	263 380	158 169	121 331	130 633
Loon van den hypotheekbewaarder	4 413	3 022	2 317	1 917	1 683
Inkomsten van de Curaçaosche Bank	66 011	136 652	17 560	17 583	11 693
Onderzoek en beproeving van stoomketels, enz.	7 026	3 934	4 370	3 915	3 636
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	15 640	11 222	10 458	11 595	12 004
Verpleeggelden	16 440	6 503	3 483	3 343	3 209
Inkomsten van abbatoir en markthallen	3 870	3 730	8 981	33 189	33 098
Vergunningsrecht op loterijen					63 300
Alle andere ontvangsten	189 606	209 705	134 028	201 873	232 515
Aruba.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	334 925	270 742	518 369	449 983	556 333
Accijns op gedistilleerd	180 860	217 071	203 387	189 172	214 426
Accijns op geslacht	2 246	1 846	1 950	1 903	2 113
Zegelbelasting	20 893	18 623	16 261	15 781	22 099
Overdrachtsbelasting	4 106	4 860	2 879	1 243	2 998
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	634	875	294	7	528
Grondbelasting	85 096	82 848	63 862	92 362	116 832
Gebruiksbelasting	24 130	29 244	26 393	34 472	31 400
Inkomstenbelasting	190 502	702 931	934 490	501 061	2 007 146
Successiebelasting			1 002		
Vergunningsrecht	4 383	4 806	4 806	10 359	28 084
Hondenbelasting	566	584	738	576	858
Motorrijtuig–, rijwiel– en motorbootbelasting	49 812	57 450	43 561	58 080	62 195
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Dienstverleening van ambtenaren en hulp–ambtenaren van den burgerlijken stand	250	100	200	350	
Aflossing en rente van landbouwvoorschotten					475
Boeten	13 698	11 613	8 327	5 461	6 601
Examengelden van aspirant–bestuurders van motorrijtuigen	4 920	5 475	3 405	3 165	3 720

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1930.	1931.	1932.	1933.	1934.
Huur van Landsgronden en eigendommen	f 37 729	f 51 164	f 54 494	f 52 807	f 59 095
Registratierecht	780	785	666	668	703
Dienstverleening bij den in–, uit– en doorvoer van goederen	81 722	89 879	103 173	145 807	165 732
Huur van opslagplaatsen	5 557	4 077	3 907	5 569	9 305
Inkomsten van de posterij	40 778	36 209	32 661	33 560	42 822
Opbrengst van Landsradioposten	111 907	54 744	40 096	42 163	40 360
Opbrengst van Landstelefoon		15 909	14 150	15 069	14 848
Loodsgelden	180 179	173 714	178 359	294 984	319 344
Opbrengst van den watervoorzieningsdienst			16 938	34 023	34 029
Onderzoek en beproeving van stoomketels, enz.	2 620	1 369	1 454	641	833
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	174	261	566	595	2 149
Alle andere ontvangsten	45 477	43 872	63 658	41 142	30 212
Bonaire.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	15 234	8 796	6 450	5 734	7 438
Accijns op gedistilleerd	34 853	27 527	8 573	16 821	15 342
Accijns op geslacht	593	572	520	116	
Zegelbelasting	1 364	1 093	1 174	1 142	1 123
Overdrachtsbelasting	745	341	645	238	327
Grondbelasting	4 333	1 739	4 445	4 390	5 227
Gebruiksbelasting	961	306	451	739	937
Inkomstenbelasting	1 698	2 102	1 727	2 678	2 281
Successiebelasting				2 854	
Vergunningsrecht	1 944	1 944	1 908	1 728	1 422
Hondenbelasting	1 045	294	923	776	615
Motorrijtuig–, rijwiel– en motorbootbelasting	2 763	3 076	2 637	2 402	2 448
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Dienstverleening van ambtenaren en hulp–ambtenaren van den burgerlijken stand	50	50		25	
Aflossing en rente van landbouwvoorschotten			228	2 465	6 135
Boeten	178	80	14	3	133
Huur van Landsgronden en eigendommen	5 033	2 502	4 543	5 936	4 767
Registratierecht	65	121	73	63	65
Dienstverleening bij den in–, uit– en doorvoer van goederen	1 212	688	813	772	646
Huur van opslagplaatsen	185	257	372	472	416
Inkomsten van de posterij	3 740	2 664	2 230	2 403	2 782
Opbrengst van Landsradioposten	2 994	2 801	2 387	2 595	2 483
Loodsgelden	80	64	5	31	378
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	293	524	174	264	347
Alle andere ontvangsten	1 660	1 519	2 706	1 280	2 261
St. Martin (Nederlandsch gedeelte).					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	10 427	11 937	11 188	10 069	8 354
Accijns op gedistilleerd	699	411	204	191	113
Accijns op geslacht	415	404	407	109	
Zegelbelasting	886	754	786	837	798
Overdrachtsbelasting	348	826	540	300	300
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed				18	
Grondbelasting	259	44		102	2
Gebruiksbelasting	177	150	10	121	
Inkomstenbelasting	2 248	2 977	1 443	1 225	103
Successiebelasting					473
Vergunningsrecht	360	360	252	180	144
Hondenbelasting	404	285	204	370	316
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Aflossing en rente van landbouwvoorschotten				500	500
Boeten	92	293	200	177	453
Examengelden van aspirant–bestuurders van motorrijtuigen	200	150	110	100	110
Huur van Landsgronden en eigendommen		30		30	
Registratierecht	35	48	39	49	64
Dienstverleening bij den in–, uit– en doorvoer van goederen	254	206	267	355	317
Huur van opslagplaatsen	1	1	3	7	15
Uitvoerrecht van zout	1 355	292			
Inkomsten van de posterij	3 516	3 488	3 480	3 861	4 456
Opbrengst van Landsradioposten	7 870	7 211	3 638	3 250	3 253
Loodsgelden			120		

BENAMING DER MIDDELEN EN INKOMSTEN.	1930.	1931.	1932.	1933.	1934.
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	f 578	f 47	f 61	f 13	f 29
Alle andere ontvangsten	610	2 546	1 823	2 221	1 289
St. Eustatius.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	2 891	3 041	2 603	2 689	3 035
Accijns op gedistilleerd	1 934	1 337	997	1 157	743
Accijns op geslacht	303	253	289	54	
Zegelbelasting	347	315	366	316	256
Overdrachtsbelasting	294	220	183	46	5
Belasting op openbare verkoopingen van roerend goed	76		2		
Grondbelasting	401	286	19	54	
Gebruiksbelasting	179	115	16	17	
Inkomstenbelasting	690	766	1 165	5	
Successiebelasting			559	165	878
Vergunningsrecht	216	198	144	144	144
Hondenbelasting	141	114	114	222	242
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Aflossing en rente van landbouwvoorschotten		40	60	500	500
Boeten		151	20		65
Huur van Landsgronden en eigendommen	927	633	638	1 406	1 170
Registratierecht	21	17	31	17	22
Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	39	30	62	20	56
Huur van opslagplaatsen	46	14		4	
Inkomsten van de posterij	1 519	1 603	1 283	1 305	1 314
Opbrengst van Landsradioposten		409	2 021	664	655
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	54	71	41	61	34
Alle andere ontvangsten	222	141	276	137	30
Saba.					
A. *Belastingen.*					
Invoerrecht	5 610	5 849	4 503	4 961	4 853
Accijns op gedistilleerd	6 123	4 389	1 761	1 704	2 673
Accijns op geslacht	167	161	137	34	
Zegelbelasting	319	281	298	286	426
Overdrachtsbelasting	107	54	56	39	11
Grondbelasting				8	
Inkomstenbelasting	349	2 384	1 642	186	10
Vergunningsrecht	360	360	390	444	450
Hondenbelasting	186	132	123	126	120
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Boeten	65		88	8	605
Huur van Landsgronden en eigendommen	5	5	5	5	5
Registratierecht	24	20	14	17	29
Dienstverleening bij den in-, uit- en doorvoer van goederen	50	13	45	43	76
Inkomsten van de posterij	5 010	5 096	4 610	4 054	3 937
Opbrengst van Landsradioposten		458	1 654	1 352	1 489
Opbrengst van Landstelefoon	12	14	11	9	13
Ontvangsten van den openbaren gezondheidsdienst	72	68	47	24	30
Alle andere ontvangsten	247	63	287	86	118
Alle eilanden.					
B. *Inkomsten van onderscheiden aard.*					
Inschrijving, enz. van handelsmerken door het hulpkantoor voor den industrieelen eigendom	2 325	1 485	1 082	1 005	1 905
Teruggave van door 's Lands kas bestreden kosten van de postspaarbank	10 590	5 581	5 855	5 073	5 373
Kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen	31 875	30 879	29 920	93 931	108 188
Terugbetaling door de Lago Oil & Transport Co. Ltd. van gedane uitgaven voor verrichte politiediensten op hare terreinen			108 322	62 500	62 500
	f 8 086 966	f 7 450 646	f 6 882 555	f 6 805 659	f 8 453 845

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

UITGAVEN VAN HET DIENSTJAAR 1934, GEAFFECTEERD OP DEN POST VOOR ONVOORZIENE UITGAVEN.

No. 7.

OMSCHRIJVING van de in 1934 gedane onvoorziene uitgaven.

Curaçao:

In Nederland aan P. G. G. Rietmeyer uitbetaald wegens hem vanwege het gouvernement van Curaçao toekomende gelden	f	537,98
Overdrachtsbelasting en notariskosten bij de overeenkomst met de firma Delvalle Hermanos & Co. betreffende het pand Heerenstraat 17/19		820,40
Aankoop van het vee van de plantage Marchena ter bestrijding van de miltvuur-infectie		561,54
Vergoeding aan de Commissie tot het keuren van motorrijtuigen voor diensten buiten de kantooruren en op Zondagen		250,—
Vergoeding aan H. J. Isbrücke, 1e luitenant bij het Vrijwilligerskorps Curaçao van door hem betaalde bruggelden		15,72
Koopsom van de door of vanwege B. Bermudez op Parera aangebrachte afrastering		500,—
Aankoop van een auto ten behoeve van den districtmeester van het 2e district		1 170,—
Uitgaven voor de tentoonstelling van de Afdeeling Handelsmuseum van de Kon. Vereeniging Koninklijk Instituut te Amsterdam		500,19
Bijdrage aan de Herdenkingscommissie in de kosten van de tentoonstelling van het Nederlandsch Fabrikaat		485,54
Salaris en overtochtskosten van den Heer A. Muhlenfeld		3 222,66
Koopsom, notaris- en rooikosten van een stuk grond met gebouwen op Berg Altena (politiewacht)		6 044,35
Schadevergoeding aan F. Pinedo voor het afbreken van zijn twee houten huisjes op Normandie teneinde uitbreiding van de aldaar op 25 April 1934 uitgebroken brand te voorkomen		300,—
Vergoeding aan A. H. M. van Weel voor door hem buiten de kantooruren verrichte werkzaamheden als Secretaris van de Commissie van advies inzake herziening tarieven N. I. G. My		100,—
Aanschaffing en opstellen van een remstand, wielrichter en lichtcontroletoestel voor het keuren van motorrijtuigen		2 661,87
Schadevergoeding aan den kapitein van de Venezolaansche bark „Adelante" wegens het zoek raken van zijn scheepspapieren ten kantore van den Havenmeester		612,42
Grondbelasting 1929 op de plantages Rooi Canario en Suffissant	f	1 535,53
Laatste termijn van betaling van de levering van een complete koelinstallatie ten behoeve van het abattoir		2 077,—
Vergoeding aan den Heer H. de Leeuw voor het maken van propaganda voor Curaçao door radio en filmopnamen		1 000,—
Afschrijving op den magazijnsvoorraad van Openbare Werken wegens waardevermindering		399,30
Vergoeding aan D. J. B. Seykens voor geleden schade ten gevolge van het uitstellen in het belang van 's Lands dienst van zijn vertrek naar Nederland		600,—
Betaalde rekeningen over afgesloten dienstjaren		28,95
Toelage aan C. E. Rincon voor extra werkzaamheden op het postkantoor over October/December 1932		150,—
Werkzaamheden aan straten en pleinen voor de herdenkingsfeesten		281,50
Openstellen van een patrouillepad tusschen de plantages Sta. Barbara en Vredenberg		130,75
Bouw van een dubbele garage op Mundo Nobo		890,—
Herstelling van de brandschade in het magazijn van Openbare Werken		531,80
Levering, vracht en andere uitgaven op 600 sinaasappelplantjes uit Trinidad ingevoerd voor proefneming op Curaçao		634,62
Vergoeding aan de All America Cables Inc. van door haar betaalde recht op ingevoerde materialen enz. ten behoeve van de constructie, het onderhoud en de bediening van hare installaties enz. ingevolge art. 7 der concessie		15,10
Bouw van een vliegtuigloods op Hato		12 500,—
Uitbreiding en verharding van het vliegveld op Hato		2 100,—
	f	40 657,22

Aruba:

Inrichting van een tijdelijk bestuurskantoor	f	399,65
Huur van een huis voor tijdelijk bestuurskantoor		1 662,50

Aanschaffing van een ondergrondschen kabel voor teletype verbinding met St. Nicolaas		10 000,—
Betaling aan Mej. M. O. Oduber, onderwijzeres 4e klasse, wegens temin genoten inkomen over haar geheelen diensttijd tengevolge van eene foutieve berekening van hare dienstjaren bij de benoeming in vasten dienst		1 192.25
Verbetering van het vliegveld op Aruba		2 000,—
	f	15 254,40

Bonaire:

Tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen aan Ds. A. van Essen	f	300,—
Aankoop van een auto ten behoeve van den Gezaghebber		1 108,15
Aankoop, aanmaak enz. van producten voor de tentoonstelling van de Afdeeling Handelsmuseum van de Kon. Vereeniging Koninklijk Instituut te Amsterdam		407,50
	f	1 815,65

St. Martin:

Uitgaven ter bestrijding van de mijnwormziekte	f	657,11
Uitgaven voor het leegpompen van de zoutpannen		282,83
Vergoeding aan Mej. Treling voor het verstrekken van inlichtingen inzake den kindermoord op Saba		2,50
	f	942,44

St. Eustatius:

Huisvesting, voeding en vervoer naar Saba van de schipbreukelingen van de boot „Nautilus"	f	20,25

Saba:

Verplaatsen van 8 huisjes van Marypoint naar Bottom	f	9 945,—
Voorschot aan de Handel en Nijverheid Vereeniging Saba		500,—
	f	10 445,—

Nederland:

Belooning aan Ir. G. Schotel van in 1932 verrichte werkzaamheden ten behoeve van de radio	f	500,—
Passagekosten van den Heer A. Muhlenfeld van Amsterdam naar Curaçao, via Paramaribo.		270,—
	f	770,—

TOTAAL.

Curaçao	f	40 657,22
Aruba		15 254,40
Bonaire		1 815,65
St. Martin		942,44
St. Eustatius		20,25
Saba		10 445,—
In Curaçao	f	69 134,96
Nederland		770,—
	f	69 904,96

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934--1935--40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

STAAT
aantoonende de voorgestelde verhoogingen en verminderingen in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1936 in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van de Curaçaosche begrooting voor 1935.

No. 8.

VERHOOGINGEN EN VERMINDERINGEN

voorgesteld in het ontwerp van de Curaçaosche begrooting voor 1936

in vergelijking met het wetsontwerp tot vaststelling van

de Curaçaosche begrooting 1935.

Artikel Begrooting 1936.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
	1ste AFDEELING.					
	Gouvernements-Secretarie.					
1*a*.	Bezoldigingen, enz. van den gouvernements-secretaris, enz.	f 14 142,—				M. v. T. bladz. 2.
1*b*.	Standplaatstoelage van 2 klerken op Aruba	720,—		f 14 862,—		
3	Boekwerken, nieuwsbladen, advertentiekosten, briefporten en andere uitgaven			200,—		
9	Onderstand aan behoeftigen			3 400,—		U. en T. staat noot 6.
					f 2 000,—	U. en T. staat noot 7.
				f 18 462,—	f 2 000,—	
		Meer...		f 16 462,—		
	IIde AFDEELING.					
	Binnenlandsch Bestuur.					
12*a*.	Bezoldigingen, enz. van de ambtenaren en beambten	f 1 227,—				U. en T. staat alg. noot en noot 8.
12*e*.	Teerkosten van 2 schrijvers en 1 beambte	298,—		f 1 525,—		U. en T. staat noot 8.
15*b*.	Tegemoetkoming in de kosten van vervoermiddelen			300,—		U. en T. staat noot 10.
17	Tegemoetkoming aan de Hervormde gemeente op Aruba in de kosten van herbouw van de kerk te Oranjestad			4 000,—		M. v. T. bladz. 2.
18	Bezoldigingen, enz. van den inspecteur van het onderwijs, enz.			276,—		U. en T. staat alg. noot.
19*c*.	Andere uitgaven			100,—		
20*a*.	Bezoldigingen van het onderwijzend personeel		f 4 244,—			U. en T. staat noten 12 en 13 en M. v. T. bladz. 2.
20*b*.	Toelagen	f 1 800,—				U. en T. staat noten 16 en 17.
			360,—			U. en T. staat noot 18.
					f 2 804,—	
22*a*.	Uitkeeringen voor het personeel van het bijzonder onderwijs	f 39 700,—				U. en T. staat noot 20.
22*b*.	Tegemoetkoming in de kosten van stichten van schoollokalen enz.	300,—				
22*c*.	Buitengewone bijdrage in de kosten van stichten van schoollokalen		500,—			M. v. T. bladz. 2.
22*d*.	Tegemoetkoming in het aanschaffen van leermiddelen	600,—				
23	Overtocht en studie van jongelieden, die in Nederland eene opleiding ontvangen			40 100,—		
25*a*.	Toelagen aan personen belast met de opleiding van onderwijzers			5 000,—		U. en T. staat noot 23.
25*b*.	Aanschaffing van leermiddelen		f 500,—			
		f 200,—				
					300,—	
27	Uitgaven ter bevordering van het schoolbezoek			2 000,—		U. en T. staat noot 28.
28	Kosten van het voorbereidend onderwijs			60,—		U. en T. staat alg. noot.
31*b*.	Bijdragen aan openbare boekerijen en leeszalen			275,—		
32	Bezoldiging, enz. van den landbouwkundige op de Bovenwindsche eilanden				2 400,—	U. en T. staat noot 30.
33	Reis- en teerkosten van den landbouwkundige			1 000,—		U. en T. staat noot 31.
36	Bijdragen aan verschillende lichamen			4 500,—		M. v. T. bladz. 2.
				f 59 136,—	f 5 504,—	
		Meer...		f 53 632,—		
	IIIde AFDEELING.					
	Justitie.					
38*a*.	Bezoldigingen, enz. van den voorzitter van het Hof van Justitie, enz.	f 10 894,—				U. en T. staat alg. noot en M. v. T. bladz. 2 en 3.

Artikel Begrooting 1936.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
38*b*.	Persoonlijke toelage aan den deurwaarder voor strafzaken		f 540,—			U. en T. staat noot 35.
				f 10 354,—		
39	Reis- en teerkosten			750,—		U. en T. staat noot 36.
41	Vertolkings- en vertalingskosten, enz.				f 2 000,—	U. en T. staat noot 37.
42	Bezoldigingen, enz. van den directeur-administrateur van de gevangenis, enz.			3 156,—		U. en T. staat noot 38.
43	Kostgeld, enz. voor de gevangenen, enz.			4 000,—		U. en T. staat noot 40.
44	Bezoldigingen, enz. van het politiepersoneel			40 307,—		U. en T. staat noot 42.
46	Opleiding van Curaçaosche jongelieden tot militaire politieagenten			6 750,—		U. en T. staat noot 44.
47	Huur, enz. van wachthuizen, enz.			2 000,—		U. en T. staat noot 45.
49	Vernieuwing van het brandweermaterieel en andere uitgaven			4 000,—		U. en T. staat noot 47.
51	Andere uitgaven			300,—		
52	Uitgaven ten behoeve van verwaarloosde kinderen			500,—		
				f 72 117,	f 2 000,—	
	Meer...			f 70 117.—		
	IVde AFDEELING.					
	Financiën.					
56	Bezoldigingen, enz. van den administrateur van financiën, enz.			f 3 884,—		U. en T. staat alg. noot en noot 50.
58*a*.	Loon van boschwachters en opzichters			5,—		
60*a*.	Bezoldigingen, enz. van den inspecteur der belastingen, enz.	f 11 613,—				U. en T. staat alg. noot en noten 51 t/m 54.
60*b*.	Kassierstoelagen	480,—				U. en T. staat noot 51.
60*c*.	Standplaatstoelagen van 2 klerken op Aruba		f 720,—			U. en T. staat noot 56.
60*d*.	Vergoeding voor het gebruik van vervoermiddelen		400,—			U. en T. staat noot 57.
				10 973,—		
61	Bezoldigingen, enz. van de ambtenaren van den buitendienst der belastingen			50 640,—		U. en T. staat noot 58.
62	Vergoeding aan de kommiezen bij de invordering van het in- en uitvoerrecht, enz.				f 10 000,—	M. v. T. bladz. 3.
63	Gerechtelijke vervolgingskosten, papier voor zegels, enz.			20 000,—		M. v. T. bladz. 3.
64*a*.	Bezoldigingen, enz. van den postdirecteur, enz.	f 3 364,—				U. en T. staat alg. noot en noot 62.
64*b*.	Toelagen aan de ambtenaren, enz. te Curaçao en Aruba	1 560.—				U. en T. staat noten 62 en 63.
				4 924,—		
65*c*.	Benoodigdheden voor en verlichting van de postkantoren, enz.			4 000,—		U. en T. staat noten 64 en 65.
67*a*.	Bezoldigingen, enz. van den directeur van den Landsradio- en -telefoondienst, enz.			10 761,—		U. en T. staat alg. noot en noten 66 en 67.
73	Loon van het personeel				17 385,—	U. en T. staat noten 72 en 73.
75*a*.	Bezoldigingen, enz. van den havenmeester, enz.	f 8 883,—				M. v. T. bladz. 3.
75*b*.	Vergoeding aan de loodsen voor het in- en uitloodsen van schepen tusschen zonsonder- en -opgang, enz.	4 000,—				M. v. T. bladz. 3.
75*c*.	Toelagen aan 2 loodsen te St. Nicolaasbaai wegens gemis van een ambtswoning	340.—				U. en T. staat noot 76.
				13 223,—		
76*a*.	Loon van de bemanning van de gouvernementsbooten onder beheer van het haven- en loodswezen	f 7 500,—				U. en T. staat noot 77.
76*c*.	Onderhoud en verlichting van kantoren en andere uitgaven	500,—				
				8 000,—		
77	Onderhoud, enz. van de booten onder beheer van het haven- en loodswezen				3 000,—	U. en T. staat noot 79.
80	Bezoldigingen, enz. van het personeel				1 000,—	U. en T. staat alg. noot
81	Andere uitgaven			300,—		

Artikel Begrooting 1936.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
82*a*.	Bezoldigingen, enz. van het personeel			f 55,—		U. en T. staat alg. noot.
86*a*.	Bezoldigingen, enz. van den directeur van den landswatervoorzieningsdienst, enz.	f 2 570,—				U. en T. staat alg. noot en noten 81 en 82.
86*b*.	Vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen	1 080,—		3 650,—		U. en T. staat noot 83.
87	Bedrijfs- en onderhoudskosten			1 500,—		U. en T. staat noot 84.
90	Onderhoud, enz. van putten en aanleg, enz. van dammen op de eilanden buiten Curaçao			2 000,—		U. en T. staat noot 87.
91	Bezoldigingen, enz. van het personeel			132,—		U. en T. staat alg. noot.
92	Bezoldigingen, enz. van het personeel			338,—		U. en T. staat alg. noot
96	Pensioenen van burgerlijke landsdienaren			3 636,—		U. en T. staat noot 89.
97	Pensioenen van weduwen en nagelaten minderjarige kinderen van burgerlijke landsdienaren			8 290,—		U. en T. staat noot 90.
99	Wachtgelden				1 872,—	U. en T. staat noot 91.
100	Onderstanden			2 166,—		U. en T. staat noot 92.
105	Toelagen wegens gemis aan inkomsten en kindertoeslag			11 800,—		U. en T. staat noten 93 en 94.
110	Grondbelasting op landseigendommen, welke niet bestemd zijn voor den openbaren dienst			5 000,—		U. en T. staat noot 97.
111	Rente en aflossing van opgenomen kasgelden			554 406,—		M. v. T. bladz. 3.
112	Renteloos voorschot aan het St. Rose Hospitaal op St. Martin			20 000,—		M. v. T. bladz. 3.
113	Voorschot aan de Afdeeling Volkshuisvesting van den Curaçaoschen Roomsch-Katholieken Volksbond			20 000,—		M. v. T. bladz. 3.
115	Gelden te reserveeren voor een pensioenfonds			10 000,—		U. en T. staat noot 104.
				f 769 683,—	f 33 257,—	
		Meer...		f 736 426,—		
	Vde AFDEELING.					
	Openbare Werken.					
118*a*.	Bezoldigingen, enz. van het personeel in vasten dienst		f 1 762,—			U. en T. staat alg. noot.
118*b*.	Bezoldigingen, enz. van het personeel in tijdelijken dienst	f 1 800,—				U. en T. staat alg. noot en noot 106.
119*b*.	Onderhoud van een dienstautobus			f 38,—		U. en T. staat noot 108.
119*c*.	Vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen		2 300,—			U. en T. staat noten 109 en 110.
121*a*.	Onderhoud en herstelling van de gebouwen en eigendommen	f 1 284,—			f 1 016,—	U. en T. staat noot 112.
121*b*.	Aankoop en onderhoud van meubelen		f 5 000,—			
122	Onderhoud en herstelling van straten en wegen	f 100,—			4 900,—	
129	Benoodigdheden en andere uitgaven				45 000,—	U. en T. staat noot 115.
130*a*.	Bezoldigingen, enz. van de opzichters en onderopzichters			4 300,—		U. en T. staat noten 118 en 119.
130*b*.	Vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen	f 804,—				U. en T. staat alg. noot.
131*a*.	Aanschaffing van benoodigdheden	216,—		1 020,—		U. en T. staat noot 121.
131*b*.	Arbeidsloonen en andere uitgaven	f 1 000,—				U. en T. staat noot 122.
134	Nieuwe werken en aankoop van onroerende goederen	500,—		1 500,—		
				44 300,—		M.v.T. bladz. 3.
				f 51 158,—	f 50 916,—	
		Meer...		f 242,—		

Artikel Begrooting 1936.	BENAMING DER ONDERWERPEN VAN UITGAAF.	Onderdeelen. Meer.	Onderdeelen. Minder.	Artikelen. Meer.	Artikelen. Minder.	verwijzing naar bladz. Memorie van Toelichting of noot van den Uitgewerkten en Toelichtenden Staat.
	VIde AFDEELING.					
	Openbare Gezondheidsdienst.					
135*a*.	Bezoldigingen, enz. van den directeur van den openbaren gezondheidsdienst, enz.	f 11 606,—				U. en T. staat alg. noot en noten 127, 128 en 129.
135*b*.	Vergoeding aan 1 gouvernements-geneeskundige		f 3 240,—			U. en T. staat noten 127 en 130.
135*d*.	Vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen	1 116,—				U. en T. staat noot 131.
135*e*.	Vergoeding aan 4 gouvernements-geneeskundigen voor het gebruik van hun telefoon voor dienst	60,—				
				f 9 542,—		
138	Bezoldigingen, enz. van den patholoog-anatoom-bacterioloog, enz.			9 600,—		U. en T. staat noot 132.
140	Bezoldiging, enz. van de opzichters, enz.			840,—		U. en T. staat noot 135.
143	Bezoldigingen, enz. van den rector-administrateur, enz.			7 086,—		U. en T. staat noot 137.
144	Aanschaffing van een truck			1 800,—		U. en T. staat noot 137.
145*b*.	Werktherapie, dagelijksche kleeding en andere uitgaven			6 000,—		U. en T. staat noot 139.
147	Onderhoud van de verpleegden en andere uitgaven			5 300,—		U. en T. staat noot 141.
149	Loon van het verplegend personeel			300,—		
151	Bezoldiging van den controleur				f 1 620,—	U. en T. staat alg. noot.
152	Bezoldiging van den hulpkeurmeester op Aruba			3 000,—		M.v.T. bladz. 3.
158*b*.	Huur van spreekkamers				1 200,—	U. en T. staat noot 144.
158*d*.	Intern onderwijs in Nederland van 4 candidaten-vroedvrouw	1 410,—	f 5 200,—			U. en T. staat noot 148. U. en T. staat noot 150.
158*e*.	Vervoer van gouvernements-patiënten	1 000,—				U. en T. staat noot 151.
					2 790,—	
159	Geneesmiddelen, geneeskundige benoodigdheden, enz.			5 000,—		U. en T. staat noot 152.
163	Terugbetaling aan het Rijk van de helft van de uitgaven voor den geneeskundigen dienst der landmacht				200,—	U. en T. staat noot 154.
164*a*.	Bezoldigingen, enz. van het personeel	f 1 118,—			4 000,—	U. en T. staat noot 155. U. en T. staat alg. noot.
164*b*.	Vergoedingen voor het gebruik van vervoermiddelen	240,—				
164*c*.	Reis- en teerkosten	100,—				
				1 458,—		
165*a*.	Aankoop van materialen	f 250,—				
165*b*.	Onderhoud, stroom- en waterverbruik		f 200,—			
				50,—		
				f 49 976,—	f 9 810,—	
	Meer...			f 40 166,—		

OVERZICHT.

Afdeeling.		Meer.	Minder.
I.	Gouvernements-Secretarie	f 16 462,—	——
II.	Binnenlandsch Bestuur	53 632,—	——
III.	Justitie	70 117,—	——
IV.	Financiën	736 426,—	——
V.	Openbare Werken	242,—	——
VI.	Openbare Gezondheidsdienst	40 166,—	——
	Totaal meer	f 917 045,—	——

De gezamenlijke uitgaven voor 1936 meer geraamd	f	917 045,-
De gezamenlijke middelen voor 1936 meer geraamd		923 706,-
Voordeelig verschil	f	6 661,-
Batig saldo voor 1935 geraamd op		4 247,-
Dus batig saldo voor 1936	f	10 908,-

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934--1935--40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

GEDETAILLEERD ECONOMISCH OVERZICHT VAN HET JAAR 1934.

No. 9.

Het jaar 1934 mag voor Curaçao, als havenplaats, gunstig genoemd worden. Vele touristen bezochten Curaçao en hebben, niettegenstaande de lage dollar-koers, aanzienlijke inkoopen gedaan.

Het totaal gewicht van de producten, ingevoerd voor verwerking in de petroleum-raffinaderijen, vertoont een vooruitgang van 2,6 %. De totale invoer is toegenomen met circa 3 % vergeleken met den totalen invoer over het jaar 1933.

BEVOLKING.

Deze bedroeg op den laatsten dag van het jaar 1934 als volgt:
op Curaçao 25035 mannen en 27761 vrouwen, op Aruba 9802 mannen en 9173 vrouwen, op Bonaire 2757 mannen en 3271 vrouwen, op St. Martin 1187 mannen en 1586 vrouwen, op St. Eustatius 536 mannen en 663 vrouwen en op Saba 566 mannen en 917 vrouwen.

SCHEEPVAART.

De cijfers hiervan vertoonen voor Curaçao zoowel als voor Aruba een tamelijk groote verbetering. Op Bonaire echter is een vermindering, zoowel van het aantal als van den nettoinhoud van stoom- en zeilschepen te constateeren.

Hierna moge volgen een staatje hetwelk tevens een vergelijking met de cijfers over 1933 mogelijk maakt.

CURAÇAO.

	1933		*1934*	
	Aantal	M3 netto	Aantal	M3 netto
Binnengekomen:				
Stoomschepen	4824	28.680.985	4877	28.862.237
Zeilschepen	1232	97.698	1336	108.207

ARUBA.

	1933		*1934*	
	Aantal	M3 netto	Aantal	M3 netto
Binnengekomen:				
Stoomschepen	3413	19.021.111	3715	21.962.806
Zeilschepen	439	53.002	596	67.711

BONAIRE.

	1933		*1934*	
	Aantal	M3 netto	Aantal	M3 netto
Binnengekomen:				
Stoomschepen	56	70.115	56	54.889
Zeilschepen	465	32.254	441	33.539

ST. MARTIN.

	1933		*1934*	
	Aantal	M3 netto	Aantal	M3 netto
Binnengekomen:				
Stoomschepen	72	195.977	68	173.100
Zeilschepen	261	17.804	154	11.280

ST. EUSTATIUS.

	1933		*1934*	
	Aantal	M3 netto	Aantal	M3 netto
Binnengekomen :				
Stoomschepen	53	62.679	52	47.580
Zeilschepen	89	5.061	160	8.979

SABA.

	1933		*1934*	
	Aantal	M3 netto	Aantal	M3 netto
Binnengekomen :				
Stoomschepen	56	59.900	55	49.413
Zeilschepen	53	6.921	56	3.729

De handelsvloot van de Curaçaosche Scheepvaart Maatschappij is met twee schepen uitgebreid gedurende het jaar 1934, zoodat het verkeer met tankschepen tusschen Curaçao en Maracaibo in bovenstaanden staat een gunstiger verhouding tot het overige scheepvaartverkeer inneemt als het vorig jaar het geval was.

INVOER.

De hieronder gegeven cijfers zijn vermeld voor zoover thans bekend. Het is mogelijk, dat het cijfer zal moeten worden herzien, doch niet tot belangrijke bedragen.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1933	f 86.946.387,—
„ „ „ 1934	87.239.038,—

	1933	*1934*
Ledige drums	f 424.124,—	f 340.984,—
IJzer, bewerkt	72.237,—	29.175.—
Kistenhout	6.391,—	784,—
Machinerieën en materialen voor petroleumraffinaderijen	940.671,—	1.488.534,—
Gasolie	2.677.737,—	2.611.330,—
Stookolie	4.203.717,—	4.307.197,—
Ruwe olie	69.696.446,— (6.929.006 ton)	68.082.370,— (7.026.813 ton)
	f 78.021.323,—	f 76.860.374,—

ARUBA.

Totale waarde in 1933	f 62.848.002,—
„ „ „ 1934	67.088.443,—

	1933	*1934*
Machinerieën voor petroleum-raffinaderijen	f 2.974.913,—	f 2.772.730,—
Gasolie	330.080,—	—
Stookolie	534.156,—	537.695,—
Ruwe olie	53.678.671,— (7.025.156 ton)	58.885.402,— (8.404.659 ton)
	f 57.517.820,—	f 62.195.827,—

BONAIRE.

Totale waarde in 1933	f 225.100,—
„ „ „ 1934	265.814,—

DOORVOER.

Het hieronder gegeven overzicht wijst den omvang van den doorvoer aan.

CURAÇAO.

Totaal gewicht in 1933	119.814.647 K.G.
„ „ „ 1934	131.533.489 K.G.

	1933	*1934*
Cement	6.359.687 K.G.	6.183.304 K.G.
Timmerhout	1.947.977 „	436.438 „
Hout (andere soorten)	933.838 „	4.922.640 „
IJzerwaren	10.452.047 „	6.485.789 „
Koffie	16.014.978 „	15.917.357 „
Tarwemeel	1.935.903 „	1 681.476 „
Gasoline	47.488.342 „	45.153.890 „
Rijst	1.781.201 „	2.659.473 „
Bruine suiker	3.764 989 „	1.920.676 „
Wijn	341.218 „	254.432 „
	91.020.180 K.G.	85.615.475 K.G.

ARUBA.

Totaal gewicht in 1933 254.823.709 K.G.
„ „ „ 1934 449.204.941 K.G.

	1933	*1934*
Olie (petroleum)	18.259.722 K.G.	100.106.068 K.G.
Gasoline	236.079.257 „	348.892.543 „
	254.338.979 K.G.	448.998.611 K.G.

BONAIRE.

Totaal gewicht in 1933 640 K.G.
„ „ „ 1934 200 K.G.

Slechts ten aanzien van de Benedenwindsche eilanden worden cijfers gegeven, omdat de doorvoer op de Bovenwindsche eilanden als factor in de economische structuur van het Gebiedsdeel kan worden verwaarloosd.

UITVOER.

Hieronder volgt een staat van den uitvoer over 1934, vergeleken met dien over 1933.

CURAÇAO.

Totale waarde in 1933 f 87.927.532,—
„ „ „ 1934 84.971.904,—

	1933	*1934*
Olie: Diesel	f 2.877.627,—	f 3.416.270.—
Gas	16.357.396,—	13.655.420,—
Gasoline	25.205.417,—	25.583.670,—
Petroleum	3.927.437,—	2.232.017,—
Residu	25.739.186,—	26.305.404,—
Ruw	8.530.756,—	7.588.593,—
Smeer	4.100.338.—	5.106.428,—
Phosphorzure kalk	983.418,— (85.550 ton)	936.645,— (100.627 ton)
Steenkolen	33.024,— (2.508 ton)	3.375,— (250 ton)
	f 87.754.599,—	f 84.827.822,—

ARUBA.

Totale waarde in 1933 f 106.526.136,—
„ „ „ 1934 76.269.403,—

	1933	*1934*
Olie: Diesel	f 4.968.600,—	f 6.075.468,—
Gas	370.840,—	1.276.385.—
Gasoline	61.481.603,—	35.511.644,—
Petroleum	3.161.066,—	1.515.213,—
Residu	33.699.100,—	28.578.191,—
Ruw	2.628.759,—	3.110.563,—
	f 106.309.968,—	f 76.067.464,—

BONAIRE.

Totale waarde in	1933	f 67.505,—
„ „	„ 1934	64.977,—

Ook ten aanzien van den uitvoer van de Bovenwindsche eilanden worden cijfers achterwege gelaten, omdat deze onbelangrijk zijn.

LANDBOUW.

De regenval was in 1934 veel minder dan in het jaar te voren, zoodat het planten van maïs, boonen en pinda's slechts op zeer kleine schaal kon plaats vinden.

De aandacht van het Bestuur bleef ook dit jaar gericht op verbetering in den kleinen land- en tuinbouw op de Benedenwindsche en de Bovenwindsche eilanden.

Gedurende 1934 werden de vanwege het Bestuur ingevoerde sinaasappel- en cocosnootplantjes kosteloos ter beschikking gesteld van de planters.

De uitvoer van landbouwproducten van de Bovenwindsche eilanden is gedurende het afgeloopen jaar toegenomen.

NIJVERHEID.

De hoeveelheid ruwe olie, door de raffinaderijen op Curaçao en Aruba verwerkt, kan veilig gesteld worden op ongeveer de ingevoerde hoeveelheid.

De verwerkte en uitgevoerde hoeveelheid aloëhars wijst wederom een vermeerdering aan; zij bedroeg 553.789 K.G.

De stroohoedenvlechtnijverheid werd door velen die werkloos waren of wier kostwinners zonder verdiensten kwamen, ook in 1934 beoefend; de uitgevoerde hoeveelheid is vrijwel de gefabriceerde, daar van een eenigszins grooten voorraad niet kan worden gesproken. De uitvoer bedroeg 20.680 dozijn hoeden.

De ijsfabricatie nam toe en bedroeg 3.702.000 K.G., waarvan 267.000 K.G. werd uitgevoerd.

Van Curaçao, Bonaire en St. Martin N. G. werd in totaal 6.478.776 K.G. zout uitgevoerd. Het cijfer van het in 1934 gewonnen zout kan niet worden opgegeven.

CIRCULATIE.

Het bankbiljettenkapitaal van de Curaçaosche Bank, dat op 1 Januari 1934 f 4.905.930,— bedroeg, nam af en bedroeg op 31 December 1934 f 4.640.376,—.

Het aantal motorvervoermiddelen is toegenomen; thans rijden een 1400-tal personen- en lastwagens.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

Voorloopig Verslag.

No. 10.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De stemming van tevredenheid over de financieele resultaten van het afgeloopen jaar, welke uit de memorie van toelichting op het ontwerp der begrooting voor 1936 spreekt, werd in de afdeelingen algemeen gedeeld, terwijl men het eveneens met het Bestuur eens was, dat de opbrengst der middelen over het jaar 1934 niet tot bezorgdheid over den toestand van 's Lands financiën aanleiding geeft. Dat deze omstandigheden een streven naar een zoo groot mogelijke beperking der uitgaven niet hebben weggenomen, vond in de afdeelingen grooten bijval en het vertrouwen werd uitgesproken, dat het Bestuur op dezen weg zal blijven voortgaan en dat men zoodoende spoedig zal kunnen geraken tot verlaging van lasten.

Enkele leden merkten op, dat intusschen in de meeste afdeelingen de personeelsuitgaven hooger geraamd zijn.

Men deelde de meening van het Bestuur, dat, tenzij bijzondere omstandigheden zich mochten voordoen, er geen aanleiding is om te veronderstellen, dat de middelen over 1936 minder zullen opbrengen dan het gemiddelde over de jaren 1932, 1933 en 1934. Naar der afdeelingen berekening is het bedrag, geraamd als opbrengst der middelen voor 1936 echter niet beneden dat gemiddelde, zoodat verondersteld werd, dat hier een vergissing in het spel is. Weliswaar is het verschil met het gemiddelde niet groot, doch het gewicht daarvan wordt meer gevoeld, als men bedenkt, dat de opbrengst van 1934 buitengewoon hoog is door de bijzondere opbrengst der inkomstenbelasting van Aruba.

Het viel in verband met de opbrengst der invoerrechten over 1934, waarin en de gemiddelde opbrengst van dat middel over 1932–1934, in het grootste deel waarvan de opbrengst der bezine-belasting begrepen is, op, dat de opbrengst van de invoerrechten voor 1936 geraamd is op f 1.560.500.—. Men vroeg zich dan ook af, of hierin ook de opbrengst der benzine-belasting geraamd zou zijn. De verordening tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine (P. B. 1932 No. 107) vervalt immers met ingang van den 1sten Januari 1936. Een en ander was aanleiding voor meerdere leden om nu reeds te doen uitkomen, dat zij er niet voor zijn om de heffing der benzinebelasting te continueeren, tenzij de motorrijtuigbelasting aanmerkelijk verminderd wordt. Mocht inderdaad in de post „invoerrechten" de opbrengst der benzinebelasting geraamd zijn, dan zal de raming der middelen verminderd moeten worden, waardoor de begrooting niet sluitend zou zijn, tenzij andere middelen met een zelfde bedrag verhoogd zouden kunnen worden, waaromtrent de Raad het gevoelen van het Bestuur zou willen vernemen.

Meerdere leden betwijfelden of de overplaatsingen van ambtenaren, die in den laatsten tijd hebben plaats gehad, wel geschied zijn op een wijze, die het meest bevorderlijk was voor den dienst. Hierbij werd gedacht aan de personeelsmutaties naar Saba, de Gouvernements-Secretarie, de Inspectie der Belastingen en het 3de District. Men vroeg hoe het Bestuur zich de verdere ontwikkeling van de inrichting van het kadaster indenkt.

Naar verluidt, zal de gouvernements-accountant belast

worden met de waarneming der betrekking van inspecteur der belastingen, gedurende het verlof van laatstgenoemden titularis. Men vroeg of — indien het evenvermelde juist is — bij de overweging der wijze, waarop in de vervulling dier betrekking te voorzien is, wel voldoende gedacht is aan het beginsel, dat plaatselijke krachten voor de vervulling van betrekkingen de voorkeur moeten hebben.

Zou in de vervanging van den Inspecteur der Belastingen niet op dezelfde wijze kunnen worden voorzien, als in 1933 heeft plaats gehad, daar in de vervanging van den Postdirecteur gemakkelijk zal zijn te voorzien vanwege de vele ambtenaren met diens werkzaamheden bekend, hetgeen van den Gouvernements-accountant, voor wien wegens diens drukke werkzaamheden nog bij suppletoire begrooting van dit jaar een assistent is aangevraagd, niet kan gezegd worden.

Deze leden zijn van oordeel, dat een vervanging van den Inspecteur door den Accountant, het minder urgente van het laten uitkomen van een assistent-accountant zal demonstreeren.

In P. B. 1934 No. 85 staat een Besluit opgenomen, waarbij aan ambtenaren na 3 jaren dienst een verlof van 3 maanden kan worden verleend. Vernomen werd, dat aan 3 commiezen hun verlof na 6 jaren dienst in eerste instantie geweigerd is op grond, dat de dienst het niet toeliet. Eenige leden stelden de vraag, hoe het Bestuur zich de regeling dacht, indien alle daarvoor in aanmerking komende ambtenaren na 3 jaren dienst verlof aanvroegen.

Gevraagd werd door eenige leden of een aftrek van gemiddeld 25% van de salarissen voor ongehuwden niet te zwaar is, vergeleken met de mindere aftrek, die in Nederland plaats vindt.

Artikelen.

Ad art. 9. Door meerdere leden werd betreurd, dat niettegenstaande den gunstigen financieelen toestand van het eiland Aruba, verdubbeling van het bedrag voor ondersteuning van ouden van dagen aldaar noodig wordt geacht. Gevraagd werd, of er geen middelen zijn om in dezen verbetering te brengen. Gedacht werd b.v. aan het bevorderen van het nakomen van hun onderhoudsplicht door de kinderen.

Ad noot 7 na art. 11. Men zou gaarne willen vernemen of de voorwaarden waaronder het pand Werfstraat No. 6 gelegateerd is, verkoop toelaten en welke motieven het Bestuur heeft om tot publieken verkoop over te gaan. Men zou het ook op prijs stellen te vernemen, welke de bestemming is der eventueele opbrengst van den verkoop.

Ad art. 17. Algemeen werd het bij dit artikel voorgestelde, als precedent, afgekeurd. Men gaf de voorkeur aan een rentegevend voorschot. Men zou gaarne van het Bestuur vernemen, welk rentetype en welke aflossingswijze het in dezen gewenscht acht.

Ad art. 20a. Waar op een geraamd bedrag van f 144.300 voor 1934, in dat jaar f 119.617 is uitgegeven en welk verschil door het Bestuur toegelicht werd met de mededeeling, dat bij de raming was gerekend op eenige leerkrachten van hoogere klasse dan werkzaam gesteld werden, verzocht men te mogen vernemen, welke de reden is, dat voor 1936 nu een bedrag van f 143.412 wordt aangevraagd.

Ad art. 23. Men verzocht een staat te mogen ontvangen van de in de laatste 3 jaren verleende studiebeurzen en van den stand der betrekkelijke opleidingen.

Ad art. 29. Men zou gaarne vernemen, waardoor de behoefte beneden de raming is gebleven. In verband met de toelichting werd gevraagd of het Bestuur plannen heeft ten deze.

Ad art. 31b. De afdeelingen zouden het op prijs stellen te vernemen waarom deze posten verdubbeld zijn.

Ad art. 36. Naar aanleiding van het door den bestuursgemachtigde, den Administrateur van Financiën, in verband met het amendement tot verhooging van het op de jongste

ontwerp-suppletoire begrooting uitgetrokken bedrag tot vermeerdering der subsidie voor de ambachtschool, bij de openbare behandeling van dat ontwerp medegedeelde, werd gevraagd naar het resultaat van het onderzoek, dat het Bestuur naar aanleiding van dat amendement zou instellen en zou men ook gaarne vernemen of het bedrag bij het amendement door den Raad op de begrooting gebracht, aan die school is toegekend.

Ad art. 38a. Gevraagd werd of het wel noodig is een commies met het beheer der gelden van den vreemdelingendienst te belasten. Gemeend werd n.l., dat het beheer dezer gelden thuis hoort onder de 4de afdeeling en aldaar aan iemand van het personeel zou kunnen worden opgedragen.

Ad art. 44. Men vroeg, welke de reden is, dat, ofschoon de bezetting voor Curaçao lager geprojecteerd is, de uitgaven aanzienlijk hooger worden geraamd dan voor 1935.

Ad art. 52. De afdeelingen zouden gaarne vernemen hoeveel kinderen voor gouvernements-rekening in gestichten worden verzorgd en wat per kind per jaar door het Gouvernement betaald wordt. Ook zou men gaarne de meening van het Bestuur vernemen omtrent de vraag hoe het komt, dat niettegenstaande de economische toestand op Curaçao verbetert, het aantal der verwaarloosde kinderen grooter wordt.

Ad artt. 67 t/m 72. Bij vergelijking van de raming der uitgaven en die der middelen betreffende den Landsradio- en telefoondienst voor 1936, werd geconcludeerd, dat op een deficit van ruim f 30.000,— op dezen dienst gerekend moet worden. Naar aanleiding hiervan zou men gaarne van het Bestuur vernemen of het mogelijkheid ziet, dit deficit weg te werken zonder de bestaande tarieven te verhoogen.

Men sprak zijn waardeering uit over de verbeterde bediening van het publiek bij den radiodienst.

Enkele leden herhaalden hetgeen ad 16um in het eindverslag betreffende de suppletoire begrooting 1935 voorkwam, n.l.: dat aangezien blijkbaar het telefoonnet in het 2de district beoosten de haven vol belast is, in overweging wordt gegeven om te gelegener tijd dat telefoonnet uit te breiden.

Ad artt. 86 t/m 90. Bij vergelijking van de raming der uitgaven en de raming der middelen betreffende den Watervoorzieningsdienst werd een deficit van ruim f 37.000,— geconstateerd. Men zou naar aanleiding hiervan gaarne vernemen, welke maatregelen het Bestuur denkt te nemen om dit nadeelig verschil te doen verdwijnen.

Sommige leden deelden mede, te hebben vernomen, dat veel water verloren gaat door lekkage der pijpleidingen en vroegen of, indien dit juist is, daartegen niets gedaan zou kunnen worden.

Men vroeg ook of het waar is, dat veel water gebruikt wordt, dat niet betaald wordt, omdat afnemers de kranen laten lekken of langzaam loopen, waarbij dan de meters het waterverbruik niet zuiver aangeven.

Overigens achten vele leden de prijs van het water ad f 2,50 per M3 nogal duur en weinig stimuleerend voor het waterverbruik.

Ad art. 108. Gevraagd werd of er reeds een verbetering te bespeuren valt in den economischen toestand van de Bovenwindsche Eilanden als gevolg van de stoomverbinding van deze eilanden met Curaçao. Voorts meende men dat tegenover de voorgestelde belangrijke Gouvernements-subsidie, vrij vervoer voor Gouvernements-passagiers en goederen behoort te staan.

Ad art. 111. Men verzocht het huidige rente-type te mogen vernemen en de in de memorie van toelichting bedoelde verhooging.

Ad art. 112. Men zou gaarne de wijze van aflossing willen vernemen.

Ad art. 113. Men zou gaarne de wijze van aflossing en het rente-type willen vernemen.

Ad art. 126. De wenschelijkheid werd betoogd van den aanschaf van een lichter voor elk der eilanden St. Martin en St. Eustatius, wat het laden en lossen van vee en landbouwproducten ter plaatse ten goede zal komen.

Ad art. 134a. Enkele leden verklaarden er de noodzakelijkheid niet van te kunnen inzien om een nieuw politie-bureau te bouwen. Andere leden konden zich niet vereenigen met de plaats, waar het nieuwe politie-bureau is gedacht aangezien deze te veel buiten het verkeer ligt. Weer andere leden konden zich met het plan vereenigen, doch zagen gaarne te zijner tijd de bouw-plannen van het Bestuur tegemoet.

Andere leden konden de wenschelijkheid wel inzien om de cellen van het z.g. „Fiscalaat" te vernieuwen of desnoods ergens anders te bouwen, doch met dit laatste kan dan ook volstaan worden. De noodzakelijkheid om voor de Administratie der politie, welke zeer ruim behuisd is, een nieuw gebouw te doen optrekken, werd niet ingezien. Voor een betere behuizing komen naar het oordeel dezer leden in de eerste plaats in aanmerking het Bevolkingsbureau en dat van den Burgerlijken Stand, waar binnen de ambtenaren geen ruimte hebben zich te bewegen, en waarin gemakkelijk kan worden voorzien door de geheele onderverdieping van de Secretarie als zoodanig in te richten, en den Koloniaal Ontvanger, die niet anders dan in het bijzijn van zijn ambtenaren voor het publiek te spreken is, te doen verhuizen. Gevraagd werd welke de eventueele bestemming zou zijn der gebouwen, waar de politie-bureaux en de Administratie der Politie nu zijn ondergebracht.

Is — zoo vroeg men — het gebouw in het Fort Amsterdam bestemd voor ontvangers-kantoor, zooals men eerder meent vernomen te hebben?

Ad art. 150. Gevraagd werd of de in dit artikel vermelde, alle uitgaven zijn, die gedaan worden voor de behandeling van lijders aan besmettelijke geslachtsziekten, met name of ook op art. 158a uitgaven voor dit doel verantwoord worden. In laatst bedoeld geval zou men gaarne vernemen tot welk bedrag.

Ad art. 164. Enkele leden vroegen of het waar is, dat in verband met of naar aanleiding van het geschil tusschen den Gouvernements-veearts en de Venezolaansche importeurs een zeker bedrag betaald is en zoo ja, aan wien en tot welk bedrag betaling is geschied.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 20n. Maart 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--40.

Verordening van den.....,
waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

Memorie van Antwoord.

No. 11.

Met voldoening mocht ondergeteekende uit het Voorloopig Verslag gewaar worden dat de Afdeelingen de stemming van tevredenheid over de financieele resultaten van het afgeloopen jaar, welke uit de Memorie van Toelichting spreekt, deelen en dat men zich met de meening van het Bestuur ten aanzien van de opbrengst der middelen over het jaar 1934 kon vereenigen.

Dat in de meeste afdeelingen de personeelsuitgaven hooger geraamd zijn moge oogenschijnlijk in strijd zijn met het streven van het Bestuur om de uitgaven zooveel mogelijk te beperken, in werkelijkheid is, daar waar de personeelsuitgaven hooger geraamd zijn tengevolge van uitbreiding van dit personeel, deze uitbreiding door noodzakelijkheid geboden. Voor het overige is de hoogere raming van de personeelsuitgaven een gevolg van de toekenning van periodieke verhoogingen aan het personeel ingevolge de Bezoldigingsregeling.

Naar aanleiding van de opmerking in het Voorloopig Verslag, dat de mededeeling in de Memorie van Toelichting dat de raming van de opbrengst der middelen over 1936 gehouden is beneden het gemiddelde van de opbrengst over de jaren 1932, 1933 en 1934 op een vergissing zou berusten, moge het volgende ter toelichting dienen:

1932	ontvangsten	f 6.882.555,—
1933	idem	6.805.659,—
1934	idem	8.453.845,—
		f 22.142.059,—
af de batige saldi van vorige diensten in 1933 en 1934 geboekt ten voordeele van „Alle andere ontvangsten"		227.000,—
blijft gewone middelen		f 21.915.059,—
of gemiddeld per jaar		7.305.019,—
Raming 1936		f 7.406.406,—
af batig saldo 1932		604.406,—
blijft gewone middelen		f 6.802.000,—

Hieruit moge blijken, dat de raming der gewone middelen circa f 500.000,— beneden het gemiddelde van de opbrengst over de laatste drie jaren is gehouden. Wat betreft de opbrengst der Inkomstenbelasting moge worden opgemerkt, dat deze slechts circa f 100.000,— hooger is geraamd dan die voor het jaar 1935 en slechts f 37.500,— hooger dan de raming voor 1934 bedroeg. Deze raming is ruim f 400.000,— beneden het gemiddelde van de opbrengst over de laatste drie jaren.

Inderdaad is bij de raming van de opbrengst van het middel „Invoerrecht" geen rekening gehouden met het vervallen van de verordening tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine. Een ontwerp verordening om deze belasting te bestendigen is bij Uwen Raad ingediend. Het Bestuur is bereid, indien de inkomsten der zoogenaamde benzinebelasting ter beschikking blijven, de Motorrijtuigbelasting tot de helft terug te brengen. Aangezien echter, voor 1936 op de benzinebelasting de volledige opbrengst van deze belasting is gerekend, zou het Bestuur het op prijs stellen,

eerst af te wachten welke de loop der middelen over 1935 zal zijn. Mocht het zijn dat deze loop der middelen gunstige verwachtingen wekt voor het jaar 1936, dan is het Bestuur bereid een ontwerp-verordening tot verlaging van de Motorrijtuigbelasting bij den Kolonialen Raad in te dienen. In het andere geval zou het op prijs stellen den loop der middelen over 1936 te kunnen afwachten teneinde te kunnen overwegen of de vermindering der belasting kan worden ingevoerd per 1 Juli 1936. In ieder geval zal de vermindering in werking treden per 1 Januari 1937.

De wijze van inrichting van het kadaster zal voor een groot deel afhangen van den inhoud van het rapport van den ambtenaar die tijdens zijn verlof in Nederland dit onderwerp heeft bestudeerd. Dit rapport is nog niet door het Bestuur ontvangen. Op bespoediging van de indiening is door het Bestuur aangedrongen. Verwacht mag worden, dat dit rapport binnenkort zal worden ontvangen.

Inderdaad zal de Gouvernementsaccountant gedurende het verlof van den Inspecteur der belastingen met diens werkzaamheden worden belast. Het beginsel om aan een plaatselijke kracht de voorkeur te geven bij vervulling van eene betrekking lijdt niet onder deze mutatie, aangezien zij geen overplaatsing eischt.

Eene vervanging van den Inspecteur der belastingen op dezelfde wijze als in 1933 geschiedde stuit af op de moeilijkheid om in de vervanging van den Postdirecteur te voorzien. In 1933 deed zich deze moeilijkheid ten aanzien van de vervanging van den Postdirecteur niet voor. Het laten uitkomen van een Assistent-accountant maakt thans mede de oplossing van de moeilijkheid om in de vervanging van den Inspecteur te voorzien mogelijk, welke mogelijkheid evenwel bij het laten uitkomen van genoemden assistent nog niet onder oogen was gezien. Het ligt niet in het voornemen om den Gouvernementsaccountant tijdens de waarneming van het beheer van de inspectie der belastingen te ontheffen van het toezicht op den Gouvernementsaccountantsdienst.

Uit de omstandigheid, dat in het P. B. 1934 No. 85 de Gouverneur zich heeft voorbehouden de daarbij bedoelde vrijstelling van dienst aan een landsdienaar te verleenen, blijkt, dat deze vrijstelling alleen verleend kan worden als daardoor geen stoornis in den dienst wordt veroorzaakt. Om deze reden zal bij een gelijktijdige aanvraag van meerdere ambtenaren om vrijstelling van dienst na 3 jaren dienst rekening moeten worden gehouden met de belangen van den dienst.

Aan de drie in het Voorloopig Verslag bedoelde commiezen kon, mede om geen stoornis in den dienst teweeg te brengen, het gevraagde verlof na 6 jaren dienst niet op de door hen gewenschte tijdstippen verleend worden, waarom de data van ingang van hun verlof uitgesteld zijn.

Naar de meening van ondergeteekende mag de aftrek van 25 % op het salaris voor ongehuwde ambtenaren, zooals deze geldt ingevolge de bezoldigingsregeling 1934, niet vergeleken worden met den overeenkomstigen aftrek, welke in Nederland plaats vindt. De omstandigheden toch waaronder ongehuwden in Nederland verplicht zijn te leven, maken, naar de meening van ondergeteekende, het leven voor hen duurder dan het leven van ongehuwden in Curaçao, vergeleken althans respectievelijk bij gehuwden in Nederland en het Gebiedsdeel Curaçao.

Artikelen.

Ad art. 1. Bij Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld dit artikel met nog f 852,— te verhoogen, teneinde in de gelegenheid te worden gesteld het personeel van het bevolkingsbureau met nog een schrijver uit te breiden. Reeds thans blijkt, dat met het voor 1936 aangevraagd personeel niet alle werkzaamheden, die steeds toenemen, naar behooren zullen kunnen worden uitgevoerd.

Ad art. 9. Het Bestuur acht het met de leden hier aan het woord te betreuren, dat eene verdubbeling van het bedrag voor ondersteuning van ouden van dagen te Aruba noodig blijkt. Naar aanleiding van de opmerking, dat ter verbetering daarvan het nakomen van hun onderhoudsplicht door de kinderen behoort te worden bevorderd, merkt het Bestuur op, dat het onjuist zou zijn indien onderstand werd verleend aan

personen, wanneer en zoolang het mogelijk zou zijn die onderhoudsplichtigen tot de nakoming hunner verplichtingen aan te spreken. Het Bestuur begrijpt en aanvaardt bedoelde opmerking dan ook als een aansporing om hierop zoo scherp mogelijk contrôle uit te oefenen.

Ad noot 7 na art 11. De voorwaarden, waaronder het pand Werfstraat 6 geschonken is aan het Gouvernement, laten verkoop van dit pand toe. Deze mogelijkheid is uitdrukkelijk in de schenkingsakte voorzien. Het Bestuur heeft besloten tot publieken verkoop over te gaan, aangezien het zich laat aanzien, dat het bezit van dit pand in de naaste toekomst groote geldelijke offers zal eischen, zoodat aan de armen van Curaçao gedurende een reeks van jaren geen uitkeeringen zullen kunnen worden gedaan. Het Bestuur acht derhalve in den geest van den schenker te handelen door het pand te verkoopen en de opbrengt overeenkomstig het bepaalde in de akte van schenking ten behoeve van de armen te besteden.

Ad art. 17. Het wil het Bestuur minder juist voorkomen het bij dit artikel voorgestelde als precedent af te keuren. Immers werd bij de begrooting over het jaar 1931 door den Kolonialen Raad eveneens een krediet voor tegemoetkoming in de kosten van herstelling van de aan de Roomsch-Katholieke gemeente op St. Martin, de Anglikaansche gemeente op Saba en de Methodisten gemeenten op St. Martin en St. Eustatius toebehoorende gebouwen toegestaan. De Hervormde gemeente op Aruba wordt bovendien financieel niet voldoende draagkrachtig geoordeeld om rente te betalen. Het Bestuur zal evenwel niet dan in uitzonderingsgevallen voorstellen als het onderwerpelijke doen. Moest de steun in den vorm van een rentegevend voorschot worden gegeven, dan zou een rente van 3 % en eene aflossing in 10 jaren gewenscht zijn.

Ad art. 20a. In het bedrag ad f 143.412,— zijn, zooals bij de toelichtingen onder (13) is aangegeven, begrepen de bezoldigingen van de vakonderwijzers(essen) en de handwerkonderwijzeressen. Een bedrag van f 132.100,— is derhalve bestemd voor bezoldigingen der gewone onderwijzers. De in het Voorloopig Verslag genoemde bedragen hebben eveneens uitsluitend betrekking op de bezoldigingen der gewone onderwijzers.

De reden, waarom voor 1936 een hooger crediet wordt aangevraagd, ligt in de omstandigheid, dat rekening is gehouden met periodieke verhoogingen en met de mogelijkheid, dat enkele duurdere mannelijke leerkrachten in vasten dienst worden aangesteld o.m. ter vervanging van gehuwde vrouwelijke leerkrachten, die thans in tijdelijken dienst zijn.

Ad art. 23. Een staat aangevende alle op dit oogenblik genoten studiebeurzen met den stand der betrekkelijke opleidingen wordt ter kennisneming der leden ter Griffie nedergelegd. In de laatste 3 jaren zijn geen andere dan op dien staat vermelde studiebeurzen verleend.

Ad art. 29. In het aangevraagde krediet was opgenomen een bedrag ter bestrijding der uitgaven voor een machinistencursus. De toelichting op het onderhavige artikel in de begrooting 1934 geeft dit aan. Verder zijn de kosten van den ambtenarencursus beneden de raming gebleven. Bij het aanvragen van het krediet is gedacht aan het instellen van leergangen voor handelsonderwijs.

Ad art. 31b. De bedragen zijn wederom gebracht op die, welke op de begrooting voor 1932 en de jaren daarvoor werden uitgetrokken. Het is gebleken, dat de subsidiën der laatste jaren onvoldoende waren om tot aanschaffing van de noodige nieuwe boeken te kunnen overgaan.

Ad art. 36. Het bedrag ad f 14.500,— van de bij suppletoire begrooting 1935 aangevraagde, bij amendement verhoogde subsidie voor de ambachtschool is op grond van de resultaten van het nader onderzoek aan deze instelling toegekend. Bij Nota van Wijzigingen wordt ook voor het onderwerpelijk jaar het aangevraagde bedrag op overeenkomstige wijze verhoogd.

Ad art. 38a. De meening, dat het beheer der gelden van

den vreemdelingendienst onder de 4de Afdeeling behoort, kan door het Bestuur niet worden gedeeld. Op grond van het gestelde in de artikelen 40 en 45 van het Comptabiliteitsbesluit juncto artikel 11 van het Besluit van 27 October 1933 (P. B. No. 100) is het toezicht op het beheer der gelden door den Commandant der Militaire Politietroepen opgedragen aan den Administrateur van Financiën. Regelmatig heeft thans ook contrôle plaats, waarbij er de aandacht aan geschonken wordt, dat de bedragen, welke niet voor onmiddellijke kasbehoeften van den vreemdelingendienst benoodigd zijn, worden overgestort in 's Lands kas.

Het is noodzakelijk gebleken een ambtenaar met voldoende kennis van comptabiliteit aan te wijzen voor het beheer der gelden.

Bij Nota van Wijzigingen wordt thans voorgesteld dit artikel met f 852,— te verhoogen. Op de Griffie van het kantongerecht op Aruba is thans een schrijver werkzaam gesteld. Het schrijfwerk aldaar is echter van zoodanigen omvang, dat het niet behoorlijk door één persoon kan worden afgemaakt, waardoor achterstand ontstaat, hetgeen stagnatie in het behandelen van de civiele en strafzaken veroorzaakt. Door de aanstelling van een tweeden schrijver zal verbetering in dezen toestand worden gebracht.

Ad art. 44. Voor 1935 zijn de uitgaven geraamd op f 657.487,—, welk bedrag bij suppletoire begrooting is gebracht op f 689.567,—, waarvoor naar de daarover gewisselde stukken moge worden verwezen. De verdere verhooging vindt haar oorzaak in het toenemen van het aantal gehuwden.

Ad art. 52. De vergoeding voor de verzorging van kinderen in het St. Vincentiusgesticht en in het Santa Rosagesticht bedraagt f 0,50 per verpleegdag. Over 1934 werden uitbetaald 28940 verpleegdagen of f 14.470,—. Voor vier verplegers en twee verpleegsters wordt bovendien vergoed f 700,— per persoon of f 4.200,—. De toename van het aantal verwaarloosde kinderen is grootendeels te verklaren uit de verscherping van het toezicht op die kinderen.

Ad artt. 67 t/m 72. De vergelijking van de raming der uitgaven en die der ontvangsten van den Landsradio- en -telefoondienst geeft geen juist beeld van de werkelijke resultaten van dit bedrijf. Immers worden op de eerste plaats de abonnementen voor diensttelefonen ten behoeve van het Gouvernement slechts voor de helft in rekening gebracht. Door deze kosten op het juiste bedrag te brengen zouden de ontvangsten van den dienst stijgen met f 18.500,—. Artikel 72 behoort daarenboven eigenlijk over de verschillende hoofdstukken van de begrooting verdeeld te worden. In dit artikel toch zijn begrepen de uitgaven voor telefoonabonnementen voor de Gouvernements-Secretarie, het Binnenlandsch Bestuur, Justitie, de geheele afdeeling Financiën, de Openbare Werken, alsmede den Openbaren Gezondheidsdienst. Met de inrichting van volgende begrootingen zal eene juiste kostenverdeeling over de verschillende hoofdstukken van de begrooting worden aangebracht. Eene omstandigheid, welke eveneens van invloed is op de financieele resultaten van den Landsradio- en -telefoondienst is het feit, dat vrijdom van betaling wordt verleend voor telegrammen z. g. in havenverkeer. Ten aanzien van dezen vrijdom wordt door het Bestuur een zeer vrijgevig standpunt ingenomen, zoodat thans reeds dikwerf telegrammen welke bestemd zijn voor het agentschap van een reederij als diensttelegrammen voor het havenverkeer worden beschouwd. De jaarlijksche schadepost uit dien hoofde wordt geraamd op f 3.000,—.

Uit een en ander kan worden opgemaakt, dat inkomsten en uitgaven van 's Landradio- en -telefoondienst nagenoeg sluitend zijn.

Met betrekking tot de opmerking in het Voorloopig Verslag, dat het overweging verdient om te gelegener tijd over te gaan tot uitbreiding van het telefoonnet in het 2de district beoosten de haven, moge worden volstaan met te verwijzen naar de beantwoording van het Eindverslag betreffende de suppletoire begrooting 1935 door den Bestuursgemachtigde, den Administrateur van Financiën, in de vergadering van den Kolonialen Raad voor de openbare behandeling dier begrooting, waarbij werd medegedeeld, dat zoodra

de inkomsten van Curaçao van dien aard zijn, dat zij een uitgave als bedoeld toelaten, de voor dit doel benoodigde gelden zullen worden aangevraagd.

Ad artt. 86 t/m 90. Ondergeteekende kan de meening ten aanzien van het bestaan van een te kort bij den Landswatervoorzieningsdienst niet deelen. Voor de exploitatie van de waterleiding op Curaçao en die op Aruba, zijn de geraamde uitgaven en inkomsten als volgt:

Curaçao:			
Uitgaven	(art 86)	f 68.592,—	Inkomsten:
	(art 87)	51.000,—	
		f 119.591,—	f 120.000,—
Aruba	(art 86)	f 26.040,—	
	(art 87)	24.000,—	
		f 50.040,—	f 40.000,—.

Voorzichtigheidshalve werd de raming der inkomsten voor Aruba lager dan die der uitgaven gesteld, aangezien de inkomsten van het nieuwe verzorgingsgebied San Nicolas, zijnde een jong bedrijf, moeilijk te ramen zijn.

De overige posten van den Landswatervoorzieningsdienst (artt. 88, 89 en 90) zijn voor werken in het belang van de kostelooze waterverschaffing aan de bewoners van de buitendistricten op Curaçao en die der overige eilanden in dit Gebiedsdeel. Deze verstrekking, met de bedoeling de hygiene te bevorderen, is een Bestuurszorg, waarvoor steeds kredieten op de begrootingen worden gevoteerd en het spreekt vanzelf, dat hiertegenover geen raming voor inkomsten kan worden gemaakt.

Inderdaad verliest het waterleidingsbedrijf een zeker percentage water door lekkage der dienst en binnenleidingen tengevolge van corrosie der buizen in den grond. De hoeveelheid water, welke op deze wijze verloren gaat, is in vergelijking veel minder dan bij andere waterleidingsbedrijven, omdat nauwlettend gezorgd wordt dit euvel te bestrijden, aangezien leidingwater op Curaçao kostbaar is.

De corrosiebestrijdiug is een probleem waaraan speciaal ingestelde commissies in Nederland en elders volle aandacht wijden en de Landswatervoorzieningsdienst stelt zich geregeld op de hoogte van de resultaten der onderzoekingen dezer commissies.

De vraag of de afnemers de kranen laten lekken, waarbij dan de meters niet zuiver aanwijzen, moet bevestigend beantwoord worden. De ondervinding heeft geleerd, dat het tappen van water uit de leiding op deze wijze een groot nadeel is voor het bedrijf. Door deze handelwijze althans wordt een groot deel van het verbruikte water kosteloos verkregen. Van dit aftappen beneden den aanloopgevoeligheidsgrens der meters, waarbij de onzuiverheid dier instrumenten bevorderd wordt door incrustatie, zijn plannen tot bestrijding in studie.

Verlaging van den prijs voor het water heeft voortdurend de volle aandacht van het Bestuur. Tot eene verlaging kan om financieele redenen niet worden overgegaan, zoolang het hiervoor genoemde onrechtmatig verbruik van water plaats vindt.

Ad art. 108. Inderdaad openen reeds enkele omstandigheden, gevolgen o. a. van de instelling der stoomvaartverbinding, hoopvolle perspectieven voor de verbetering van den economischen toestand der Bovenwindsche eilanden. De toename van het vervoer van vee en landbouwproducten in 1934, vergeleken bij 1933, van de Bovenwindsche eilanden naar de Benedenwindsche eilanden toch was als volgt:

	1933	1934
landbouwproducten	96.704 K. G.	236.242 K. G.
vee	105 stuks	204 stuks

Opgemerkt wordt hierbij nog, dat gedurende den laatsten tijd het passagiersverkeer in hoogen mate toeneemt, welke eene verwachting kweekt van grootere economische aansluiting van Boven- en Benedenwindsche eilanden.

Toekenning van vrij vervoer voor Gouvernementspassagiers en goederen zou de resultaten van de stoomverbinding met de Bovenwindsche eilanden dusdanig beinvloeden, dat staking van dien dienst onvermijdelijk werd.

Ad art. 111. Het rente-type hierbedoeld over 1934 bedroeg 2,7762 % en over 1933 1,3924 %, zoodat de verhooging 1,3838 % bedraagt.

Ad art. 112. De aflossing van het renteloos voorschot aan het St. Rose Hospitaal is zoodanig geregeld, dat aanvangende 1 Januari 1937 jaarlijks een bedrag van f 4.000,— wordt afgelost.

Ad art. 113. Terzake heeft het Bestuur zich nog geen oordeel kunnen vormen, aangezien de plannen van de betrokken Vereeniging zich nog in een stadium van voorbereiding bevinden. De terugbetaling en het rente-type zullen geregeld worden in aanmerking nemende de betalingscapaciteit van de betrokken Vereeniging, in het oog houdende hierbij, dat deze aan haar doel moet kunnen beantwoorden en tevens met inachtneming van de belangen van 's Lands kas.

Ad art. 126. Het Bestuur is niet ongenegen om indien het een daartoe strekkende aanvrage mocht bereiken, aan de Bedrijfsvereenigingen op ieder der Bovenwindsche eilanden een renteloos voorschot tot aanschaffing van lichters te verstrekken.

Ad art. 134a. De verplaatsing van de Administratie der Politie houdt verband met de wenschelijkheid, reeds aangestipt in de Memorie van Toelichting, om geleidelijk over te gaan tot vernieuwing en ombouw van sommige Gouvernements gebouwen.

In het bijzonder in het Fort Amsterdam dient te worden gezorgd voor ruimere behuizing van de aldaar tehuis behoorende Gouvernementsdiensten; teneinde binnen de fortmuren ruimte te winnen, zal derhalve een dienst, die niet noodzakelijk in het Fort behoeft te zijn gevestigd, naar buiten moeten worden overgebracht.

De Administratie der Politie, thans gevestigd in het Fort Amsterdam, kan zeer wel in aansluiting worden gebracht met het bureau van den Procureur-Generaal, met de gevangenis en omwille van de bediening van het brandweermateriaal, eveneens met het Waterfort, alwaar genoemd materiaal is opgeslagen. Het voor den bouw van een nieuw politie-bureau bestemde terrein tusschen de Wilhelminaschool en het Raadhuis is zoodanig gelegen, dat het plaats biedt voor alle genoemde aansluitingen. Bovendien wordt het wegens zijne ligging aan een ruim plein en toch eenigszins afzijdig van het verkeer, uitermate geschikt voor dezen bouw geacht.

Een ontwerp-bouwplan voor het nieuwe politiebureau is reeds in een vergevorderd stadium en kan desgewenscht te zijner tijd ter kennis van den Raad worden gebracht. De thans nabij de gevangenis aanwezige ongebruikte cellen zijn zijn ter vervanging van de cellen van het z. g. „Fiscalaat" in het plan opgenomen.

Nadat de uitvoering van dit plan zal zijn voltooid, kan de vrijgekomen ruimte binnen het fort voor uitbreiding van de Gouvernementskantoren in gebruik worden genomen. Een definitief plan voor de verdeeling van die ruimte is thans nog niet tot stand gekomen. Het bestemmen van de geheele onderverdieping van de Secretarie tot Bevolkingsbureau en Bureau voor den Burgerlijken Stand, onder gelijktijdige overplaatsing van het kantoor van den Koloniaal Ontvanger, zal bij het opmaken van dat plan in overweging worden genomen. Het ligt in de bedoeling om van het z. g. „Fiscalaat" de gelijkvloersche ruimte te bestemmen voor berging van de archieven van verschillende diensten, die thans daartoe niet voldoende gelegenheid hebben.

Ad art. 150. Op artikel 150 worden uitgaven gedaan voor de besmettelijke patienten, die op Mundo Noho intern worden behandeld. Patienten lijdende aan besmettelijke geslachtsziekten worden niet in het St. Elisabeth Gasthuis op-

genomen, de uitgaven hiervoor worden dan ook niet gedaan ten laste van artikel 158a.

Ad art. 158d. Bij Nota van Wijzigingen wordt voorgesteld dit krediet te verhoogen met f 1.000,—. Aangezien, behalve de vier in 1934 naar Nederland gezonden candidaten-vroedvrouw, dit jaar nog twee candidaten derwaarts zullen vertrekken, zullen over 1936 studiekosten van 6 candidaten moeten worden betaald.

Ad art. 164. Inderdaad is aan Dr. Rafael Diaz Fermin, wiens aanwezigheid op Curaçao gestrekt heeft tot beeindiging van het geschil tusschen den Gouvernementsveearts en de Venezolaansche importeurs en geheel ten bate van het onderzoek in deze aangelegenheid, een bedrag van f 5.000,— uitgekeerd als honorarium en voor reis- en verblijfkosten.

Willemstad, den 4den April 1935.

De Gouverneur van Curaçao.

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienst · jaar 1936.

Nota van Wijziging.

No. 12.

1o. In de ontwerp-verordening.

Iste Afdeeling.

Gouvernements-Secretarie.

Onderartikel 1 wordt verhoogd met f 852,— en gebracht op f 74.461,—.
Het totaal der Iste Afdeeling wordt verhoogd met f 852,— en gebracht op f 147.351,—.

IIde Afdeeling.

Binnenlandsch Bestuur.

Onderartikel 36 wordt verhoogd met f 6.000,— en gebracht op f 26.060,—.
Het totaal der IIde Afdeeling wordt verhoogd met f 6.000,— en gebracht op f 1.110.387,—.

IIIde Afdeeling.

Justitie.

Onderartikel 38 wordt verhoogd met f 852,— en gebracht op f 140.984,—.
Het totaal der IIIde Afdeeling wordt verhoogd met f 852,— en gebracht op f 1.065.816,—.

VIde Afdeeling.

Openbare Gezondheidsdienst.

Onderartikel 158 wordt verhoogd met f 1.000,— en gebracht op f 91.810,—.
Het totaal der VIde Afdeeling wordt verhoogd met f 1.000,— en gebracht op f 523.791,—.
In het Algemeen Overzicht worden de bedragen geraamd voor de Iste, IIde, IIIde en VIde Afdeeling gebracht op respectievelijk f 147.351,—, f 1.110.387,—, f 1.065.816,— en f 523.791,—, terwijl het totaal der Uitgaven van dit Overzicht gebracht wordt op f 7.404.202,—.
Het eindcijfer van het Ontwerp wordt gelezen Zeven millioen vierhonderd en vier duizend tweehonderd en twee gulden.

2o. In den uitgewerkten en toelichtenden staat.

Iste Afdeeling.

Gouvernements-Secretarie.

In onderdeel a 2o Curaçao van artikel 1 wordt instede van „6 schrijvers 6.323,—" gelezen „7 schrijvers 7.172,—"; het totaal van a 2o Curaçao, het eindtotaal van a en het totaal van dit artikel worden verhoogd met f 852,— en gebracht op respectievelijk f 19.280,— f 73.021,— en f 74.461,—.
Het totaal der Iste Afdeeling wordt verhoogd met f 852,— en gebracht op f 147.351,—.

IIde Afdeeling.

Binnenlandsch Bestuur.

In artikel 36 wordt het bedrag vermeld achter „Ambachtsschool" verhoogd met f 6.000,— en gebracht op f 14.500,—; het totaal van dit artikel wordt verhoogd met f 6.000,— en gebracht of f 26.060,—.

Het totaal der IIde Afdeeling wordt verhoogd met f 6000,— en gebracht op f 1.110.387,—.

IIIde Afdeeling.

Justitie.

In onderdeel a 1o van artikel 38 wordt instede van „1 schrijver ter griffie op Aruba 996,—" gelezen „2 schrijvers ter griffie op Aruba 1.848,—"; het totaal van a 1o, het eindtotaal van a en het totaal van dit artikel worden verhoogd met f 852,— en gebracht op respectievelijk f 82.832,—, f 137.804,— en f 140.984,—.

Het totaal der IIIde Afdeeling wordt verhoogd met f 852,— en gebracht op f 1.065.816,—.

VIde Afdeeling.

Openbare Gezondheidsdienst.

In onderdeel d van artikel 158 wordt instede van „4" gelezen „6"; dit onderdeel en het totaal van dit artikel worden verhoogd met f 1000,— en gebracht op respectievelijk f 3.000,— en f 91.810,—.

Het totaal der VIde Afdeeling wordt verhoogd met f 1000,— en gebracht op f 523.791,—.

In het Algemeen Overzicht worden de bedragen geraamd voor de Iste, IIde, IIIde en VIde Afdeeling gebracht op respectievelijk f 147.351,—, f 1.110.387,—, f 1.065.816,— en f 523.791,—, terwijl het totaal der Uitgaven van dit Overzicht gebracht wordt op f 7.404.202,—.

Willemstad, den 4den April 1935.

De Gouverneur van Curaçao.

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—40.

Verordening van den....., waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936.

Eindverslag.

No. 13.

De kennisneming van de memorie van antwoord en de nota van wijzigingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

Enkele leden waren van meening, dat de verlaging der motorrijtuigbelasting per 1 Januari 1936 noodzakelijk is. De begrooting zou dan desnoods door het verlagen der voorgestelde uitgaven sluitend gehouden kunnen worden.

Daartegenover verklaarden andere leden, dat zij zich konden vereenigen met het Bestuursvoorstel ter zake.

De begrooting zou — aldus werd algemeen opgemerkt — niet sluitend gevoteerd kunnen worden, zoolang de continueering der benzinebelasting niet aangenomen is. De tot deze belasting betrekkelijke ontwerp-verordening zou dus vóór of uiterlijk tegelijk met de begrooting behandeld moeten worden. En waar de samenhang van de voorloopige bestendiging der benzinebelasting en de verlaging der motorrijtuigbelasting zóó groot is, werd het algemeen hoogst wenschelijk geacht beide onderwerpen tegelijk te behandelen. In de ontwerp-verordening tot verlaging der motorrijtuigbelasting zou dan omtrent de inwerkingtreding kunnen worden bepaald, dat de verordening in werking treedt met ingang van den 1n. Januari 1937, tenzij de Gouverneur eerder een vroeger tijdstip zal hebben bepaald.

De afdeelingen betreurden het feit, dat het Bestuur geen regeling heeft kunnen treffen, waarbij het mogelijk zou zijn geweest den Inspecteur der belastingen door een anderen ambtenaar dan den Gouvernements-accontant te vervangen, waardoor deze laatste ambtenaar ten volle beschikbaar zou zijn gebleven voor het werk, waarvoor hij werd uitgezonden.

Met verwondering hebben de afdeelingen er van kennis genomen, dat de vervanging van den Postdirecteur het Bestuur moeilijkheden oplevert. De afdeelingen achten het met het oog op allerlei gebeurlijkheden een organisatorische fout, indien een dergelijk ambtenaar niet te vervangen is en vroegen zich dan ook af of er meerdere dergelijke gevallen van onvervangbaarheid in den gouvernementsdienst bestaan.

Met het oog op het feit, dat de tegenwoordige functionaris over enkele jaren met pensioen kan gaan, zouden de afdeelingen het Bestuur in overweging willen geven in deze onvervangbaarheid ten spoedigste te voorzien, ten einde t.z.t. niet genoodzaakt te zijn voor deze betrekking een ambtenaar van Nederland te moeten uitzenden. Hetzelfde geldt ook voor andere dergelijke gevallen.

De afdeelingen spraken de hoop uit, dat het Bestuur er steeds naar zal streven om ook de hoogere betrekkingen bij het Gouvernement door landskinderen, die daarvoor in aanmerking komen, te laten vervullen, en dat bij de opleiding van jongere krachten met dezen wensch rekening zal worden gehouden.

Het spreekt van zelf, dat, indien voor elke opengekomen gouvernementsbetrekking van eenig belang een ambtenaar uit Nederland wordt aangevraagd, de betere elementen zich niet in gouvernementsdienst zullen begeven, terwijl dat ook niet bemoedigend zal werken op hen, die in dienst zijn.

Verschillende leden zouden gaarne vernemen welke de omstandigheden zijn, waaronder ongehuwden in Nederland verplicht zijn te leven en die naar 's Bestuurs meening het leven voor hen duurder maken dan het leven van ongehuwden

in Curaçao, vergeleken respectievelijk bij gehuwden in Nederland en het Gebiedsdeel Curaçao.

Meerdere leden vroegen waarom twee verkooplokalen van vleesch op de markt aan de Pundazijde en een op de markt aan de Overzijde werden afgesloten, om plaats te maken voor koelruimte, terwijl aan de Pundazijde aanvragen voor verkooplokalen geweigerd moesten worden. Men vroeg, waarom de huur van die verkoopcellen werd prijs gegeven in plaats van de koelruimten op de erven te bouwen. Tegenover de meerdere uitgaven van het aldaar bouwen zou toch de huur van de cellen hebben gestaan. Het werd in het belang van het publiek geacht om meer verkooplokalen beschikbaar te hebben, waarom in overweging werd gegeven de geslotene weder te openen. Voor de koelruimten zouden dan aparte lokaaltjes kunnen worden gemaakt.

Enkele leden vroegen of het niet mogelijk zou zijn een muziekkorps van gouvernementswege op te richten in plaats van de indertijd opgeheven militaire kapel.

Het was enkele leden opgevallen, dat het telkens zulk een groot werk wordt, als een trottoir om de een of andere reden moet worden opgebroken. Zij meenden, dat de reden hiervan is, dat de trottoirs van beton zijn gemaakt. Daarom gaven zij in overweging om het trottoir-dek van tegels te maken, zooals in Holland vaak gebruikelijk is. Het opbreken zal dan naar hunne meening met veel minder moeilijkheid gepaard gaan.

Opgemerkt werd, dat de trottoirs niet overal even oordeelkundig worden aangelegd, b.v. voor het kantoorgebouw De Ruyterplein No. 1.

Artikelen.

Ad art. 17. De meerderheid der leden bleef van meening, dat ten deze geen precedent voor de toekomst gevormd moest worden, waarom zij de voorkeur bleven geven aan een voorschot, welke enkele bereid waren renteloos te voteeren, andere niet.

Enkele leden deden uitkomen, dat ook zij van meening zijn, dat het verschaffen van een rentegevend voorschot hier eigenlijk de aangewezen weg is. Waar echter de Hervormde gemeente op Aruba niet voldoende draagkrachtig geoordeeld wordt om rente te betalen en reeds eerder tegemoetkomingen als hier bedoeld verschaft zijn, zouden zij in dit geval geen bezwaar hebben tegen het Bestuursvoorstel.

Ad artt. 67 t/m 72. De wenschelijkheid werd er van uitgesproken, dat op volgende begrootingen de abonnementen voor diensttelefonen ten behoeve van het Gouvernement volgens het volle tarief worden in rekening gebracht. Was eenerzijds geen reden bekend, waarom ten deze half tarief wordt toegepast, anderzijds zal — waar ook de inkomsten van den telefoondienst evenredig verhoogd zullen worden — in het voorgestelde systeem een juister beeld van het telefoonbedrijf verkregen worden. In dit verband werd er ook de voorkeur aan gegeven, dat bij de inrichting van volgende begrootingen de kosten van telefoonabonnementen ten behoeve van gouvernementsdiensten niet over de verschillende hoofdstukken van de begrooting worden verdeeld. Gemeend werd n.l., dat hierdoor het financieel overzicht over het telefoonbedrijf niet aan duidelijkheid zou winnen.

De afdeelingen zouden gaarne vernemen, wat bedoeld wordt met telegrammen „in havenverkeer". Met verwondering werd gelezen, dat dikwerf telegrammen, bestemd voor het agentschap van een reederij daaronder worden gebracht, waar de afdeelingen algemeen zeer tegen zouden zijn.

De hoop werd uitgesproken, dat de gelden, benoodigd voor uitbreiding van het telefoonnet in het tweede district, spoedig op de begrooting gebracht zullen kunnen worden, aangezien die uitbreiding inderdaad noodig is. Gemeend werd dat, indien na onderzoek zou kunnen blijken, dat die uitbreiding rendabel zou zijn, de gelden reeds dadelijk op de begrooting zouden kunnen worden gebracht.

De afdeelingen zien met belangstelling de resultaten van de bestudeering der middelen tegen het aftappen van water beneden den aanloopgevoeligheidsgrens der meters tegemoet en hopen, dat die resultaten in de cijfers tot uitdrukking zullen komen.

Met volle instemming werd vernomen, dat verlaging van den prijs van het water voortdurend de volle aandacht van het Bestuur heeft, aangezien de afdeelingen van meening zijn, dat vermindering van den prijs van het water van groot belang is voor de bevolking. Men vroeg zich zelfs af, of door vermindering van den prijs het waterverbruik niet in die mate zou stijgen, dat de meerdere inkomsten hierdoor verkregen de verlaging ruim zouden compenseeren.

Ad art. 108. Algemeen bleef men f 72.000.-- duur vinden voor het vracht- en passagiersverkeer, dat tusschen de Boven- en Benedenwindsche eilanden kan plaats hebben.

Sommige leden merkten op, dat het meerder vervoer ten goede moet komen aan de inkomsten van het schip, zoodat daarmede in verband de gouvernementssubsidie zou moeten kunnen worden verlaagd of vrij of goedkooper vervoer voor gouvernementspassagiers en -goederen zou moeten kunnen worden verleend tegenover de hooge kosten, die het Gouvernement aan de verbinding ten koste legt.

Ad art. 111. Men zou gaarne vernemen, welke motieven de Nederlandsche Regeering geleid hebben tot verhooging van het rentetype.

Ad art. 113. Enkele leden achtten het bezwaarlijk om gelden te voteeren voor een voorschot, waarvan het rentetype en de aflossingswijze nog niet bekend zijn.

Andere leden merkten op, dat zij met het oog op de omstandigheid, dat de plannen van de betrokken vereeniging nog in een stadium van voorbereiding zijn, van gevoelen zijn, dat de verlaging van de motorrijtuigbelasting vóór moet gaan, waarom zij ten einde die verlaging met ingang van 1 Januari 1936 te kunnen invoeren, dezen post van de begrooting zouden willen afvoeren. Immers zou hij, indien de middelen dat toelaten, steeds bij suppletoire begrooting weer op de begrooting gebracht kunnen worden.

Weer andere leden deden uitkomen dezen post gaarne gehandhaafd te willen zien en zouden gaarne het minimum rentetype en de minimum aflossing per jaar vernemen, welke het Bestnur zal eischen.

Ad art. 126. Men vroeg of het niet mogelijk zou zijn, dat het Gouvernement deze lichters aanschafte en ze tegen lage prijzen aan belanghebbenden verhuurde.

Ad art. 134a. De leden, die invoering van de verlaging der motorrijtuigbelasting met 1 Januari 1936 voorstaan, zouden dezen post met f 20.000.— willen verlagen, zoodat er voor een eersten termijn voor den bouw van het nieuwe politiebureau f 28.000.— overblijven, welke f 20.000.— of bij suppletoire begrooting nog in 1936 of voor 1937 aangevraagd zouden kunnen worden.

Andere leden verklaarden zich daarmede niet te kunnen vereenigen.

Ad art. 150. Men concludeerde naar aanleiding van het medegedeelde, dat hetgeen gedaan wordt ter interne bestrijding van besmettelijke geslachtsziekten, relatief gering is. Algemeen zou men gaarne zien, dat het Gouvernement zijn zorgen in die richting uitbreidde.

Ad art. 158d. Het werd algemeen toegejuicht, dat meer candidaten in Holland voor vroedvrouw worden opgeleid, en dat het Bestuur bevordert, dat hoe langer hoe meer gebruik wordt gemaakt van de gediplomeerde vroedvrouwen.

Ad art. 164. De afdeelingen concludeerden uit de betaling door het Gouvernement van de f 5.000.— dat van Bestuurszijde een fout is gemaakt, waarvoor de belastingbetalers moeten betalen, waarom het vertrouwen werd uitgesproken, dat het niet meer zal voorkomen, dat dergelijke fouten gemaakt worden.

Ad art. 166. Enkele leden stelden voor om in verband met de door hen met ingang van 1 Januari 1936 noodzakelijk geachte verlaging der motorrijtuigbelasting, dezen post met f 30.000.— te verlagen.

In het vertrouwen, dat het Bestuur wel vóór of bij de openbare behandeling van dit ontwerp de gemaakte opmerkingen en de beschouwingen zal willen beantwoorden, achtten de afdeelingen die openbare behandeling voldoende voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 20n. April 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad. 41
ZITTINGSJAAR 1934—1935—44.

Verordening van den....., houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodig is een fonds op te richten voor de pensioenen van de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

Er wordt met ingang van 1 Januari 1936 een pensioenfonds opgericht voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Het vermogen van dit fonds wordt gevormd uit:

a. de in artikel 3 bedoelde uitkeeringen ten laste van de Curaçaosche geldmiddelen;
b. de ingehouden pensioenskortingen op de bezoldigingen van de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs, zoomede die ingehouden op de pensioenen van gewezen Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, gewezen onderwijzers bij het bijzonder onderwijs of van hunne weduwen en weezen, alsmede de stortingen door Curaçaosche burgerlijke landsdienaren en onderwijzers bij het bijzonder onderwijs te doen voor verzekering van weduwen- en weezenpensioen;
c. de rente van de belegde gelden;
d. toevallige baten; en
e. de bij artikel 5 bedoelde storting.

Ten laste van het fonds worden betaald:

a. de op grond van de geldende pensioenverordeningen verschuldigde pensioenen; en
b. de kosten van het beheer van het fonds.

Artikel 2.

Het fonds is gevestigd te 's Gravenhage en is rechtspersoon.

Bij besluit van den Gouverneur worden regelen gesteld voor het beheer van het fonds, diens vertegenwoordiging in en buiten rechten, de belegging der kapitalen en verdere onderwerpen het fonds betreffende, te welker aanzien zoodanige regeling wordt noodig geacht.

Artikel 3.

Zoodra het bedrag der in de jaren 1928, 1929, 1930 en 1931 in Nederland opgenomen kasgelden voor het doen van begrootings-uitgaven in die jaren, zal zijn terugbetaald, zal jaarlijks met ingang van het jaar volgende op dat, waarop de hiervoren vermelde terugbetaling geheel heeft plaats ge-

had, ten laste van de Curaçaosche geldmiddelen aan het fonds worden uitgekeerd een bedrag gelijk aan het bedrag, dat in de begrooting van dat jaar onder de middelen als batig saldo van een vorig dienstjaar is opgenomen.

Indien er na de terugbetaling hiervoren bedoeld, in een Curaçaosche begrooting geen batig saldo van een vorig dienstjaar valt op te nemen, zal in die begrooting door den Gouverneur een krediet voor uitkeering aan het fonds worden aangevraagd, welk bedrag na goedkeuring of vaststelling dier begrooting aan het fonds zal worden uitgekeerd.

Ongeacht de uitkeeringen in het eerste lid van dit artikel bedoeld zal, indien naar het oordeel van den Gouverneur het bedrag van die uitkeering te gering geacht wordt, een krediet als in het tweede lid bedoeld worden aangevraagd voor uitkeering aan het fonds.

Deze uitkeeringen zullen blijven plaats hebben totdat het fonds volgens een wetenschappelijke balans in staat geacht wordt aan zijn in lid 3 van artikel 1 bedoelde verplichtingen te kunnen voldoen.

Om de vijf jaren wordt onder dagteekening van 31 December van het laatst afgeloopen jaar een wetenschappelijke balans van het fonds opgesteld en openbaar gemaakt. De eerste balans zal loopen over de jaren 1936 tot en met 1941.

Artikel 4.

Zoolang aan het fonds een uitkeering als in het vorig artikel bedoeld gedaan wordt, zal de uitbetaling der Curaçaosche pensioenen ten laste van de Curaçaosche begrooting blijven.

Artikel 5.

De in de jaren 1930 tot en met 1934 ten laste van de Curaçaosche geldmiddelen gereserveerde gelden voor een pensioenfonds, alsmede de in het jaar 1935 daarvoor te reserveeren gelden, met de daarop verschenen rente, zullen in het fonds gestort worden.

Artikel 6.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den 1sten Januari 1936.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934 - 1935—44.

Verordening van den....., houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

„Het vraagstuk der pensioenlasten eischt dringend voorziening" werd door het Bestuur in de Memorie van Toelichting tot de begrooting van het jaar 1931 medegedeeld. „De contante waarde der reeds verleende pensioenen en der loopende pensioenaanspraken" zoo luidt het verder in deze Memorie van Toelichting „vormt een onzichtbare schuld van dit Gewest, waarvan een consolidatie ten goede zal komen aan de zuiverheid van de begrooting. Door het stichten van een Curaçaosch pensioenfonds en dat geleidelijk en stelselmatig op te bouwen met uit de begrooting daarvoor af te scheiden middelen, zal t. z. t. voor de onderhavige pensioenlasten dekking kunnen worden gevonden en daardoor verbetering in den bestaanden toestand worden gebracht."

De verwachting, voorts nog in meergenoemd stuk uitgesproken, dat de opbouw van het fonds een zaak van langen duur zou zijn, is volkomen waarheid gebleken. De eerste stap op den weg van den opbouw van het fonds, in de memorie aangekondigd, om de „kortingen op de inkomsten van ambtenaren en gepensionneerde ambtenaren wegens pensioen" te reserveeren voor een op te richten pensioenfonds is gedaan en gevolgd door de tweede aangekondigde stap: de wederinvoering van de kortingen op de traktementen van alle ambtenaren in vasten dienst. Over de jaren 1930, 1931, 1932, 1933 en 1934 zijn tengevolge hiervan gereserveerd respectievelijk de volgende bedragen: f 30.098,98, f 30.136,79, f 30.110,83 f 94.947,67 en f 108.188,14, waarvan een gedeelte reeds in Nederland is belegd en onder beheer gesteld van de Directie van de Pensioenfondsen voor de Koloniale Landsdienaren en Locale Ambtenaren te 's Gravenhage.

Thans wijst de laatste balans door voornoemde Directie overgelegd per 31 December 1933 met de gekweekte rente een saldo aan van f 92.711,60, waarbij de stortingen over 1933 en 1934 dienen te worden gevoegd, zoodat het op te richten pensioenfonds over een som van f 295.847,41 in totaal kan beschikken, welk bedrag, in aanmerking nemende het doel waarvoor het bestemd is, niet noemenswaardig geacht kan worden. Immers op deze wijze voortgaande zouden de pensioenverplichtingen wellicht eerst over een menschenleeftijd door het fonds van het Gouvernement kunnen worden overgenomen. Hierbij is bovendien in aanmerking te nemen dat de pensioenlasten thans reeds ieder jaar stijgen, welke stijging nog aanmerkelijk zal toenemen tengevolge van de toekomstige pensionneering van de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs.

De volgende uitgavencijfers over de laatste tien jaren mogen duidelijk maken hoe de pensioenlasten thans reeds ieder jaar toenemen:

	pensioen	weduwenpensioen
1926	f 221.506,40	f 91.724,62
1927	233.680,23	87.677,03
1928	232.398,98	90.751,87
1929	238.713,09	90.782,10
1930	234.120,23	95.306,47
1931	245.294,96	98.067,29
1932	256.507,19	99.794,66
1933	273.272,95	98.487,66
1934	281.920,56	99.553,85
raming 1935	286.451,—	105.294,—

De geraamde uitgaven over 1935, gekapitaliseerd tegen 4 percent, vereischen reeds een fonds van plus minus f 8.000.000,—, bij welk cijfer met een accres van de pensioenlasten in de toekomst als hiervoor besproken geen rekening is gehouden.

Het is duidelijk, dat het vraagstuk der pensioenen nog steeds dringend voorziening behoeft en dat het oogenblik om maatregelen te treffen dat in de toekomst de pensioenen geen ondragelijke last voor de begrooting gaan vormen, thans gekomen is.

In tegenstelling met vele landen ter wereld kan Curaçao niet slechts op een sluitende begrooting bogen, doch zelfs leveren enkele jaren belangrijke overschotten op. Of zulks in de toekomst zoo zal blijven, zal niet enkel en alleen afhankelijk zijn van de te volgen financieele politiek doch voor het grootste gedeelte afhankelijk van het blijven vloeien van de enkele welvaartsbronnen van dit Gebiedsdeel. Thans derhalve een reserve vormen voor het geval dat die enkele welvaartsbronnen onverhoopt mochten ophouden te vloeien, is naar de meening van ondergeteekende ten zeerste geboden.

Het hierbij aangeboden ontwerp heeft ten doel om een Pensioenfonds op te richten en de mogelijkheid te scheppen dat de inkomsten van dit fonds op een dusdanig bedrag kunnen worden gebracht, dat althans binnen afzienbaren tijd, de Cnraçaosche begrooting met de bedragen welke voor de pensioenen van ambtenaren en hunne weduwen en weezen moeten worden uitgetrokken, kan worden ontlast.

Artikelen.

Artikel 1. Dit artikel somt de verschillende inkomsten op van het fonds en de uitgaven welke uit het fonds zullen worden bestreden.

Artikel 2. Het is gewenscht om, op het voetspoor van Nederlandsch-Indië, het fonds te 's Gravenhage gevestigd te doen zijn, temeer omdat, teneinde de kosten bedoeld in artikel 1, letter b, zoo laag mogelijk te houden, het in het voornemen ligt, het beheer, waarvan in het 2de lid van dit artikel sprake is, te doen voeren door de Directie van de Pensioenfondsen voor de Koloniale Landsdienaren en Locale ambtenaren, welke aldaar gevestigd is.

Artikel 3. In de jaren 1928, 1929, 1930 op 1931 werden respectievelijk in Nederland wegens kasvoorschotten opgenomen de volgende bedragen: f 453.674,14⁵, f 1.698.815,93⁵ f 3.986.573,07 en f 966.959,89⁵ of in totaal f 7.106.023,04⁵. Op deze schuld werd afbetaald ten laste van de begrooting 1933 f 800.000,— en ten laste van de begrooting 1934 f 1.500.000,— of in totaal f 2.300.000,—, zoodat nog ten laste van de begrootingen aan Nederland dient te worden afbetaald een bedrag van f 4.806.023,04⁵. Van de gunstige kaspositie, voor een groot deel ontstaan door de niet onbelangrijke overschotten der laatste jaren, is gebruik gemaakt, om de werkelijke schuld aan Nederland te verminderen, waardoor per ultimo December 1934 deze schuld bedroeg f 2.200.000,—. Het laat zich derhalve aanzien, dat nog gedurende enkele jaren op de begrooting een post voor aflossing van kasvoorschotten zal paraisseeren terwijl in feite deze schuld reeds met de beschikbare kasmiddelen gedelgd is. Immers het ligt in het voornemen om de batige saldi van diensten, welke ingevolge het voorschrift van artikel 9 van de Curaçaosche Comptabiliteitswet ter beschikking komen ter goedmaking van uitgaven van het dienstjaar, volgende op dat, waarin de rekening van een jaar is vastgesteld, te bestemmen voor aflossing van kasvoorschotten. In aanmerking nemende, dat de jaren 1932, 1933 en 1934 belangrijke overschotten opleverden, is versterkte aflossing ten laste van de begrootingen in de naaste toekomst mogelijk. Voor het eerst wordt dan ook ten laste van de begrooting 1936 als extra aflossing van kasvoorschotten aangevraagd een bedrag van f 604.406,—, zijnde het batig saldo 1932.

De strekking van artikel 1, letter a, juncto artikel 3 van het ontwerp is, om zoodra ten laste van de begrootingen geen bedragen meer behoeven te worden uitgetrokken wegens aflossing van kasvoorschotten, de mogelijkheid te scheppen eventueele batige saldi in het pensioenfonds te storten..

Het tweede en derde lid van dit artikel beoogen de mogelijkheid te scheppen om indien ten gunste van een begrooting geen batig saldo van ëenig ander jaar kan worden gebracht toch ten laste van die begrooting een bedrag uit te trekken ten behoeve van het pensioenfonds.

Artikel 4. Een splitsing van de pensioenen in pensioenen welke ten laste van de begrooting komen en die welke ten laste van het fonds zullen worden gebracht is niet wel doenlijk en ook niet wenschelijk. Het artikel beoogt dan ook het fonds zoo krachtig te maken dat het aanstonds de volledige pensioensverplichtingen op zich kan nemen.

Artikel 5. De strekking van dit artikel is om aan de reserveering ten laste der diensten 1930 tot en en met 1935 van gelden ten behoeve van een op te richten pensioenfonds een op een verordening gebasseerde bestemming te geven.

Willemstad, den 18den Maart 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--41.

Verordening van den....., houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeene beschouwingen.

De afdeelingen konden zich algemeen vereenigen met de strekking van dit ontwerp.

Zij zouden het echter zeer waardeeren, indien het Bestuur nadere inlichtingen zou kunnen verschaffen omtrent den vorm en de kosten van het beheer van het fonds, met name of dit apart gehouden zal worden of in de Pensioenfondsen voor de Koloniale Landsdienaren en Locale ambtenaren te 's-Gravenhage zal worden opgenomen, en omtrent de wijze van beleggen der kapitalen van het fonds. In verband met dit laatste werd al dadelijk door enkele leden opgemerkt, dat het hun met het oog op de onzekere tijden en de daarmede in verband staande onvaste waarde van effecten, gewenscht voorkomt om de belegging zooveel mogelijk in onroerende goederen te doen plaats hebben.

Artikelen.

Ad art. 1, 2de lid, b. Met het oog op de omstandigheid, dat op de ontwerp-begrooting voor 1936 zoowel voor het pensioenfonds te reserveeren gelden (art. 115) als — in de raming der middelen en inkomsten — ingehouden pensioenkortingen voorkomen, waardoor in verband met art. 5 van dit ontwerp (zie ad art. 5 hieronder) in 1936 dubbel zou worded gestort in het fonds, werd voorgesteld om dit deel van art. 1 te doen aanvangen met de woorden: „te rekenen van af 1 Januari 1937".

Ad art. 2. Het kwam enkele leden wenschelijk voor om de mogelijkheid open te laten, dat het fonds te eeniger tijd op Curaçao zelf beheerd wordt. Immers zullen de meerdere werkgelegenheid, welke dat beheer met zich brengt, en de grootere mogelijkheid, welke dan zal ontstaan, om wat meer kapitaal op Curaçao op de markt te brengen, dit gewest dan ten goede komen.

Andere leden merkten daartegenover op, dat zij vreezen, dat dan de kosten van het beheer onevenredig aan de voordeelen zullen stijgen.

Ad art. 5. In verband met het ad art. 1, 2de lid, b, opgemerkte, werd voorgesteld om na „1935" in art. 5 te doen volgen de woorden „en 1936". De aan 1935 voorafgaande woorden „het jaar" zullen dan moeten worden: „de jaren".

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. Mei 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—41.

Voordracht van den .....

Voorlooping Verslag.

No. 6.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—41.

Verordening van den....., houdende oprichting van een Pensioenfonds voor de Curaçaosche burgerlijke landsdienaren, de onderwijzers bij het bijzonder onderwijs en hunne weduwen en weezen.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was den ondergeteekende aangenaam te vernemen, dat de Afdeelingen zich algemeen konden vereenigen met de strekking van het Ontwerp.

Bij Koninklijk Besluit van 19 October 1929 (Staatsblad No. 463) werden verschillende Indische Pensioenfondsen, gezamenlijk te noemen „De Pensioenfondsen voor de Koloniale Landsdienaren en Locale Ambtenaren", onder één Directie gesteld. Het Beheer der fondsen geschiedt door genoemde Directie, doch elk fonds heeft zijn eigen kapitaal.

De reeds gereserveerde gelden van het op te richten Curaçaosch Pensioenfonds worden, ingevolge de door Zijne Excellentie den Minister van Koloniën gestelde bepalingen, belegd door de zorg van den Directeur van de vorenbedoelde Pensioenfondsen voor de Koloniale Landsdienaren en Locale Ambtenaren.

De belegging van de gelden moet geschieden in schuldbewijzen als ten aanzien voor den „Centralen Beleggingsraad" te Amsterdam bij Koninklijk Besluit van 29 December 1928 (Staatsblad No. 507) bepaald. De daarbij aangegeven schuldbrieven zijn meerendeels ten laste van den Staat, de Nederlandsche Provinciën, Gebiedsdeelen en Gemeenten of wel door dezen gewaarborgd en behooren derhalve tot de meest soliede effecten.

Het uitzetten van gelden in hypotheken op onroerende goederen is daarbij ook voorzien en na de oprichting van het fonds zal eventueel overwogen kunnen worden in hoeverre hypotheken ook op goederen in dit Gebiedsdeel gelegen verleend zouden kunnen worden.

Het ligt in het voornemen bij het tot stand komen van deze Verordening het beheer van het fonds zoo mogelijk te doen bestendigen bij de Directie van de reeds vorengenoemde Pensioenfondsen voor de Koloniale Landsdienaren en Locale Ambtenaren, dat te 's-Gravenhage gevestigd is, omdat naar de meening van ondergeteekende zulks ongetwijfeld voordeeliger en eenvoudiger zal zijn dan dit beheer op Curaçao te doen plaats hebben. Het toezicht op het beheer zal worden opgedragen aan Commissarissen, die door het Bestuur als zoodanig zullen worden benoemd.

Ten aanzien van de opmerking ad art. 1, 2e lid b. kan worden medegedeeld, dat het niet in de bedoeling ligt voor 1936 een dubbele uitkeering aan het fonds te doen.

Aangezien de begrooting 1936 ingediend werd vóór het Ontwerp van het Pensioenfonds, komen de pensioenkortingen nog onder de Ontvangsten voor, met als tegenpost de bij artikel 115 gestelde uitgaaf voor te reserveeren gelden voor het op te richten fonds. Van een andere uitkeering van bedragen aan het fonds dan de ingehouden pensioenkortingen kan in verband met de bepaling van het 1e lid van artikel 3 van dit Ontwerp in 1936 nog geen sprake zijn.

Bij eventueele wijziging van de begrooting voor 1936 zal de uitgaafpost terzake van de te reserveeren gelden voor een Pensioenfonds, daaruit gelicht worden, terwijl artikel 4 der verordening tot vaststelling van de begrooting dienovereenkomstig zal moeten worden gewijzigd. Met een lagere raming der middelen zal rekening gehouden dienen te worden.

Mocht echter geen wijziging noodig blijken te zijn, dan zal, aangezien het bedrag der pensioenkortingen over 1936 krachtens deze Verordening aan het fonds toekomt, doch daarentegen geen Begrootingsontvangsten meer vormt, het krediet bij artikel 115 der begrooting 1936 toegestaan, niet worden gebruikt.

In verband met het vorenstaande meent ondergeteekende dat het niet noodig is de wijzigingen door de Afdeelingen voorgesteld over te nemen.

Willemstad, den 11den Mei 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—42.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932, ingevolge artikel 106 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao (Staatsblad 1902 No. 38 en P. B. 1902 No. 22), bij verordening behoort te worden vastgesteld, vermits de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1932 definitief is vastgesteld bij verordening.

Heeft, den Raad van Bestuur gehoord, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

Het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten over het dienstjaar 1932 wordt vastgesteld als volgt:

De uitgaven hebben bedragen zes millioen tweehonderd acht en zeventig duizend eenhonderd negen en veertig gulden, tien cent (f 6.278.149,10);

De ontvangsten hebben bedragen zes millioen achthonderd twee en tachtig duizend vijfhonderd vijf en vijftig gulden, vijf en twintig en een halven cent (f 6.882.555,25½);

Het voordeelig slot der rekening bedraagt alzoo zeshonderd vier duizend vierhonderd zes gulden, vijftien en een halven cent (f 604.406,15½), welk bedrag zal worden opgenomen onder de middelen en inkomsten ter goedmaking van de uitgaven over het dienstjaar 1936.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--42.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het ontwerp strekt ter voldoening aan het voorschrift, vervat in artikel 106 van het Reglement op het beleid der Regeering in de kolonie Curaçao (Staatsblad 1902 No. 38 en P. B. 1902 No. 22).

Bij het ontwerp worden overgelegd:

a. de opgemaakte rekening, welke ingevolge artikel 35 der Curaçaosche Comptabiliteitswet (Staatsblad 1910 No. 316 en P. B. 1910 No. 63), zoowel wat de uitgaven als wat de ontvangsten betreft, door de Algemeene Rekenkamer is voorzien van een verklaring van bevinding; *)

b. een staat met opmerking van de Algemeene Rekenkamer betreffende uitgaven, verevend ten laste van de begrooting van Curaçao over 1932, welke niet reeds door de Kamer is medegedeeld; *)

c. een staat als bedoeld in het laatste lid van artikel 34 der sub a vermelde wet. *)

De uitgaven werden bij de verordening van den 20sten Juni 1931 (P. B. No. 36) geraamd op f 6.291.840,—
welke raming bij de verordening van den 15den October 1932 (P. B. No. 92) werd verhoogd en gebracht op f 6.526.092,—.
De verevende uitgaven bedroegen 6.278.149,10

of f 247.942,90
minder dan de raming.

De gewone middelen werden blijkens den bij de verordening van den 20sten Juni 1931 (P. B. No. 36) gevoegden staat geraamd op f 6.357.360,—
Er is ontvangen 6.882.555,25½

of f 525.195,25½
meer dan de raming.

De ontvangsten hebben dus de uitgaven overschreden met f 604.406,15½, welk voordeelig verschil zal worden opgenomen onder de middelen en ontvangsten ter goedmaking van de uitgaven over het dienstjaar 1936 en bestemd als extra-aflossing van de aan Nederland verschuldigde kasvoorschotten.

Willemstad, den 21sten Maart 1935.

De Gouverneur van Curaçao.

VAN SLOBBE.

*) Deze stukken zijn nedergelegd ter grifie ter inzage van de leden.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--42.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932.

No. 3. *)

Overzicht der Uitgaven en Ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932.

*) De rekeningen van de uitgaven en ontvangsten, waaruit dit Overzicht is overgenomen, zijn ter griffie nedergelegd ter inzage van de leden.

UITGAVEN.

	GERAAMDE BEDRAGEN PER AFDEELING	VEREVENDE BEDRAGEN PER AFDEELING	MEER VEREVEND DAN GERAAMD	MINDER VEREVEND DAN GERAAMD	UITBETAALD	VERSCHULDIGD GEBLEVEN
Iste Afdeeling. Gouvernements-Secretarie.....	f 122.230.—	f 123.529.51	f 1.299.51	f	f 123.457.36	f 72.15
IIde Afdeeling. Binnenlandsch Bestuur.....	1.030 561.—	1.061.205.88	30.644.88		1.061.205.88	
IIIde Afdeeling. Justitie.....	1.104.294.—	1.127.973.35	23.679.35		1.127.973.35	
IVde Afdeeling. Financiën.....	2.466.199.—	2.325.252.—		140.947.—	2.325.199.30	52.70
Vde Afdeeling. Openbare Werken.....	1.292.150.—	1.156.742.25		135.407.75	1.156.248.51	493 74
VIde Afdeeling. Openbare Gezondheidsdienst...	410.658.—	401.282.87		9.375.13	401.282.87	
VIIde Afdeeling. Onvoorziene uitgaven.....	100.000.—	82.163.24		17.836.76	82.163.24	
	f 6.526.092.—	f 6.278.149.10	f 55.623.74	f 303.566.64	f 6.277.530.51	f 618.59

ONTVANGSTEN.

	RAMING	ONTVANGSTEN	MEER ONTVANGEN DAN GERAAMD	MINDER ONTVANGEN DAN GERAAMD
A. BELASTINGEN.....	f 4.216.900.—	f 4.657.934.35	f 441.034.35	
B. INKOMSTEN VAN ONDERSCHEIDEN AARD.....	2.140.460.—	2.224.620.90½	84,160.90½	
	f 6.357.360.—	f 6.882.555.25½	f 525.195.25½	

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--42.

Verordening van den....., houdende vaststelling van het slot der rekening van de uitgaven en ontvangsten voor Curaçao over het dienstjaar 1932.

Voorloopig Verslag.

No. 4.

De afdeelingen constateerden met genoegen, dat geen overschrijdingen van eenig belang op de uitgaafposten der begrooting voor 1932 hebben plaats gehad.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft dan ook geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. Mei 1935.

De Rapporteurs.

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.
ZITTINGSJAAR 1934—1935—43.

Verordening van den....., tot vereenvoudiging van de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrekking van vonnissen, beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrekking van vonnissen, beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen te herzien;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel I.

Na de Tweede Afdeeling van den Tweeden Titel van het Tweede Boek van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering wordt ingevoegd eene nieuwe afdeeling, luidende:

„Tweede Afdeeling A.

Van executoriaal beslag onder derden in zaken betreffende onderhoud.

Artikel 353a.

Het beslag tot verhaal van eene uitkeering tot onderhoud, krachtens het eerste boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigd, daaronder begrepen het verschuldigde voor onderhoud en opvoeding van eenen minderjarige en de in artikel 338f van genoemd wetboek bedoelde vergoeding, op loon of andere periodieke uitkeeringen, welke de geexecuteerde van eenen derde te vorderen mogt hebben, wordt gelegd en vervolgd op de wijze en met de gevolgen in de vorige afdeeling bepaald, voor zoover daarvan in deze afdeeling niet is afgeweken.

Artikel 353b.

De bepalingen van algemeene verordeningen krachtens welke schuldeischers niet of alleen binnen de daarin aangegeven grenzen of op de daarin bepaalde wijze ten aanzien van loon en andere periodieke uitkeeringen regten kunnen doen gelden, blijven te dezen buiten werking.

Artikel 353c.

De geëxecuteerde kan te allen tijde op de wijze en met de gevolgen, bedoeld in de artikelen 351 en 352, verzet instellen op grond dat de beslissing over de uitkeering inmiddels is gewijzigd of ingetrokken of dat het regt op uitkeering niet langer bestaat.

Artikel 353d.

Van den dag van het beslag af is de derde beslagene ver-

pligt, om, zoolang de executant dit verlangt, naar gelang hij loon of andere periodieke uitkeeringen aan den geëxecuteerde verschuldigd is, het door den executant aangegeven achterstallig bedrag en de termijnen van de uitkeering, tot welker verhaal het beslag is gelegd, aan den executant te betalen, tenzij onder hem beslag gelegd mogt worden wegens inschulden van hoogeren of gelijken rang.

In het geval, bedoeld bij het slot van het vorige lid, zal de derde beslagene kunnen worden gedagvaard om verklaring te doen, gelijk voorzien in artikel 604.

Verzet tegen het beslag door den geëxecuteerde schorst de verpligting tot betaling, behoudens de bevoegdheid van den kantonrechter om in kort geding de voorloopige voortzetting van de betaling te bevelen.

De derde beslagene is regtsgeldig gekweten, indien hij te goeder trouw aan den executant heeft betaald.

Artikel 353e.

De executant vervolgt den derde beslagene, die in gebreke blijft aan zijne verpligting ingevolge het voorgaand artikel te voldoen, op de gewone wijze.

Artikel 353f.

Indien de voogdijraad executant is, kan hij het beslag leggen hetzij op de gewone wijze, hetzij door van het vonnis of de beschikking in afschrift mededeeling te doen aan den derde beslagene. In het laatste geval zendt deze die schriftelijke kennisgeving voor „gezien" geteekend aan den voogdijraad terug. Eerst door deze terugzending is het beslag voltooid.

De voogdijraad kan beslag leggen op den dag, volgende op dien waarop de uitkeering moet geschieden, zonder voorafgaande beteekening of bevel tot betaling en zonder overlegging van eene verklaring des griffiers, als bedoeld in de artikelen 87 en 307.

Toezending door den executant van een afschrift der kennisgeving bij aangeteekenden brief aan den geëxecuteerde binnen zeven dagen na den dag, waarop die kennisgeving, voor „gezien" geteekend, door den executant van den derde beslagene is terugontvangen, geldt als de beteekening, bij artikel 350 voorgeschreven".

Artikel II.

Artikel 619 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering ondergaat de volgende wijzigingen:

1. Aan het eerste lid, onder 3o., wordt toegevoegd een nieuwe zin, luidende:

„Eene zoodanige bepaling kan door één persoon ten behoeve van eenzelfden bevoordeelde worden gemaakt ten aanzien van gelden en jaarwedden tot een bedrag van f 1000.— over een jaar berekend."

2. Het tweede lid wordt gelezen:

„Evenwel kunnen de zaken, in No. 2 en No. 3 begrepen, worden in beslag genomen tot verhaal van het verschuldigde wegens levering van levensbehoeften, verstrekt aan dengeen, tegen wien het beslag gedaan wordt."

Artikel III.

Het Burgerlijk Wetboek ondergaat de volgende wijzigingen:

1. Het slot van den eersten zin van artikel 255b van „op de wijze" af wordt gelezen: „op de wijze en met de gevolgen in dat artikel bepaald."

De tweede zin wordt vervangen door een tweede lid, luidende: „Bij gebreke van zoodanig bevel kan de voogdijraad deze uitkeering in regte vorderen, nadat het vonnis tot ontbinding des huwelijks is ingeschreven in de registers van den burgerlijken stand."

2. Artikel 275 vervalt.

3. Artikel 279c wordt gelezen:

„Bij gebreke van een bevel als in het eerste lid van het vorige artikel bedoeld kan de voogdijraad deze uitkeering in regte vorderen, nadat het vonnis der echtscheiding is ingeschreven in de registers van den burgerlijken stand."

4. Artikel 279d vervalt.

5. In het tweede lid van artikel 289 en in het laatste lid van artikel 295 wordt in plaats van: 279b, 279c en 279d" gelezen: „279b en 279c".

6. Het eerste lid van artikel 338c vervalt.

In het derde lid wordt „het eerste lid" vervangen door „de gewone regelen".

7. Artikel 338d vervalt.

8. Aan het eerste lid van artikel 338g wordt toegevoegd een nieuwe zin, luidende:

„Artikel 1943 is niet van toepassing."

Aan het artikel wordt toegevoegd een nieuw lid, luidende:

„In het geding betrekkelijk eene uitkeering, als bedoeld in artikel 338a, kan de moeder als getuige worden gehoord, ook wanneer zij haar kind in regte vertegenwoordigt."

9. De artikelen 338h tot en met 338q worden vervangen door de volgende twee artikelen:

„Artikel 338h.

Onverminderd de bevoegdheid van den eischer om uit hoofde van onverwijlden spoed een voorloopige uitkeering in kort geding te vorderen, kan de kantonrechter in elken stand der zaak, indien de gedaagde zijne in artikel 338a of 338f bedoelde verpligting heeft erkend, zoodanige uitkeering bepalen, door den gedaagde gedurende het regtsgeding te voldoen."

Artikel 338i.

Bij niet geregelde voldoening van de vastgestelde uitkeering krachtens de artikelen 338a, 338f, 338h of 378b is ook de voogdijraad bevoegd het vonnis of de beschikking ten uitvoer te leggen op de wijze bepaald in de tweede afdeeling A van den tweeden titel van het tweede boek van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering."

10. Na artikel 350 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

„Artikel 351.

Onverminderd het bepaalde in geval van ontbinding des huwelijks na scheiding van tafel en bed, echtscheiding en scheiding van tafel en bed zijn de ouders verpligt ten behoeve van het onderhoud en de opvoeding van hun minderjarig kind, indien zij de ouderlijke magt of de voogdij over dat kind niet bezitten zonder daarvan te zijn ontheven of ontzet, wekelijks, maandelijks of driemaandelijks, zooveel aan den voogdijraad uit te keeren als op diens vordering zal zijn bepaald door den Kantonregter."

11. Aan artikel 355 wordt toegevoegd een derde lid, luidende:

„Artikel 351 is toepasselijk ten aanzien van hem, die een minderjarig natuurlijk kind heeft erkend, indien hij de voogdij over dat kind niet bezit zonder daarvan te zijn ontheven of ontzet."

12. Het slot van den eersten zin van artikel 368g van „zooveel" af wordt gelezen: „wekelijks, maandelijks of driemaandelijks, zooveel aan den voogdijraad uit te keeren als op diens vordering zal zijn bepaald door den kantonregter."

Het tweede, derde en vierde lid vervallen.

13. Het tweede lid en het vierde tot en met negende lid van artikel 368h vervallen.

14. Artikel 368i vervalt.

15. De artikelen 373 en 374 vervallen.

16. Na den Veertienden Titel van het Eerste Boek wordt ingevoegd een nieuwe titel, luidende:

„Veertiende Titel A.

Van de bepaling, wijziging en intrekking van uitkeeringen tot onderhoud.

Artikel 378a.

Het krachtens dit boek verschuldigde onderhoud, daaronder begrepen het verschuldigde voor onderhoud en opvoeding van eenen minderjarige, wordt bepaald naar evenredigheid der behoeften van den tot onderhoud geregtigde eenerzijds en het

inkomen en vermogen van den tot uitkeering verpligte, in verband met het getal en de hoedanigheid der andere personen, wier onderhoud volgens dit boek te zijnen laste komt, anderzijds.

Artikel 378b.

De beslissing over de uitkeering kan op vordering van den tot onderhoud veroordeelde of van dengene aan wien de betaling moet geschieden door den regter worden gewijzigd of ingetrokken.

De wijziging of intrekking moet zijn gegrond op de overweging, dat de feitelijke verhouding bestaande tusschen de behoeften van den tot onderhoud geregtigde eenerzijds en het inkomen en vermogen van den tot onderhoud veroordeelde in verband met de op hem rustende lasten anderzijds sedert het oogenblik, waarop bedoelde beslissing is gegeven, zoo aanmerkelijk is veranderd, dat, hadde deze gewijzigde verhouding bestaan op genoemd oogenblik, de beslissing eene andere zoude zijn geweest.

Op overeenkomstige wijze kan door den regter worden gewijzigd of ingetrokken eene door partijen getroffen regeling ter zake van onderhoud krachtens dit boek verschuldigd."

17. In artikel 379b wordt tusschen het derde lid en het vierde lid ingevoegd een nieuw lid, luidende:

„De voogdijraad draagt zorg, dat de gelden, aan hem betaald door personen, die krachtens dit boek tot eene uitkeering tot onderhoud en opvoeding hunner minderjarige kinderen verpligt zijn, overeenkomstig hunne bestemming worden besteed."

18. Artikel 435c wordt gelezen:

„Het bepaalde in artikel 368g geldt mede bij ontheffing of ontzetting van den vader of de moeder van de voogdij over eigen kinderen."

19. In artikel 1175 onder 4o., vervalt hetgeen volgt op „verschuldigd is".

Onder 7o. wordt hetgeen volgt op „mogt gesteld zijn", vervangen door „alsmede de door de ouders krachtens het eerste boek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en opvoeding hunner minderjarige wettige kinderen."

20. Het tweede lid van artikel 1929 wordt gelezen:

„Nogtans zullen bloed- en aanverwanten als zoodanig niet onbekwaam zijn:

1o. in zaken den burgerlijken staat van partijen betreffende,

2o. in zaken betreffende onderhoud, krachtens het eerste boek verschuldigd, daaronder begrepen het verschuldigde voor onderhoud en opvoeding van eenen minderjarige en de in artikel 338f bedoelde vergoeding,

3o. bij het onderzoek naar de redenen, welke tot ontheffing of ontzetting van de ouderlijke macht of de voogdij kunnen leiden.

Artikel IV.

In artikel 18 van het Curaçaosch Faillissementsbesluit 1931 wordt het slot van 2o. „of een gedeelte daarvan ter beoordeeling van den rechter-commissaris" vervangen door: „indien en voor zoover de rechter-commissaris zulks bepaalt".

Artikel V.

De artikelen 20c en 20d der verordening van 3 Maart 1923, P. B. No. 37, welke artikelen zijn ingevoegd bij de verordening van 1 November 1924, P. B. No. 72, worden vervangen door het volgende:

„Artikel 20c.

Hij die de ouderlijke macht of de vader of moeder, die de voogdij uitoefent over een terbeschikkinggestelde, is verplicht om, zoolang de voorziening van Bestuurswege in de opvoeding niet onvoorwaardelijk is geëindigd ter bestrijding van de kosten aan den voogdijraad, wekelijks, maandelijks of driemaandelijks, zooveel uit te keeren als op verzoek van dezen door den rechter zal zijn bepaald.

Artikel 20d.

De artikelen 378a en 378b van het Burgerlijk Wetboek

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—43.

Verordening van den....., tot vereenvoudiging van de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrek'ing van vonnissen, beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

In Nederland is bij de wet van 16 Mei 1934 Stbl. No. 253 tot vereenvoudiging overgegaan van de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Iste Boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot levensonderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrekking van vonnissen,. beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen.

Jaren lang is daar o. m. geklaagd over de tijdroovende procedure, welke de juist in de meeste gevallen noodige snelle hulp onmogelijk maakte. Thans is voor zoodanige alimentatievorderingen de rekestprocedure ingevoerd.

Ook de dwangmiddelen tot bekoming van wat toegewezen/ toegekend was, waren ontoereikend, speciaal het derdenbeslag was omslachtig. De nieuwe wet komt aan die bezwaren tegemoet.

Zooals in de Memorie van Toelichting tot het Nederlandsche wetsontwerp te lezen is, berustte het ontwerp op een voorstel der Staatscommissie-Limburg.

Bij Memorie van Antwoord zijn in het oorspronkelijk ontwerp een aantal wijzigingen aangebracht, terwijl nader overleg met de Vaste Commissie voor Privaat- en Strafrecht geleid heeft tot een Nader Gewijzigd Ontwerp van Wet.

Het onderwerp is dus in Nederland van alle zijden belicht; het wil ondergeteekende daarom voorkomen dat hij ten deze volstaan kan met verwijzing naar de met opzicht tot de Nederlandsche wet gepubliceerde stukken.

Willemstad, den 29sten Maart 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

vinden overeenkomstige toepassing met dien verstande, dat in de plaats van de behoeften van den minderjarige in aanmerking worden genomen de aan de terbeschikkingstelling verbonden kosten, voor zooveel is aan te nemen, dat deze niet kunnen worden verhaald op de eigen goederen en inkomsten van den minderjarige zelf of bestreden uit eene uitkeering, waartoe ingevolge de bepalingen van genoemd wetboek de andere ouder ten behoeve van het onderhoud en de opvoeding mocht zijn veroordeeld.

Mede vinden overeenkomstige toepassing de artikelen 368k, 368l, 379b, vierde lid en 1929, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek, alsook van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering de Tweede Afdeeling A van den Tweeden Titel van het Tweede Boek.

Artikel 20e.

Van iedere uitspraak, waarbij een minderjarige, die onder de ouderlijke macht of onder de voogdij van zijn vader of moeder staat, onvoorwaardelijk ter beschikking van het Bestuur wordt gesteld of ten aanzien van zoodanigen minderjarige de tenuitvoerlegging van eene voorwaardelijke terbeschikkingstelling wordt gelast, wordt door den griffier onmiddellijk mededeeling gedaan aan den voogdijraad, onder opgave van den naam van hem, die de ouderlijke macht of voogdij uitoefent."

Artikel VI.

De door artikel II dezer verordening aan artikel 619 eerste lid, onder 3o., van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering toegevoegde nieuwe zin is niet van toepassing op bepalingen door den erflater of schenker gemaakt vóór de inwerkingtreding dezer verordening.

Voorts blijft beslag op de in het eerste lid van artikel 619 van het Curaçaosch Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering onder No. 2 en No. 3 begrepen zaken ook na het in werking treden dezer verordening toegelaten tot verhaal van onderhoud, waarop de arrestant zelf ten tijde van dit in werking treden aanspraak had, onverminderd de mogelijkheid om deze zaken in beslag te nemen tot verhaal van het verschuldigde wegens levering van levensbehoeften, verstrekt aan dengeen, tegen wien het beslag gedaan wordt.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—43.

Verordening van den.....
tot vereenvoudiging van de bepalingen betreffende de vaststelling van krachtens het Eerste Boek van het Burgerlijk Wetboek verschuldigde uitkeeringen tot onderhoud en de tenuitvoerlegging, wijziging en intrekking van vonnissen, beschikkingen en regelingen tusschen partijen ter zake van zoodanige uitkeeringen.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen heeft geen aanleiding tot eenige bedenking gegeven.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. Mei 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—44.

Verordening van den..... .., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

ONTWERP.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine te wijzigen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Eenig artikel.

De verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine ondergaat de volgende wijzigingen:

1o. In het eerste lid van artikel 18 wordt instede van „Sub-Ontvanger" gelezen „Ontvanger";
2o. In den voorlaatsten regel van artikel 19 wordt instede van „me" gelezen „met";
3o. Het tweede lid van artikel 22 vervalt.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—44.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Het hierbij aan den Kolonialen Raad aangeboden ontwerp strekt om de tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine ook voor 1936 en volgende jaren te bestendigen.

Ondergeteekende is de meening toegedaan, dat zoolang de kasvoorschotten aan Nederland niet zijn afbetaald en niet een reserve in den vorm van een pensioenfonds is gemaakt, de inkomsten uit dit middel niet kunnen worden gemist.

Aangezien de betrekking van „Sub-Ontvanger der invoerrechten en accijnzen" thans veranderd is in „Ontvanger der invoerrechten en accijnzen" wordt een wijziging van het eerste lid van artikel 18 voorgesteld.

Verder wordt van de gelegenheid gebruik gemaakt om een in den voorlaatsten regel van artikel 19 ingeslopen drukfout te verbeteren.

Willemstad, den 1sten April 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--44.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1ster November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Voorloopig Verslag.

No. 3.

De bespreking in de afdeelingen van dit ontwerp heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwing.

De meening van het Bestuur, dat de inkomsten uit het middel bijzonder invoerrecht op benzine niet gemist kunnen worden zoolang de kasvoorschotten aan Nederland niet zijn afbetaald en niet een reserve in den vorm van een pensioenfonds is gemaakt, werd in de afdeelingen algemeen beaamd.

Waar de afdeelingen echter algemeen de overtuiging toegedaan zijn, dat de kasvoorschotten na 4 jaar afgelost zullen zijn en verwachten, dat het mogelijk zal zijn het pensioenfonds uit andere middelen te vormen, werd gemeend, dat aan de wenschen van het Bestuur voldoende wordt tegemoet gekomen door verlenging der tijdelijke heffing voor 3 jaar. Mocht er onverhoopt dan nog noodzakelijkheid bestaan tot continueering der heffing, dan zou nog altijd weer een daartoe strekkende ontwerp-verordening ingediend kunnen worden.

In het tweede lid van artikel 22 der verordening zou dus in stede van 1936 gelezen kunnen worden „1939".

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 24n. April 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—44.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Memorie van Antwoord.

No. 4.

Het was ondergeteekende aangenaam uit het Voorloopig Verslag te vernemen, dat de Afdeelingen de meening van het Bestuur deelen, dat de inkomsten uit het middel bijzonder invoerrecht op benzine niet gemist kunnen worden zoolang de kasvoorschotten aan Nederland niet zijn afbetaald en niet een reserve in den vorm van een pensioenfonds is gevormd.

Ter tegemoetkoming aan het verlangen door de Afdeelingen in het Voorloopig Verslag tot uitdrukking gebracht, wordt een gewijzigd ontwerp ingediend, waarbij de tijdelijke heffing met slechts drie jaren verlengd wordt.

Tevens wordt voorgesteld om den bestaanden vrijdom van belasting voor zeeschepen mede toepasselijk te verklaren op luchtvaartuigen, hetgeen wenschelijk geoordeeld wordt, aangezien beide ten aanzien van de heffing van de benzinebelasting in gelijke omstandigheden verkeeren.

Willemstad, den 3den Mei 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--44.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

GEWIJZIGD ONTWERP.

No. 5.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het noodzakelijk geacht wordt de verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine te wijzigen en aan te vullen;

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De verordening van den 1sten November 1932 (P. B. No. 107) tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine wordt als volgt gewijzigd en aangevuld:

1o. in artikel 3 wordt het onderdeel „b" gewijzigd in „c" en tusschen de onderdeelen „a" en „c" een nieuw onderdeel ingevoegd, luidende:
„b. die hier door luchtvaartuigen voor eigen gebruik wordt ingeladen;";

2o. in het eerste lid van artikel 18 wordt instede van „Sub-Ontvanger" gelezen „Ontvanger";

3o. in den voorlaatsten regel van artikel 19 wordt instede van „me" gelezen „met";

4o. in het tweede lid van artikel 22 wordt instede van „1936" gelezen „1939".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—44.

Verordening van den....., tot wijziging van de verordening van deu 1sten November 1932 (P. B. No. 107), tot tijdelijke heffing van een bijzonder invoerrecht op benzine.

Eindverslag.

No. 6.

De afdeelingen waren van oordeel, dat door de gewisselde schrifturen de openbare behandeling van dit ontwerp voldoende is voorbereid.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 8n. Mei 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934--1935--45.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte.

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is regelen te stellen ten aanzien van de verplichting van den werkgever bij ziekte van den artbeider dezen tegemoet te komen en van de aanspraken van den arbeider op deze tegemoetkoming.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1

In deze verordening wordt verstaan:

— onder *werkgever*, ieder natuurlijk of rechtspersoon, in wiens dienst arbeid wordt verricht door een arbeider. Voor de toepassing dezer verordening wordt voorzooveel betreft den werkgever die arbeid in Curaçao doet verrichten, doch buiten Curaçao woont of gevestigd is, diens vertegenwoordiger of agent in Curaçao als zoodanig aangemerkt en wordt het Gouvernement van Curaçao als werkgever beschouwd met opzicht tot diegenen zijner arbeiders, die niet behooren tot hen op wie eenige regeling betreffende uitkeering bij ziekte van toepassing is;

— onder *arbeider*, die in loondienst arbeid verricht en wiens dienstbetrekking aangegaan is voor geen korteren tijd dan bij de week en tegen geen hooger loon dan f 170,— over 4 weken of per maand gerekend.

Onder *arbeider* wordt mede verstaan:

a. die in dagloon werkt, doch wiens dienstbetrekking langer dan 2 weken heeft geduurd;
b. die voor een werkgever in aangenomen werk persoonlijken arbeid verricht, indien hij niet als werkgever aangemerkt kan worden, en die arbeid langer dan 2 weken heeft geduurd;
c. die met den sub b. bedoelden arbeider samen dien arbeid verricht/verrichten;

— onder *loon*, elke uitkeering welke de arbeider als vergoeding voor zijn arbeid van zijn werkgever ontvangt; indien het loon gedeeltelijk of geheel bestaat in huisvesting, verstrekkingen in natura of wel in beide, wordt de geldswaarde geschat; voor de berekening van loon volgens deze verordening worden medegerekend ontvangsten van derden, welke van invloed zijn op de voorwaarden der arbeidsovereenkomst;

— onder *dagloon*, het loon dat per dag wordt ontvangen of, bij weekloon, dit loon gedeeld door 6 of, bij maandloon, dit loon gedeeld door 30.

Is het bedrag van het loon wisselvallig, dan geldt als dagloon het gemiddeld inkomen over een tijdvak van vier weken gedeeld door 24.

Artikel 2.

De bepalingen dezer verordeniug zijn ook van toepassing:

a. op den werkgever, die in het gebied van Curaçao geves-

tigd is, voorzooveel hij in het buitenland arbeid door een arbeider doet verrichten ten aanzien van den arbeider, dien hij daarvoor gebruikt, zoo deze Nederlander of Nederlandsch onderdaan is en zijn woonplaats in Curaçao heeft;

b. op den onder *a* bedoelden arbeider, die in het buitenland tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte ongeschikt wordt.

De bepalingen dezer vorordening zijn niet van toepassing:

1. op den werkgever, die in het gebied van Curaçao arbeid door een arbeider doet verrichten, doch die buiten Curaçao is gevestigd, ten aanzien van den arbeider dien hij daarvoor in Curaçao gebruikt en die onder een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling valt;
2. op den arbeider, die in dienst van den sub 1 bedoelden werkgever, tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte ongeschikt wordt en onder een buitenlandsche wettelijke ziekteregeling valt.

Artikel 3.

De werkgever is bij ongeschiktheid van den arbeider tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte jegens dezen verplicht tot:

a. een uitkeering, ziekengeld genaamd;
b. bekostiging van de noodige geneeskundige behandeling, een en ander als nader bij artikel 5 omschreven.

Hij is daartoe niet verplicht:

a. indien hij ingevolge de „Ongevallenregeling 1935" gehouden is tot schadeloosstelling wegens ziekte die het gevolg is van een ongeval of wegens een beroepsziekte;
b. indien de ziekte bestond op het tijdstip van indiensttreding, waarvan eventueel uitdrukkelijk moet blijken uit een geneeskundige verklaring met vermelding van den aard der ziekte of anders de aannemelijkheid moet aangetoond worden of indien de ziekte het gevolg is van een bij de indiensttreding bestaande afwijking;
c. indien de ziekte is veroorzaakt door misdrijf van den arbeider, door zijn opzet of door zijn onzedelijkheid;
d. indien de arbeider niet voldoet aan de verplichtingen te zijnen aanzien voorgeschreven bij artikel 4;
e. indien een geneeskundig onderzoek door een door hem aangewezen geneeskundige door des arbeiders toedoen niet kan plaats hebben.

De werkgever is daartoe niet langer verplicht:

1. indien de arbeider de geschiktheid tot het verrichten van zijn arbeid heeft herkregen of is overleden;
2. indien de arbeider niet gedurende het verloop der ziekte zich onder geneeskundige behandeling blijft stellen;
3. indien de arbeider de voorschriften van den behandelenden geneesheer niet opvolgt;
4. indien de arbeider gedurende zijn ziekte zich schuldig maakt aan gedragingen waardoor zijn genezing wordt belemmerd.

In de gevallen sub b t/m e en 1 t/m 4 hierboven genoemd zal de werkgever, om beroep te kunnen doen op zijn niet-(verdere) gehoudenheid, binnen bekwamen termijn, in elk bijzonder geval naar omstandigheden te beoordeelen, daarvan moeten doen blijken middels aangeteekend schrijven aan den arbeider, houdende dat en op grond waarvan hij zich niet (niet langer) tot de bij lid 1 bedoelde verplichting gehouden acht.

Zwangerschap en bevalling worden niet als ziekte aangemerkt.

Artikel 4.

De arbeider is verplicht binnen 2 dagen nadat hij wegens ziekte ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid daarvan kennis te geven aan den werkgever.

Deze kennisgeving moet vergezeld zijn van of binnen 3 dagen na het intreden van de ziekte gevolgd worden door een geneeskundige verklaring.

De arbeider is verplicht, zoo dikwijls zulks door den werkgever noodig geacht wordt, zich te onderwerpen aan een geneeskundig onderzoek door een door den werkgever aangewezen geneeskundige, zich op last van dien geneeskundige tot

het ondergaan van zoodanig onderzoek te laten opnemen in de hem aangewezen inrichtingen en in het algemeen de voorschriften van dien geneeskundige, welke strekken om een geneeskundig onderzoek mogelijk te maken, op te volgen.

Bij verschil van gevoelen omtrent het al of niet ongeschikt zijn van den arbeider tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte tusschen den behandelenden geneeskundige en den geneeskundige, die voor den werkgever controleert, kan de beslissing van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst ingeroepen worden. In dat geval is diens uitspraak beslissend.

Artikel 5.

Het ziekengeld bedraagt voor de eerste zes dagen 100% en vervolgens 70% van het dagloon en wordt genoten onafhankelijk van de voortduring der dienstbetrekking. De arbeider wordt, zoolang hij gedurende de ongeschiktheid tot werken bij ziekte zijn gewone loon ontvangt, geacht dit als ziekengeld te hebben genoten.

Het ziekengeld wordt met inachtneming van het bepaalde bij het volgend lid van dit artikel uitgekeerd over iederen dag — uitgezonderd Zon- en feestdagen indien het loon per dag of per week wordt betaald — dat de ziekte duurt. De uitkeering geschiedt op de tijdstippen als gebruikelijk voor de uitbetaling van loon aan den zieke persoonlijk of aan dengene, door hem voor de ontvangst ervan gemachtigd.

Het aantal dagen, waarvoor een arbeider ter zake van eenzelfde ziekteoorzaak recht op ziekengeld heeft, bedraagt in eenig kalenderjaar 40, tenzij de ziekte het gevolg is van een door den arbeider niet-opzettelijk veroorzaakt ongeval hem bij zijn arbeid overkomen, als wanneer het aantal dagen 60 bedraagt.

Onder de noodige geneeskundige behandeling wordt verstaan het geneeskundig onderzoeken van den patiënt, geneeskundige behandeling in haar vollen omvang, verpleging en/of observatie zoo noodig in een daartoe geschikte ziekeninrichting zoomede specialistische behandeling voorzoover deze op het eiland, waar de patiënt verblijft, te verkrijgen is, een en ander totdat de patiënt als zoodanig wordt ontslagen.

Daaronder is niet begrepen tandheelkundige behandeling door een tandarts.

De arbeider is op straffe van verval van het recht op verdere geneeskundige behandeling verplicht om indien de behandelende geneesheer zulks noodig oordeelt zich in een ziekeninrichting te doen opnemen. Bij weigering wordt de beslissing van den Directeur van den Openbaren Gezondheidsdienst ingeroepen. Diens uitsprank is beslissend.

Artikel 6.

De werkgever, die de geneeskundige behandeling van zijn arbeider heeft ondergebracht bij den gouvernements-geneeskundigen dienst ingevolge de op dat stuk bestaande bepalingen dan wel bij eenig particulier ziekenfonds, mits dit naar het oordeel van den Gouverneur voldoende waarborg biedt voor de nakoming van de na te noemen verplichting des werkgevers, is ter zake van zijn verplichting sub b van art. 3 gekweten.

Artikel 7.

Ieder vorderingsrecht krachtens de bepalingen dezer verordening vervalt na verloop van drie maanden na den aanvang der ziekte.

Artikel 8.

Ieder beding dat de verplichtingen van den werkgever ingevolge deze regeling uitsluit of vermindert is nietig.

Artikel 9.

De burgerrechtelijke verantwoordelijkheid van den werkgever voor de schade, welke de arbeider tengevolge van een ongeval als bij art. 5 bedoeld lijdt, wordt door deze regeling niet opgeheven.

Artikel 10.

Alle uit krachte dezer verordening opgemaakte of overgelegde stukken, verzoekschriften en machtigingen, zijn vrij van het recht van zegel en van de formaliteit van registratie.

Artikel 11.

Deze verordening kan worden aangehaald als de „Ziekteverordening 1935".

Artikel 12.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—45.

Verordening van den....., houdende vaststelling van de verplichting van den werkgever tot en van de aanspraken van den arbeider op tegemoetkoming bij ziekte.

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Wordt een arbeider door ziekte overvallen, dan komen hij en zijn gezin gewoonlijk spoedig in zeer moeilijke omstandigheden, tenzij de werkgever hem zijn loon blijft uitbetalen. Doch ook dan nog bezwaren de kosten van dokter en medicijnen het budget zóó, dat schulden gemaakt moeten worden. Al herstelt de arbeider spoedig, toch is hij meestal zoodanig achterop geraakt, dat geruime tijd noodig is om uit de schuld te komen.

Vele werkgevers zijn niet genegen onverplicht gedurende eenigen tijd het loon van hun zieken arbeider door te betalen; zij maken zich van hem af door hem ontslag te geven.

Deze toestand werd in Europa reeds tientallen van jaren geleden als onhoudbaar beschouwd. Men heeft daar bijna overal een arbeidersziekteverzekering in het leven geroepen en men heeft den werkgever in meer of mindere mate verplicht de kosten ervan te dragen.

Het is niet alleen des arbeiders belang dat hij bij ziekte op afdoende wijze wordt tegemoet gekomen, het is evenzeer des werkgevers belang. Niet alleen is deze gebaat bij een beteren geest onder het werkvolk, doch tevens worden de voorwaarden van den arbeid daardoor gelijk voor den humanen werkgever, die uit moreele overwegingen tot ziekteuitkeering overgaat, en den minder scrupuleuzen, die daar niet voor te vinden is.

Het is naar het ondergeteekende wil voorkomen een eisch des tijds, dat deze materie ook hier geregeld wordt Het is als betoogd een algemeen belang, dat de arbeider bij ziekte niet onmiddellijk voor groote moeilijkheden komt te staan en, dit voorop gesteld, blijft alleen over antwoord te geven op de vraag hoe de uitvoering van het beginsel „tegemoetkoming bij ziekte" hier te lande moet geschieden.

Een verzekering, waarbij den zieken arbeider een uitkeering gegarandeerd wordt, ontmoet dezelfde bezwaren als in de toelichting op de Ongevallenregeling aangevoerd tegen een Ongevallenverzekering. De kosten aan de organisatie dezer ziekteverzekering verbonden zijn voorloopig onoverkomelijk.

Het is daarom dat ook ten deze weder voorgesteld wordt een regeling van civielrechtelijk karakter. De arbeider is op een eenvoudige procedure aangewezen, indien de werkgever zou weigeren aan zijn verplichting te voldoen.

Zal er van afdoende hulp gesproken kunnen worden, dan moet de werkgever niet alleen verplicht worden tot uitkeering van ziekengeld, doch ook tot het bekostigen van de geneeskundige behandeling van zijn arbeider. Een en ander voor een korten tijd.

Moeilijkheden levert de bekostiging van geneeskundige behandeling niet op, indien de gelegenheid openstaat ten behoeve van alle in deze regeling bedoelde arbeiders tegen betaling van een redelijk bedrag van Gouvernementswege geneeskundige behandeling te bekomen of daar, waar een ziekenfonds bestaat, daarin te doen voorzien vanwege zoodanig fonds (dat ter beoordeeling van den Gouverneur voldoende waarborgen moet bieden voor de nakoming van de op den werkgever rustende verplichting).

Het recht op ziekengeld, de eerste week ad 100% en daarna ad 70% van het loon, is beperkt tot 40 dagen en gaat direct in. Voor hen, wier ziekte het gevolg is van een ongeval, is de termijn langer gesteld.

De losse arbeider valt alleen onder de regeling indien hij

eenigen tijd, gesteld op minstens 2 weken, als zoodanig bij denzelfden werkgever arbeid heeft verricht.

De regeling is zeer eenvoudig gehouden. De rechtspraak is goedkoop en snel zoodat verwacht mag worden dat de arbeider het hem toekomende ook inderdaad, desnoods na eenige moeite, zal krijgen.

Wat overigens de regeling betreft, deze vordert nog slechts een korte toelichting op de verschillende artikelen.

Ad art. 1. Voor de berekening van het bij art. 5 bedoeld dagloon is het weekloon te deelen door 6 en het maandloon door 30.

Ad art. 3. De werkgever kan niet (langer) verplicht worden tot uitkeering van ziekengeld in de gevallen hier genoemd. Doch hij moet verplicht worden kennis ervan te geven dat hij zich niet (niet meer) gehouden acht zijn verplichting na te komen (behalve in geval sub *a*).

In het belang van den zieken arbeider, die ondanks zijn ziekte in staat is in loondienst arbeid te verrichten, zijn sub *b* opgenomen de woorden „waarvan" enz. tot „aard der ziekte".

Hij zou anders overal tevergeefs om werk aankloppen.

Het „bewijs" d.i. de aannemelijk-making dat de ziekte of de afwijking bij de indiensttreding bestond staat den werkgever steeds vrij.

Ad art. 4. De hier geformuleerde verplichtingen zijn voorwaarden, welke aan elke ziekteregeling gesteld moeten worden.

Ad art. 5. Tusschen ziekte tengevolge van een ongeval in dienstbetrekking en een gewone ziekte is zulk een groot onderscheid dat de verschillende termijnen gedurende welke recht op ziekengeld wordt verleend voldoende gemotiveerd zijn.

Ad art 6. In verband met dit artikel wordt een regeling ontworpen welke de overdracht van de sub *b* van art. 3 bedoelde verplichting des werkgevers op het Gouvernement mogelijk maakt.

Een particulier ziekenfonds dient aan door den Gouverneur te stellen waarborgen te voldoen.

Ad art. 7. Een korte verjaringstermijn is hier op zijn plaats.

Ad art. 8. De regeling is dwingend recht.

Ad art. 9. Bij opzet of schuld van den werkgever aan het ongeval moeten de gewone regelen van aansprakelijkheid blijven bestaan. Het niet opnemen van deze bepaling zou tot een verkeerde conclusie kunnen leiden.

De verdere artikelen vorderen geen nadere toelichting.

Willemstad, den 11den April 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—46.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Ontwerp.

No. 1.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het wenschelijk is de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 31sten December 1934 (P. B. 1934 No. 102), nader te wijzigen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Artikel 1.

De „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77), zooals gewijzigd en aangevuld, laatstelijk bij de verordening van den 31sten December 1934 (P. B. 1934 No. 102), wordt nader gewijzigd als volgt:

1o. sub a. van artikel 3 wordt gelezen als volgt:
„a. voor een motorrijtuig op meer dan drie wielen f 40,—;";

2o. artikel 5 wordt gewijzigd als volgt:
a. het woord „vier" wordt vervangen door „twee";
b. het woord „telkens" vervalt;
c. instede van de woorden „eerste maand van elk kalenderkwartaal" wordt gelezen „maanden Januari en Juli van elk jaar";

3o. in 1o. e. en 4o. c. van artikel 23 wordt telkens instede van „kwartaal" gelezen „halfjaar".

Artikel 2.

Deze verordening treedt in werking op een door den Gouverneur te bepalen tijdstip, doch uiterlijk met ingang van 1 Januari 1937.

Artikel 3.

De Gouverneur is bevoegd den tekst van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77), zooals die zal luiden na de daarin ook door deze verordening tot stand gebrachte wijzigingen en aanvullingen in een doorloopend genummerde reeks artikelen samengevat en onder wijziging dienovereenkomstig van de aanhalingen daarin van de artikelen of gedeelten daarvan, in het Publicatieblad bekend te maken.

Gegeven te Willemstad, den

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—46.

Verordening van den....., tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Memorie van Toelichting.

No. 2.

Onder dagteekening van 1 April 1935 werd aan den Kolonialen Raad een ontwerp aangeboden, strekkende tot bestendiging van de heffing der benzinebelasting.

Het hierbij aangeboden ontwerp heeft ten doel om de gevolgen van de bestendiging van de benzinebelasting voor autobezitters te verzachten. Tegemoetgekomen wordt daarmee mede aan de vele klachten, meermalen tegen den huidigen zwaren druk der motorrijtuigbelasting op de eilanden Curaçao en Aruba geuit.

Artikelen.

Ad art. 1. 1o. Naar de meening van ondergeteekende bestaat er geen reden meer om, nu de belasting voor Curaçao en Aruba zooveel lager wordt gesteld, voor Bonaire een afzonderlijk tarief te handhaven. Voor de drie eilanden zal de belasting in het vervolg dan f 40,— per jaar bedragen.

Ad art. 1. 2o. De mogelijkheid om de belasting per kwartaal te betalen leidt tot veel onnoodige administratie. Het komt daarom aanbevelenswaardig voor om, nu de belasting wordt verlaagd, de gelegenheid om deze te betalen te beperken tot tweemaal per jaar.

Ad art. 2. Volstaan moge worden met hier te verwijzen naar het medegedeelde in de Memorie van Antwoord bij de ontwerp-verordening waarbij voorloopig wordt vastgesteld de Curaçaosche begrooting voor het dienstjaar 1936 (Gedrukte Stukken Koloniale Raad 1934–1935-40 No. 11).

Willemstad, den 25sten April 1935.

De Gouverneur van Curaçao,

VAN SLOBBE.

Koloniale Raad.

ZITTINGSJAAR 1934—1935—46.

Verordening van den..... ..,
tot wijziging van de „Motorrijtuig-, rijwiel- en motorbootbelastingverordening 1928" (P. B. 1928 No. 77).

Voorloopig Verslag.

No. 3.

Ofschoon een lid opmerkte, dat hij liever gezien had, dat in de verordening bepaald was, dat zij in werking treedt met ingang van den 1n. Januari 1936, gaf de bespreking van dit ontwerp in de afdeelingen geen aanleiding tot eenige bedenking.

Dit verslag geldt als eindverslag.

Aldus vastgesteld op Curaçao, den 2n. Mei 1935.

De Rapporteurs,

J. H. SPROCKEL.

DAVID CAPRILES.

L. NIEUWENBURG
Boekbinderij v/h H. J. Molier
Willemstraat Tel. 110704
DEN HAAG